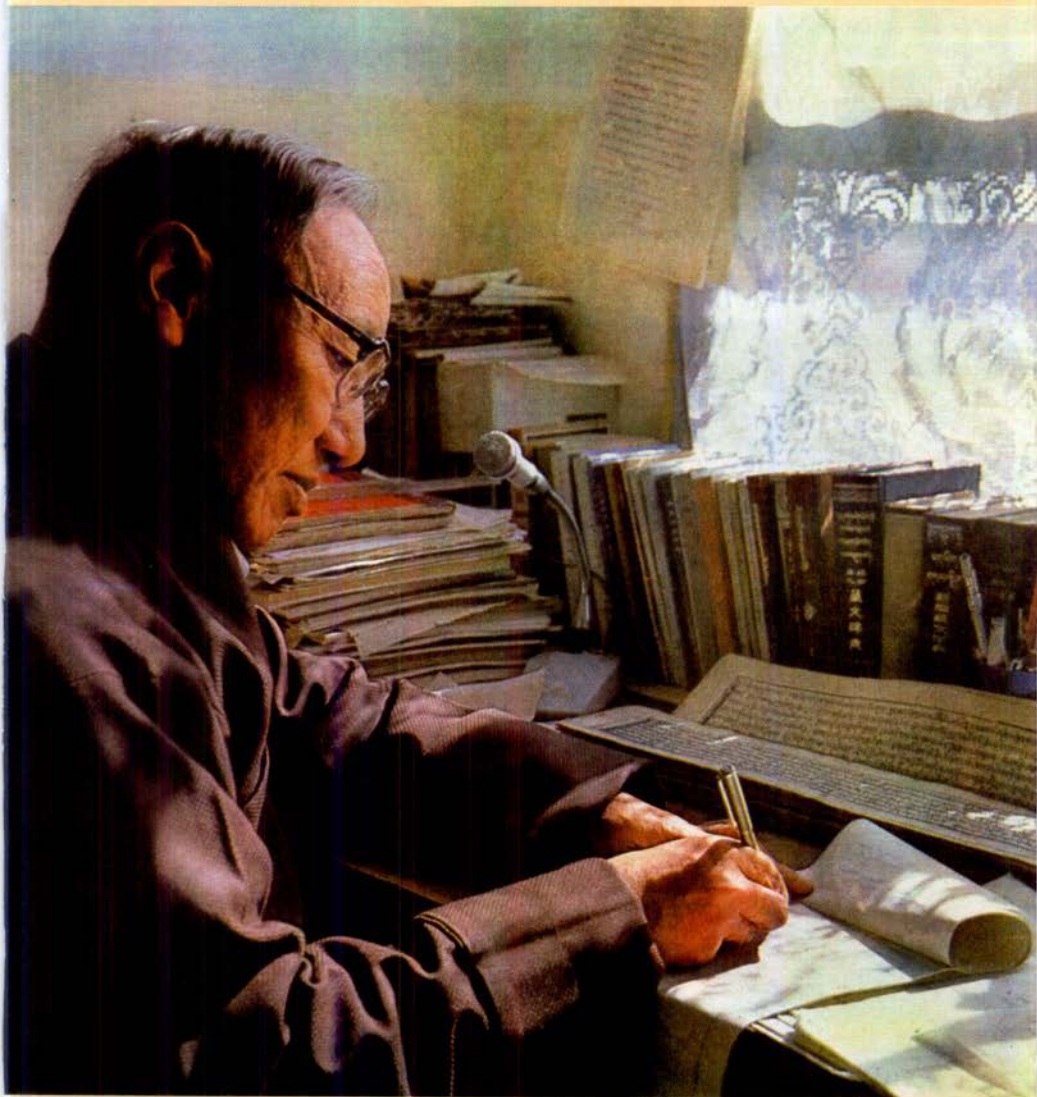

한글자형식표본

အါပီၤတၢ်ပျဲၣ်ဝၢ်ၤ

མི་རིགས་དང་སྐྱོན་ཁང་།

ཧཱ་ཁཱ་ལཱ་དབང་བྱེད་དཀར་ཆེ་བཟང་འབྲིན་ལས་མཆོག

དཀར་ཆག

ཏུ་དཀར་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་གི་གསུང་

འབྲུམ་པར་བསྐྱན་གནང་བར་སྨིང་ཐག་པ་

ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ། གོང་བྲང་ཨོ་ཁུན་(1)

མཆོད་བརྗོད། (1)

ལེའུ་དང་པོ། ལུམ་ཚུ་བ། (3)

ས་བཅད་དང་པོ། ཡི་གེ་སྒྲོར་ཆུལ། (3)

གཅིག དབྱར་ས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འཛིན་པ། (3)

གཉིས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འཛིན་པ། (3)

གསུམ། མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འཛིན་པ། (5)

བཞི། འདོགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འཛིན་པ། (5)

ལ། སྨོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་འཛིན་པ། (7)

རྒྱལ། སྨོན་འཇུག་ལ་ཡི་མོ་མོ་མ་ནིང་གི་བྱེད་པར། (7)

བདུན། སྨོན་འཇུག་ལ་པོ་དེ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་

འཇུག་ཆུལ། (8)

བརྒྱད། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་འཛིན་པ། (10)

དགུ། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅའི་པོ་མོ་མ་ནིང་གི་བྱེད་པར། (10)

བཅུ། རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་མིང་གཞི་སོ་སོར་འཇུག་ཆུལ། (10)

བཅུ་གཅིག ཡང་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་འཛིན་པ། (11)

བཅུ་གཉིས། ཡང་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་རྗེས་འཇུག་

གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པ། (11)

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ། (12)

གཅིག་ རྒྱ་དབྱེ་དང་པོ་རོ་ཙམ་བརྒྱད་པ།.....	(12)
གཉིས། རྒྱ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྟུང་པ།	(15)
གསུམ། རྒྱ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྟེ།	(19)
བཞི། རྒྱ་དབྱེ་བཞི་པ་དག་སྐོར་ཆེད།.....	(23)
ལ། རྒྱ་དབྱེ་ལ་པ་འབྱུང་སྟངས།	(25)
རྒྱལ། རྒྱ་དབྱེ་རྒྱལ་པ་འབྱུང་སྟེ།	(31)
བདུན། རྒྱ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི།	(35)
བརྒྱད། རྒྱ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་པོ་དེ་སྟེ།	(37)
ས་བཅད་གསུམ་པ། ཆིག་སྟེང་བཟད་པ།	(39)
གཅིག་ སྟར་བཟ།	(40)
གཉིས། རྩ་སྟེ་འབྱུག་པ་བཟད་པའི།	(44)
གསུམ། ལ་སྟེ་འབྱུག་པ་བཟད་པ།	(50)
བཞི། རྩ་སྟེ།	(53)
ལ། རྩ་སྟེ།	(56)
རྒྱལ། འབྱེད་སྟེ།	(63)
བདུན། ཆིག་ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་སྐོར་སྟེ།	(66)
ས་བཅད་བཞི་པ། རྒྱ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་རང་དབང་ཅན། ...	(68)
གཅིག་ ཉི་སྟེ།	(68)
གཉིས། དང་སྟེ།	(74)
གསུམ། དེ་སྟེ།	(76)
བཞི། སྟེ་སྟེ།	(80)
ལ། དང་སྟེ།	(85)
རྒྱལ། དག་སྟེ།	(87)
བདུན། ཆིག་སྟེ་ཞིང་སྟེ།	(91)
བརྒྱད། སྟེ་སྟེ་པའི་དོན་བཟ།	(95)
དག་ ཆིག་པོ་པོ་བཟ།	(99)
ལེའུ་གཉིས་པ། རྩ་སྟེ་འབྱུག་	(103)

གཅིག རྩོམ་འབྲུག་རྣམས་སྐྱ་གདངས་འི་ལྷ་བྱའི་སྒྲོན་ཆས་ འབྲུག་པ།	(103)
གཉིས། རྩོམ་འབྲུག་གི་འབྲུག་པ་བཞི་པ་ཅི་མྱེར་འབྲུག་པ།	(105)
(1) བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ།	(105)
(2) ཏུས་གསུམ་སྒྲིལ་ཅམ་པ།	(111)
(3) ཏུས་གསུམ་ཕྱེ་ཐག་པ།	(113)
(4) ཏུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བ།	(114)
གསུམ། རྩོམ་འབྲུག་གི་འབྲུག་པ་བཤད་པ།	(123)
(1) རྩོམ་འབྲུག་གི་སྒྲིལ་འབྲུག་ཚུལ།	(123)
(2) རྩོམ་འབྲུག་གི་དོན་གྱི་འབྲུག་ཚུལ།	(130)
(3) རྩོམ་འབྲུག་གི་མིང་མཐའ་འདྲིན་ཚུལ།	(131)
ཇོ་བོ་སྒྲོལ་གསེའི་ཤིག་པ་ཤོད་འཕེལ་ཆི་སྒྲུབ་བའི་ གཏམ་སྒྲིང་།	(144)
ཇོ་བོ་སྒྲོལ་གསེའི་བཙུང་བསྐྱར་དང་མཁུན་ལམ་སྒྲིང་།	(218)
སྒྲོལ་གསེའི་མཐའ་མཐའ་ཤིག་པ་ཤོད་སྒྲིང་བ།	(233)
ཤིག་གཞན་དང་མཐའ་ཤིག་གི་སྒྲོལ་གསེའི་ཤོད་འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ ཇོ་བོ་སྒྲོལ་མ་གསལ་བ།	(244)
ཇོ་བོ་སྒྲོལ་ཕྱི་ཕྱོད་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཚུགས་སྒྲིང་ཕྱི་ཕྱོད་མཐའི་ བསམ་ཚུལ།	(255)
ཇོ་བོ་སྒྲོལ་ཕྱི་ཕྱོད་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་།	(299)
ཕྱི་ཕྱོད་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་ཕྱི་ཕྱོད་པ་ཤིས་ལན།	(314)
ཕྱི་ཕྱོད་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་བརྟན་ཕྱོད་ཚུགས།	(326)

མཚན་བརྗོད།

མང་མང་དུང་ཕྱུར་བརྒྱད་གྱི་མི་དམངས་རྣམས། །
 ལྷོང་ལྷོང་སྒྲན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ། །
 གསལ་གསལ་སེམས་ནང་གསེར་མདོག་ཉི་མ་ཞེས། །
 ཡང་ཡང་སྒྲིང་ནས་གྲུས་པ་མའི་གྲུ་ཞི། །
 ཆེན་ཆེན་འོད་འབར་ནོར་བུའི་སྒྲན་མེ་ཡིས། །
 ལྷོང་ལྷོང་མདུན་བརྗོད་འཕྲུལ་གྱི་ཐུག་ཐིང་ས་ཀུན། །
 དེས་དེས་རྒྱལ་ཁའི་ཚོགས་སུ་འཁྲིད་པ་ལ། །
 མཁས་མཁས་ཀུན་ལས་སྤུལ་ཕྱང་དུ་གྲུ་ཞི། །
 ལྷོང་ལྷོང་འབར་བའི་ཐུག་བསྐལ་མེའོ་བས་ནང་། །
 འཛོར་འཛོར་འོ་དོད་འཛོད་པའི་མི་དམངས་ཀུན། །
 དུང་དུང་བྱམས་བཅའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མཛད་པ། །
 ཟིམ་ཟིམ་བསེལ་བའི་ཆར་འཕེབས་གྲང་ཁྲན་ཏང་། །
 རྣམ་མང་མི་རིགས་ཁག་གི་རིག་གནས་ཀུན། །
 རྣམ་བཟུང་འད་བ་བརྒྱའི་མེ་ཏོག་བཞད་པ་བཞིན། །
 རྣམ་པ་གསར་པའི་འོ་མཚར་འབྲུམ་གྱི་དཔལ། །
 རྣམ་གྲོལ་དྲི་བསྐྱང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་བྱབ། །
 ཟབ་ཟབ་འོད་སྒྲོངས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་མཛིང་། །
 རྒྱང་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུག་ཐིང་ས་སྤུལ་མེ་ཡིས། །
 ཡང་ཡང་བརྗོད་པའི་ལམ་ཐིག་ཆ་གསལ་ཙམ། །

ལྷ་མ་ཐུ་བ་མཁན་པའི་ལམ་ནས་འཆད་ལ་སྒྲོ། །
 ལྷ་མ་ཐུ་བ་མཁན་པའི་པོད་ཡིག་འདྲ་བ་བརྒྱའི་སྒྲོ། །
 བརྒྱུད་རིག་གཞུང་སྤྱད་བྱུང་ལེགས་བརྒྱས་ཏེ། །
 ཆོག་དོན་རབ་གསལ་དོ་གལ་མཛེས་པར་བཞུར། །
 གཟུར་གནས་སྒོ་ལྷན་དབྱེས་པའི་གཟིགས་མོར་ཆེ། །
 གང་ཞིག་གཞུང་ལག་རིག་གནས་ཨ་མའི་འབྲས། །
 རྟོགས་ལེགས་དོན་གྱི་ཐིམ་མངར་སྒྲོང་འདོད་ན་མས། །
 གང་སྒྲོང་ས་བརྟེན་གྱི་རིག་པའི་སྒྲིང་ཆེལ་འདིར། །
 འཇུག་པར་རིགས་སྒྲོ་གསལ་གཞིན་ཅུང་ཆོགས། །

འདིར་པོད་སྒྲོང་ས་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་མའི་འཇུག་སྒྲོར་མེད་དུ་མི་རུང་
 བའི་བརྒྱུད་རིག་པ་ལྷ་མ་ཐུ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་འཆད་པ་
 ལ།

པོད་ཡིག་གི་སྒྲོ་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། རྟེན་
 ཡིག་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགྲོ་ལམ་སྒྲོར་བཅས་ཟུར་དུ་བྲིས་པ་ལས་གསལ་ཞིང་།
 འདིར་ལྷ་མ་ཐུ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་འཆད་པར་
 འདོད་དོ། །

ཡེ་ཤུ་དང་པོ། ལྷུ་མ་རྒྱུ་ལ།

ས་བཅད་དང་པོ། ཡི་གེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ།

གཅིག་ དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ།

དབྱངས་ཀྱི་བྱ་བ་གསལ་པོ་རྒྱུ། ། རྒྱུ་བ་ཡི་ལྷུ་ཡེ་ཤུ་བཞི། ། གོ་དོན་ནི།
 བོད་ཡིག་ལ་མིང་གཞི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་
 དབྱངས་ཟེར་བ་ནི། གནས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་གསལ་ཞིང་རང་ཉིད་
 གསལ་བྱེད་རྣམས་དང་ཕྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཚིག་གི་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་
 གདངས་གསལ་བར་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱངས་བཞི་ཡོད་དེ། ཡི།
 ལྷ། ཡེ། ཡོ་བཅས་རྣམས་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཡི་ལ་གི་གྲུ་འཇ་གྲག་གྲུ་དང་།
 ལྷུ་ལ་ཞབས་གྲུ་འཇ་ཞབས་གྲུ་ད། ཡེ་ལ་འགྲང་གྲུ་འཇ་འགྲང་པོ། ཡོ་ལ་ན་
 རོ་འཇ་རྣ་རྒྱ་ཞེས་ཟེར།

གཉིས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ།

གསལ་བྱེད་ནི། གནས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་ཞིང་རང་ཉིད་
 དབྱངས་དང་སྐྱེད་ན་མིང་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་

དེ་ལ་སྤྱི་མཉམས་པ་ཡིད་དེ། ཀ་ཁ་ག་ང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་ཐ་ད་ན།
 པ་ཕ་བ་མ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཞ་ཟ་འ་ཡ། ར་ལ་ཤ་ས། ཏ་ཨ་བཅས་རྣམས་ཡིན།
 དེ་ཡང་ཀ་ནས་སའི་བར་ཞི་པ་བཞི་ཚན་བརྒྱན་དང་། ཏ་ཨ་གཉིས་ཞི་པ་ལྗེད་དེ་
 བརྩམས་པས་ཞི་པ་ལྗེད་དང་བརྒྱན་ཡིད་པ་ཡིན།

གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྐོམ་མིང་སྐོམ་མ་ནིང་གི་བྱུང་པར་ནི། ཀ་ཅ་ཉ་པ་ཅ་
 རྒྱལ་སྐོམ། ། ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་པ་ནིང་། ། ཀ་ཆ་ད་པ་ཆ་པ་ཐ། ། ཟ་པ་ཡ་ཤ་ས་
 རྒྱལ་སྐོམ། ། ཏ་ཉ་ན་མ་ཤིན་ཏུ་མོ། ། ཏ་ཡ་ཉ་ནི་མོ་གཤམ་མེ། ། ཡ་ནི་མ་ཆ་ན་
 མེད་ཅེས་གྲང་བ། ། ཤོ་དོན་ནི། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སྐུམ་ཏུ་ཐམ་པའི་ནང་ནས་
 [ཀ་ཅ་ཉ་པ་ཅ་]ལྟ་ནི་སྐོམ་ཡིག་དང་། [ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་]ལྟ་ནི་མ་ནིང་དང་། [ག་
 ཅ་ད་པ་ཆ་པ་ཆ་པ་ཡ་ཤ་ས་]པུ་གཉིས་རྒྱལ་སྐོམ་མོ་དང་། [ཏ་ཉ་ན་མ་]པའི་
 ནི་ཤིན་ཏུ་མོ་དང་། [ཏ་ཡ་ཉ་]གསུམ་ནི་མོ་གཤམ་དང་། [ཡ་ནི་སྐོམ་མ་ནིང་
 གང་གི་ཡང་རྟགས་མེད་པ་ས་རྟགས་མེད་ཅེས་ཟེད། འདིར་སྐོམ་མ་ནིང་གི་
 ཏ་ས་འཛིན་ནི། མིང་གཞིའི་སྐོམ་ཡིག་ལྟ་ནི་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་ཤུགས་ཆེ་པ་ས་
 མོ་དང་། མོ་ཡིག་པུ་གཉིས་ནི་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་སྐོམ་ཡིག་ལས་ཤུགས་
 རྒྱུར་པས་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་པའི་ནི་མོ་ཡིག་པུ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱ་གདངས་
 ཤུགས་རྒྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་མོ་དང་། མོ་གཤམ་ནི་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་ལྟོད་
 ཅིང་ཞན་པ་ས་ན་མོ་གཤམ་དང་། མ་ནིང་ལྟ་པོ་རྒྱལ་སྐོམ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་
 ཆེ་རྒྱུར་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ས་ན་མ་ནིང་དུ་བཞག་པ་ཡིན།

དབྱངས་ཡིག་ནམས་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་མཚན་གཞི་དཔར་
བརྗོད་། གྲིད་འདིར་མིང་ཆོག་རིགས་ཅི་མཆིས། ། འཇུག་ཚུལ་ལྷགས་མཐུན་
ཀུན་འདུལ་གཞུང་། ། ལྷགས་ལེ་ས་དེ་ཆོ་ཐེངས་ལྷགས་སེས། ། ལྷགས་ཚྲིད་སྟོབ་
སྟོབ་དོན་ཡོད་མཛད། ། ལྷ་ལུ།

གཏུམ། རྣམ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམ་འཁྲིན་པ།

རལ་ས་གསུམ་མཁོ་ཅན་ཏེ། །མོ་དོན་ནི། གསལ་བྱེད་སྤྲུལ་ཅུའི་ནང་
ནས་ར་ལ་ས་གསུམ་ནི་མཁོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན། མཁོ་ཅན་ཟེར་བའི་མོ་དོན་ནི།
རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་མཁོར་བཅེགས་ནས་ཡོད་པས་
ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

ར་མཐོ་ཅན་ནི་ག་ག་ང་། ། ར་ཉ་ཉ་དན་པ་མ། ། ཅ་ཇ་བཅས་ཉེ་བཅུ་
 གཉིས་མོ། ། ལ་མཐོ་ཅན་ནི་ག་ག་ང་། ། ཅ་ཇ་ཉ་དན་པ་བན། ། བཅས་ཉེ་
 བཅུ་པོ་རྒྱམས་ཡིན་ན། ། ས་མཐོ་ཅན་ནི་ག་ག་ང་། ། ཉ་ཉ་དན་པ་བ་མ། །
 ཅ་བཅས་བཅུ་གཉིས་པོ་རྒྱམས་ཡིན། ། སོ་དོན་ནི། ར་མཐོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་
 གཉིས་མེད་དེ། [ག་ག་ང་ཉ་ཉ་དན་པ་མ་ཅ་ཇ་] བཅས་རྒྱམས་ཡིན། ར་
 མཐོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། ཀང་། ཀན།
 ཇམས། ཇེ། ཇིང་། ཇལས། ཇོ། ཇམ། ཇཱ། ཇཱང་། ཇཱ། ཇཱང་། ཇཱུ།

ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བརྒྱ་ནི། [ག་ག་ང་ཅ་ཇ་ཉ་ད་པ་པ་ཏ་] བཅས་
 རྒྱས་ཡིན། ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བརྒྱའི་མཆན་གཤིད་པེང་བརྒྱད། མྱོག་
 མྱོང་། ལྷ། ལྷེ། ལྷང་། ལྷོས། ལྷང་། ལྷགས། ལྷ། ལྷགས། ལྷ་ཡ།

མ་ཕགོ་ཅན་བྱི་ཡི་གེ་བརྒྱ་གཙུག་ནི། [ཀ་ག་ང་ཉ་ཏ་ད་ན་པ་བ་མ་ཅ]
བཅས་རྣམས་ཡིན། དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། ཤང༌། ཤང༌། ཤས༌
ཚུབ༌། ཚུབ༌། ཤང༌། ཤལ༌ ཤར༌། ཤས༌། ཤལ༌ ཤལ༌། ཚུཿ༌

པའི། འདྲེན་མ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམ་འཁུན་པ།

ཡ་ར་ལ་ལྷ་སྒྲིད་འདོགས་བཞི། ། མོ་དོན་གྱི། གསལ་བྱེད་སྤྱུང་ཅུའི་ནང་།

ནས[ཡ་ར་ལ་མ]བཞེན་འདྲགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན། འདྲགས་ཅན་ཟེར་བཞི།
རང་གི་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་སྤང་ནས་འདྲགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྒྱན་པ་ཡིན།

ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཁྱ་ཁྱ་། ། བྱ་བྱ་མ་བདུན་ཏུ་འདོད། ། གོ་དོན་
 བློ། ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བདུན་ནི། ། [ཁྱ་ཁྱ་བྱ་བྱ་མ་བྱ་མ] བཅས་རྣམས།
 ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བདུན་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། གྲང་། ཁྱབ།
 གྲུང་། དཔུང་། མུག བུད། མུང་། ལྷ་བུ།

[illegible]

ལ་བདགས་ཅན་ནི་ཐ་ཐ་། ཟླ་ཟླ་པཅས་རྒྱག་ཏུ་བརྟོན། ། ག་
 རྟོན། ལ་བདགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱག་ནི། [ཐ་ཐ་ཟླ་ཟླ་] པཅས་རྒྱག་རྣམས་ཡིན།
 ལ་བདགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱག་གི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྟོན། ཐང་། ཐང་།
 ཐྲག་ ཐྲོས། ཐྲོན། ཐང་། ཉ་བ།

མཐའ་ལྟགས་ཅན་ནི་ཀྲ་ཁ་ལུ། ཉུ་དུ་མུ་ལུ་རྩ་ལུ། ལུ་ས་ལུ་བཅས་
བཟུག་ཉིས་སོ། ཞོ་དོན། མཐའ་ལྟགས་ཅན་ནི་དང་འདྲའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་
མིན་དང་འེ་ཆེད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། མཐའ་ལྟགས་དང་མཐུན་དོན་གཅིག་ཡིན་
ཅིང་། མཐའ་ལྟགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཟུག་ཉིས་ནི། [ཀྲ་ཁ་ལུ་ཉུ་དུ་མུ་ལུ་རྩ་ལུ་
ལུ་ས་ལུ་བཅས་རྣམས་ཡིན།

ཕ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཟུ་གཞིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། ལྷ་ཡི།
ཁ་ཏ། ལུ་དྲར། ལུ་ལྷག ད་ལྷག མ། ལུ་མོ། ལུ་མོད། ལུ་མོ། ལུ་མ། ལུ་
ལོད། ལུ་ལ།

ལ། རྩོམ་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ།

ག་ད་བ་མ་འ་རྩོམ་འབྲུག ། གོ་དོན། གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུའི་ནང་ནས་
 རྩོམ་འབྲུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཡོད། རྩོམ་འབྲུག་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་གི་
 འབྲུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྩམས་ཀྱི་རྩོམ་ཏུ་འབྲུག་པས་ན་རྩོམ་འབྲུག་ཟེར།
 རྩོམ་འབྲུག་ལྟ་ནི། [ག་ད་བ་མ་འ]བཅས་རྩམས་ཡིན། རྩོམ་འབྲུག་ལྟ་པ་དེ་
 མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྩམས་ལ་འབྲུག་པའི་ཆེ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ། རྩོམ་
 འབྲུག་གང་གིས། སྒྲ་གདངས་རི་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ནས། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་
 འབྲུག་པ་བཅས་འབྲུག་རྒྱུ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འབྲུག་པ་དང་པོ་གཉིས་
 སྐུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་འདིར་འཆད་རྒྱ་དང་། རྩོམ་འབྲུག་གི་འབྲུག་པ་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཉུགས་འབྲུག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་རྒྱ་ཡིན།

བྱག རྩོམ་འབྲུག་ལྟ་ཡི་པོ་མོ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར།

རྩོམ་འབྲུག་ལྟ་ཡི་བ་ཡིག་པོ། ། ག་ད་མཐོང་འ་མོ་ཡིག ། མ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 མོ་ཡིན་ནོ། ། གོ་དོན། རྩོམ་འབྲུག་ལྟ་ཡི་ནང་ནས་[བ]ཡིག་ནི་མོ་དང་། [ག་
 ད]གཉིས་མཐོང་། [འ]མོ་ཡིག [མ]ནི་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་
 འབྲུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྩམས་ལ་འབྲུག་པའི་ཆེ་སྒྲ་གདངས་ཤུགས་ཆེ་
 བས་ན་[བ]ཡིག་དེ་མོར་བཞག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་
 མིང་གཞིའི་ཡི་གེར་འབྲུག་པའི་ཆེ། སྒྲ་གདངས་ཤུགས་ཆེ་རྒྱང་མཉམ་པས་ན་
 [ག་ད]གཉིས་མཐོང་དང་། རང་གི་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེར་འབྲུག་
 པའི་ཆེ་སྒྲ་གདངས་ཤུགས་རྒྱང་བས་ན་[འ་མ]གཉིས་མོར་བཞག་པ་ཡིན།

བདུན། སྔན་འཇུག་ལྷ་པོ་དེ་མིང་གཞིའི་ ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པ།

སྔན་འཇུག་མ་ཅིང་ག་ཡིག་ནི། ། ཅ་ཏ་ཅ་ཉ་ད་ན་ལ། ། ཟ་ཡ་ཤ་ས་
བཅས་ལ་འཇུག ། སྔན་འཇུག་ལྷ་པོ་དེ་ཡི་ནང་ནས། སྔན་འཇུག་གི་མ་ཅིང་
[ག]ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་སྔ་ཡིག་[ཅ་ཏ་ཅ]གསུམ་དང་། མ་ཡིག་[ཉ་ད་ན་ལ]
ཟ་ཡ་ཤ་ས་བཅས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཁྱད་པ་ཁོ་ནའི་སྔོན་ནས་འཇུག་
པ་ལས། དེ་མིན་བཅེགས་འདོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། དེའི་
མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། གུ་ཙྰ་ད། གུ་ཏྲ་ད། གུ་ཙྰ་ག གུ་ཉྱ་ད། གུ་དྲེ་དས།
གུ་ནས། གུ་ཞལ། གུ་ཟླ་ད། གུ་ཡན། གུ་ཤྲ་ད། གུ་མེ་ད། ཉྱ་བྱ།

སྔན་འཇུག་མ་ཅིང་ག་ཡིག་ནི། ། ཀ་པ་ག་བ་ང་མར་འཇུག ། སྔན་
འཇུག་གི་མ་ཅིང་ད་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་སྔ་ཡིག་[ཀ་པ]གཉིས་དང་། མ་ཡིག་
[ག་བ]གཉིས་བཅས་བཞི་ལ་ཁྱད་འདོགས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་འཇུག་ཅིང་
མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེར་མི་འཇུག མ་ཡིག་[ང་མ]གཉིས་ལ་ཁྱད་པ་ཁོ་ནའི་སྔོན་ནས་
འཇུག་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་བཅེགས་པའི་ཡི་གེ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། དེའི་
མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། དྲ་ཀ་ད། དྲ་གྱི་ལ། དྲ་ཤྲ་གས། དྲ་པ་ལ། དྲ་ཕྱི་ད།
དྲ་པ་ལ། དྲ་ལྷ་ད། དྲ་གྱི་ས། དྲ་གྱི་མ། དྲ་བ་ད། དྲ་ཕྱི་དས། དྲ་པ་ལ། དྲ་པོ་ས།
དྲ་པ་ལ། ཉྱ་བྱ།

སྔ་ཡིག་བ་ནི་ཀ་ཅ་ཏ། ། ཅ་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན། ། ཇ་ཞ་ཟ་ན་ཤ་ས་ར་
འཇུག ཟུ་མོ་དོན་ནི། སྔན་འཇུག་གི་སྔ་ཡིག་[བ]དེ་མིང་གཞིའི་[ཀ་ག]
གཉིས་ལ་བཅེགས་འདོགས་ཁྱད་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀར་འཇུག་པ་དང་།
[ཏ་ཅ་ད]གསུམ་ལ་ཁྱད་བཅེགས་གཉིས་ཀར་དང་། [ང་ཇ་ཉ་ན་ལ]ལྷ་ལ་

མིན་ཏུ་མོ་ཡིག་མ་ཡིག་ནི། ། ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་ག་ཆ་དང། ། ར་ང་ཉ་ན་མ་ནས་
ལ་འཇུག ། ཞོ་དོན། རྩོད་འཇུག་གི་མིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་དེ། མིང་གཞིའི་མ་
ནིང་[ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་]བཞི་དང་། མོ་ཡིག་[ག་ཆ་ད་ཆ་]བཞི། མིན་ཏུ་མོ་[ང་ཉ་ན་]
བཅས་གསུམ་ལ་རྒྱུད་པའི་རྫོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། [ཁ་ག]གཉིས་ལ་འདྲིགས་
འཕུལ་གྱི་རྫོ་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་བཅས་ཁྱོད་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་ལ་
འཇུག་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། དེའི་མཆོད་གཞི་དཔེར་བརྗོད་
མཁས་མཆེད། མཐའ། མཆོལ། མག་ད། མཇལ། མདྲངས། མཛད།
མང་། མཉམ། མནྟ་། མཁྱེན། མཁྱིན། ཉ་ཤ།

མོ་ཡིག་འཛིག་ཇ་ད། ། བཟུང་བ་ཐ་མ་ཆར། ། ཞོ་དོན་ཅི། མཉམ་
འབྲུག་གི་མོ་ཡིག་འཛི། མིང་གཞིའི་མ་ཅིང་[ཁ་ཆ་ཐ་མ་ཆ]ལྟ་དང་། མོ་ཡིག་
[ག་ཇ་ད་བ་ཇ]ལྟ་བཅས་བཅུ་ལ་རྒྱང་པའི་སྒོ་ནས་འབྲུག་པ་དང་། དེའི་ནང་
ནས་[ཁ་ག་པ་བ]རྒྱམས་ལ་འདོགས་ཅན་ལ་ཡང་འབྲུག་གི། དེ་ལས་གཞན་ལ་
མི་འབྲུག་པ་ཡིན། དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བཞིན། འཁྲུལ། འཆད། འཐག
འཕེལ། འཚང་། འགག། འཇལ། འདས། འབར། འཛད། འཕྱིལ།
འཁྱིད། འཕྱུངས། འབྱན། འཕྱ། འཕྱད། འཕྱུངས་སྒྲུ། འཕྱལ། ལྟ་བུ།

བརྒྱད། རྩེས་འཕྲུག་གི་ཡི་གེ་རྩེ་མོ་འཛིན་པ།

ག་ང་ད་ན་བ་མ་ལ། །ར་ལ་ས་རྣམས་རྩེས་འཕྲུག་བརྒྱ། །ཞོ་དོན་ནི།
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་སྤྱུ་འཕྲུག་པས་ན་རྩེས་འཕྲུག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་
རྩེས་འཕྲུག་བརྒྱ་ཡིད་དེ། [ག་ང་ད་ན་བ་མ་ལ་ར་ལ་ས]བཅས་རྣམས་ཡིན།

དབུ། རྩེས་འཕྲུག་ཡི་གེ་བརྒྱའི་ཕྱོགས་མཉམ་ཅིང་གི་ཁྱད་པར།

ག་ད་བ་ས་བཞི་རྣམས་པོ། །ར་མ་ལ་གསུམ་མོ་ཡིན་ཅིང་། །ན་ར་ལ་
གསུམ་མཉམ་ཅིང་། །ཞོ་དོན། རྩེས་འཕྲུག་བརྒྱ་པོ་དེའི་ནང་ནས་[ག་ང་བ་ས]
བཞི་ནི་ཕྱོགས་དང་། [ར་མ་ལ]གསུམ་ནི་ཕྱོགས་ [ན་ར་ལ]གསུམ་ནི་མ་
ནིང་ཡིན། དེ་ཡང་རྩེས་འཕྲུག་[ག་ང་བ་ས]བཞི་རང་གི་འཕྲུག་ལྷལ་གྱི་མིང་
གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་སྤྱད་པ་ན་སྤྱུ་གདངས་དྲག་པོའི་སྒྲོ་ནས་འཕྲུག་པས་ན་
ཕྱོགས་དང་། རྩེས་འཕྲུག་[ར་མ་ལ]གསུམ་པོ་རང་གི་འཕྲུག་ལྷལ་གྱི་མིང་
གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་སྤྱད་པ་ན་སྤྱུ་གདངས་སྒྲོད་པོའི་སྒྲོ་ནས་འཕྲུག་པས་ན་
མོ་དང་། རྩེས་འཕྲུག་[ན་ར་ལ]གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་འཕྲུག་ལྷལ་གྱི་མིང་གཞིའི་
ཡི་གེ་རྣམས་དང་སྤྱད་པ་ན་སྤྱུ་གདངས་དྲག་ཞན་ཆ་མཉམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕྲུག་
པས་ན་མ་ནིང་དུ་བཞག་པ་ཡིན།

བརྒྱ། རྩེས་འཕྲུག་བརྒྱ་པོ་མིང་གཞི་ཕྱོགས་མཉམ་འཕྲུག་ཚུལ།

རྩེས་འཕྲུག་བརྒྱ་པོ་དེ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་བཙེགས་འདོགས་ཀྱང་།

གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་འབྱུག་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བཞིན། བཀྲ་ག
བཀྲ་ང་། བཀྲ་ད། བཀྲ་ན། བཀྲ་བ། བཀྲ་མ། བཀྲ་ལ། བཀྲ་ར། བཀྲ་ལ།
བཀྲ་ས། ཉུ་བྱ།

བཅུ་གཅིག ཡང་འབྱུག་གི་ཡི་གེ་རྩ་ལ་འབྲིན་པ།

ད་དང་ས་གཉིས་ཡང་འབྱུག་ཞེ། ། གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུའི་ནང་ནས་[ད་
ས་]གཉིས་ནི་ཡང་འབྱུག་ཡིན་ཞིང་། རྩེས་འབྱུག་གི་ཡང་རྩེས་སྐུམ་འབྱུག་པས་ན་
ཡང་འབྱུག་གེར།

བཅུ་གཉིས། ཡང་འབྱུག་གི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་

རྩེས་འབྱུག་གང་དང་གང་ལ་འབྱུག་པ།

ད་ནི་ན་ར་ལ་གསུམ་དང་། ། ས་ནི་ག་ང་བ་མ་ར་འཁོབ། ། གོ་དོ་ན་ནི།
ཡང་འབྱུག་[ད་ས་]གཉིས་ནས་[ད་]ཡང་འབྱུག་ནི་[ན་ར་ལ་]གསུམ་གྱི་རྩེས་
འབྱུག་ཡོད་པའི་འདས་ཆོག་ལ་ད་བྲག་སྒྲིར་སྒྲིལ་ཡོད། དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་
བཞིན། བཅུ་ན་ད། སྒྲི་ད་ད། གསོལ་ད། ཉུ་བྱ།

སའི་ཡང་འབྱུག་ནི། [ག་ང་བ་མ་]བཞིའི་མཐའ་ཅན་གྱི་འདས་ཆོག་དང་
སྐུལ་ཆོག་པལ་ཆེར་ལ་ས་ཡང་འབྱུག་ཐོབ་པ་ཡིན། དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་
བཞིན། བཅུ་ག་ས། སྒྲི་ག་ས། གསུང་ས། ཐོང་ས། བཟུབ་ས། སྒྲིབ་ས།
བཅུ་མ་ས། ཚུ་མ་ས། ཉུ་བྱའོ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ།

གཅིག རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་པོ་ཅམ་བརྗོད་པ།

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་པ་ལ་
འབྲུང་བ་ཡིན། རྣམ་དབྱེ་ཟེར་བ་ནི། སྤྱིར་གཞིའི་མིང་དེ་ལ་ཕྱད་དེ་སྤྱིར་
སྐབས་ཆོག་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱུང་གོ་དོན་མི་འདྲ་བར་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
དེ་ལ་བཞི་ཡོད། ལ་དོན། རྩེད་སྒྲ། འབྲུང་ཁྲུང་ས། འབྲེལ་སྒྲ་བཅས་ཡིན།

ཆོག་པ་ནི། རང་ཉིད་ཆོག་ཤིགས་གཞན་དང་སྤྱིར་ན་མ་གཏོགས་
བརྗོད་དོན་མི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་འདིར་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
གོ་དོན་མཆོད་གཞི་དཔེར་བརྗོད་བཅས་ཡོད་པ་ལས།

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི། དང་པོ་པོ་ཅམ་སྟོན་པ། གཉིས་
པ་ལས་སྒྲ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལ་པ་འབྲུང་ཁྲུང་ས།
དུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ། བདུན་པ་ཉིན་གནས། བརྒྱད་པ་འཛོད་སྒྲ་བཅས་ཡིན།

ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་ཅམ། །བརྗོད་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ལྟེ། །གོ་
དོན། རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་མིང་ལ། 《མངོན་པ་མཛོད་》ཀྱི་ལུགས་ལ་མིང་གཞི་
མང་པོ་འདུས་པ་ལ་མིང་དུ་འདོད་ཅིང་། བརྗོད་པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་དབྱེའི་
མཐའ་ཅན་ལ་མིང་དུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤུམ་ཅུ་པ་རང་གི་
གཞུང་ཉར་བྱས་ན། ཡི་གེའི་ཆོག་བྱིམ་གཅིག་དུ་ཡི་གེའི་གངས་མང་ཁྱེད་ལ་མ་
བསྟོས་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་ཅམ་སྟོན་པ་ལས། ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་
སྟོན་པ་ཞིག་ལ་མིང་ཞེས་ཟེར།

མིང་ལ་འང་ཐོག་མའི་འདྲི་བ་རྒྱུ་དང་། ། རྣམ་ཐུག་ཐུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས།
གོ་དོན། མིང་ལ་ཡང་འདྲི་བ་ཐོག་མའི་མིང་དང་། རྣམ་ཐུག་གི་མིང་
གཉིས་ཡིད།

འདྲི་བ་རྒྱུ་ཐོག་མའི་མིང་ནི། གཞི་གང་ཞིག་ཐོག་མར་ཐུབ་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ། མིང་འདྲི་གས་མཁན་གྱིས་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟོས་
པར་བཏགས་པའི་མིང་ལ་འདྲི་བ་རྒྱུ་ཐོག་མའི་མིང་ཞེས་བྱེད། དཔེར་ན། ཀ་
བ། ལུས་པ། ཁང་པ། ཡིག། ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ།

རྣམ་ཐུག་གི་མིང་ནི། འདྲི་བ་རྒྱུ་ཐོག་མའི་མིང་དེའི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་
པ་ཚོན་དུ་སྤང་བ་དེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དེའི་མིང་
བཏགས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་དེར་རྣམ་ཐུག་བྱེད།

རྣམ་ཐུག་མིང་ལ་དོན་ལྡན་དང་། ། འདྲི་བ་རྒྱུ་བ་དང་གཉིས་ཐུག་བྱེད།
གོ་དོན། རྣམ་ཐུག་གི་མིང་དེ་ལ་རྣམ་ཐུག་དོན་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་ཐུག་འདྲི་
བ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཡིད།

དོན་ལྡན་པ་ནི་ངེས་ཆེག་དང་། ། རྣམ་ཐུག་དང་དངས་པོའི་སྒྲིབ། །
ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། ། གོ་དོན། རྣམ་ཐུག་དོན་ལྡན་པ་ནི། ཁྱད་
ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། མིང་དེར་ངེས་ཆེག་གི་སྒྲིབ་ནས་སྤྱོད་བཤད་དུ་
ཡོད་པས་[ཡིན་པའི་ཁྱད་པར]དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་ཆོས་ལྟས་
མཚོན་རྒྱ་མཐོང་པས་[རྣམ་ཐུག་པའི་ཁྱད་པར]དང་། མིང་འདྲི་གས་པ་དང་
མ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མཐོང་པས་[དངས་པོའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར]བཅས་
ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། [བཟོ་བ་]ཞེས་པ་ལྟ་
བུར་མཚོན་ན། རང་གི་དོ་བོ་བཟོ་བ་ཡིན་པར་ངེས་ཆེག་གི་སྒྲིབ་ནས་སྤྱོད་བཤད་དུ་
ཡོད་ལ་རང་གིས་བཏགས་ན་བཟོ་བ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ཆོས་མཐོང་པ་དང་། གཞན་གྱི་
དངས་ནས་བཟོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་ཆོས་མཐོང་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་[ཡིན་པའི་
ཁྱད་པར]དང་། བཟོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིན་དུ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཆོས་ལྟ་

གང་གིས་ཀྱང་མཚན་རྒྱ་མེད་པས་[རང་གི་རང་པོས་བྱུང་པའི་ཁྱད་པར་]དང་།
བཟོ་བ་ཞེས་མིང་འདྲིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་གཏན་ནས་
མེད་པས་[དངོས་པོའི་རྒྱ་གྱི་ཁྱད་པར་]བཅས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
རེད། དེ་ལ་དངོས་མིང་ཡང་ཟེར།

རྗེས་སྐབས་འདྲི་རྒྱལ་བའམ་བཏགས་མིང་ནི། བཏགས་པའི་མིང་དོན་
གྲིལ་བ་ཆགས་པ་རྟོན་མིང་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ། གདགས་གཞི་དེའི་དངོས་མིང་
མཛིན་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡོ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་གཞི་དེར་
རྗེས་སྐྱེ་འདྲིགས་པའི་མིང་དེ་ལ་ཟེར།

ཁྱད་ཆོས་ལྡོ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་ལྟ་ནི།

1. རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་བཏགས་པ། དཔེར་ན། མིའི་མིང་ལ་ཉི་མ་
དང་། བཙོན་འབྲུས་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

2. སུན་པའི་ཆ་ནས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ། དཔེར་ན། རྩ་
ཉི་ལ་སྒྲན་དང་། ཞུམ་ཆེ་ལ་སྒྲན་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ།

3. རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ། དཔེར་ན། རྒྱངས་འཁོར་དང་།
མེ་འཁོར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

4. ལས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པ། དཔེར་ན། རྒྱས་གར་གྱི་སྐབས་
སྐུ་ལྟས་མི་སྒྲ་དེ་འབྲུག་མཁན་ལ་དེ་དང་དེའི་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

5. འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ། དཔེར་ན། མི་སྐད་ཆ་མང་བ་ལ་
ཞེ་ཙེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིར་མིང་རྒྱང་དང་བྱ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི།

(1) མིང་རྒྱང་གི་འགོར་དགག་སྒྲ་སྒྲོར་མི་རུང་ཞིང་། བྱ་ཚིག་གི་འགོར་
དགག་སྒྲ་སྒྲོར་ཆོག་པ་དང་།

(2) མིང་རྒྱང་གི་མཐུག་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོར་མི་རུང་ཞིང་།
བྱ་ཚིག་གི་མཐུག་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོར་ཆོག་པ།

(3) མིང་རྒྱང་གི་མཐུག་དུ་དུས་གསུམ་དང་སྐུ་ལ་ཆོག་གི་སྒྲ་སྒྲོར་མི་རུང་

ཞིང་། བྱ་ཚིག་གི་མཐུག་ཏུ་དུས་གསུམ་དང་སྤུལ་ཚིག་གི་སྐྱུར་ཚིག་པ་བཅས་
མི་འདྲ་བ་ཡིན།

རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཅིག་ཚིག་གཉིས་ཚིག་མང་ཚིག་
བཅས་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་གཅིག་ཚིག་ནི། བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་
བོ་རྟོན་པ་དེ་ལས་ལོགས་སྤྱི་གཅིག་ཚིག་བྱུར་ཏུ་སྦྱར་རྒྱ་མེད་ཅིང་།

གཉིས་ཚིག་ནི། སྦྱར་གཞི་གཉིས་ཡོད་ན་[དག]ཅེས་དང་། སྦྱར་གཞི་
གསུམ་ཡན་ཆད་ལས་མང་བར་ཡོད་ན་མང་ཚིག་[རྣམས་]ཞེས་སྦྱར་དགོས་པས།

དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། གངས་ཁུང་མི་རིགས། གངས་
ཁུང་མི་རིགས་དག གངས་ཁུང་མི་རིགས་རྣམས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྤྱུབ།

གཤམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ། བདུན་པ་རྣམས་ལོགས་པར་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་སྦྱར་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་མ་ཟེད།
ལོག་ཏུ་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་བྱུར་ཏུ་བྲིད་མི་དགོས་པར་འདིར་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆབས་
ཅིག་འབྲིད་ན་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྣམ་དབྱེའི་ཁོངས་གཏོགས་གྱི་
ཕྱད་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་དང་སྐགས་ནས་སྦྱོབ་བྲིད་སྐབས་འདིར་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་
ངོས་འཛིན་དགོས།

1. ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི། སྤྱི་རྩ་བ་ལྟར་ལྟ། བདུན་པོ་
ལས་ཆེར་ལ་སྤྱུར་དང་། མཐུན་པས་ལ་དོན་རྣམ་དབྱེ་བཟུང་། གོ་དོན་ནི།
[སྤྱི་རྩ་བ་ལྟར་ལྟ་བུ]བཅས་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཡི་སྦྱད་དང་འཇུག་པ་ལས་ཆེར་མཐུན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལ་དོན་རྣམ་དབྱེ་ཞེས་བཟུང་།

ལས་ཆེར་མཐུན་པ་བཟུང་དགོས་དོན་ནི། [སྤྱི་རྩ་བ་ལྟར་ལྟ་བུ]ལྟ་བུ་འཇུག་ས་

མང་ཆེ་བར་ན་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཆོག་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ལ་[ན་ལ]གཉིས་སྒྲུབ་མི་
བདེ། འགའ་ཞིག་ལ་[ན་ལ]གཉིས་སྒྲུབ་བདེ་ཡང་ལ་དོན་གཞན་ལ་པོ་སྒྲུབ་མི་
བདེ་པའི་དབང་གིས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རེད། དཔེར་ན།
རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བཞི་པ་དགོས་ཆེད་གཉིས་ལ་[ན་ལ]
གཉིས་སྒྲུབ་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་རེད།

2. ལ་དོན་བདུན་པོ་རྣམ་དབྱེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པ། རྣམ་དབྱེ་
གཉིས་བཞི་བདུན་པ་དང་། ། དེ་ཉིད་ཆེ་སྐབས་ལྡེལ་འཇུག ། འོན་ཀྱང་ན་
ལ་དེ་ཉིད་ལ། ། མི་འཇུག་སྒྲ་སྒྲིབ་གཞུང་དང་མཐུན། ། གོ་དོན། ལ་དོན་
བདུན་པོ་དེ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྒྲ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་དགོས་ཆེད་དང་།
བདུན་པ་ཉེན་གནས་དང་། གཉིས་པའི་ནང་ཆོད་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། བདུན་
པའི་ནང་ཆོད་གྱི་ཆེ་སྐབས་བཅས་དོན་ལྡེལ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་《སྒྲུལ་ཅུ་པའི་ཆ་
བར》བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་མི་ཉུས་[ན་ལ]གཉིས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་མི་
འཇུག་པར་བཤད་པ་ནི། 《སྒྲ་སྒྲིབ་ལས། ཉུ་ལ་མོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། །
དེ་ཉིད་དག་ནི་ལྷག་པ་ཡིན། ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པ་མ་ཟད། [ན་ལ]
གཉིས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་ཁྲུངས་
དག་གཏན་ནས་མི་ཆེད་པས་ན་འདིར་ལ་དོན་ལྡེལ་དཔེར་བརྗོད་བཞོད་ནས་
འོག་ཏུ་[ན་ལ་འི་འཇུག་པ]ཟུར་དུ་འབྱེད་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན།

3. ལ་དོན་གྱི་ཐད་སྒྲུབ་ཚུལ། ས་སྒྲ་ག་བ་བྲག་མཐར་ཏུ། ། ང་ད་ན་
མ་ར་ལ་བྱ། ། འ་དང་མཐའ་མེད་ར་དང་བྱ། ། གོ་དོན། ལ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་
པའི་ལ་དོན་གྱི་ཐད་ལྡེལ་པོ་དེ། སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། རྩིས་འཇུག་[ས]འི་མཐར་[སྒྲ]
དང་། རྩིས་འཇུག་[ག་བ]གཉིས་དང་། [ན་ར་ལ]གསུམ་གྱི་ད་དྲག་ཡོད་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཐར་[རྒྱ]དང་། རྩིས་འཇུག་[ང་ད་ན་མ་ར་ལ]དྲག་པོའི་མཐར་
[དུ]དང་། རྩིས་འཇུག་[འ]དང་། [མཐའ་ཉེན་མེད་པ]འི་མཐར་ཁ་སྐོང་མི་
དགོས་ན། མིང་མཐར་[ར]ཡིག་དང་། ཁ་སྐོང་དགོས་ན་[རྒྱ]ཞེས་སྒྲུབ་

དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་སོ་སོའི་མཐར་ལ་དོན་གྱི་ཐུན་པ་རྒྱུར་རྩུལ་
རྣམས་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་འཆད་རྒྱ་ཡིན།

བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་གཞིར་བབྱང་ནས། །བྱ་བ་བྱས་ཙམ་སྟོན་པའི་བྲ། །
གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན། །གོ་དོན། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི།
བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་གཞིར་བབྱང་ནས་དེར་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་
དབྱེ་དེ་ལ་ཟེར།

སྐབས་འདིར་མཁས་པ་མང་པོས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་མི་ནོར་
པའི་ཆེད་ཏུ་འབྲེལ་བཤད་འདྲ་མིན་ལྟ་ཆོག་ས་བྱིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། འགའ་ཞིག་
གིས་གཉིས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཏུ་བཀོད་པ་དེ། གཞན་དག་གིས་བཞི་པའི་
དཔེར་བརྗོད་ཏུ་བཀོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གིས་བཞི་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཏུ་
བཀོད་པ་དེ་གཞན་དག་གིས་གཉིས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཏུ་བཞག་པ་སོགས་
དཔེར་བརྗོད་པར་འཐེན་རྒྱུར་འཐེན་གྱིས་སོ་སོའི་བསམ་པའི་གཏོང་རྒྱགས་མི་
འདྲ་བ་འདུག་ཀྱང་། གནད་འགག་སྒྲགས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེས་དོན་གང་
སྟོན་དང་མི་སྟོན་དེ་རྗོད་པ་པོའི་བསམ་པ་ལ་རག་ལས་པ་མ་གཏོགས། རྗོད་
བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པར་ཁས་ལེན་མཁན་ཆོས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་
འདོད་ནས་དགོས་པ་བསྟན་མེད་ན་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་རྒྱ་
མཚན་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་འདོད་ན་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཏུ་བཞག་ཆོག་པར་འདོད་
པའི་རྒྱགས་གཅིག་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ནི་བརྗོད་བྱེད་དོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་
པས་བརྗོད་བྱེད་དོན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མ་ནོར་བཞིག་ལ་
རག་ལས་པར་འདོད་པའི་རྒྱགས་གཅིག་བཅས་རྒྱགས་གཉིས་རེད། འདོད་
རྒྱལ་བྱི་མ་དེ་འཆོ་བ་དངོས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པས་འདིར་ཉ་རྒྱལ་དེ་
གཞིར་བབྱང་ནས་འཆད་རྒྱ་ཡིན།

རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་བྱ་
བྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཤེས་ན་ཉགས་

འཇུག་གི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་སྐར་དེ་ཀའི་ཚོག་ནས་
ལས་སྒྲུབ་པར་ཤེས་བྱུབ་ཀྱི་རེད།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན། [བྱ་བ]ལ་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་དངོས་
གཉིས། [བྱེད་པོ]ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དངོས་གཉིས། [ལས]ལ་བྱ་
བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་གཉིས་བཅས་དྲུག་
ཡོད། དཔེར་ན། སྒྲོབ་གྲུ་རུ་རིག་གནས་བསྐྱབ། ཅེས་པ་ལྟ་བུར། [སྒྲོབ་གྲུ]
ནི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གནས། བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན། [རུ]ཞེས་
པ་ནམ་དུ་བྱེད་གཉིས་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང། [རིག་གནས]ནི་བསྐྱབ་བྱེད་ལས།
[བསྐྱབ]ནི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དངོས་ཡིན་པ་
བཅས་རེད།

ནམ་དུ་བྱེད་གཉིས་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཞིན།

མེས་ཀྱལ་ཡོངས་སུ་དྲར་དམར་ལྟ་བུ་གཤམ། ། ས་གནས་ཁག་ཏུ་རྒྱལ་
ཁའི་འཕྱིན་བཟང་བྱབ། ། དམར་པོའི་དེ་བ་ཏུ་གསར་བཟའི་ལོ་རྒྱུས་བཀོད།

། སྤ་བརྟན་མཁར་དུ་རྒྱལ་སྤྱང་སྒྲོབས་ཤུགས་འཇུགས། ། བར་རྒྱང་ཉིང་
དུ་མིས་བཟོས་སྤྱང་སྐར་འཕངས། ། རྒྱ་ཆའི་མཛོད་དུ་འབྲུ་རིགས་རྒྱ་བྱབ་
གསོག། མཐའ་མཚམས་ཀྱན་དུ་འགྲིམ་འབྲལ་དུ་བས་བྱབ། ། རྒྱལ་ཁའི་ལམ་
དུ་སྒྲུ་མཐུང་མདུན་དུ་བསྐྱོད། ། སྤན་ཆུ་མི་རིགས་བར་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་བཟ།
། ཁིང་འགྲོག་ཁུལ་དུ་རིག་གཞུང་སྒྲོབ་གསོ་སྒྲུལ། ། སྤོན་སྤལ་ནམ་མཁར་
སད་འགྲོག་དུ་བ་བརྟང་། ། གྲང་ཆའི་མཐའ་དུ་སྤོན་ཤིང་ར་བས་བསྐྱོར། །
ལོ་ལོགས་ཁིང་ཁར་གསེར་མདོག་སྒྲེ་མ་སྒྲིབ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཅིག་ཅན་དུ། ། རོ་བོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་སྒྲུ། །
གཉིས་པའི་ནང་ཚན་དེ་ཉིད་ནི། ། གོ་དོན་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀ་ལྟ་བུ་
མེད་པར་ཏུས་མཉམ་དུ་དོ་སྤོག་ཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྒྲུ་ནི་གཉིས་པའི་ནང་

ཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ལོགས་སུ་བཞག གཅིག་རྩ་ལྟར། ཟུང་རྩ་སྤང། ཆར་དྲ་རྩ་
 འབེབས། སྒྲིམ་རྩ་འབེབས། མང་རྩ་སྤང། འོད་རྩ་འཛེར། སྒྲིམ་རྩ་
 འཁྲིགས། གཏམ་རྩ་ཐོས། ལྟར་རྩ་ལྟུང། ཐོས་རྩ་བརྒྱུས། དཔེ་རྩ་བཞག།
 མཚན་རྩ་འབྲེལ། མེར་འབར། ལྟ་བུ།

གསུམ། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲིམ།

བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་ཡི། ། བྱེད་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲིམ། ། རྣམ་
 དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲིམ་ཞི། ། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲིམ་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་
 མི་སྟོན་གང་ཡིན་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་ཞིག་བྱས་པར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཟེར།

དཔེར་ན། སྒྲོབ་སྟོགས་ཚུལ་སྒྲོབ་སྒྲུང་བྱེད། ལྟ་བུར་མཚན་ན། སྒྲོབ་
 སྟོགས་ཚུལ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་དང་། སྒྲོབ་སྒྲུང་ནི་བྱ་བ་རྒྱུའི་ལས། བྱེད་ནི་བྱེད་པ་པོ་
 གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དངོས། ཚུལ་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་
 པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་སྒྲིམ་པ་དང་སྟོན་པ་ཡིན། །

སྒྲོབ་སྟོགས་ཚུལ་སྒྲོབ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིག་སྒྲུངས། ལྟ་བུར། སྒྲོབ་སྟོགས་ནི་
 བྱེད་པ་པོ་དངོས། སྒྲོབ་སྒྲུང་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ། སྒྲུང་ཡིག་
 ནི་སྒྲུངས་པར་བྱ་བ་རྒྱུའི་ལས། སྒྲུངས་པ་ནི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་
 བའི་བྱ་བ་དངོས། ཚུལ་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་སྒྲིམ་
 པ་དང་སྟོན་པ་ཡིན།

སྒྲོབ་སྟོགས་འདིར་འགའ་ཞིག་གིས་མིང་མཁན་གྱི་སྟེ་རེས་མིང་གཙོད། ཅེས་
 པ་ལ། མིང་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་། སྟེ་རེ་བྱེད་པ་པོ་ལས་པ་ཡིན་
 པར་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྟེ་རེ་བྱེད་པར་ངོས་བརྒྱུད་བ་སྟགས་

འདྲ་མེད་ཡོད་ཀྱང་། ཤིང་མཁན་གྱི་སྐྱ་རེས་ཤིང་གཙོད་ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་ལ་
བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས། ཆོག་དེའི་དངོས་ཅིན་ལ་ཤིང་མཁན་ལ་བྱེད་སྒྲུ་མེད་
 པས། ཤིང་མཁན་གྱི་སྐྱ་རེས་ཤིང་གཙོད་པ་ལས། ཤིང་མཁན་རང་གིས་གཙོད་
པ་མེན་པ་ཉ་ལྟ་བུར་གྱོ་བས། ཆོག་དེའི་སྐབས་ཤིང་མཁན་བྱེད་པོ་ལས་པ་དང་།
 སྐྱ་རེ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོར་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཉ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་
 བྱེད་པ་པོ་དངོས་སྒྲུ་མེད།

ཤིང་མཁན་གྱི་སྐྱ་རེས་ཤིང་གཙོད་ཅེས་བྱེད་སྒྲུ་སྐྱ་བྱི་གཉིས་ཡོད་པའི་
སྐབས་སུ། ཤིང་མཁན་ནི་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱ་རེ་ནི་བྱེད་པོ་ཆ་འདྲ་བའམ།
བྱེད་པར་ངོས་བཟུང་ན་ལེགས་པ་ཞོ་བའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན།

དེ་ཡང་དཔེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་ནས་གྱོ་བདེ་པོ་བཤད་ན།

བརྗོ་པ་ས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷགས་བརྗོར་། ཞེས་པ་དང་། བརྗོ་པ་འི་
འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ས་ལྷགས་བརྗོར་། བརྗོ་པ་ས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ས་ལྷགས་
བརྗོར་། ཞེས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱིས་གྱོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟོན་པ་ཡིན་
ཞིང་།

དང་པོ་བརྗོ་པ་ས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷགས་བརྗོར་། ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་བརྗོ་
པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་བརྗོ་
པ་རང་གིས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་ལྷགས་བརྗོར་བར་གྱོ་དགོས་པས་ཆོག་དེས་
རིམ་བཞིན། བརྗོ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ། འཕྲུལ་འཁོར་ནི་བྱ་བའི་དགོས་པ། གྱིས་
ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟངས། ལྷགས་ནི་བརྗོར་བའི་ལས། བརྗོར་ནི་
བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དངོས་བཅས་སྟོན་པ་ཡིན།

ཡང་བརྗོ་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་ལྷགས་བརྗོར་། ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་བརྗོ་
པ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་ལྷགས་བརྗོར་གིན་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། བརྗོ་
པ་ཞོ་རང་གིས་ལྷགས་བརྗོར་གི་མེད་པ་ཉ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་བརྗོ་པས་

འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་ལྷགས་བརྒྱུད་། ཞེས་པའི་ཆོག་དེས། བཟོ་པས་འཕྲུལ་འཁོར་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷགས་བརྒྱུད་གི་ཡོད་པས། ལྷགས་བརྒྱུད་མཁན་བཟོ་བ་ནི་བྱེད་
པ་པོ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་འཕྲུལ་འཁོར་ནི་བྱེད་པའི་ཁྱིན་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན།
བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གཙུག་ཆེ་བ་ནི། བྱེད་པ་པོ་ལ་བདག་སྐྱོ་ཐོབ་པ་
དང་། བྱེད་པར་བདག་སྐྱོ་མི་ཐོབ་པའི་བྱེད་པར་དེ་ཡིན་པའི་གནད་འགག་
འདི་མེས་ན། བྱེད་པ་པོ་གཙུག་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་
གསུམ་བུ་བཟོ་པའི་རྟོག་འཛིང་དེ་མི་དགོས་སོ། །

རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲུབ་མཆན་གཞི་དཔེ་བརྗོད།

སྟོན་བྱེད་གསུམ་བཟོ་པའི་སྒྲུབ་དཔོན་གྱིས། །

མི་དམངས་བཅའ་ས་འགྲུལ་མདུན་ལམ་བསྟན། །

རྒྱ་ཆེའི་འབྱུར་མེད་གུལ་རིམ་གྱིས། །

འཇིག་རྟེན་རྫིང་པ་གཙང་མར་འཕྱགས། །

དུང་རྒྱུར་མང་པོའི་ཁྲ་རྒྱུར་གྱིས། །

བཅན་བཟོ་ལོག་གསུམ་རྒྱལ་དུ་བརྒྱགས། །

སྟོབས་སྟོན་བཟོ་ཞིང་མནའ་འབྲེལ་གྱིས། །

སྐ་བརྟན་དམར་པོའི་སྤྱིད་དབང་བཅུགས། །

རྒྱབས་ཆེན་ཏང་གི་འགོ་བློན་གྱིས། །

སྟོན་མེད་གསུམ་བཟོ་པའི་རྒྱལ་ཁྲ་བསྟན། །

དོ་སྤྱོད་ལྡན་པའི་བསེལ་གྱི་བྱེད་པོས། །

མི་དམངས་སྟུག་བསྐྱེད་ཆ་གདུང་བསྐྱབས། །

མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་གྱིས། །

ཕན་ཚུན་མཐུན་སྤྱིལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད། །

སྤྱིར་བཏོན་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དག་གིས། །

ཞི་བདེའི་མཇའ་མཐུན་འབྲེལ་བ་བཅུགས། །

དཔལ་པོའི་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དབུང་གིས། །
 མེས་ཀྱིས་མཐའ་མཚམས་བརྟན་པོར་སྤྱང་། །
 སྤྱང་སྤྱང་སྤྱང་མེད་སྤྱང་མཐུན་འགས། །
 རང་སྤྱོད་རིན་ཆེན་པངས་མེད་བརྟན་། །
 ཕུལ་བྱང་དཔལ་པོ་རེས་འགའ་ཡིས། །
 ཕུལ་ཁྲག་རྩོན་མོས་གསར་བཞེ་བསྐྱབས། །
 ཟླ་མེད་སྤྱོད་དཔོན་མའོ་ཟུའུ་ཞིས། །
 ལས་ཀྱིན་འཛིན་མཁན་ཕུལ་བྱང་འདམས། །
 བསྐྱུགས་བརྗོད་མཛད་པ་ཏུ་ཟུའུ་ཞིས། །
 ར་ཆེན་མདུན་བསྐྱོད་ལམ་སྤོན་མཛད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

(1) བྱེད་པ་པོ་དང་ཆ་འབྲེལ་བྱེད་པ་སྤོན་པ།

རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྤོན་པ་པོ་དང་ཆ་འབྲེལ་བྱེད་པ་
 སྤོན་པ་ལ། དཔེར་ན། སོ་ཕག་གིས་མཁར་བཅིགས་ལྟ་བུ་ལྟ། སོ་ཕག་དེ་རྒྱར་
 བྱས་ནས་མཁར་བཅིགས་པར་སྤོན་པ་ལྟ་བུ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

རབ་དམར་ཆོན་གྱིས་བརྗོད་ཆགས་ཐེན་ཡན་མན། །
 ཆེས་མཐོ་བ་གམ་གྱིས་བཏེགས་མདའ་ཡབ་དང་། །
 གཤེར་མདོག་སྒྲར་ཐུང་ཕྱིས་མཛེས་ཤིང་། །
 ཕུན་ཆོགས་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བའི་ཁར་བཟང་སྤྱང་། །
 གཤེར་མདོག་ཆེན་ཆེན་འོད་གྱིས་ཉི་མ་ཡང་། །
 སམ་བྱེད་རྒྱ་ཕྱིས་བརྒྱན་སོ་བྱང་མདུན། །
 རྣམ་མང་ཆས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་མི་རིགས་ཁག །
 མ་བཞོས་བསྤོད་བསྐྱེད་དབུངས་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། །
 རང་རང་སྤོད་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་བསྤོད་རྒྱ་ཡིས། །

སྒྲིང་ནས་གཅེས་པའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་ལ། །
 བསྟོད་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་སྒྲན་པས་གནས་ས་ཀྱན། །
 གཡེས་ཆེ་བདག་ཀྱང་སྒྲན་ཆོག་བརྒྱན་ལ་བྲེལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །

(2) བྱེད་པ་པོ་དང་ཆ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཆན་སྟོན་པ།

རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲའི་སྤང་དེ་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི།
 རྒྱ་མཆན་སྟོན་པའི་བྱེད་སྒྲ་ལ་[བས]དང་[བས]ཟེར་བའི་སྤང་གཉིས་མ་
 གཏོགས་མེད་ཅིང་། སྤང་དེ་གཉིས་མིང་ཆོག་ཤིང་མཐར་ཐུང་བའི་ཆེ་མིང་
 ཆོག་ཤིང་མ་དེ་བྱེད་མའི་རྒྱ་མཆན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། །

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྒྱན།

བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པས་གང་བྱས་མཐའ་དུ་འཁྱུལ། །
 ཉེས་སྟོན་འཛུམ་པས་བྱ་བ་བཟང་པོར་གྲོམས། །
 སྒྲིང་མེམས་དོར་བས་བྱས་རྗེས་རྒྱལ་ས་ཆེན་བཞག །
 མིག་རྒྱང་གསལ་བས་མ་འོངས་མདུན་ལ་མ་མཐོང་། །
 དཀའ་ངལ་བརྩོད་པས་ལུས་མེམས་རྒྱུང་བརྟན་བྱང་། །
 ལས་འགན་འགྲུབ་པས་གདོང་ཆོད་ཆེ་བྱ་སོང་། །
 བཟུགས་བརྒྱན་ཐོས་པས་སྒྲུལ་ལྷག་ཆད་མེད་ཐེབས། །
 ཉམས་སད་ཐེག་པས་སྟོོ་ཆ་བརྟན་པོར་ཐུང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །

བཞི། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད།

བྱུང་གང་ཞིག་དགོས་པའི་དོན། ། གང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེ། ། སྟོན་
 རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་དོ། ། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། བྱ་ལྷལ་
 སྟོན་མི་སྟོན་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པར་སྟོན་

པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

སྐབ་སྐབ་ཕྱེད་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། སྐབ་སྐབ་ཕྱེད་པ་དེ་དགོས་པ་
དང་། དེའི་ཆེད་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྐབ་སྐབ་སྐབ་སྐབ་ཕྱེད་དང་། སྐབ་སྐབ་སྐབ་སྐབ་ཕྱེད་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་པ་
གཉིས་བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོག་དང་པོ་དེས་བྱ་
ཡུལ་སྐབ་སྐབ་སྐབ་སྐབ་ཕྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་མ་གཏོགས། སྐབ་སྐབ་ཕྱེད་
པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་མི་གསལ་བས་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་དང་།

ཆོག་གཉིས་པས་སྐབ་སྐབ་ནི་བྱ་ཡུལ། སྐབ་སྐབ་ཕྱེད་ནི་སྐབ་སྐབ་འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་དེ་གང་གི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་དགོས་པ། ཏུ་ཞེས་པ་དགོས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་
ཕན་དང་། འཕྲོ་ནི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དངོས་ཡིན་
པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་དཔྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ཙམ་པ་པོ་འགའ་ཤེས་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་
ཁྱད་པར་ལ། བ་སྟོད་སྐྱར་པ་པོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དགོས་པ་སྟོན་འདོད་
ན་བཞི་པ་དང་། བྱ་བ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་འདོད་ན་གཉིས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་དཔྱེ་
གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། ཡང་
དེའལ་ཆུ་བ་ཤོགས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་ཙམ་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ནི། བྱ་བ་བྱས་པ་དེས་བྱ་
ཡུལ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གང་རུང་ལ་ཕན་འདོགས་མེད་ན་གཉིས་པ་ལས་
སྟ་བུ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་ཡོད་ན་བཞི་པར་འདོད་པ་མ་ཟད། [ཤར་ཏུ་
འགྲོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་།] [རྟ་ལ་སྟུ་ཞེར་] [ཆུ་ལ་ཟམ་པ་འཇུགས་] ལྟ་བུ་
བཞི་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཏུ་བཞག་པར་བྱས་ཀྱང་། གཞུང་དོན་ལ་བསམ་སྟོབ་ཞིབ་
ཏུ་བཏང་ན་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཡིན།
བྱ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་པའི་བྱ་ལས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་།
བྱ་བ་དེའི་དགོས་པ་དངོས་སྟུ་མི་སྟོན་ན་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐྱེ་བས་སྟུ་ནགས་
ཚལ་འཇུགས་ལྟ་བུ་བྱ་ཡུལ་ལ་ཕན་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་བ་སྟུ་གཉིས་ཀྱི་སྟུ་མ་

ཕྱི་མའི་དགོས་པར་མི་སྟོན་པས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཉིད་ཡིན། བྱ་བ་སྡུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྡུ་མའི་དགོས་པར་སྟོན་པ་དེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བས་སྟུ་ནགས་ཆལ་འཛུགས་སྟུ་འགྲོ་ལྟ་བུ་འཛུགས་དང་འགྲོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཆོག་སྡུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྡུ་མ་དེ་ཕྱི་མའི་དགོས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན།

རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

དམར་པོའི་ཁྱིད་དབང་འཛུགས་སྟུ་སྒྲོང་ཐེར་བརྗོད། །

དག་པོའི་བཅན་འཛུལ་འགྲོག་དུ་དམག་ཆལ་ཐུངས། །

གསར་བརྗེའི་ས་པོན་བཏབ་དུ་རྒྱུད་བརྗོད་བྱས། །

གནས་གཞི་བཟན་པོར་སྤྱད་དུ་མིར་འཐེན་བྱས། །

མདུན་བརྗོད་ལམ་སྡུ་འཁྲིད་དུ་སྟོན་ལ་འགྲོ། །

མི་དམངས་བཅའ་སྡུ་འགྲོལ་དོན་དུ་རང་སྟོག་སྟུལ། །

ལོག་སྟོན་དག་པོ་གཞོན་དུ་བྱས་རྗེས་འཛོག། །

གསར་བརྗེའི་མེ་ཕྱེས་དུ་གནས་གཞི་བཟུགས། །

རྒྱལ་ཁའི་མདུན་ལམ་འཛུལ་དུ་སྟོན་མེ་ཐོགས། །

(འདིར་དགོས་ཆེད་ལ་འ་མཐར་ལ་དོན་འཛུགས་པ་མེད)

དག་པོའི་གནས་ཆུལ་རྟོགས་ཆེད་རྒྱལ་ཞིབ་བྱས། །

མང་ཆོགས་བདེ་འཇགས་གནས་སྤྱད་སྤྱད་སྟེལ་བྱས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ། (དགོས་ཆེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་གོང་གསལ་འདི་དབུད་གཞིར་བཀོད་པ་ཅུ་ཡིན་ལགས)

ལ། རྣམ་དབྱེ་སྡུ་བ་འབྲུང་ཁྲུངས།

གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཁྱེད་རྒྱུད་བའི་དོན་སྟོན་ན། །

རྣམ་དབྱེ་སྡུ་བ་འབྲུང་ཁྲུངས་ཏེ། ། གསལ་བྱེད་སྟེ་རྣམ་ལས་གཉིས། ། གོ་

དོན། རྣམ་དབྱེ་ལྷ་པ་འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཀྱི་སྒྲ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་གང་ལས་འབྲུང་
བའམ། རྒྱང་བ་དང་། དགར་བ་སོགས་འབྲུང་ཁྲུང་ས་དང་འདྲ་བར་སྟོན་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བཟེར་བ་ཡིན།

འབྲུང་ཁྲུང་ས་སྟོན་པའི་སྟེང་ནི། [ནས་ལས] གཉིས་གང་སྒྱུར་ཀྱང་ཆོག་ལ།
ཆོག་དོན་གོང་འོག་གི་སྟེང་སྒྲ་ཡིན་ན། [ནས] སྒྲ་མ་གཉོགས་[ལས] ཀྱི་སྒྲ་མི་
འབྲུག་པ་རེད།

རྣམ་དབྱེ་ལྷ་པ་འབྲུང་ཁྲུང་ས་དངོས་ཀྱི་ཆོ་དོན་དཔེར་བརྗོད།

མར་མེ་རིང་ལྷགས་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ནས། །

མ་ནོར་མདུན་ལམ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་སྟེང་། །

དྲུང་ས་གསལ་འཛམ་གླིང་ཤར་སྟེགས་མཁའ་དབྱིངས་ནས། །

གླིང་མའི་ཐུན་པ་ཀུན་མེལ་ཉི་མ་ཤར། །

ཏང་གི་བྱམས་བརྗེ་བྱགས་ཁྲུང་བཟང་པོ་ལས། །

བོད་སྟོང་ས་མི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་གསར་པར་བྱུར། །

སྟན་འཇེབས་སྒྲ་དབྱངས་སྟོགས་པའི་རྒྱང་འཕྲིན་ལས། །

རྒྱལ་ཁའི་གཏམ་བཟང་ཐོན་པས་ཡིད་རབ་དགའ། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བྱ། །

འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཆ་འདྲ་བ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

གཡང་དཀར་ལྷག་པགས་ཀྱིན་པའི་སྒྱུར་གི་བཞི། །

བརྒྱན་ཆས་བཤུས་ཏེ་ལྷག་སྒྱུའི་ནང་ནས་བཏོན། །

ཟབ་ཟབ་གཏིང་རིང་སྤུས་པའི་འབར་མདེལ་བཞི། །

རང་ཉིད་ཐུན་དོང་ནང་ནས་བྱི་ཁུ་ཐོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཆ་འདྲ་བ་རྒྱང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད། །

ཁྲག་འཛག་མི་མགོ་བརྗེགས་པའི་ཁྲི་སྟེང་ནས། །

གྱི་སྟོགས་གཤེད་མ་བཞི་པོ་རྒྱང་བྱུར་ཏེ། །

དུགས་དྲག་ལོ་རྒྱས་འཁོར་ལོས་བཟིས་པ་ལས། ।

བསྐལ་བརྒྱར་དྲི་རན་པོ་བའི་རྒྱལ་ལ་སྟོས། ।

ནས་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་གཞན། རིས་འཇུག་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འབྱུང་ཁྲངས་དགར་སྤྱད་དང་བཅས་པ་ནི། འབྱུང་གཞི་ལས་
འབྱུང་ཆོས་ཤིག་བྱུང་བར་སྟོན་པ་[འབྱུང་ཁྲངས་དངོས]དང་། གཉིས་པ
[འབྱུང་ཁྲངས་ཆ་འདྲ་བ]གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུའི་
སྐབས་བརྗོད་ཟིན་པར་འདིར་བསྐྱར་ལྟ་བུ་མི་དགོས་ཤིང་། དེར་མ་འདུས་པ
[ནས་ལས]གཉིས་[དགར་བ]དང་[སྤྱད་པ][མཆམས་འཛིན][ལྷག་བཅས]
[མི་མཐུན་པའི་རྒྱན]བཅས་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་
བརྗོད་པ་ལ།

ནས་ལས་གཉིས་ཀྱི་ནས་སྐྱ་ནི། । རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ལས། ।
རིགས་མཐུན་དགར་དང་མཆོག་ཏུ་དགར། । སྤྱད་བའམ་ལྟལ་དུས་དངོས་པོ་
སོགས། । མཆམས་འཛིན་སྒྲག་བཅས་སྐྱ་ལ་འཇུག ། གོ་དོན། རྣམ་དབྱེའི་
ཁྲངས་སྤྱུ་མ་གཏོགས་པའི་སྤང་[ནས་ལས]གཉིས་ཀྱི་[ནས་སྐྱ]ནི། རིགས་དང་
བྱ་བ། ཡོན་ཏན། རིས་བཅས་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་ལས་བྱུར་དུ་དགར་བ་
དང་། རྒྱགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའམ། མཆམས་འཛིན་པ། ཆོག་དོན་སྤྱུ་མའི་
བརྗོད་བྱ་ལྷག་མ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལྷག་བཅས། མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་དང་
བཅས་དོན་བཞི་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

(1) རྣམ་ཀྱི་སྐྱ་དགར་བ་ལ་འཇུག་པ།

དགར་བ་ནི། མང་པོའི་ནང་ནས་གཅིག་དམིགས་ཀྱིས་དགར་བའམ།
ལོགས་སྤྱུ་བའི་དགར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དགར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ཤིང་
གི་ནང་ནས་ཅན་དན་དགོན། ལྟ་བུར། རིགས་ཀྱི་དགར་གཞི་ཤིང་གི་ནང་
ནས་དགར་ཆོས་ཅན་དན་དགོན་པར་གོ་བ་དང་། མའི་ནང་ནས་སྤྱེ་རེ་སོགས་

པ་ནི་མིང་མཁན་ནོ། ། ལྷ་ལུ། དགར་གཞི་མི་དང་། དགར་ཚོས་མིང་མཁན་
 ཉིད། དགར་ལྱེད་རྣམ་ལྱེད་དངོས་པོ་ལྷ་རྩེ་ཐོག་ལ་པའི་སྒོ་ནས་དགར་པ་ལྷ་ལུ་
 ཡིན།

དགའ་གཞི་དང་དགའ་ཆོས་གཉིས་རིགས་མཐུན་པར་དགའ་བ་ལ། ལྷ་
ས་ལྷ་ཆོས་ཚུལ་གྱི་མཆོད་གཞི་དཔེར་བཤོད།

ཐུ་སྐར་ནང་ནས་ཉི་འོད་རབ་རྒྱ་གསལ། །

དཔེ་དེབ་ནང་ནས་མར་ལེའི་གསུང་རྩམ་མཆོག

གསར་བརྗེའི་གཙོ་འཛིན་ནང་ནས་མཁས་མཛད་ས་ལྟན།

ང་ཚོའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་སྲོལ་དཔོན་མའོ་གུ་འུ་ཞི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(2) རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་དང་པ་དང་མཆུ་མུ་འཁོར་པ་ལ་འཁྱུག་པ།

ཡང་ནས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡུལ་དུ་ས་དངོས་པོ་སྟག་ས་སྟུག་ས་གཅིག་ཏུ་སྟང་པའམ།
མཚམས་འཇོག་ལ་འབྲུག་པའི། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ནས་པེ་ཅིག་བར། ཞེས་པ་
ལྷ་བུ་ལྷ་ས་དང་པེ་ཅིག་གི་ཡུལ་མིང་དངོས་སུ་སྒྲ་ས་ཏེ་དེའི་བར་གྱི་ཡུལ་མིང་
རྣམས་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྟང་པ་ལྷ་བུར་ཡུལ་སྟང་པ་ཞེས་དང་།

ཡང་། སྐར་རྒྱ་བཟའ་ཤིང་ཐོ་བོད་དུ་ཕྱིན་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་སྐར་གྱི་དྲུས་རབས་དང་ད་ལྟའི་དྲུས་རབས་གཉིས་ཀྱི་མིང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་
ནས་ཤིང་འོ་བརྒྱུ་དྲུས་རབས་ནམས་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་པ་དེ་གྱིས་སྟུང་བར་དྲུས་
སྟུང་པ་ཞེས་དང་།

ཡང་། མགོ་སྐྱོན་རྣམས་རྒྱུ་བཤད་པར། ཞེས་པ་ཉི་ཤུར། དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
མགོ་དང་རྒྱུ་བ་དང་སྐྱོན་ལྟ་བུ་ལྷན་དེའི་པར་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་སྦྱང་པར་
དང་སྐྱོན་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་།

ཡང་། གཅིག་ནས་བཅུ་ཉེ་བར། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། གངས་ཀའི་ཆོད་
གཅིག་དང་བཅུ་དངོས་ལྷ་ལྷོས་ནས་དེའི་བར་གྱི་རྣམ་གངས་གཞན་རྣམས་ལྟར་

པར་གངས་ལྷན་པ་ཞེས་ཟེར།

ནུས་ཀྱི་ལྷན་དེ་མཆམས་འཛིན་དང་ལྷན་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཆན་གཞི་
དཔེར་བཞིན།

གངས་ཅན་ལྷོངས་ནུས་ཤར་ཚྭ་གས་རྒྱ་མཚོའི་བར། །
བཞིན་ཆགས་སྐར་ལྷའི་དར་དམར་ལྷ་བ་ལྷ་བ་གཡོ། །
སྤྲ་དཀར་ཀས་པོ་ནུས་བཟུང་བྱས་པའི་བར། །
དགའ་སྤོངས་ཁེངས་པའི་བཞིན་རས་འཇུ་མ་མདངས་རྒྱས། །
མེས་པོའི་དུས་ནུས་མེ་རབས་མང་པོའི་བར། །
ལྷག་བཟུལ་མེ་མཚོར་ལྷང་བའི་ཞིང་བུན་རྣམས། །
ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ། །
མཐོ་སྐང་ཅེ་ནུས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་བྱབ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(3) ནུས་ཀྱི་སྤྲ་མཆམས་སྤྲོར་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ།

ཡང་། ནུས་ཀྱི་ཆོག་ལྷན་དེ་ཆོག་དོན་ལྷ་མའི་ལྷག་མ་ཡོད་པར་མཆམས་
སྤྲོར་བའི་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན།

གཞུ་བཀང་ནུས་མདའ་འཕངས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། གཞུ་བཀང་ཞེས་
པའི་བྱ་ཆོག་ལྷ་མ་ལ་བྱ་ཆོག་སྤྱི་མ་མདའ་འཕངས་པའི་བྱ་བ་མཆམས་སྤྲོར་བའི་
ཆེད་དུ། ནུས་ཞེས་སྤྲོར་བ་ལྟ་བུ།

ནུས་ཀྱི་སྤྲ་མཆམས་སྤྲོར་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་མཆན་གཞི་དཔེར་
བཞིན།

ལམ་སྟོན་སྟོན་མེ་ཐོགས་ནུས་གསར་བརྩེ་བྱས། །
མེས་རྒྱལ་མེམས་ལ་བཅངས་ནུས་འཛམ་གླིང་ལྷ། །
ད་ལྷའི་བདེ་སྤྱིད་བསམ་ནུས་ཏང་ལ་བརྟེན། །

ལྷུང་མཁྱེགས་གོ་མ་ཆེན་སྤྲོས་ནས་མདུན་དུ་བརྒྱུད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། །

(4) ལས་ཀྱི་སྤྱོད་གར་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་འབྱུག་པ།

མཆོག་ཏུ་དགར་དང་དམན་པར་དགར། ། མི་མཐུན་རྒྱན་ལ་ལས་སྤྱོད་འབྱུག ། གོ་དོན་ནི། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་བཅས་དགར་གཞི་དང་དགར་ཆོས་མི་མཐུན་པར་[མཆོག་ཏུ་དགར་བ་]དང་། དགར་གཞི་ལས་དགར་ཆོས་[དམན་པར་དགར་བ་]དང་། ཆོག་སྤྱོད་མའི་དོན་དང་། བྱ་མའི་དོན་གཉིས་[མི་མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་]གསལ་བྱེད་དུ་སྤྱར་བ་བཅས་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་གར་གཏོགས་ནས་སྤྲོས་པ་འབྱུག་པ་ཡིན།

དགར་གཞི་དང་དགར་ཆོས་གཉིས་རིགས་མི་མཐུན་པར་དགར་བ་ནི། རྒྱ་སྤྱན་ལས་རྒྱ་མཆོ་གཏིང་ཟབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དགར་གཞི་རྒྱ་སྤྱན་ལས་དགར་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་གཏིང་ཟབ་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པར་སྤྲོས་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་དགར་བ་ཡིན།

མཆོག་ཏུ་དགར་བ་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྱུག་པའི་མཆོན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

རྒྱ་སྤྱན་ཀྱན་ལས་ཉི་འོད་རབ་དུ་གསལ། །

མཆོ་ཆེན་བཞི་ལས་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཟབ། །

ནམ་མཁའི་མཐའ་ལས་གསར་བརྗེའི་མདུན་ལམ་ཡངས། །

དཔའ་པོ་སྤྲོང་ལས་མང་ཆོགས་སྤྲོབས་ཤུགས་ཆེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་། དགར་གཞི་དང་དགར་ཆོས་རིགས་མི་མཐུན་ཞིང་། དགར་གཞི་ལས་དགར་ཆོས་[དམན་པར་དགར་བ་]ནི། དཔེར་ན།

ཅན་དན་ལས་ཤུག་པ་རིན་ཐང་རྒྱུད། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་དགར་གཞི་ཅན་དན་ལས་དགར་ཆོས་ཤུག་པ་རིན་ཐང་གི་ཐད་ནས་དམན་པར་དགར་བ་ལྟར་ཡིན།

དམན་པར་དགར་བ་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།
 སེམས་རྒྱུ་རང་ནས་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པ་ལས། །
 ར་རྒྱལ་ཁིངས་དྲེགས་བྱས་པ་རྒྱུ་ཆེན་ཀྱི། །
 གལ་ཆེན་དུས་ཆེད་དམ་པོར་འཛིན་པ་ལས། །
 བྱི་བཤོལ་དབང་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁྱེད་པའི་གཞི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(5) ལས་ཀྱི་ཐུ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་འཇུག་པ།

མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་ལས་སྒྲུབ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། ཆོག་ལྷ་མའི་དོན་དང་།
 ཆོག་བྱི་མའི་དོན་གཉིས་མི་མཐུན་པར་སྔ་སྔར་དབྱེ་བའི་ཆོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་དུ་
 སྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། བྱ་བ་ཆེ་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཀྱང་བརྟག་དབྱེད་ནན་
 ཏན་གྱིས་བྱས་པ་ལས། གང་ལྷན་ཐོག་བབས་སུ་བྱས་པ་མི་རིགས། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུར། ཆོག་ལྷ་མས་སྒྲོན་པའི་བརྗོད་དོན་དང་། ཆོག་བྱི་མས་སྒྲོན་པའི་དོན་
 གཉིས་མི་མཐུན་པར་སྔ་སྔར་དབྱེ་བའི་ཆེད་ལྷ་མའི་རྒྱུ་ལས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན།

མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་ལས་སྒྲུབ་སྒྲོབ་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

- ① རྒྱན་འཇུག་ལྟ་པོ་དེ། རང་གི་སྒྲེ་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གཞིར་འཇུག་པ་ལས།
 རང་གི་སྒྲེ་པའི་མིང་གཞི་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་ ལྟ་བུ་དང་།
- ② མང་ཆོགས་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་པའི་བསྐྱལ་སྒྲོབ་གིས་སྒྲུབ་པ་ལས་བཀའ་
 འཕེབས་བཅན་ཤེད་རིགས་གཏན་ནས་མི་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི།

བྱག་ རྣམ་དབྱེ་བྱག་པ་འབྲེལ་སྒྲུ།

གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། ། དོན་ཚམས་གསལ་པར་སྒྲོན་པ་ནི། །
 རྣམ་དབྱེ་བྱག་པ་འབྲེལ་སྒྲུ་ནི། ། གོ་དོན། རྣམ་དབྱེ་བྱག་པ་འབྲེལ་སྒྲུ་ནི།

འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱད་དེ་ཐུར་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་ལ་ཟེར།

དེ་ཡང་འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྐྱངས་ལ་མི་
འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད།

1. བདག་ཏུ་བཟུང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་བདག་པོ་གང་ཟག་དང་གང་
ཟག་མ་ཡིན་པ་གང་ཏུང་གི་འབྲེལ་བ་ནི། བདག་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན། ཐོན་སྐྱེད་ཏུ་ཁག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

2. རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ནུས་ཀྱི་ས་བོན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

3. འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་
པའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྩོམ་གཅིག་པའམ། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན། མིག་དཔེར་བཟུང་བྱའི་མི་བཟང་ལས་བཟང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

4. བྱད་གཞི་དེ་ལ་བྱད་ཚུལ་དེ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟར་པའི་འབྲེལ་བ་འམ།
ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ཚོགས་རིང་
ལྷགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བྱད་འཕགས་རང་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

5. འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་གཞི་མཐུན་པའམ། གཉིས་ཀ་
ཚོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཟླགས་
བརྗོད་ཀྱི་སྟོན་ཚིག་ ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

6. གནས་གཞི་དེར་གནས་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་རྟེན་
གནས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཐའ་མཚམས་ཀྱི་གངས་རྒྱང་མི་
རྒྱལ་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

7. ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོན་པའམ། ཡན་
ལག་དེ་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་

གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀྲུང་ཡུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་པ་ལྟ་བུ།

8. བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གི་བྱ་བ་སྟོན་པ་བྱེད་པོ་དང་བྱ་ལས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཅའ་ས་འགྲོལ་དམག་གི་རྩལ་སྦྱར་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

9. མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་དང་། མཚོན་བྱེད་དོན་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚོན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་གཤིས་ཆགས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་རིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གི་གྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྟ་བུ། ། རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པ་འབྲེལ་གྱི་ཡི་ཡི། །

གོ་དོན་ནི། [གི་གྱི་གྱི་འི་ཡི]ལྟ་བུ་ནི། རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པ་འི་འབྲེལ་བ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་པ་ཤིན་ཏེ།

སྦྱར་རྩལ་ན་མར་ལ་གྱི། ། ད་བ་ས་གྱི་ག་ར་གི། ། འ་དང་མཐའ་མེད་འི་དང་ཡི། ། གོ་དོན་། འབྲེལ་གྱི་འི་སྦྱར་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་རྗེས་འབྲུག་ས་སའི་མཐའ་སྦྱར་རྩལ་ནི། རྗེས་འབྲུག་[ན་མར་ལ]བཞིན་རྗེས་སྦྱ་གྱི་དང་། རྗེས་འབྲུག་[ད་བ་ས]གསལ་གྱི་རྗེས་སྦྱ་གྱི་དང་། [ག་ར]གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྦྱ་གྱི་དང་། རྗེས་འབྲུག་[འ]དང་[མཐའ་མེད]ཀྱི་རྗེས་སྦྱ་ཁ་སྐོར་དགོས་ན་ཡི་དང་། མི་དགོས་ན་འི་རྣམས་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན།

འབྲེལ་གྱི་འི་ཆོག་པ་ཤིན་ཏེ་སྦྱར་རྩལ་གྱི་མཚོན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

མ་རུངས་གཡོ་སྦྱ་ཅན་གྱི་མི་རན་བཞིས། །

བརྟན་བཟོས་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ་སྦྱ་ཆོགས་ལས། །

ལྷགས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གཏོར་བཞིག་གིས། །

ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཆར་གཞི་དཔུགས། །

ཆུང་ཆུང་སྟོད་ཀྱི་ཆུ་ཡང་མི་སེམ་ཞིང་། །

སྤོ་ཁ་བུ་གྱི་ཆེ་ཡང་མི་ཐར་བའི། །

མི་རན་ན་གཡོ་འི་སྦྱགས་ཀྱི་སྦྱིག་འབྲུགས་དེ། །

གཏོར་རིང་ས་ཡི་འོག་གི་འབར་མ་དེལ་ཞིང་། །

ང་ཚོའི་བསམ་པའི་ནང་གི་ཉི་མ་གསལ། །
 མའོ་གྲུ་ཁིའི་མཛད་རྗེས་བཟང་པོའི་རྒྱན། །
 འཛིན་ལ་མཁས་མཛད་ས་སྤུལ་བྱུང་བུ་གྲུ་ཁིས། །
 ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཉེན་ཁའི་གནས་ལས་བརྒྱབས། ། ཁེས་པ་ལྟ་

བྱ།

འབྲེལ་སྒྲུ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་འཇུག་པ།

གི་ཀྱི་ཀྱི་ཡི་བཞི་པ་ནི། ། མི་མཐུན་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བའང་ཡོད། ། ཁྱོ་
 རྟོན་ནི། ཁྱོང་གསལ་[གི་ཀྱི་ཀྱི་ཡི་]བཞི་པ་དེ་སྤུལ་ཅུ་པའི་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་
 སྒྲུའི་སྤང་དུ་བཤད་པ་ཅུ་ལས། གཞན་དག་ལ་འཇུག་ཚུལ་མ་བཤད་ཀྱང་
 སྐབས་གཞན་དུ་ཆོག་དོན་ལྷ་མི་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱན་ལ་ཡང་འཇུག་
 པ་ཡོད།

དེའི་སྒྲུར་ཚུལ་འབྲེལ་སྒྲུ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུར་བའི་མཆན་གཞི་དཔེར་
 བརྗོད།

མ་འོངས་མདུན་ལམ་འོད་ཟེར་ལྡན་གྱི་ཉམས་རྒྱུད་ཡིད་སྦྱོར་གནས་མ་
 ཡིན། ། ཤེས་བྱ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་གྱི་པ་མཐར་མེན་པའི་དུས་མ་
 མཆིས། ། གསར་བཞེའི་རྒྱན་རབས་ཁོང་དུ་བཀྱར་གྱི་དམའ་འབབས་བྱ་བའི་
 ཡུལ་མ་ཡིན། ། ལག་ལེན་ནང་ནས་བདེན་དོན་འཆོལ་གྱི་ལྷང་ཅུ་ཆད་གཞིར་
 འཛིན་མི་འོས། ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིབ་མཐར་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲུགས་དེའི་ལྟ་
 ཚུལ་ཆན་རིག་མིན། ། མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ཀྱི་ཁ་བྱལ་སྤྱད་པས་
 རང་གཞན་སྤངས། ། མར་ལའི་རིང་ལུགས་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་ཀྱི་བཟོ་བཅས་
 རིང་ལུགས་དུག་བཞིན་སྤངས། ། དྲང་ཞིང་འོས་པའི་སྤྱད་པར་འཇུག་གི་སྒྲུག་
 གཡོའི་བྱ་བ་འོ་ཆོའི་རྒྱ། ། མེས་རྒྱལ་སྒྲིག་ལས་གཅིས་པར་བཟུང་གི་རྒྱལ་འཆོང་
 མི་ལི་ཐ་ཤལ་ཡིན། ། རྒྱལ་ཁབ་དོན་ཆེན་སྤུང་པར་དགའ་ཡི་རང་བྱིས་རྒྱུང་
 དུའི་བྱ་གཞག་མིན། ། དོན་ལྡན་བྱ་བས་ཉེན་གཅིག་འཆོལ་དོན་མེད་ལོ་བརྒྱར་

གསོན་པ་མིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འབྲེལ་སྒྲིབ་སྐབས་འདིར། སྒྲིབ་པ་གསལ་བ་དང་། སྒྲུག་གི་པགས་པ་ཞེས་
 སྒྲུག་སྒྲུབ་ཡོད་ན་པ་ལ་མགོ་ཅན་མི་སྒྲིབ་པར་པ་རྒྱུད་གི་གསལ་ཡང་འཇུག་ཅན་
 འབྲི་དགོས་ལ། སྒྲུག་སྒྲུབ་ཆེ་ལ་མགོ་ཅན་གྱི་པ་ཡིག་གསལ་ཡང་འཇུག་ཅན་
 འབྲི་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཡི་ཡིག་དང་། བོད་རྒྱ་ཡི་གེ་སྐད་སྒྲུག་
 སྒྲུབ་ཡོད་ན་པ་ཡི་གེ་ཞེས་གིས་ན་མི་འབྲིག་ དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡིག་ཅེས་པ་ཡི་གེ་
 བརྒྱུས་པའི་ཆོག་ཡིན་པས། རྒྱ་ཡིག་བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་ཅེས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་
 ཅེས་འབྲི་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུག་གུ་དང་། བོད་སྒྲུག་རྒྱ་སྐད་སྐད་
 རྒྱུད་འབྲི་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡིན།

བདུན། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི།

གང་ཞིག་གང་ལ་བརྟེན་པ་འཇམ། ། གནས་དང་ཡོད་པའི་དོན་ཅམ་
 ལས། ། བྱ་བ་གང་ཡང་མི་སྟོན་ན། ། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི་སྟེ། །
 སོ་དོན། རྟེན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གནས་པ་དང་།
 ཡོད་པའི་དོན་ཅམ་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་སྟོན་ན་རྣམ་
 དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་སྟེ་ཟེར། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི་འདི་ལ་
 གནས་གཞིའི་སྟེ་དངོས་དང་། གནས་གཞིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་སྟེ་
 གཉིས་ཡོད།

རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟེན་གནས་ལ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ཐུ་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་མཚན་
 གཞི་དཔེར་བརྗོད།

གངས་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གསེར་མདོག་ཉི་མ་ཤར། །

མཚོ་སྐང་ཐོག་དུ་འཛིག་རྟེན་གསེར་པ་ཆགས། །

ཞིང་གོང་གསེབ་དུ་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་འཕེར། །

མཁའ་མཆོམས་ཀྱན་དུ་གཞུང་ལམ་དུ་བས་འབྲེལ། །
 མི་མེད་ལྷུང་སྟོང་དུ་ལྷུང་སྟོང་ཆོས་ཁེངས། །
 ལྷ་ཆེའི་ཐང་དུ་འབྱུང་འགྲུ་འཕྱུར་སྟེ། །
 རི་པོའི་ཁྲིད་དུ་ཆུ་མཛོད་གངས་ལས་འདས། །
 རི་ཐང་ཀྱན་དུ་ཁོ་ལོགས་ཁེང་གིས་ཁེངས། །
 གཞུང་ལམ་འགྲུ་དུ་སྟོན་ཤིང་ཐོང་བས་མཛོས། །
 ལྷན་ཟླའི་ཁེང་ཆེན་བར་དུ་འབྱུང་འབྱུང་བདེ། །
 གནམ་གྱི་མཁའ་དུ་བྱུག་པའི་པོད་སྟོངས་ཀྱི། །
 འཕྱིན་བཟང་ལྷོགས་མཁར་བྱུང་པའི་རྒྱལ་དེར་སྟོས། ། ཞེས་པ་

ཉ་པ།

ནམ་དུའི་བདུན་པའི་ཐང་ཆེ་སྐབས་ལ་འབྱུག་པ།

གང་ཞིག་དུས་ཚོད་གསལ་བྱེད་ཀྱ། ། བདུན་པའི་ནང་ཆན་ཆེ་སྐབས་
 ལ། ། ཁོ་དོན། ཐུང་ཆོག་དང་ཕྱ་ཆོག་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་ལ་མ་བརྟེན་པར།
 སྤར་བྱུང་ཟིན་འདས་པ་དང་། ད་ལྟོ་ཡོད་བཞིན་པ། འབྱུང་འབྱུར་མ་འོངས་
 པ་ཞིགས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་དུས་ཚོད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐང་ནི། ནམ་དུའི་
 བདུན་པའི་ནང་ཆན་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་ཟེར་བ་ཡིན།

ནམ་དུའི་བདུན་པའི་ནང་ཆན་ཆེ་སྐབས་ལ་ལ་དོན་གྱི་ཐང་ལྷ་སྟུར་རྒྱལ་
 མཆོན་གཞི་དཔེར་བརྟན།

རིང་མོའི་དུས་སུ་ལྷ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱིས། །

སྟིང་ནས་ཀྱས་བཀྱར་སྐབས་ཆེན་གྱི་འཕྱུར་ལི། །

ང་ཆོའི་ཐོམས་ནང་ཉིན་མཆོན་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །

དངོས་སུ་བཞུགས་ལྟར་ནངས་དང་བྱ་བ་དུ་བྱ། །

དུས་ནམ་ཀྱན་དུ་ལྷ་ཁབ་དོན་ཆེན་ཆེད། །

ཉིན་དང་མཆོན་མོ་སྐྱ་རིངས་ནམ་གར་དུ། །

ཡོངས་སུ་བྱེལ་བས་གོ་སྐབས་གང་ཁོལ་དུ། །
 སྐབས་བདེའི་གསོལ་ཟས་ཅམ་ཞིག་བཞེས་འདི་ཅི། །
 ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཁྱབ་རྒྱང་འཕྲིན་ལས། །
 ཤར་སྒྲིགས་དམར་གྱི་བརྟན་སྒྲིགས་པའི་བར། །
 དུས་ཐུང་ཅམ་མིན་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་དུ། །
 ཟུལ་ཁབ་དོན་ཆེན་མཛད་ལ་ངལ་བ་སྤངས། །
 ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་ཏང་དང་མི་དམངས་ལ། །
 ལྷག་བསམ་དཀར་བས་དུས་ཚོད་ནམ་དུ་ཡང་། །
 རང་ཉིད་གཏིང་བརྟེན་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་རྟེན་གྱིས། །
 སྒྲི་ཆེའི་མཐའ་དུ་འཁྱུལ་འདི་སྟོང་ནས་གྱུས། ། ཞེས་པ་ཉླ་བ། །

བརྒྱད། འཛད་པའི་སྒྲ།

ཀྱི་དང་ཀྱ་ཡེ་འཛད་སྒྲ་ཉླ། ། གོ་དོན། རྣམ་དཔྱེ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་
 གཞན་དབང་ཅན་འཛད་སྒྲ་ནི། འཛད་སྒྲ་ཞེས་པ་ཡུལ་མཆོག་དམན་བར་
 གསུམ་ལ་རང་མིང་ནས་སྒྲིག་ཏེ་འཛད་པ་དང་། རང་མིང་མ་སྒྲིག་པར་འཛད་
 པ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཟེར།

འཛད་སྒྲའི་སྤང་[ཀྱི་དང་། [ཀྱ་ཡེ།]གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་པོ་
 ཡུལ་མཆོག་རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། གོང་དུ་མ་ལོན་པ་ཆོར་ཞེས་འི་
 ཆོག་ཀྱི་ཞེས་མིང་གི་ཐོག་མཐར་སྦྱར་བ་དང་། ཡུལ་མཉམ་པ་རང་གི་མཛའ་
 བཤེས་དང་། སྒྲིགས་པོ་ནང་མན་ཚུན་ཉླ་བུར་ཀྱ་ཡེ་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་ལོད་
 པ་དང་། ཡུལ་དམན་པ་རང་ལས་དམའ་བ་ཉླ་བུར་སྒྲིག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡོད་དང་།
 དུང་མེད་ཡིན་ན་མ་ཡོད་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་དུས་

ཐུན་ཆེ་མི་རིགས་ཚང་མ་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་ལ་བཞུན་ནས་ཞེ་སའི་ཆོག་གྱི་
དང་། ཉེ་བའི་ཆོག་གྱི་ཡེ་ཞེས་པ་གཉིས་མ་གཏོགས། སྤ་ཡེ་དང་མ་ཡེ་ཞེས་པ་
འཛོད་ཡུལ་ལ་མཐོང་རྒྱུ་གི་ཆོག་ཡིན་པས་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་འབྲི་
སྒྲུལ་མེད།

ཕལ་ཆེར་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱར། ། གོ་དོན། འཛོད་སྒྲུའི་ཕྱད་གཉིས་པོ་
དེ་སྦྱར་རྒྱུ་ནི། འཛོད་ཡུལ་གྱི་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱར་བ་དང་། བ་མར་སྦྱར་བ།
བར་རྩ་སྦྱར་བ་བཅས་གསུམ་ཀར་སྦྱར་རིགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བར་
མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱར་བ་མང་ལ། ཕལ་ཆེར་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིང་གི་ཐོག་
མར་སྦྱར་རྒྱུ་བ་མ་ཟད། མིང་གི་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་སྦྱར་རྒྱུ་བ་ལྟོན་
པ་ཡིན།

① འཛོད་སྒྲུའི་ཕྱད་གཉིས་པོ་དེ་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱར་བའི་དཔེར་
བརྗོད། གྲུ་ཡེ་སྒྲོབ་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ཆབ་སྲིད་སྒྲོབ། ལྷ་བྱ་དང་།

② མིང་སྤ་མ་སྒྲུལ་ཆོག་དང་མྱི་མ་བྱེད་པ་པོའི་མིང་གཉིས་ཀྱི་བར་རྩ་
འཛོད་སྦྱསྦྱར་བའི་དཔེར་བརྗོད། མཐུན་སྒྲུལ་མཐོང་དང་གྲུ་ཡེ་སྒྲོབ་ཕྱོགས་ཆོ།
ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་།

③ རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་འཛོད་སྒྲུལ་ཆོག་གི་མཐའ་སྦྱར་བའི་དཔེར་
བརྗོད། ཡར་ཐོན་འབྲུང་མྱིར་སྒྲོབ་སྦྱང་མཐོང་དང་གྲུ་ཡེ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ།

སྐབས་འདིར་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་རོས་འཛིན་དང་བཅས་པ་སོང་ནས་
རྣམ་དབྱེ་གང་ལ་ཆོག་ཕྱད་གཞན་གང་དང་གང་འབྲུག་པ་ནི་འོག་རྩ་རྣམ་དབྱེ་
སོ་སོའི་ཆོག་ཕྱད་སྦྱར་རྒྱུ་སྐབས་དེ་དང་དེར་འབྲུང་བས་རྣམ་དབྱེའི་གོ་དོན་
གང་རྩ་སོང་བ་རྣམས་སྦྱར་ལེས་པར་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོག་ཕྱད་གང་
དང་གང་སྦྱར་རྒྱུ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་འབྲིད་གོས་པ་ཡིན། །

ས་བཅད་གསུམ་ལ། ཆིག་ཕྱད་བཤད་ལ།

ཆིག་ཕྱད་ཀྱི་ཚོན་དོན་དང་རྣམ་ཐུངས།

རྒྱུད་ཀྱི་ཆིག་དེས་བརྒྱུད་བྱེད་དོན་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ལ་ཆིག་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་ཅིག་དགོས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆིག་ཕྱད་སྦྱར་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན།

[ཆིག་ཕྱད་]ཟེར་བའི་ཚོན་དོན། རང་ཉིད་མིང་ཆིག་གཞན་ཞིག་དང་སྦྱར་ནས་བརྒྱུད་དོན་སྟོན་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་བར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུད་དོན་སྟོན་མི་ཐུས་ཤིང་། མིང་ཆིག་ལྷ་ལྷའི་བར་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བྱེད་དུ་སྦྱར་ན་བརྒྱུད་དོན་གསལ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཆིག་ཕྱད་དེ་ལ་[ཕྱད་རང་དབང་ཅན་]དང་། [ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་]གཉིས་ཡོད། [ཕྱད་རང་དབང་ཅན་]ནི། ཆིག་ཕྱད་དེ་ཉིད་མིང་ཆིག་གི་རྗེས་འཇུག་དེས་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པར་སྦྱར་ཆོག་པ་དེ་ལ་ཟེར།

དཔེར་ན། བི་སྒྲ། དང་སྒྲ། དེ་སྒྲ། སྒྲི་སྒྲ་བཞི། བདག་སྒྲ། པ་བ་གཉིས་སྦྱད་པའི་གཞན་པའི་དགག་སྒྲ་བཞི། གཞན་ཡང་རྗེས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་པའི་ཕྱད་རྣམས་ཡིན།

[ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་]ནི། ཆིག་ཕྱད་དེ་ཉིད་མིང་ཆིག་གི་རྗེས་འཇུག་དེས་པ་ཅན་ཞིག་ལ་སྟོན་ནས་སྦྱར་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

དཔེར་ན། སྒྲར་བསྐྱེད་བཅུ་གཅིག་དང་། ལ་དོན་བདུན། བྱེད་སྒྲ་ལ། འབྲེལ་སྒྲ་ལ། ཟུན་སྦྱད་གསུམ། ལྟག་བཅས་གསུམ། འབྱེད་སྦྱད་གསུམ། བདག་སྒྲ་པ་བ་གཉིས། ཆིག་ཕྱད་ཞིང་སོགས་བཅུ་གཅིག་བཅས་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཅིག སྤར་བཟུ།

གོ་རྟོག་པོ་མོ་ལ། །རྩོམ་ཏེ་སྤར་བཟུ་ལྟ། །རྒྱལ་མིག་རྒྱ་ལྟར་
 ཅེས་གྲང་བ། །གོ་རྟོག། རྩོམ་འཇུག་བཅུ་ལ་ན་རྩོམ་བ་[གོ་རྟོག་པོ་མོ་ལ་
 རྩོམ་ཏེ་]བཅས་བཅུ་དང་། [རྟོ]ཡིག་བཅས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེའི་མིང་ལ་[སྤར་
 བཟུ]དང་། [རྒྱལ་མིག་] [རྒྱ་ལྟར་] ཅེས་ཟེར། [སྤར་བཟུ]ཟེར་བ་ནི།
 ཆོག་ལུ་མའི་རྩོམ་སྤར་ཡོང་རྒྱའི་བརྒྱུ་རྟོག་དེ་ཅུ་ཞིག་ཏུ་བཟུས་ནས་བརྒྱུ་
 པར་སྟོན་པའི་སྤང་ཡིན་པས་ན་[སྤར་བཟུ]དང་[རྒྱ་ལྟར་] ཅེས་ཟེར་ཞིང་།
 ཡང་སྤབས་དེ་ཆོག་ལུ་མའི་བརྒྱུ་རྟོག་མ་གཞན་མེད་པར་རྒྱལ་མིག་པར་སྟོན་
 པའི་སྤང་ཡིན་པས་ན་[རྒྱལ་མིག་]གྲང་ཟེར་བས་མིང་འདྲིམས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 ཅུ་མ་གཏོགས། རྟོན་མི་འདྲ་བ་མེད།

སྤར་བཟུའི་སྤང་རྩོམས་ལལ་ཆེ་བར། །དང་པོའི་ཁྲམས་སྤར་གཏོགས་
 ཅུ་ལས། །འཛོད་སྤར་ལས་གཞན་རྩོམ་དབྱེ་བཟུག། །ཀྱན་ལ་སྤར་བཟུའི་
 སྤང་དེ་འཇུག། །གོ་རྟོག། སྤར་བཟུའི་སྤང་དེ་རྩོམས་རྩོམ་དབྱེ་བཟུད་པ་
 འཛོད་སྤར་ལས་གཞན་པའི་རྩོམ་དབྱེ་བཟུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་བཟུའི་སྤང་
 ཟུར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤར་ཏུགས་ཀྱི་གཞུང་མང་ཆེ་བར་རྩོམ་དབྱེ་དང་པོའི་
 ཁྲམས་གཏོགས་སྤར་བཟུའི་སྤང་ཅེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤར་བཟུའི་
 སྤང་དེ་རྩོམ་དབྱེ་དང་པོ་རྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་རྩོམ་དབྱེ་གཞན་དག་ལ་འཇུག་གི་
 མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྤམ་པ་ཡོང་ཤས་ཆེ་ཡང་། དེ་འདྲ་མིན་པར་གཤམ་གྱི་དཔེར་
 བརྒྱུ་ཚོག་ནས་གསལ་པོར་གོ་བྱུང་བ་ཡོད།

སྤར་བཟུའི་སྤང་རྒྱུར་རྒྱུ།

དག་ཡོད་ཏེ་དང་མཐའ་མེད་ལ། །གཞན་རྩོམས་མིང་མཐའི་རྩོམ་
 མཐུན་རྒྱུར། །གོ་རྟོག། མིང་ཆོག་གི་མཐའ་རྩོམ་འཇུག་[ན་ར་ལ་]གསུམ་གྱི་

ད་དུག་ཡོད་པ་ནམས་ལ་རྟོ་དང་། གཞན་རྗེས་འབྲུག་བཅུ་པོ་ནམས་ལ་མིང་
 རིག་གི་མཐའི་རྗེས་འབྲུག་རང་རང་གི་སྤྲོད་པ་མཐུན་པར་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན།
 རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ལ་སྤྲོད་བཅུ་པོ་བཅུ་གཅིག་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་
 དཔེར་བརྗོད།

ཡ་རྟོ་འདི་ནི་དཔེ་པོ་ལོ་སྤྲོད་བཅུ་དྲུག་རྟོ། །
 མི་རབས་བརྒྱད་པའི་ཙ་ཆའི་གཅིག་ལོ་རྟོ་དྲུག་རྟོ། །
 རྟོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཞུན་རབས་ནམས་ཀྱི་མངགས་བཅོལ་དྲུག་རྟོ། །
 རྟོ་བས་ཆེན་ལས་རྒྱན་འཛིན་པ་དོན་ཆེའོ། ། ཞེས་པ་ཉུ་བུ་འཕ།
 མི་དྲིགས་མཐུན་སྤྲོད་ཆེའོ། །
 འབྲུལ་ལུགས་མཐུན་ལམ་གཅིག་གོ། །
 སུན་རྒྱན་རོགས་རམ་བཟང་རོ་དྲུག་རྟོ། །
 མི་དཔེ་པོ་ལོ་སྤྲོད་དྲུག་རྟོ། །
 མང་ཆོག་སྤྲོད་མཐུན་མཐུན་རྟོ། །
 མཐེང་བཅུ་པོ་ལོ་སྤྲོད་མཐུན་མཐུན་བཟང་པོ། །
 མེས་རྒྱལ་ཡིད་ལ་བསམ་མོ། །
 དག་པོས་བྱུང་པར་དག་པོ་ལོ། །
 དག་པོ་སྤྲོད་ཉི་མ་ཤར་རོ། །
 མ་འོངས་མཐུན་ལམ་གསལ་ལོ། །
 རྟོ་དྲུག་བཅུ་པོ་སྤྲོད་ཆོས་མོ། ། ཞེས་པ་ཉུ་བུ།

སྤྲོད་བཅུ་པོ་སྤྲོད་དེ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པོ་ལོ་སྤྲོད་ཚུལ་
 གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལས།

(1) རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་སྤྲོད་བཟ།

བཅུ་པོ་སྤྲོད་དྲུག་རྟོ། །
 རྟོ་ཆོག་སྤྲོད་ཉི་མ་ཤར་རོ། །

མི་རིགས་ཁག་ལ་མཐུན་གྱིས་བྱེད། །

འཛམ་གླིང་ཀུན་ནས་གསར་བརྗེ་འོ་ལས་འགྲུལ་བསྐྱར་ས་སོ། །

ཉ་བྱ་དང་།

(2) རྒྱ་དབྱེ་གསུམ་པ་ཕྱེད་ལྔ་ལ་སྒྱུར་བ།

ཏང་གིས་མཁས་མཛངས་ལྡན་པས་དབྱེ་བྱེད་མཛད་དོ། །

བྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱིས་གོང་བཀུར་ས་སྒྱུར་ཞུས་སོ། །

བྱལ་སྤྱིའི་འཕྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱིས་བྱལ་ཁ་བརྩོན་ལེན་

བྱེད་དོ། །ཉ་བྱ་དང་།

(3) རྒྱ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ལ་སྒྱུར་བ།

སྒྲིབ་ཁང་དུ་ཡིག་འབྲི་བྱ་འགྲོད། །

གསར་བརྗེའི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་དོ། །

བརྗེ་ལས་འཕྲིགས་སྒྱུན་དུ་བརྩོན་བྱས་སོ། །ཉ་བྱ་

དང་།

(4) རྒྱ་དབྱེ་ལྔ་པ་འབྲུང་ཁུངས་དངོས་ལ་སྒྱུར་བཞི།

རྒྱ་མཁའ་ལས་ཆར་འབབ་པོ། །

ས་གནི་ནས་ལོ་ཉོག་སྒྱེད། །

ཉི་འོད་ལས་སྒྱེད་དོས་འཆར་ལོངས་འབྲུང་དོ། །

ལག་ལེན་ནས་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་འབྲུང་དོ། །

ཞིས་པ་ཉ་བྱ།

(5) འབྲུང་ཁུངས་ཆ་འདྲ་བ་ལྟར་བའི་དོན་ཅན་ལ་སྒྱུར་བ།

ཐེམ་སྐས་ལས་བབས་སོ། །

ཤིང་ཅེ་ནས་ལོ་མ་ལྟར་རོ། །

བྲག་རི་ལས་ཐབ་རྩོམ་འཕྲིན་ལོ། །ཉ་བྱ།

(6) རྒྱ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་གྲུལ་སྒྱུར་བཞི།

ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རྗེས་སུ་སྦྱར་བའི་ཆོག་ལ་ནུས་ཕྱ་སྟགས་ཤད་གཞན་དག་སྦྱར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཆོག་སྔ་མའི་མཐར་སྦྱར་བའི་སྤར་བསྟེན་ཤད་དེས་ཆོག་དོན་
རྗེས་མ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་སོང་བ། དཔེར་ན།

① ལྷ་མཚོའི་ནང་རོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཇི་འདུག་བཞུ་འོ་སྦྱུ་ནས་སོང་བ་ན།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

② རི་ཅེར་ཡོད་པའི་ནག་པོའི་གཟུགས་དེ་མི་ཞིག་ཡིན་ནོ་བསམ་སྟེ་སྤང་
བཅང་། ལྟ་བུ།

གཉིས། ར་སྦྱེའི་འཇུག་པ་བརྒྱ་བཞི།

ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན། ། དམིགས་ཀྱི་འབྲེད་དང་རྒྱ་མཚན་
དང་། ། རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་བཟུན་པ་དང་། ། ལས་དང་ཆེད་དང་རྟེན་
གནས་དང་། ། བྱི་ཆོག་དེ་གཞན་སྟགས་སྟེན་དང་། ། སྔ་ཆོག་དོན་དེ་མི་ཚས་
བས། ། བྱི་ཆོག་ལས་བར་བྲེད་པ་དང་། ། དེ་ལ་བརྒྱུག་པ་ཉིད་དང་ནི། །
འགལ་བའང་མི་འགལ་སྟེན་པ་དང་། ། སྟེན་དང་འབྲི་དང་ཐེ་ཆོམ་གཞི། །
ཆེས་བས་རྣམས་ལ་འཇུག་པའོ། ། གོ་དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལ་དོན་
བདུན་གྱི་ནང་ནས་ན་ཡི་ཆོག་ཤད་འཇུག་ལྷལ་བརྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། 1. དམིགས་
གྱིས་འབྲེད་པ་དང་། 2. རྒྱ་མཚན་བཟུན་པ་དང་། 3. རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་
བཟུན་པ་དང་། 4. རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། 5. རྣམ་དབྱེ་
བཞི་པ་དགོས་ཆེད་དང་། 6. རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟེན་གནས་དང་། 7. སྔ་
ཆོག་གི་དོན་དེ་ལས་ཕྱི་ཆོག་གི་དོན་འགལ་བའང་མེད་པ་ཅི་རིགས་སྟེན་པ་དང་།
8. སྔ་ཆོག་གི་དོན་དེ་ལ་ཕྱི་ཆོག་གི་དོན་དེ་འདྲ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་སྟེན་པ་དང་།
9. དེ་ལས་གོ་སྟོན་པ་དང་། 10. འགལ་བའང་མི་འགལ་བ་སྟེན་པ་དང་།
11. སྟེན་པའི་དོན་ཅན་དང་། 12. འབྲི་བའི་དོན་ཅན་དང་། 13. ཐེ་ཆོམ་

གྱི་གཞི་དང་། 14. ཆོ་སྒྲུབ་ས་བཅས་བཅུ་བཞི་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

1. དེ་འབྲེལ་འཇུག་པ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ནས་[དམིགས་གྱིས་འབྱེད་པ]ནི།
བརྗོད་བྱའི་དོན་མང་པོའི་ནང་ནས་གང་གཙོ་ཆེ་བའམ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་
བརྗོད་དོན་ལ་ཆེད་གཞིར་གྱིས་དམིགས་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན།(འདི་ལ་ངེས་
བབས་ཡང་ཟེར) དཔེར་ན། སྐར་གསལ་གྱི་དོན་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ན།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྐར་དུ་བཤད་རྒྱའི་དོན་མང་པོའི་ནང་གི་གཙོ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་
དམིགས་ནས་གལ་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

①གནས་ཚུལ་དེ་ཞིབ་དུ་བཟག་ན། ②བསྐྱབ་བྱའི་ལས་དོན་འདིར་ནན་
ཏན་བྱས་ན། ③ཆོག་དོན་ལ་ཞིབ་དུ་བསམ་ན། ལྟ་བུ།

2. [རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ]ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་མ་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་ལ།
བརྗོད་དོན་སྒྲ་མ་བཞོད་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། གཞི་གང་ཞིག་ལ་དུ་བ་
ཡོད་ན་མེ་ངེས་པར་ཡོད། ཞེས་པར་མེ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་
བཞོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

①ང་རྒྱལ་བྱས་ན་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་ལུས།

②ཁིངས་པ་སྤངས་ན་ལྷུང་དུ་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་། ལྟ་བུ།

3. [རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པ]ནི། ཆོག་དེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེའི་
རྒྱ་མཚན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱགས་ལས་གོ་བྱལ་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་
ན། ས་བོན་མེད་ན་ལོ་རྟག་རི་ལྟར་སྒྲིལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ལོ་རྟག་སྒྲིལ་པ་ལ་
ས་བོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཆོག་ལ་མི་གསལ་ཡང་དེའི་ཕྱགས་ལས་གོ་
བྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

①ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲོབ་སྒྲོབ་གི་རྒྱབ་འབྲས་རི་ལྟར་སྐོབ་ཀྱིད།

②སྟོན་ཆུང་མ་བྱས་ན་སྟོན་སྟེལ་རི་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

4. [ནམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྟ་བུ་བ] བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཉིས་དངོས་སྟ་སྟོན་ཅིང་། བྱེད་པ་པོ་ཆོག་ལ་མི་གསལ་བར་བྱ་ཡུལ་དེར་བྱ་བ་བྱས་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

①སྤང་ཐང་ན་ཞིང་བཏབ། ②སྟོང་གསེབ་ན་སྟོབ་གྲ་འཇུགས། ③ནགས་ཆལ་ན་ཤིང་བཅད། ལྟ་བུ། འདིར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ན་སྟེལ་ཕྱད་དེ་ནམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་མི་འཇུག་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད།

5. [ནམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད] ལ་ན་སྟེལ་ཕྱད་སྦྱར་སྐབས་བརྗོད་བདེ་མི་བདེ་སྟོང་ཆོགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དགོས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་མ་འབྲེལ་ན་ན་སྟེལ་ཕྱད་སྦྱར་མི་རུང་བ་མ་ཟད། མི་རུང་ལྷགས་སྟ་བུ་ཡུལ་ལ་ཕན་ཆོགས་ཡོད་པ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་དུ་བཞག་པ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་། དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྟེལ་ན་ཆད་ལ་ན་སྟེལ་ཕྱད་སྦྱར་མི་བདེ་བ་ཡོད། དཔེར་ན། ཞིང་ཁ་ན་ཆུ་རྒྱུངས་དང་། ཞིང་ཁ་ལ་ཆུ་རྒྱུངས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་བདེ་ཞིང་། ཡང་། ཉ་ལ་རྩ་ལྟེར་ཞེས་པ་ལ། ཉ་ན་རྩ་ལྟེར་ཞེས་པ་བརྗོད་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད།

དགོས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་ནས་དགོས་ཆེད་ལ་ན་སྟེལ་ཕྱད་འཇུག་པ་དཔེར་ན།

①མོ་རྟོག་གི་ཆེད་ཞིང་ན་ཆུ་རྒྱུངས། ②འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ལམ་ན་སྟེལ་ཤིང་འཇུགས། ལྟ་བུ་ནི་ཆོག་མ་མ་ལ་དགོས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིན་ཀྱིས་ན་སྟེལ་དེ་དགོས་ཆེད་དུ་འཇུར་བ་ཡིན།

6. [ནམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟོན་གནས་ལ] གཞི་གང་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྦྱར་རྒྱུ་ལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

①སྟེལ་ཆལ་ན་མི་རྟོག་མཛེས། ②འཛམ་གླིང་ན་གསལ་བརྗོད་ལས་འབྲུལ་དར། ③མེས་རྒྱལ་ན་མི་རིགས་མང་། ལྟ་བུ།

7. [ཚིག་སྒྲ་མའི་དོན་དེ་དང་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས་འགལ་བར་སྟོན་པ་]ནི།
 ཚིག་སྒྲ་མའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་ཡིན་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་འཕ།
 ཚིག་སྒྲ་མའི་དོན་དེ་དང་། ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་བ་འགལ་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་
 ཡིན། དཔེར་ན། མི་ཡིན་ན་དུང་འཕྲོ་མིན་དགོས། བདེན་པ་ཡིན་ན་རྩུན་
 མིན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མ་མཐུན་ན་ཚན་རིག་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

8. [སྒྲ་ཚིག་གི་དོན་དེ་མི་འོས་པས་ཕྱི་ཚིག་གི་དོན་དེས་པར་བྱེད་པ་]ནི།
 ཚིག་སྒྲ་མ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་མ་འོས་པ་ཡིན་པར་ཚིག་ཕྱི་མས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།
 དཔེར་ན། རྒྱ་ལ་མེ་འབར་ན་ཤིང་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྟ་བུར། ཚིག་སྒྲ་མའི་
 བརྗོད་དོན་རྒྱ་ལ་མེ་འབར་བ་ནི་མི་སྲིད་པ་དང་མི་རིགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ།
 ཚིག་ཕྱི་མ་ཤིང་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

མིག་ཡོད་པས་ཀྱང་མི་མཐོང་ན། ཡང་བས་ལྟ་ཅི་སྟོས།

ཡུན་རིང་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་ཤེས་ན། མ་བསྐྱབས་པར་ལྟ་ཅི་སྟོས།

སྟོན་བསྟེན་ལྟེ་ཚན་ནང་མི་ངན་ཡོད་ན། རྗེས་ལུས་ལྟེ་ཚན་ནང་ཡོད་པ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

9. [ཚིག་སྒྲ་མའི་དོན་དེ་ལས་ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་འདྲ་འཇུག་མི་སྲིད་
 པར་སྟོན་པ་]ནི། ཚིག་སྒྲ་མའི་དོན་དེ་འོས་པ་དང་སྲིད་པ་ཞིག་ལ། ཚིག་ཕྱི་
 མའི་བརྗོད་དོན་དེ་འདྲ་འཇུག་མི་སྲིད་པ་དང་མི་འོས་པ་ཞིག་སྐྱར་ནས་སྒྲ་ཕྱི་
 ཚིག་གོ་ཞིག་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། སྐར་ཤིང་ལ་མེ་འབར་ན། ད་ནི་རྒྱ་
 ལ་ཡང་འབར་རོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཚིག་སྒྲ་མ་དེ་འོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་མ་
 འོས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་རེད།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

མིག་ལྟན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་ན། ད་ནི་ཡང་བས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་

ཡུན་རིང་བསྐབས་པས་ཤེས་ན། ད་ནི་མ་བསྐབས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

རྗེས་ལྷས་རྗེ་ཚན་ནང་མི་རན་ཡོད་ན། ད་ནི་ཚུན་ཚོན་རྗེ་ཚན་ནང་ལའང་
ཡོད་དོ། །

10. [འགལ་བའང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་]ནི། དཔེར་བརྗོད་ཁག་ཚང་
མར་འདི་དང་ཕྱི་ཚོག་དེ་གཞན་སོགས་སྟོན་དང་རྒྱས་རྒྱུན་ཡོད་པ་ག་ལྟ་བུ་བཞོད་
འདུག་ཅེས་སི་རུས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དཔེར་བརྗོད་འགལ་ཞིག་གི་ནང་།
དེ་ཡིན་ན་འདི་ཡིན་དགོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཞོད་འདུག་པ་ལྟར་བསྟན་ན། རྒྱ་
མཚན་བཟུན་པ་དང་རྒྱས་རྒྱུན་ཡོད་བས། དཔེར་བརྗོད་དེ་འདྲ་བྱུང་བཞོད་
མི་དགོས་ལ། གཞུང་དོན་ལ་བསམ་མཐོ་ཞིབ་རུ་གཏོང་སྐབས། འགལ་བའང་མི་
འགལ་བར་སྟོན་པ་འདི་གོ་དོན་ནི། དོན་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆ་ནས་སོ་
སོར་འགལ་བ་ཡིན་ནའང་གཞི་གཅིག་ལ་སྤྱར་ན་དོན་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཞིག་རུ་
ངེས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཡི་གེ་གང་ཞིག་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་
ན། དབྱངས་ཡིན་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྤྱིར་ཡི་གེའི་ནང་ནས་
དབྱངས་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཞི་ཡི་གེ་གཅིག་ལ་མཚོན་
ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པར་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① མི་གང་ཞིག་མིག་ལྟན་མ་ཡིན་ན། ཡོང་བ་ཡིན་དགོས།

② ལངས་རྒྱགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། འཕྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་ལངས་
རྒྱགས་མ་ཡིན་ན། འཕྱོར་ལྟན་གྲལ་རིམ་གྱི་ལངས་རྒྱགས་ཡིན་དགོས།

③ འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ཐད་ལ་དངོས་གཙོའི་རིང་ལུགས་མ་ཡིན་ན།
སེམས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཡིན་དགོས། ལྟ་བུ།

11. [སྟོན་པའི་དོན་ཅན་]ནི། ད་ལྟ་དངོས་སུ་འབྲུག་མེད་པའི་བསམ་
བྱའི་འདོད་དོན་ཞིག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་རེ་འདུན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། རི་ཁྲལ་འདིའི་ཞིང་ལས་འབྲུལ་ཆས་ཅན་དུ་བསྐྱར་བྱུང་བ་

ན་ཅི་མ་རུང་། ལྟ་བུ། རང་གི་རེ་འདུན་དངོས་རི་ཁྲལ་གྱི་ཞིང་ལས་འཕྲུལ་ཆས་
ཅན་ཏུ་བརྒྱུར་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདྲད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ལས་འགན་འདི་རྒྱུར་ཏུ་འབྲུབ་ན་ཅི་མ་རུང་།

མར་ལེའི་གསུང་རྩོམ་གྱི་གོ་བ་གཉིད་ཟབ་ལོན་སྐབས་ན་ཅི་མ་རུང་།

ཆན་རིག་གི་ཡང་ཆེར་འཛེགས་སྐབས་ན་ཅི་མ་རུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

12. [འདྲི་བའི་དོན་ཅན] བློ། གཞན་ལ་རྒྱ་མཆན་འདྲི་བའམ་།
བརྗོད་དོན་རང་གིས་གསལ་ལོར་ངེས་མ་སྐབས་པར་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་ཆོད་
པའི་ཕྱིར་ཏུ་དྲི་བ་བཏོད་པ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། རྩོན་འཇུག་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་ན་དེའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན། ལྟ་བུ། ཚིག་དེས་རྩོན་འཇུག་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཆན་འདྲི་བ་དང་། ཡང་། རྩོན་འཇུག་ཅེས་ཟེར་ན་དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན།
ལྟ་བུ། རྒྱ་མཆན་འདྲི་བ་མ་ཡིན་པར་མིང་གི་གོ་དོན་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་རེད།

དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① རྩོན་རྩེས་ཕུད་པའི་ཡིག་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མིང་གཞི་རྒྱུང་པའི་ཡིག་ཡིན་ན།
དེའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན།

② མིང་གཞི་རྒྱུང་པའི་ཡིག་ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན།

③ གལ་སྲིད་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་དེར་གལ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ངེས་པར་
ཡོད་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན།

④ གལ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ཅེས་ཟེར་ན། དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན། ཞེས་
པ་ལྟ་བུ།

13. [ཐེ་ཚོམ] ལ་སྒྱུར་བ་ནི། བསམ་པའི་དོན་དེ་ཡིན་མིན་དང་། ཡོད་
མེད་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་ཆོད་མ་སྐབས་པར་དོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རས་ཡི་གེ་རྒྱུངས་ན་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ལྟ་བུར།
རང་གིས་ཡི་གེ་རྒྱུངས་ན་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་གང་རུང་ཐག་མ་ཆོད་པར་

གསལ་པོར་སྟོན་པ་བཞིན་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

དེ་ཅེར་ཆུ་མཛོད་འཇུགས་ན་འབྲུབ་བྱུང་བམ་མི་བྱུང་།

བྱེ་ཐང་དུ་ནགས་ཚལ་འཇུགས་ན་སྐྱེས་སམ་མི་སྐྱེས།

ས་མཐོར་དར་འབྲུགས་ན་འཕྲོད་དམ་མི་འཕྲོད། ལྷ་བྲ།

14. [ནམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ཆེ་སྐབས་]ལ་སྐྱར་བ་ནི། ཆེ་སྐབས་ཀྱི་གོ་
དོན་སྐར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དེ་ལ་སྐྱར་ཆུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① གནམ་དྲུངས་པ་ན་ཉི་མ་གསལ།

② མཐུན་སྐྱེན་འཛོམས་པ་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱེན།

③ ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟིང་པར་བཅས་བསྐྱར་བྱས་པ་ན། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་
ཐུས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ། ལྷ་བྲ།

གསུམ། ལ་སྐྱའི་འཇུག་པ་བརྒྱད།

ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། ། བདུན་པ་སྟུང་དང་མཆམས་སྐྱར་
དང་། ། སྐྱོན་དང་ཆད་འཇིན་གཞི་དང་ནི། ། ཆེ་སྐབས་བཅས་ཉེ་བརྒྱད་ལ་
འཇུག ། གོ་དོན་ནི། ལ་དོན་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་བརྒྱད་
ཡོད་དེ། 1. ནམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་། 2. ནམ་དབྱེ་བཞི་པ་དང་། 3. ནམ་
དབྱེ་བདུན་པ་དང་། 4. སྟུང་པ་དང་། 5. མཆམས་སྐྱར་དང་། 6. སྐྱོན་པ་
དང་། 7. ཆད་འཇིན་དང་། 8. ཆེ་སྐབས་བཅས་དོན་ཆན་བརྒྱད་ཡོད།

1. དེའི་ནང་ནས་[ནམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྐྱ་བྲ་བ་]གོ་དོན་སྐར་བཤད་
མ་ཐག་པ་བཞིན་ལ་ཆོག་སྟུང་ལ་སྐྱ་སྐྱར་ཆུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① སྐར་ཐང་ལ་བར་ཚལ་འབྲན། ② ཤོག་བྲུ་ལ་དེ་མོ་བྱས།

③ གྲོང་ཁྱིམ་ལ་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད། ལྟ་བུ།

2. [ནམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད] གྱི་གོ་དོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་བཞིན་དགོས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་དངོས་སྐྱོན་ཐོན་པ་དང་། དགོས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་དངོས་སྐྱོན་ཐོན་ཀྱང་བྱ་བ་དེའི་དགོས་པ་དངོས་སྐྱོན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀར་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བཞིན།

① ཡི་གེ་འབྲི་བྱེད་ལ་སྐྱུ་གུ་ཉོས། ② གྲིབ་བསལ་ལ་ལྷང་མ་འཇུགས།

③ རྒྱལ་ཁབ་འཇུགས་སྐྱོན་ལ་འགྲོ་སྐྱོན་བཏང་། ལྟ་བུ།

3. [ནམ་དབྱེ་བདུན་པ་ཉེན་གནས] གྱི་གོ་དོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་བཞིན་ལ་ཆོག་པ་ལ་སྐྱུ་གུ་ཉོས་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བཞིན།

① རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྱོག་ཆགས་མང་། ② རྒྱ་མཚོ་ལ་ཤིང་ལྷ་འཛོམས།

③ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ཀུན་ལ་ལོ་རྒྱུ་ལེགས། ལྟ་བུ།

4. [སྐད་པ] བློ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་དེ་ཅམ་དུ་མ་བྱེད། བྱི་མ་དེ་ཡང་ཡིན་ཅེས་པའི་སྐད་སྒྲུབ་པ་ཅམ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཆབ་དུ་ལ་སྐྱུ་གུ་བཞིན་ཡིན། དཔེར་ན། ས་ཐོན་ནི་སྐྱུ་གུའི་རོ་བོར་འགྱུར་རྒྱ་ཡོད་ལ། སྐྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་བཞིན་པའི་སྐབས། ཡོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆབ་དུ་ཡོད་ལ་ཞེས་སྐྱུར་ན་འགྲིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བཞིན།

① ཁོང་གིས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཤིང་ལ། རྒྱ་ཡིག་ཀྱང་འབྲི་ཤིང་།

② མཆན་ནི་ཡི་གེའི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་ལ། བསམ་སྒྲོ་མཆོན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན།

③ སྒོ་བ་སྒྱུར་བྱེད་དགོས་ལ། ངལ་གསོ་ཡང་བྱེད་དགོས། ལྟ་བུ།

5. [མཆོམས་སྐྱུར] བློ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་མ་མཆོམས་སྐྱུར་པའི་ལྷག་བཅས་དང་འཇུག་པ་མཆོངས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། སྐྱུ་གུ་སྐྱོན་ལ་ཡི་གེ་བྲིས། ལྟ་བུར་མཆོན་ན། སྐྱུ་གུ་སྐྱོན་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་ཞེས་པའི་ཆབ་དུ་

སྒྲིགས་ལ་ཞེས་སྒྱུར་ན་འགྲིགས་པ་ལྟ་བུ་རེད།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① གོམ་པ་སྒྲིས་ལ་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ། ② ཉན་ཏན་བྱས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་།

③ ཁིང་ས་མེམས་སྒྲངས་ལ་སྒྲོབ་སྒྱུར་བྱེད། ལྟ་བུ།

6. [སྒྲོན་པའི་དོན་ཅན] བོད་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞེན་བསམ་པའི་རེ་འདུན་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི།

ཆོག་ཐུ་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བྱའི་རེ་འདུན་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་ལྷན་པར་སྒྱུར་ཞིང་། ཆོག་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱན་སྒྱུར་ཀྱི་སྤང་[ཁྱང་][ཡང་][འང་]གསུམ་གང་རྒྱུང་ཞིག་སྒྱུར་བ་ན་ཆོག་ཐུ་མའི་མཐར་ཡོད་པའི་ལྷན་པར་སྒྱུར་དེ་སྒྲོན་པའི་དོན་ཏུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བདག་ཅག་རྣམས་སྒྲོབ་སྒྱུར་མཐར་ཕྱིན་པར་ལྷར་ལ། ལྷར་ནས་ཀྱང་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་བྱུང་པ་ཞིག་ལྷུང་ན་ཅི་མ་རུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

7. [ཚད་འཛིན] བོད་ཏུ་ཆོག་དོན་ཐུ་མའི་བརྗོད་བྱ་དང་། ཆོག་དོན་ཕྱི་མའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུ་ཕྱིའི་མཆོམས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་ནི་བཅུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པར། སྒྲོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྷ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་ཡོད་པའི་བརྗོད་དོན་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་འཛིན་ཆེད་ལ་སྒྲོབ་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་ལག་ལེན་གྱི་མཚུབ་སྒྲོན་ཡིན་ལ། ལག་ལེན་ནི་བདེན་དོན་ཡིན་མིན་གྱི་ཚད་འཛིན་ས་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

8. [ཆོ་སྐབས] བོད་ཏུ་བཤད་དངོས་པོའི་དུས་སྒྲོན་པའི་མིང་ཆོག་གི་མཐར་ཆོག་སྤང་ལ་སྒྲོབ་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

- ① ཆིག་དོན་མ་རྒྱུད་ཤོར་ལ་ཟིན་མིས་བསོད།
- ② ཉིན་ཤས་རིང་ལ་བསམ་སྒོ་ནན་ཏན་བཏང་།
- ③ ངལ་གསོའི་ཐུན་མཚམས་ལ་ལྟས་ཅལ་སྐྱབས། ལྟ་བུ།

བཞི། རྒྱན་ཕྱད།

ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་རྒྱན་ཕྱད་དེ། ། མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཆིག་རྒྱན་གཉིས། ། ཆིག་དོན་བཟུ་བའི་ཕྱད་སྐྱབས་འཇུག། ། འདི་གསུམ་ཆིག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་ཡིན། ། སོ་དོན། [ཀྱི་ཡི་རིེ]གསུམ་གྱི་གི་གྱ་མྱིས་ནས་རྗེས་འཇུག་ང་ཡིག་སྐྱབས་བས[ཀྱང་ཡང་འང]ཞེས་འཐུང་བ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྒྱན་ཕྱད་ཀྱི་ཕྱད་ཡིན། ཕྱད་གསུམ་པོ་དེ་[མཐུན་པའི་ཆིག་རྒྱན་དང་། [མི་མཐུན་པའི་ཆིག་རྒྱན]ཉི་ཆིག་རྒྱན་ཁག་གཉིས་དང་། [ཆིག་དོན་ཕྱད་པའི་ཕྱད་ཕྱ]བཅས་ཁག་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཟད། གཙོ་བོར་ཆིག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་ལ་སྐྱབས་བ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱན་ཕྱད་ཀྱི་ཕྱད་སྐྱབས་ཚུལ།

གད་བ་ས་བྲག་མཐར་ཀྱང་། ། ང་ན་མ་ར་ལ་མཐར་ཡང་། ། འ་དང་མཐའ་མེད་འང་དང་ཡང་། ། སོ་དོན་ནི། རྒྱན་ཕྱད་ཀྱི་ཕྱད་དེ་ནམས་ནམ་དཔྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རྗེས་འཇུག་ལ་བསྐྱོས་ནས་སྐྱབས་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱབས་ཚུལ་ནི་རྗེས་འཇུག[ད་བ་ས]དང་[ན་ར་ལ]གསུམ་གྱི་ད་བྲག་ཅན་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱབས་ཀྱང་དང་། རྗེས་འཇུག[ང་ན་མ་ར་ལ]བཅས་ཀྱི་མཐར་ཡང་དང་། རྗེས་འཇུག[འ]དང་མཐའ་རྟེན་མེད་པའི་མཐར་ཀར་པ་ཁ་སྐོང་དགོས་ན་ཡང་དང་། ཁ་སྐོང་མི་དགོས་ན་འང་ཞེས་སྐྱབས་དགོས་པ་ཡིན།

1. རྒྱན་ཕྱད་ཀྱི་ཕྱད་མཐུན་པའི་ཆིག་རྒྱན་ལ་འཇུག་ཚུལ།

[མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན] གྱི་སྐབས་འདིར་སྤུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་མང་པོར་གསལ་བ་བཞིན་[ཚིག་རྒྱང་པ་ཙམ་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན] ལ་རྒྱན་ཕྱད་གྱི་ཚིག་ཕྱད་རྒྱུར་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། རོན་གལ་ཆེ་བའི་གཏམ་དེ་བཤད་ཀྱང་བཤད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བཤད་ཀྱང་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྤྲུལ་གཉིས་ཚིག་མཐུན་པ་མ་བཟད། ཚིག་དེའི་ཕྱགས་ལས་བརྗོད་རོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

དྲུང་ས་གཙང་རྒྱ་ཡིས་བཀྲས་པ་ན། ། རྒྱ་པོའི་རྩི་མ་དྲག་ཀྱང་དྲག ། སེམས་ཅན་ཆུ་བྱ་བསྐབ་བྱ་དེ། ། སེམས་ཀྱི་གཏིང་དུ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག ། སྤྱིར་སྤྱོད་ས་ལྡན་པའི་དཔལ་ལོ་དེས། ། དཀའ་ངལ་མཐའ་དག་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད། ། སེས་ལྡན་གཞན་ལ་འདྲི་མོད་ན། ། ཐེ་ཚོམ་རྟོགས་པ་ཆོད་ཀྱང་ཆོད། ། སྤྱིར་རྩས་བརྗོད་འགྲུས་ལྡན་པའི་མེས། ། རོན་ཆེན་བྱ་བ་འགྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ། ། དྲང་བདེན་མི་དམངས་དམག་འབྲུག་ལ། ། མཐར་ཐུག་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ། ། མང་པོ་མཉམ་དུ་སྤྱོས་བྱས་ན། ། ཞིབ་ཐུའི་གནས་རྒྱལ་སེས་ཀྱང་སེས། ། མི་དམངས་མང་ཚོགས་སྤྱོད་ས་ཕྱགས་ལ། ། དག་པོ་མཐའ་དག་འཇིགས་ཀྱང་འཇིགས། ། བརྗོད་ཉམས་ཆེ་བའི་ཤོག་བུའི་སྟག ། ཀྱང་པའི་འོག་དུ་གནོན་ཀྱང་གནོན། ། མཐུན་སྤྱིལ་རྒྱལ་ཁའི་གཏམ་བཟང་དེ། ། འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ཀྱང་སྤྲོད། ། ཕྱགས་དྲག་ཁོང་ཁྱོད་མེ་ཆེ་དེ། ། གནོན་ཐབས་མེད་པར་འབར་ཀྱང་འབར། ། རྒྱལ་ཕྱངས་དམངས་གནོད་མི་ངན་བཞི། ། ཐལ་བའི་རྩལ་བཞིན་གནོར་ཀྱང་གནོར། ། བརྗོད་ཐབས་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི། ། ཉེས་ཆད་དྲག་པོ་ཁེལ་ཀྱང་ཁེལ། ། ཕྱག་ཐགས་ཀྱོན་པའི་སྒྲུང་གི་ཡི། ། རྒྱན་རྒྱབ་ཡོངས་སུ་བརྟོལ་ཀྱང་བརྟོལ། ། ཉམས་རྒྱད་ཉིང་རྩལ་བྱི་སྤྱོད་ནས། ། ཐར་མེད་གཡང་སར་ལྷུང་ཡང་ལྷུང། ། རྒྱག་པོ་གདོན་འདྲེའི་གདོང་རིས་དེ། ། མང་ཚོགས་མཐུན་དུ་ཐོན་ཡང་ཐོན། ། ཡང་

ཡང་འཕྲང་དགྲགས་བསྐྱངས་པའི་མཐར། ། མགོ་གས་ལྷན་འཛོམས་པའི་
 བཅ། ། རྗེས་འབྲངས་རྒྱག་བྱིར་བཅས་པ་ཀྱན། ། ལྷག་མ་མེད་པར་བཅོམ་
 ཡང་བཅོམ། ། དྲངས་གསལ་མེས་རྒྱལ་མཁའ་དབྱིངས་ངོས། ། དམར་པོའི་ཉི་
 མ་འཆར་ཡང་འཆར། ། རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱོན་གྱི་བཞིན་རས་དེ། ། རྣམ་པ་གསར་
 པར་འགྱུར་ཡང་འགྱུར། ། མོན་སྒྱེད་རྒྱ་མཚོའི་ར་རྒྱབས་བཞིན། ། སྒོར་ནས་
 སྒོར་མཐོར་འཕེལ་ཡང་འཕེལ། ། རང་རྒྱལ་མཆན་སྟན་དབྱར་རའི་སྒྲ། །
 འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་གསལ་ཡང་གསལ། ། དྲང་ཕྱར་མང་པོའི་མི་དམངས་ཀྱན།
 སྒྲ་སེམས་ཉ་ཅང་དག་ཡང་དག། ། དེར་རབས་ཅན་བཞིའི་འཇུགས་སྟན་
 ལ། ། ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་འདྲའ་ཡང་འདྲ། ། དུས་ཡུག་བྱུང་བྱེད་བྱུང་
 འབྲས་རྣམས། ། མཐོང་ཆོ་སེམས་ཤུགས་ཆེ་ཡང་ཆེ། ། མ་འོངས་ལ་བརྒྱའི་
 མདུན་ལམ་ལ། ། ཡིད་ཆེས་ལྷབ་བརྒྱ་སྟེ་ཡང་སྟེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

2. རྒྱན་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་ལ་འཇུག་ཚུལ།

[མི་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་]ནི། ཚིག་སྒྲ་མའི་དོན་དང་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས་
 རྒྱུ་འགལ་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། བཀྲག་ཀྱང་མི་ཁོག་ བཟུང་ཡང་
 ཤོར། ལྟ་བུར། ཚིག་སྒྲ་མའི་བརྗོད་དོན་དང་ཕྱི་མ་མི་མཐུན་པར་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

- ① བཟུང་ཡང་ཤོར། ② བརྗོད་ཀྱང་ཤོ། ③ བརྗོད་ཡང་མི་འགྲོ། ④
 བརྗོད་ཀྱང་མ་མཐུན། ⑤ བཤད་ཀྱང་མི་གོ། ⑥ བལྟས་ཀྱང་མ་མཐོང་། ལྟ་
 བུ།

3. རྒྱན་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ།

[སྒྱུད་པ་]ནི་མིང་ཚིག་སྒྲ་མའི་མཐར་རྒྱན་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སྒྱུར་བ་ནི་ཚིག་
 དོན་ཕྱི་མ་སྒྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རལ་གསའི་དུས་སྐབས་ཀྱང་སྒྲ་བ་
 སྒྱུང་བུས་ན། སྒྲ་བ་སྒྱུང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་སྒྲ་

མའི་མཐར་ཡོད་པའི་ཀྱང་ལྷས་ཆོག་ཕྱི་མའི་དོན་ཅུང་པ་དེ་འདྲ་དང་། ཡང་།
 ཁོང་གིས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི། རྒྱ་ཡིག་ཀྱང་འབྲི་ཤེས་སོ། ། ལྟ་བུར།
 ཆོག་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡོད་པའི་ཀྱང་ལྷས་ཆོག་ཕྱི་མའི་དོན་ཅུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཅུང་ལྷ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① ཡུན་རིང་སྤྱངས་ན་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི། ཐུན་བྱ་ཞིག་སྤྱངས་ན་ཡང་ཤེས།

② ཡོང་བས་ཀྱང་རལ་ཚོལ་བྱས་ན། མིག་ཐུན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོན། ལྟ་བུ་

དང་། ཡང་།

① ཡུན་རིང་སྤྱངས་ན་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི། ཐུན་བྱ་ཞིག་སྤྱངས་ན་ཡང་ཤེས།

② མིག་ཐུན་གྱིས་རལ་ཚོལ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི། ཡོང་བས་ཀྱང་རལ་ཚོལ་བྱེད།

ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

ལ། ལྷག་བཅས།

རྟེ་རྟེ་གསུམ་ལྷག་བཅས་རྟེ། ། བརྗོད་བྱའི་ལྷག་མ་ཡོད་པར་རྟོན། །
 གོ་དོན་ནི། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་[རྟེ་རྟེ་]གསུམ་ནི།
 ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཡིན། དེ་ལ་ལྷག་བཅས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཆོག་དོན་
 རྩ་མའི་བརྗོད་བྱ་མ་རྒྱལ་པར་ལྷག་མ་ཡོད་ན། ལྷ་མ་བསྐྱར་བྱ་འབྲི་དགོས་
 པས། དེ་འདྲའི་ཆོག་ཕྱི་མའི་གཉིས་ཀྱི་བར་བྱ་བརྗོད་དོན་གསལ་བྱེད་ལ་སྤྱར་བ་
 ཡིན་པས་ན་ལྷག་བཅས་ཟེར།

མཆན་སྟོན་བྱེད་དང་བྱ་བ་གཉིས། ། རྩ་བའི་ཚན་བྱས་མཉམ་
 པའི། ། མཆན་སྟོན་ལྷག་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ། ། དབྱེ་བ་གཏན་ཆེགས་
 རེས་ཆེག་དང་། ། རྒྱས་བཤད་འབྲེན་བ་ཞེས་བྱ་བའི། ། དམ་བཅའ་ལྷག་
 བཅས་རྣམ་པ་བཞི། ། བཟུང་ཡོད་ཀྱི་ཆེད་ཆེག་དོན་གྱི། ། ལྷག་མ་ཡོད་ཚམ་རྟོན་
 པའི། ། གཞན་འབྲེན་ལྷག་བཅས་བསྐྱར་བས་བརྒྱད། ། གོ་དོན་ནི། ལྷག་

བཅས་ཀྱི་ཐད་འབྲུག་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།

1. ཆིག་ཐུ་མ་མཚམས་སྦྱར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བྱར་བཟུང་ནས་[དུས་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པའི་མཚམས་སྦྱར་ལྷག་བཅས་]དང་།

2. ཆིག་དོན་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚམས་སྦྱར་བྱར་བཟུང་ནས་[དུས་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པའི་མཚམས་སྦྱར་ལྷག་བཅས་]དང་།

3. ཆིག་དོན་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚམས་སྦྱར་བྱར་བཟུང་ནས་[དུས་ཅིག་ཅན་ཏུ་འབྲུག་པའི་མཚམས་སྦྱར་ལྷག་བཅས་]དང་བཅས་མཚམས་སྦྱར་ལྷག་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་།

4. [དབྱེ་བ་འདྲིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་]དང་།

5. [གཏན་ཆིགས་འདྲིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་]དང་།

6. [ངེས་ཆིག་འདྲིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་]དང་།

7. [རྒྱས་བཤད་འདྲིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་]དང་བཅས་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་མི་འདྲ་བ་བཞི་དང་། ལྷག་བཅས་བདུན་པོ་དེའི་ཉིང་ཏུ།

8. ཆིག་དོན་ཐུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་གཞན་འདྲིན་པའི་[གཞན་འདྲིན་ལྷག་བཅས་]བཅུན་པས་བརྒྱད་ཡོད།

1. ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཐད་སྦྱར་ཆུལ།

ན་ར་ལ་ས་བྲག་མཐར་ཉེ། །ད་དེ་ག་ང་བ་མ་ལ། །མཐའ་མེད་རྣམས་ལ་ས་ལྷེ་འཛོལ། །གོ་དོན་ནི། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཐད་དེ་རྣམས་ཆིག་དོན་ཐུ་མའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པའི་རྩིས་འབྲུག་[ན་ར་ལ་ས་]བཞི་དང་། [ད་བྲག་]ཡོད་པའི་མཐའ་ས་མགོ་མེད་པའི་ཉེ་རྒྱང་དང་། རྩིས་འབྲུག་[ད་]ཡི་མཐའ་དེ་དང་། རྩིས་འབྲུག་[ག་ང་བ་མ་ལ་]དང་། རྩིས་འབྲུག་མེད་པའི་[མཐའ་མེད་]རྣམས་ལ་ས་མགོ་ཅན་ཀྱི་ལྷེ་འཛོལ་པ་ཡིན།

2. ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་དོན་བརྒྱད་ལ་འཁྲུག་ཚུལ།

(1) [ཆིག་དོན་སྤྲ་མ་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་། བྱི་མ་མཆམས་སྦྱར་བྱར་
བཟུང་ནས་བྱ་བ་གཉིས་དུས་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུག་པའི་མཆམས་སྦྱར་ལྷག་
བཅས་]ནི། དཔེར་ན། ཆིག་དོན་ལ་བསམ་སྟེ་གོ་བ་ཆགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར།
ཆིག་དོན་སྤྲ་མ་ལ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱར་བས། ཆིག་དོན་ལ་བསམ་སྟེ་ཞེས་
བྱུང་བར་དེར་ཆིག་དོན་བྱི་མ་གོ་བ་ཆགས་ཞེས་པ་དྲུངས་ནས། ཆིག་སྤྱི་
གཉིས་མཆམས་སྦྱར་ནས་མཐུད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་ཏེ་ལས་དོན་སྦྱབ། །

བརྗོད་ཆགས་ལས་འགན་ཁུར་ཏེ་གཡུལ་སར་བསྐྱོད། །

དཔེ་ལོ་ཀྱན་ལས་ཀྱལ་ཏེ་མཐའ་མཆམས་སྦྱང་། །

མང་ཆོགས་མིག་དཔེར་བལྟས་ཏེ་སྦྱོབ་སྦྱོང་བྱས། །

གནས་ཚུལ་དངོས་དང་བལྟན་དུ་ཏེ་ཆུམ་བཟུན། །

ར་ཀྱལ་ཁེངས་མེམས་དོར་དུ་ཏེ་སྦྱོན་ཆ་བསལ། །

རང་གིས་ལག་གཉིས་སྦྱལ་དུ་ཏེ་ཐོན་སྐྱོད་བྱས། །

མང་ཆོགས་ཁྲིད་དུ་བསྐྱོད་ཏེ་བསམ་འཆར་ཉན། །

དཔེ་སྦྱོན་ཞིབ་དུ་བཟླ་སྟེ་བརྗོད་པ་བཅད། །

འགལ་བའི་གཙུག་པོ་བཟུང་སྟེ་ཐག་གཅོད་བྱས། །

སྤྱབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་གདེང་ས་ཆོད་ཉིད། །

མ་འོངས་མདུན་ལམ་བསམས་ཏེ་སྤུལ་ལྷག་ཐེབས། །

བསམ་པ་ཡོངས་སྤྱད་གཤམ་སྟེ་མདུན་དུ་བསྐྱོད། །

མང་ཆོགས་གཉིད་ནས་མཐུ་སྟེ་བསྐྱོད་བཟུགས་ཐོབ། ། ཞེས་པ་

ལྟ་བུ།

(2) [ཆིག་དོན་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཀ་མཆམས་སྦྱར་བྱར་བཟུང་

ནས་བྱ་བ་གཉིས་དུས་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པའི་མཆམས་སྦྱར་ལྷག་བཅས་ཀྱི།
 ཆིག་དོན་ལྷ་མ་དེས་ཕྱི་མ་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་། ཆིག་དོན་ཕྱི་མ་དེས་ལྷ་མ་
 མཆམས་སྦྱར་བ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བྱ་བའི་གཞི་གཅིག་ལ་བྱ་བ་ཐ་
 དད་པ་གཉིས་བྱས་པ་སྟོན་ཆེ། ཆིག་དོན་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་
 བུད་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། སྟོན་མེ་སྤར་རྟེ་འབར། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་
 བའི་གཞི་སྟོན་མེ་ལ་སྤར་བའི་བྱ་བ་དང་། འབར་བའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་རིམ་
 ཅན་དུ་འབྲུག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཆམ་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ཉར་ཞོན་རྟེ་རྒྱགས།	དཔེ་བསྟན་རྟེ་བཤད།
དོགས་པ་གཅོད་དེ་ཆོད།	ཤིང་བཅད་དེ་དུམ་བུར་སོང་།
མེ་རྟོག་བཏབ་ཕྱེ་སྟེ།	ལས་དོན་སྦྱོབ་ཕྱེ་འགྲུབ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(3) [ཆིག་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཆམས་སྦྱར་བུར་བབྱང་ནས་བྱ་བ་གཉིས་
 དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུག་པའི་མཆམས་སྦྱར་ལྷག་བཅས་ཀྱི། དཔེར་ན། གོམ་
 པ་སྟོན་རྟེ་འཕྲོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། གོམ་པ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ལས་གཞན་པའི་འཕྲོ་
 བའི་བྱ་བ་མེད་པས་མཆམས་སྦྱར་རྒྱུའི་ཆིག་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་
 མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཆམ་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ལག་པས་བབྱང་ཕྱེ་ཟེན།	ཕྱིར་བཏོན་རྟེ་ཐོན།
དག་པོ་བསད་དེ་ཤྱེ།	གཞན་དུ་བསྟོད་དེ་སྟོས།
མིང་སྟོན་རྟེ་འཕྲོད།	རིག་ཅལ་སྦྱངས་རྟེ་སྟོབ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུ།

འོན་ཀྱང་སྟམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་གངས་འབྲེན་དང་དཔེར་བརྗོད་
 ཅམ་ལས་དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གསལ་བར་སྟེ་བ་མི་
 ལྷང་རོ། །

(4) [དབྱེ་བ་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་]ནི། ཆོག་དོན་ལྷ་མའི་མིང་ཆོག་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོར་བྱེ་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། སྔོན་འཇུག་ལྷ་སྟེ་ག་ད་བ་མ་འ་བཅས་རྣམས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱུང་། དབྱེ་གཞི་སྔོན་འཇུག་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གངས་ལྷར་བྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱར་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ལས་དོན་ལེགས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཉིས་རྟེ། ཉང་གི་འགོ་བྱིད་དང་། མང་ཆོགས་ལ་རྒྱབ་ཉེན་བཅོལ་བའོ། །

ཡིག་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་དེ། ལྷ་དང་སྐད། བརྗོད་དང་ཐ་སྙད། མིང་དང་མཚན་མ། ཆོག་དང་དོན་ནོ། །

ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བྱ་གྲུ་སྟེ། གཟུགས། ལྷ། དྲི། རྩ། རེག་བྱ། ཆོས་རྣམས་སོ། ། ལྷ་བྱ།

(5) [གཏན་ཆོགས་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་]ནི། ཆོག་དོན་ལྷ་མ་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་ཆོག་དོན་ལྷ་མ་བཞོད་དགོས་ན་ཆོག་དོན་ལྷ་མའི་རྗེས་སུ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། [བ]སྔོན་འཇུག་དེ་མིང་གཞིའི་[པ་པ་མ]གསུམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་རྟེ། [བ]དེ་[པ་པ་མ]གསུམ་དང་སྟེ་ཆོན་གཅིག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ལ། སྟེ་གནས་ཀྱང་གཅིག་པ་ཡིན་ལྷ་བས་བརྗོད་མི་བདེ་བས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱུང་། [བ]སྔོན་འཇུག་དེ་མིང་གཞི་པ་པ་མ་གསུམ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། ཆོག་དོན་རྗེས་མ་ཁག་གཉིས་བཞོད་པའི་ཆོ། ཆོག་དོན་ལྷ་མ་ལ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱར་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

རིག་གནས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ཚང་དགོས་རྟེ། ལག་ལེན་བསྟར་བ་དང་། བརྗོད་འབྲས་ཆེ་བ་གཉིས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།

བཙོན་འགྲུས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཐབས་མཁས་པོ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་
ཤེས་རིག་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་སོ། ། ཞེས་དང་།

གསར་བཟེའི་ལས་དོན་ལ་རྒྱལ་ཁ་ངེས་པར་སོབ་སྟེ། རྒྱབས་ཆེན་ཏང་གི་
འགོ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རི་འགྲུལ་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་གཡོ་བ་ལྟ་བུའི་
མང་ཆོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་པས་སོ། ། ལྟ་བུ།

(6) [ངེས་ཆོག་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་] བློ། དོན་
གཅིག་གི་མིང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་འཇམ། ཡང་ན་མིང་གཅིག་གི་གོ་དོན་
འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་མིང་ཆོག་ལུ་མའི་མཐར་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཞིག་
ཡིན།

དོན་གཅིག་གི་མིང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ནམ་གངས་སུ་བཞག་པ་ལ་ལྷག་
བཅས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བ། དཔེར་ན། སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེ་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། མིང་གཅིག་གི་གོ་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་མིང་གི་མཐར་
ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྒྱུར་བ། དཔེར་ན། མིང་ག་ཞི་སྟེ་སྒྲོན་མེ་འཇུག་དང་རྗེས་
འཇུག་གཉིས་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ངེས་ཆོག་འདྲེན་ཚུལ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཞིན།

①གངས་རྒྱུང་ས་ཏེ་གངས་རིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱུང་ས། ཞེས་དང་།

②སྤང་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཏེ། མེ་ཏོག་པ་བླ།

③རྫོང་བྱེད་དེ། དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག

④ཡ་ཤོད་སྒྲིང་སྟེ། ཞེ་ཤེ་ཡའི་སྒྲིང་།

⑤རི་བོང་ཅན་ཏེ། དཀྱིལ་དུ་ནག་རིས་རི་བོང་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་རྒྱ་བ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(7) [རྒྱས་བཤད་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་] བློ། ཆོག་
དོན་ལུ་མ་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་དོན་ཕྱི་མ་བཞག་དགོས་ཆོ། ཆོག་

དོན་སྤྱི་མཐོང་མཐུན་དཔེ་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན།
སྤྱི་འདུག་སྤྱི་མཐོང་གཞིའི་ཡི་གེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་འདུག་པ་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར།
སྤྱི་འདུག་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྦྱར་དུ་ཆོག་དོན་སྤྱི་མ་བཞོད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ཕྱིད་པའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་འཇམ་གླིང་གི་ས་གཞི་བར་སྤང་ཀྱན་ལ་འོད་གྱིས་
སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ། ཞེས་དང་།

དབང་པོའི་གཞུང་རིས་རྟེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་འཕྲོག་དང་འདྲ་
པའི་བར་སྤང་གི་འཇམ་ཚོན།

བར་སྤང་སྤྱི་ རྣམ་མཁའ་དང་ས་གཞིའི་བར་ཡོད་པའི་སྤྱི་མཐོང་གི་སྤང་བ་
དཀར་གསལ་ཅན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(8) སྤྱི་འདུག་པའི་ཆོག་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་[གཞན་འདྲིན་
པའི་ལྷག་བཅས་]ནི། ཆོག་སྤྱི་མ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་ཞིག་སྤྱི་མ་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་སྤྱི་མ་ལ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱར་བ་ཡིན།
དཔེར་ན། རྟོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལས་
ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཆོག་སྤྱི་མའི་བརྗོད་དོན་ལ། ལྷག་པ་ཞིག་གི་སྤྱི་མ་ལས་
གངས་རི་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་པའི་བར་ན་ནགས་ཚལ་སྤྱི་མ་ལས་
པ་ཡོད་པར་སྟན་ཕྱིར། ཆོག་སྤྱི་མ་སྦྱར་དགོས་ན། ཆོག་སྤྱི་མའི་རྣམས་སྤྱི་མ་
བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

རྒྱ་སྤང་དབུས་ན་རབ་གསལ་ཉི་མ་སྤྱི་མ། །

གསལ་བརྗོད་སྤྱི་མ་དཔོན་དབུས་ན་མཐོ་ཀྱུ་ཞི། །

ཁྱེད་ནི་མི་རིགས་ཁག་གི་མཐོན་སྤྱི་མ་རྟེ། །

འཇམ་གླིང་སྤྱི་མ་ཀྱན་སེལ་ཉི་མའང་ཡིན། །

དམར་མདངས་འཕྲོ་བའི་རྩོད་བའི་དཔེ་བ་ལ། །
 བྱམས་བཅེ་ལྷན་པའི་ཞལ་ཆབ་རྩོན་མོ་སྟེ། །
 མ་རྩོད་མདུན་ལམ་གསལ་བྱེད་སྟོན་མེ་དང་། །
 བདེན་དོན་ཀྱན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཀྱང་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བྱག འབྱེད་སྟུང་།

རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་འབྱེད་སྟུང་གི་སྟེ་ནི། དབྱེ་
 གཞི་ལས་དབྱེ་ཆོས་འབྱེད་པ་[འབྱེད་པའི་སྟེ་དང་། དབྱེ་ཆོས་རྣམས་དབྱེ་གཞི་
 དེར་གཅིག་ཏུ་སྟུང་པ་ནི་[སྟུང་པའི་སྟེ་]ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀར་ཆོག་ཕྱད་
 ཟུར་དུ་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་མིང་བསྟོམས་ན་[འབྱེད་སྟུང་གི་སྟེ་]ཟེར། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཕྱད་སྟུར་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྟུར་གཞིའི་
 དོན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དབྱེ་གཞི་སྟོན་དུ་བཞོད་ནས་དེ་ལས་
 དབྱེ་བ་བྱེ་བ་[འབྱེད་པའི་སྟེ་]དང་། དབྱེ་བ་སྟོན་དུ་བཞོད་ནས་དབྱེ་གཞི་རྩེས་
 སུ་བཞོད་དེ་དབྱེ་བ་རྣམས་དེར་སྟུང་པ་ནི་[སྟུང་པའི་སྟེ་]ཡིན་པས། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་མིང་བསྟོམས་ན་[འབྱེད་སྟུང་གི་སྟེ་]ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།

གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ། ། རམ་ལམ་སམ་ཏམ་འབྱེད་སྟུང་
 དེ། ། ཞོ་དོན་ནི། རྩེས་འཇུག་བརྒྱུ་པོ་དེ་ལ་མ་ཡིག་སྟུར་བའི་[གམ་ངམ་དམ་
 རམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་]བཅས་བརྒྱ་དང་། མིང་གཞིའི་[ཏ]ཡིག་ལ་
 མ་སྟུར་བས་[ཏམ་]དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་འབྱེད་སྟུང་གི་སྟེ་ཡིན།

རྣམ་གྲངས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། ། རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་པ་
 དང་། ། ཐེ་ཆོམ་འདྲི་བ་ལ་ཡང་འཇུག ། ཞོ་དོན། འབྱེད་སྟུང་གི་སྟེ་དེ་
 རྣམས་དོན་གང་ལ་འཇུག་པ་ནི། 1. དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་དབྱེ་བའི་རྣམ་

གངས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། 2. དབྱེ་བའི་རྣམ་གངས་མི་འདྲ་བ་
རྣམས་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་པ་དང་། 3. རྟོག་གང་ཡིན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་
ངེས་པར་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། 4. གཞན་ལ་རྒྱ་མཚན་འདྲི་བ་
བཅས་དོན་ཚན་བཞི་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན།

སྦྱང་སྦྱུང་སྦྱང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་དང་མཚུངས། །

ཆོག་སྤྱད་སྦྱར་སྦྱུང་ནི། རྗེས་འབྲུག་[ན་ར་ལ་]གསུམ་གྱི་མཐར་དྲ་ག་
ཐོབ་ཆེ་ཉམ་དང་། [རྗེས་འབྲུག་ཐེད་པའི་མིང་རྒྱུར་གི་མཐར་]ཁ་སྐོར་མ་
དགོས་ན་མིང་གཞི་དང་ཆོག་སྤྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོག་བར་མི་དགོས་པར་འཕྲུལ་
སྦྱར་དགོས་པ་དང་། གཞན་[རྗེས་འབྲུག་བཅུ་པོ་སོ་སོའི་མཐར་]རྗེས་འབྲུག་
རང་རང་གི་སྦྱང་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་དགོས་པ་ནི་སྦྱར་བསྐྱེད་ཆོག་སྤྱད་སྦྱར་སྦྱུང་
དང་མཚུངས་པ་ཡིན།

1. འབྱེད་སྦྱང་གྱི་སྤྱད་འབྱེད་པའི་དོན་ལ་འབྲུག་སྦྱུང་།

[དབྱེ་གཞི་སྟོན་དུ་བཞོད་ནས་དེ་ལས་དབྱེ་བ་སྦྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དོན་]ལ་
འབྱེད་སྦྱང་གྱི་སྤྱད་སྦྱར་སྦྱུང་ནི། དཔེར་ན། འདི་རྣམས་ནི་རྣལ་མོད་སྤྱེ་བྲག་
ཉེ། ཉིང་གྲག་གམ། དི་མང་ངམ། སྦྱ་སྦྱ་ན་མ། ཐེག་རྫོབ་བམ། ར་རྒྱུ་
མམ། རྒྱབ་སིལ་ལམ། ར་རྫོམ་གཞན་ཡང་མང་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར།
དབྱེ་གཞི་རྣལ་མོད་སྤྱེ་བྲག་སྟོན་དུ་བཞོད་ནས། དེ་ལས་དབྱེ་བ་མང་པོར་སྦྱེ་བ་
ལྟར་ཡིན།

དབྱེ་གཞི་སྟོན་དུ་བཞོད་ནས་དེ་ལས་དབྱེ་བ་སྦྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དོན་ཅན་ལ་
འབྲུག་སྦྱུང་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

འདི་རྣམས་ནི་སྦྱན་གྱི་རིགས་ཉེ། ར་ཉིའམ། དབང་ལག་གམ།
ཅུག་ངམ། དུར་ཕྱིད་དམ། ཅན་དན་དམ། སེ་ཡབ་བམ། ལྱར་གུམ་མམ།
སོ་མ་ར་རྫོམ། ག་བུར་རམ། རྫོ་ཐལ་ལམ། རྫོ་རྒྱས་སམ། གཞན་ཡང་ཉེ།
ལྟ་བུ་དང་།

འདི་དག་ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། ཤོག་བྱའམ། གངས་ཐིག་གམ། བྱར་ཤིང་ངམ། ཀ་མེད་དམ། ར་གན་ནམ། ལྷགས་ལེབ་བམ། རྩ་ལྷུ་མམ། གསེར་རམ། སྤྲོ་བལ་ལམ། རྩ་ལྷགས་སམ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་།
། ཉ་བྱ།

2. [འབྱེད་སྒྲན་ཀྱི་སྒྲན་སྒྲན་པའི་དོན]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ཐོན་དུ་བཞོན་ནས། དབྱེ་གཞི་རྗེས་སུ་བཞོན་དེ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོར་ཡོད་པ་རྣམས་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྒྲན་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། རྩ་ལྷུ་གམ། རྩ་ཤིང་ངམ། ཅན་དན་ནམ། ལྷ་ངན་མེད་དམ། སེ་ཡབ་བམ། སྒྱར་བལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་རིགས་མང་དུ་ཡོད་ངོ་། ཉ་བྱར། རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་ཤིང་གི་རིགས་སོ་སོར་མིང་ཐོན་དུ་བཞོན་ནས། དབྱེ་གཞི་ཤིང་གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲན་པའི་ཚིག་རྗེས་སུ་སྒྱར་བ་ལྟར་ཡིན།

3. [འབྱེད་སྒྲན་ཀྱི་སྒྲན་ཐེ་ཚོམ]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དོན་གང་ཡིན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མ་བྱུང་བར་དོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། མི་འགྱུར་བའི་བདེན་དོན་ཟེར་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཅས་པ་ཉ་བྱར། རང་གིས་དོན་གནད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་དོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ལྟར་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཞིན།

ཡ་ཡིག་དེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ནམ་མིན།

མིང་ཚིག་ཚོམ་གཞིའི་སྐད་གདངས་དེ་ཡི་གེ་ཡིན་ནམ་མིན།

ད་ལྟ་བེད་སྒྱུད་གཏོང་བའི་བོད་ཡིག་འདིའི་གོང་དུ་བོད་ཡིག་གཞན་ཡོད་དམ་མེད། ཅས་པ་ཉ་བྱ།

4. [དྲི་བ་བཞོན་པ]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱི་བསམ་སྒྲོར་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་གསལ་པོར་འདོན་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དྲི་བ་བཞོན་པ་ཞིག་ཡིན།

དཔེར་ན། བྱིད་རང་གིས་ལས་འགན་དེ་སྐབ་བྱ་བ་བཟ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར།
ཕར་ངོས་ཀྱི་མིའི་བསམ་དོན་རིམ་དྲིས་པ་ལྟར་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

བྱིད་ཀྱིས་གནང་རབས་ཀྱི་ཐོད་ཡིག་བལྟ་སྟངས་ལ།

ཡིག་ཐོག་མར་བྱང་དུས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་གང་འདྲ་ཡིན་ནུམ།

འབྱུང་འབྱུར་མི་རིགས་ཁག་གི་ཡིག་མེད་འཕེལ་རྒྱས་དང་ལྟ་དང་འདྲ་

འཕ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བདུན ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་སྐོང་།

ར་དུ་མི་ཡི་ཡང་ཡང་ནུམས། ། ཀླང་པ་མི་སྐོང་སྐོང་བའི་བྱང་། ། རྩ་
འཕྲུག་གོང་དུ་ཆོག ། མེད་དང་ཡོད་པའང་དེ་བཞིན་ཡིན། ། གོ་དོན་ནི།
སྐར་བཤད་པའི་ཆོག་ཕྱད་དེ་ནུམས་ཀྱི་ནང་ནས། ལ་དོན་གྱི་ར་དུ་གཉིས་
དང་། འཕེལ་སྐྱེའི་[རི]དང་[ཡི] རྒྱན་སྟུང་གྱི་[འང]དང་[ཡང]བཅས་སྟུག་
པ་དེ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་རྒྱང་པར་ཁ་སྐོང་སྐོང་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་བྱང་
པར་ཡོད་ལ། སྐར་བཤུའི་ཕྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་[འོ]དང་། མིང་རྒྱང་གི་[འུ]
འབྱེད་སྟུང་གྱི་[འཕ]ཞེས་པ་ནུམས་ཀྱི་གོང་དུ་ཆོག་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་བྱང་
པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ཆོགས་བཅད་སྐབས་ཆོག་རྒྱང་གི་ཁ་སྐོང་མི་དགོས་ན། ལ་
དོན་གྱི་[ར]དང་། འཕེལ་སྐྱེའི་[རི] རྒྱན་སྟུང་གྱི་[འང]བཅས་སྐབས་དང་
བསྐྱེད་ནས་སྐྱུར་དགོས་ཤིང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱང་མ་ཚང་བའི་ཁ་སྐོང་
དགོས་ན། ལ་དོན་གྱི་[འུ]དང་། འཕེལ་སྐྱེའི་[ཡི] རྒྱན་སྟུང་གྱི་[ཡང]
བཅས་སྐབས་དོན་དང་བསྐྱེད་ནས་སྐྱུར་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་
བཅད་ཀྱི་ཆོག་གི་རྒྱང་གངས་མ་ཚང་བའི་ཁ་སྐོང་མི་དགོས་པ་དང་། ཆོག་སྟུག་

གཉིས་ཀའི་སྐབས། མིང་ཆོག་དང་སྤར་བསྐྱའི་སྤྲད་འོ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་།
 མིང་ཆོག་དང་མིང་རྒྱུ་གི་འབྲེ་བར། མིང་ཆོག་དང་འབྲེད་སྤྲད་ཀྱི་འཕ་བར་
 བཅས་ལ་ཆོག་བར་སྦྱར་མི་དགོས་ཤིང་། ཁ་སྐོང་དགོས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་ཡིན་
 ན་མིང་ཆོག་དང་སྤྲད་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཆོག་བར་ངེས་ཅན་དུ་སྦྱར་དགོས་པ་
 ཡིན།

1. འབྲེལ་སྦྱང་[མི]དང་[མི]ཆོག་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དགོས་པ་དང་མི་
 དགོས་པར་སྦྱར་སྦྱང་།

གསར་བཞེད་ཅན་རབས་གོང་དུ་མི་བཀྱར་བའི། ।

མིང་ན་དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་ཡིད་ཆེས་ཕྱེད། ।

རིན་བུལ་ཙོར་བུ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡི། ।

སྦྱང་དན་སྤར་བུས་ཉིན་ཕྱིད་སྦྱིབ་པ་བཞིན། । ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

2. རྒྱན་སྤྲད་ཀྱི་སྤྲད་[ཡང]དང་[འང]ཆོག་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དགོས་
 པ་དང་མི་དགོས་པར་སྦྱར་སྦྱང་།

བཅོད་དཀའི་ལ་ལྷང་ལྷལ་སྤྲོང་ས་དུ་མ་ཡང་། ।

གོམ་ཆེན་གཅིག་གིས་གཞོན་པའི་དཔའ་ཉམས་ཅན། ।

བལྟ་བར་མི་བཅོད་བཤང་ཡས་དཔྱང་གི་ཆོག་ས། ।

ས་ཆེན་འགའ་ས་པས་དཔྱ་པོའི་སྤྱིང་རྩེའང་འདར། । ལྟ་བུ།

3. སྤར་བསྐྱའི་འོ་དང་། མིང་རྒྱུ་གི་འབྲེ་བར་འབྲེད་སྤྲད་ཀྱི་འཕ་
 བཅས་ནི་ཆོག་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དགོས་པའི་རིགས་ལ་མིང་ཆོག་དང་ཆོག་སྤྲད་ཀྱི་
 བར་ཆོག་བར་ཕྱེ་ནས་སྦྱར་དགོས་པ་དང་། ཆོག་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་མི་དགོས་པ་
 དང་ཆོག་སྤྲད་ལ་མིང་ཆོག་དང་ཆོག་སྤྲད་ཀྱི་བར་ཆོག་བར་འབྲེད་མི་དགོས་པ་
 ཡིན།

སྤར་བསྐྱའི་འོ་དང་། མིང་རྒྱུ་གི་འབྲེ་བར་འབྲེད་སྤྲད་ཀྱི་འཕ་བཅས་ཆོག་ས་
 བཅད་ཁ་སྐོང་དགོས་རིགས་ལ་མིང་ཆོག་དང་ཆོག་སྤྲད་ཀྱི་བར་ཆོག་བར་ཕྱེ་ནས་

སྦྱོར་དགོས་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤེད།
 རོ་མཚར་ལྷག་པར་ཆེ་འོ་སྦྱང་ཚལ་གྱི། །
 དོ་ར་ཡངས་པོར་སྤང་སྦྱངས་མཆོད་སོགས། །
 སྦྱང་འོད་འཆར་པུར་ལྷན་མ་འམ། །
 མར་གད་མདངས་འཛིན་འདི་ཤོ་མིག་གི་རྒྱ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
 ཡང་། [འོ་འམ] གསུམ་པོ་དེ་ཆོགས་བཅད་ཁ་སྐྱོང་མི་དགོས་པའི་
 རིགས་ལ་མིང་ཆོག་དང་ཆོག་པས་ཀྱི་བར་ཆོག་བར་འབྱེད་མི་དགོས་པར་སྦྱོར་
 རྒྱལ་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤེད།
 རོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཤད་བྱུང་གི་དུས། །
 སྦྱང་ནེའུ་གསེང་ཡངས་པའི་དོ་ར་ན། །
 སྤང་སྦྱན་བསྐྱར་བའི་བྱེའུ་རྒྱང་འཛལ་མོ་སོགས། །
 འཕྲུག་འཕྲུག་གར་གྱིས་ཚེན་པའམ་འདི་ཅི་ཞིག ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ས་བཅད་བཞི་པ། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱང་རང་དབང་ཅན།

གཅིག ཉི་ཟླ།

ཉི་ཉི་དགར་དང་བརྒན་པའི་ཟླ། ། ཁ་སྐྱོང་ཆོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་
 དང་། ། གཏན་ཆོགས་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་དང་། ། རྒྱས་བཤད་འབྲེན་དང་ཉིད་
 ཀྱི་དོན། ། དེས་པོའི་རྒྱན་ཏེ་བརྩལ་འཕྲུག ། ཤོ་དོན་ནི། རྣམ་དབྱེ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱང་རང་དབང་ཅན་ནི་སྦྱེའི་བྱང་ནི། 1. དགར་བ་དང་། 2.
 བརྒན་པ་དང་། 3. ཁ་སྐྱོང་དང་། 4. ཆོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་དང་། 5.

གཏན་ཚིགས་འདྲིན་པ་དང་། 6. དེས་ཚིག་འདྲིན་པ་དང་། 7. དབྱེ་བ་
འདྲིན་པ་དང་། 8. རྒྱས་བཤད་འདྲིན་པ་དང་། 9. ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་།
10. དངོས་པོའི་སྤྱོད་བཅས་དོན་བརྒྱུ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

1. བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ[དགར་བ]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དགར་གཞི་གང་ཡང་
རྒྱང་བ་ཞིག་དགར་ཆོས་བྱང་པར་བའི་སྒྲོ་ནས་ལོགས་སུ་དགར་བ་ཞིག་ཡིན།
དཔེར་ན། ལྷུ་མ་རྩ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་བརྟུང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་
བུར། དགར་བྱ་སྤྱུ་མ་རྩ་པ་དེ་དགར་གཞི་བོད་ཀྱི་བརྟུང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལོགས་སུ་དགར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ་དགར་བ་ལ་འཇུག་པའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① སྤྱིས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་ནི། སྤང་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཙ་བ་སྤྱི་བས་
ཆེ་ཤོས་ཡིན།

② མ་ལ་ཡའི་ཙན་དན་ནི། ཙན་དན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
མཆོག་ཡིན།

③ ད་ལྟ་ངལ་ཚོལ་ནི། ལས་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་རྒྱ་རྒྱར་པ་
ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

2. བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ[བརྟན་པའི་དོན་ཅན]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཆོག་སྲ་
མའི་བརྟན་དོན་དེ་ལ་ཆོག་སྲ་མའི་དོན་རྣམས་ནན་ཏན་གྱིས་བརྟན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཆོག་སྲ་མ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡང་ནི་སྤྱའི་སྤང་སྤྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན། སྤྱོད་ཆལ་དུ་མེ་ཉོག་ནི་མང་། ཤིང་སྒྲ་ནི་འཛོམས། ཁང་བབང་ནི་
བྱ་ཆེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། སྤྱིར་གཞི་སྤྱོད་ཆལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་དང་ཆོས་སྲ་མར་སྤྱི་མ་
རྣམས་ནན་ཏན་གྱིས་བརྟན་ནས་སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ་བརྟན་པའི་དོན་ཅན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་
བརྗོད།

① ཁོང་གིས་ཡིག་ནི་ཤེས། ལྷག་ཆ་ནི་འདུག སྤྱི་གུ་ནི་ལེགས། ཤོག་

བྱ་ནི་སྤང་།

② ཉ་དེ་དམུང་པ་ནི་ལེགས། འཕྲོས་ནི་བཟང་། ཟུ་ཁ་ནི་ལེགས། རིན་
ཐང་ནི་ཆུང་།

③ ཁོང་གི་དགོངས་པ་ནི་བཟང་། མཛད་རྗེས་ནི་བཟང་། ཐབས་ལ་ནི་
མཁས། ཀཟི་བརྟེན་ནི་ཆེ། གསུང་ནི་འཇམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

3. བྱ་སྤྱི་ཕྱད་དེ་[ཁ་སྟོང་]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ཆོག་ལྷག་ལ་ཆོག་རྒྱུ་
གངས་མ་ཚང་བའི་ཁ་སྟོང་སྤྱི་ཕྱད་དགོས་ཀྱང་། ཆོགས་བཅད་ལ་སྐབས་སྐབས་
ཤུ་ནི་སྤྱི་ཁ་སྟོང་སྤྱི་ཕྱད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྤམ་ཚུ་པ་ལས། བསྐབ་
པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བྱ་སྤྱི་ཁ་སྟོང་མེད་ན་ཆོག་གི་
རྒྱུ་གངས་མ་ཚངས་པའི་སྤྱི་ཕྱད་པ་ལྟར་ཡིན།

བྱ་སྤྱི་ཕྱད་དེ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ལ་སྤྱི་ཕྱད་ཚུལ་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་
བརྟེན།

① ཉང་གི་འགོ་བྱིད་ཡང་དག་མེད་པར་ནི། ། བཙོན་འགྲུས་གཅིག་ལྟས་
ལས་དོན་འགྲུབ་མི་སྲིད། ། ཅས་དང་།

② གང་ལ་ཕྱི་བཤོལ་བྱ་སེམས་མེད་ན་ནི། ། མདུན་དུ་གོམ་གང་ཅམ་
ཡང་བསྟོད་མི་ལུས། ། དཀའ་བའི་བྱ་བར་འཇིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །
མདུན་དུ་བསྟོད་བཞིན་པ་ཡང་རྗེས་སུ་ལུས། ། ལྟ་བུ།

4. བྱ་སྤྱི་ཕྱད་དེ་[ཆོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་]ལ་སྤྱི་ཕྱད་ཚུལ་ནི། ཆོགས་
བཅད་དང་ཆོག་ལྷག་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོག་གི་རྒྱུ་གངས་མ་ཚང་བའི་ཁ་
སྟོང་མིན་ཀྱང་། བྱ་སྤྱི་ཕྱད་དེ་སྤྱི་ཕྱད་ཆོག་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ།
དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྟེན།

པ་མཐའ་མི་མཛོན་ཚུ་གཉེར་ཆེན་པོ་ནི། ། དགུང་ཕྱོད་དཔྱིངས་དང་
དཔྱེར་མེད་འདྲེས་པ་བཞིན། ། དེ་ཡི་ཐ་སྐབས་ཀྱིས་གཡོས་སུ་གཟིངས་
ནི། ། སྤམ་པའི་གོམ་འགྲོས་སྤྱི་ཕྱད་ཆེད་བསྟོད་པ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

5. བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ[གཏན་ཆོག་ས་འདྲེན་པ]ལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། ཆོག་དོན་སྤྱའི་སྤང་བྱེད་ལ་ཆོག་དོན་ཕྱི་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་དོན་སྤྱའི་སྤང་བྱེད་ལ་ཆོག་ཡིན། དཔེར་ན། ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་མིང་གཞི་རྒྱུར་པའི་ཡིག་ཡིན་པ་ནི། དེ་རྣམས་སྔོན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཀ་སོགས་ཉི་ཤུ་པོ་མིང་གཞི་རྒྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཕྱི་མ་དང་ས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་སྤྱའི་མཐར་ནི་སྤྱའི་སྤང་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ་གཏན་ཆོག་ས་འདྲེན་པ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① ཐིན་ལ་ཆུ་འཛོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱང་ས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཐིགས་འཛོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

② རྩོན་ཤིང་ལ་རྒྱུང་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚ་བས་རྒྱ་འབྱུང་ཞིང་འདྲེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི། །

③ རྒྱུང་ལ་དྲི་བཞོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དྲི་བཟང་རན་རྣམས་རྒྱུང་གིས་ཁྱེར་ནས་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

6. བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ[དེས་ཆོག་འདྲེན་པ]ལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། དེས་ཆོག་ཞེས་པའི་གོ་དོན། མིང་ལ་སྤྱའི་སྤང་གི་བཤད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་ན་མིང་གི་མཐར་བྱི་སྤྱའི་སྤང་སྦྱར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཀྱན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བའི་ཕྱང་བ་ཅན་ཉི་ཅུ་མ་མཁའ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཀྱན་གསལ་ཞེས་པ་ནི་མ་མཁའི་མིང་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱའི་ཅུ་མ་ལ་བཤད་པ་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན།

བྱི་སྤྱའི་སྤང་དེ་དེས་ཆོག་འདྲེན་པ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① མིག་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་གིས་སྤྱའི་ཐོས་པ་ལྟེ་སྤྱའི་ཆགས་སྤྱལ་

ས། །

② ལྷ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་བཟང་རན་ལྷ་ཚོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣ་བའོ། །

③ ཚས་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚས་དེའི་གཤེས་ལྷགས་དང་རྩ་བ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

7. བློ་ལྷའི་ཕྱད་དེ[དབྱེ་བ་འདྲེན་པ]ལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། མིང་ཚིག་ཕ་མ་དེ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་སྟེ་སྟེར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དབྱེ་གཞིའི་མིང་ཚིག་གི་མཐར་ནི་ལྷའི་ཕྱད་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ནི། དབུ་ཅན་དང་། དབུ་མེད། རྒྱལ་མ་ལ། འབྲུ་མ། གཤམ་མ་དང་བཅས་པའོ། ། རྩ་བུར། དབྱེ་གཞི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་འབྲི་ལྷགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་སྟེ་སྟེར་འབྱེད་པ་ལྟར་ཡིན།

བློ་ལྷའི་ཕྱད་དེ[དབྱེ་བ་འདྲེན་པ]ལ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① དངོས་སྦྱར་གྱི་ཁྱོད་གསུམ་ནི། བེ་ཅིན་གྱི་ཁྱོད་དང་། མེན་ཅིན་གྱི་ཁྱོད། ཡུང་ཉེ་གྱི་ཁྱོད་བཅས་རྣམས་སོ། །

② ལ་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་ནི་བཞི་ཉེ། དབྱན་དང་། དབྱིད་དང་། དབྱར་དང་། ལྷན་ནོ། །

③ འབྲུང་བནི་ལྷ་ཉེ། ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱང་དང་། བམ་མཁའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

8. བློ་ལྷའི་ཕྱད་དེ[རྒྱས་བཤད་འདྲེན་པ]ལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། བཤད་བྱའི་དོན་ཕ་མ་རྒྱས་པར་བཤད་དགོས་པ་ཡོད་ན་ཚིག་དོན་ཕ་མའི་རྗེས་སུ་ནི་ལྷའི་ཕྱད་སྦྱར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཚིག་དོན་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྲི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ཡི་གེ་འབྲུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། ཞེས་བཤད་གཞི་

ཡིག་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་དངོས་སུ་སྒྲིམ་པའི་མཐར་ནི་སྤྱི་ཕྱད་
སྤྱར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོག་དོན་རྒྱས་བཤད་བྱིས་ཆོག་པ་ལྟར་ཡིན།

ནི་སྤྱི་ཕྱད་དེ[རྒྱས་བཤད་འདྲེན་པ]ལ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་
བརྗོད།

① མིང་ཆོག་ཡིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི།།

② སྤྱི་ཆོག་ས་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི།། ལྟ་བུ།

9. ནི་སྤྱི་ཕྱད་དེ[དངོས་པོའི་རྒྱུན]ལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། ཆོག་ལྷ་མ་ལ་ཡོད་
པའི་དོན་དང་། ཆོག་ལྷ་མ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
པར་སྒྲིན་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། མ་ཞིང་སྲེག་པ་ནི་མའི་རང་བཞིན། ཞེས་
པ་ལྟ་བུར། དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དང་གཤིས་ལྷག་ས། རང་བཞིན་བཅས་
གསལ་པོར་སྒྲིན་པ་ལྟར་ཡིན།

ནི་སྤྱི་ཕྱད་དེ[དངོས་པོའི་རྒྱུན]ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་
བརྗོད།

① སྤྱི་ཞིང་འཐས་པ་ནི་སའི་རང་བཞིན་ནོ། །

② བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ནི་རྒྱུ་རྩེ་ལོ་པོ་ཉིད་དོ། །

③ གསལ་ཞིང་འཆར་བ་ནི་འོད་ཀྱི་གཤིས་ལྷག་ས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

10. ནི་སྤྱི་ཕྱད་[དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། མེ་
རྟོག་འདི་ཉིད་པརྩ་དཀར་པོ་འོ་ཞེས་པའི་ཆབ་བྱ། མེ་རྟོག་འདི་ནི་པརྩ་དཀར་
པོ་འོ། ཞེས་སྤྱར་ཆོག་པ་ལྟར་ཡིན། ནི་སྤྱི་ཕྱད་[དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན]ལ་སྦྱར་ཚུལ་
གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① ཡིག་འདི་(ཉིད)པོད་ཀྱི་ཡིག་འོ། །

② ཤོག་བྱ་དེ་(ཉིད)ནི་མེས་རྒྱལ་ནས་ཐོན་པོ། །

③ འབྲི་མཐན་(ཉིད)ནི་རྒྱ་རིགས་སྒོ་མཐུན་ཞིག་ཤོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས། དང་མ།

དང་ནི་ཕྱད་འབྲེད་རྒྱ་མཚན་དང་། ། ཆེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྡེ་ལ་
 འཇུག ། ཁོ་དོན་ནི། དང་སྒྲིའི་ཕྱད་ནི། དཔྱེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་དཔྱེ་བ་མང་པོ་
 ཕྱད་པ་[ཕྱད་པའི་དོན་ཅན་]དང་། དཔྱེ་གཞི་གཅིག་སྒྲོན་ཏུ་བཞོད་ནས་དཔྱེ་
 ཆོས་རྒྱུ་བཞོད་པ་[འབྲེད་པའི་དོན་ཅན་]དང་། ཆོག་དོན་ལྡེ་མའི་རྒྱ་
 མཚན་ཏུ་ཕྱི་མ་བཞོད་པའི་[རྒྱ་མཚན་འབྲེན་པ་]དང་། ཏུས་ཆོད་སྒྲོན་པར་
 ཕྱེད་པའི་[ཆེ་སྐབས་]དང་། གཞན་ལ་བསྐྱབ་བྱའམ་གདམས་ངག་འདོམས་
 པའི་[སྤལ་ཆོག་]ཉི་ཤུར་འཇུག་པ་བཅས་འཇུག་ལུལ་ལྡེ་ཡོད།

1. དང་སྒྲི[ཕྱད་པའི་དོན་ཅན་]ལ་འཇུག་ཚུལ། དཔྱེ་བ་སྒྲོན་ཏུ་
 བཞོད་ནས་དཔྱེ་གཞི་རྒྱུ་བཞོད་ཆེ་དང་སྒྲི་སྒྲུར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
 མིག་དྲང་། རྩ་བ་དྲང་། རྩ་དྲང་། རྩེ་དྲང་། ཏུས་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལྟའོ། ཉི་
 ཤུར། དཔྱེ་ཆོས་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་ལྡེ་དཔྱེ་གཞི་དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་ཕྱད་པ་ལྟར་
 ཡིན།

དཔྱེ་ཆོས་སྒྲོན་ཏུ་བཞོད་ནས་དཔྱེ་གཞི་རྒྱུ་བཞོད་པ་[ཕྱད་པའི་དོན་
 ཅན་]ལ་དང་སྒྲིའི་ཕྱད་འཇུག་ཚུལ་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་དྲང་། སྐྱེ་པོ་དྲང་། མན་རྩ་དྲང་། བྱའོ་ཞན་དྲང་། ལྷ་
 རྩ་དྲང་། དཔྱིས་དྲང་། ཏུར་དྲང་། མའོ་དྲང་། ཉ་སྐྱེ་དྲང་། བོད་ལ་
 སྐྱེས་པ་ལྡེ་བཅུ་ལྟ་ཅམ་གྱི་རྩུང་གོའི་མི་རིགས་རྣམས་སོ། ། ཉི་ཤུ།

2. དང་སྒྲིའི་ཕྱད་དེ་[འབྲེད་པའི་དོན་]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དཔྱེ་གཞི་
 སྒྲོན་ཏུ་བཞོད་ནས་དེ་ལས་དཔྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་ཕྱེ་ནས་དཔྱེ་ཆོས་སོ་
 སའི་མིང་གི་མཚམས་སྒྲི་དང་སྒྲིའི་ཕྱད་སྒྲུར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། གཟའ་
 ཉི་བུན་ཏེ། ཉི་མ་དྲང་། ཟླ་བ་དྲང་། མིག་དམར་དྲང་། ལྷག་པ་དྲང་། ཏུར་

བྱ་དང་། པ་སངས་དྲང་། སྒྲིབ་པའོ། ། ཞེས་པ་ཉལ་བྱས། དབྱེ་གཞི་གཟུང་སྐར་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་ཏུ་བྱེ་བ་ཉལ་བྱུ་ཡིན།

དང་སྒྲུའི་ཕྱད་དེ། [འབྱེད་པའི་དོན་ཅན] ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① དར་དཔར་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུའི་ལམ་སྟུགས་དྲང་། མཚོང་བསྟོད་ཆེན་པོ་དྲང་། མེད་པར་སྐྱེ་བའི་བཅས་སོ། །

② ཡིག་བརྒྱད་ཙ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནི། ས་དྲང་། ལྷ་དྲང་། རྩ་དྲང་། སོན་དྲང་། མཐུག་དྲང་། སྤང་དྲང་། གཞིར་དྲང་། ཆས་བཅས་རྣམས་སོ། ། ཞེས་པ་ཉལ་བྱ།

3. དང་སྒྲུའི་ཕྱད་དེ། [རྩ་མཆན] ལ་སྤྱར་བ་ནི། ཆོག་དོན་ལྷ་མའི་རྗེས་སུ་རྩ་མཆན་མི་འདྲ་བ་པར་པོ་བཞོད་རྩ་ཡོད་ན་རྩ་མཆན་བཞོད་པའི་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་དྲང་སྒྲུའི་ཕྱད་སྟོར་དཀོས་པ་ཡིན། དང་སྒྲུའི་ཕྱད་དེ་ཆོག་དོན་ལྷ་མའི་[རྩ་མཆན་འདྲེན་པ] ལ་འཇུག་པའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

མི་ཡི་འཆོ་བ་ནི་ངལ་ཚོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོད་གནས་ཀྱི་ཁང་པ་བྱས་ཤོས་སོགས་ཚང་མ་ངལ་ཚོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དྲང་། ཡི་ཤེ་དང་། ཚུམ་རིག་སྐྱུ་ཙ་ལ་སོགས་ངལ་ཚོལ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་ཉལ་བྱ།

4. དང་སྒྲུའི་ཕྱད་དེ། [གདམས་ངག] ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། གཞན་ལ་སྤང་དོར་གྱི་ལེགས་ཉེས་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། གདམས་ངག་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདོམ་སྐབས་དོན་ཆན་སོ་སོའི་མཇུག་ཏུ་དྲང་ཞེས་སྤྱར་བ་ཉལ་བྱུ་ཡིན།

དང་སྒྲུའི་ཕྱད་དེ་གདམས་ངག་བསྐྱབ་བྱ་འདོམས་པའི་[སྤུལ་ཆོག] ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① བཙོན་འགྲུས་གྱིས་དྲང་། ② རིག་གཞུང་སྟོབ་དྲང་། ③ ཉང་གི་བཀའ་ལ་ཉོན་དྲང་། ④ འདི་ཏུ་མེབས་དྲང་། ཉལ།

གསུམ། དེ་མཆོ།

དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་གི་དོན། ། རེས་གཟུང་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན་
 དང་། ། རྣམ་བཅས་ཐ་སྟོན་དབང་དྲུག་གསུམ། ། བདེན་པ་དང་ནི་གསང་བ་
 དང་། ། བདག་གི་བ་དང་ཕ་རྣམས་ཤིང་། ། དངས་པོ་དག་ལ་འཇུག་པ་
 གཉིས། ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་། ། དུས་ཉིད་ལ་ནི་འཇུག་པ་
 གཉིས། ། གོ་དོན་ནི། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་རང་དབང་ཅན་དེ་སྤྲི་
 སྤང་ལ་འཇུག་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པ་ནི། 1. [ཐ་སྟོན་འདས་མ་ཐག་པ]དང་། 2.
 [རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན]དང་། 3. [བརྗོད་བྱའི་ལྷག་མ་འདྲེན་པ]བཅས་ཐ་
 སྟོན་དབང་དྲུག་བྱས་ན་གསུམ་དང་། 4. [བདེན་པའི་དངས་པོ]དང་། 5.
 [གསང་བའི་དངས་པོ] 6. [བདག་གི་དངས་པོ]དང་། 7. [ཕ་རྣམས་པའི་
 དངས་པོ]བཅས་དངས་པོའི་དབང་དྲུག་བྱས་ན་བཞི་དང་། 8. སྤང་[འདས་
 པའི་དངས་པོ]དང་། 9. འབྱུང་འབྱུང་[མ་འོངས་པའི་དངས་པོ]བཅས་དུས་
 ཀྱི་དབང་དྲུག་བྱས་ན་གཉིས་ཉེ་བརྗོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན།

1. ཐ་སྟོན་འདས་མ་ཐག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། མིང་ཆིག་སྤྲེལ་ཐ་སྟོན་
 དེའི་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོན་གཞན་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུན་དྲུག་བཞེད་དགོས་ན་ཆིག་
 རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མིང་ཆབ་ཏུ་དེ་སྤྲེལ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན།

དེ་སྤྲི་སྤང་དེ་[ཐ་སྟོན་འདས་མ་ཐག་པའི་]དོན་ལ་སྤྲེལ་བྱེད་མཚན་
 གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① འདི་ནི་རྩ་མཚེས་ཀྱི་དེ་གཉིད་ཟུག་ དེ་རྩ་ཆེ། དེ་ཐ་སྤྲེལ་
 འཇུག་སྤྱི་དེ་འཕྲིམ་འཕྲུལ་བདེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཇུག།

② ཁོང་གི་ཡིག་དེ་གཟུགས་ལེགས། དེ་སྤྲེལ་གྱུར་དག དེ་བྱིས་གྱུར་

མགྲོགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

2. རྣམ་ཐུངས་གཞན་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཕྱད་དེ་ཆོག་དོན་སྲ་
མའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་དོན་གྱི་རྣམ་ཐུངས་གཞན་
བཞོད་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། འདི་ནི་ཉི་མའོ། །འོད་སྟར་ཅན་ཡང་དེ་
ཡིན། ཆ་བཟུང་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན། སྤྱིད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཡང་དེ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་
བུར། ཆོག་སྲ་མའི་བ་སྟོད་ལ་ཆོག་ཕྱི་མའི་བ་སྟོད་དེས་གཟུང་བྱ་སྒྱུར་པ་ལྟར་
ཡིན།

དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① སྤུམ་ཅུ་པ་ནི་ཐོད་གྱི་བརྗོད་སྟོན་མ་སྟེ། རིག་གནས་གཞན་གྱི་
འཇུག་སྟོན་ཡང་དེ་ཡིན། མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་གནད་གསལ་པོར་སྟོན་བྱེད་
ཀྱང་དེ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཇུག།

② རལ་ཚལ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་གྱི་ལག་ལེན་ཏེ། གཟི་བརྗོད་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་དེ་
ཡིན། རང་ཉིད་བསྐྱར་བཞོད་བྱེད་ལུགས་ཀྱང་དེ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

3. དེ་སྒྲུབ་ཕྱད་དེ་ཆོག་དོན་སྲ་མའི་བརྗོད་བྱའི་ལྷག་མ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
[ལྷག་བཅས]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཞིབ་པོ་སྤྱར་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དཔེར་བརྗོད་བསྐྱར་བྱ་མ་གྲིས་སོ། །

4. དེ་སྒྲུབ་ཕྱད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་
དེའི་གནས་ཚུལ་བྱང་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བྱ་ཆོག་ཕྱད་སྐྱར་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།
དཔེར་ན། དེ་ལྷར། དེ་བཞིན། དེ་མཚུངས། དེ་དེ་བཞིན། ཞེས་པ་རྣམས་
བརྗོད་དོན་གང་ལ་འཇུག་སྟོན་པ་ལྟར་ཡིན། དེའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① དཔེ་དེ་བཞིན་བྱ་དོན་དེ་ཡང་།

② ཉིད་གྱིས་བཀའ་སྟེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད།

③ རི་སྐད་སྐྱ་བ་དེ་དེ་བཞིན་བྱ་བྱེད། ཅས་པ་ལྟ་བུ།

5. དེ་སྒྲུབ་ཕྱད་དེ་[གསང་བའི་དངོས་པོ]ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། གཞན་

གྱིས་ཐོས་སྤྲི་མེ་རུང་བའི་གསང་གཏམ་སོགས་གསང་བ་བྱ་དགོས་པའི་རིགས་ཏེ།
དེ་མ་བཤད། ཅེས་པ་ལྟ་བུར། གཏམ་དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་མེ་རུང་བར་སྟོན་པ་
ལྟར་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① ཡི་གེ་དེ་གཞན་ལ་མ་སྟོན།

② གནས་ཚུལ་དེ་གཞན་གྱིས་མི་གོ་བ་བྱ་དགོས།

③ གཏམ་དེ་གཞན་ལ་མ་སྤྲོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

6. དེ་སྤྲི་མེ་དེ་[བདག་གི་དངོས་པོ་འཕམ]རང་གི་དངོས་པོར་འབྲུག་
ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་ལ་དབང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ཞེས་སྒྱུར་ནས་དངོས་པོ་དེ་
རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། བའི་དཔེ་དེབ་དེ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུར། དཔེ་དེབ་དེ་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དབང་བར་སྟོན་པ་ལྟར་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① བདག་གི་ལས་དོན་དེ།

② རའི་ཡི་གེ་དེ།

③ ཁོ་པོའི་བསམ་འཆར་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

7. དེ་སྤྲི་མེ་དེ་[གཞན་གྱི་དངོས་པོ་འཕམ]པ་རྣམས་པོའི་དངོས་པོ་ལ་
འབྲུག་ཚུལ་ནི། གཞན་ལ་དབང་བའི་དངོས་པོ་སོགས་པ་རྣམས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་ལ་དེ་ཞེས་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུག་སྐབས་དེ། ཞེས་
པ་ལྟ་བུར། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ལྟར་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་གནང་བ་དེ།

② ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་གཞུགས་དེ།

③ ཁོང་གི་དགོངས་པ་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

8. དེ་སྤྲི་མེ་དེ་སྤར་[འདས་ཟིན་པའི་དོན]ལ་འབྲུག་ཚུལ་ནི། ཁ་

སང་ཕན་ཆད་ཀྱི་འདས་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ཟླ་བ་བཟའ་
ཀྱང་རྩོམ་དུ་ཚུན་པའི་དུས་དེ་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བྱ་དངོས་དེའི་དུས་ཆེད་
དེ་འདས་ཟེན་པར་དེ་སྤྱི་སྤང་དེས་སྟོན་པ་ལྟར་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① ལོ་ཚུན་མ་དེ།

② བ་ནིང་གི་ཁྱུང་འབྲས་དེ།

③ ས་ལོའི་སྤྱུང་སྤྱང་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

9. དེ་སྤྱི་སྤང་དེ་[མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་]ལ་འབྱུག་ཚུལ་ནི། སང་
ཉིན་ཕན་ཆད་ཀྱི་དུས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན།
སང་ཕྱི་ལས་འགན་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བྱ་དངོས་དེའི་དུས་ཆེད་དེ་ད་ལྟ་
བུང་མ་ཟེན་པར་དེ་སྤྱི་སྤང་དེས་སྟོན་པ་ལྟར་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དཀའ་ངལ་དེ།

② ལོ་རྒྱུས་མའི་ལས་འགན་དེ།

③ སང་ཕྱི་འཆར་གཞི་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྐབས་འདིར་དེ་སྤྱི་དོན་དུ་ཁྱེད་ནང་ནས་[འདས་པའི་ཐ་སྟེན་]ཟེར་བ་
ནི་[ཐ་སྟེན་འདས་པ་ཐག་པ་]འཕ། [ངེས་གཟུང་གི་ཐ་སྟེན་]དང་། [དུས་ཀྱི་
འདས་པ་]ནི། སྤྱིར་བཏང་དུས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་འདས་པ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་
འབྱེད་དགོས་ཤིང་།

ཡང་། [བདག་གི་དངོས་པོ་]རའི་མགོ་པོ་འདི་ཞེས་པ་ལ། རའི་མགོ་པོ་
དེ་ཞེས་སྦྱར་མི་རུང་བ་དང་།

ཡང་། [གཞན་གྱི་དངོས་པོ་]ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་དེ་ཞེས་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ལག་
པ་འདི་ཞེས་སྦྱར་མི་རུང་བ་དང་།

ཡང་། [འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་]ནི་ནིང་གི་ལོ་དེ། ཞེས་

པ་དང་། སང་མོད་ཀྱི་དུས་དེ། ཞེས་པ་ལ། ན་ནིང་གི་ལོ་འདི་དང་། སང་
མོད་ཀྱི་དུས་འདི་ཞེས་སྒྱུར་མི་རུང་བ། [ད་ལྟ་བའི་དེ་ལོ་ལོ་] དེ་དེ་གི་དུས་
ཚོད་འདི་ཞེས་པ་ལ། དེ་དེ་གི་དུས་ཚོད་དེ་ཞེས་སྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། [རང་
གིས་གཞན་ལ་པར་བསྐྱར་བ] ལ་འདི་ནས་བསྐྱར་བ་དང་། [གཞན་གྱིས་ཚུར་
བསྐྱར་བ] ལ་དེ་ནས་བསྐྱར་བ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གོ་ཤིག་
ནས་སྐྱར་ན་སྒྱུར་ཡོད་པ་ཡང་དེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

ཡང་། [ཐག་ཉེ་བ་ན་ཡོད་པའི་དེ་ལོ་ལོ་] ལ་འདི་དང་། [ཐག་རིང་པོ་
ན་ཡོད་པ] ལ་དེ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་འདི་ཞེས་པ་རང་
གི་འཁྲུས་ལ་ཡོད་པར་གོ་བ་དང་། མི་དེ་ཞེས་པ་ཐག་རིང་ཅམ་ན་ཡོད་པར་སྒྱུར་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཞི། རྩི་རྩུ།

ཅི་ཅི་སྤྱ་གར་རྩི་རྩུ་ཉེ། ། གོ་དོན་ནི། [ཅི་ཅི་སྤྱ་གར་] ཞེས་པ་རྣམས་
ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བརྗོད་
དོན་གྱི་རྩི་ལྟ་གཅམ་ཞིག་སྒྲིན་པའི་སྤྱ་ཡིན་པས་རྩི་རྩུ་ཟེར།

རྩི་རྩུ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི།

དྲི་བར་ཅི་དང་དཔེ་ལ་རྩི། ། སྤྱ་ནི་གར་ཟག་ཁོ་ན་ཉེ། ། གར་ནི་རྩི་
དར་བྱེ་བྲག་ལའོ། ། གོ་དོན་ནི། [ཅི་ཅི་སྤྱ་གར་] ཞེས་པའི་སྤྱ་བཞི་པ་དེ་
བརྗོད་བྱའི་དོན་གར་དང་གར་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་ནི། [དྲི་བའི་དོན་] ལ་ཅི་དང་།
[དཔེ་དོན་མཚམས་སྒྱུར་བ] ལ་རྩི་དང་། སྤྱ་ཞེས་པ་ནི་[གར་ཟག་ཁོ་ན་] དང་།
གར་ཞེས་པ་ནི་[རྩི] དང་[བྱེ་བྲག] གཉིས་ཀར་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།

1. ཅི་རྩི་སྒྱུར་ཚུལ་གཞན།

ཞིག་ཉེ་སྤྲེལ་བྱུང་ཡོད་ཅི། ། སྐོན་ནི། ཞིག་དང་། ཉེ་དང་། སྤྲེལ་
དང་། འདྲ་དང་། རྣམ་ལྟར་གྱི་འགོར་ཅི་སྤྲེལ་བས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཅི་
ཞིག་ཅི་ཉེ། ཅི་སྤྲེལ། ཅི་འདྲ། ཅི་སྤྲེལ་ཞེས་བྱུང་བ་རྣམས་ལས།

[ཅི་ཞིག] ཞེས་པ་[དྲི་བའམ་ཐེ་ཚམ] ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན།
འདིའི་མིང་ཅི་ཞིག་ཅས་པའམ། ཐག་རིང་ན་ཡོད་པའི་སྤྲེལ་ཞེས་ཅི་ཞིག་
ཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

[ཅི་ཉེ] ཞེས་པ་[མ་དེས་པའི་དོན] ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཅི་ཉེ་ས་
རྣམས་ཀྱི་དམ་སྤྲེལ་བྱུང་བ་ན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

[ཅི་སྤྲེལ] ཞེས་པ་[དགོས་པ་སྤྲེལ་བྱེད] ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན།
ཐབ་ཏུ་ཐེ་བཏར་བ་ཅི་སྤྲེལ་ཅེན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

[ཅི་འདྲ] ཞེས་པ་[རིགས་མཐུན་པ] ལ་སྤྲེལ་བ་ནི། བོད་ཡིག་སྐད་མ་ཡི་
གེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

[ཅི་སྤྲེལ] ཞེས་པ་[རྒྱ་མཆན་སྤྲེལ་པ] ལ་འཇུག་པ་ནི། ཁོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་སྤྲེལ་
དགོས་པ་རྒྱ་མཆན་ཅི་སྤྲེལ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞི་
དཔེར་བརྗོད།

བསྐྱེད་པར་དཀའ་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་། ། ཅི་ཉེ་སྤྲེལ་དང་བཙན་
འགྲུས་སྤྲེལ་བ་སྤྲེལ་ནས། ། ཅི་སྤྲེལ་དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་ཤེས་བྱུར་ན། ། ཅི་
འདྲ་ཡིན་ཡང་མི་འགྲུབ་བྱ་བ་མེད། ། ཅི་སྤྲེལ་ཞེ་ན་སྤྲེལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ཀྱང་།
། ལྷན་ཕྱགས་འཛད་པ་མེད་པའི་མཐུ་ལས་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

2. རི་སྤྲེལ་རྒྱུ་ལག་ལེན།

ཡང་། ཉེད། ཉིད། ལྟར། བཞིན། སྤྲེལ། ཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོར་
རི་སྤྲེལ་བས། རིམ་པ་བཞིན་དུ། རི་ཉེད། རི་ཉིད། རི་ལྟར། རི་བཞིན། རི་
སྤྲེལ། ཅས་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས།

[རི་ཉེད] ཅས་པ་[མང་པོའི་དོན] ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། མིའི་

རིགས་རི་སྟེང་མཆིས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

[རི་སྟེང་] བྱི། [མ་འོངས་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་མཆམས་འཛིན་པ་] ལ་
འཇུག་པ་བྱི། རི་སྟེང་སང་ཉིན་ཉི་མ་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་དུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

[རི་ལྟར་] ཞེས་པ་[དཔེ་འདྲེན་པ་] ལ་འཇུག་པ་བྱི། དཔེར་ན། ཁྱོད་
གིས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

* [རི་བཞིན་] ཞེས་པ་[དཔེ་དོན་གཉིས་མཆམས་སྒྱུར་བ་] ལ་འཇུག་པ་བྱི།
དཔེར་ན། རྒྱ་མཆོ་རི་བཞིན་དུ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཟུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

[རི་སྟེང་] ཅེས་པ་[སྐར་བཤད་བྱིན་] དང་[རིས་སུ་འཆད་འཕྱུར་]
གཉིས་ལ་འཇུག་པ་བྱི། དཔེར་ན། ཞེས་རི་སྟེང་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་པ་འཕམ། དེ་ཡང་རི་སྟེང་དུ་མའོ་གཏུ་ཞིའོ་གསུང་ལས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
དེ་ནམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ཆ་ལུགས་མི་འདྲའི་མི་རིགས་རི་སྟེང་ཀྱན། ། རི་སྟེང་རྒྱ་མཆོ་སྐམ་པར་
སྒྱུར་བྱང་བྱང་། ། རི་ལྟར་བྲག་རི་བཞེགས་པའི་ལྷན་པོའི་སྒྲོ། ། རི་བཞིན་སྒྲ་
བཟན་མི་འཕྱུར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད། ། རི་སྟེང་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་འཁོད་ཆོག་
དུ། ། བསྐྱགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྟན་པོས་འཇིག་ཉིན་བྱུང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

3. སྒྲ་སྒྱུར་ཚུལ།

སྒྲ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་སྒྲ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བའི་རིགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་
བྱི། དཔེར་ན། མི་དེ་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས། བྱེད་སྒྲ་ཡིན། ཤིང་
དེ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་འཇིག་ཉིན་ཐ་སྟོན་ལ་མེད་པས་དེ་འདྲ་སྒྱུར་མི་བྱང་བ་ལྟ་བུ་
དང་།

གང་ཞེས་པ་བྱི། སྒྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེས་པོ་དང་གང་
ཟག་གང་ཡིན་གྱི་བྱེད་ཐག་སོ་སོར་མ་བྱེད་པར་སྒྱིའི་དོན་ལྟོག་ཅམ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་
པ་བྱི། དཔེར་ན། སྟོན་ཤིང་དེ་གང་ཡིན། མི་གང་གིས། གཏམ་གང་བཤད།
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དམིགས་བསལ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པ་ནི། གང་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཁྱོད་ཀྱིས།
ཁྱོད་ཀྱིས་གང་གསུང་བའི་དོན་དེ། ཞེས་པ་ཉ་ལྟ་དང་།

4. གང་སྤྱོད་ཚུལ།

ཡང་། ཞིག་སྤྱད། འདྲ། ཕྱིར། ཅི། སྤྱོད། ཉམས། དྲག་རྣམས་བཅས་
སྔ་མའི་མགོར་གང་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གང་ཞིག་གང་སྤྱད། གང་
འདྲ། གང་ཕྱིར། གང་ཅི། གང་སྤྱོད། གང་ཉམས། གང་དྲག་གང་རྣམས། ཞེས་
འཇུག་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས།

[གང་ཞིག] ཞེས་པ་[སྤྱོད] དང་[བྱེ་བྲག] གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ནི།
དཔེར་ན། མི་གང་ཞིག་དང་། གང་ཞིག་ཉི་མ་ཤར་ན། ཞེས་པ་ཉ་ལྟ།

[གང་སྤྱོད] ཞེས་པ་དགོས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་ནས་[དགོས་
པ་སྟོན་པ]ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། གང་གི་སྤྱོད་དུ་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞེ་ན།
ཞེས་པ་ཉ་ལྟ།

[གང་འདྲ] ཞེས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར། ཡོད་མེད་དང་ཡིན་
མིན་སྟགས་བརྗོད་དོན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཆོག་པར་སྤྱོད་ཆོག་པ། དཔེར་ན། གང་འདྲ་ཡོད།
གང་འདྲ་ཡིན། གང་འདྲ་བྱ་དགོས། སྟགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉ་ལྟ་དང་།

[གང་ཕྱིར] ཞེས་པ་[རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ]ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྗོད་དོན་གྱི་
མ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡོད་ན། བརྗོད་དོན་དེའི་འགོར་
གང་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གང་ཕྱིར་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས། ། བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མཐར་མི་འབྲིན། ། དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་བཙོན་
འགྲུས་བསྐྱེད། ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ངེ་འཕེལ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ཉ་ལྟ།

ཡང་། [གང་ཅི] ཞེས་པ་[ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའི་དོན]ལ། དཔེར་ན།
སྟོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་དེ་གཉིས་ནང་གསེས་ཀྱི་རྣམས་པ་གང་
ཆེ་བ་སྟགས་སྟོན་གང་ཅི་ནས་མཐེལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཤེས་དགོས། ཞེས་པ་ཉ་ལྟ་དང་།

[གང་སྤྱོད] ཅེས་པ་འཆོལ་བའི་དོན་དང་། རྣམ་གངས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་

བསྐྱེམས་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་བྱུང་པའི་ཐབས་
ཤེས་གྲུང་སྟེང་ཅི་སྟེང་བྱས་ན། ཞེས་སམ། ཐབས་ཤེས་མང་པོ་མ་རྟེན་གྱི་
གྲུང་སྟེང་ལག་ལེན་དུ་བསྟར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

[གང་ལྟར་]ཞེས་པ། བརྗོད་དོན་གཉིས་པོ་དེ་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་
བརྟེན་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་མིན་དགོས་པའི་དོན་[རིགས་གཉིས་ལས་
གཅིག་དུ་ངེས་པ་]ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་འདི་ཨ་མ་དོ་བའམ། གཙང་
པའམ། གྲུང་ལྟར་བོད་རིགས་ཅིག་ནི་ཡིན་ངེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་། [གང་དག་]ཅེས་པ་བྱེ་བྲག་གམ་རིས་འདི་ཞེས་[དམིགས་བསལ་
བྱེ་ངེས་བཟུང་མེད་པའི་སྤྱི་ཙམ་]ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། གྲུང་དྲག་སྟོབ་སྟ་
བ། ཞེས་པའམ། སྟོབ་དེབ་གྲུང་དྲག་ གྲུང་དྲག་རྒྱ་རིགས། ཞེས་པའམ།
བོད་རིགས་གྲུང་དྲག་གིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

[གང་རྣམས་]ཞེས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་[སྤྱི་ཙམ་]ལ་འཇུག་པ་ནི།
དཔེར་ན། རྒྱེ་པོ་གྲུང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིར་ཆེན་པོར་གནས་ཆགས། ཞེས་པ་ལྟ་
བུལ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

① ཉིད་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཡུལ་གྱི་མིང་ནི་གང་། །

ལས་དོན་གྲུང་ཡིན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་། །

གྲུང་ནས་འོངས་སམ་གཏོང་མཁན་སྤྱི་ཞིག་ཡིན། །

གྲུང་དུ་སྟོང་དམ་འབྱེད་རྒྱ་གྲུང་ཡོད་དམ། །

② གྲུང་ཞིག་སྟོང་དང་བཙོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཡིས། །

གྲུང་སྟོང་མེས་རྒྱལ་འཇུགས་སྟུན་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

སྟུབ་དཀའི་ལས་འགན་གྲུང་འདྲ་ཡིན་གྱིང་རུང་། །

བདེ་སླག་འགྲུབ་རུས་གྲུང་ཕྱིར་མེས་རྒྱལ་འདིའི། །

འཕྱགས་སྤྱོད་གྱིས་མཆོན་བྱ་བཞག་གར་ཅི་ནས། ।
 དཀའ་རལ་མེལ་ཐབས་གར་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་དང་། ।
 ལག་ལེན་བསྟར་ཐབས་མི་འདྲ་གར་ལྟར་ཡང་། ।
 གར་དག་ཉར་གི་རྗེས་སུ་འཕྱག་ན་བཟང་། । ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལ། བདག་སྒྲ།

ན་རྒྱུ་ཡོད་མེད་པ་བ་མ། । བདག་པོའི་སྒྲ་ལྟེ་ག་ད་ན། । བ་མ་ས་དང་
 དྲག་མཐུན་པ། । ར་འ་ར་ལ་མཐུན་མེད་ལ། । བདག་སྒྲ་ཡར་སྤྱོད་བ་དང་
 ཅི། । ཆ་ལ་བ་ཉིད་སྤྱོད་བ་ལོགས། । དེ་བཞིན་ཐོ་ཐོ་མོ་གསུམ་དང་། । མ་ནི་
 རེས་མེད་སྤྱབས་དང་སྤྱོད། । ག་དོན་ནི། བ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་[པ་ཐོ་མོ་]གསུམ་
 དང་། མེད་པའི་[པ་བ་མ]གསུམ་དང་བཅས་པ་ནི་[བདག་པོའི་སྒྲ་]ཡིན། དེ་
 རྣམས་ལ་[བདག་སྒྲ་]ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དེ་གསུམ་པོ་དེ་མིང་གི་མཐུན་
 སྤྱོད་བ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་གར་ལ་སྤྱོད་པའི་མིང་ཆོག་གི་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ནས་
 མིང་ཡིན་པའི་ཁར། དེ་ལ་བདག་སྒྲ་གསར་དུ་སྤྱོད་བ་ན། མིང་ཅན་དེ་ལས་
 གཞན་བདག་པོ་གར་ཐག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
 ཡུལ། འཕྱག་ ཀ། ར། འཆད། བརྩོ། ཞེས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མིང་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་བདག་སྒྲའི་ཐ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ཡུལ་པ་དང་། འཕྱག་པ།
 ཀ་པ། ར་མ། འཆད་པ། བརྩོ་པ། ཞེས་པ་རྣམས་བདག་པོ་གར་ཐག་
 སྤྱོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་།

[བདག་སྒྲའི་སྤང་]སྤྱོད་རྒྱུ་ཡང་། རྗེས་འཕྱག་[ག་ད་ན་བ་མ་ས་ད་དྲག་
 གསུམ་]བཅས་ཀྱི་མཐུན། པ་དང་པོ་ཅི་རིགས་སྤྱོད་ཞིང་། [ར་འ་ར་ལ་མཐུན་
 མེད་]དང་བཅས་པའི་མཐུན་[བདག་སྒྲའི་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཆོག་འབྱེད་

གསུམ་ལྷ་ཉུང་ལྟུང་ཡར་རྒྱར་པ། ཡིན་ན་པ་རྒྱར་པ་དང་། [བདག་སྒྲུའི་སྤང་དང་
བཅས་པའི་ཆོག་འབྱུག་ཉེས་བཞི་ལྷ་ལྟུང་ཆ] ཡིན་ན་པ་རྒྱར་པ་ལེགས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་[པོ་པོ་མོ] གསུམ་དང་། [མ] བཅས་པདག་སྒྲུའི་སྤང་དང་བཅས་
པའི་ཆོག་ཁྲིམ་ཆ་ཡ་ཁྱད་མེད་ཀྱི་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་རྒྱར་རྒྱ་མ་གཏོགས།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

རྗེས་འཇུག[ག་དན་བ་མ་ས]དང[ད་ཉག]བཅས་ཀྱི་མཐར་[བདག་
ལྷོ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ཁྲིམ་ཆ་ཡ་བླད་མེད]ལ་པ་ལྟར་བའི་མཆན་གཞི་
དཔེར་བརྒྱད།

ཨྱ་ན་དུ་བྱ་བ། འཛོ་བྱ་བ། རིཛོ་དུ་བྱ་བ། བཛོ་དུ་བྱ་བ། བཙུ་བ་ཨྱ་ན་དུ་བྱ་བ། འཕྱི་ན་
 དུ་བྱ་བ། ལྷོ་ལྷོ་བྱ་བ། བཟའ་ལྷོ་དུ་བྱ་བ། ལོ་མ་དུ་བྱ་བ། ཨྱ་ན་མ་དུ་བྱ་བ། ལྷོ་ལྷོ་མ་དུ་བྱ་བ། མོ་མ་དུ་བྱ་བ།
 དུ་བྱ་བ། མོ་མ་དུ་བྱ་བ། དམོ་མ་དུ་བྱ་བ། ལྷོ་ལྷོ་མ་དུ་བྱ་བ།

རྒྱལ་སྤྲུག[ར་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད]དང་བཅས་པའི་མཐའ་[བདག་གླའི་
ཕད་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ཁྲིལ་]ལ་བ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ས་ལྷུང་བ། ར་མདུང་བ། ལྷུང་བ་ལྷུང་བ། ཡིག་ལྷུང་བ། ར་ལ་ལོ་བ།
ཞེས་བ་ལྷུང་བ།

ཡང་། རྒྱལ་འབྲུག་དེ་རྒྱལ་ས་ལ་[བདག་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་
ཁྲིམ་ཆ]ལ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

བྱང་པ། མདའ་པ། གར་པ། ཡུལ་པ། རྒྱ་པ། བེས་པ་ལྟ་བུ།

བདག་སྐྱོ་དང་མིང་མཐའི་པ་བའི་བྱད་པར།

[པ་པ་པ་] གཞུམ་དང་། [མ] བཅས་འགའ་ཞིག་[མིང་མཐའི་པ་བ]

ཅམ་ལས་[བདག་ལྷ]་ལ་མི་འཕྲོ་ཁིང་། འགའ་ཞིག་[བདག་ལྷ]་ལ་འཕྲོ་བ་
སྟགས་ལྷ་ཚྭས་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་ལ་ཤི་
དཔུང་ཤི། གཡོག་ཤི། དཔྱན་ཤི་སྟགས་བདག་ལྷར་འཕྲོ་ཡང་། མྱོད་ཤི། ལྷ་
ཤི། མང་ཤི། ལེགས་ཤི། བཟང་ཤི། རིང་ཤི་སྟགས་[ལྷ་ཚྭས་ཕྱིན་པའི་ལྷ]

ཡིན་པ་ལས་བདག་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། བཟོ་བ། རྩོ་བ། གཏུའ་བ། བུ་བོ་ཞེས་པ་རྣམས་བདག་སྒྲུ་
དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་བོ། ལྷ་བོ། རྩོ་བ། རྩོ་བ། རྩོ་བ། རྩོ་བ། རྩོ་བ། རྩོ་བ། རྩོ་བ། རྩོ་བ།
[མིང་མཐའི་པ་བ] ཡིན་པ་ལས་[བདག་སྒྲུ]དངོས་ཡིན་པ་དང་།

ཡང་། དཔོན་མོ། གཡོག་མོ། ལྷ་ག་མོ། མཛེ་མོ། གནས་མོ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་[བདག་སྒྲུ]དངོས་ཡིན་ཀྱང་། རི་མོ། ཆེན་མོ། རྩོ་མོ། སྤར་མོ།
སྤར་མོ། དགའ་མོ། ལྷ་དེ་མོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་[མིང་མཐའི་པ་བ] ཡིན་གྱི།
[བདག་སྒྲུ]ཡིན་པ་དང་།

ཡང་། མ་ཡིག་དེ་བདག་སྒྲུར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ནི། དཔེར་ན། ར་མ། རྩོ་
མ། བྱིས་འཛིན་མ། གར་མ། བཞིན་བཟང་མ། ཆང་མ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་[བདག་
སྒྲུ]ཡིན་ཀྱང་། སྒྲུ་མ། རྩོ་མ། རི་མ། ཐ་མ། ཐ་མ། སྔགས་[མིང་མཐའི་པ་བ]
ཡིན་གྱི། [བདག་སྒྲུ]ཡིན་པ་སྔགས་ཀྱི་བླད་པར་ཡོད་ཅིང་། འདི་རྣམས་ལ
[བདག་སྒྲུ]དང་མིང་མཐའི་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་བྱེ་ཤེས་ཕྱིན།
རྩིས་འབྲུག་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུར་ཚུལ་ནི། དཔེར་བརྗོད་ཐུན་བུ་བཞོད་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་
འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

བྱག་དགག་སྒྲུ།

མ་མི་མིན་མེད་དགག་སྒྲུ་ནི། །མ་མི་སྔག་མ་མིན་མེད་འབྲུག་། མ་ནི་བྱ་
མ་གྱི་སྔགས་ཀྱི། །བར་ཆིག་གསལ་བྱེད་ལ་ཡང་སྒྲུར། །གོ་དོན་ནི། རྣམ་
དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་བླད་རང་དབང་ཅན་[མ་མི་མིན་མེད]བཞིན་[དགག་པའི་སྒྲུ]
ཡིན། [དགག་སྒྲུ]ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས་

སྐགས་ལ་[དགག་ཆིག] བཞི་པོ་སྐྱར་ན། དེ་དང་དེ་དགག་པའི་དོན་ལ་འགྲོ་
བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན།

དགག་སྐྱ་དེ་སྐྱར་ཚུལ་ནི། [མ་མི]གཉིས་པོ་དེ་བྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་མིང་
ཆིག་དང་བྱ་ཆིག་གི་ཐོག་མར་སྐྱར་ཆོག་ཅིང་། བྱད་གཞི་སྟོན་པའི་མིང་ཆིག་གི་
ཐོག་མར་སྐྱར་མི་རུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན།

[བྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆིག] རིང་། བྱང་། མཐོ། དམའ། ཆེ། ལྔ་
སྐགས་ལ་སྟོན་ཏུ་དགག་ཆིག་མ་དང་མི་སྐྱར་བས། མ་རིང་། མི་རིང་། མ་
མཐོ། མི་མཐོ། སྐགས་དགག་པའི་དོན་སྟོན་གྱི་ཡོད་རུང་། [བྱད་གཞི་སྟོན་པའི་
ཆིག] ས། ཟ། མི། འུ་མ་པ། ཀ། བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་ཆིག་གི་སྟོན་ཏུ་དགག་
སྐྱ་མ་དང་མི་སྐྱར་ཏེ། མ་ས། མི་ས། མ་འུ་མ་པ། མི་འུ་མ་པ་ཟེར་བ་སྐགས་སྐྱར་
སྐལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

[བྱད་གཞི་སྟོན་པའི་ཆིག] མི། ཡིག། འུ་མ་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་
ཏུ་དགག་སྐྱ་མ་ཡིག་སྐྱར་བས་[མ་ཡིན][མ་རེད]ཅེས་པ་ལྟ་བུ་[རོ་བོ་ལ་དགག་
སྐྱ་སྐྱར་བ]ཡིན་ཞིང་། [བྱ་ཆིག]གི་རིགས་དཔེར་ན། [མཐོང་][བསྟན་]
[ཤེས་]ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འགོར་དགག་སྐྱ་མ་དང་མི་སྐྱར་བས། [མ་མཐོང་][མ་
བསྟན་][མ་བཟོས་][མི་མཐོང་][མི་བསྟན་][མི་བཟོ་]ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ།

ཡང་། དགག་སྐྱ་[མིན་མེད]གཉིས་པོ་ཆིག་དོན་ཁ་མའི་རྩེས་སྐྱ་སྐྱར་ཚུལ་
ནི། དཔེར་ན། འདི་ཡིག་མིན། དེ་ངའི་མིན། འདི་ང་ལ་མེད། དེ་གསལ་པོ་
མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་། [མ]ཡིག་དེ་བཞིན་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ལ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། དཔེར་
ན། བྱ་མ་བྱི་ཞེས་པ། བྱ་དང་བྱི་བ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྲོག་ཆགས་ས་ལྔ་ང་མ།
སྐམ་ས་ལྔ་དང་། ཁ་སྐད་ལ་སྐད་བོ་ལ་ཞེས་པ་ལུས་ལ་ཤེད་གསོག་པ་ཡོད་ཅིང་།
མགོ་བྱི་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ར་མ་ལུག་ བྱ་
མ་བྱི། ལྷ་མ་བོད། རྩང་མ་འགྲོག རི་མ་འདབས། རྩ་མ་རྩུ། གཞས་མ་

རྣམ་ཐང། ཞེས་པ་རྣམས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འདྲེས་མ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡོད།

དགག་སྒྲིག་བ་ཆོག་ལ་སྒྱུར་ཚུལ།

ཡང་། [ག་བ་ཆོག]གི་རིགས་ལ་ཆོག་གི་གཅོད་མཆམས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་དབང་གིས་གོ་བ་མི་འདྲ་བར་འཕྱུར་བ་སྟན་རག་གི། [ག་བ་ཆོག་གི་
 ཟུན]དང་། དེ་མིན་གྱི་དམིགས་བསལ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་སྒྱིར་བཏང་ལ། [གོ་
 བ་ཉིས་འགྲོ་མ]འོག་ཏུ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་སྒྱུར་ན་སྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས། འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅམ་བྱས་ན།
 སེམས་ཅན་འདི་ར་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། གོ་སྒྲིགས་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་

$$\begin{array}{r} 1\ 2\ 3 \\ +\ 2\ 1 \end{array}$$

འདི་ར་མ་ཡིན་པར་སྟན་པ་དང་། གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་འདི་ར་མ་ཡིན་ཞེས་ར་
 མ་ཡིན་པར་སྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཡར་མར་གཅོད་མཆམས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
 གིས་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ། ཐོད་པས་མི་གསོད།
 གཞུང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ། གཅན་གཟན་གྱིས་མི་ཟ། གཏམ་སྟན་བཤད་ན་

$$\begin{array}{r} 1\ 2 \\ 1\ 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\ 2 \\ 1\ 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\ 2 \\ 1\ 1 \end{array}$$

ཉན་མི་ཡོང་། ལྟ་མོ་བསྟན་ཏུས་བསྟ་མི་ཡོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་

$$\begin{array}{r} 1\ 2 \\ 1\ 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\ 2 \\ 1\ 1 \end{array}$$

[གོ་བ་ཉིས་འགྲོ་མ]འདི་རིགས་ལ་འཕྲི་ཏུས་དང་སྒྲིག་ཏུས་གཟབ་ནན་མ་བྱས་
 བ་གོ་བ་ནོར་བའི་སྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ། སྟན་
 རག་གི་ག་བ་ཆོག་འཕྲི་སྐབས་དེ་འདྲ་ལྷིས་ཆོག་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན།

དགག་སྒྲིག་[མ་མི]གཉིས་པོ་ཐོག་མར་སྒྱུར་བ་དང་། [མིན་མེད]གཉིས་
 རེས་སྒྱུ་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

མ་བྱུགས་གངས་ལྟར་དཀར་བའི་རས་གཞིའི་ངོས། ། མི་འདྲའི་སྒྲོན་
 བྱང་ལོ་སྒྲིག་བཞོད་པའི་ཆོགས། ། གསལ་བར་འཆར་འདི་མེ་ཡོང་དངོས་མིན་

ཏེ། ། ལྷ་རྩེ་པན་ཚུན་འགྲོག་མེད་དང་ས་པོའི་གཤེས། ། ཞེས་དང་།
 མ་ཚོས་ཡིད་རབ་འགྲོག་པའི་སྟན་ཆོག་ལ། ། མི་འདྲའི་དོན་གྱི་ཟུལ་
 མངར་མང་མཆིས་ཀྱང་། ། རྣམ་དཔྱད་ཅན་ལས་གཞན་གྱིས་སྤྱང་
 མིན་ཏེ། ། རིང་དུ་སྤྱངས་ན་མི་ཤེས་ཡོན་ཏན་མེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། །

ཡང་། མ་ཡིག་དེ་ཆོག་སྔ་མཐའི་[བར་གྱི་གསལ་བྱེད]ལ་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་
 མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ཡིད་འོང་རྩེ་མ་འགྲོག་གི་གནས་ཤིག་ན། ། གཟུགས་མཛེས་སྒྲུ་མ་པོད་
 གྱི་རྩི་བོ་ཞིག །

དཀར་ནག་སྒྲུ་ཆོགས་འབྲིགས་པའི་ར་མ་སྟགས། ། འཆོ་ཞིང་རི་མ་
 འདབས་སྒྲུ་དབྱངས་ལེན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གོ་བ་ཉིས་འགྲོ་མའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

དྲི་བཟང་འདི་ནི་ཅན་དན་དྲི་མ་ཡིན།

$$\begin{array}{r} + 1 \ 2 \\ 1 \ 2 \ 3 \end{array}$$

ཞེས་མངར་ཅན་འདི་སྒྲུ་རའི་རོ་མ་ཡིན།

$$\begin{array}{r} + 1 \ 2 \\ 1 \ 2 \ 3 \end{array}$$

སྒྲུ་བོ་གང་ཞིག་མི་ཡི་ཐ་མ་ཡིན།

$$\begin{array}{r} + 1 \ 2 \\ 1 \ 2 \ 3 \end{array}$$

རྫོང་ར་མེད་པའི་ར་ལ་གྱིས་མི་གསོད་དོ། ། ལྟ་བུའོ། །

$$\begin{array}{r} + 1 \ 2 \\ 1 \ 2 \ 3 \end{array}$$

བདུན། ཆིག་སྤང་ཞིང་སོགས་སྒྱུར་སྒྱུལ།

ཆིག་སྤང་ཞིང་སོགས་བཅུ་བཞི་ནི། །ག་ད་བ་དང་ད་དྲག་མཐར། །
 ཅིང་ཅེས་ཅེ་ཙ་ཅེ་ན་ཅིག །ར་ན་མ་ལ་ར་ལ་དང་། །མཐར་མེད་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལྟ་ནི། །ཞིང་ཞེས་ཞེ་ཙ་ཞེ་ན་ཞིག །ས་མཐར་དམིགས་བསལ་ཞེས་མ་
 གཏོགས། །ཤིང་ཤིག་ཤེ་ཙ་ཤེ་ན་ཤེས། །ཞོ་དོན་ནི། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་
 པའི་སྤང་རྒྱུར་གཞན་དབང་ཅན་ཅིང་། ཅེས། ཅེ་ཙ། ཅེ་ན། ཅིག་ཞིང་།
 ཞེས། ཞེ་ཙ། ཞེ་ན། ཞིག་ཤིང་། ཤིག་ཤེ་ཙ། ཤེ་ན། བཅས་བསྒྱེལ་སྤང་
 བཅུ་བཞི་ནི། རྒྱུ་འབྱུག་ལ་སྒྱུ་ལ་ནས་སྒྱུར་དཔྱོད་པ་མ་བཟད། ཞིང་། ཅིང་།
 ཤིང་། གསུམ་ནི་མཆོམས་སྒྱུར་སྒྱུག་བཅས་ཀྱི་སྤང་ལའི་སྤང་དང་འབྱུག་པ་
 མཆོངས་པ་ཡིན།

ཞེས་དང་ཅེས་ནི་ཟེར་སྒྱུ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེ་ཙ། ཅེ་ཙ། ཤེ་ཙ། གསུམ་
 ནི། [ཟེར་འབྱུག] [བཤད་ཀྱི་འབྱུག] [གསུངས་འབྱུག] ཟེར་བའི་དོན་དང་།
 ཞེ་ན། ཅེ་ན། ཤེ་ན། གསུམ་ནི་[ཟེར་ན།] [གསུངས་ན།] [བརྗོད་ན།] ཞེས་པའི་
 དོན་དང་། ཞིག་ཅིག་ཤིག་གསུམ་ནི། དེ་འབྲེ་ཅིག་ཟེར་བ་ཁ་སྐད་ལ་བཤད་
 སྒྱུ་ཡིད་པ་དང་གཅིག་པ་ཡིན།

ཆིག་སྤང་ཞིང་སོགས་བཅུ་བཞིའི་སྒྱུར་སྒྱུལ་ནི། རྒྱུ་འབྱུག་[ག་ད་བ་]
 དང་། [ད་དྲག] བཅས་ཀྱི་མཐར་ཅིང་། ཅེས། ཅེ་ཙ། ཅེ་ན། ཅིག་རྣམས་
 སྒྱུར་དཔྱོད་ཤིང་། རྒྱུ་འབྱུག་[ར་ན་མ་ལ་ར་ལ་]དང་[རྒྱུ་འབྱུག་མེད་པ་]འི་
 མཐར། ཞིང་། ཞེས། ཞེ་ཙ། ཞེ་ན། ཞིག་རྣམས་སྒྱུར་དཔྱོད་ལ། རྒྱུ་
 འབྱུག་[ས་]ཡི་མཐར། དམིགས་བསལ་གྱིས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཆབ་ཏུ་ཞེས་སྒྱུར་
 བ་དང་། དེ་མིན་ཤིང་། ཤིག་ཤེ་ཙ། ཤེ་ན་བཅས་འཕྲོག་པ་ཡིན།

ཆིག་སྤང་ཞིང་སོགས་བཅུ་བཞིའི་སྒྱུར་སྒྱུལ་གྱི་མཆོན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ཞེས་སྒྲུབ་འགྲེལ་ཅིང་སྒྲུབ་པ་བར་དེར་འཇུག་ཅིས། །
 སེམས་ལ་བཞག་ཅེས་གང་ལ་བརྟག་ཅིན། །
 རྒྱ་རབས་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་རྒྱུ་ཅིག །
 ཞིབ་མཐོང་དཔྱད་ཅིང་གསལ་བར་འཆད་ཅིས་སོ། །
 དེ་ལེན་འགྲན་ཅེས་གང་ཞིག་འགྲན་ཅིན། །
 ར་མཆར་ཆེ་བའི་གསར་བརྒྱུད་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག །
 ཞིབ་ཅིང་ཐུབས་སེམས་ལ་བབ་ཅིས་ཟེར། །
 བྱང་དོན་ཟབ་ཅེས་ཇི་ལྟར་ཟབ་ཅིན། །
 བརྒྱུད་པར་དཀར་བའི་སྒྲིབ་གསོ་གཉིད་ཟབ་ཅིག །
 སེམས་ལ་འཛིན་ཅིང་ལེགས་པར་ཉན་ཅིས་སོ། །
 དེ་ག་དཔེར་བསྟན་ཅེས་གང་ཞིག་བསྟན་ཅིན། །
 རྒྱབས་ཆེན་གསར་བརྒྱུད་དཔེར་བའི་དཔེ་མཆོད་ཅིག །
 མིག་ལམ་འཆར་ཅིང་ཡིད་ལ་འཁོར་ཅིས་སོ། ། ལྷ་བྱ་དང་།

སྒྲིབ་སྒྲུབ་སོང་ཞིང་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བྱེད། །
 དཔེ་དེ་པ་མཐོང་ཞེས་ར་མཆར་སྒྲིམ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་ནང་དོན་བཟང་ཞེས། །
 གང་བྱུང་ཞེན་སྒྲིབ་གསོ་ཐོབ། །
 ཡུན་བྱུང་ཞེན་ལ་ཡར་རྒྱས་ཐོབ། །
 ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་གསོང་པོར་སྒྲུ། །
 སྒྲིང་སྒྲིབས་བརྟན་ཞེས་བསྟགས་པ་ཅམ། །
 མ་ཡིན་དོན་དྲང་ལྟར་ཞེས། །
 གང་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཞེན། །
 སྒྲུབ་སྒྲིབ་མཐུན་ཞེན་ལོ། ། ཞེས་དང་། །

བཞིན་ནི་འཇུག་ཞིང་རང་རྒྱུད་རིང་། །
 མཐ་བ་འཇམ་ཞེས་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད། །
 དེ་འདྲས་དག་ཡང་བཅོམ་ཞེ་འོ། །
 ཐབས་རྒྱལ་གང་གིས་བཅོམ་ཞེ་ན། །
 རྒྱུད་ལམ་ཞིག་གིས་བཅོམ་པའོ། ། ཞེས་དང་།

མཐོང་བར་དཀའ་ཞིང་ནམ་ཞིག་ཏུ། །
 མཐོང་ན་དཀའ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀྱན། །
 འབད་བཙོན་གྱིས་ནི་འདྲའ་ཞེ་འོ། །
 གང་ནི་མཐོང་བར་དཀའ་ཞེ་ན། །
 རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་པ་མཐའ་ཞིག ། ཞེས་དང་།

ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འདྲ་འབར་ཞིང་། །
 བར་ནས་བྱུང་ཏུ་འཁོར་ཞེས་སམ། །
 ཉི་མས་འཇམ་གྱིང་བསྟོར་ཞེ་འོ། །
 ཉིན་ཏུ་གང་ཉིད་འཁོར་ཞེ་ན། །
 རང་ཅག་གནས་ལུལ་རྒྱ་སྐར་ཞིག །
 ཉི་མར་བསྟོར་ཉེ་བརྟན་པོར་འཁོར། ། ཞེས་དང་།

ཆོག་དོན་གསལ་ཞིང་གནད་ཚང་ལ། །
 ག་རིམ་འབྲེལ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རྣམས། །
 ཇི་ལྟར་ཚུལ་པའི་རྒྱལ་ཞེ་འོ། །
 བརྗོད་དོན་གང་ཞིག་འབྲེལ་ཞེ་ན། །

དཀར་གནད་རྣམས་ཀྱི་མདུད་བརྒྱལ་ཞིག །
 མེན་ཏུ་མཐོ་ཞིང་བརྒྱུད་ཆགས་ལ། །
 རི་བྱག་གཡང་གཟར་ཆེ་ཞེས་སམ། །
 རི་སྐལ་རྒྱ་ནི་ཆེ་ཞེ་ལ། །
 དེ་ལྟའི་རི་འདི་ཅི་ཞེ་ན། །
 ཉི་མེ་ཞེས་གསུངས་གངས་རི་ཞིག ། ཞེས་དང་།

རྒྱ་ཤོད་ཡིག་རིགས་ཀྱན་སྦྱངས་ཤིང་། །
 བརྒྱུད་ཡིག་ནས་ལ་མཁས་ཞེས་སམ། །
 གསར་རྟེན་བརྒྱུན་རྟོགས་ཤེ་ལ། །
 གང་ལགས་ཤེ་ན་ཤོད་རིགས་ཤིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

*

*

*

འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ལན་ཅིག་དང་། ། ལྷབས་ཅིག་ཆབས་ཅིག་ལྷན་ཅིག་
 སྐགས། ། མིང་གི་ཆ་དང་མ་ཞོར་བར། ། རྩེ་བྱག་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་དགོས་
 སོ། ། ཁོ་དོན། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན་པ་ལས།
 དེའི་ཅིག་སྦྱ་དེ་ཆོག་པུང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། [ལན་ཅིག་]ཟེར་བ།
 ཟེངས་ཅིག་དང་། དུས་ཅིག་ཞེས་པ་དང་ཁོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
 [སྐབས་ཅིག་] [ཆབས་ཅིག་] [ལྷན་ཅིག་]གསུམ་ནི་[མཉམ་དུ་]ཞེས་པའི་ཁོ་
 དོན་ཡིན་པ་སྐགས་[མིང་གི་ཆ་ཤས་]དང་[ཆོག་པུང་]གཉིས་པན་ཚུན་མ་ཞོར་
 བར་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་འབྱེད་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྐབས་འདིར་ཞིག་དང་། ཅིག་དང་། མིག་གསུམ་ནི་སྐལ་ཆོག་མ་ཡིན་
 པའི་པུང་གི་འབྱུག་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། སྐལ་ཆོག་གི་ཆོག་པུང་རྒྱུར་ལྷགས་ཞིབ་

པར་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

བརྒྱད། ལྷམ་ཅུ་པའི་དོན་བཟུ།

གཞན་ཡང་ཆིག་དོན་གོང་འོག་ཏུ། །བརྒྱ་ཅུ་ཡོད་ན་སྤྱད་པའི་ཟླ། །
ཡུང་ཡང་འང་དང་ནས་བཅས་སྒྲིབ། །གོ་དོན། གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཆིག་
སྤང་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ཚུལ་དོན་བཟུས་ཏེ་བཤད་ན། ཆིག་དོན་གོང་འོག་པན་
ཚུན་བརྒྱ་ཅུ་ཡོད་ན་ཅུན་སྤྱད་ཀྱི་སྤང་གསུམ་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
ཅན་དན་འདི་ནི་མདོག་དཀར་ཞིང་། སྤྱི་ཡང་ཞིམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཆིག་
དོན་འོག་མའི་[སྤྱི་ཡང་]ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲིབ། ཆིག་དོན་གོང་མ་མདོག་དཀར་བ་
སྤྱད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཞིམ་པ་དང་མདོག་དཀར་བའི་ཁྱད་ཆོས་རིགས་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཅན་དན་གཅིག་ལ་ཆང་བར་སྤྱད་པ་ལྟར་དང་།

ཡང་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བཟུ་
དགོས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་གངས་བཟུ་བའི་སྤྱད་སྒྲིབ་དང་ཞེས་རྣམ་གངས་སོ་སོའི་རྣམ་
སྒྲིབ་ནས། རྣམ་གངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དབྱེ་གཞིའི་མིང་བཤོད་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་བ་དྲང་། སྤང་དྲང་། ལྷག་དྲང་། ཡོས་
དྲང་། འབྲུག་དྲང་། སྒྲུལ་དྲང་། རྟ་དྲང་། ལྷག་དྲང་། སྒྲུལ་དྲང་། བྱ་
དྲང་། ཁྱི་དྲང་། བཀ་ལྷོ། བོད་ལྷགས་ལོ་སྒྲོར་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་དང་།

ཡང་། མིང་ཆིག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རེ་རེ་བཞེན་སྒྲིབ་མ་དགོས་པར་[ཐོག་
མའི་གསལ་བྱེད་]ཀྱི་མིང་ཆིག་གཅིག་དངོས་སུ་སྒྲིབ་ནས། དེའི་བར་ཀྱི་མིང་
ཆིག་རྣམས་བཟུ་དགོས་པ་ཡོད་ཆེ་མིང་ཆིག་སྒྲིབ་གཉིས་བར་དུ་[དགར་སྤྱད་]ཀྱི་
སྤྱད་སྒྲིབ་སྤང་ནས་ཞེས་པ་སྒྲིབ་ནས། སྤྱི་བར་གསུམ་ཀྱི་མིང་ཆིག་རྣམས་

ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་ཁྱེད་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་ནས་
མཐའ་ཡི་པར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིར་དཀོས་པ་ཡིན།

རྣམ་གྲངས་ཏུ་མས་དོན་བསྐྱར་ན། ། འབྱེད་སྤྱད་སྐྱེ་རྣམས་ཅི་རིགས་
སྤྱིར། ། གོ་དོན། རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་གྲངས་ལས་གཟུང་མེད་པར་རྣམ་
གྲངས་རེ་རེས་ཆོག་པར་སྟོན་པའམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དོན་གཅིག་ལ་
འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་མིང་ཆོག་གཉིས་བསྐྱར་མ་འོག་དཀོས་ན་འབྱེད་སྤྱད་ཀྱི་སྤང་
གལ་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་འོས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིར་དཀོས་ཏེ།
དཔེར་ན། ཉལ་གལ། དོམ་མལ། བག་ཤོད་དལ། སྤང་གི་འལ། དྲིང་མོང་
ངལ། གཞན་ཡང་སྟེ། གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ཆགས་དེ་དག་གཅན་གཟན་ཡིན་པར་ཚུགས་
གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ།

བདག་དོན་ཡོད་ན་ཐོག་མཐའ་བུ། ། བདག་པོའི་སྐྱེ་རྣམས་འཇུག་པ་
སྟེ། ། གོ་དོན། མིང་ཆོག་གང་གི་མཐར་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་དཀོས་པ་ཡོད་
ན་མིང་ཆོག་སྐྱེ་མའི་མཐར་[བདག་སྐྱེ]ཏུག་པོ་གང་འོས་སྤྱིར་དཀོས་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན། མིང་སྐྱེ་མ་ལ། བརྗོད་པ། མཁས་པ། སྐྱབ་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ།
བདག་སྐྱེ་མ་སྤྱིར་ན་མིང་རྒྱུ་པ་ཅམ་ཞེས་མ་གཏོགས་སྟོན་མི་བྱས་ཀྱང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྐྱེ་པོ་ཡིག་སྤྱིར་བས། བརྗོད་པ་པོ། མཁས་པ་པོ། སྐྱབ་
པ་པོ་ཞེས་སྤྱིར་བ་དེས་བདག་པོ་གང་ཟག་དངོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་མིང་
རྒྱུ་པོ་མཐར་ཡོད་པའི་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་པ་བ་མ་གསུམ་ནི་མིང་སོ་སོའི་
མཐར། སྐབས་དང་སྤྱིར་ནས་འཇུག་པ་ཡིན།

དགག་པའི་དོན་ཅན་ཐོག་མཐའ་བུ། ། དགག་སྐྱེ་བྱུག་པོ་གང་འོས་
སྤྱིར། ། གོ་དོན། མིང་ཆོག་སྐྱེ་མའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་[དགག་ཆོག]སྤྱིར་
དཀོས་པ་ཡོད་ན། དགག་སྐྱེ་བྱུག་པོ་རྣམས་མིང་ཆོག་གི་སྐྱེ་བྱུག་པོ་འོས་སུ་སྤྱིར་

དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་བཤད་པ། གསལ་བ། འགྲུབ་
པ། བྱས་པ། ལྷ་བྱ་ལ་དགག་ཆོག་སྟོན་ཏེ་སྦྱར་དགོས་ན་མ་དང་མི་ཅི་རིགས་
སྦྱར་བས་རིམ་པ་བཞིན། མ་བཤད་པ། མ་གསལ་བ། མ་འགྲུབ་པ། མ་བྱས་
པ། སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ། མི་བཤད་པ། མི་འགྲུབ། མི་བྱེད་སྟོན་
དང་། ཡང་མིང་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་དགག་ཆོག་སྦྱར་དགོས་པ་ཡོད་ན། མིན་དང་
མེད་གཉིས་ཅི་རིགས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཤད་པ་མིན། གསལ་བ་
མིན། འགྲུབ་པ་མིན། མཐོང་བ་མིན། ལྷ་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ། བཤད་པ་
མེད། གསལ་བ་མེད། འགྲུབ་པ་མེད། ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་སྐབས་དང་བརྟུན་ནས་
སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན།

ཆོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་ཆོག་ལྟར་རྣམས། ། རྟོན་ལ་བསྟེགས་པ་མོད་ན་
སྦྱར། ། གོ་དོན། [ཆོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་]ཏེ་སྦྱར་དགོས་པ་ནི། རྩ་བུའི་ཆོག་
དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་བརྟུན་ནས་སྦྱར་དགོས་པ་ཡོད་ན། ཆོག་
བྱེད་མའི་མཐར་[མཐུན་པའི་རྒྱན་]ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་ཅི་རིགས་སྦྱར་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན། མི་གང་སྦྱོད་ལམ་དལ་ཞིང་རག་ཀྱང་འཇམ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱར་ཀྱང་
སྦྱ་མ་སྦྱར་བར་ནི་སྦྱ་སྦྱར་བས་ཀྱང་བརྗོད་དོན་སྟོན་ནུས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་ནི་སྦྱ་
སྦྱར་ན་དལ་བ་དང་འཇམ་པ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་སྦྱོད་ལམ་དང་རག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས་སུ་སྟོན་པས་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། ནི་སྦྱའི་ཆབ་ཏུ་ཀྱང་སྦྱ་སྦྱར་ན། སྦྱོད་ལམ་
དལ་བ་དང་། རག་འཇམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཁྱད་གཞི་མི་གཅིག་ལ་ཡོད་
པར་སྟོན་ནུས་པས་ཁྱབ་ཆེ་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

ཡང་། ཆོག་སྦྱེད་པའི་བརྗོད་དོན་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱར་
གཞི་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདུས་པའི་ཐད་སྦྱར་དགོས་ན་མིང་ཆོག་སྦྱ་མའམ་བྱེ་
མའི་མཐར་ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་གྱི་ཐད་ཅི་རིགས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
ཤིང་དེའི་མེ་རྟོག་བཟང་ཡང་འབྲས་བྱ་རན། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ། བརྗོད་དོན་མི་

ཉིག་བཟང་བ་དང་འབྲས་བུ་རན་པ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་བཟང་རན་གཉིས་གཞི་
 ཤིང་སྤྱང་གཅིག་ལ་ཆང་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བརྟན་བྱ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ། ལྟ་བཅས་སྒྲ་རྣམས་སྐབས་བརྟན་
 སྟུང་། ། ཁོ་དོན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་ལ་མཉེ་བརྒྱུ་མ་རྒྱུ་ལས་པར་ལྟ་
 མ་ཡོད་ན། ཆོག་དོན་ལ་མཉེ་མཐར་ལྟ་བཅས་ཀྱི་ཕྱད། ཉེ་དྲུ་གསུམ་
 དང་། ལྷ་ལ། ཞིང་ཅིང་ཤིང་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་གང་འོས་སྟུང་དགོས་
 ཉེ། སྒྲ་གྲུ་ཐོགས་ཉེ་ཡིག་གིས། སྒྲ་གྲུ་ཐོགས་རྣམས་ཡིག་གིས། སྒྲ་གྲུ་ཐོགས་ལ་
 ཡིག་གིས། སྒྲ་གྲུ་ཐོགས་ཤིང་ཡིག་གིས། ཞེས་པ་རྣམས་ཕྱད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་
 མི་འདྲ་བ་ཅམ་མ་གཉིགས། དོན་དུ་མཆམས་སྟུང་ལྟ་བཅས་རང་ཡིན་ཞིང་།
 འོན་ཀྱང་བརྟན་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་གྱིས་སྐབས་
 མཆམས་སྟུང་ལྟ་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་མང་དུ་སྟུང་དགོས་པ་ཡོད་ན། ཉེ་དྲུ་
 གསུམ་དང་ཞིང་ཅིང་ཤིང་རྣམས་ལ་རྣམས་གོ་རིམ་སྟེ་ལ་རྣམས་མ་གྱིས་ན་བརྟན་དོན་
 ལ་མི་མཆོས་པ་འང་ཤེས་དགོས།

སྐབས་དེའི་བརྟན་བྱའི་དོན་རྒྱུ་ན། ། སྟུང་བརྟན་བྱའི་རྣམས་ཅི་
 སྟུང་། ། ཁོ་དོན། བརྟན་བྱ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བརྟན་དོན་ལྟ་
 མ་མེད་པར་རྟོགས་ན། མིང་ཆོག་ལ་མཉེ་མཐར་སྟུང་བརྟན་ཕྱད་བཅུ་གཅིག་པོ་
 གང་འོས་སྟུང་དགོས་ཉེ། དཔེར་ན། [རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ལ་སྟུང་བརྟན་ཕྱད་
 སྟུང་བ] ཁོང་གང་ཡིན་ཞེན། སྟན་པ་འོ། ། ལྟ་བུ་དང་།

[རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་སྟུང་བ] གང་དུ་འགྲོ་ཞེན། ལྟ་སར་འོ། །

[རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ལ་སྟུང་བ] ལྟ་བུ་གང་ཞེན། ཉང་ཀྱང་དབྱང་
 གིས་འོ། །

[རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ལ་སྟུང་བ] གང་གི་ཆེད་དུ་ཞེན། བོད་རིགས་མི་
 དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་འོ། །

[རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་ལ་སྦྱར་བ] གང་ནས་མེད་ས་ཤིང་། དེ་ཅིན་ནས་སྤོ། །

[རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་ལ་སྦྱར་བ] མི་རིགས་གང་གི་སྤོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྤོན་པ་འོ། །

[རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ལ་སྦྱར་བ] གང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དམངས་སྤོན་ཁང་དུ་འོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཆོག་དངོས་དང་།

ཡང་[མ་འོངས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ] ཡོད་དམ་སྤོན་མོ། བལྟའི་སྤོན་ནས་སོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཆོག་གི་ཟླ་པོ་སྤྱད་པ་ཅམ་ལས་རྣམས་ཆོག་དངོས་མིན་ལོ། །

དགྲ། ཆོག་གི་དོན་ལ་སྦྱར་བ།

ཡིག་འབྲི་གཞུགས་ལ་དབྱེ་ཅན་དང་། ། དབྱེ་མེད་གཉིས་ཏེ་དཀར་ནག་གི། ། ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ། དབྱེ་མེད་ལ་ཡང་གཟབ་གཤམ་གཉིས། ། རྒྱགས་དང་འཇུགས་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། ། གོ་དོན། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲི་གཞུགས་ལ་[དབྱེ་ཅན]དང་། [དབྱེ་མེད]གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་[ཡིག་དཀར]དང་[ཡིག་ནག]ཅེས་འབོད་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ།

[དབྱེ་མེད]ལ་[གཟབ་མ]དང་། [གཤམ་མ]གཉིས་ཡོད་པའི་[གཟབ་མ]ནི་[རྒྱགས་ཆེན]དང་[རྒྱགས་རིང] [རྒྱགས་ཆུང]དང་[རྒྱགས་སྤང]ཞེས་འབྲི་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་[ཆོག་གིས]ཞེས་པ་རྒྱགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་པ་སྤང་བ། [རྒྱམ་རིས]དང་[འབྲུ་མ]ཞེས། དེར་སང་[འབྲུ་ཆ]ཟེར་བ་འདི་ལ་འདྲ་འབྲི་ལྷགས་འདྲ་མིན་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ་ཡིན།

ཡི་གེ་མཚོ་རྒྱན་དབུ་ལྷུང་དེ། ། དང་ཀྲིག་ཤེན་ཞེས་གྲུང་ཟེར། ། བད་
ལ་ཆིག་ཤད་ཉིས་ཤད་དང་། ། བཞི་ཤད་རྒྱལ་ཤད་ཆེག་ཤད་དང་། ། རིན་
ཆེན་རྒྱུངས་ཤད་བཅས་ཉེ་བྱུག ། གཉེར་ཡིག་ཆེག་ཤད་ཅེས་བཤང་ཡོད། །
གོ་དོན། ཡི་གེ་འི་[མཚོ་རྒྱན་]དང་[དབུ་ལྷུང་] [དང་ཀྲིག་][ཤེན་]ཞེས་མིང་ལྷ་
ཆོགས་སུ་བཏགས་པ། དེར་སང་[ཡིག་མཚོ་]ཟེར་བ་འདི་ལ། [དབུ་ཅན་གྱི་
ཡིག་མཚོ་]དང་། [དབུ་མེད་གྱི་ཡིག་མཚོ་]ཁག་གཉིས་བཅས་ཡོད་པའི་[དབུ་
ཅན་གྱི་ཡིག་མཚོ་]ནི། ༡༩ འདི་ལྟ་བུ།

ཡིག་མཚོ་འབྲི་སྐབས། ཡིག་ཕྱེང་གི་མཚོར་འབྲི་བ་མ་གཏོགས། དཀྱིལ་
དང་། མཐའ་ལ་འབྲི་མི་རུང་ངོ་། །

[དབུ་ཅན་གྱི་ཤད་]ནི་དབྱིབས་སུར་པ་འབྲི་བ་ཡོད་པས་ན་[སུར་ཤད་]
ཟེར་(༡)འདི་ལྟ་བུ། དེ་ལ་[ཆིག་ཤད་]དང་། [ཉིས་ཤད་] [བཞི་ཤད་]
[རྒྱལ་ཤད་] [ཆེག་ཤད་] [རིན་ཆེན་རྒྱུངས་ཤད་] [གཉེར་ཆེག་]བཅས་ཡོད་
པའི་ནང་གི་[ཆིག་ཤད་]ནི་(༡)འདི་ལྟ་བུ། [ཉིས་ཤད་]ནི་(༡༡)འདི་ལྟ་
བུ། [བཞི་ཤད་]ནི་(༡༡༡)འདི་ལྟ་བུ། [རྒྱལ་ཤད་]ནི་(༡༡༡༡)འདི་
ལྟ་བུ། [ཆེག་ཤད་]ནི་(༡༡༡༡༡)འདི་ལྟ་བུ། [རིན་ཆེན་རྒྱུངས་ཤད་]ནི་(༡༡༡༡༡)འདི་
ལྟ་བུ། [གཉེར་ཆེག་]ནི་(༡༡༡༡༡༡)འདི་ལྟ་བུ།

དབུ་ཅན་ལ་ནི་སུར་ཤད་དེ། ། དབུ་མེད་ལ་ནི་མཆམས་ཤེས་པ། ། ཕྱེང་
མཚོར་ཡིག་རྟོག་གཅིག་ལྷུང་ཆེ། ། རྒྱུངས་ཤད་གཅིག་དང་ཕྱི་རྒྱུང་གསུམ། །
ལྷུང་ཆེ་རྒྱུངས་ཤད་གཅིག་རྒྱུར་དགོས། ། ལྷུག་བའི་དོན་མང་མིང་མཆམས་
དང་། ། དོན་འབྱེད་འབྱེད་དང་དོན་ལྷུང་རྒྱུགས། ། ཆིགས་བཅད་ག་མཐར་
ཆིག་ཤད་བྱ། ། རྒྱུགས་ཆིག་མཐའ་ཅན་ལྷུག་པ་དང་། ། ཆིགས་བཅད་རྒྱུང་
མཐར་ཉིས་ཤད་ཐོབ། ། ལྷེ་ཆན་ཆེན་མོ་རྒྱུགས་པ་དང་། ། ལྷེ་ལུ་མཆམས་སུ་
བཞི་ཤད་དགོས། ། ར་ཡིག་མ་གཏོགས་ཡིག་ཤད་དབང་། ། ཆེག་མེད་དེ་ལྷུར་

ངེས་པར་བྱ། ། གོ་དོན། [དབྱ་ཅན] གྱི་སྐབས་ཡིག་ཐེང་གི་ཆོག་སྟོན་མའི་
 ཆོག་མཚུག་གི་ཡིག་ཆོག་བར་གཅིག་ལུས་ཡོད་ན། [རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད] གཅིག་
 ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་ཐེང་གི་མཚུག་དུ་ཆོག་གི་མགོ་འཁོར་ཡིག་ཆོག་བར་
 གསུམ་ཐོན་ཡོད་ན། ཆོག་སྟོན་མའི་མཚུག་དུ་[རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད] གཅིག་ཐོབ་
 པ་ཡིན།

[དབྱ་ཅན་ཆོག་ལྷག] གི་དོན་ཚན་མང་པོ་ཡོད་པའི་མིང་ཆོག་སྟོན་ཐོབ་པར་
 [ཤད] གཅིག་དང་། དབྱ་མེད་ལ། [མཚམས] རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
 ཤིང་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ། ལྷ་རེ་བྱེད་པ། ཤིང་ནི་ལས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དབྱ་
 མེད་ལ། [མཚམས་སྤངས་ཤད] རེ་ཐོབ།

གཞན་ཡང་། མིང་ཆོག་དོན་སྟོན་ཐོབ་པར་ཉུང་འབྲིང་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་དབྱེ་གཞི་ལས་དབྱེ་བྱ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་ཉུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་
 ཆོག་གི་མཐར་དབྱ་ཅན་ཡིན་ཆོ། [ཆོག་ཤད] དང་། དབྱ་མེད་ལ། [མཚམས]
 རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་བཞི་
 རྩེ། རྩེ་མ་དང་། ས་སྐྱ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་། དགེ་ལྷགས་པ་
 བཅས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

[དབྱ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅད་ག་ཡིག་གི་མཐའ་ཅན] ལ་ཆོག་ཤད་ཐོབ་པ་ནི།
 དཔེར་ན། འོད་གསལ་སྟོན་མེ་འབར་བའི་དཔལ་ལྷན་ཞིང་། ། རྒྱར་མཁྱེགས་
 རྒྱར་གི་འཁྱེགས་འཆར་ཐུག་ཐིངས་ཞིག ། ཅས་པ་ལྟ་བུར། རྩེ་འཚུག་ག་ཡིག་
 གི་རྒྱུ་པས་ཤད་གཅིག་གི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན།

[རྩེ་གསལ་ཆོག་མཐའ་ཅན་གྱི་ཆོག་ལྷག] དང་། [ཆོགས་བཅད] གང་ཡིན་
 གྱི་རྒྱུ་པའི་མཐར་དབྱ་ཅན་ཡིན་ན། ཤད་གཉིས་རེ་དང་། དབྱ་མེད་ཡིན་ན།
 མཚམས་རིང་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཆོགས་བཅད་ལ། སྐར་ལྗེའི་དར་
 དམར་ལྟ་བུ་ལྷག་པོ་བཞིན་དུ། ། འཛམ་གླིང་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐར་

བརྒྱད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྡེ་ཆེན་ཆེན་མོ་གཅིག་རྣམས་པ་དང་། དེ་མིན་ལེའུ་འེ་མཆམས་སུ་དབུ་
ཅན་ཡིན་ན། བཞི་ཤད་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བྱུང་རྒྱལ་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། ། ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བོད་ ཏུ་ ཡི་ གེ་ ཐོག་ མར་ བྱུང་ རྒྱལ་ བཤད་ པའི་ ལེའུ་ རྟེ་ གསུམ་
པའོ། ། ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་དབུ་ཅན་རྣམས་བཅད་རྣམས་ལྷན་གང་ཡིན་ཀྱང་ར་ཡིག་མཐའ་ཅན་
ལ་མཆམས་འཛོག་དགོས་པ་བྱུང་ཆེ་ར་ཡིག་དང་ཤད་ཀྱི་བར་ཕྱི་ཆོག་སྦྱར་དགོས་
ཏེ། དེ་མ་སྦྱར་ན་ར་ཡིག་གི་རྒྱང་པ་དང་ཤད་ཀྱི་རྒྱང་པ་གཉིས་འབྲེས་ནས་པ་
ཡིག་དང་རྣོ་སོ་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ར། འདི་ལྟ་བུ། ར་ཡིག་མཐའ་
ཅན་ཀྱི་དབུ་ཅན་ལ་ར་ཡིག་དང་ཤད་ཀྱི་བར་ཕྱི་ཆོག་སྦྱར་དགོས་པའི་མཆེན་
གཞི་དཔེར་བརྒྱད། སྦྲན་རྣམས་ཡིད་ལོང་དོན་གྱི་གནད་ཆང་ཞིང་། ། ལྟ་བུ།

དེ་མིན་རྣམས་རྒྱང་སོ་སོའི་མཐུག་ཏུ་ཤད་དང་མིང་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཕྱི་
ཆོག་སྦྱར་མེད་དགོས་པར་རྣམས་ཤད་ཤད་གཅིག་འབྲུས་སུ་འབྲེད་དགོས་ཏེ།

དཔེར་ན། བོད་རྒྱུང་ས་བརྒྱུད་རིག་པའི་གནད་དོན་འགའ། །རྒྱས་
བསྐྱེད་རྣམས་སུ་མ་སྦྱང་ལེགས་བཤད་འདི། །རྒྱ་གསལ་རང་མཉམ་གཞན་ལ་
མན་པའི་ཕྱིར། །མེས་རྒྱལ་རིག་གནས་སྒྲོ་བ་ལྟ་ཆེན་པོར་བཞོད། །ཅེས་པ་ལྟ་
བུ།

དེ་ཡང་ཆད་སུམ་ཅུ་པའི་གནད་དོན་རྣམས་བཤད་བྱིན་ཏོ། ། ། །

ལེབ་གཉིས་པ། རྟགས་འཁྱག་

རྟགས་ཀྱི་འཁྱག་པའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ་རྟགས་འཁྱག་ཅེས་
གསལ་པའི་གཞུང་གི་གནད་དོན་རྒྱས་བསྟུས་འབྲིང་བའི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་བ་ལ།
ཐོག་མར།

རྟགས་འཁྱག་གི་དོན་ཚན་ནི། གཙུག་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱུད་ཡིན་
ཏེ། སྔོན་འཁྱག་གི་འཁྱག་པ་བཞེ་ཡིན་དང་གི 1. རི་ལྷོར་འཁྱག་པ་དང་། 2.
ཅི་ལྷོར་འཁྱག་པ། རྗེས་འཁྱག་ཡང་། 3. རི་ལྷོར་འཁྱག་པ་དང་། 4. ཅི་
ལྷོར་འཁྱག་པ། 5. སྔོན་འཁྱག་རྗེས་འཁྱག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བརྗོད་
དོན་བདག་གཞན་དང་། 6. དུས་གསུམ་ངོས་འཛིན་ཚུལ། 7. ཞར་བྱང་
སྒྲལ་ཆོག་གི་འཁྱག་ཚུལ། 8. རྗེས་འཁྱག་གི་འཕྲོས་དོན་མིང་མཐའ་འདྲེན་
ཚུལ་བཅས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྔོན་འཁྱག་གི་འཁྱག་པ་དང་པོ་གཉིས་
པ་དང་། རྗེས་འཁྱག་གི་འཁྱག་པ་དང་པོ་གཉིས་པ་བཅས་སུ་མ་ཆུང་བའི་སྐབས་
བཤད་ཟིན། འདིར་སྔོན་འཁྱག་གི་འཁྱག་པ་གསུམ་པ། སྔོན་འཁྱག་རྣམས་
རང་རང་གི་འཁྱག་ཡུལ་ལ་ཚུལ་རི་ལྷོར་འཁྱག་པ་ནས་བཙུགས་ཏེ་འཆད་ན།

གཅིག་ སྔོན་འཁྱག་རྣམས་སྒྲ་གདངས་

རི་ལྷོར་འཁྱག་ནས་འཁྱག་པ།

རི་ལྷོར་འཁྱག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ། མ་ནི་སྒྲ་ཆོལ་དྲག་པར་འཁྱག་ ། མ་

ནིང་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན། ། མ་ནི་ཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེ། ། བྱིན་ཏུ་མ་ནི་
མཉམ་པས་སོ། ། གོ་དོན། རྩོན་འཇུག་གི་ཕ[བ]ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་
ནམས་ལ་སྐད་ཀྱི་གདངས་དྲག་པོ་ལྟེ། བརྗོད་པ་ཤེད་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་བརྗོད་ནི།

བཀྲེ། བཤོ། བཅུ། བརྒྱ། བདོ། བཅོ། བཞི། བཟྱ། བཤོ། བ
ས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་[ག་ད]གཞིས་ནི། སྐད་ཀྱི་གདངས་རན་པ་ལྟེ།
བརྗོད་པའི་ཤེད་དྲག་པ་དང་ཞན་པ་མ་ཡིན་པར་བར་མའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་
ཡིན་རྟེ། དཔེར་བརྗོད་ནི། གཅི། གཉི། གཏེ། གདུ། གཙོ། གཙོ། གཞི།
གཟོ། གཡུ། གཤེ། གསོ། ཞེས་པ་དང་། དཀྲ། དཤོ། དངོ། དཔེ།
དབྲ། དམེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩོན་འཇུག་གི་ཕ[འ]ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ནམས་ལ་སྐད་ཀྱི་
གདངས་ཞན་པ་ལྟེ། བརྗོད་པའི་ཤེད་ལྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་རྟེ།
དཔེར་བརྗོད་ནི། འབྲ། འཤོ། འཆི། འཇུ། འལ། འདི། འཕོ། འཕོ།
འཆོ། འཇོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩོན་འཇུག་གི་ཤེན་ཏུ་ཕ[མ]ཡིག་ནི། མིང་གཞི་ལ་སྐད་ཀྱི་གདངས་དྲག་
ཞན་བར་མའི་བྱེ་བྲག་མེད་པས་མཉམ་པ་ལྟེ། རྩོན་འཇུག་གི་ཕ[ཡིག་ལས་ཀྱང་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་ཤེན་ཏུ་ཞན་ཅིང་ལྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་རྟེ།
དཔེར་བརྗོད་ནི། མཁོ། མཐུ། མདོན། མཆིས། མཇིང་། མཉེད། མཐུ།
མདོ། མཙོ། མཆོ། མཇོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ནང་ན་གོ་བརྗོད་
ལ་ཕན་པའི་ཆེད་ ཏུ་རྗེས་འཇུག་པལ་ཆེར་མ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའང་ཤེས་
དགོས་སོ། །

གཉིས། རྩོམ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཞི་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ།

(1) བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ།

ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེན། ། གློ་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། །
 ལས་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ལོ། ། གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི། ། དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་བྱེད་ཐོང་དང་། ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ནི། ། དངོས་པོ་བདག་
 ཡིན་ཕྱ་ཡུལ་དང་། ། བྱ་བ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་གཞན། ། གོ་དོན། རྩོམ་
 འཇུག་ལྟས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེན།
 གློ་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ལས་གང་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་པོ་
 གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། [བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོ་]
 དེ་ཉིད་དང་དེའི་[བྱེད་པ་]དང་བཅས་པ་ལ་ནི། [དངོས་པོ་བདག་]ཅེས་བྱ་
 ཞིང་། དེས་བསྐྱབ་པར་[བྱ་བའི་ཡུལ་]དང་། དེའི་[བྱ་བ་]གཉིས་པོ་ལ་[དངོས་
 པོ་གཞན་]ཞེས་བྱའོ། ། དཔེར་ན། རྩོམ་སྒྲིག་སྟེང་གི་རྩོམ་ཁང་ཏུ་དིག་གནས་
 རྩོམ་རྩོམ་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་ཤེས་མཚན་ན། རྩོམ་སྒྲིག་སྟེང་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་།
 དངོས་པོ་བདག་ས་རྩེས་འཇུག་ནི་བྱེད་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩོམ་ཁང་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་
 དང་། དངོས་པོ་གཞན་ན། ཏུ་ནི་ལ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་དིག་གནས་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་
 དང་། དངོས་པོ་གཞན་ན། རྩོམ་རྩོམ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་དངོས་དང་། དངོས་པོ་
 གཞན་ཡིན་པ་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྩོམ་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་། ། དངོས་སུ་འབྲེལ་མིན་ཇི་ལྟར་
 ཡང་། ། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་། ། བྱ་བ་བྱེད་འཇུག་མ་ཞོངས་
 དང་། ། བྱེད་བཞིན་པ་ནི་དུས་ལ། ། དེ་ཕྱིར་ཏུས་གསུམ་དབྱེ་བས་ནི། །
 བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་ངག་གི་ནི། ། རྩོམ་བ་ཀྱན་ལ་ཁུབ་པ་ཡིན། ། བདག་

གཞན་དཔྱེ་བས་དེ་ཙམ་དུ། ། ཁྱབ་པ་མིན་ཡང་བྱེད་པོ་དང་། ། བྱ་ལྷ་ལ་བསྟེ
 བྱིར་དཔྱེ་བ་དེ། ། མཛད་ནས་བདག་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི། ། བྱ་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་ཁོངས་བསྟུལ། ། དེས་ན་དུས་གསུམ་དུ་དཔྱེ་བ། ། བདག་
 གཞན་དཔྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པ། ། བསྟེ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས་པར། ། གསུངས་
 ཀྱང་རྫོན་འཇུག་འཁྱིལ་བས། ། བྱེད་ལས་ཙམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡི། ། དངོས་པོ་
 དག་ལ་འབྲེལ་མ་མཛོང་། ། གོ་དོན། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་
 དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཡང་དུང་། [བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་]ནི་དུས་
 འདས་པ་དང་། [བྱ་བ་བྱེད་པར་འཇུག་བ་]ནི་དུས་མ་འོངས་པ་དང་། [བྱ་བ་
 བྱེད་བཞིན་པ་]ནི་དུས་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། [བྱེད་པའི་ལས་]དང་[བྱ་བའི་
 ལས་]ཞེས་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བའམ་དུས་གསུམ་གྱི་དཔྱེ་བ་དེ་དག་དུ་
 འདས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། [བྱེད་པའི་ལས་]ནི་དུས་ད་ལྟ་བུ་
 དང་། [བྱ་བའི་ལས་]ནི་དུས་མ་འོངས་པར་འདུ་ཞིང་།

བདག་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེད་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་
 བའི་[བྱེད་པ་]ནི་བདག་དང་། [བྱ་བ་]ནི་གཞན་ཡིན་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
 རོ། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། དུས་གསུམ་གྱི་དཔྱེ་བས་ནི། བྱེད་པོ་གཞན་དང་
 དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། བདག་གཞན་
 གྱི་དཔྱེ་བས་ནི། དེ་ཙམ་དུ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ལུ་མིས་[བྱེད་པ་པོ་]དང་[བྱ་
 བའི་ལྷ་ལ་]གྱི་རྒྱ་རྣམས་བསྟེ་བའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་གྱི་དཔྱེ་བ་བྱུར་དུ་མཛད་
 བས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་[བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་པན་ཚུན་
 ཤེད་མི་མཚུངས་པ་]རྣམས་ཀྱང་བདག་གཞན་གྱི་དཔྱེ་བ་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྟུལ་
 པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་དུས་གསུམ་གྱི་དཔྱེ་བས་བཤད་པ་རྣམས་ནི།

བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ལྷག་མ་བསྟ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ནམས་ཀྱང་། བདག་གཞན་
དབྱེ་བ་དེའི་ཁྲིངས་སུ་བསྟུས་ལ། དེས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བདག་
གཞན་དབྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པ་བསྟ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་།
དམིགས་བསལ་སྟོན་འཇུག་འཁྲིལ་གི་སྐབས་སུ་བྱེད་ལས་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་
དངོས་པོ་བྲད་གྲུ་ལའང་འཇུག་པ་མཐོང་ཞེས་《ཙྰ་ཆིག་》གི་ནང་བཤད་པ་དེ་ལ།
མཁས་པ་ལལ་ཆེར་གྱིས་ཆིག་རྩ་ཡིན་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ། དོགས་
གནས་ཡིན་པ་སོགས་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་འགའ་ཤས་
བཞོད་ཀྱང་། གཞུང་དོན་དངོས་ལ་འབྱོར་བར་མ་མཐོང་བ་མ་ཟད། འབྲེལ་
པའང་ཁ་གསལ་བ་ཞིག་མི་འདུག་ཅིང་། གཞུང་འདིའི་ཙྰ་ཆིག་གོང་འོག་ཡང་
ཡང་བསྟར་ཉེ། ཞིབ་མའི་སྟོ་ཡིས་དབྱེད་ན་བྱེད་ལས་ཅམ་དང་ཞེས་པའི་ཅམ་
སྟེ་དེས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟེ་དང་འབྲེལ་བ་ཅམ་ལས་བདག་གཞན་དངོས་མིན་པ་གང་
ཞིག་ དུས་གསུམ་གང་དུང་མ་ཡིན་པའི་ཆིག་སྟེ། དཔེར་ན། ད་འཕྲོ་འོ། །
ཁྱུ་འབྲེལ་འོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འཕྲོ་བ་པོ་དང་འཕྲོ་བྱ་གཉིས་ཀ་ང་ཡིན་པ་དང་།
འབྲེལ་བ་པོ་དང་འབྲེལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཆུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་པའི་
ཆིག་ཡིན་པས་གོང་གསལ་གྱི་སྟོན་འཇུག་འཁྲིལ་གི་འཇུག་ཚུལ་དེར་མ་འདུས་
པའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། 《སྟོན་པའི་དབང་
པོའི་》ཙྰ་བ་དཔར་མ་ཆོའི་ནང་“དངོས་པོ་བདག་ལའང་འཇུག་པ་མཐོང་”ཞེས་
གསལ་བའི་བྲད་གྲུ་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། དཔར་མ་འགའ་
ཞིག་ནང་“དངོས་པོ་དག་ལའང་འཇུག་པ་མཐོང་”ཞེས་འཁོད་འདུག་གོ། །

འདིའི་སྐབས་ཀྱི་[བདག] དང་[གཞན] ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་[བདག་
གཞན]གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་[བདག] དང་[གཞན] ཅམ་ལ་གོ་བར་མི་བྱ་བར།

ལས་གང་གི་[བྱེད་པ་པོ་]དང་། [བྱེད་པ་]དང་། [བྱེད་པའི་ལས་]ལ་བྱད་གྲ་
ཅེས་པ་དང་། གང་ལ་[བྱ་བའི་ཡུལ་]དང་། [བྱ་བ་]དང་། [བྱ་བའི་ལས་]ལ་
གཞན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་། མྱེད་མཁན་གྱིས་སྟེ་མྱེད་བཅད་པ་ན། མྱེད་གཙུག་བཞུགས་
པའི་ལས་ནི། སྐབས་འདིའི་[ལས་]ལ་བྱ་རྒྱའི་ལས་དང་བྱེད་བཞུགས་པའི་ལས་
གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་བྱེད་བཞུགས་པའི་ལས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་[དངོས་པོ་བདག་]ཟེར་བ་མ་ཟེད། [བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་
ལས་]དང་། [ད་ལྟ་བའི་ལས་]དང་། [གཙུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་]ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། མྱེད་ནི་[གཙུག་པར་བྱ་རྒྱའི་ལས་]ཡིན་པས། དེ་ལ་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་[དངོས་པོ་གཞན་]ཞེས་པ་དང་། [བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་
ལས་]དང་། [བྱ་འཇུག་མ་འོངས་པའི་ལས་]དང་། [གཙུག་པར་བྱ་བའི་
ལས་]ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་[བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་]དང་། [བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་
ལས་]གཉིས་ལ་[བདག་]དང་[གཞན་]ཞེས་པའི་དོན་ཚོ་བ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
དགོས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་ན། [དངོས་པོ་]དང་[ལས་]གཉིས་སྟེ་འདུས་པ་ཡིན་
ཏེ། [དངོས་པོ་]ལ་ནི། [དངོས་པོ་བདག་]དང་། [དངོས་པོ་གཞན་]དང་།
[ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་]གསུམ་ཡོད་དེ། མྱེད་མཁན་དང་སྟེ་གཉིས་ནི། བདག་
གཞན་གཉིས་ལས་[དངོས་པོ་བདག་]དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལས་[བྱེད་པ་]
ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཙུག་བྱའི་མྱེད་ནི། [བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་]ཡིན་
པས་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་[དངོས་པོ་གཞན་]དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
ལས་[ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་]ཞེས་བྱ་ལ། མྱེད་གཙུག་པའི་བྱ་བ་ནི། གང་བྱ་བའི་
ལས་ཡིན་པས་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་བྱའོ། །

བྱ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤིང་ལ་སྤྲ་རེས་བསྐྱུན་པའི་ཚྭ་ལ་ནི།
 བྱེད་པ་པོ་ཤིང་མཁན་ལ་ཡོད་པས་[བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་]ཞེས་བྱ་ལ།
བཅད་ཟིན་དུ་མ་བྱུར་སོང་བ་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཤིང་གི་སྟེང་
 དུ་ཡོད་པས་[བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་]ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དུས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤིང་གཅད་པར་བྱ་བའི་ལས་ནི། བྱ་
 འཕྱར་མ་འོངས་པའི་ལས་ཡིན་པས་[མ་འོངས་པ་]དང་། ཤིང་གཅོད་བཞིན་
པའི་ལས་ནི། བྱེད་བཞིན་ཡིན་པས་[ད་ལྟ་བ་]དང་། ཤིང་བཅད་ཟིན་པའི་
ལས་ནི། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་[འདས་པ་]དང་། ཤིང་ཆོད་ཅིག་ཅེས་པ་
 ནི། བྱེད་ལས་སྤྲ་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་ཆོག་ཡིན་པས་[མ་འོངས་པ་]ཞེས་བྱའོ། །
 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཆོག་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྤྲུལ་ཆོག་དང་དགག་སྤྲའི་སྤྲུལ་ཆོག་
 འཕྲུག་ཁྱུང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཕྲུག་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ཁྲིག་གིས་ས་
ཞིང་ཁྱེར། ཞེས་པར་རྒྱ་ཁྲིག་ནི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེན་པས། དེ་
 འདྲུལ་ཁྱེར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྤྲུལ་ཆོག་དང་། མ་འཁྱེར་ཞེས་པའི་དགག་སྤྲའི་
 སྤྲུལ་ཆོག་མི་འཕྲུག་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལས་
 དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་[བྱེད་པ་
 པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་]ཞེས་བྱ་སྟེ། ངལ་ཚྭ་ལ་མི་དམངས་ཀྱིས་འཇིག་
རྟེན་གསར་བསྐྱུན་བྱས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྐྱུན་པ་པོ། བསྐྱུན་བྱའི་འཇིག་རྟེན།
སྐྱུན་པར་བྱེད། བསྐྱུན་ཟིན། སྐྱུན་དུ་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་
 གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པས་དེ་རིགས་ལ་[བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་
 ཆོག་]དང་། [བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་པན་ཚུན་ཤིང་མི་མཚུངས་པ་]ཟེར།

ལས་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་

འཕྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་
ལས་ཞེས་བྱ་ཉེ། དཔེར་ན། མི་དམངས་ཀྱང་ཕྱི་ཞིག་གི་ཞིང་ལས་འཕྲུལ་ཆས་
ཅན་དུ་འཕྲུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འཕྲུལ་ཆས་ཅན་དུ་འཕྲུར་བའི་ཞིང་ལས། འཕྲུལ་
ཆས་ཅན་དུ་འཕྲུར་བཞིན་པ། འཕྲུལ་ཆས་ཅན་དུ་འཕྲུར་བྱིན་པ། འཕྲུལ་ཆས་
ཅན་དུ་ཕྱར་ཅིག ཅེས་པ་ལྟ་བུར་བྱ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཐོབ་ཀྱང་།
སྐབས་དེར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིང་ལས་འཕྲུལ་ཆས་ཅན་དུ་
འཕྲུར་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བས། དེ་ལ་འཕྲུར་བ་པོ་དང་འཕྲུར་བྱ་གཉིས་ག་ཞིང་
ལས་དེ་རང་ཡིན་པ་ལས་ལྷགས་སུ་མེད་ཅིང་། དེ་རིགས་ལ་དངོས་པོ་བདག་
གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པ་དང་། [བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཆོག]
དང་། [བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་པན་རྩྭ་ཤེད་མཚུངས་པ]ཟེར།

བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་པའི་བྱ་ཆོག་དང་། རང་ཉིད་
བྱེད་པ་པོ་ཅམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པའི་བྱ་ཆོག་རིགས་མི་འདྲ་
བ་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་དབྱད་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་པོ་
གཞན་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་བདག་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གོ་བ་གསལ་པོ་འཆར་
བར་འཕྲུར་རོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱིས་བྱའི་རྩི་ལ་བ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོས་ཀྱང་། མཐའ་ནས་
ནང་དུ་བསྐྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ། བསྐྱ་བྱ། སྤྱད་པ་པོ། སྤྱད་བྱེད། སྤྱད་
བཞིན། བསྐྱས་བྱིན། སྤྱད་པར་འཕྲུར། སྤྱས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་།

ཐོར་བུ་རྩོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ལ། བུ་བྱ། སྤྱད་པ་པོ། སྤྱད་པར་
བྱེད། སྤྱད་བཞིན། བུས་བྱིན། སྤྱད་པར་འཕྲུར། སྤྱད་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུས་
མཚོན་པའི་ཡིག་གཞུགས་མི་འདྲ་བ་ཐོབ་རྩི་མང་དུ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཅིང་མཐའ་
ཚོད་པར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པ་གལ་ཆེན། །

དོན་བསུས་ན། [བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས]དང་།

[བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཕན་ཚུན་ཤེད་མི་མཚུངས་པ།] [བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ།] གསུམ་དོན་གཅིག་པ་དང་། [བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སྒྲ་མ་འབྲེལ་བ།] དང་། [བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཕན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པ།] [བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།] གསུམ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནགས་འབྲུག་གི་གནད་བསྐྱེད་ཆེད་པོ་ཞིག་གོ །

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྟེན་མིག་

དངོས་		པོ་	བདག་
སྒྲ་བ་པ་པོ།	སྒྲ་བ་བྱེད།		སྒྲ་བ་པར་བྱེད།
བྱེད་པ་པོ།	བྱེད་པ།		བྱེད་ལས།
ད་ཉྱ།	ད་ཉྱ།		ད་ཉྱ།
དངོས་		པོ་	གཞན།
བསྒྲ་བ་བྱེད་ལྟ།	བསྒྲ་བ་བྱ།		བསྒྲ་བ་པར་བྱ།
བྱ་བ་ལྟ་ལྟ།	བྱ་ལས།		བྱ་བ་དངོས།
མ་འོངས།	མ་འོངས།		མ་འོངས།
བསྒྲ་བས།	བྱ་བ།	འདས།	×
སྒྲ་བས་ཤིག་	བྱེད་ལས།	མ་འོངས།	×

(2) རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཚམ་པ།

དེ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་དཔྱེ་བ་ལ། ། གྱི་དང་བྱེད་ཐག་ཐོར་བྱ་གསུམ། ། གྱི་ནི་བྱ་ཆིག་མ་ཤིང་དང་། ། བྱེད་ཆིག་མ་ཡིས་འབྲུལ་ཡོད་ཅིང་། ། པ་སྒྲེ་ལས་གཞན་འདས་ཆིག་ལ། ། མ་ཡི་འབྲུལ་ཡོད་སྒྲ་གདངས་ནི། ། མ་མོར་འབྲུར་ཞིང་མཚོ་ཚན་གསུམ། ། གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པ་འོ། ། གོ་དོན་ནི། དངོས་

པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཞིབ་དུ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་འདྲི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་། [དུས་
གསུམ་སྒྱི་ཙམ་པ་]དང་། [དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་] [དུས་གསུམ་ཚོར་བྱ་བ་]
བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

[དུས་གསུམ་སྒྱི་ཙམ་པ་]ནི། བྱད་ཆོས་དྲག་དང་ལྡན་པ་ལྟེ། 1. བྱ་
ཆོག་ལ་མ་ནིང་[ག་ད་]གཉིས་གང་རུང་གི་འཕུལ་ཡོད་ཅིང་། 2. བྱེད་ཆོག་ལ་
མོ[འ་]ཡིག་གིས་འཕུལ་ཡོད་ལ། 3. མིང་གཞི[པ་]ལྟེ་ལས་གཞན་ཡིན་ཅིང་།
4. འདས་ཆོག་ལ་[བས་]འཕུལ་ཡོད་པ་དང་། 5. དུས་གསུམ་གྱི་ཆོག་རྣམས་
སྒྲ་གདངས་སོ་སོར་འབྱུར་ཞིང་། 6. མགོ་ཙན་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པ་བཅས་
བྱད་ཆོས་དྲག་ལྡན་གྱི་དུས་གསུམ་ནི། [དུས་གསུམ་སྒྱིར་བཏང་བ་]འཕ།
[དུས་གསུམ་སྒྱི་ཙམ་པ་]ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

མདོར་ན་མིང་གཞི་པ་ལྟེ་ལས། །གཞན་དང་སྒྲན་འཇུག་མ་ཡིག་
ཉིད། །དོར་བའི་འཕུལ་བཞི་ཅི་རིགས་དང་། །མགོ་ཙན་མིན་པར་ངེས་
བཞི། །བརྒྱད་བཞི་དབང་དུ་བྱེད་ཆོག་ལ། །མ་ནིང་གིས་ནི་འཕུལ་བའང་
མིད། །གོ་དོན་ནི། དུས་གསུམ་སྒྱི་ཙམ་པའི་དོན་མདོར་བཅུས་ཏེ་བཤད་ན།
མིང་གཞི་པ་ལྟེ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྒྲན་འཇུག་མ་ཡིག་ལས་གཞན་
པའི་འཕུལ་བཞི་གང་རུང་ཙན་ཡིན་ལ་མགོ་ཙན་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་དུས་
གསུམ་ལ་དུས་གསུམ་སྒྱི་ཙམ་པ་ཟེར་བ་ཡིན།

↓ ཏུས་གསུམ་ཁྱི་ཙམ་པའི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཐུང་མོག་ ↓			
<u>ག་ཐུང་བྱ།</u>	<u>འཛིན་ཕྱིད།</u>	<u>བ་ཐུང་ས་ཟིན།</u>	<u>ཟུང་ས་ཤིག</u>
<u>དྲགས་བྱ</u>	<u>འཁོག་ཕྱིད</u>	<u>བ་ཀྱག་ཟིན།</u>	<u>ཁོག་ཅིག</u>
བྱ་ཆོག འ	ཕྱིད་ཆོག འ	འདས་ཆོག འ	སྐུལ་ཆོག འ
བརྗོད་བཞེད་དབང་གིས་བྱེད་ཆོག་ལ་མ་ཉིང་གིས་འཕུལ་ཚུལ།			
<u>ག་ཅད་བྱ།</u>	<u>ག་ཅད་ཕྱིད།</u>	<u>བ་ཅད་ཟིན།</u>	<u>ཆོད་ཅིག</u>
<u>བགད་བྱ།</u>	<u>དྲགད་ཕྱིད།</u>	<u>བགད་ཟིན།</u>	<u>དྲགད་ཅིག</u>
བྱ་ཆོག	ཕྱིད་ཆོག	འདས	སྐུལ་ཆོག

(3) ཏུས་གསུམ་ཕྱི་བྲག་པ།

ཕྱི་བྲག་བྱ་ཆོག་ཙམ་འཕུལ་ཞིང་། ། འདས་ཆོག་ཀྱང་ནི་དེས་འཕུལ་ལ། ། ཕྱིད་ཆོག་ལལ་ཆེར་འཕུལ་མེད་བྱ། ། ལེས་ཤིང་སྐབས་འགར་འདས་ཆོག་ལ། ། རྗེས་འབྲུག་ས་རྒྱང་ཙམ་ཞིག་གིས། ། ཆོག་བྱས་ཉོན་དང་མིང་གཞི་ལ། ། མགོ་ཅན་མང་པའི་ལྗེ་ཆན་ཡིན། ། གོ་དོན། [ཏུས་གསུམ་ཕྱི་བྲག་པ] ཅི། བྱ་ཆོས་བཞེད་དང་ལྡན་པ་ཉེ། 1. བྱ་ཆོག་དང་འདས་ཆོག་གཉིས་ཀར་སྟོན་འབྲུག་པོ་ཡིག་གི་འཕུལ་ཡོད་པ་དང་། 2. ཕྱིད་ཆོག་ལལ་ཆེར་ལ་འཕུལ་མེད་པ་དང་འཕུལ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། 3. སྐབས་འགར་འདས་ཆོག་ལ་རྗེས་འབྲུག་ས་རྒྱང་པ་ཙམ་སྐྱར་བས་འདས་པ་སྟོན་བྱས་པ་དང་། 4. མིང་གཞི་ལ་མགོ་ཅན་མང་པའི་ཏུས་གསུམ་ནི་[ཏུས་གསུམ་ཕྱི་བྲག་པ]་ཟེར་བ་ཡིན།

ཏུས་གསུམ་ཁྱེ་བྲག་པའི་ནང་ཆོན་ཁྱེད་ཆིག་ལ་འབྲུལ་མེད་པའི་རྟེན་མིག་			
<u>བསྟུང་བྱ།</u>	<u>སྟོང་བྱེད།</u>	<u>བསྟུངས་ཟེན།</u>	<u>སྟོངས་མིག་</u>
བྱ་ཆིག་	བྱེད་ཆིག་	བྱ་ཆིག་	སྟུལ་ཆིག་
མ་འོངས་པ།	ད་ཉླ་བ།	འདས་པ།	མ་འོངས་པ།

ཏུས་གསུམ་ཁྱེ་བྲག་པའི་ནང་ཆོན་ཁྱེད་ཆིག་ལ་འབྲུལ་མེད་པའི་རྟེན་མིག་			
<u>བརྟེན་བྱ།</u>	<u>བརྟེན་བྱེད།</u>	<u>བརྟེན་ཟེན།</u>	<u>རྟེན་མིག་</u>
བྱ་ཆིག་	བྱེད་ཆིག་	བྱ་ཆིག་	སྟུལ་ཆིག་
མ་འོངས་པ།	ད་ཉླ།	འདས་པ།	མ་འོངས་པ།

ཏུས་གསུམ་ཁྱེ་བྲག་པའི་ནང་ཆོན་འདས་ཆིག་ལ་སྟུང་ཁྱེད་པའི་རྟེན་མིག་			
<u>བསྟུང་བྱ།</u>	<u>སྟུང་བྱེད།</u>	<u>བསྟུངས་ཟེན།</u>	<u>སྟུང་ཆིག་</u>
བྱ་ཆིག་	བྱེད་ཆིག་	བྱ་ཆིག་	སྟུལ་ཆིག་
མ་འོངས་པ།	ད་ཉླ།	འདས་པ།	མ་འོངས་པ།

(4) ཏུས་གསུམ་ཐོད་བྱ་བ།

གང་ཞིག་ཏུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆིག་ | དེ་ལ་འབྲུལ་ནི་མེད་པའམ། |
 མེད་ཏུང་འབྲུལ་མིག་གཅིག་ཉིད་ལས། | མི་འབྱུང་མིག་གཞུགས་གཅིག་

པའམ། ། འབྲུལ་ཡིག་འབྲུར་ཡང་སྒྲ་གདངས་ནི། ། བལ་ཆེར་མཐུན་པ་ཐོར་
བུའོ། ། ཞོདོན། [དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ]ནི། རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་ཉི། 1.
དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆོག་གང་ཞིག་ལ་འབྲུལ་གཏན་ནས་མེད་པའམ། 2.
འབྲུལ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་འཇུག་གཅིག་ཉིད་ལས་མི་འབྲུར་བར་ཡིག་གཟུགས་
གཅིག་པའམ། 3. ཡིག་གཟུགས་འབྲུར་ཡང་དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་སྒྲ་
གདངས་མི་འབྲུར་བ་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཆོན་ཁག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་[དུས་
གསུམ་ཐོར་བུ་བ]ཞེས་བུ་བཡིན།

དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་ནང་ཆོན་དུས་གསུམ་ལ་འབྲུལ་མེད་པའི་རྟེན་མིག་			
སྒྲ་བུ།	ཐེད་ཐེད།	སྒྲ་སྒྲ།	སྒྲ་སྒྲིག་
བུ་ཆོག་	ཐེད་ཆོག་	བུ་ཆོག་	སྒྲ་ཆོག་
མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	མ་འོངས་པ།

དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་ནང་ཆོན་འབྲུལ་ཡིག་འབྲུར་ཡང་ སྒྲ་གདངས་མི་འབྲུར་པའི་དཔེར་བཞིན་རྟེན་མིག་			
གདམ་བུ།	འདམ་ཐེད།	འདམ་སྒྲིག་	འདམ་སྒྲིག་
བུ་ཆོག་	ཐེད་ཆོག་	བུ་ཆོག་	སྒྲ་ཆོག་
མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	མ་འོངས་པ།

དུས་གསུམ་ཐོད་བྱ་བའི་ནང་ཆེན་འབུལ་ཅན་ཡིག་ གཟུགས་མི་འབྱུང་བའི་རྟུ་མིག			
<u>བརྟེན་བྱ།</u>	<u>བརྟེན་བྱེད།</u>	<u>བརྟེན་བྱིན།</u>	<u>བརྟེན་ཅིག</u>
བྱ་ཆིག	བྱེད་ཆིག	བྱ་ཆིག	སྐུལ་ཆིག
མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་པ།	འདས་པ།	མ་འོངས་པ།

དེ་ལྟར་ངེས་ནས་སྔ་ཡིག་པ། ། བསྐྱབས་སྔ་ལྟ་འདས་པ་དང་། ། བསྐྱབ་
བྱའི་ལས་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ། ། ཞེས་སྔགས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་འཇུག ། གོ་
དོན། གོང་དུ་བཤད་པ་བདག་གཞན་ལ་དུས་གསུམ་དབྱེ་བས་བྱབ་མ་བྱབ་
སྔགས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྔ་ཡིག་[བ]ནི་དུས་འདས་པ་དང་།
དངོས་པོ་གཞན་དང་། དེའི་བྱ་བའི་ཆིག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དཔེར་ན།

སྔ་ཡིག་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཆེན་འདས་པ་ལ་འཇུག་སྐུལ་རྟུ་མིག				
བསྐྱབས།	བསྐྱབས།	བཏབ།	བཏམ།	བཙམ།
བཀག	བཀག	བསྐྱངས།	བཏང་།	བཙམས།

སྔ་ཡིག་བའི་དྲུང་སྔ་གཞན་གྱི་བའི་ཕུལ་གྱི་ དངོས་པོ་ལ་འཇུག་སྐུལ་རྟུ་མིག		
<u>བསྐྱབ་བྱའི་ལས།</u>	<u>བསྐྱབ་པར་བྱ་བ།</u>	<u>བསྐྱབ་བྱ།</u>
<u>བཏུ་བྱའི་རས།</u>	<u>བཏུ་བར་བྱ་བ།</u>	<u>བཏུ་བྱ།</u>
<u>བསྐྱམ་བྱའི་དངོས་པོ།</u>	<u>བསྐྱམ་པར་བྱ་བ།</u>	<u>བསྐྱམ་བྱ།</u>

བསྐྱར་བྱའི་འཁོར་ལོ།	བསྐྱར་བར་བྱ་བ།	བསྐྱར་བྱ།
བསྐྱེ་བྱའི་དངོས་པོ།	བསྐྱེ་བར་བྱ་བ།	བསྐྱེ་བྱ།
བསྐྱེལ་བྱའི་རྒྱུ་རྐྱེད།	བསྐྱེལ་བར་བྱ་བ།	བསྐྱེལ་བྱ།
བཅག་བྱའི་ས།	བཅག་པར་བྱ་བ།	བཅག་བྱ།
བཅབ་བྱའི་ཉེས་པ།	བཅབ་པར་བྱ་བ།	བཅབ་བྱ།
བསྟག་བྱའི་བྱ་ལོན།	བསྟག་པར་བྱ་བ།	བསྟག་བྱ།

ཕོ་མིག་བ་དེ་དངོས་ཕོ་གཞན་བྱ་བའི་ཆིག་ལ་ འཇུག་ཆུང་དེའི་མིག་ལ།		
བསྐྱབ་པར་བྱ།	བསྐྱག་པར་བྱ།	བསྐོ་པར་བྱ།
བཀྱ་བར་བྱ།	བསྐོན་པར་བྱ།	བཎ་པར་བྱ།
བཙུལ་བར་བྱ།	བསྟན་པར་བྱ།	བཙོད་པར་བྱ།

མ་ཉིང་ག་ད་གཉིས་ཕོ་ནི། ། གཙོད་ལ་ཕོ་དང་གཙོད་པར་བྱེད། །
 གཙོད་པར་འཇུག་དང་དགྱི་བ་པོ། ། དགྱི་བ་བྱེད་དང་དགྱི་བར་འཇུག། །
 ཞེས་སྐད་སྐད་དངོས་ཕོ་བདག་རྟོན་དང་། ། གཙོད་བྱའི་མིང་དང་གཙོད་པར་
 བྱ། ། དགྱི་བྱའི་སྐད་མ་དགྱི་བར་བྱ། ། ཞེས་སྐད་སྐད་དངོས་ཕོ་གཞན་རྟོན་
 དང་། ། གཙོད་བཞིན་པ་དང་དགྱི་བཞིན་པ། ། ཞེས་སྐད་སྐད་ལྟ་བུ་ཆེད་
 འཇུག ། སོ་རྟོན། སྟན་འཇུག་མ་ཉིང་[ག་ད་]གཉིས་ཕོ་ནི། དངོས་ཕོ་བདག་

དང་གཞན་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་དང་། དེར་མ་གཏོགས་པའི་དྲུས་གསུམ་ལས་
ད་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་ལོ། །

གཙོད་པར་འགྱུར་དང་དྲི་བར་འགྱུར་ལྟ་བུ་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན་
ཡང་བྱེད་ཆོག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་བདག་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་མིན་
ནམ་སྟུམ་མོ། །

མནིང་ག་ད་གཉིས་བདག་ལ་འཇུག་ཆུལ་རེབ་མིག		
གཙོད་པ་པོ།	གཙོད་པར་བྱེད།	གཙོད་བྱེད།
གཏོར་བ་པོ།	གཏོར་བར་བྱེད།	གཏོར་བྱེད།
གཏོད་པ་པོ།	གཏོད་པར་བྱེད།	གཏོད་བྱེད།
གཏུག་པ་པོ།	གཏུག་པར་བྱེད།	གཏུག་བྱེད།
གཏར་བ་པོ།	གཏར་བར་བྱེད།	གཏར་བྱེད།
དྲི་བ་པོ།	དྲི་བར་བྱེད།	དྲི་བྱེད།
དགར་བ་པོ།	དགར་བར་བྱེད།	དགར་བྱེད།
དཔྱག་པ་པོ།	དཔྱག་པར་བྱེད།	དཔྱག་བྱེད།
དུལྱོད་པ་པོ།	དུལྱོད་པར་བྱེད།	དུལྱོད་བྱེད།
དགང་བ་པོ།	དགང་བར་བྱེད།	དགང་བྱེད།

མ་ཙིང་ག་ད་གཉིས་གཞན་ལ་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་རྟེན་མིག		
<u>གཙང་བྱའི་ཤིང་།</u>	<u>གཙང་པར་བྱ།</u>	<u>གཙང་བྱ།</u>
<u>གཙག་བྱའི་དཀར་ཡོལ།</u>	<u>གཙག་པར་བྱ།</u>	<u>གཙག་བྱ།</u>
<u>གཏང་བྱའི་སྦྱན་པ།</u>	<u>གཏང་བར་བྱ།</u>	<u>གཏང་བྱ།</u>
<u>གཟུང་བྱའི་དངོས་པོ།</u>	<u>གཟུང་བར་བྱ།</u>	<u>གཟུང་བྱ།</u>
<u>གཞམ་བྱའི་དག།</u>	<u>གཞམ་པར་བྱ།</u>	<u>གཞམ་བྱ།</u>
<u>གཞོག་བྱའི་ཤིང་།</u>	<u>གཞོག་པར་བྱ།</u>	<u>གཞོག་བྱ།</u>
<u>དྲི་བྱའི་སྒྲལ་མ།</u>	<u>དྲི་བར་བྱ།</u>	<u>དྲི་བྱ།</u>
<u>དགག་བྱའི་སྦྱན།</u>	<u>དགག་པར་བྱ།</u>	<u>དགག་བྱ།</u>
<u>དགས་བྱའི་ཤིང་།</u>	<u>དགས་པར་བྱ།</u>	<u>དགས་བྱ།</u>
<u>དགམ་བྱའི་སྒྲལ།</u>	<u>དགམ་པར་བྱ།</u>	<u>དགམ་བྱ།</u>
<u>དགང་བྱའི་སྦྱང།</u>	<u>དགང་བར་བྱ།</u>	<u>དགང་བྱ།</u>

གཡིག་དྲམ་ད་ལྟ་བལ་འབྲུག་ཚུལ་རྟེན་མིག		
<u>གཙང་བཞེན་པ།</u>	<u>གཙག་བཞེན་པ།</u>	<u>གདལ་བཞེན་པ།</u>
<u>གཏྲ་བཞེན་པ།</u>	<u>གཏྲ་ལྷས།</u>	<u>གཏྲ་བའི་སྒྲང།</u>

དམིག་དྲུས་ད་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུག་སྒྲུལ་རྟེན་མིག		
<u>ད་ཀྱི་བཞེན་པ།</u>	<u>ད་ཀྱི་ཡིན་འདུག</u>	<u>ད་གག་བཞེན་པ།</u>
<u>ད་ལྟ་བཞེན་པ།</u>	<u>ད་ལྟ་ད་ཀྱི་ཡིན།</u>	<u>ད་ལྟ་ད་ལྟས།</u>

མི་མིག་ལ་ནི་འཆད་པ་པོ། ། འཆད་པར་བྱེད་དང་འཆད་པར་
 འབྱུར། ། ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་བདག་དངོས་དང་། ། འཕྲོ་བ་པོ་དང་འཕྲོ་
 བར་བྱེད། ། ཅེས་སོགས་བདག་དོན་པལ་པ་དང་། ། འབྱེལ་མེ་ཞེས་སོགས་ད་
 ལྟ་དང་། ། འབྱེལ་བར་འབྱུར་སོགས་མ་འོངས་འབྱུག ། གོ་དོན་ནི། རྒྱ་
 འབྱུག་གི་མོ་[འ]མིག་ནི། དངོས་པོ་བདག་དངོས་དང་བདག་དོན་པལ་པ།
 དུས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་བཅས་རྣམས་པའི་ཕྱིར་འབྱུག་གོ །

མི་ལ་མིག་བདག་དངོས་ལ་འབྱུག་སྒྲུལ་རྟེན་མིག		
<u>འཆད་པ་པོ།</u>	<u>འཆད་པར་བྱེད།</u>	<u>འཆད་བྱེད།</u>
<u>འཁེལ་བ་པོ།</u>	<u>འཁེལ་བར་བྱེད།</u>	<u>འཁེལ་བྱེད།</u>
<u>འབྱུང་པ་པོ།</u>	<u>འབྱུང་པར་བྱེད།</u>	<u>འབྱུང་བྱེད།</u>
<u>འབྱེར་བ་པོ།</u>	<u>འབྱེར་བར་བྱེད།</u>	<u>འབྱེར་བྱེད།</u>
<u>འགྲུགས་པ་པོ།</u>	<u>འགྲུགས་པར་བྱེད།</u>	<u>འགྲུགས་བྱེད།</u>

མི་ཡིག་འཕྲི་བའ་འོངས་པ་ལ་འབྲུག་ཚུལ་རྟེན་མིག				
འཆད་པར་འབྲུར།	འཇེལ་བར་འབྲུར།	འཕྱེད་པར་འབྲུར།	འབྱེར་བར་འབྲུར།	འབྱུར་པར་འབྲུར།
འབྱིལ་བར་འབྲུར།	འབྲུམས་པར་འབྲུར།	འཁྱེ་བར་འབྲུར།	འཕྱུལ་བར་འབྲུར།	འབྲུ་བར་འབྲུར།
འབྲུངས་པར་འབྲུར།	འཁོར་བར་འབྲུར།	འཁྱོལ་བར་འབྲུར།	འཁྱོར་བར་འབྲུར།	འདུལ་བར་འབྲུར།

མི་ཡིག་འདྲེ་བདག་རྟོན་པ་ལ་བའམ་བྱ་བྱེད་བ་མི་དད་པ་ ལྟར་སྒྲུང་བའི་བྱེད་པ་ཁོ་ཁོ་མིག་རྣམས་ ལ་འབྲུག་ཚུལ་བྱི་རྟེན་མིག		
འཁྱོ་བ་པོ།	འཁྱོ་བར་བྱེད།	འཁྱོ་བྱེད།
འབྲུན་པ་པོ།	འབྲུན་པར་བྱེད།	འབྲུན་བྱེད།
འཁོད་པ་པོ།	འཁོད་པར་བྱེད།	འཁོད་བྱེད།
འཁོར་བ་པོ།	འཁོར་བར་བྱེད།	འཁོར་བྱེད།
འབྲར་བ་པོ།	འབྲར་བར་བྱེད།	འབྲར་བྱེད།
འབྲུམས་པ་པོ།	འབྲུམས་པར་བྱེད།	འབྲུམས་བྱེད།
འཆར་བ་པོ།	འཆར་བར་བྱེད།	འཆར་བྱེད།
འཆི་བ་པོ།	འཆི་བར་བྱེད།	འཆི་བྱེད།
འབྲུག་པ་པོ།	འབྲུག་པར་བྱེད།	འབྲུག་བྱེད།
འབར་བ་པོ།	འབར་བར་བྱེད།	འབར་བྱེད།

མ་ཡིག་འ་དེ་རྩ་ས་རྒྱ་ད་ལྷ་བ་ལ་འབྱུག་རྒྱལ་ནི། འཁལ་བཞིན་པ།

འཁྲུང་བཞིན་པ། འཁོར་ལུས། འཁྱུང་གྱིན་འདུག།

སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། 《ཙ་བ་》འདིའི་ནང་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་བའི་
དཔེར་བརྗོད་དུ་བཀོད་པ་ནི་དོགས་པའི་གནས་ཡིན།

རྟེན་རྒྱ་མ་གྲི་མ་གྲིག་ནི། ། བདག་གཞན་ཏུ་མ་གཏུམ་མཉམ་
 བར་འབྱུག ། ཅེས་ཞུ་བ་འབྱུག་གི་རྟེན་རྒྱ་མོ་[མ]གྲིག་ནི། བདག་གཞན་དང་།
 ཏུ་མ་གཏུམ་མཉམ་གྱི་ལྟེ་བཤམ་མེད་པར་མཇམ་མཉམ་ཅད་ལ་མཚན་པར་འབྱུག་གོ།

ཕིན་ཀྱི་མེ་མཉེན་ཀྱི་བདག་གཞན་ཀྱི་ཀྱུ་ཀྱུ་མ་ལ་ འཇུག་མཆོད་ཀྱི་ཀྱུ་ཀྱུ་མཉེན་ཀྱི་ཀྱུ་ཀྱུ་མ་ལ་			
མཁས་པ་པོ། ~~~~~	མཁས་པར་བྱ། ~~~~~	མཁས་བྱེད། ~~~~~	མཁས་བཞིན་པ། ~~~~~
མཁས་བྱེད་ཀྱི་མེན་ཏན། ~~~~~	མཁས་པར་བྱ། ~~~~~	མཁས་བྱ། ~~~~~	མཁས་པར་འཇུག། ~~~~~

གཞན་ཡང་བས་འཕུལ་ཅན་ནས་པའི་རྩོན་འཇུག་གི་བྱ་ཆོག་སལ་ཅེ་བ་
བདག་གཞན་དུས་གསུམ་དུ་མིང་གཞིར་མི་འཇུར་བར་གནས་པའི་[བྱེད་པ་པོ་]
ནི། [ད་ཉ་བ]དང་། [བྱ་ཡུལ]མ་འོངས་པར་བསྐྱས་པ། དཔེར་ན། [སྐྱབ་
པ་པོ་]ལྟ་བུ་[དངོས་པོ་བདག]དང་། [སྐྱབ་བཞིན་པ]ལྟ་བུ་ད་ཉ་བ།
[བསྐྱབ་བྱའི་ཡིག]ལྟ་བུ་[དངོས་པོ་གཞན]དང་། [བསྐྱབ་པར་འཇུར]ལྟ་བུ་
མ་འོངས་པ། གཉིས་པོ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའམ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་
ན་འདས་པ་ལ་བས་འཕུལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ། དཔེར་ན། [བསྐྱབས་ཟིན]
ལྟ་བུ་དང་། ད་ཉ་བ་ལ་རྩོན་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དཔེར་ན།
[སྐྱབ་བཞིན་པ]ལྟ་བུ། མ་འོངས་པ་ལ་བས་འཕུལ་ཡོད་ལ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་
དཔེར་ན། རྩེ་ཕུ་[བསྐྱབ་ཕུ]ལྟ་བུ། སྤལ་ཆོག་ལ་བས་འཕུལ་མེད་ཅིང་ཡང་།

འབྲུག་ཡོད་པ། དཔེར་ན། [སྐྱབས་མིག] ཉ་བྱ་ཡིན་བཤད་པ་དེ་ནི། མིང་གཞི་འབྲུག་པ་མེད་པའི་བཞེགས་འདོགས་ཅན་ལ་སྐྱོན་འབྲུག་པ་ཡིག་འབྲུག་པའི་སྐབས་སྟེ་ཡིན་གྱི། མིང་གཞི་འབྲུག་ཞིང་སྐྱོན་འབྲུག་གཞན་འབྲུག་པའི་བྱ་ཆོག་གི་སྐབས་སྟེ་དེ་ཉ་མ་ཡིན་པར། དཔེར་ན། གཏུགས་བྱ། འདོགས་བྱེད། བཏུགས། སྐྱགས་མིག་ཉ་བྱར། མ་འོངས་པ་རྒྱུར་པར་འདོགས་ཞེས་འཇིགས་འབྲུག་པ་དང་། གཞན་དངོས་ཀྱི་སྐབས་སྟེ་གཏུགས་འཇིགས་དགོས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་འདས་པ་ལའང་། བཏུང་། བཟུམ། བཟུང་། སོགས་ཡང་འབྲུག་མ་དགོས་པ་འདི་ཉ་བྱ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འགར་འདས་ཆོག་དང་། སྟེལ་ཆོག་ལ་དཔེར་ན། བྱས་ཟིན། བྱས་མིག་ བཟུས་ཟིན། བྱས་མིག་ཉ་བྱ་རྗེས་འབྲུག་ས་རྒྱར་སྦྱར་བས་འབྲུག་པའང་ཡོད་དོ། །

གསུམ། རྗེས་འབྲུག་གི་འབྲུག་པ་བཤད་པ།

(1) རྗེས་འབྲུག་གི་སྐྱུ་ཡི་འབྲུག་ཚུལ།

རྗེས་འབྲུག་བཅུ་པོ་མིང་གཞི་ལ། ། ཇི་ལྟར་འབྲུག་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ། གོ་དོན། རྗེས་འབྲུག་བཅུ་པོ་དེ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་འབྲུག་པའི་ཆེ་འབྲུག་པ་བཞིའི་སྐོར་ནས་འབྲུག་པའི་ནང་ནས། 1. མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ། 2. རྗེས་འབྲུག་གང་གིས་འབྲུག་པ་བཅས་འབྲུག་པ་དང་པོ་གཉིས་སྦྲར་སྟུམ་ཅུ་པའི་འགོ་བརྗོད་སྐབས་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། 3. ཇི་ལྟར་འབྲུག་པ་ནི་སྟེ་གདངས་ཇི་ཉ་བྱའི་སྐོར་ནས་འབྲུག་པ་དང་། 4. དོན་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ལ་འབྲུག་ཚུལ་གཉིས་ནི་མཁུག་བྱང་གི་ཚུལ་ཏུ་འཆད་རྒྱ་ཡིན།

དང་པོ་སྐྱུ་ཡི་འབྲུག་ཚུལ་ནི། ། སྐྱུ་ཡིག་གི་ཡིག་ཡང་འབྲུག་ཅན། ། རྗེས་བྱང་བ་དང་སྐྱུ་ཡིག་བ། ། ཡང་འབྲུག་ཅན་ནི་རྗེས་བྱ་འབྲིང་། ། ག་བ་ཡང་

འཁྱག་མེད་པ་དང་། ། ད་སའི་མཐའ་ཅན་བ་མ་རྟེ། ། དྲག་པ་མོ་ལའང་ནང་
གསེས་ཀྱིས། ། དྲག་ཞན་པར་མ་གསུམ་བྱ་དེ། ། དེ་བཞིན་ཞན་པ་མོ་ལ་
ཡང་། ། ནང་གསེས་དྲག་ཞན་གཉིས་དེ། ། ར་མ་ཡང་འཁྱག་ཅན་མོ་
དང་། ། ར་མ་ཡང་འཁྱག་མེད་པ་དང་། ། འ་མཐའ་ཅན་རྣམས་ཁིན་བྱ་
མོ། ། པར་མ་མ་ཅིང་ན་ར་ལ། ། ཡང་འཁྱག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བྱང་། །
མིང་གཞི་མོ་ཡིག་མཐར་ཡོད་དང་། ། མིང་གཞི་མ་ཅིང་རྗེས་སུ་ནི། ། ཡང་
འཁྱག་དང་བཅས་བྱགས་པ་ན། ། དྲག་དང་ཐད་པས་དྲག་པར་འཁྱར། །
མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྗེས་སུ་ནི། ། ཡང་འཁྱག་མེད་པར་བྱགས་པ་ན། ། ཞན་
དང་ཐད་པས་ཞན་པར་འཁྱར། ། དེ་གཉིས་འཁྱར་བ་མ་ཅིང་ཡིན། ། མིང་
གཞི་མོ་ཡིག་རྗེས་སུ་ནི། ། ཡང་འཁྱག་དང་བཅས་བྱགས་པ་ན། ། དྲག་ཞན་
གཉིས་ཀའི་ཆ་རྒྱན་བྱི། ། མཆན་གཉིས་མ་ཅིང་ཞེས་སུ་གསུམ། ། མིང་གཞི་
མ་ཅིང་རྗེས་སུ་ནི། ། ཡང་འཁྱག་མེད་པར་བྱགས་པ་ན། ། དྲག་ཞན་གང་
བྱའང་མི་འཁྱར་བས། ། མཆན་མེད་མ་ཅིང་ཞེས་སུ་འདོད། ། གོ་དོན་ནི།
རྗེས་འཁྱག་གི་མོ་ཡིག[ག]ལ་ཡང་འཁྱག[ས]ཡིག་བྱགས་པ་ན། མོ་ཡིག་
གཉིས་ནང་ཐད་ཀྱི་རྣམས་ལས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་དྲག་པའི་པར་མར་
འཁྱར་བ[སྐྱེས་བྱ་རབ]ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

རྗེས་འཁྱག་གི་མོ་ཡིག[བ]ལ་ཡང་འཁྱག[ས]ཡིག་བྱགས་པ་ན། མོ་ཡིག་
གཉིས་ནང་ཐད་ཀྱི་རྣམས་ལས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་དྲག་པའི་པར་མར་
འཁྱར་བ[སྐྱེས་བྱ་འཕྲིང]ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

རྗེས་འཁྱག་གི་མོ་ཡིག[ག་བ]གཉིས་ལ་ཡང་འཁྱག་མེད་པ་དང་། མིང་
གཞི་ལ་རྗེས་འཁྱག[ད]དང་[ས]ཡི་མཐའ་ཅན་ནི་རྗེས་འཁྱག་རང་གི་བྱས་
པས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གདངས་དྲག་པའི་ཞན་པར་འཁྱར་བ[སྐྱེས་བྱ་ཐ་མ]ཞེས་བྱ་
རྟེ། དཔེར་ན། བཀའ་བཀའ། བཀའ། བཀའ། ལྟ་བུ།

རྟགས་འཁྱག་གི་ཕྱི་ཡིག་སྟེང་ལྷན་པ་འབྲིང་བ་གསུམ་གྱི་དཔེ།		
མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓	མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓	མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓
བསྐྱགས། མ	བསྐྱགས། མ	འཁོགས། མ
མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓	མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓	མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓
བསྐྱབས། མ	བསྐྱབས། མ	ཁེབས། མ

མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓	མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓	མིང་ག་ཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↓
བགག་ ×	དགག་ ×	ཁག
བགབ་ ×	དགབ་ ×	ཁབ
བགད་ ×	དགད་ ×	འཁད
བགས་ ×	དགས་ ×	མཁས
↑ ག་བ་ཡང་འཁྱག་མེད་པ་དང་། ད་སའི་མཐའ་ཅན་སྟེང་ལྷན་པ་བྱེད་པ། ↑		

རྟགས་འཁྱག་གི་ཕྱི་ཡིག་[ར་མ]གཉིས་ལ་ཡང་འཁྱག་[ས]ཡིག་ཞུགས་པ་ན།
 རྟགས་འཁྱག་དང་ཡང་འཁྱག་ཕྱི་ཡིག་ནང་པན་ཚུན་པ་འཁྱག་པ་ལྷན་པ་བྱེད་པ་
 གདངས་ཞན་པའི་དྲག་པར་འཁྱར་བ་[ཕྱི་ཅམ]གྱི་ཡིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
 བསྐྱབས། འཁོགས། ཁེབས་པ་ལྟ་བུ།

རྟགས་འཁྱག་གི་ཕྱི་ཡིག་[ར་མ]གཉིས་ལ་[ཡང་འཁྱག་མེད་པ་]དང་། མིང་

གཞིའི་མཐར་རྗེས་འཇུག [༢] མཐའ་ ཅན་ནམས་སྐྱ་གདངས་ཞན་པའི་ཞན་
པར་འཇུག་པ། མིན་ཏུ་ཕྱོད་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ནི་འཕྲུལ་གྱི་ཐུང་དྲུང་ལོད་པས་གཟིགས།

རྗེས་འཇུག་གི་ཕྱོད་ཡིག་དང་མ་གཉིས་པར་འཇུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔེ།					
མིང་གཞི། ↓	དཔེ། ↓	རྗེས་འཇུག་ ↓	མིང་གཞི། ↓	དཔེ། ↓	རྗེས་འཇུག་ ↓
ཀ	བསྐྱུངས།	ང་། ས།	ཀ	སྐྱེམས།	མ། ས།
ཁ	ཁྱེངས།	ང་། ས།	ཁ	ཁམས།	མ། ས།
ག	གྲུངས།	ང་། ས།	ག	གྲོམས།	མ། ས།
མིང་གཞི། ↓	དཔེ། ↓	རྗེས་འཇུག་ ↓	མིང་གཞི། ↓	དཔེ། ↓	རྗེས་འཇུག་ ↓
ཀ	བཀྱང་།	ང་།	ཀ	སྐྱེམ།	མ། +
ཁ	ཁྱེང་།	ང་།	ཁ	ཁམ།	མ། +
ག	གྲོང་།	ང་།	ག	གྲོམ།	མ། +
མིང་གཞི། ↓		དཔེ། ↓	རྗེས་འཇུག་ ↓		
ཀ		དྲུག་ལ།	འ་མཐའ།		
ཁ		མཁལ་ལ།	འ་མཐའ།		
ག		དྲུག་ལ།	འ་མཐའ།		

རྒྱུ་འབྲུག་གི་མ་ཅིང་[ན་ར་ལ]གསུམ་པོ་དེ་ཡང་འབྲུག་[ད་དྲག་ཡོད་དམ་མེད་
ཀྱང་རྒྱང་]མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ལྟའི་མཐའ་ཡོད་པ་དང་། མིང་གཞི་མ་ཅིང་ལྟའི་
རྒྱུ་འབྲུག་གི་མ་ཅིང་[ན་ར་ལ]གསུམ་པོ་[ད་དྲག་ཡོད་པ]ནམས་རྒྱུ་
འབྲུག་དང་མིང་གཞི་གཉིས་མ་ཅིང་དང་། ཡང་འབྲུག་མོ་ཡིག་ནང་ཕན་ཚུན་
ཡང་པའི་སྟོབས་ལས་སྒྲ་གདངས་བར་མའི་དྲག་པར་འབྱུང་བའི་རེའུ་མིག་

རྒྱུ་འབྲུག་ན་ར་ལ་གསུམ་པོ་ཡང་འབྲུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ ཀྱི་སྟོབས་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ལ་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ།						
རྒྱུ་འབྲུག་ མིང་གཞི།	ནད།	ན།	རད།	ར།	ལད།	ལ།
ཀ	བཀནད།	ཀྱན།	བཀྱརད།	བཀྱར།	བཤོལད།	བཀལ།
ཅ།	བཙོནད།	བཙོན།	གཙོརད།	གཙོར།	བཙལད།	ཙལ།

རྒྱུ་འབྲུག་ན་ར་ལ་གསུམ་པོ་ཡང་འབྲུག་ཡོད་པ་མོ་ནའི་ སྟོབས་མིང་གཞི་མ་ཅིང་ལ་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ།			
རྒྱུ་འབྲུག་ མིང་གཞི།	ནད།	རད།	ལད།
ཁ	འཁོནད།	འཁྱརད།	འཁོལད།
མ།	མཙོནད།	མཙོརད།	མཙོལད།

རྒྱུ་འབྲུག་གི་མ་ཅིང་[ན་ར་ལ]གསུམ་པོ་དེ་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་[མོ་ཅམ]བཅུ་
གཉིས་དང་། [ཤིན་རུ་མོ]བཞི། [མོ་གཤམ]གསུམ་བཅས་བཅུ་དགའི་མཐའ་

[ཡང་འཇུག་མེད་པའི་]ཚེ། མིང་གཞིའི་[མ་ཡིག་]དང་རྩེས་འཇུག་གི་[མ་ནིང་]
ཕན་ཚུན་སྤང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་གདངས་ཞན་པའི་ཞན་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་
ནས་[འགྱུར་བ་མ་ནིང་]དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འགྱུར་བ་མ་ནིང་ལྷ་
བ་མུད་མུད་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་གཉིས་ལ་ཕོ་དང་མོར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ནི། གཤམ་གསལ་གྱི་རེའུ་མིག་ལ་གཟིགས།

རྩེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ལ་ ཡང་འཇུག་མེད་པའི་སྟོབས་འཇུག་པའི་དཔེ།			
མིང་གཞི། རྩེས་འཇུག་	ན།	ར།	ལ།
ག	མགོན།	མགུར།	འགོལ།
ས།	གསོན།	གསེར།	གསལ།

རྩེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་[ན་ར་ལ་]གསུམ་པོ་དེ་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་[ཕོ་ཅམ་]བཅུ་
གཉིས་དང་[ཤིན་རྩ་ཕོ་]བཞི། [ཕོ་གཤམ་]གསུམ་བཅས་བཅུ་དགུའི་མཐར་
[ཡང་འཇུག་ད་དྲག་དང་བཅས་]ཏེ་འཇུག་པའི་ཚེ། རྩེས་འཇུག་གི་[མ་ནིང་]
དང་ཡང་འཇུག་གི་[ཕོ་ཡིག་]བཅས་ཕན་ཚུན་སྤང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་གདངས་
དྲག་ཞན་གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་[མཚན་གཉིས་མ་ནིང་]ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་དེ་ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཀའི་རྟགས་དང་
ལྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ནི་གཤམ་གསལ་གྱི་རེའུ་
མིག་ལ་གཟིགས།

རྟགས་འབྲུག་ན་ར་ལ་གསུམ་པོ་མིང་གཞིའི་ཚོ་ཡིག་ལ་ ཡང་འབྲུག་མེད་པའི་རྟགས་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ།			
རྟགས་འབྲུག་ མིང་གཞི།	ནད།	རད།	ལད།
ག	ཁྱོནད།	དགརད།	ཚོལད།
ས།	གསོནད།	གསོརད།	གསོལད།

རྟགས་འབྲུག་གི་མ་ཅིང་[ན་ར་ལ]གསུམ་པོ་དེ་མིང་གཞི་[མ་ཅིང་]ལྟའི་རྟགས་སུ
[ཡང་འབྲུག་མེད་པར་]འབྲུག་པའི་ཚོ། [མིང་གཞི]དང་[རྟགས་འབྲུག]
གཉིས་ཀ་[མ་ཅིང་]ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་དངས་དྲག་ཞན་གང་དུའང་མི་
འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་[མཚན་མེད་མ་ཅིང་]ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ་
ཅིང་མཚན་མེད་དེ་ལ་མོ་མོ་གང་གི་ཡང་རྟགས་མེད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ནི་གསལ་གསལ་གྱི་རེའུ་མིག་ལ་གཟིགས།

རྟགས་འབྲུག་ན་ར་ལ་གསུམ་པོ་མིང་གཞིའི་མ་ཅིང་ལ་ ཡང་འབྲུག་མེད་པའི་རྟགས་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ།			
རྟགས་འབྲུག་ མིང་གཞི།	ན།	ར།	ལ།
ཁ	མཁན།	མཁར།	འཁལ།
ཚ	མཚན།	འཚར།	འཚོལ།

(2) རྗེས་འཇུག་གི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ།

གཉིས་པ་དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི། ། རྩ་མ་གང་ལྟར་འཇུག་པ་ནི། །
 རྗེས་འཇུག་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡི། ། མིང་དེ་བདག་གཞན་སོགས་གང་སྟོན། །
 སལ་ཆེད་མིང་དེའི་སྟོན་འཇུག་གི། ། རྩམ་པར་ཐུབ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ། ། སོ་
 དོན། རྗེས་འཇུག་ནམས་མིང་གཞི་ནམས་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་
 དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ། རྩ་མ་གང་ལྟར་འཇུག་པ་དང་། རྩ་མ་གང་ལྟར་འཇུག་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཆོན་རྩ་མ་གང་ལྟར་འཇུག་པ་ནི།

རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་གང་ལ་འཇུག་པའི་མིང་ཆོག་དེས་དངོས་པོ་བདག་
 གཞན་དང་། རྩམ་གསུམ་སོགས་གང་དང་གང་སྟོན་པ་ནི། སལ་ཆེད་མིང་
 དེའི་སྟོན་འཇུག་གི་རྩམ་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་བཟང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་འཇུག་ལ་མ་བཞེས་པར་རྗེས་འཇུག་རྒྱང་པས་བདག་
 གཞན་དང་རྩམ་གསུམ་སྟོན་མི་རྩམ་ཤིང་། འོན་ཀྱང་འདས་ཆོག་དང་སྐལ་ཆོག་
 སོགས་རྩམ་གསུམ་འགའ་ཞིག་སྟོན་འཇུག་མེད་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་རྩམ་པས་
 སྟོན་བྱལ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། སལ་ཆེད་ཞེས་པའི་ཆོག་དེའི་རྩམ་པ་ལ་
 བཞེན་ནས་མོ་དགོས་པ་ཡིན།

སྟོན་འཇུག་གི་རྩམ་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྗེས་འཇུག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་
 བདག་གཞན་དང་། རྩམ་གསུམ་སོགས་སྟོན་ཚུལ་ནི། འཕྲུལ་ཅན་ཁག་གི་རྩམ་
 གསུམ་སྟོན་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་རིུ་མིག་གོང་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་
 དང་། སྟོན་འཇུག་ལ་མ་བཞེས་པར་རྗེས་འཇུག་རྒྱང་པས་འདས་ཆོག་དང་།
 སྐལ་ཆོག་སྟོན་བྱལ་པའི་དཔེར་བཞིན་ནི། ཡག་སྤྱུ་ རྒྱག་སྤྱུ་ རྒྱལ། རྩྱུ་སྤྱུ་
 ཉན་ད། སལ། རྒྱང་སྤྱུ་ སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ།

རྗེས་འཇུག་གིས་སྟོན་འཇུག་ལ་མ་བཞེས་པར་དངོས་པོ་བདག་གཞན་
 སྟོན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྩམ་གསུམ་གྱི་ཆོག་ཐང་བྱུར་དུ་བྱུར་ནས་སྟོན་

པ་མ་གཏོགས། ཅུ་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཐང་མ་སྒྲུར་བར་རྗེས་འབྲུག་ཀྱང་པས་བདག་
གཞན་སྟོན་བྱུང་པ་ནི་རེ་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་ཅིང་། ཅུ་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཐང་ནི།
དཔེར་ན། གཤམ་པ་པོ། གཤམ་བྲུ། རྒྱས་པ་པོ། རྒྱས་བྲེད། རྒྱས་བྲུ།
ཉན་པ་པོ། ཉན་བྲེད། ཉན་བྲུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་བྲུ། རུས་
གསུམ་གྱི་ཆོག་ཐང་། གཤམ་པར་འབྱུར། གཤམ་བཞིན་པ། རྒྱས་པར་འབྱུར།
རྒྱས་བཞིན་པ། ཉན་པར་འབྱུར། ཉན་བཞིན་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(3) རྗེས་འབྲུག་གི་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།

ཕྱི་མ་རི་ལྟར་འབྱུར་བ་ནི། ། རྗེས་འབྲུག་ཙ་ཡིས་ཙ་ཡིག་གི། ། མིང་
མཐའ་གཞན་དྲངས་དེ་བཞིན་བྲུ། ། ཙ་ཡིས་ཙ་ཡི་མིང་མཐའ་དང་། ། མ་
ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་དྲངས། ། དེ་རྣམས་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་ཉེ། །
བརྗོད་བདེ་འདྲེན་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་། ། ཞོ་དོན་ནི། རྗེས་འབྲུག་གི་འབྲུག་
པའི་ནང་ཆོན་རྗེས་འབྲུག་གི་མིང་མཐའ་ཕྱི་མ་རི་ལྟར་འབྱུར་བ་ནི། རྗེས་
འབྲུག་གི་ཙ་ཡིག་[ག་ད་བ་ས]བཞི་པོའི་རྗེས་སུ་ཆོག་ཐང་གི་མིང་གཞིའི་ཙ་ཡིག་
[ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཙ]ཅི་རིགས་དྲངས་པ་ནི་[ཙ་ཡིག་གིས་ཙོའི་མིང་མཐའ་དྲངས་པ་]
དང་། རྗེས་འབྲུག་གི་ཙ་ཡིག་[ར་མ་འ]གསུམ་གྱིས་མིང་གཞིའི་ཙ་ཡིག་[ར་ར་
མ་ཟ་ཉ་ཏ]རྒྱག་མ་གཏོགས་པའི་ཙ་ཡིག་བཅུ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་འདྲེན་པ་ནི་[ཙ་
ཡིག་གིས་ཙོ་དྲངས་པ་]དང་། རྗེས་འབྲུག་གི་མ་ནིང་[ན་ར་ལ]གསུམ་གྱི་མཐའ་
མིང་གཞིའི་མ་ནིང་[ཁ་ཆ]གཉིས་ཅི་རིགས་དྲངས་པ་ནི་[མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་
དྲངས་པ་]བཅས། དེ་རྣམས་ནི་[མིང་མཐའི་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་]ཡིན།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རེའུ་མིག་གཤམ་ནས་འབྱུར་བ་རྣམས་ལ་
ལེགས་པར་གཟིགས།

རྒྱུག་གི་ཚིག་གཅི་ མཐར་ཕྱིན་གཞི་ཚིག་ཀྱངས་པ།		རྒྱུག་གི་ཚིག་གཅི་ མཐར་ཕྱིན་གཞི་ཚིག་ཀྱངས་པ།	
ག—ག	ཚོག་ ཀ	བ—ག	ཐབ་ ཀ
ག—ཅ།	བགག་ ཅིང་།	བ— ཅ།	བགབ་ ཅིང་།
ག—ཉ།	བགག་ ཉི།	བ—ཉ།	བགབ་ ཉི།
ག—པ།	བགག་ པ།	བ—པ།	བགབ་ པ།

རྒྱུག་གི་ཚིག་གཅི་ མཐར་ཕྱིན་གཞི་ཚིག་ཀྱངས་པ།		རྒྱུག་གི་ཚིག་གཅི་ མཐར་ཕྱིན་གཞི་ཚིག་ཀྱངས་པ།	
ད—ག	དམྱན་ ཀ	ས—ག	སྦས་ ཀ
ད—ཅ།	བཞན་ ཅིང་།	ས— ཅ འདི་ལ་མི་འཇུག་ བྱིང་།	
ད—ཉ།	བཞནན་ ཉི།	ས—ཉ	བཞུས་ ཉི།
ད—པ།	བཞན་ པ།	ས—པ	བཞུས་ པ།

ཆེ་མ་འབྲུག་གི་མོ་མིག་འཕེ་ མཐུན་མིང་ག་ཞི་མོ་བྲངས་པ།		ཆེ་མ་འབྲུག་གི་མོ་མིག་འཕེ་ མཐུན་མིང་ག་ཞི་མོ་བྲངས་པ།	
ང—ག	ཞིང་ག	འ—ག	འདེང་ག
ང—ད།	གཙང་ད།	འ—བ།	འདེང་བ།
ང—བ།	ལྷང་བ།	འ—ཞ།	དགའ་ཞིང་།
ང—ཞ།	ལྷང་ཞིང་།	འ—འ།	དགའ་འོ།
ང—ར་	བཏང་ར་།	འ—ཡ།	མདའ་ཡི།
ང—ན།	བཏང་ན།	འ—ན།	དགའ་ན།
ང—ལ།	བཏང་ལ།	འ—ར།	མཐའ་རུ།
		འ—ལ།	མཐའ་ལ།

རྗེས་འབྲུག་གི་ཕྱི་ཡིག་མ་ཡི་ མཐུང་མིང་གཞིའི་ཕྱི་འབྲུང་སྤྱད་པ།		རྗེས་འབྲུག་གི་ཕྱི་ཕྱིར་ན་རྩེ་ལ་གསུམ་ མཐུང་མིང་གཞིའི་ཕྱི་ཕྱིར་དྲུང་སྤྱད་པ།	
མ—ག	ཐམ་ །	ན—ཁ།	ལྷོན་ །
མ—ད།	གམ་ །	ན—ཁ།	མཐོན་ །
མ—ཞ།	བསམ་ །	ར—ཁ།	དབྱར་ །
མ—མ།	བསམ་ །	ར—ཁ།	ཐེར་ །
མ—ན།	བསམ་ །	ལ—ཁ།	མཚལ་ །
མ—ལ།	བསམ་ །	ལ—ཁ།	འཕེལ་ །

[མིང་མཐས་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ] མ་ཡིན་ཀྱང་ [མིང་མཐས་ཟླ་
མཚུངས་འདྲེན་པ] དང་། ཟླ་མཚུངས་རྟགས་མཚུངས་གཉིས་ཀ་མིན་ཀྱང་
[བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ]བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དབྱར་ཁ། ཀ
ལྷོན་ཁ། ཀ དབྱིད་ཀ། ཁ མྱིད་ཀ ཁ ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན
[རྗེས་འབྲུག་ཕྱི་ཕྱིར་གསུམ་མིང་གཞིའི་ཕྱི་འབྲུང་སྤྱད་པའི་རྟགས་མཚུངས་]དང་།
[རྗེས་འབྲུག་ཕྱི་ཡིག་གསུམ་མིང་གཞིའི་ཕྱི་ཡིག་དྲུང་སྤྱད་པའི་རྟགས་མཚུངས་]
འདྲེན་པ། [རྗེས་འབྲུག་ཕྱི་ཡིག་གསུམ་མིང་གཞིའི་ཕྱི་ཡིག་དྲུང་སྤྱད་པའི་རྟགས་
མཚུངས་]ཡིན་ལ། སྒྲིམ་ཅན་རྣམས་ཐུར་ན་རྟགས་མཚུངས་མིན་པར་བརྗོད་
བདེ་འདྲེན་པ་ཡིན།

ཡང་། རྗེས་འབྲུག་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་མིང་གཞི་གཉིས་རྟགས་མཚུངས་

མིན་ཀྱང་[སྤྱ་མཚུངས་འདྲིན་པ་]དཔེར་ན། སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་[རྟོ]ཡིག་
མ་གཏོགས། གཞན་ན་མས་རྗེས་འཁྱག་གི་སྤྱ་དང་མཐུན་པར་སྤྱར་བའི་ནང་
ནས་[གོ་རྟོ་མོ་སོ་སོ་རྟོ་རྟོ་མོ]བདུན་པོ་ན་མས་རྗེས་འཁྱག་དང་མིང་གཞི་རྟགས་
མཚུངས་མིན་ཀྱང་[སྤྱ་མཚུངས་འདྲིན་པ་]དང་། [མཐའ་མེད]ཀྱི་མཐར་[འ]
ཡིག་སྤྱར་བ་ལ་ཡང་ནགས་མཚུངས་དང་སྤྱ་མཚུངས་གང་ཡང་མིན་པ་ན་མས་ནི་
བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་མཚོན་ནས་རྗེས་འཁྱག་གིས་ཆོག་པ་དང་
འདྲིན་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས། །དང་པོ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་བཟུ། །ཕ་
ཡིས་མོ་མཐའ་དྲངས་པ་དང་། །གཉིས་པ་རྟག་པ་བདུན་པ་ན་མས། །མོ་
ཡིས་མོ་མཐའ་འདྲིན་པ་རྟེ། །བཞི་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་ན་མས། །མ་ནིང་
གིས་ནི་མོ་མཐའ་འདྲིན། །ད་དག་ཅན་མཐར་རྟོ་སྤྱར་བ། །ཕ་ཡིས་ཕ་
མཐའ་དྲངས་པ་ལོ། །གོ་རྟོ་ན་ནི། ཆོག་པ་དང་ཀྱི་མིང་མཐའ་དྲངས་ཚུལ་དེ་ཡང་
[སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྗེས་འཁྱག་གི་མཐར་གོ་སྤྱར་བ་
དང་། གསུམ་པ་ད་མཐར་རྟོ་སྤྱར་བ་དང་། ལྟ་བུ་པ་མཐར་པོ་སྤྱར་བ། བཅུ་
པ་ས་མཐར་སོ་སྤྱར་བ་ན་མས་[རྗེས་འཁྱག་ཕ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕ་ཡིག་
དྲངས་པ་]ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ད་མཐར་རྟོ་སྤྱར་བ་དང་། རྟག་པ་མ་མཐར་སོ་
སྤྱར་བ། བདུན་པ་འ་མཐར་འོ་སྤྱར་བ་ན་མས་[རྗེས་འཁྱག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་
གཞིའི་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ་]ཡིན་ཞིང་། བཞི་པ་ན་མཐར་རྟོ་སྤྱར་བ་དང་།
བརྒྱད་པ་ར་མཐར་རོ་སྤྱར་བ། དགུ་པ་ལ་མཐར་ལོ་སྤྱར་བ་ན་མས། [རྗེས་
འཁྱག་མ་ནིང་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་འདྲིན་པ་]དང་།

ད་དག་ཡོད་པའི་མཐར་རྟོ་ཡིག་སྤྱར་བ་ནི། རྗེས་འཁྱག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་
གཞིའི་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལ་དོན་བདུན་ཀྱིས་མཐར་ལྟ། །སྤྱར་བ་ཕོ་ཡིས་ཕོ་མཐའ་དང་། །ད་

དཀ་ཅན་མཐར་དུ་ཡིག་སྒྲུབ། ། མ་ཡིས་མ་མཐའ་འདྲེན་པ་ཤེ། ། ར་མ་
གཉིས་མཐར་དུ་སྒྲུབ། ། མ་ཡིས་མོ་དྲངས་དེ་མཐར་དུ། ། སྒྲུབ་པ་མ་ཡིས་
མ་ཡིག་དྲངས། ། ན་ར་ལ་མཐར་དུ་ཡིག་སྒྲུབ། ། མ་ཉིང་གིས་ནི་མོ་དྲངས་
ཤིང་། ། འ་མཐར་ར་རུ་ཅི་རིགས་སྒྲུབ། ། མ་ཡིས་མོ་མཐའ་འདྲེན་པ་ལོ། །
ཤོ་དོན། [ལ་དོན] བདུན་གྱི་ནང་ནས་རྗེས་འཇུག་ས་ཡི་མཐར་ལྷ་སྒྲུབ་པ་ནི
[རྗེས་འཇུག་ས་ཡིས་མིང་གཞིའི་མོ་མཐའ་འདྲེན་པ] དང་། ད་དུག་ཅན་གྱི་
མཐར་དུ་ཡིག་སྒྲུབ་པ་ནི། [རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ས་ཡིག་དྲངས་
པ] ཡིན་ཞིང་། རྗེས་འཇུག་ར་མ་གཉིས་མཐར་དུ་ཡིག་སྒྲུབ་པ་ནི། [རྗེས་
འཇུག་ས་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་དྲངས་པ] ཡིན་ལ། རྗེས་འཇུག་དེ་ཡིག་
གི་མཐར་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། [རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་དྲངས་
པ] དང་། རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། [རྗེས་འཇུག་མ་
ཉིང་གིས་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་དྲངས་པ] དང་། རྗེས་འཇུག་འ་མཐར་ར་དང་རུ་
ཅི་རིགས་སྒྲུབ་པ་ནི། [རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་དྲངས་པ]
ཡིན་ནོ། །

འབྲེལ་སྒྲུབ་ལས་གཡི་མཐར། ། གི་ཡིག་སྒྲུབ་པ་མས་མོ་དྲངས། ། ད་
བས་འི་མཐར་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། ། མ་ཡིས་མོ་དྲངས་ན་ར་ལའི། ། རྗེས་སུ་གྱི་སྒྲུབ་མ་
ཉིང་གིས། ། མོ་མཐའ་དྲངས་ཤིང་ར་ཡིག་གི། ། རྗེས་སུ་གི་སྒྲུབ་མ་ཡི་
མཐར། ། གྱི་དང་འ་མཐར་འི་ཡི་གཉིས། ། ཅི་རིགས་སྒྲུབ་པ་མོ་ཡིག་
གིས། ། མོ་མཐའ་དྲངས་པ་ཤེས་པར་བྱ། ། ཤོ་དོན་ནི། [འབྲེལ་སྒྲུབ] ལའི་
ནང་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་ཡིག་གི་མཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། [རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་གིས་
མིང་གཞིའི་མོ་དྲངས་པ] དང་།

རྗེས་འཇུག་དེ་བས་གསུམ་གྱི་མཐར་གྱི་ཡིག་སྒྲུབ་པ་[རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་

གིས་མིང་གཞིའི་ཚོ་ཡིག་དྲངས་པ། ཡིན་ཞིང་།

རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་གྱི་ཐུར་བ། [རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་གཞིའི་ཚོ་ཡིག་དྲངས་པ།] ཡིན་ལ།

རྗེས་འཇུག་དེ་ཡི་མཐར་གྱི་ཐུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་མ་ཡིག་གི་མཐར་གྱི་ཐུར་བ། རྗེས་འཇུག་འ་ཡི་མཐར་དྲ་དང་ཅི་རིགས་ཐུར་བ་ཆ་མས་ནི། [རྗེས་འཇུག་ཚོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཚོ་མཐའ་དྲངས་པ།] ཡིན་པར་མེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཐུན་ཐུད་གསུམ་གྱི་དྲག་ཅན། ། གསུམ་དང་ག་དེ་བ་པའི་མཐར། ། གྲང་ཡིག་ཐུར་བ་ཚས་ཚ་དྲངས། ། ར་མ་གཉིས་མཐར་ཡང་ཐུར་ཞིང་། ། འ་མཐར་འང་ཡང་ཅི་རིགས་པར། ། ཐུར་བ་ཚོ་ཡིས་ཚོ་དྲངས་ཞེ། ། ཅ་ར་ལ་མཐར་ཡང་ཐུར་བ། ། མ་ནིང་གིས་ནི་ཚོ་དྲངས་སོ། ། ཞོ་དོན། [ཐུན་ཐུད་] གྱི་ཐད་ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དྲ་དྲག་ཅན་གསུམ་དང་། ག་དེ་བ་སའི་མཐར་གྲང་ཡིག་ཐུར་བ་ནི། [རྗེས་འཇུག་ཚོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཚོ་ཡིག་དྲངས་པ།] དང་།

རྗེས་འཇུག་དེ་མ་གཉིས་གྱི་མཐར་ཡང་ཐུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་འ་ཡིག་གི་མཐར་འང་དང་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཐུར་བ་ནི། [རྗེས་འཇུག་ཚོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཚོ་ཡིག་དྲངས་པ།] དང་།

རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་ཐུར་བ་ནི། [རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་གཞིའི་ཚོ་དྲངས་པ།] ཡིན་ནོ། །

ལྷག་བཅས་གསུམ་གྱི་ན་ར་པའི། ། རྗེས་ཀྱི་ཐུར་མ་ནིང་གིས། ། ཚ་དྲངས་ས་དང་དྲག་མཐར་ཉེ། ། ཚོ་ཡིས་ཚ་དྲངས་ག་པའི་མཐར། ། ས་ཉེ་ཐུར་བའང་དེ་བཞིན་ལ། ། ད་མཐར་དེ་ཐུར་ཚས་ཚོ་དྲངས། ། ར་མ་འའི་མཐར་ས་ཉེ་ཐུར། ། ཚོ་ཡིས་ཚོ་ཡིག་དྲངས་པའོ། ། ཞོ་དོན་ནི། [ལྷག་

བཅས་ཀྱི་ཕྱད་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་
ས་མགོ་མེད་པའི་རྟེ་རྒྱང་ལྷུར་བ་ནི་[རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་
དྲངས་པ]ཡིན་ཞིང་། རྗེས་འཇུག་ས་དང་ད་དྲུག་ཅན་གྱི་མཐར་ས་མགོ་མེད་
པའི་རྟེ་རྒྱང་ལྷུར་བ་[རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ]ཡིན་
ལ། རྗེས་འཇུག་ག་དང་བའི་མཐར་ས་མགོ་ཅན་གྱི་རྟེ་ཡིག་ལྷུར་བ་འང་དེ་བཞིན་
[རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ]དང་། རྗེས་འཇུག་ད་
ཡིག་གི་མཐར་དེ་ཡིག་ལྷུར་བ་ནི་[རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་
དྲངས་པ]དང་། རྗེས་འཇུག་ང་མ་འ་གསུམ་གྱི་མཐར་ས་མགོ་ཅན་གྱི་རྟེ་
ཡིག་ལྷུར་བ་ནི་[རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ]ཡིན་
ནོ། །

འབྲེད་ལྷུང་ལྷུར་བ་ལྷུང་གི་སྐབས་བཞིན་དུ། ། མིང་མཐའ་འབྲེན་རྒྱལ་
རིགས་བས་དབྱུང། ། གོ་དོན་ནི། [འབྲེད་ལྷུང་]ཀྱི་ཕྱད་བཅུ་གཅིག་ནི།
གོང་དུ་ལྷུར་བ་ལྷུང་གི་སྐབས་བཟང་པ་བཞིན་དུ། མིང་མཐའ་འབྲེན་རྒྱལ་རིགས་
བས་དབྱུང་ནས་ཤེས་པར་འཇུར་བས་བྱུར་དུ་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ། །

ཆིག་ཕྱད་ཞིང་སྐགས་བཅུ་བཞི་ལས། ། ང་མ་འཁྱིམ་མཐར་ཞིང་སྐགས་
ལྷུར། ། ཕོ་ཡིས་ཕོ་དྲངས་ན་ར་ལའི། ། རྗེས་སུ་དེ་ལྷུང་མ་ནིང་གིས། ། ཕོ་
ཡིག་དྲངས་ལ་ད་དྲུག་དང་། ། ག་ད་བའི་མཐར་ཅིང་སྐགས་ལྷུར། ། ཕོ་ཡིས་
ཕོ་དྲངས་ས་ཡི་མཐར། ། ཞེས་དང་ཤིང་སྐགས་ལྷུར་བ་ནི། ། ཕོ་ཡིས་ཕོ་ཡིག་
དྲངས་པའོ། ། གོ་དོན་ནི། [ཆིག་ཕྱད་ཞིང་སྐགས་]བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་
ནས། རྗེས་འཇུག་ང་མ་འ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཞིང་ཞེས་ཞེ་འོ་ཞེ་ན་ཞེག་
བཅས་སྦྱར་བ་ནི་[རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ]དང་།

རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཞིང་སྐགས་ལྷུར་བ་ནི་[རྗེས་
འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ]ཡིན་ཞིང་།

དྲ་དྲག་ཅན་དང་། ག་དྲ་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཅིང་ཅེས་ཅེ་འོ་ཅེ་ན་
ཅིག་བཅས་སྒྱུར་བ་ནི། རྩེས་འབྲུག་ཙོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཙོ་ཡིག་དྲངས་པ།
ཡིན་ལ།

རྩེས་འབྲུག་ས་ཡི་མཐར་ཞེས་དང་ཤིང་ཤིག་ཤེ་འོ་ཤེ་ན་བཅས་སྒྱུར་
བ་ནི། རྩེས་འབྲུག་ཙོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཙོ་ཡིག་དྲངས་པ།ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ལ་ཡང་ཉག་སྒྱུ་མཚུངས་དང་། ། ཉག་སྒྱུ་མཚུངས་མིན་ཡང་སྒྱ་
མཚུངས་དང་། ། བརྗོད་བདེ་འདྲེན་བ་ཞེས་བྱ་བའི། ། དབྱེ་བ་ཡོད་པ་འདྲ་
ཤེས་པར་བྱ། ། ཞོ་དོན་ནི། ཞོང་གསལ་[རྩེས་འབྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་
མཐའི་ཆོག་སྤང་འདྲེན་ཚུལ་]དེ་དག་རྣམས་ལ་འདྲ་རྩེས་འབྲུག་ཙོ་ཡིས་མིང་
གཞིའི་ཙོ་དང་། ཙོ་ཡིས་མོ། མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་དྲངས་པ་ནི། ཉག་སྒྱུ་མཚུངས་
འདྲེན་པ།དང་།

ཉག་སྒྱུ་མཚུངས་མིན་པ་རྩེས་འབྲུག་ཙོས་མིང་གཞིའི་ཙོ་དང་། མོས་མོ།
མ་ནིང་གིས་ཙོ་དང་ཙོ་སྒྱས་པན་ཚུན་དྲངས་པ་ལ་ནི། འགའ་ཞིག་[སྒྱ་
མཚུངས་]པའམ་[བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ།]ཡིན་པ་སྒྱས་ནང་གསེས་ཀྱི་མི་འདྲ་
བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཞར་ལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མིང་མཐའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ། ཉག་སྒྱུ་མཚུངས་པའམ་སྒྱ་
མཚུངས་པའི། ། རྣམ་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དང་སྒྱར་བ་ལྟ་སྒྱས་ས། ། སྒྱ་མའི་ཤུགས་
དང་མཐུན་པར་འདྲེན། ། ཞོ་དོན་ནི། གཞན་ཡང་རྩེས་འབྲུག་གི་མིང་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཙོ་ཙོ་མ་ནིང་གི་ཉག་སྒྱུ་མཚུངས་པའམ། སྒྱ་མཚུངས་པའི་[རྣམ་དབྱེ་
བ་བརྒྱད་]དང་[སྒྱར་བ་ལྟ་]སྒྱས་མིང་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་འཕྲོ་ཆོག་སྤང་དེའི་སྒྲོན་ལ་
ཡོད་པའི་རྩེས་འབྲུག་གི་ཤུགས་དང་མཐུན་པར་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། ཆོག་སྒྱ་མར་རྣམ་དབྱེ་དང་ཙོ་སྒྲོན་པའི་མིང་ཞིག་ཡོད་ན།
དེའི་རྩེས་སྒྱ་སྒྱར་བ་ལྟ་འདྲེན་པ། འདི་སྒྲོན་པའོ། ། བོད་རིགས་སོ། །

སྒྲོན་སྒྲོན་ཅན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འབྱུག་ནི། ། ནམ་དཔེ་འཕྲ་ཐུག་བཅས་མིང་
ཆེག་དེད། ། མཐར་ཐུར་མིང་དོན་ལས་ཤེས་བུ། ། ཞིབ་བར་གཞན་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ནམ་དཔེ་དང་ཐང་པན་ཚུན་གང་འབྱུག་ཚུལ་ནི། ནམ་དཔེ་
དང་པོ་སྒྲོན་པའི་མིང་གི་མཐར་ནམ་དཔེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བུ་བ་སྒྲོན་པའི་ཐུ་
ཐུར་བ་དཔེར་ན། སྒྲོན་པར་བཞེན། རག་ལ་ཉན། ཟས་སྤྱད་ལ་འཛེམ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ནམ་དཔེ་དང་པོའི་མིང་གི་མཐར་གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོའི་ཐུ་ཐུར་བ་དཔེར་
ན། སྒྲོན་པས་ནད་བཅས་བུས། ནད་གཤིག་གིས་ཆ་ཆད་ལ་ལྷ། བྱིས་
མཆོས་ཀྱིས་ལྟ་རྟོག་བུས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ནམ་དཔེ་དང་པོ་མིང་གི་མཐར་དགོས་ཆེད་ཀྱི་ཐུ་ཐུར་བ་དཔེར་ན།
དཔུང་གཞི་དུ་ཉར་ཆགས་བུས། དོན་མཆོན་བྱེད་དུ་དཔེ་རིས་བྱིས། ལམ་
སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་ལ་བསྐྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

ནམ་དཔེ་དང་པོ་མིང་གི་མཐར་ལ་པ་འབྱུང་བྱུངས་ཀྱི་ཐུ་ཐུར་བ། ཤར་
སྒྲོགས་ནས་ཉི་མ་ཤར། རྒྱང་འཕྲིན་ནས་གཏམ་བཟང་ཐོས། རྒྱལ་ཡོངས་
ནས་འཛམ་གླིང་ལ་བྱུང། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

ནམ་དཔེ་དང་པོ་མིང་གི་མཐར་འབྲེལ་ཐུ་ཐུར་བ་དཔེར་ན། མེས་རྒྱལ་གྱི་
མཆོན་སྒྲོན། མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་གཟི་བརྒྱན། འཛམ་གླིང་ཞིབ་དེའི་སྤྱབས་
ཤུགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ནམ་དཔེ་དང་པོ་མིང་གི་མཐར་བདུན་པ་རྟེན་གནས་ཀྱི་ཐུ་ཐུར་བ་དཔེར་
ན། བོད་རྒྱངས་སུ་བཞོལ་ས་དར་རྒྱས་ཆེ། ཤྱང་གསེབ་དུ་ཞིང་ལས་འབྲུལ་

འཁོར་མང་། འཇུག་ལུ་རྩ་སྒྲིབ་ཆོ་གས་པས་མེད་ས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ནམ་དཔེ་དང་པོ་མིང་གི་མཐར་འཛོད་སྒྲུབ་པ། དཔེར་ན། གློ་མཐུན་
བཟ་མིས་དོན་འབྲུབ་ཀྱི། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་། ནམ་དཔེ་དང་པོ་མིང་སྟོན་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་དགོས་ན་ཆོག་སྒྲ་
མའི་མིང་གི་མཐར་སྒྲར་བཅུའི་སྒྲ་གང་འོས་སྒྲིབ་དགོས་པ་དང་། ནམ་དཔེ་
གཉིས་པ་ལས་སྒྲ་བར་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྒྲིབ་དགོས་ན། མིང་སྒྲ་མའི་མཐར་ལ་
དོན་གྱི་སྒྲ་བདུན་པོ་གང་འོས་སྒྲིབ་ནས་ཆོག་གྱི་མ་འདྲེན་དགོས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ། ནམ་དཔེ་གསུམ་པ་ཕྱེད་པ་པོའི་ཆོག་སྒྲིབ་དགོས་ན་མིང་ཆོག་སྒྲ་
མའི་མཐར་ཕྱེད་སྟའི་སྒྲ་གང་འོས་སྒྲིབ་དགོས་པ་དང་། ནམ་དཔེ་བཞི་པ་
དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིབ་དགོས་ན། མིང་ཆོག་སྒྲ་མའི་མཐར་ལ་དོན་གྱི་སྒྲ་
བདུན་པོ་གང་འོས་སྒྲིབ་དགོས་ལ། ནམ་དཔེ་ལྔ་པ་འབྲུང་སྒྲངས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིབ་
དགོས་ན། མིང་ཆོག་སྒྲ་མའི་མཐར་ནས་ལས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་གང་འོས་སྒྲིབ་
དགོས་མིང་། ནམ་དཔེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྟའི་སྒྲ་སྒྲིབ་དགོས་ན། མིང་ཆོག་སྒྲ་
མའི་མཐར་འབྲེལ་སྟའི་སྒྲ་གི་གྱི་ཀྱི་འི་ཡི་སྒྲ་པོ་གང་འོས་སྒྲིབ་དགོས་པ་དང་།
ནམ་དཔེ་བདུན་པ་ཉེན་གནས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིབ་དགོས་ན། མིང་ཆོག་སྒྲ་མའི་མཐར་
ལ་དོན་གྱི་སྒྲ་སྒྲ་རྩ་དུ་ན་ལ་རྩ་བཅས་བདུན་པོ་གང་འོས་སྒྲིབ་དགོས་པ་མ་
ཟད། ནམ་དཔེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་སྒྲ་གཞན་ནམས་ཀྱང་སྐབས་གང་དང་གང་
གི་མིང་ཆོག་སྒྲ་མའི་རྩེས་སྒྲ་སྒྲིབ་དགོས་པ་སྐབས་ཞིབ་པར་སྒྲུལ་སྒྲ་པའི་སྐབས་
སྒྲ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དགོས་པ་ཅི་ཡིན་འཇུག་ཅེ་ན། ། མ་ཡིག་དབྱངས་དང་མི་ལྟན་ན། ། སྔ་
ཡིག་གསལ་ཕྱེད་བརྒྱད་མི་བྱས། ། དེ་ཡིན་དབྱངས་ལྡན་བཞེད་པ་བདེ། ། སྔ་
ཡིག་དབྱངས་ལྡན་དེ་དག་ལའང་། ། རྩེས་འཇུག་བཅུ་པོ་མ་བྱུགས་ན། ། དོན་
གྱི་རྩ་པོ་ཙམ་སྟོན་པའི། ། མིང་དང་དོན་གྱི་བྱེད་པར་ནམས། ། སྟོན་པའི་

ཆིག་དང་དོན་ལྡན་པའི། ། རག་གི་བརྗོད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། ། ཡི་གེའི་ཁྲུང་ས་
ནས་མིང་བྱུང་ཞིང་། ། མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆིག་བྱུང་ལྟེ། ། ཆིག་དེས་དོན་
རྣམས་ཉོན་པར་བྱེད། ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་རྒྱུར་བ་གཙུག་ལ། ། མོ་དོན་ནི། རྩལ་
འབྱུག་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་སོ་
ཡིག་གི་དབྱངས་ལྡོ་སྒྲ་ལ་རྒྱུང་དང་མི་ལྡན་ན། སོ་ཡིག་གསལ་བྱེད་རྒྱུར་པས་
བརྗོད་དོན་ཉོན་མི་ལུས་པས། བོད་ཡིག་གི་དབྱངས་ལ་ལྡོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
ན་འབྱུག་པ་བདེ་ཞིང་། དབྱངས་ཨི་སྐགས་བཞི་ཡོད་པས་བརྗོད་དོན་ཉོན་ལུས་
པ་ཙམ་མ་ཟད། དབྱངས་ཨི་སྐགས་བཞི་སྒྲ་ལ་ཡང་མེད་རྒྱུར་བརྗོད་དོན་རྒྱ་
ཆེར་ཉོན་པ་ནི་ཏ་ཅང་མང་ལྟེ། དཔེར་ན། རྟག་པར་གཞན་པན་ལས་ལ་
འབད་བྱས་ན། ། བྱ་བ་གང་བྱས་མཐའ་དག་འབྲས་བཟང་ལྡན། ། དག་ལ་
ཚལ་ནང་གནས་པ་སྒྲ་དང་འདྲ་བར། ། རང་གཞན་ཆང་མར་པན་འབྲས་
བསམ་ལས་འདས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

སོ་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་དབྱངས་ལྡན་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་། རྩལ་འབྱུག་
བརྒྱ་སྒྲ་ལ་རྒྱུང་བ་ཞིག་མ་ཞུགས་པར། དོན་གྱི་རྩ་སྒྲ་ལ་མིང་
དང་། དོན་གྱི་ཁྲུང་པར་ཉོན་པའི་ཆིག་དང་། ཆིག་དོན་གཉིས་ལྡན་གྱི་བ་སྤྱད་
བརྗོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་མིང་དབྱུང་ཞིང་། མིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆིག་གི་ཁྲུང་པར་མི་འདྲ་བར་བྱུང་
བ་དང་། ཆིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཉོན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉོན་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེའི་རྒྱུར་བ་བརྗོད་
དག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡན་ཆད་རྟགས་འབྱུག་གི་གནད་དོན་རྣམས་བཤད་ཐིག་དེ་ནི། ། ། །

རབ་འབྲུམ་མིང་ཆིག་གང་གའི་ཁྲུང་རྒྱུན་རྣམས། །

རབ་མཛེས་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞིའི་རྒྱ་གཉེར་ཆེར། །

རབ་རྩ་བསྐྱས་པའི་འཇུག་ཚུལ་སྐྱམ་ནགས་ཞེས། །
 རབ་སྐྱུན་གྲགས་པའི་རྣམ་མེ་ཅི་ཡང་འཁྲོལ། །
 བོད་རྫོང་ས་སྐད་ཡིག་མེ་ཁོང་གཙང་མའི་གཞིར། །
 སྐྱམ་ནགས་འབྲེལ་རྟེན་རྩ་ཆོགས་བཞོད་པའི་གཟུགས། །
 གཅིག་ལས་རྩ་མར་འཆར་བའི་རྣམ་གར་འདིར། །
 བདག་འདྲའི་སྒྲོ་དམན་ནམས་ཀྱིས་དཔྱག་པར་དཀའ། །
 འོན་ཀྱང་རྩ་ཆོགས་ཆོང་འདུས་དངོས་པོ་བཞིན། །
 སྐྱུན་རབས་མཁས་དབང་རིམ་པར་ཕྱོན་ནམས་ཀྱིས། །
 རང་རང་སྒྲོ་སྐྱོས་ཆལ་ལས་བསྐྱུན་པའི་གཞུང་། །
 མང་རྩ་མཆིས་ལ་ཕྱ་ཞིབ་སྒྲོ་ཡིས་དཔྱོད། །
 རང་འདོད་ཅམ་གྱི་དབང་ལྷུ་རྩོགས་ལྷུང་དང་། །
 གང་བཤད་ཆད་མར་བབྱང་བའི་འགལ་འདུ་ཡི། །
 མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས། །
 རང་པས་སོ་སོར་འབྱེད་བཞིན་བཙོན་པར་རིགས། །
 དེ་མྱུར་བཅུ་ཕྱག་རིག་གནས་ཁང་བཟང་ཆེར། །
 བདེ་སྐྱག་འཇུག་པའི་སྒྲོ་འཕར་བཟུ་ཕྱག་ཀྱན། །
 ཅིག་ཅར་འབྱེད་རྩས་འཕྱལ་གྱི་ལྗེ་མིག་འདི། །
 བབྱང་ན་ལེགས་པར་ངེས་སོ་སྒྲོ་ཕྱོགས་ཆོ། །
 དེ་ལྟར་སྐྱམ་ནགས་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ནམས། །
 གསལ་བྱེད་དོན་འབྲེལ་འདབ་བཟུ་བཞད་པ་འདིས། །
 རྩེས་སྐྱབས་འབར་བའི་སྒྲོ་གསལ་བྱང་བའི་བྱས། །
 རྩལ་ཡོངས་སྐྱོན་ཀྱན་ཡོངས་སྐྱ་བྱབ་པར་སྐྱོན། །

དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

པའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་པ་དེ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ།
སྤྱོད་གསེང་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཅས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་
བཅས་དང་། རྒྱལ་གདལ། སྐར་མཛོར་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་
ཐོག་མར་རང་དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱོད་གསེང་དང་། སྤྱོད་གསེང་རིག་པ་
འཕེལ་བྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་ཉིད་བཅས་ཆ་ཆར་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ནི་གསུངས་
པའི་ཆར་གཞིའི་ཐོག་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས་པ་གང་དང་གང་
ཡོད། ལེགས་བཅས་གཏོང་དགོས་པ་གང་དང་གང་ཡོད། གསར་གཏོང་བྱས་
ཟིན་པ་དང་བྱ་དགོས་པ་གང་དང་གང་ཡོད་བཅས་གསལ་པོར་ཤེས་པ་བྱ་དགོས།
དེར་བརྟེན་སྤྱོད་གསེང་ལས་འགན་འཁུར་ཐུས་ཡིན་པའི་དགེ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་
སྤྱོད་གསེང་རིག་པ་ཆ་ཆར་ཅམ་ཞིག་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་
ཆེ་བའི་གནས་སུ་སྤྱུར་ཡོད།

སྤྱོད་གསེང་རིག་པ་བྱེད་པའི་གོ་དོན།

སྤྱོད་གསེང་ནི། དམིགས་ལྟུང་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་
པར་སྤྱོད་གསེང་བྱ་ལུ་ཀྱི་མི་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། ཤེས་རིག་གསུགས་པོ་
བཅས་ཀྱི་ཐད་ཡར་རྒྱས་འཕྲོ་བྱུང་ངེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་འབྲེལ་སྤྱོད་ཅིག་
དང་། སྤྱོད་གསེང་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་
ཁ་ལོ་སྤྱུར་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱོད་གསེང་དེའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ལྷགས་དང་། ཐོན་
སྐྱེད་འབྲེལ་བའི་ནམས་པ་མཛོན་པ་དང་། སྤར་ཡང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ལྷགས་དང་།
ཐོན་སྐྱེད་གོང་དུ་འཕེལ་བར་སྤུས་འདེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། རིག་གནས་དང་ཆོན་
རིག་ལག་ཙམ་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་ཡོད་པའི་མི་ནི་སྤྱོད་གསེང་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཆབ་
སྲིད་རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ནང་གི་གཙོ་བྱུགས་ཡིན་པ། དེ་འདྲི་རྒྱས་
པ་དང་འཛོན་ཐང་ཡོད་པའི་མི་ནི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་གསེང་ཐོབ་པ་བརྒྱད་

ནས་ཡོང་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

སློབ་གསེའི་བྱ་ལུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ལེགས་པ་དང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་པ་
 ཞིག་ཡོང་བའི་སློབ་གསེའི་བྱ་དགོས་ན། སློབ་གསེའི་བྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 དགོ་ཆུང་དགོས་ཤིང་། དགོ་ཆུང་དེ་ཡང་དཔེ་ཐོག་ཏུ་འཛད་པའི་ཆོག་དོན་
 རྣམས་སློབ་མར་འཆད་ཤེས་པ་ཅུ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་སློབ་གསེའི་རིགས་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ཆ་ཆར་ཁོང་གི་རིམ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་མཛུབ་སྟོན་དགོས་པ་དང་།
 སློབ་གསེའི་རིག་པའི་ནང་ཏུ་སློབ་གསེའི་ལས་ཀའི་ནང་གི་གལ་ཆེ་བའི་གནད་
 དོན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུས་བཤད་བྱས་ཡོད་པ་དེས་དགོ་ཆུང་གྱི་མཛོད་རྒྱ་ཆེ་ཏུ་
 བཟང་ཉེ་གནའ་རབས་དང་དེང་རབས། རང་རྒྱལ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་སློབ་
 གསེའི་རིག་པ་རྣམས་ལན་ལྟར་བཟུང་བའི་སྐོར་ནས་དབུ་ཞིབ་བྱེད་བྱུང་བ་དང་།
 གནའ་བཟང་དེར་སློབ་ རྒྱགས་འདོར་བཅུད་ལོན། སྤར་བྱ་དེར་བཟུང་།
 ཉམས་ལྗོངས་སྟོགས་པ་སྟོམས་བཅས་བྱས་ཏེ་ཉར་གི་སློབ་གསེའི་ལས་སྟོགས་དང་
 བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སློབ་གསེའི་ལས་དོན་ཡག་པོ་
 ཟུང་བྱུང་པ་ཡོང་གི་རེད།

སློབ་གསེའི་རིག་པ་ཟེར་བ་ནི། སློབ་གསེའི་ལས་ཀའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
 རྣ་ཆོགས་པ་ཉེ། སློབ་གསེའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྤ་རྒྱས། སློབ་
 གསེའི་རྩ་བ། དམིགས་ལུལ། ལས་འགན། ལོ་རིམ། ཐབས་ཤེས། ལས་
 ལུགས། བར་དོན། རྒྱག་འཇུགས། ལོ་རིམ། རྒྱགས་ལོན། སློབ་དེབ། ཡོ་
 བྱང་། དགོ་ཆུང་། སློབ་མ། འགོ་བྱིད། བདག་གཉེར་སོགས་གནའ་རབས་
 དང་། ཉེ་རབས། དེང་རབས་བཅས་སློབ་གསེའི་ནང་དོན་གལ་ཆེ་བ་བསྟོམས་
 བྱ་གསལ་གྱི་བྱར་བཟུང་རེའུ་མིག་ཐོག་གསལ་བ་ཉར་རྣམས་གངས་བརྒྱ་དང་ལུ་
 བཅུ་ལྟག་ཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྣམས་གངས་བྱུག་ལྟག་ཅུ་ལྟག་ཅུ་ལོད་སྒྲོངས་ཞི་
 བས་བཅིངས་འཕྲོལ་མ་སློབ་གོང་ཏུ་སྤར་ནས་ཡོད་ལུས་ཐོག་ དེ་འཕྲོལ་ནས་
 བརྟན་འཕྱིན་སློབ་གསེའི་དང་། ལོང་བའི་སློབ་གསེའི་སོགས་བྱུང་གས་རང་སྒྲོངས་

ལྷན་ལྷ་མེད་པ་ལྟར། དེ་མིན་མང་ཆེ་བ་པོད་རྫོང་ས་ནི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་
ཐོབ་ཚུན་ནས་ད་བར་གསར་དུ་ལྷང་བ་ཤ་ལྷག་ཡིན་པ་དང་ནང་དོན་ལྷ་ཆེ་ཞིང་
རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཞིབ་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་འཛིང་ཆེ་བ་བཅས་ཡོད་པའི་དབང་
གིས་དེང་སང་འཇམ་གྱིང་ཐོག་སློབ་གསོའི་རིག་པ་ཟེར་བའི་ཆོན་རིག་ཞིབ་
འཇུག་གི་ཕྱི་ཆོན་ཞིག་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཐོན་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཁག་གི་
ནང་ལྷན་དུ་སློབ་བྱིད་ཀྱང་ཕྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་རང་འཇི་པོད་རྫོང་ས་སུ་ཁྱེ་དུས་སློབ་གསོའི་རིག་པ་ཡོད་མེད་
དང་། སློབ་གསོའི་བྱ་བ་བས་བདེ་ལ་དེང་སང་རྣམ་འཛིན་བྱ་འོས་པ་གང་ཞིག་
ཡོད་མེད་སྐོར་ལ་ད་ཕན་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་ཉ་ལམ་ལྷན་མེད་པ་ལྷ་ལུ་
དང་། དུས་དེབ་ཁག་གི་ནང་པོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་མ་རྒྱུས་ཀྱང་བསྟུས་ཅམ་མ་
གཏོགས། པོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་རིག་པ་ཟེར་བའི་ཆེད་ཚིམ་འཛོད་པ་ནི་གཏན་
ནས་མ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་མི་མཁས་པ་མང་པོས་རང་འཇི་
པོད་ལ་སློབ་གསོའི་རིག་པ་རྫོན་ཆད་ལྷན་མ་ལྷན་བའི་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་
པ་རེད་ལ། དེ་དང་རྩྭགས་མཚུངས་པོད་རྫོང་ས་ནི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་མ་ཐོབ་
པོར་དུ་ཆེ་སློབ་གྲྭ་དང་། རྫོན་ཆེས་ཁང་། ཆེར་བཅུགས་སློབ་གྲྭ་ཀྱང་གས་ཅམ་
ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་མིན་གདན་ས་གསུམ་ཨགས་དཔོན་པ་ལྷགས་ཅན་རྣམས་
ཆོས་ལུགས་རྒྱུང་པའི་སློབ་གྲྭ་ཡིན་པ་དང་། ཞབས་འདེགས་ཁྱ་ས་ནི་མང་ལ་
བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་ནས་ཐོན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆང་མ་བཟུ་
གཞིག་གལ་རིམ་ཡིན་པ། སློབ་གསོའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ཡང་མེད་
པའི་ལྷ་བས་བདེ་རྗེས་ལུས་ཅན་ཡིན་པ་སྟགས་འཛོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་པོད་
ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གསོའི་འཕེལ་རྒྱས་བདེ་ལ་ལྷར་གྱི་མང་གཞི་གཏན་ནས་མེད་
པར་ལྷང་ལ་ཤ་མོ་བརྗོལ་བ་ལྷ་ལུ་རྫོ་ལུ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་སློབ་ཞིག་ལས་ཆོན་
རིག་དང་མཚུན་པའི་པོད་རྫོང་ཞིག་གལ་ཡིན། དེར་བརྟེན་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་
སློབ་གསོ་དང་། སློབ་གསོའི་རིག་པ་ནི་ལྷར་ཡོད་ཀྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་པོད་

ཐོག་མ་ཡིན། སློབ་ལྷན་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་སྡོད་པ་དང་། འགོ་ཁྲིད་ཡོད་པ།
 ལམ་ལུགས་ཡོད་པ། ཆད་གཞི་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་སློབ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་
 ཡང་། ཡིག་བརྒྱུར་ཁང་དང་ཆོས་ལུགས་སློབ་ལྷན་གཉིས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐད་
 ཀར་གཉེར་བ་དང་རྒྱུགས་ལུལ་གཏན་འཇགས་ཡོད་པ་དང་། སླན་པའི་སློབ་ལྷན་
 རི་གཤུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་མཆོད་གྱིས་གཉེར་བ་དང་རྒྱུགས་ལུལ་གཏན་
 འཇགས་མེད་པར་བསྐྱོར་བསྐྱོད་སླན་པའི་སློབ་ལྷན་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཡོད་དུ་དར་ནས་དུས་ལུན་རིང་པོ་སྔར་མེད་
 པའི་ཐོག་ ཆོས་པོན་གཉིས་བར་གྱི་འབབ་ཚོད་ཀྱང་རྩ་བའི་ལྷན་ཆེ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་
 ཡིག་བརྒྱུར་ཁང་དང་ཆོས་ལུགས་སློབ་ལྷན་གཉིས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐད་ཀར་
 གཉེར་དགོས་ཀྱིས་བ་མ་ཟད། སློབ་མའི་མི་གངས་ཀྱང་ཡིག་བརྒྱུར་ཁང་དང་
 ཆོས་ལུགས་སློབ་ལྷན་གཉིས་བསྐྱོར་མ་ཟད་མི་གངས་བཞི་བཅུ་མ་ལོང་ཅམ་ལས་
 མེད་པ་རེད། སླན་པའི་སློབ་ལྷན་ནི་སྲིད་གཞུང་གིས་གཉེར་མི་དགོས་པར་རྒྱ་
 ཆེའི་མང་ཆོག་སྤྱི་དྲུགས་ཆེའི་རྒྱ་བསྐྱོར་འོག་གཉེར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་
 རྒྱུགས་ལུལ་གཏན་འཇགས་དང་བདག་དུ་བཟུང་བའི་གནས་གཞི་མེད་པར་ཆ་
 རྒྱུན་འཛུལ་པའི་ས་གནས་གང་ཡོད་དུ་བསྐྱོར་བསྐྱོད་བྱས་ན་ནད་ཐོག་ཞིབ་
 འཇུག་དང་། སླན་བཅོས་ལག་ལེན། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅས་ཐད་
 ཀར་བྱང་འབྲེལ་བྱེད་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གཤུ་ཐོག་
 ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་དགྲ་ལོ་ལུ་མ་ཕུ་མ་ཕུ་སློབ་མ་ཐོག་མར་གསོ་སྦྱར་གནང་
 འགོ་རྒྱུགས་སྐབས་སློབ་མ་སྤྱུ་ལྷན་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་དགྲ་ལོ་ལུ་བཅུང་
 ལ་ལ་མེད་པས་དུས་སློབ་མ་སྤྱུ་བཟུ་ལྷན་ཅམ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་དང་། དགྲ་ལོ་
 བཟུ་དང་བཅུ་བཞེས་སྐབས་སློབ་མ་སྤྱུ་ལྷན་ཅམ་ཡོད་པར་ནམ་ཐར་ལས་

བཤད་པས་རྒྱད་འཛིན་སྒྲན་པའི་སྒྲིབ་མ་འཕེལ་རྒྱས་ཏེ་ཅང་མཚུགས་པོ་བྱུང་།
 དེ་རྗེས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་མངའ་རིས་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་
 པོས་མངའ་རིས་མཐོ་ལྗོངས་དཀོན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལྷ་འཕྲིགས་པ་གནང་ཞིང་།
 སྒྲན་པ་མཁས་པ་མི་དགུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་འཛིན་སྒྲན་པའི་སྒྲིབ་མ་ཡང་ཏེ་
 ཅང་མང་པོ་བྱུང་། དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ཉག་ཁྱི་ལོ་
 ༡༠༧༧ལ་རྒྱལ་ལོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསར་ལུང་དཀོན་པ་འདེབས་པ་
 གནང་རྗེས་ཁོང་གི་དཔོན་པོ་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་འབྲེལ་དང་།
 སར་བྱིན། དབྱེ་མ་བཅས་ཀྱི་བཤད་ལྷ་(སྒྲིབ་གཉེར་གྱི་ལྷ་ས་) བཅུགས་ཤིང་།
 ཁོང་ནི་སྒྲིབ་བྲིད་གནང་བ་ལ་མཁས་པའི་དབང་གིས་གསུང་བཤད་རི་ཅམ་མང་
 པོ་གནང་ཡང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སྤྱད་སྤང་མེད་པ་དང་། གསུང་ཕྱགས་ཆེ་ཞིང་
 གསུང་སྒྲན་པས་ཆོགས་པ་བྲི་ཕྱག་འཆོགས་ཀྱང་ཆང་མས་གསལ་པོ་མོ་བྱུང་བ་
 བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཡོད་པར་བཞེན་དགྲུང་ལོ་སྤྱམ་ཅུ་ལྷ་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་
 ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་(དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་སོ་བཞི་བར་ལོ་བཅུ་བདུན་
 རིང་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེའི་ལུལ་ཏུ་སྒྲིབ་གཉེར་གནང་) རྗེས་དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ར་
 གཉིས་པར་སྤྱོད་གཤེགས་པས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་པོ་མ་བཞུགས་ཀྱང་། ཏུས་བྱུང་དེའི་
 རིང་ལ་བྱུང་བྲིད་དགེ་ཆན་གནང་བྱུང་མཁན་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་ཆེན་མོར་བརྒྱད་བརྒྱ་
 ལྷག་ཅམ་ཡོད་ཅེས་རྣམ་ཐར་མང་པོའི་ནང་གསལ། དེ་རྗེས་ཁང་ཆེ་སྤྱང་ཆོས་
 ཀྱི་བྲེ་མ་གསར་ལུང་གདན་ས་མཛད་སྐབས་བྱུང་བྲིད་སྒྲིབ་དཔོན་བཞི་བརྒྱས་ཏེ་
 ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་འབྲས་(སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་)ཀྱི་ཤར་རོས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་
 སེང་གིས་ཆད་ལ། རྩོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མཆིང་ཏུ་བས་པར་བྱིན། ཏུ་བསྤྱོད་སྤྱོད་
 སྒྲིབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱིས་མངོན་པ་གོང་ལོག བྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་མེས་རབ་བྱིས་འདུལ་བ་བཅས་སློབ་བྲིད་གནང་ཞིང་ལྷག་པར་དུ་ཕྱ་པ་ཚས་
 གྱི་མེད་གེས་ཚད་མ་སློབ་བྲིད་ནང་བ་གཅིག་ཕུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རིགས་ལུང་གི་
 ཚད་མེད་ཕྱ་ཐབས་གསར་པ་ཞིག་འདོན་པ་གནང་བ་ནི་ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་
 དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་བསྐྱུས་ཚན་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སློབ་ཚན་སྤེལ་བའི་སྐོ་
 རིམ་བཞིགས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བའི་རྒྱ་ཚད་མཐོ་དམན་དང་བསྐྱེད་ནས་རིགས་
 ལམ་རྒྱུད་བ་དང་། འབྲིང་བ། རིགས་ལམ་ཆེ་བ། སློ་རིག་རྣམས་རིགས།
 རྣམ་འགྲེལ་བཅས་འཛིན་གྱི་ཁག་ལྟར་བཞོས་ཤིང་། འཛིན་གྱི་སྤེལ་བའི་ནང་གི་
 མི་ཚང་མ་རང་རང་སྤེལ་བའི་ཁ་གཏད་བྱས་ཏེ་བསྐྱོ་བྲིད་གཏོང་བ་དང་། སྐབས་
 རེ་འཛིན་གྱི་འདོན་པ་མེད་པའི་སྐོ་རིགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བར་སྤོང་དུ་བཅུག་ཤི། དེ་ལ་
 བསྐྱོ་བྲིད་གཏོང་མཁན་གྱིས་ཐོག་མར་གཟན་སྦྱོར་འབེབས་པའི་གུས་འདུད་
 དང་བཅས་བྱས་ནས་ཞུ་མོ་ཕྱོད་ཏེ་རྗེ་སྐད་སྐད་གསངས་མཐོན་པོར་བཏང་ནས་
 སྐབས་སུ་བབས་པའི་སློབ་སྦྱོར་གི་གཞུང་དེའི་ཁས་ལེན་དྲི་བ་དང་། དེ་ནས་
 གཟན་སྐྱོད་པར་དཀྱིས་ཏེ་དམ་བཅའ་བའི་ལན་འདེབས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་པའི་
 ཐལ་འཇུར་འཕངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལག་པ་དེབ་པ། རྒྱབ་མཐའ་འགོད་པ།
 རྒྱ་མཚན་འདྲི་བ། འཁོར་གསུམ་བསྐྱོར་བ། ཁས་ལེན་ཤོར་ན་ཆ་ལུལ་བ་(རོ་
 ཚཟེར་བའི་དོན་ཡིན་) མོགས་ཀྱི་བསྐྱོ་བྲིད་གཏོང་བའི་ཁས་ལེན་གཏོང་གནང་
 ཞིང་། ད་དྲུང་སྐབས་རེ་འཛིན་གྱི་ཡས་མས་གཏུགས་རེས་བྱེད་རྒྱ་དང་།
 འཛིན་གྱི་ཤོར་མའི་གསུམ་ནས་སློབ་གཉེར་ལགས་པ་རྣམས་འཛིན་གྱི་འོག་མར་
 གུལ་སྐྱོར་ལ་གཏོང་བ་དང་འཛིན་གྱི་འོག་མའི་ནང་ནས་སློབ་མ་ལགས་གསུམ་
 རྣམས་འཛིན་གྱི་ཤོར་མར་སྦྱོར་བ། སློབ་གཉེར་ཞུ་བ་རྣམས་སློབ་ཤོགས་
 གཞན་དག་དང་མཉམ་དུ་འཛིན་གྱི་འཕར་དུ་མི་འཇུག་པར་རང་གནས་སུ་

འཛིག་པ། འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་གི་སྒྲིབ་གཉེར་ལེགས་གྲས་ཁག་གཅིག་འཛིན་
 གྱི་ཡོངས་ཚུགས་མཉམ་འཛགས་ཀྱི་ཚུགས་ཆེན་ཐོག་གྱི་སྒྲིབ་དམ་བཅའ་འཛིག་
 ཏུ་བཅུག་པ་བཅས་སྒྲིབ་གཉེར་གྲོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གསར་པ་མང་པོ་
 གསར་གཏོད་གནང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མ་གྱུན་བར་དུ་ཆལ་གྱི་
 ཐང་། རྩ་བ་སྟོང་། མར་ཐང་། ས་སྐྱ། རམ་རིང་། ཞུ་ལུ། ཁྲོ་ལུ། གནས་
 རྟེན་། རྒྱུར་མ་ལུང་། བོ་དོང་། པ་ནམ་དགའ་གདོང་། རྟོད་ལུང་མཆོ་སྐྱད།
 ལུལ་གྲ། བཟང་རི། ཆེད་ཐང་སྐགས་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་བཤད་གྱི་ཉི་ཤུ་
 རྟག་ཅམ་གྱི་གསར་ལུང་ལུང་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་གསར་
 གཏོད་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་གཉེར་ལམ་ལུགས་དེས་ཐོད་རྒྱུངས་ཡོངས་ལ་སྤྱལ་ཆུག་
 ཆེན་པོ་ཐེབས་ཏེ། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ། ཡུ་མདོ། སྐག་ལུལ་བཅས་ཀྱི་
 གཞུང་ཆེན་པོ་ལའི་སྒྲིབ་གཉེར་བྱེད་ལྟངས་དེར་མིག་དཔེ་བལྟས་ནས་སྒྲིབ་
 གཉེར་བྱུང་གདལ་དང་གོང་འཕེལ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ས་སྐྱ་པ་རྒྱ་ཆེན་ས་སྐྱར་
 བཞུགས་སྐབས་ཆོད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་གསལ་ཆེ་བའི་ཆོད་མ་རྣམས་
 འགྲེལ་གྱི་འཆད་ཉན་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་《མཁས་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་སྒྲིབ་ཞེས་པའི་གཞུང་བཅའ་པ་གནང་བ་དེའི་ནང་འཆད་པ་རྟེ་
 སྒྲིབ་དཔན་གྱིས་སྒྲིབ་མར་སྒྲིབ་ཁྱིད་ལུ་ཐབས་སྒྲིབ་དང་། ཆོད་པ་རྟེ་རིགས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མན་ཚུན་ཆོད་སྒྲིབ་ལུ་ཚུལ། ཚམ་པ་རྟེ་ཚམ་
 ཡིག་འབྲི་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་བཅས་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བ་གསུངས་པར་བཞེན་ཐོད་གྱི་འཆད་
 ཆོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐང་ལ་ཅུང་ཟད་ཆ་ཆང་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་
 མར་ཡོད་པ་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་སུ་ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱན་གྱི་
 གྱིས་《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་ཞེས་པ་དང་། ཀོང་སྤྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་

མཚོས་《ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱབ་》དེ་བཞིན་མཁས་པ་མང་པོས་《འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་》ཅེས་པའི་གཞུང་མང་པོ་བཙམས་ཏེ་ནང་དོན་སྤར་ལས་ཀྱང་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་སུ་ཐུན་ཡོད།

རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ཀྱང་དགྲང་ལོ་རྒྱུ་དུས་གོང་གསལ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་བཤད་ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བར་གྱི་སྒྲིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེས་སུ་གདན་ས་གསུམ་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྒྱན་པོ། དཔལ་འཁོར་ཆོས་རྒྱུ་མགས་སུ་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལཱི་སྒྲོབ་གཉེར་འཇུགས་སྒྲོལ་ཐད་གསར་སྤྱི་ལྷག་བཞེས་དེ་རང་རྒྱན་འཛིན་ཐོག་སྤར་ཡང་སྒྲོབ་བྲིད་བྱ་བཅས་གསར་པ་གཞན་ཞིག་གསར་གཏོད་གནང་བ་ནི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་སྒྲོན་པ་ཐོག་མར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུས་གྱུ་དང་རྣམ་འབྲེལ། དེ་རྗེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཙ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤང་གཞི་འདིར་བའི་ཕར་ཐུན། དེ་རྗེས་ཐུ་རྩོལ་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་མ། དེ་རྗེས་ཐོག་པ་རྒྱུང་བའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པ་མཛོད། དེ་རྗེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་འདུལ་བྲིམས་ལོ་རྒྱུས་དང་། དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་འདུལ་བྲིམས་ལག་ལེན་ཞིབ་ཕྲ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདུལ་བ་བཅས་འཛིན་གྱི་ཁག་སོ་སོར་ལོ་དུས་གངས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་གསར་གཏོད་གནང་བས་གདན་ས་ཁག་དང་བཤད་ཀྱི་སོ་སོའི་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་སྤར་ལས་རྣམས་པའི་ཡར་རྒྱས་མཚོགས་པོ་བྱུང་། དུས་སྐབས་དེར་ལོ་གཅིག་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱ་བཅས་ཐད་ལོ་གཅིག་རིང་ཆོས་ཐོག་(དེར་སང་གི་སྒྲོབ་དུས་) ཆེན་མོ་ཐེངས་བཞི་དང་། ཐེངས་དེར་དུས་ཆོད་ལྷ་བ་གཅིག་དང་ཐུད་ཀ་རེ་ཅིས་ལྷ་བ་དུག་ཆོས་ཐོག་ཕྱ་

མྱེད་བར་ཚེས་མཚམས་ཟླ་བ་དྲུག་བཅས་ཡོད་ཅིང་། ཚེས་ཚོག་ཚུགས་པའི་རིང་གཙོ་བོར་རིགས་ལུང་གི་བརྩོ་ཁྱེད་ཆུང་དང་། སྒྲིབ་བྲིད་སྐབས་བརྟན་ཞར་ལུང་ཅམ་དང་། ཚེས་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིབ་བྲིད་གནང་ཆུ་གཙོ་བོ་དང་། རིག་ལུང་གི་བརྩོ་ཁྱེད་སྐབས་བརྟན་ཞར་ལུང་ཅམ་གྱི་ཚོག་རང་གི་འཆོ་བའི་མཐུན་ཆུན་གྱི་ཐོག་ཕྱེད་ལུབ་པ་བྱ་ཆུ་བཅས་ཡིན།

སྒྲིབ་བྲིད་ཚུགས་སྐར་ས་ཐད་ལ་ཡང་། འཛིན་གྱི་ཡོངས་རྒྱ་གས་ལ་སྒྲིབ་ཚན་གཅིག་གི་སྒྲིབ་བྲིད་གནང་བའམ། སྒྲིབ་འཛིན་གྱི་གསུམ་རེ་དང་། མྱེད་འཛིན་གྱི་གསུམ་རེ་ཁག་སོ་སོར་བཞོས་ཏེ་འཛིན་གྱི་སོ་སོའི་བཞོས་མཐོང་དང་བརྟན་པའི་སྒྲིབ་བྲིད་གནང་བ་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད།

སྒྲིབ་བྲིད་བྱ་ཐབས་ཐད། སྒྲིབ་མའི་གནས་ཚད་རབ་འབྱིང་བ་གསུམ་གྱི་དཔོན་མཐོང་དང་བརྟན་ནས། ཐོག་མར་མདོར་བསྟུས་ཤིང་གོ་བདེ་བའི་བཤད་པ་ཆར་གཅིག་དང་། དེ་ནས་རྒྱས་བཤད་ཆར་གཅིག་དེ་ནས་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་པ་གཙོ་བོ་ཆེད་སྒྲིབ་དཔོན་དང་སྒྲིབ་མ་གཉིས་པན་ཆུན་བར་རིགས་ལུང་གི་བརྩོ་ཁྱེད་ལུང་རིང་ཅམ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་དོན་བརྟན་གྱི་བརྒྱར་བཤད་ཆར་གཅིག་བཅས་བཤད་པ་ཆར་གསུམ། སང་ཉིན་སྒྲིབ་བྲིད་ཚུགས་སྐབས་ཐོག་མར་ཁ་སང་གི་བཤད་པ་མདོར་བསྟུས་ཆར་གཅིག་གནང་སྟེ། སྒྲིབ་མས་དོགས་གཙོ་བོ་དང་བཀའ་འདྲི་ལྟ་ཆུ་ནམས་ལྟས་རྗེས་དེ་རིང་གི་སྒྲིབ་ཚན་གཞི་ནས་འགོ་འཁྱུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་ཡོད་པ་དེར་སྒྲིབ་མའི་ཆུ་ཆད་རབ་འབྱིང་བ་གསུམ་ཆར་མར་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་གསུམ་གྱི་དུམ་ལུ་གཉིས་པ་སྒྲིབ་གསེའི་རིག་པའི་ནང་དོན་རྒྱ་སྒྲིབ་སྐབས་ལྟ་གསལ།

རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྒྲིབ་ལྷ་པས་ཐོད་ས་གནས་ཀྱི་མྱིད་དབང་རྒྱུད་གནང་

སྐབས་དབུས་གཙང་སྟོ་ཁ་བཅས་སུ་དགོན་པ་བཅུ་གསུམ་གསར་དུ་འདེབས་པ་
 གནང་བའི་ནང་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དགོན་པ་སྐགས་མཚན་ཉིད་
 རིག་པའི་བཤད་གྲུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད། ད་དྲུང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལཱའི་ཙ་བ་དང་
 འབྲེལ་པ། གསོ་རིག་སྤྱན་གཞུང་། སྤྱ་རིག་པའི་གཞུང་སྐགས་སློབ་གྲས་
 རྒྱགས་སློབ་ཕྱིད་མཁན་ལ་སྐོག་གངས་མང་ཁུང་ལ་གཞིགས་ནས་བྱ་དགའ་སློབ་
 པའི་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་གནང་ཞིང་། པཌ་ཆེན་ཡེར་ཉི་ནི་སྤྱ་སྤེང་བཞི་
 པ་སློབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབུས་གཙང་དམག་འབྲུག་གི་ལོ་ཤས་རིང་
 དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ཆབ་གནང་སྐབས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་
 མཁས་པའི་ནང་ནས་ཐུག་དཔེ་ཡག་གས་རྣམས་ལྟ་ས་སློབ་ལམ་ཆེན་མོར་གྲུ་སྐོར་
 དམ་བཅའ་བཞག་ཉེ་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པའི་མཚན་གནས་འབུལ་རྒྱ་དང་།
 ཡང་རིམ་བཞུགས་ཉེ་བྱ་དགའ་འབུལ་བའི་སྒྲིལ་གསར་གཏོད་གནང་ཡོད། དེ་
 དུས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པའི་ཡང་དང་པོ་ལེན་མཁན་གཉིས་ཡོད་པའི་
 གཅིག་ནི་སྟོ་མང་དགེ་བཤེས་འབྲུག་ལྟག་པ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་དང་།
 གཅིག་ནི་སྟོ་གསལ་སྤྱིང་དགེ་བཤེས་དོམ་ཉག་པ་བསོད་ནམས་ཆོས་བཟང་ཡིན་
 པས་སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་ཁོང་གཉིས་ལ་འབྲས་སྤངས་
 དགེ་བཤེས་དོམ་འབྲུག་གཉིས་ཞེས་མཚན་སྤྱན་ཆེ་བ་མ་ཟད། ཁོང་རྣམ་པ་
 གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མདོ་
 རྒྱལ་སྐྱོད་རིག་གནས་ཀྱང་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་རྒྱ་
 ལའི་སླ་མ་སྤྱ་སྤེང་ལ་པས་ཀྱང་གུས་བཀུར་ཆེ་ཐོག་སྐབས་དེར་དཔར་སྤྱན་
 གནང་བའི་དཔར་ཡིག་མང་ཆེ་བའི་ཁུས་དག་པ་ཡང་ཁོང་གཉིས་ལ་གནང་དུ་
 བཅུག་པ་ཡིན་ཚུལ་རང་རྣམ་དུ་གསལ། དེ་རྗེས་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་སྤྱ་སྤེང་བཅུ་

གསུམ་པའི་སྐབས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་གསར་དུ་བསྐོས་བཞག་གནང་
 སྐབས་དང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་དང་། ཚྭ་གས་རམས་པ། རྒྱུད་ལྷ་ཉིད་
 རྒྱུད་གྱི་དགེ་བཤེས་ལྷ་གས་རམས་པ་བཅས་ནོར་བུ་སྤྱིང་ཁར་བཅར་ནས་ཚོད་
 རྒྱགས་བཞེས་(བཅོ་སྤྱིང་གི་རྒྱགས་ཚོད་) ཉེ་རྒྱགས་མ་འཛོད་པ་ན་མས་ཕྱིར་
 འཐེན་དང་། རྒྱགས་འཛོད་པ་ན་མས་ལ་ཡང་རིམ་བུར་གྱི་བར་བཞེས་ཉེ་བུ་
 དགའ་རིམ་པ་དང་པོར་ལྷ་ཆས་སྤྲུལ་ལེགས་ཆ་ཆང་གཅིག་དང་། ལྷ་མེར།
 ཆོས་ཤོས། ར་སྤག་གསུམ། ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད་གཅིག་བཅས་ནས། ཡང་
 བུན་པར་ཆོས་ཤོས་གཅིག་དང་། ལྷ་མེར་གཅིག་ ར་སྤག་གཅིག་ ཁ་
 བཏགས་ཡ་ཤེ་གཅིག་བཅས་གྱི་བར་གཏན་འབབས་བཞེས་པ་མ་ཟད། དགེ་
 བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་ཡང་གངས་སུ་ཚུད་པ་ན་མས་ཙེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁྲུངས་
 བརྒྱད་ནས་དཀོངས་ལྷ་མ་ལྷས་པར་རང་མཆོམས་གྱིས་པ་ཡུལ་དང་། གནས་
 སྐོར་བཅས་ལ་ཕྱིན་མི་ཆོག་པའི་རྒྱས་བཅད་བཞེས་པ་གནང་བ་དེས་གདན་ས་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་སྤྲུལ་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་མ་ཟད། དཀོན་པ་གཞན་
 དག་གི་སྒྲོབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

རིག་གནས་སྒྲོབ་སྐྱོང་གི་སྐོར། བོད་ཚུངས་སུ་རིག་གནས་སྒྲོབ་སྐྱོང་ཐད་
 ལ་ཐོག་མར་གསེབ་རིག་པ་དང་། ལྷ་རིག་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་སྐྱོང་ཕྱེད་པ་ནས་
 འཕྱོ་རྒྱགས་ཤིང་། སྤྱིང་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་
 མཇུག་བར་ལོ་དུག་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་གསེབ་རིག་པའི་སྒྲོབ་སྐྱོང་ཐད་མིད་
 གཞུང་གིས་བཅུ་གས་པའི་སྒྲོབ་ལྷ་མི་དཀོས་པར་ཆ་ཆེན་འཛོམས་པའི་ས་གནས་
 གང་ཡོད་དུ་སྒྲོབ་ཁྱིད་དང་དངོས་སྐྱོང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་ནས་ཕྱེད་པ་བཅས་དེ་
 དག་སྒྲོབ་དཔོན་སོ་སོ་ཞེས་གྱིས་བཅུ་གས་པའི་སྒྲོབ་ལྷ་ཡིན། དེའི་བྱུང་ཆོས་ནི་

ས་གནས་གང་དུ་བཅུགས་ཀྱང་དེ་གའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕྱགས་ཆེན་ཡོད་
 པས་དཔལ་འཕྱོར་ཐོག་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་བཤད་། སྤུང་གི་རྒྱ་ཆའི་འབྲུང་ཁྱེད་ས་
 འཆོལ་བདེ་ཞིང་། ཉན་ཐོག་ཞིབ་འདུག་གི་ལག་ལེན་བྱེད་སླ་བ། རྒྱུད་གནས་
 གཏན་འཁེལ་མེད་པས་འཆོ་བའི་ཐད་ལ་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བ།
 སྤྱོད་མའི་སྤུང་བཅས་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཆད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མཁྱེད་པ་བཅས་ཡིན་
 པས་དེ་ནི་གཤུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་བཅུགས་པ་གནང་བའི་སྐྱེད་བཅུགས་
 སྤུང་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཆོས་དང་ཉམས་སྦྱང་ཙེ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་
 རྟེན་ཅན་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོད་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་མ་བཟུང་བར་དུ་གསོ་བ་
 རིག་པའི་ཐད་ལ་སྐྱེད་བཅུགས་སྤྱོད་ཀྱི་མ་གཏོགས་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བཅུགས་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་མེད། གཅན་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཐོད་ས་གནས་
 ཀྱི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བཅུགས་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིག་བཅུགས་པ་དེ་ནི་
 ཐོད་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་བཟུང་སྐབས་གཞིས་ཀ་ཙེ་ལ་གསོ་བ་རིག་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིག་
 བཅུགས་པ་དེ་ནི་ཐོད་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བཅུགས་པའི་གསོ་བ་རིག་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱིས་གཅན་པ་རྒྱལ་པོའི་
 སྤྱིད་གཞུང་ཙེ་གཏོར་བཏང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞིས་ཀ་ཙེ་ལ་གསོ་བ་རིག་སྤྱོད་ཀྱི་
 དེ་ཡང་ཁ་འཁོར་ནས་གནས་མ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ནུ་ལའི་བྲ་མ་སྤྱོད་མེད་པས་ཐོད་
 ས་གནས་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་སྤྱོད་གནང་སྐབས་འབྲས་བྱུང་ས་དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་
 བར་དུ་གསོ་བ་རིག་ཀྱི་ཆར་བྱང་སྤྱོད་པའི་སྤྱིད་ཞེས་པ་ཞིག་བཅུགས་པ་
 གནང་བདེ་ཡང་ཡུན་རིང་མས་ཐོད་བར་འཁོར་ཞིང་། སྤྱིད་ཡང་ཙེ་པོ་ནུ་ལའི་རྩ་
 དབང་ལྷོག་དུ་གསོ་བ་རིག་འདུས་པའི་སྤྱིད་བཅུགས་གནང་བ་དེ་ཡང་ཡུན་རིང་
 པོར་གནས་མ་བྱུང་བར་འཁོར་ཁྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་ལྷགས་པོ་རི་

[illegible]

ནམས་སྒྲོབ་ལྷ་དེར་འཕྲོ་ཚག་པ་དང་། སྒྲོབ་ལྷ་དེར་ལྷ་རྩོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་ཀ་ཁ་ནས་རིམ་བཞིན་དབྱངས་ལྡན། མགོ་འདྲགས། རྒྱགས་རིང་ལྱང་། རྒྱགས་མ་འཁྱུག་འཁྱུག་ཡིག་བཅས་ཤེས་རྗེས་ཀྱང་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལུ་ཚ། མཆོ་སྐྱེས་ཡིག་རིས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་སྒྲོབ་ཀྱི་ཡོད། ཟླ་རྩོད་གནས་ཚད་ལྱང་བད་མཐོ་བ་ནམས་ལ་དག་ཡིག་དག་སྒྲོན་དང་། ལུས་ཉགས། ལྷན་དག་བཤེས་ཀྱིངས་སྐྱེས་སྒྲོབ་སྒྲོལ་འདུག

ལྷ་ས་ཤྱོད་ཁྱེད་ནང་གཤགས་ཆེ་བའི་ན་རྩོད་ཤག་གི་སྒྲོབ་ལྷ་ནི་ཆེད་བཙུགས་སྒྲོབ་ལྷ་ཡིན་པའི་ཚོག་སྒྲོབ་ལྷ་བའི་ནང་མཐོ་འཁྱེད་ཀྱང་ལྷ་རྩོད་ལྡན་པ་ཁག་གི་བྱ་དང་བྱ་མོ། ཆེད་པ་ཁག་གི་གཤམ་རིགས་བཅས་ལ་ཡོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་གཙོ་བོར་སྒྲོབ་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཡིག་གཟུགས་འཁྱུག་ཡིག་འཁྱི་ཤེས་པ་ལྱང་མཚམས་གཉོང་ཡིག་དང་། སྤྱིད་གཞུང་གི་བཀའ་བྱ ལྷན་ལྷ། ཚོད་ཡིག་དབྱུང་མཚམས་ཁྱེ་ལ། གན་ཀྱང་སྐྱེས་ལྱི་ལྷ་དག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་སྤྱིད་གཞུང་གི་ལས་ཁྱེད་ས་ནང་གི་ལས་ཀའི་ལྷགས་སྒྲོལ་སྒྲོབ་ཁྱིད་དང་དཀོས་སྒྲོབ་ལྱང་འབེལ་ཆོག་ནས་སྒྲོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་རིག་པ་དང་། ལུས་ཉགས། ལྷན་དག་སྐར་ཅིལ། རྩེད་སྒྲོར་བཅས་ནི་སྒྲོབ་ཁྱིད་དང་དཀོས་སྒྲོབ་ལག་ལེན་ལྱང་འབེལ་ལྷ་ལ་ཉེ་སྒྲོབ་དཀོས་པ་ཤུགས་ཡིན་ལྷ་བས་སྒྲོ་རིག་པ་སྒྲོབ་ཁྱིད་ཟིན་རྗེས་སྒྲོ་གཞུང་དེ་ཆ་ཆར་བའི་རིམ་སྒྲོ་ཆོག་ནས་འཁྱི་ཤེས་པ་དཀོས་ཤིང་། ལུས་ཉགས་དང་ལྷན་དག་ལ་ནི་གཞུང་ཆ་ཆར་གི་དཔེར་བཞོད་གསུམ་པ་འཁྱི་དཀོས་པ། རྩེད་སྒྲོར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ཟིན་རྗེས་གཞུང་ཆ་ཆར་གི་དཔེར་བཞོད་ཀྱང་གསུམ་སྐད་དང་པོར་སྐད་ཤུགས་ཀྱི་ཚམ་ཡིག་གསུམ་པ་འཁྱི་དཀོས་པ། སྐར་ཅིལ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ཟིན་རྗེས་ལོ་གཅིག་གི་

ལོ་ཚོ་ཆ་ཚང་གསར་ཚུལ་བྱེད་དཀོས་པ་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲོལ་བཟང་པོ་རྒྱན་མ་
 ཆད་པར་ཡོད་པ་མ་ཟད། རིག་གནས་རྒྱང་བ་ལྡེ་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་སྐབས་སྒྲོབ་
 སྒྲོབ་དང་ལག་ལེན་བྱང་འབྲེལ་བྱ་དཀོས་པའི་དབང་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲོབ་
 མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་མ་ཤེས་ན་སྒྲོབ་བྱིད་བྱ་བའས་བཤལ་བ་དེ་འདྲ་རེད།

གདན་ས་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ནང་སྒྲོབ་མ་ནམས་ཡི་གེ་སྒྲིག་ཤེས་པ་ཙམ་
 གྱིས་འབྲིག་པ་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྡེ་སྒྲོབ་བྱིད་གནང་སྐབས་སྒྲོབ་ཀྱི་མཁས་
 པས་བཅམས་པའི་གཞུང་དེ་ག་རང་གི་ཚོག་ནས་སྒྲོབ་བྱིད་གནང་བ་ལས་ལོགས་
 ལུ་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་བྱིད་ཟིན་ཅིས་གནང་སྒྲོལ་མེད་པ་དང་།
 འཛིན་གྲུ་གཅིག་གི་ནང་མི་བཞི་བརྒྱ་ནས་ལྡེ་བརྒྱའི་བར་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་
 ཡི་གེ་འབྲི་ཤེས་མཁན་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ལས་མེད་ཚོག་སུམ་ཉགས་དང་དག་
 ཡིག་སྒྲོབ་སྒྲོབ་མཁན་ནི་ཏ་ཅང་དཀོན་པ་བཅས་རེད། དེའི་དབང་གིས་ལྡེ་ལས་
 བོད་ཏུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱོན་པ་ནམས་འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ་
 ཀྱི་ལྷ་བྱང་རྒྱབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། བར་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ནང་ཏུ་
 གཞུང་ཆེན་པོར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་རིང་རིག་གནས་རྒྱང་བ་ལྡེ་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་རྒྱར་
 ཆོད་འཛིན་ནན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་འཆད་ཚད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་གསུང་ཚིམ་གནང་བྱུང་མཁན་དཀོན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་ཞིང་། གནས་རྒྱལ་
 དེས་རྒྱུན་པས་རྒྱལ་ཁབ་མྱི་ནང་ཏུ་འཆར་སྒྲུབ་དང་ལྷགས་རྒྱུན་རན་པ་བྱུང་ཡོད།
 དེ་ནི་རང་རེའི་སྒྲོབ་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཙན་ཚན་མོན་མེས་མ་རྩོམ་སུམ་ཅུ་པའི་ཙ་
 བའི་མཆུག་ཏུ། “བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། གང་ཞིག་འབད་པ་རྒྱང་
 ཏུས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་རྒྱུར་ཏུ་སྒྲོལ་བར་འབྱུར། དེ་མྱིར་དང་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ།
 དེ་ནས་རྒྱས་པ་འང་མཉན་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གང་ལ་དད་པ་ཡིས། གཞུང་

ཉིད་སྒྲ་མ་དག་ལས་མཉན་ཞེས་རིག་གནས་སྒྲོབ་པའི་ཐོག་མར་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲོག་
ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱུལ་རྟགས་གཉིས་སྒྲོབ་དགོས་པ།
དེ་རྗེས་གཞི་ནས་སོ་སོས་གང་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་རིག་གནས་དང་གཞུང་ཆེན་
པོ་གཞན་དག་སྒྲོབ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནན་ཉན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལས་
གོ་སྒྲོག་པའི་ཕྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབ་སྐྱོང་གི་བྱ་བ་འབྲས་ཐོག་ཤུགས་ཕྱིན་རན་པ་ཐེབས་པ་
ཡིན་པས་རིག་གནས་སྒྲོབ་སྐྱོང་མ་བྱས་གོང་དུ་ཐོག་མར་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲོག་དང་
སྤྱུལ་རྟགས་དག་གསུམ་ལ་སྐྱོང་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བར་འདུག་ལགས།

བོད་ཀྱི་གནད་འབྲུག་སྒྲོབ་གསའི་བྱད་ཆོས་སྒྲར།

བོད་ཀྱི་གནད་འབྲུག་སྒྲོབ་གསའི་རིག་པར་བྱད་ཆོས་གང་དང་གང་ཡོད་
རགས་བསྟུས་ཅག་ཞིག་རྒྱུད་བྱས་ན་འདི་རྣམ་མཆིས་ཏེ།

(༡) སྒྲོབ་གསའི་ལམ་ལུགས། སྒྲོབ་གསའི་ལམ་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་
སྒྲོབ་གྲུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྩ་བོ་དང་། ལས་འགན། སྒྲོབ་གྲུ་
ལུགས་སྐབས་དགོས་པའི་ཆ་ཕྱིན། སྒྲོབ་སྐྱོང་གི་ཡུན་ཆད། རྒྱགས་ལེན། སྒྲོབ་
གྲུ་ཐོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུ་ཆད་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཡོད་པ་ལ་ཐེར། དེ་ལང་ཕྱི་
ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་པའི་སྒྲོབ་གསའི་དམིགས་ཆད་དང་
ལས་འགན་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཞི་བའི་བཅེངས་འགྲེལ་མ་
ཐོབ་གོང་ལྟ་དེ་ལྟའི་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་གསའི་ལམ་ལུགས་ཐད་གསེ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་
དམིགས་ཆད་དང་ལས་འགན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ལྟམས་སྒྲོབ་གྲུའི་རྩ་བོ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད། དཔེར་ན། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་བཅན་པོ་ཁྱིའི་སྒྲོབ་ལེ་བཅན་

གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐོག་མར་བཙུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལྟ་ནི་
 ཆོས་ལུགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། བར་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་
 ཀྱི་བྱུན་ཐོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་སྒྲིབ་པ་འགྲོ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་བཅས་སྒྲིབ་རྒྱ་ཡིན། སྒྲིབ་མ་དེ་དག་གི་ནང་
 བས་ཆོས་གང་མཁས་པ། སྒྲིབ་ཚུལ་གང་བཟང་བ་རྣམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 རིང་ལུགས་པར་(མཁན་པོ་དང་སྒྲིབ་དཔོན་)བསྐོ་བཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
 སྐབས་དེར་སྒྲིབ་དཔོན་བཙུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་མ་ཉི་ཤུ་ཙུམ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་གི་འཆོ་བའི་འགྲོ་བྱེད་ནི་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ནས་སྤྱར་ཉེ་སྒྲིབ་དཔོན་རེར་ལོ་
 རེར་ཐོགས་འབྲུ་ཁལ་ལྟ་བུར་ལྟ་(ཟླ་རེར་ཁལ་བཞི་དང་གྲེ་བཙུག་གཉིས་ལུ་
 གང་) མར་སྤང་བརྒྱད་བརྒྱ་(ཟླ་རེར་མར་ཉག་བྲུག་དང་སྤང་དོ་) བ་བཟའ་ཆ་
 ཆང་རེ། སྒྲིབ་མ་མི་གངས་ཉི་ཤུ་ཙུམ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་མ་རེ་ལ་ལོ་རེ་ཐོགས་ནས་
 ཁལ་ཉི་ཤུ་ཙུམ་རེ་(ཟླ་རེར་འབྲུ་ཁལ་གཉིས་ལྟ་ཅམ་) ལྷམ་བྱ་བྲུབས་གསུམ་
 རེ་བཅས་རྒྱུ་དུ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིབ་མ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཆོས་མཁས་
 མོས་དང་ཀྱན་སྒྲིབ་བཟང་བ་རྣམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་ཉེ་
 མཁན་པོར་བསྐོ་བཞག་བྱས་ཐོག་ལོ་རེར་ཐོགས་འབྲུ་ཁལ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྟ་(ཟླ་
 བ་རེར་འབྲུ་ཁལ་བྲུག་དང་གྲེ་ལྟ་) མར་སྤང་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་ཐམ་པ་(ཟླ་བ་རེར་
 མར་ཁལ་གཅིག་དང་ཉག་གསུམ་ལྟ་ཅམ་) བ་བཟའ་ལྷམ་བྱ་བྲུབས་དབྱུ་
 ཆིབས་ཉ་གཅིག་ མོག་བྱ་བཙུ་ལྟེབས་བཞི། ལྷག་ཆ་ཡུག་གསུམ། ལྷ་ནམ་
 དཀོས་དུས་སྤེལ་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་། གོ་གནས་ནི་གསེར་
 ཡིག་རྒྱུང་བའི་བྱང་བྱ་དང་། ཆོགས་འདུའི་སྐབས་དབྱང་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་འོག་
 འདྲེན་ཆེན་པོའི་གྲལ་གྱི་གོང་དུ་བཞུགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཀྱུས་བཀྲར་མཐོང་

ཆེན་གནང་གི་ཡོད་ཚུལ་(ཅ་བཞེད་)གནང་དུ་གསལ།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་མྱེད་ར་འཕྲོ་ཚུགས་པ་ནས་བོད་ཞི་བའི་བཅིངས་
འཁྲོལ་མ་སྐོབ་བར་དུ་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གནས་སྒྲོབ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཉེ་གནས་
ནི་དགོན་པ་ཁག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྲིས་མེ་ན་རིགས་གསུམ་
ཡོད། རིགས་དང་པོ་ནི་ཆོས་ལུགས་སྒྲོབ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐོན་རྒྱུ་
རང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིག་གནས་གཞན་དག་སྒྲོབ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་
ལུགས་སྒྲོབ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རིང་དེར་རིག་གནས་གཞན་དག་སྒྲོབ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་
ཆོག་པའི་ལམ་སྒྲོལ་དམ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལྟེ་དེ་ནི་དབྱུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་
བཞེས་གས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གྲུ་ས་སལ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སྒྲོབ་
སྒྲུབ་གི་སྐབས་གཙོ་གནད་ཡོད་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲ་གཅིག་ལ་དམ་འཛིན་མ་བྱས་པར་
སྒྲ་མང་པོར་བརྒྱུད་ན་ཤེས་རིག་འཆལ་ཏེ་སེམས་པ་སྙྱེད་གཡེང་དུ་འགྲོ་བ་དང་
སྒྲ་མང་བསྐྱབས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པ་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་སྒྲོན་རྒྱ་མེད་པར་འབད་
བཙོན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲོན་འཕྲོག་བྱེད་ཆེད་དམིགས་
ཡུལ་ཡོངས་རྒྱལ་ལ་དམིགས་སྐྱོལ་གྱི་པ་འེ་འེ་བྱས་ནས་མཐར་ཐོན་ཡོང་བའི་
བྱ་ཐབས་བརྒྱུད་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་སྒྲོབ་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་
གྲིས་རིག་གནས་གཞན་དག་གཏན་ནས་སྒྲོབ་མི་ཆོག་པ་མིན་ལ། གདན་ས་ཆེན་
པོའི་ནང་དུ་དགེ་བཤེས་མིང་བཏགས་སོན་རྒྱུ་རིག་གནས་གཞན་དག་སྒྲོབ་
སྒྲུབ་གནང་རྒྱུར་བཀག་འཕྲོག་གཏན་ནས་མེད། རིགས་གཉིས་པ་ནི་ཆོས་
ལུགས་སྒྲོབ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཞོར་ལ་ཆོས་མཆོམས་ཀྱི་རལ་གསལ་གྱི་
སྐབས་དང་བསྐུན་ནས་རིག་གནས་གཞན་སྒྲོབ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ལྷུ་བ་
མཐའ་རིམ་མེད་ཀྱི་མཁམ་དབང་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་ཐབས་དེ་ལ་

དཔེན་ནས་མདོ་ཐུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་དུས་བྱུང་ལོ་བཅུ་ཡས་མས་ལ་
 སྒྲིབ་གཉེར་མཐར་མོན་ཏེ་འཆད་ཚུད་ཚུལ་གསུམ་ཀའི་ཐོག་ནས་མིང་དོན་
 མཚུངས་པའི་མཁས་དབང་ཆེན་པོར་བྱུར་པ་གསུག་ཡིན། རིགས་གསུམ་པ་ནི་
 དཔེན་པ་དེའི་ནང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྱུར་གཙོ་བོར་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྷ་
 ཚང་སྒྲོན་ཡོད་ཐོག་པོ་དེ་གྱི་སྒྲན་ཅིས་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ཆེད་
 ལས་ལྷ་ཚང་བྱུར་དུ་ཆེ་སྟེ་གཞུང་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་གཉེར་བྱེད་མི་བྱུང་པའི་ལྷ་པ་ཁག་
 གཅིག་སྒྲན་ཅིས་གཉིས་དང་རིག་གནས་གཞན་དག་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་
 དེ་ཡིན། དེ་ནི་པོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེའི་ཐོག་གི་བརྒྱུར་བཅས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་
 འཕེལ་རྒྱས་གསར་པ་ཞིག་སྟེ་ལམ་སྒྲོལ་དེ་ཐོག་མར་འཇུགས་པ་གནང་མཁན་ནི་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་མེད་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡིན་ཅིང་།
 ཁོང་གིས་མདོ་སྨད་ཚུགས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐར་ཅིས་རིག་པའི་སྒྲོལ་རྒྱན་ལྟར་ཡོད་མི་
 ཉམས་ཆེད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ལྷག་ལོར་(སྤྱི་ལོ་༡༧༤༩)ཆུད་ཉིད་
 ཐུགས་རམས་པ་སྒྲིབ་བཟང་རྣེ་རྟེན་དང་བཟ་མེས་འབྲིལ་གྱི་དགེ་བཤེས་རབ་བརྟན་
 རྒྱ་མཚོ་གཉིས་སྒྲིབ་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ཚང་དང་རྒྱད་པ་ལྷ་ཚང་
 གཉིས་ཀྱི་ལྷ་པ་ཁག་གཅིག་བསྐུས་ནས་གདན་ས་བཟ་མེས་འབྲིལ་རང་དུ་དུས་
 འཁོར་ལྷ་ཚང་ཞེ་སྐམ་ཚོས་འཁོར་སྤྱིར་བྱུར་དུ་འཇུགས་གནང་ཐོག་ལྷ་ཚང་དེར་
 གཙོ་བོར་བོད་ཀྱི་སྐར་ཅིས་རིག་པ་སྒྲིབ་སྒྱུར་དང་། ཞོར་ལ་སྤྱི་རིག་པ་དང་།
 རྟེན་སྒྱུར། ལུས་ཉགས། རྟན་དག་གཞན་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིག་ཁག་
 གཅིག་བཅས་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་དཔོན་པའི་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་སྐར་ཅིས་
 ཀྱི་ཆེད་ལས་སྒྲིབ་ལྷ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་རིག་གནས་གཞན་དག་གི་
 ཞོར་སྒྱུར་སྒྲིབ་ལྷའི་མང་གཞི་ཡང་འདིར་བྱུང་པ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་དགེ་ཚུགས་

ལྷ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་པཱེཏ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེ་མཆོག་ནས་ཀ་ཐོག་གདན་སར་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་ལྟའི་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེན་འཇུགས་གནང་ཡོད་པ་མོ་ཐོས་ལྷུང་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་བདག་གིས་མ་མཐོང་། ཁོང་གསལ་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་རིག་གནས་སྒྲོབ་སྒྱུར་གི་ཆེད་ལས་ལྷ་ཆེན་ལུང་དུ་བཅུགས་པ་དེས་རིག་གནས་སྒྲོབ་སྒྱུར་ལྟེད་འདྲོད་ཡོད་པའི་སྒྲོ་གསལ་དོན་གཉེན་ཅན་རྣམས་ལ་ཆ་ལྟན་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱུན་པ་མ་ཟད། ལུན་ལུམ་ཆོགས་པའི་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུ་འཛིན་དང་ཁོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་གནས་གཞི་བརྟན་པོ་འཇུགས་ལུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

(༡) **སྒྲོབ་གསའི་མཆན་ཉིད་རིག་པ།** དེ་ནི་བསམ་སྒྲུའི་སྒྲོབ་གསའ་དང་། མེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོབ་གསའ། རྒྱིག་བྲིམས་གྱི་སྒྲོབ་གསའ་བཅས་ཚུགས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན། བསམ་སྒྲོ་ཀྱན་སྒྱུད་ལེགས་པ་ནི་རང་ལྷགས་སྤྱི་མི་ཡོང་བས་ཐོག་མར་རྒྱིག་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཙུན་དགོས་པ་དང་། རྒྱིག་བྲིམས་ནི་བཅའ་མེད་དང་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེས་རང་ཉིད་གཙུན་ཉེ་གོམས་གཤིས་སྤྱི་འཇགས་པ་ཞིག་ལྷུང་མཆོམས་གཞི་ནས་རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཀྱན་སྒྱུད་བཟང་པོ་དེ་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་མེད་ན་མེས་ཡོན་ལེགས་པོ་ཐོབ་མི་ལུབ་པ་མ་ཟད། གལ་སྲིད་མེས་ཡོན་ལྷན་དུ་ཞིག་སྒོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེས་རང་གཞན་ཆང་མར་གཏོད་པ་ཞིག་ལས་ཕན་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་། རྒྱིག་བྲིམས་རང་རྟོགས་ཀྱིས་སྤང་བ་དང་ཀྱན་སྒྱུད་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་མེས་ཡོན་ཡང་ཁོང་ནས་ཁོང་འཕེལ་དུ་འཕྱོ་བས་དེ་གསུམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཅིག་གོགས་སྤྱི་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོད་ཀྱི་མཁམ་པ་ལྷ་མ་ཆོའི་གསུང་རྒྱུ་དུ་ཡོད།

(༡) སྒྲིབ་བྱིད། སྒྲིབ་བྱིད་ཅེས་པ་ནི་དགེ་ཆེན་གྱིས་སྒྲིབ་ཚན་བྱིད་པ་
 དང་སྒྲིབ་མས་སྒྲིབ་ཚན་ཉན་པའི་བྱུང་མང་གི་འབྲལ་སྒྱུད་ཅིག་ལྟེ་སྒྲིབ་སྒྱུད་བྱེད་
 པ་བརྒྱད་ནས་ཤེས་ཡོན་ཤེས་པ་དང་རོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རྒྱས་ཆལ་མཐོ་རྩ་
 གཏོང་རྒྱ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁོ་ཆོའི་བསམ་སྒྲོ་དང་ཀུན་སྒྱུད་ལེགས་སོ་གསེ་སྒྱུད་
 བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་བཤད་བྱིད་དང་། དམར་
 བྱིད། ལྷོང་བྱིད་བཅས་རིགས་གསུམ་ཡོད། ༡. བཤད་བྱིད་ཟེར་བ་ནི་སྒྲིབ་
 དཔོན་གྱིས་སྒྲིབ་མར་བསྐྱབ་བྱའི་གཞུང་དེའི་ཆོག་དང་དོན་རྒྱལ་མ་ཡིག་འབྲུ་
 གཅིག་ཀྱང་མ་ལྟས་པར་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལ་ཟེར། ༢. དམར་བྱིད་ཟེར་བ་
 ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དཔེ་མཚན་ནམ། ཡང་ན་རི་མོར་བྱིས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེང་ནས་
 གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལྟེ་དང་སང་གཟུགས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བྱིད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
 ༣. ལྷོང་བྱིད་ཟེར་བ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྒྱུར་ཐོག་ནས་སྒྲིབ་
 མར་སྒྲིབ་བྱིད་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་མ་ལ་ཉམས་སྒྱུར་དངོས་སུ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་རྩ་བཅུག་པ་དེ་ལ་ཟེར། བྱིད་ལྷངས་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྒྲིབ་མའི་རྒྱ་ཆད་མཐོ་དམན་གྱིས་ཁྱད་
 པར་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱིད་ལྷངས་རིགས་གསུམ་ཀའམ། ཡང་ན་དེ་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་གང་ལ་གང་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་སྒྲིབ་མའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟུན་པ་
 དང་། སྒྲིབ་མ་ཤེས་ཚད་དམའ་བ་རྒྱལ་ལ་དམར་བྱིད་དང་ལྷོང་བྱིད་ཐོག་
 བས་ཤོ་སྒྲིབ་དོན་བརྩམས་པའི་སྒྲིབ་བྱིད་གནང་སྒྲིབ་ཡོད་པ་རེད།

(༢) སྒྲིབ་བྱིད་ཀྱི་ཚ་འཛིན། སྒྲིབ་བྱིད་ཀྱི་ཚ་འཛིན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲིབ་
 བྱིད་ཀྱི་འཆར་གཞི་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲིབ་ཚན་རྒྱས་བརྩམས་འབྲིང་གསུམ་གྱི་
 བྱིད་རྒྱལ་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་ཞིག་ལྟེ། དེའི་ནང་ལས་འགན་དང་། དངོས་

སྤྱད་། ཆོད་ལྟ། བསྐྱར་སྤྱད་སྤྱོད་མིང་གི་དུས་ཆོད་ཆ་བཤོས་བྱས་པའི་ཙུ་
 འཛིན་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། དེ་སྔོན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་སྤྱོད་མིང་གནང་སྐབས་ཀྱི་ག་རིམ་དང་རྒྱས་བཟུས་
 ཀྱི་ཙུ་འཛིན་ནི་ཐོག་མར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་
 འགྲོ་ལུགས་ཤེས་པའི་ཆོད་དུ་བཟུས་ལྟ་དང་། དེ་རྗེས་སྤོ་རིགས་ཉེ་དབང་པོ་ལྟ་
 དང་། དབང་ཤེས་ལྟ་སོགས་མངོན་སྲུང་དང་། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཤེས་རིག་བཅས་སྟེ་
 རྩལ་དང་། མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དཔག་བར་གྱི་འབྲེལ་བ། འབྲེལ་ཤེས་ཉེ་
 བོར་འབྲེལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སོག་ཤེས་ཉེ་བསམ་སྟོ་ཡང་མ་དག་པའི་
 རིགས། དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་སེམས་པ་བཟང་བའི་རིགས། འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་བསམ་པ་ངན་པའི་རིགས། འཁྱོད་པ་དང་གཉིད་
 སོགས་གཞན་འཁྱུར་གྱི་རིགས། གཞན་ཡང་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་བསམ་སྟོ་
 རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་བྱད་ཆས་དང་འབྲེལ་བ་བཅས་ཤེས་པའི་ཆོད་དུ་སྟོ་
 རིགས། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་ཡང་དག་པ་གསུམ་དང་། ཡང་མ་དག་པ་བཞི་
 བཅས་སོ་སོའི་བྱད་ཆས་དང་། འབྲེལ་བ། ཉན་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ། གཏན་
 ཆོགས་རིག་པ་ཁག་དང་བསམ་སྟོ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་བར་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་
 པ་བཅས་ཤེས་པའི་ཆོད་དུ་རྟགས་རིགས་ཉེ་གཏན་ཆོགས་རིག་པ། དེ་ཡི་རྒྱང་
 གཞིའི་ཐོག་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཉེ་སྟེ་སྟགས་པའི་ལྟ་
 བ་རིགས་བཅུ་གཅིག་སོ་སོའི་ལྟ་རྩལ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ཁག་གི་
 བར་གྱི་བྱད་པར་དང་འགལ་བ་འཐབ་ཆོད་བཅས་ཀྱི་གནས་རྩལ་ཤེས་པའི་ཆོད་
 དུ་ཆོད་མ་རིག་པ་སྟེ་ཆོད་མ་རྣམས་འབྲེལ། དེ་རྗེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐོག་

པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་པར་བྱིན། དེ་རྗེས་ནང་པ་སངས་ཀྱིས་
 པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དབྱུང་། དེ་རྗེས་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་
 སྒྲིབ་པ་དང་ལྷ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པ་མངོད། དེ་རྗེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ཀའི་བྱུན་མོང་གི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདུལ་བ་བཅས་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་སྒྲིབ་དགོས་པ་མ་བཟད། དེ་ན་མས་སོ་སོ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་པའི་ལོ་ཆད་
 དང་། ལོ་རེར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་མཆམས་གང་ནས་གང་གི་བར་དུ་སྒྲིབས་དགོས་
 པའི་ཆད་གཞི་བཅས་གཏན་འཁེབས་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟའི་སྒྲིབ་
 སྒྲིབ་གི་ལོ་ཆད་སྒྲིབ་གསལ་དུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་ཡུན་ཆད་དང་ལོ་རེའི་སྒྲིབ་དུས་སྒྲིབ་
 སྒྲིབ་སྒྲིབས་སུ་བཞོད་ཡོད།

(༥) **སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་འཆར་གཞི།** སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཞེས་པ་ནི་
 སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་དུས་ཚད་སྐོས་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཉི་སྒྲིབ་ལྟ་
 དང་ཆེད་ལས་ཀྱི་རོ་བོ་ལྟ་བུའི་ལས་འགན་ཁག སྒྲིབ་མའི་ལོ་ཆད་བྲིད་ཆོས།
 སྒྲིབ་ཆན་ཁག་གི་སྒྲིབ་བྲིད་དུས་ཚད་དང་། རྒྱགས་ལེན། སྒྲིབ་ལྟ་ཐོན་པའི་
 ཡིག་ཆད་སྐོས་སྒྲིབ་ལྟ་དེའི་བྱ་རིམ་ཆ་ཆར་བ་ན་མས་དུས་དང་ཁག་བཞོས་ནས་
 གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། འཆར་གཞི་དེ་ནི་སྒྲིབ་ལྟའི་འགོ་བྲིད་ལས་བྲུངས་
 ལ་དགོས་པ་མ་བཟད། དགེ་ཆན་སོ་སོར་ཡང་སྒྲིབ་དུས་རེ་དང་། ལོ་རེ་སྒྲིབ་ལྟ་
 འགོ་རྒྱགས་ནས་མ་ཐོན་བར་བཅས་དུས་སྒྲིབ་དང་དུས་རིང་གི་སྒྲིབ་བྲིད་འཆར་
 གཞི་ཡོད་དགོས་ཤིང་། འཆར་གཞི་མེད་པར་སྒྲིབ་བྲིད་བྱས་ན་སྒྲིབ་དུས་གཅིག་
 ལ་སྒྲིབ་བྲིད་བྱིན་དགོས་པ་ན་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ལྷག་མ་ལུས་པ་འཕ། ཡང་
 བ་གལ་ཆེའི་སྒྲིབ་ཆན་ཞིག་ཀྱང་དུས་ཚད་སྒྲིབ་བྲིད་ཞིག་ལ་སྒྲིབ་བྲིད་བྱིན་པ་བྱས་
 ཏི་སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆད་མ་ལོན་པའི་བྲལ་སེལ་སྒྲིབ་བཅས་ཡོང་ཉིན་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་མེད་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་དང་གཞུང་བཅུགས་དང་སྒྲིབ་བཅུགས་ཀྱི་སྒྲོབ་ལྷ་
 རྒྱུ་ལ་ཁག་ལ་སྒྲོབ་བྲིད་ཀྱི་འཆར་གཞི་རགས་བསྟུས་ཅམ་ལས་ཞིབ་པ་མེད་པ་
 མ་ཟད། དགེ་ཆན་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་
 པའི་སྒྲོབ་བྲིད་རྒྱས་བསྟུས་སྟུགས་འདྲིའི་ལྷ་ར་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཡིག་ཆའི་
 ཐོག་གཅིག་ལྷར་གྱིས་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་འཆར་གཞི་གཏན་ནས་མེད་
 ལྟུངས་དགེ་ཆན་མཁྱེན་ཡོན་ཏེ་ཅང་རྒྱས་པ་ཆོས་སྒྲོབ་ཆན་རྣམས་གཅིག་ལ་དུས་ཆེད་
 ཏེ་ཅང་རིང་པོ་འགོར་འཁྲོ་ཞིང་། དགེ་ཆན་མཁྱེན་རྒྱ་ཆུང་བ་ཆོས་སྒྲོབ་ཆན་
 གལ་ཆའི་རིགས་ཀྱང་དུས་ཆེད་ཐུང་ཐུང་ཞིག་ནང་གྲུབ་པ་མཛད་དེ་སྒྲོབ་བྲིད་
 གནད་ལ་འཁེལ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད་པ་རེད། དེ་ནི་གནད་རབས་ཐོད་ཀྱི་སྒྲོབ་
 གསོའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་མ་འདྲང་བའི་རྒྱུན་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་དུས་དང་
 མཐུན་པར་འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་སྒྲོབ་བྲིད་ལམ་ལུགས་གཅིག་ལྷར་ཞིག་
 འཇུགས་དགོས་པ་རེད།

(༦) **སྒྲོབ་བྲིད་ཟིན་བྲིས།** དེ་ནི་སྒྲོབ་བྲིད་ཀྱི་ཙུ་འཛིན་གཞིར་བཟུང་
 བས་དགེ་ཆན་སོ་སོས་བྲིས་པའི་སྒྲོབ་བྲིད་ཟིན་བྲིས་ཞིག་ལྟེ་དེ་མེད་གདན་ས་
 ཆེན་པོ་ཁག་གི་ལྷ་ཆར་སོ་སོར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་ཡོད་པ་དང་།
 འགའ་ཞིག་གིས་ནི་གཞུང་གཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་རྩ་དུའི་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་
 དཔྱད་མཛད་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷའི་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་སོགས་རྒྱས་
 བསྟུས་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་གི་
 ཆ་ཆར་བའི་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་བཅས་མཛད་པ་བཅས་ནི་མཁས་པ་སོ་
 སོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་བྲིད་གནང་སྐབས་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་
 དང་། ཡང་ན་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔུས་གཙང་

གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། མདྲ་སྒྲུབ་བཟ་ཤིས་འབྱེལ། སྒྲུབ་འབྲུམ་བྱམས་པ་
 མིང་། དྲགས་པོ་བཤད་བྱུང་མིང་། དྲགས་པོ་མངའ་རིས་ལྷ་ཆང་། ཅ་ཞེ་
 དགོན་ཆེན་བཅས་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷའི་སྒྲིཊ་དྲན་མཐའ་
 དཔྱད་རྒྱས་བརྟུས་ན་ཆོགས་ཡོད་པའི་སྐྱོད་ཞིབ་པར་ལྷེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་
 མཆོས་མཛད་པའི་《བེད་རྒྱུ་གཡའ་སེལ་》རིག་གནས་ལྷའི་བཤད་པའི་སྐབས་
 དང་། སྐྱོད་རྣམས་ལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྐྱོད་བཟང་གིས་མཛད་པའི་《བཀའ་
 གདམས་པ་དང་དགེ་ལྷན་པ་འདྲུགས་པའི་སྐྱོད་མ་རགས་རིམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་མཆན་ཐོ་》
 ཞེས་པའི་ནང་གསལ། གནའ་རབས་ཐོད་ཀྱི་སྐྱོད་གསའི་ལམ་ལྷན་སྐྱོད་
 གདན་ས་ཁག་དང་ལྷ་ཆང་ཁག་སོ་སོར་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་སྐྱོད་བྲིད་ཟིན་
 བྱིས་ཤོད་དུ་བཞོད་པ་དེ་ནམས་མ་གཏོགས་སྐྱོད་བྲིད་མཛད་པོ་དགེ་ཆུན་དང་
 སྐྱོད་པོན་རང་རང་སོ་སོས་བྱུར་དུ་སྐྱོད་བྲིད་ཟིན་བྱིས་འཤོད་པ་གནང་སྟེ་
 མེད། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དགེ་ཆུན་རེས་སྐྱོད་བྲིད་ཟིན་བྱིས་རེ་བཞོད་པ་གནང་
 བ་ཟིན་བྱིས་གཅིག་རྒྱུར་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བ་དང་། དགེ་ཆུན་ནམས་བྱུགས་ཐོག་
 བས་སྐྱོད་བྲིད་གནང་རྒྱུར་བྱུང་གོམས་ཐོན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱོད་བྲིད་ཟིན་
 བྱིས་བྱུར་དུ་འཤོད་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་མེད་པ་རེད། དེར་སྐབས་ནི་འཆར་
 གཞི་ཞིབ་ཏུ་ལྷན་པའི་སྐྱོད་བྲིད་ལམ་ལྷན་ལག་བརྟུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 དུས་བྱུང་སོ་གསུམ་བཞིའི་ནང་གལ་ཆེའི་ཆེད་ལས་སྐྱོད་ཆན་མང་པོ་ཞིག་སྐྱོད་
 བྲིད་བྱས་ཟིན་པ་དགོས་སྐབས་དགེ་ཆུན་སོ་སོས་རང་རང་གི་གསུང་བཤད་རྒྱས་
 བརྟུས་འཆམས་ཤིང་གནད་ལ་འཁེལ་བའི་སྐྱོད་བྲིད་ཟིན་བྱིས་རེ་དེས་པར་དུ་
 འཤོད་གནང་མཛད་དགོས་ཤིང་། མ་མཐར་ཡང་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱའི་
 རྟོན་ཆན་ཁག་གི་ས་བཅད་རྒྱུར་གྲངས་ཅམ་གྱི་བརྗེད་ཐོ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་

ངེས་པར་དུ་འགོད་གནང་མཛད་རྒྱ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད།

(༡) སློབ་ཁྲིད་བྱ་བ་བསམ། དེ་སློན་པོ་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་
 སློབ་ཁྲིད་བྱ་བ་བསམ་གྱི་ཉམས་སྦྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་
 རྒྱ་གསུང་བསྟུན་མཛད་དེ་《མཁམ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་སྒྲོ་》ལས་གསལ་བཤད་རྒྱས་
 པར་གནང་ཡོད་པས་འདིར་གནས་བསྐྱུས་ཅམ་བཞོད་ན། ཐོག་མར་གཞུང་
 རྒྱ་དངོས་གཞི་མ་འཆད་ཞོང་དུ་སློན་འགྲོ་ལ་གཞུང་དེའི་དགོས་དོན་དང་
 དམིགས་ལྷུ་ལ་བཤད་ནས་ཉན་པ་པོ་སློབ་མ་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་དུ་འབྱུག་པ་དང་།
 དེ་རྗེས་བཤད་བྱའི་གཞུང་དེའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་བཅས་
 བཤད་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་གཞུང་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཐབས་
 བྱེད་དགོས་པ། དེ་རྗེས་གཞུང་དོན་དངོས་གཞི་འཆད་སྐབས་བཤད་རྒྱུ་མ་
 ལེགས་པའི་སློན་བརྒྱུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྤངས་ནས་བཤད་རྒྱུ་ལེགས་པའི་
 རྒྱ་གསུང་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། ༡. མ་བཤད་པའི་སློན་ནི།
 སྐབས་དེར་བཤད་དགོས་ངེས་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ནི་སློབ་
 ཁྲིད་བྱེད་མཁན་གྱིས་རང་གིས་བཤད་བྱའི་གཞུང་དོན་དེ་ལ་དོགས་པ་ཆོད་མེད་
 པ་དང་། གསལ་པོར་འཆད་ཐུབ་པའི་གདེང་ཆོད་མེད་པའི་དབང་གིས་གཡོལ་
 ཐབས་བྱས་ཏེ་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེས་ཉན་མཁན་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་
 པའི་སློབ་ཁྲིད་གང་ཡང་ཐོན་མེད་ཐུབ་པས་སློབ་ཁྲིད་སྐབས་ལེགས་ཡོང་དཀའ་བ་རེད།
 ༢. ལེགས་པར་མ་བཤད་པའི་སློན་ནི། བཤད་བྱའི་གཞུང་དོན་རྣམས་གསལ་
 ལ་མི་གསལ་ཅམ་བཤད་ནས་ཉན་པ་པོས་གཞུང་དོན་ལ་དོགས་པ་གང་ཡང་ཆོད་
 མ་ཐུབ་པར་ལུས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་དགེ་ཆུན་གྱིས་རང་ཉིད་མཁམ་སྒྲོམ་དང་ང་
 རྒྱལ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་ནན་ཏན་མ་བྱས་པའི་

དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། ༣. ལྷན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དགེ་ཆན་གྱིས་
གཞུང་དོན་གྱི་བཞུགས་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ། དགེ་ཆན་གྱིས་འཁྲིད་
བྱའི་གཞུང་དོན་དེ་ལ་གྱོ་བ་ཡང་དག་པར་ལོན་མ་བྱུང་བར་གྱོ་མོ་ཐེབས་
པའམ། ཡང་ན་དམིགས་ཡུལ་བྱུང་བཅངས་ཀྱི་སྒྲོན་སྟེངས་བཞིན་ཏུ་གྱོ་བ་ལོག་
སྒྲིབ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་གང་ཏུང་ཞིག་ཡིན་པས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུགས་
ཡོད་པའི་སྒྲོ་སྟེང་མི་འབྱུང་བ་མ་བྱུང་། མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་མི་མང་
པོ་ཞིག་མགོ་བསྐྱར་ཐེབས་ཏེ་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་དང་རང་གཞན་ཆང་མར་
གནོད་སྒྲོན་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་གཞི་ཡིན། ༤. ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།
དགེ་ཆན་གྱིས་བཤད་བྱའི་གཞུང་དོན་ལ་དོགས་པ་མ་ཆད་བཞིན་ཏུ་འོས་ཆོད་
བྱས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་དགེ་ཆན་གྱིས་བཤད་བྱའི་ནང་དོན་དེ་ལ་
བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་རྣམས་ཁྱངས་ཅམ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་རང་ཉིད་
ཀྱི་སྒྲོ་སྟེང་གང་ཡང་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཚོགས་གི་བཤད་ཚུལ་
མི་མཐུན་པ་རྣམས་དཔང་རྟགས་འཕེར་བའི་དཔུང་གཞིའི་དངོས་པོར་ཆད་
འདོན་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་རིག་པས་སྒྲིབ་མི་བྱུང་བ་ལུང་། དེ་མིན་བཤད་བྱའི་
གཞུང་དོན་གང་ཡིན་གཤེད་ཆོད་ཡོད་པའི་སྒྲོན་སྟེང་གསལ་བཤད་བྱ་དགོས་པ་
ཡིན། ༥. དཀའ་སར་གཡོལ་ནས་སྤྲོ་སར་སྒྲོས་བཤད་བྱེད་པ་ནི། དགེ་ཆན་
གྱིས་འཁྲིད་བྱའི་གཞུང་དེའི་དཀའ་གནད་ཆེ་སར་གསལ་བཤད་བྱེད་མི་བྱུང་
པར་གཡོལ་ནས་དཀའ་གནད་མིན་པའི་སར་བཤད་པ་མང་པོ་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ།
དེ་ནི་མི་ཆན་སོ་མེད་ཀྱིས་ཟས་ཟ་བ་དང་འདྲ་བར་གལ་ཆེ་བའི་དཀའ་གནད་
རྣམས་རབ་རིབ་ཅམ་ཏུ་ལུས་ནས་གཞུང་དོན་ལ་དོགས་པ་ཆོད་པའི་སྒྲོ་སྟེང་གང་
ཡང་ཐོབ་མི་བྱུང་བ་ཡིན། ༦. གྱོ་རིམ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། དགེ་ཆན་གྱིས་

གཞུང་དོན་ལྷ་མུའི་གོ་རིམ་དགྲུགས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ལྟེ། དེ་ནི་དགོ་ཆན་
 གྱིས་གཞུང་དོན་སྤོ་སྤོའི་ལྷ་མུའི་གོ་རིམ་ནམས་ཉན་པ་པོའི་བསམ་སྒྲིབ་ལྟོ་ལོ་
 ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་གལ་
 ཆེན་པོ་དེར་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གོ་རིམ་མེད་པར་
 གང་བསམ་གང་དྲན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་བཤད་ཚུལ་དེས་སློབ་མའི་ཤེས་ཡོན་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་གོ་རིམ་འབྲུགས་ནས་སློབ་སྦྱང་ཐོག་ཀྱང་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་
 ཆུང་བྱགས་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་ཡིན། ༡. སྐབས་སྤྱི་མ་བབས་པར་བཤད་
 པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་དོན་འཆད་སྐབས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
 དང་། སྐབས་སྤྱི་མ་བབས་བཞིན་དུ་གོ་སྐབས་བཅའ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ལྟེ།
 བཤད་ཚུལ་དེས་སྐབས་སྤྱི་བབས་པའི་བཤད་བྱ་གཙོ་བོ་བསྐྲགས་ནས་ཉན་
 མཁས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིབ་འབྲུགས་ཉེ་གནད་དོན་གཙོ་བོ་ངོས་ཟིན་མ་བྱུང་པའི་སྒྱུར་
 ཆེན་པོ་ཡོད། ༢. འབྲེལ་མ་ཆགས་པར་བཤད་པ་ནི། དགོ་ཆན་གྱིས་བཤད་
 བྱའི་གཞུང་དོན་ནམས་ལྷ་མུའི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནམས་འབྲེལ་མཐུད་
 བྱེད་མ་བྱུང་པར་དུམ་བྱར་ཆད་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ལྟེ། བཤད་ཚུལ་དེས་སློབ་
 མ་ནམས་གཞུང་དོན་ལྷ་མུའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་དོན་
 ལྷ་མ་བཤད་རྗེས་ལྷ་མ་དེ་དང་དེ་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཤེས་མི་བྱུང་
 པའི་སྒྱུར་ཆེན་པོ་ཡོད། ༣. རང་ཆོག་ལྷ་མུའི་འགལ་བའི་སྒྱུར་ནི། སློབ་དཔོན་
 གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བཤད་བྱས་པའི་ཆོག་ལྷ་མུའི་
 བར་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ལྟེ། བཤད་ཚུལ་དེས་སློབ་མ་ནམས་
 ལ་རང་ལྷགས་གང་ཡིན་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པའི་དོགས་པ་མང་པོ་སྒྲིབ་ནས་སློབ་
 དཔོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མཐའ་མ་འབྲ་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་གཞིར་

འགྲོ་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད། ༡༠. ཆོག་དང་དོན་ལ་ཐུབ་སྒྲིབ་མང་བ་ནི། སྒྲིབ་
 དཔོན་གྱིས་སྒྲིབ་བྲིད་ཕྱེད་སྐབས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་
 ཆོག་དོན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐུབ་སྒྲིབ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྐར་
 བཤད་ཟིན་པའི་ཆོག་དོན་ལ་སྐར་ལས་ལྷག་པའི་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པའམ།
 ཡང་ན་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད། དོགས་གཙོད་བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་
 ལྷག་པོ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱར་སྒྲིབ་མང་པོ་བྱས་ན་
 སྒྲིབ་མའི་སེམས་ལ་སྟུན་སྣང་སྟེ་བ་དང་། ཡང་ན་གོ་མི་བདེ་བའི་ཤུགས་སྟེན་
 ངན་པ་ཐེབས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་མའི་གནས་ཚད་མཐོ་དམན་མི་འདྲ་བའི་
 དབང་གིས་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཆོར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ལན་གཅིག་བཤད་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཤེས་བྱུང་བ་ཅིང་། འཛིན་གྲུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཀྱང་
 གནས་ཚད་ཅུང་ཟད་ཞན་པ་ནམས་ལ་བཤད་པ་རྒྱས་བསྐྱར་འབྲིང་ཙམ་བྱ་
 དགོས་པ་དང་། གནས་ཚད་ཏ་ཅང་དམའ་བ་ནམས་ལ་བཤད་པ་མདོར་བསྐྱར་
 ཙམ་རེ་བྱས་ན་ཆོག་པ་བཅས་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་བསྐྱར་ཐུབ་
 མང་བའི་སྒྲིབ་དུ་མི་བཙུ་བ་ཡིན། ༡༡. གཞུང་དོན་པན་ཚུན་འདྲེས་པའི་སྒྲིབ་
 ནི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིབ་བྲིད་ཕྱེད་སྐབས་གཞུང་དོན་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་སོ་
 སོར་མ་བྱེ་བར་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ། བཤད་རྒྱལ་དེས་གཞུང་
 དོན་གཙོ་བོ་བཤད་མ་ཟིན་གོང་དུ་ཡན་ལག་གི་དོན་ཕལ་པ་བཤད་པ་དེས་
 སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཏེ་གཙོ་གནད་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མི་ཡོང་བའི་
 ཤུགས་སྟེན་ངན་པ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། ༡༢. ཆོག་ཏ་ཅང་ལྷུང་བའི་སྒྲིབ་ནི། སྒྲིབ་
 དཔོན་གྱིས་སྒྲིབ་བྲིད་ཕྱེད་སྐབས་སྒྲིབ་ཚོད་ཏ་ཅང་མཐོ་གསལ་དུགས་པ་དཔེ་ཆ་
 ངག་སྒྲིབ་ཕྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ། བཤད་རྒྱལ་དེས་སྒྲིབ་མ་ཟིན་ནས་

འདེབས་འདྲི་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིག་འབྲི་རྒྱུ་ལྟ་བུར་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ ལྷོ་འཛིན་
བཟང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ལ་དེས་མི་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སློབ་བྱུང་གྲོལ་
བ་དང་སློབ་མས་བརྟེན་པ་དུས་མཆོངས་པས་སློབ་སྦྱང་གི་བྱུང་འབྲས་ཐོག་
ཤུགས་སྒྲིབ་དང་པ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། ༡༩. ཆོག་ཏུ་ཅང་དལ་དྲགས་པའི་སློབ་ཅི།
སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་བྲིད་ལྟེན་སྐབས་དག་གི་སློབ་པོ་ཅང་དལ་དྲགས་པ་
ཆོག་འབྲུ་རེ་རེ་བཞེན་དུ་ལྷོ་འཛིན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། བཤད་ཚུལ་དེས་སློབ་
མ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲིབ་སྦྱང་གྱེ་བ་དང་། སློབ་བྲིད་ཀྱི་ལྷན་ཚད་དམའ་བ།
ཆོག་དོན་ལྟ་བུར་གོ་བ་ལེན་མི་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཡོད། གོང་གསལ་སློབ་
བྲིད་ལྟེན་ཚུལ་ཡང་མ་དག་པའི་སློབ་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྲངས་ནས་བྱ་བ་བསམ་ཡང་
དག་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བྱ་དགོས་པས་བྱ་བ་བསམ་ཡང་དག་པ་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པའི་སློབ་བཅུ་གསུམ་པོ་དེའི་སྡོག་སྡོག་སྣེ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་འབྲས་དང་དགེ་མཚན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། ད་དྲུང་དེའི་ཐོག་ཆོག་དོན་
དེས་པའི་སློབ་ལྟེན། ཡིད་ཆེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་ལུང་། ག་བདེ་བའི་དཔེ།
ལྷོ་སྒྲོ་འབྲེད་ལྟེན་ཀྱི་དོགས་སྦྱང་དང་། བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིད་རྒྱུགས་སེལ་བའི་
གཏམ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སློབ་བྲིད་ལྟེན་དགོས། དེ་ནི་ལྷོ་སྒྲོ་འབྲེད་པའི་
སློབ་བྲིད་བྱ་བ་བསམ་ཡིན། གཞན་ཡང་སློབ་བྲིད་བྱ་བ་བསམ་སྦྱར་ས་སྒྲུ་པ་ཁ་ཆེན་
དང་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་རྒྱས་བསྐྱུས་སྒྲོ་ཆོགས་ཤིག་
མཛད་ཡོད་པས་དེ་དག་དུ་གཟིགས་ན་གསལ་ཞིང་། འདིར་སྡོགས་སྒྲོན་ཅན་
ལས་ཞིབ་ཏུ་འགྲོད་པའི་རལ་བ་མ་བྱས་སོ།

(༢) ལྷོ་སྒྲོ་འབྲེད་བསམ་ཀྱི་སློབ་བྲིད། དེ་ནི་དགེ་ཆེན་གྱིས་གཙོ་
བྲིད་རྒྱས་པ་འདྲོན་པའི་སློབ་འགྲུའི་ཆ་རྒྱུན་ལོག་སློབ་མས་གཙོ་ཙུང་བསམ་

གཞིགས་ཕྱེད་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན། བྱ་ཐབས་འདིས་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོབ་སྒྲུང་གི་
 ཏུར་བཅོན་རང་བཞིན་དང་། རང་རྟོགས་རང་བཞིན། རང་འགྲུལ་རང་
 བཞིན་བཅས་སྒྲུལ་སྒྲེལ་ཕྱེད་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་སྒྲུ་འཕེར་བའི་སྒྲོ་ནས་གནད་
 རོན་རྟོགས་སྒྲུབ་པ་དང་། དཔྱེ་ཞིབ། ཡིན་མིན་བརྟར་ཤ་གཙོད་སྒྲུབ་པའི་
 དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། སྒྲོབ་མའི་ཤེས་ཡོན་ནི་རྒྱན་པར་སྒྲུ་མ་སྒྲུད་
 བས་གནད་རོན་ཤེས་པ་དང་། གནད་རོན་ཐག་གཙོད་པ། ཡིན་མིན་བརྟར་
 ཤ་གཙོད་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནང་ཐོན་པ་ཡིན། སྒྲོ་སྒྲོ་འབྱེད་པའི་བྱ་ཐབས་
 དེའི་ནང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོབ་བྲིད་ཕྱེད་པ་ནི་འགལ་བའི་ཚུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
 དང་། སྒྲོབ་མར་བྲིད་སྒྲོན་བྱས་ཏེ་རང་རང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དུ་འཇུག་པ་
 འགལ་བའི་ཚུགས་པལ་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོབ་སྒྲུང་ལ་མཆོན་ན་
 སྒྲོབ་མ་ནི་ནང་ཁྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། བྲིད་པ་ནི་
 སྒྲོབ་པར་བརྒྱུད་ན་གཞི་ནས་སྒྲོབ་བྲིད་ཀྱི་ཁུས་པ་ཐོན་སྒྲུབ། དེར་བརྟེན་སྒྲོབ་
 ཁང་ནང་དུ་སྒྲོབ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོབ་བྲིད་ཕྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནང་ཁོ་ཆོ་
 ལྷན་པ་འགྲུལ་བ་དང་། བསམ་གཞིགས་གཏོང་བ། རིག་འདེད་ཕྱེད་པ།
 བརྟར་ཤ་གཙོད་པ། རོགས་པ་དང་དཀའ་གནད་འདི་བ་བཅས་ཕྱེད་དུ་འཇུག་
 དགོས། དེ་སྒྲོན་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲུ་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་བྲིད་གནང་
 སྐབས་དགེ་ཆན་གྱིས་གསུང་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དགེ་སྒྲོབ་པ་རྒྱུན་དྲི་བ་དྲི་
 ལན་དང་། བཞུ་སྒྲིང་གི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གནང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེར་
 སྒྲུག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་སྟར་གྱི་བྲིད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམ་པ་རྒྱུ་བཞུད་གྱིས་ཤེས་ཆད་དང་། རོས་འཛིན་
 གྱི་རྒྱ་ཆད་གོང་མཐོར་གཏོང་སྒྲུབ་པ་སྟེ་རགས་པ་ནས་ཟབ་པ་དང་། ཉེ་བ་ནས་

རིང་བ། ཚྲར་སྒྲུབ་ནས་རྗེས་དཔག་ བྱེ་བྲག་ནས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་གྲོང་
འཕེལ་འཕྲོ་བྱུང་པའི་བསམ་སྒྲུའི་རོས་འཛིན་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཚོས་
ཉིད་དང་མཐུན་པའི་བྱ་རིམ་ནམས་དེར་ཚང་ཡོད་པས་སྒྲ་རབས་པོད་ཀྱི་མཁས་
པ་ཚོས་སྒྲ་ཚོ་འབྱེད་བབས་ཀྱི་སྒྲོབ་ཁྲིད་དེ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་གནང་གི་ཡོད།

(༡)སྒྲོབ་ཁྲིད་ཡོ་བྱད། དགེ་ལྡན་གྱིས་སྒྲོབ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་ལེད་
སྒྱུད་གཏོང་རྒྱུའི་ཡོ་བྱད་དངོས་པོའི་རིགས་ཏེ་གནའ་རབས་པོད་དུ་སྒྲོབ་ཁྲིད་ཡོ་
བྱད་ཏེ་ཅང་སྐབས་བདེ་ཞིག་ལས་ཟིན། གཞུང་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་ཁྲིད་གནང་
སྐབས་གཙོ་བོར་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས་རྒྱུར་བརྟེན་
སྒྲོབ་ཁྲིད་ཡོ་བྱད་རི་ཚུ་དང་། དཔེ་རིས་སོགས་དགོས་པའི་སྐབས་ཏེ་ཅང་ཁྱེད་
ཞིང་། དེ་མིན་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྐར་ཅིས། གསང་ཐུགས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོབ་
ཁྲིད་སྐབས་ཡིག་འབྲིའི་ཡོ་བྱད་སམ་ཏ་དང་། ཚྲར་ཐིག་ཐིག་སྒྱུད། ཐིག་
ཐིང་། དཔེ་རིས། དམར་དཔེ། འབྲུར་ཐོན་འདྲ་བཙོ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་
དགེ་ལྡན་གྱིས་སྒྲོབ་རིམ་བཞིན་སྒྲོབ་མས་རྒྱགས་མ་འཕྲོད་བར་དུ་དངོས་སྤྱུ་ལག་
བརྩར་གྱིས་དངོས་སྒྱུར་བྱེད་དགོས་པ་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་
སྐབས་ལེད་སྒྱུད་གཏོང་རྒྱུའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་རྗེས་ལྷན་ཅན་གྱི་ཡོ་བྱད་སྐབས་བདེ་ལ་
སྐྱེག་རེད། དེར་སང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོན་རིག་རིག་གནས་ཡར་རྒྱས་འཕྲོ་
མཆོག་གསལ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྒྲོབ་ཁྲིད་ཡོ་བྱད་ལ་ཡང་ལེགས་བཅས་དང་གོང་
འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་དཔེ་རིས་ལ་མཆོན་ན་ཆོན་ཁྲ་ཅན་གྱི་དཔར་རིས་དང་།
དཔར་ཆས། འཕྲུལ་མེད་སྒྲོག་བརྟན་དང་བརྟན་འཕྲིན། དངོས་བཟུས་སྒྲོག་
བརྟན་དང་བརྟན་འཕྲིན། ཉེན་ཅི་(སྒྲོག་རྩལ་)ཅིས་རྒྱག་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་
རང་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་ཆས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དཔར་འདེབས་ཡོ་བྱད་ལ་

མཚོན་ན་རང་འགྲུལ་ཅན་གྱི་དཔར་འདེབས་འཕྲུལ་འཁོར་དང་དཔར་སྒྲིག་
 འཕྲུལ་འཁོར་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། ཡིག་འཐུའི་ཡོ་བྱད་ལ་མཚོན་
 ན་ཡིག་འཐུ་བསྐྱེགས་པའི་ལྷགས་དཔར་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། ཉེན་ཅིའི་ཐབས་
 ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་གཞི་འཚོལ་བཟུ་བྱེད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་སྐྱེགས་སྒྲུབ་
 གསེའི་ཡོ་བྱད་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་དེར་རབས་ཅན་དང་འཕྲུལ་ཆས་ཅན་ཏུ་གྱུར་
 ཟིན་པས་ཐོད་གྱི་རིག་གནས་སྒྲུབ་གསེའི་ཐོག་དེ་དག་ཤིང་སྒྲིང་གཏོར་འགོ་
 རྒྱགས་པ་བཅས་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་དེ་དག་
 གིས་སྒྲུབ་གསེའི་ཐོག་ནས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོན་སྐབས་དང་མི་སྐབས་ནི་དེར་རབས་
 ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྲིད་ཡོ་བྱད་དེ་ཆོ་དགེ་ཆུན་ཆམས་གྱིས་ཤིང་སྒྲིང་གཏོར་སྐབས་མིན་
 ལ་རགས་ལྟས་ཤིང་། དེ་ཆོ་ཤིང་སྒྲིང་གཏོར་སྐབས་པ་བྱེད་དཀོས་ན་སྒྲུབ་དེབ་གྱི་
 སྐྱུས་ཚད་མཐོ་ཞིང་། གཅིག་གྱུར་ཆེ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་སྒྲུབ་བྲིད་བྱ་ཐབས་
 གསར་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་གཅིག་གྱུར་མེད་པ་དང་། སྐྱུས་ཚད་
 ཉན་པ། བྱ་ཐབས་རྩིང་པ་བཅས་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་དེབ་ལ་བརྟེན་ན་དེར་རབས་
 ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྲིད་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ཤིང་སྒྲིང་གཏོར་རྒྱུར་འཕྲོད་པ་མེད་པ་རེད།

(༡༠) **སྒྲུབ་ཁང་།** དེ་སྒྲོན་དཀོན་པ་ཁག་གི་ནང་སྒྲུབ་བྲིད་གནང་སའི་
 སྒྲུབ་ཁང་བྱར་ཏུ་མེད་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་འཛུགས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ཁང་ནང་དགེ་
 ཆུན་པར་ཐེབས་ནས་སྒྲུབ་མང་སྒྲུབ་བྲིད་གནང་སྒྲུབ་མེད་ཅིང་། དགེ་ཆུན་གྱི་
 གཟིམ་ཁང་ནང་སྒྲུབ་མ་ཆོ་སྐྱ་བཅར་ལྷས་ཉེ་སྒྲུབ་བྲིད་ཉན་པའམ། ཡང་ན་
 སྒྲིང་ཁང་གི་ཆ་རྒྱུན་ལེགས་པའི་སྒྲུབ་མ་ཞིག་གི་ཁང་པའི་ནང་དགེ་ཆུན་གདན་
 ལྷ་བྱས་ཉེ་སྒྲུབ་བྲིད་ཉན་སྒྲུབ་ཡོད། སྒྲུབ་མའི་སྒྲིང་ཁང་ནང་དགེ་ཆུན་གདན་
 ལྷ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྲིད་ནི་འཛིན་གྱ་གཅིག་གཉིས་དང་། ཡང་ན་འཛིན་གྱ་སྣ་

སེའི་ནང་ནས་སློབ་བྱིད་ཉན་འདོད་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ཁག་གཅིག་ལ་དུས་ཚོད་
 ལྷན་རིང་ཙམ་གྱི་བར་སློབ་བྱིད་གནང་ཆུ་དེ་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་
 སེའི་སྡོད་ཁང་ནང་སློབ་བྱིད་གནང་ཡང་གདན་ཞུ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་མ་དེས་
 སློབ་བྱིད་དེ་མ་བྲུབ་བར་དུ་དགེ་ཆན་ལ་གསོལ་ཆས་འདུལ་ཆུང་འགན་འཁུར་གྱི་
 ཡོད། དེར་སངས་སློབ་ཁང་ཆ་ཆུན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ནི་འཛིན་གྱ་རེར་སློབ་ཁང་
 རེ་རེ་ཡོད་ལ། འཛིན་གྱ་གསུམ་བཞི་ཤོད་བྲུབ་པའི་སློབ་ཁང་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ཆོ་ཆང་མའི་ནང་དུ་མི་རེར་རྒྱབ་ལྗོགས་རེ་དང་ལྗོགས་ཅེ་རེ། ཡིག་འབྲི་
 དང་དཔེ་རིས་འབྲི་སའི་ནག་པང་ཆེན་པོ་རེ། མཚན་མའི་དུས་སུ་ཉིན་མོ་ལྷན་
 གསལ་བའི་སློག་བརྒྱ་སྟགས་ཡོད་པས་སློབ་ཁང་གི་ཆ་ཆུན་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་
 པོད་རྒྱངས་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་གཞི་ནས་བྱང་བ་མ་གཏོགས་དེ་
 རྩོན་སྤྱོད་ཆོགས་རྟིང་པའི་སྐབས་སུ་མཐོང་ཆུ་ལྟ་ཞོག་སེམས་ལ་དྲན་མཁན་ཡང་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོད་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་ཆན་རབས་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་ཆང་མས་ཤེས་
 གསལ་ལྟར་རེད།

(༡༡)སློབ་ཆན། དེ་ནི་ནང་དོན་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་སློབ་བྱིད་ལྟེ་
 ཆན་ཞིག་ལྟེ། དཔེར་ན། རིག་གནས་རྒྱུད་བཟང་དང་། ཆེ་བཟ། དེར་རབས་
 གྱི་སྤྱེད་རྣམས་རིག་པ་དང་། སྟག་ཆགས་རིག་པ། རྣམས་འཕྱར་རིག་པ་སྟགས་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་རང་རང་སྟེ་སྟེ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་དོན་དང་།
 མིང་ཆོག་ཅེ་སྟེ། སློབ་སྤྱོད་གི་རེ་འདུན་དང་ཆོད་གཞི་བཅས་མི་འདྲ་བ་
 ཡོད་པས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་སློབ་བྱིད་བྱེད་དཀོས་པ་མ་ཟད། སློབ་ཆན་
 ཁག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྟ་བུའི་གོ་རིམ་དང་། ནང་གསེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། ཞར་བྱང་
 གི་དོན་ཆན་ནང་པན་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟགས་ཞིབ་ཅིང་ལུ་བའི་དོན་ཆན་མང་

པོ་ཡོད།

(༡༩) ཟུར་བཀོལ་སྒྲིབ་ཆེན། ཚ་བའི་སྒྲིབ་ཆེན་གྱི་ནང་ནས་དཀའ་གནད་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་ཟུར་དུ་བརྟོན་ནས་བཅོས་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་ལ་ཟུར་བཀོལ་སྒྲིབ་ཆེན་ཟེར། དཔེར་ན། སར་ཁྱིན་གྱི་ནང་ནས་དྲང་རེས་དང་། བསམ་གཟུགས། ཉེན་འབྲེལ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བཅས་ཟུར་འདྲོན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་མའི་ནང་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་འགོག་པ། བདག་འགོག་པ། ཀུན་གཞི་བཅས་ཟུར་འདྲོན་བྱས་པ། ཚད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲིབ་རིགས། རྟགས་རིགས། གཞན་སེལ། ཚད་མ་བྱུང་པ། མངོན་སྲུང་ལེའུ་སོགས་ཟུར་འདྲོན་བྱས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་དཀའ་གནད་ཆེ་ཞིང་བཤད་གཞི་མང་བའི་རིགས་ཟུར་འདྲོན་གྱིས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རིང་ཅམ་ཕྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(༢༠) སྒྲིབ་དེབ། དེ་ནི་སྒྲིབ་མའི་གནས་ཚད་རབ་འབྱིར་ཐ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྒྱས་བསྐྱས་འབྱིར་གསུམ་དུ་བཅོས་པའི་སྒྲིབ་བྲིད་ཡིག་ཆ་ཞིག་རྟེ་དེ་ལ་ནང་གསེས་རིགས་གསུམ་ཡོད། ༡. གཞུང་ཆའང་བའི་སྒྲིབ་དེབ། དེ་ནི་སྒྲིབ་མ་གནས་ཚད་མཐོ་བཙོང་སྒྲིབ་བྲིད་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲིབ་དེབ་རྒྱས་པའི་རིགས་ཉི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་རྒྱ་གར་དང་བོད་གྱི་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་ནམས་ནི་བསྟན་འཕྱར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བོད་གྱི་སྐུ་རབས་སུ་ཕྱོན་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྲུལ་དང་། ལུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་གཞིར་གྱི་སྒྲིབ་མ་སེང་ཆེན་བརྒྱད། ས་སྒྲིབ་པ་ཆེན། ལུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གི་མཆོམས་འཇམ་དབྱེད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་ལྷ་བ། རྩེ་བཙུན་རེད་

མདའ་བ། ཀྱན་མཁུན་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། འཇམ་མགོན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ།
 རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ཏཱ་ལའི་
 སླུ་མ་སྐུ་ཕྱིར་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ། སྐུ་ཕྱིར་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།
 ཀམ་པ་སྐུ་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱེད་རྩི་རྩེ་སྐགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་
 པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞུང་པོད་ལྷ་ཀ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞུང་རེ་བྱུང་
 བཅས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྟུས་སྡེ་ཚོགས་མཛད་ཡོད་པའི་སྐོར་ཞིབ་པར་
 《བསྟན་འཛུར་གྱི་དཀར་ཆག》ཁག་དང་། རྩེ་མིན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་
 མཛད་པའི་《བེད་ཅུ་གཡའ་སེལ་》གྱི་རིག་གནས་ལྟའི་སྐོར་དང་། ཨ་ཁུ་རིན་པོ་
 ཆེ་གིས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་《དཔེ་རྒྱན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲིལ་གྱི་ཡིག་》
 བཅས་ཀྱི་ནང་གསལ། ༡. འདེམ་སྤྲིག་སྟོབ་དེབ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་རིག་
 གནས་སྐོར་སྐགས་སྟོབ་ཆན་ཉེ་བའི་ནང་ནས་གནད་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྤྲིགས་
 བསྟུས་ཀྱིས་འདེམ་སྤྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ཉེ། དཔེར་ན། དེ་སྟོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱ་པ་ཚོས་ཀྱི་མེད་གེས་ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ནང་དོན་ཁག་དོན་ཆན་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 ལྟར་བསྟུས་པ་ལ་བསྟུས་ཟུ་ཞེས་བྲགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟོར་བ་འབྱིང་བ་
 གསུམ་གྱི་གནས་ཆད་དང་བསྟུན་ཉི་བསྟུས་ཆེན། བསྟུས་འབྱིང་། བསྟུས་རྒྱུང་
 བཅས་ཁག་གསུམ་དུ་བཞོས་ཉི་རིམ་བཞེན་རིགས་ལམ་དམའ་བ་ནས་འབྱིང་
 དང་ཆེན་པོ་བཅས་སྤྱོད་མ་པ་རིམ་བཞོད་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་ཐབས་འདོན་པ་
 གནང་སྐོག་བསྟུས་ཟུ་སྟོབ་སྟོང་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་ན་ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་
 གཞུང་དོན་ཆ་ཆར་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བྱུང་པའི་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་བཞེན་དུ་ཆད་མ་དང་། སར་ཕྱིན། དཔུ་མ། མཛོད་བཅས་ཀྱི་ནང་དོན་
 ཁག་གནད་བསྟུས་བྱས་པའི་གཞུང་《གྲུབ་མཐའ་》ཞེས་པའི་རྒྱས་བསྟུས་སྡེ་

ཚོགས་པ་ཞིག་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྒྱས་
 ཤོས་ནི་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱ་ཐེང་དང་པོ་རག་དབང་བཙུན་འབྲུས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་《ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་》ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཁལ་ཁའི་དགེ་བཤེས་རག་
 དབང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་《མཆན་འབྲེལ་》ལེགས་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།
 ཐུབ་མཐའི་ནང་ནས་རྒྱས་བཟུས་འཆམས་ཤིང་གོ་བདེ་བ་ནི་ཕྱང་སྐྱ་རྟོ་ཐོག་ཐུ་
 རོལ་པའི་རྫོང་ཆེས་མཛད་པའི་《ཐུབ་མཐའ་ཐུབ་བཟུན་མཛོས་རྒྱན་》ཞེས་པ་དེ་
 ཡིན། འདུལ་བའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་གནད་བཟུས་བྱས་པ་ནི་《འདུལ་བའི་
 བསྐབ་བུ་》ཁག་དང་། 《འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་》རྒྱས་བཟུས། 《འདུལ་བའི་
 ཐེང་གཞི་》རྒྱས་བཟུས་བཅས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རིག་གནས་རྒྱང་བ་ཁག་ལ་
 ཡང་དོན་ཆེན་གལ་ཆེན་གནད་བཟུས་བྱས་པ་རྒྱས་བཟུས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
 རེད། དེར་སངས་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་གནད་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་།
 ལོ་རྒྱུས། ཆོས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་གནད་བཟུས་བྱས་པའི་འདེམ་སྒྲིག་
 སྒྲིབ་དེབ་མེད་སྒྲིབ་གཏོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདེམ་སྒྲིག་བྱེད་མཁས་པོ་མ་ཐུང་
 བ་སྒྲིབ་དེབ་མགོ་ཡོད་མཁུག་རུམ། མགོ་མེད་མཁུག་མེད་སོགས་སྒྲིབ་ཆ་མང་པོ་
 ཡོད་གི་ཡོད། ༣. ཟུར་བཏུང་སྒྲིབ་དེབ། དེ་ནི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་དེབ་དང་
 ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་ཁར་ཐུང་གི་དོན་ཆེན་ལྟ་བུ་འགའ་
 ཞིག་སྒྲིབ་དེབ་ནང་དུ་དངོས་སྐྱ་མ་བཞོད་པར་སྒྲིབ་མ་ནམས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་ཡོད་
 སྐབས་ཟུར་བཏུང་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་ལྟེ། དེ་སྔོན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་གཞུང་
 ཆེན་པོ་ལྟ་དང་རིག་གནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྐབས་གཅིག་ཟུར་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཡོད་
 པ་ཐུང་དགོན་པ་ལྷ་ཆང་གཞན་དག་གི་ཡིག་ཆ་ནམས་བཏུང་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱའི་གོ་
 སྐབས་ཡོད་ཆེ་ཟུར་བཏུང་བྱེད་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(༡༧)སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་གསུང་། བད་ཀྱི་སྤྲོད་གསུང་འཕམ་ལུགས་
 མོག་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་རིག་གནས་སྤྲོད་སྤྲོད་མ་བྱས་ཤོད་དུ་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱི་
 མང་གཞི་འདིར་བའི་སྤྲོད་གསུང་ཡོད། དེ་ལ་ཁྱིམ་ཆར་ནང་གི་སྤྲོད་གསུང་དང་།
 དམོན་པར་ཞུགས་ནས་སྤྲོད་སྤྲོད་དངོས་གཞི་མ་བྱས་ཤོད་གི་སྤྲོད་གསུང་བཅས་
 རིགས་གཉིས་ཡོད།

༡. ཁྱིམ་ཆར་གི་སྤྲོད་གསུང་། དེ་ནི་བྱ་སྤྲུག་ནམས་དམོན་པར་ཆོས་ཞུགས་
 མ་བྱས་ཤོད་མ་མའི་སར་ཁྱིམ་གྱི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་དམོན་པར་དེ་སྐབས་མ་མའི་སྤྲོད་
 གསུང་ནི་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་རྟེ། མ་མའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས་འདྲ་མིན་གྱིས་བྱ་སྤྲུག་ལ་
 དུགས་སྐྱེན་རན་པ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེའི་སྐབས་སུ་ཡ་རབས་སྤྲོལ་རྒྱན་གྱི་སྤྲོད་
 གསུང་དང་། ཀྱུན་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་གསུང་། མེས་ཡོན་གྱི་མང་གཞིའི་ཡི་གེ་འབྲི་སྤྲོག་གི་
 སྤྲོད་གསུང་བཅས་ཕྱེད་དམོས། ཡ་རབས་རྒྱན་སྤྲོལ་གྱི་སྤྲོད་གསུང་ཟེར་བ་ནི་ཕྱི་
 ཆོགས་ཐོག་གི་བསྐྱེད་པ་འཕྲུགས་འོས་ཀྱི་སྤྲོད་བཟང་རྟེ་མ་མ་དང་ཀན་རབས་ལ་གྱུས་པ།
 ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བརྩི་བཀུར། སྤྲོད་བཟང་ལ་མིག་དཔེ་རྟེ་བ་བཅས་ཡིན།
 ཀྱུན་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་གསུང་ཟེར་བ་ནི་ཟ་འབྲུང་དང་། འཕྲོ་འདུག་སྐད་ཆ་ཤོད་
 སྤངས། ཁྱིམ་མ་ཐུན་ཕྱེད་སྤངས་བཅས་ཡིན། མེས་ཡོན་གྱི་མང་གཞིའི་སྤྲོད་
 གསུང་ཟེར་བ་ནི་ཡི་གེ་འབྲི་སྤྲོག་དང་། ལུས་ཉགས་དག་གསུམ་གྱི་ཆ་བསྐྱོ་འཛིན་
 ཕྱེད་རྒྱ་སྤྲུགས་ཡིན།

༢. སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་གྲ་སྤྲུག་སྤྲོད་གསུང་། དེ་ནི་དམོན་པར་ཆོས་ཞུགས་
 བྱས་རྗེས་ནས་སྤྲོད་གཉིས་དངོས་སུ་མ་བྱས་བར་གྱི་སྤྲོད་གསུང་རྟེ་བྱིས་པ་ལ་
 བདུན་ཡན་ཡོན་ནས་དམོན་པར་ཆོས་ཞུགས་བྱས་རྗེས་རང་ལོ་བཅུ་ཡན་མ་
 སྤྲོད་བར་དུ་ཀྱུན་སྤྲོད་སྤྲུག་ཁྱིམ་གྱི་སྤྲོད་གསུང་དང་མང་གཞིའི་མེས་ཡོན་གྱི་

ཡོད། ཚུགས་མཚུངས་ཕྱིས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་སྒྲིབ་བཟང་པོ་དང་སྒྲིག་བྲིམས་
བཟང་པོ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་གོམས་གཤེས་ཆགས་སུ་བཅུག་པ་དེ་ཡང་བཅན་ཤེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏུང་། བྱ་རིམ་དེ་བརྒྱད་ནས་རང་རྟོགས་ཡོད་
པའི་ཀུན་སྒྲིབ་བཟང་པོ་དང་། སྒྲིག་བྲིམས་སྲུང་རྒྱར་རང་འབྲུལ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཏུ་འཆར་ཡོངས་འབྱུང་ངེས་པ་ནི་སྒྲིབ་བཟང་ཡོད་པ་དང་རིག་གནས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཏུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

(༡༥) **སྒྲོབ་བྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བྲགས།** ཆོག་མར་ཁག་ཐེག་དགེ་ཆུན་
ནས་དཔེ་ཆའི་དགེ་ཆུན་དང་ཁང་ཆུན་དགེ་ཆུན་ལ་སྟན་ཏུ་ཕྱལ་ཏེ་དེ་ནས་ཁང་
ཆུན་དགེ་ཆུན་གྱིས་གྲུ་ཆང་དགེ་བསྐྱོས་དང་། མཁན་པོར་སྟན་ཏུ་འབྲུལ་དགོས།
མཁན་པོར་གསར་མཇུག་ཏུ་སྐབས་མཇུག་དར་དང་དབྱལ་ཕན་བྱ་འབྲུལ་
དགོས། གསར་བྲགས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཁང་ཆུན་དགེ་ཆུན་གྱིས་ཟླ་བྱིད་
ནས་དགེ་བསྐྱོས་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཏུས་ཐོག་མིང་ཐོ་འགྲོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིན་ནས་
སྒྲོབ་གཉེས་བའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན།

(༡༦) **དགེ་ཆུན།** དགེ་ཆུན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་སྒྲོར་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་ཉེས་སྒྲོད་ལས་ལྡོག་
ཅིང་། ཡ་རབས་དགེ་བའི་ཚུགས་ལ་སྒྱུར་མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་ལས་ཡོན་
ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆུན་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དགེ་ཆུན་ཞེས་ཐོགས་པར་གསུངས་
པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱ་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད། དབྱས་གཅོང་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་
དགེ་ཆུན་རིགས་གསུམ་ཡོད། ༡. ཁག་ཐེག་དགེ་ཆུན། དེ་ནི་རང་ཉིད་དགོན་
པ་དེར་ཆོས་སྒྲོར་བྲགས་ཆེས་སྒྲིག་བྲིམས་ལས་མི་འགལ་བ་དང་། རྒྱན་ལྡན་གྱི་
འཆོ་བ། སྒྲོབ་སྒྱུང་། དཔེ་ཆའི་དགེ་ཆུན་འཆོལ་རྒྱ་ཐོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་ལེགས་

སྤེལ་ཉེས་འཁོག་གི་སློབ་ཚན་དང་ལྟ་རྒྱུ་མཛད་མཁན་ཡིན། ༡. དཔེ་ཆའི་
 དགོ་ཆན། དེ་ནི་སློབ་དུས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་དཔེ་ཆ་སློབ་བྲིད་གནང་
 མཁན་གྱི་དགོ་ཆན་ལ་ཟེར་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་པོར་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་དུས་ལ་
 སློབ་ས་ཤིང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་འདོད་ཡོད་པའི་སློབ་གཉེར་བ་དེར་འོས་ཤིང་
 འཆམས་པའི་དཔེ་ཆའི་དགོ་ཆན་ཞིག་ཁག་ཐེག་དགོ་ཆན་གྱིས་བཅའ་རྟེ། དེ་ལ་
 སློབ་གཉེར་བ་དེའི་སློབ་བྲིད་མངགས་བཅོལ་བྱས་ཡོད་ལ། ཡང་འཛིན་གྱ་
 གཅིག་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཆང་མས་མོས་མཐུན་བྱས་རྟེ་དགོ་ཆན་གཅིག་འཆོལ་བ་
 ཡང་ཡོད་ཅིང་། འཛིན་གྱ་མང་པོས་དཔེ་ཆའི་དགོ་ཆན་གཅིག་བཅའ་རྟེ།
 དགོ་ཆན་གྱིས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བའི་དུས་ཚོད་དང་མཐུན་པར་འཛིན་གྱ་ཁག་
 ཉིན་རེས་མོས་གྱིས་སྦྱ་དུང་དུ་བཅར་ནས་སློབ་བྲིད་ཉན་པ་ཡང་ཡོད། གང་
 ལྟར་དཔེ་ཆའི་དགོ་ཆན་ནི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་གྱིས་རང་མོས་ཐོག་ནས་འཆོལ་
 བ་ལས་དགོན་པ་དང་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བཀའ་འབབས་བསྐོ་བཞག་བྱེད་པའི་
 ལྷགས་སྤེལ་མེད། ༢. ལྷན་བྲིད་དགོ་ཆན། དེ་ནི་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པའི་དགོ་
 ཆན་རྣམས་གྱིས་སློབ་མའི་ནང་ནས་གནས་ཆད་མཐོ་བ་ཁག་གཅིག་བདམས་རྟེ་
 དེ་ལ་སློབ་མ་གནས་ཆད་དམའ་བ་ཆོར་ལྷན་དུ་སློབ་བྲིད་རོགས་རམ་བྱེད་དུ་
 བཅུག་པ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་སློབ་བྲིད་གྱི་ལས་དོན་དངོས་གྱི་ནང་དགོ་ཆན་དཔུང་
 ཁག་གསུམ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་མ་གནས་ཆད་དམའ་བ་ཆོ་ཤེས་
 ཆད་གོང་མཐོར་གཏོང་བྱེད་པའི་ཉམས་སྦྱང་གནད་ཆེན་ཞིག་རེད།

(༢) དགོ་ཆན་གྱི་འོས་ཆད། དེ་ནི་དགོ་ཆན་ལ་ཆང་དགོས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་ཟེར་བ་ལྟེ། ད་ལྟ་དགོ་ཆན་བྱེད་མུས་ཡིན་པ་རྣམས་གྱིས་འོས་ཆད་
 དེ་རང་ཉིད་ལ་ཆང་མ་ཆང་བཞགས་ནས་མ་ཆང་བ་རྣམས་ཆང་བར་འབད་

བཙོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཚང་བ་རྣམས་སྤར་ལས་ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་
གཏོང་དགོས་པ། འབྲུང་འབྲུར་དགེ་ཆན་གྱི་ལས་གནས་སུ་སླེབས་རྒྱ་དང་།
དགེ་ཆན་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་ཆན་གྱི་འོས་ཚད་གཞིར་བཟུང་
ནས་རང་ཉིད་ལ་སྤྱང་བྱ་འདོན་དགོས་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁམ་པ་ཆོས་སློབ་དཔོན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་ཡོད། དགེ་ཆན་ལ་ངེས་
པར་དུ་ཚང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད། ༡. དུལ་བ། ལུས་
རག་གི་བྱ་སྒྲིང་རན་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཀུན་སྒྲིང་གཙང་མ་ཞིག་དགོས། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་དགེ་ཆན་ཟེར་བ་སློབ་མའི་མིག་དཔེ་ལྟ་ས་ཡིན་པ་ལུགས་རྒྱག་སའི་
ལུགས་པར་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་སྒྲུལ་ཡོད་པས་དེ་ནི་རང་དཔེ་གཞན་སྟོན་གྱི་
སློབ་གསའི་གཞི་རྩ་ཡིན། ༢. ཞི་བ། དེ་ནི་བསམ་པ་རན་པར་རྒྱལ་དང་ཕྱག་
དོག་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། གཡོ་སྒྱ། གནོད་སེམས། ལེ་ལོ། རྣམ་
གཡེང་སོགས་མེད་པའམ་རྒྱང་བ་ལ་ཟེར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལུས་རག་གཉིས་
ལས་བྱུང་བའི་བྱ་སྒྲིང་རན་པ་རྣམས་རང་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལུགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ༣. ཉེ་བར་ཞི་བ། དེ་ནི་
གཞན་དོན་རྒྱབ་རྒྱར་རང་དོན་ལས་ལྷག་པར་དགའ་ཞེན་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། རང་
དོན་གཙོ་བོར་འཇོག་མཁན་དེས་སློབ་མའི་དོན་དྲུང་ཀུན་སྒྲིང་ཁྱུང་དྲུང་འཁྱེར་
འདོད་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་དབང་གིས་རེད། ༤. སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་
ལྷག་པ། དེ་ནི་དགེ་ཆན་དེ་སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སློབ་མ་
ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མཁྱོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། འདྲ་མཉམ་ཞིག་ལས་མེད་ན་སློབ་མའི་
ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་མེད་པར་རང་སོར་གནས་པ་དང་། སློབ་མ་ལས་དགེ་ཆན་
ཡོན་ཏན་དམའ་ན་སློབ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་ཕན་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཉམས་ནས་འགྲོ་

གི་ཡོད་པར་གསུངས། ༥. བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ། དེ་ནི་བྱ་བ་གང་
 བཙུན་པ་དེ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ལྟེ། དགེ་ཆུན་དེ་
 ལ་སྒྲོབ་མ་མང་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། སྒྲོབ་བྱིད་འདི་དང་འདི་བྱས་ཟེར་བའི་
 མིང་སྐམ་པོ་དོན་དུ་མི་གཉེན་བར་སྒྲོབ་བྱིད་ཀྱི་ལས་ཀ་འགོ་མཐུག་མཐའ་འཁྱོལ་
 བ་བྱེད་བྱུབ་པ་ལ་ཟེར། ༦. མང་དུ་ཐོས་པ། དེ་ནི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་མང་པོ་སྒྲོབ་
 སྒྲོབ་བྱེད་སྒྲོབ་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་གཅིག ཤེས་ཡོན་ལྷན་གཅིག་ཀྱང་ཐེངས་
 མང་པོ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་སྒྲོབ་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་གཉིས། ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཁ་
 གཅིག་ཀྱང་དགེ་ཆུན་མང་པོའི་ས་ནས་བསྐབས་སྒྲོབ་པའི་མང་པོ་ལས་ཐོས་པ་
 དང་གསུམ། སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་སྐབས་སྒྲོབ་གྲགས་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲོབ་བྱིད་
 ཉན་སྒྲོབ་པའི་མང་པོ་དང་ཐོས་པ་ལྟེ་བཞི་བཅས་ནི་མང་ཐོས་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་
 པ་བཞི་ལྷན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཆོ་རེ་རེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་འདུ་བ་རེ་ཡོད་པ་
 འདིར་འགོད་པར་མ་བྱས་པས་འདུལ་བ་དང་མངོན་པའི་གཞུང་གི་འགྲེལ་པ་
 ཆོར་གསལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ༧. དེ་ཉིད་རྟོགས་པ། དེ་ནི་སྒྲོབ་
 མར་བསྐབས་བྱའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་
 པའི་གདོང་ཆོད་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། ༨. སྒྲུ་མཁས་པ། དེ་ནི་དགེ་ཆུན་གྱིས་སྒྲོབ་
 མར་སྒྲོབ་བྱིད་བྱེད་སྐབས་དོན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་། དོན་ངེས་པའི་རྒྱ་བ་
 བྱེད། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་། གཉིད་རྒྱགས་སེལ་བའི་གཏམ་རྒྱད། སྒྲི་སྒྱེད་
 འཕེལ་བའི་དོགས་སྒྲིང་། སྒྲུ་སྒྲུ་འབྱེད་པའི་དྲི་བ་དྲི་ལན་བཅས་བྱས་བསྐྱས་
 འཆམས་ཤིང་ཆོག་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ། བྱམས་བཅེ་ལྷན་པའི་ཆོག་སྒྲུན་ལ་
 འཇམ་པ། སྒྲུ་བརྗོད་མཁྱེགས་ཆད་རན་ཅིང་ངལ་གསེའི་ཆོག་མཆམས་ལྷན་པ་
 བཅས་སྒྲོབ་མས་ཇི་ཅམ་ཉན་ཀྱང་སེམས་ལ་སུན་སྒྲུང་མེད་པར་ཉན་སྒྲིབ་འདོད་

པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེར་སངས་སྤྱོད་གསེའི་སྐད་ཆ་ཟེར་
 བདེ་རང་རེད། ༡. བྱམས་བཅེ་དང་ལྷན་པ། དེ་ནི་སྤྱོད་མའི་མདུན་ལ་ཁ་
 འཛེར་འཛེར་དང་རོ་གདོང་ལ་བྱུལ་བྱུལ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱམས་བཅེ་ལ་མི་ཟེར་
 བར་སྤྱོད་བརྗོད་དང་བརྗོད་བཟུགས་གང་ལ་གང་འོས་བྱས་ཏེ་དཀའ་ངལ་བྲད་
 སྐབས་དུས་ཚོག་རྩ་མེལ་བྱལ་པའི་པ་མ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།
 ༡༠. རྒྱུ་རལ་མེད་པ། དེ་ནི་སྤྱོད་མར་སྤྱོད་བྲིད་ཡང་ཡང་གནང་དགོས་ལྟར་
 ཡང་ལྷན་ལྷང་མེད་པའི་ཚོག་ནས་སྤྱོད་མས་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ངང་
 རྒྱད་རིང་པོས་སྤྱོད་བྲིད་གནང་བྱལ་པ་ལ་ཟེར། ༡༡. ཏུས་སྤྱོད་འདྲེན་པ། དེ་
 ནི་སྤྱོད་དཔོན་དང་དགེ་ཆན་གྱིས་སྤྱོད་མ་ནམས་ལ་སྤྱོད་གསོ་དང་། རྒྱན་
 བརྗོད། བརྗོད་བཟུགས་བཅས་གང་གནང་ཡང་ཏུས་ཚོག་རྩ་གནང་བ་ལས་
 ཏུས་ལ་མ་བབས་པའམ། ཏུས་ལས་ཡོལ་ན་མི་གནང་བ་དེ་ལ་ཟེར། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་ཏུས་ལ་མ་བབས་པ་དང་། ཏུས་ལས་ཡོལ་བའི་སྤྱོད་གསོ་དང་། རྒྱན་
 བརྗོད། བརྗོད་བཟུགས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱོད་མར་གོ་བརྗོད་སྤོ་འགྲུགས་ཀྱི་ནུས་པ་
 ཚོན་མི་བྱལ་པས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཕན་ཚོགས་མེད་པ་ཡིན།

གོང་གསལ་བོད་ཀྱི་རྒྱན་ཕྱོན་མཁས་པ་ཆོས་སྤྱོད་དཔོན་ལ་ངེས་པར་དུ་
 ཆང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། དེ་ཆོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགེ་རྒྱན་གཉིས་རེ་
 རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ནས་ཞིབ་བྲུ་གསུངས་ཡོད་པ་ནམས་དེར་ཏུས་ཀྱི་དགེ་ཆན་
 ཆོས་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་འོས་པ་ཤ་སྟག་རེད།

(༡༢) སྤྱོད་མའི་ཆ་རྒྱུན། དེ་ནི་སྤྱོད་མ་ནམས་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་
 རྒྱུན་ལ་ཟེར། གཞུང་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་གཉེར་ལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་ཆ་རྒྱུན་ནི་གཞུང་
 ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འདྲི་ཡོད་པ། དགོན་པའི་རྒྱན་གཏན་གྱི་ཆོགས་

འདོན་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་མང་གཞིའི་ཅ་ཆོག་ནམས་སྒྲིབ་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ།
 ཆོས་ལུགས་ཐོག་གི་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་བཅས་ཡིན་ན་སྒྲིབ་གཞིར་
 ལ་ཞུགས་ཆོག་ཅིང་རྩས་རྒྱད་འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མགར་བ་
 དང་། བཤན་པ། བ་མ་གསོད་པ་སོགས་ཉུང་ཤས་ལུད། དེ་མེན་ངལ་ཚུལ་མི་
 དམངས་ཀྱི་རིགས་གང་ལའང་བཀག་འགོག་མེད། དེ་སྒྲིབ་གདན་ས་ཆེན་པོ་
 ཁག་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་པ་དང་ཐུགས་ཅན་གྱི་དགེ་བཤེས། དེ་མེན་གྱི་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་ཐུངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་བྱིས་ཆང་
 སྒྲིབས་འཕྱོར་ཅན་གྱི་རྒྱད་ནས་བྱུང་བ་ལུད། མང་ཆེ་བ་ནི་ངལ་ཚུལ་མི་
 དམངས་ཀྱི་བྱིས་ཆང་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་ཐོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར།
 “ཨ་མའི་བྲལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་ལ་བདག་པོ་མེད” ཟེར་བ་ཡང་
 འོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་དཔེ་གསོན་པ་ཞིག་རེད། སྒྲིབ་བཏང་ཐོད་
 ཀྱི་བཀག་བཞོད་རྒྱན་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་བཀག་སྒྲིབ་འོག་རྒྱ་ཆའི་
 ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ནམས་རིག་གནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་དབང་ཆ་ཅད་དེ་ཤོར་ཡང་
 ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱི་བྲུ་སྟག་ནམས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སོགས་དཀོན་པ་ཁག་དུ་
 ཆོས་ལུགས་ཟིན་རྗེས་རང་གི་བཙུན་འབྲུས་དང་སྒྲིབ་རྩས་ཀྱིས་ཚུགས་ན་གཞུང་
 ཆེན་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ནས་དགེ་བཤེས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། དེ་མེན་རིག་གནས་
 གཞན་དག་གང་ཞིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ལས། དཀོན་པའི་སྒྲིག་བྱིས་ས་
 དང་། བཟོ་རིམ་སྒྲིབ་པ་ལས་ལྷོ། འཕྱོར་ལྡན་ལ། སྤྱིད་གཞུང་བཅས་སུ་ཞིག་
 གིས་ཀྱང་བཀག་འགོག་བྱེད་མཁན་མེད་སྟབས་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱི་བྲུ་སྟག་
 ནང་ནས་མཆན་སྟན་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་མང་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་རྒྱ་ཆའི་ཞིང་འཕྱོག་མང་ཆོགས་ནམས་བྲན་གཡོག་དང་མི་སེར་སྒྲིབ་

འབངས་ཀྱི་གནས་བབས་ལས་མ་ཐར་རིང་དེར་རིག་གནས་སློབ་སྦྱང་གི་དབང་
 ཆ་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐར་ན་དགོན་པའི་ནང་ཆོས་ལུགས་བྱས་རྗེས་རང་གི་སྡེར་
 ཅུས་ཀྱིས་འདར་ན་སློབ་སྦྱང་གང་འདྲ་བྱས་ཀྱང་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་།
 དགོན་པའི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་རིག་གནས་
 སློབ་སྦྱང་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཙུན་འགྲུས་རྒྱུ་བའམ་འཆོ་བ་དོན་གཉེར་ལ་གཙོར་
 འདོན་བྱས་པ་ཞིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་སྡེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་པས་པོད་
 ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་རྣམས་པའི་སྐབས་དགོན་པའི་ནང་གི་དགེ་འདུན་དབུལ་ཕོངས་ཆོ་ལ་
 རིག་གནས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དང་། སློབ་སྦྱང་གི་
 དབང་ཆ་རྣམས་མཐོ་རིམ་མི་སྣས་འཕྲག་པ་ཟེར་བ་དེར་གཞི་འཛིན་ས་ཅ་བ་
 བས་མེད་པ་རེད།

(༡༢) **སློབ་གསོའི་སྤྱི་གཞུགས།** རིག་གནས་སློབ་གསོ་དང་།

ཀྱན་སྦྱང་སློབ་གསོ་ཞིགས་སློབ་གསོའི་རིགས་རྣམས་སྤྱི་གཞུགས་ཡོད་པའི་སྣ་
 བས་མ་བྱས་ན་སློབ་གསོ་བྱ་ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་བསམ་སྡོ་གཅིག་ཡུར་དང་། བྱ་
 སྦྱང་གཅིག་ཡུར། རེ་འདུན་དང་ལྷགས་བསམ་གཅིག་ཡུར་བཅས་ཡོང་མི་བྱ་བ་
 པས་སྤྱི་གཞུགས་བྱེད་པ་ནི་དོན་སྡིང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་རེད། སྤྱི་
 འཇུགས་ལ་ཡང་ཆེ་ཆུང་རིམ་པ་འདྲ་བ་ཡོད་ཆོག་པ་ཡིན་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་
 པོའི་ནང་དུ་སྤྱི་གཞུགས་ཆེ་ཤོས་ནི་ཆོགས་ཆེན་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་གྲ་ཆར་
 འགའ་ཞིག་དང་། གྲ་ཆར་རེ་རེའི་འོག་ཏུ་ཁར་ཆན་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། དེ་ནི་
 གདན་ས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བ་ཡིན་མིན་ལ་མ་
 རྟོས་པའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་སྤྱིར་འདིར་སྤངས་
 དགོས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་སྤྱི་གཞུགས་ནི་སློབ་སྦྱང་གི་སྤྱི་

(༣༠) ལྷ་མ་གཤེད་ལྷོ་མ་གཤེད་། དེའི་ནང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་

དམིགས་བསལ་ཐོག་ཁྲིམས་དང་། དམིགས་བསལ་ལྟོག་ལམ་ལྟགས་གཉིས་
ཀུན་ཡང་། སྒྲོ་བ་གསེའི་ཐོག་ཁྲིམས་ནི་སྒྲོ་བ་གཉིས་པ་ཅན་མས་ཀྱིས་པམི་ལྟར་
ལྟ་དཀོས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲིམས་ལྟགས་ཏེ། དེར་སང་གི་སྒྲོ་བ་དུས་

དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཐོག་ཟླ་ཆོས་དང་ཟླ་ཐུང་ཆོས་ཐོག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་
རང་ལ་ནད་གཞི་སོག་པ་དང་། རང་གི་དགེ་ཆན་དང་ས་མ་བརླུན་གཞི་ཕྱང་བ་
སོགས་སུ། དེ་མིན་དགོངས་ཏུ་མི་ཆོག་པ་དང་། སློབ་གཉེར་བ་མིན་པའི་
ཆོགས་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་མི་ཆོག་པ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་སློབ་སྦྱང་
དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མ་གཏོགས་རིག་གནས་གཞན་དག་དང་སྦྱང་དཔེ་
སོགས་བསམ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་སློན་ཡོང་བའི་དཔེ་ཆའི་རིགས་བཟླ་སྟོན་ཕྱེད་མི་ཆོག་
པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་དགེ་ཆན་དང་སློབ་མ་གང་ཕྱང་
བརྟེན་མི་ཆོག་པ་བཅས་ཡིན། གཞུང་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་ཕྱེད་མཁན་གྱི་གས་
སུ་ཞུགས་རྗེས་དགོན་པའི་གཞོན་ཁྲལ་དང་། སྤྱི་དོན་ཡར་པོ་དང་། རོས་ཆོས་
དཔོར་སྤྱུལ། སྤྱི་གཉེར། སྤྱི་པའི་རྩང་ཁང་གི་མ་བུན་བཅས་ཕྱེད་མི་དགོས་
པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད།

(༡༢) སློབ་གཉེར་སྤྱིག་ཡིག གཞུང་ཆེན་པོ་དང་རིག་གནས་སློབ་
སྦྱང་ཕྱེད་མཁན་ཆོས་བརྗེ་སྤྱང་ཕྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཆུན་ནམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་
འཁོད་པའི་སྤྱིག་ཡིག་ཅིག་ལྟེ་དེའི་ནང་སློབ་སྦྱང་ཕྱེད་སྟོལ་དང་། རྒྱགས་ལེན།
ལོ་གཅིག་གི་སློབ་དུས་སོ་སོ་དང་། དཔྱད་གསེང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱེད་སྟོ། བཟང་
པོར་བྱ་དགའ་དང་། ཉེས་ཅན་དང་སྤྱིག་འགལ་རིགས་ལ་ཆད་པ་གང་གཙང་
པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། ལོ་རེ་ཆོས་ཁྲིམས་པའམ་དགེ་བསྐྱོས་ཐེངས་
གཉིས་བརྗེ་ལེན་དང་། དགེ་བསྐྱོས་གསར་པས་དཔྱད་ཆོས་ཆེན་མོ་དང་སྟོན་
ཆོས་ཆེན་མོར་སྤྱིག་ཡིག་ནང་དོན་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་སྟེ་གཏམ་བཤད་བྱ་སྟོལ་ཡོད།

(༡༣) འཕྱིན་ཁྲའི་སྦྱོར་དཔོན། འཕྱིན་གྱ་ཁག་སོ་སོར་གཞུང་ཆོག་
སྟོ་སྟོག་ནས་ངག་སྦྱོར་ཕྱེད་མཁན་གྱི་ཕྱི་ཁྲིད་མཁན་ཞིག་ལྟེ་དེའི་ལས་འགན་ནི་

འཛིན་གྱི་དེའི་ནང་གི་སྒྲིབ་གཉེན་པ་ཆང་མའི་མིང་ཐོ་ཉར་རྒྱ་དང་། སྒྲིབ་དུས་
 རེར་འཛིན་གྱི་དེའི་ནང་གི་སྒྲིབ་གཉེན་པ་མཉམ་འཛམས་སྒྲིབ་རྒྱུར་སྐབས་མི་ལྷ་
 དང་ལྷ་འབྱོར་ཡོད་མེད་ཉིག་ཞིག་གི་འབྱོར་ཐོ་འགོད་རྒྱ་དང་། ཟླ་པ་རེའི་
 སྐབས་སྒྲིབ་སྐབས་འབྱོར་ཐོ་དགེ་བསྐྱོས་ལ་ལུལ་རྒྱ། རྣམ་ཀུན་འཛིན་གྱི་དེའི་ནང་
 གི་སྒྲིབ་གཉེན་པ་ནད་པ་རྣམས་ནད་དགོངས་ཞུ་རྒྱ་དང་། གཉེན་འབྲུད་འཁོར་
 འགལ་གྱི་དགོངས་ཞུ་བྱ་རྒྱ། སྒྲིབ་ཆེན་ཁག་གི་བརྩོ་མེད་དུས་ལྷན་རིང་ཐུང་གི་
 ཆོད་འཛིན་བྱེད་རྒྱ། སྒྲིབ་ཆེན་ཁག་གི་གཞུང་རག་རྒྱུར་གཏོར་སྐབས་མྱེ་འཁྲིད་
 བྱེད་རྒྱ་བཅས་ཡིན་པས་དེར་སང་འཛིན་གྱི་ལྷ་ལྷ་རེན་ཟེར་བ་དང་འདྲ། རྒྱུར་
 དཔོན་གྱི་འདེམས་བསྐྱོས་ནི་འཛིན་གྱི་དེའི་ནང་གི་སྒྲིབ་གཉེན་པ་ཆང་མས་སྐོས་
 བརྒྱར་ཐོག་སྒྱི་མས་རྒྱུར་བའི་མི་ཞིག་འདེམས་བསྐྱོས་བྱས་པ་ཡིན་པས་འཛིན་
 གྱི་འབྱུས་མའི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་རེད།

(༡༩) འཛིན་གྱི་བབས་པ། འཛིན་གྱི་གོང་མར་སྒྲིབས་རྗེས་སྒྲུར་ཡང་
 བརྒྱར་རྒྱུར་དང་བབ་རྒྱུར་གི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་གཉེན་པ་སྐོས་སར་མོས་ཐོག་ནས་
 འཛིན་གྱི་འོག་མར་བབས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་སྒྲིབ་རྒྱུར་ལ་འབད་བརྩོན་ཏེ་ཅང་
 ཆེ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་གཏོགས་འཛིན་གྱི་གོང་མར་སྒྲིབས་རྗེས་
 སྒྲུར་ཡང་འཛིན་གྱི་འོག་མར་རང་མོས་ཐོག་ནས་བབས་མཁན་ཏེ་ཅང་ཉུང་།

(༢༠) འཛིན་གྱི་འབེབས་པ། དེ་ནི་འཛིན་གྱི་སྐོས་མའི་ལོ་དུས་ཐིམ་
 རྗེས་འཛིན་གྱི་གོང་མར་སྒྲིབ་སྐབས་སྒྲིབ་གཉེན་ལ་བརྩོན་འབྲུས་རྒྱུར་ཞིང་། ཐིག་
 ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྲུང་མཁན་རྣམས་འཛིན་གྱི་འོག་མར་རང་འཇགས་
 བཞག་པ་ལ་ཟེར། ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་དོན་དངོས་ཐོག་སྒྲིབ་གཉེན་པར་ཆད་པ་
 གཙོད་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པས་མཁན་པོ་དང་དགེ་བསྐྱོས་སྒྲིབ་གཉེན་ལ་དོ་

དམ་ནན་པོ་གནང་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་བཏང་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་ཉུང་།

(༡༥)འཛིན་གྱི་འཕར་བ། འཛིན་གྱི་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕར་བ་ལྟེ་འདི་ལ་ནང་གསེས་རིགས་གཉིས་ཡོད། རིགས་དང་པོ་ནི་འཛིན་གྱི་དེའི་སློབ་གཉེར་བ་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་གྱི་གོང་མར་འཕར་བ་དེ་ཡིན། རིགས་གཉིས་པ་ནི་འཛིན་གྱི་དེའི་ནང་ནས་སློབ་གཉེར་བ་བཟང་གས་དང་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་གི་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་འཛིན་གྱི་གོང་མར་སློབ་གོས་པ་དེ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་འཛིན་གྱི་དེའི་ལོ་ཆད་མ་རྫོགས་བར་དུ་སློབ་གཉེར་བའི་རྒྱ་ཆད་མཐོ་དམན་ལ་མ་རྟོགས་པར་མཉམ་སྡོད་བྱས་པ་མང་བ་ཡིན།

(༡༦)འཛིན་གྱི་གཏུགས་པ། འཛིན་གྱི་སྐབས་ཚུན་བར་སློབ་གཉེར་གྱི་འགན་བསྐྱར་བྱ་བ་བསམ་ཞིག་ལྟེ། དེ་ཡང་འཛིན་གྱི་གོང་མ་དང་འཛིན་གྱི་འོག་མ་གཉིས་འགན་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། འཛིན་གྱི་གོང་མའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་བས་བྱེད་མཁན་དང་། འཛིན་གྱི་འོག་མའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་སློབ་སྦྱོང་དེའི་ནང་དོན་གལ་ཆེ་བ་གཙུག་ལྷན་གྱི་ཁྲི་བ་འདོན་གྱི་ཡོད། འཛིན་གྱི་གང་དང་གང་གཏུགས་རེས་བྱ་དགོས་ཐད་མཁན་པོས་དགེ་བསྐྱོས་ལ་བཀའ་གནང་ལྟེ་དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འཛིན་གྱི་གོང་མའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་མཁན་པོའི་མདུན་དུ་མཉམ་ཆོགས་བྱེད་དུ་བཅུག དེ་ནས་མཁན་པོས་མིང་འཕྲང་གནང་བའི་འཛིན་གྱི་འོག་མ་དེ་དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་འཕྲང་བརྟེན་གནང་ལྟེ་མཁན་པོའི་མདུན་དུ་མཉམ་ཆོགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན། འཛིན་གྱི་གཏུགས་རྒྱུ་དུས་ཆོད་ནི་ལོ་རྒྱུད་ཆོས་ཆེན་མའི་སྐབས་ཡིན་ཅིང་། དུས་ཡུན་རྒྱ་ཆོད་བཞི་ནས་ལྔའི་བར་འགོར་གྱི་ཡོད།

འཛིན་གྱི་གཏུགས་སྐབས་འཛིན་གྱི་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་ལན་འདེབས་མཁན་
དང་དྲི་བ་འདོན་མཁན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་པ་ཆོགས་བཅུགས་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་གཙོ་བོ་
བྱས་ནས་འགྲན་བསྐྱར་དང་སྒྲིབ་གཉིས་བ་གཞན་དག་གིས་རམ་འདེགས་པ་བྱ་
སྤེལ་ཡོད།

(༡༢) **སྒྲིབ་ཆེན་བསྐྱར་སྒྲིབ་**། དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ཐོན་པ་ན་མས་
ཡང་བསྐྱར་བ་ཆེད་གསེས་གྱི་ཆེད་ཀྱང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ཉེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལཱ་འཛིན་སྒྲིབ་
གཉིས་ཐོག་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མིང་ཐོའི་གྲས་སུ་སྒྲིབ་ས་རྗེས་ལོ་རེའི་
སྒྲིབ་ཆོས་ཆེན་མོ་སྒྲིབ་ནས་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་མ་ཚུགས་བར་འདུལ་བ་བསྐྱར་
སྒྲིབ་དང་། དབྱིད་ཆོས་ཆེན་མོ་སྒྲིབ་ནས་དབྱར་ཆོས་དང་པོ་མ་ཚུགས་བར་
དེར་དབྱུ་མའམ་པར་ཕྱིན་དབྱར་གནས་ཆེན་མོའི་རིང་མཛེད་བཅས་བསྐྱར་
སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ན་མས་བསྐྱར་སྒྲིབ་ཚུགས་
སྐབས་སྤྱི་བྱང་ཁག་དང་། འཕྱོར་ལྷན་ཁག་ནས་གསེལ་ང་འབུལ་མཁན་རྒྱུན་མི་
ཆད་པ་ཡོད། བསྐྱར་སྒྲིབ་གི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་གང་དང་གང་བྱ་དགོས་དང་།
དུས་ཡུན་རིང་བྱང་། ཆོགས་སྒྲིབ་གྱི་དུས་ཆེད་བཅས་ལོ་དེའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་
རམས་པ་ཟན་གཞོན་གཉིས་ནས་བཀོད་འདོམས་དང་ཆེད་འཛིན་གནང་སྤེལ་
ཡོད། དྲི་བ་འདོན་མཁན་དང་ལན་འདེབས་མཁན་ནི་རང་རང་གི་མིང་སྐོར་ཟན་
གཞོན་ལྷ་རེས་མོས་གནང་དགོས། ད་དུང་བསྐྱར་སྒྲིབ་གི་ན་མ་པ་གཞན་ཞིག་
ནི། ལོ་རེའི་དབྱིད་ཆོས་ཆེན་མོ་དང་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ། སྒྲིབ་ཆོས་ཆེན་མོ།
དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་བཅས་གྱི་ཐོག་མའི་ཉིན་བཞིའི་རིང་ཉིན་མོ་ནི་སྐབས་བབས་
དགེ་བཤེས་མིང་བཏགས་པ་སུ་ཡིན་གྱིས་བསྐྱོར་གཏོང་མཁན་དགེ་བཤེས་
བགྲས་པ་ན་མས་གྱིས་བཏོན་པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་དགོས་པ་དང་།

དགོང་མོའི་དམ་བཅའ་མཆན་འཁྲུངས་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་མ་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་
མཆན་བཞེས་གནང་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་གྱི་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་སྒྲགས་ཀྱི་
སྒྲུབ་གཉེར་བ་སོ་སོས་བཏོན་པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་རྒྱ་དེ་ཡིན། གོང་
གསལ་བྱ་བ་བས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སྒྲུབ་ཆན་བརྒྱུད་སྒྲུང་གི་བཟང་ཤེས་ཏེ་ཅང་
བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

(༡༤) **དངོས་སྒྲུང་།** སྒྲུབ་སྒྲུང་བྱེད་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་
སྒྲུང་བརྒྱུད་ཞིག་ཡིན། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་གཞུང་
ཆེན་པོ་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུང་བྱེད་སྐབས་ནི་གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པ་དང་། སྒོ་འདྲགས་གཙོད་པའི་ཐད་དམིགས་སུ་
བཀའ་ནས་དམ་འཛིན་གནང་བ་ཡིན་ཅིང་། དགེ་བཤེས་ཆེ་ཆུང་གི་མིང་
བཏགས་ཐོན་ནས་གཞུང་དོན་མེམས་རྒྱད་ལ་སྟར་བའི་སྒོམ་སྟབ་གཙོ་བོར་
འདྲོད་ཆེད་རིམ་བྱོར་དང་སྟབ་སྟག་བཅས་སུ་ཐེབས་པ་ནི་ལག་ལེན་དངོས་སྒྲུང་གི་
འགོ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ལ། གསང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཉེར་དང་། (གསོ་བ་རིག་པ་
དང་སྐར་ཆིས་ལུང་) རིག་གནས་རྒྱང་བ་གཞན་དག་གི་སྒྲུབ་སྒྲུང་ནི་དངོས་སྒྲུང་
དང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྟབ་ལས་དངོས་སྒྲུང་ཐེད་ན་དངོས་གཞིའི་ལག་ལེན་ཐོག་
འཁྲུལ་བཟང་ཐེད་པ་གྱུག་ཡིན་པས། དངོས་སྒྲུང་གི་དུས་སྐབས་ཡིན་ཟེར་
བའི་དུས་ཆེད་བྱུང་དུ་འདྲོན་མི་དགོས་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་
སྐར་ཆིས་གཉིས་ལ་དངོས་སྒྲུང་གི་དུས་སྐབས་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་
པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་དངོས་སྒྲུང་གི་སྟག་བཞེས་བཟང་པོ་ནི་རང་ཅག་ཁ་བ་
རིམ་བྱོར་གསོ་བ་རིག་པ་སྟར་བའི་སྒྱི་ཐེས་ཆེན་པོ་གཙུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མཁོན་པོ་ནས་
བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟར་བའི་སྒྲུབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མ་ནམས་སྟར་ན་

འཛིན་པ་པའི་རི་བང་ནམས་སུ་འཁྱིད་དེ་སྒྲིབ་རྒྱ་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་འབྲུ་རུ་
 འབྲུག་པ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བྱང་རུ་ནད་བཅས་ཕྱེད་རུ་འབྲུག་པ་སྐོག་པ་མཛད་པ་
 དེ་ཡིན། གནམ་རིག་སྐར་ཅིས་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་ནི། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐོན་རྗེས་ལ་
 གཅིག་གི་ལོའི་ཐོ་རྒྱས་བརྒྱས་གང་རིགས་ཤིག་སྒྲིབ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཚོམ་འབྲི་བྱེད་
 རུ་འབྲུག་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཅེ་སྒྲིབ་ལྟ་དང་། བ་རྒྱུ་ཤག་སྒྲིབ་ལྟ་ཐོན་ནས་
 ཅེའི་ཡིག་ཚང་སྒྲིབ་བྲུག་དང་ཅིས་ཁང་གི་ཅིས་པར་སྒྲིབ་པ་རྗེས་ཡིག་འབྲིའི་ལམ་
 བྲུགས་དང་། རྒྱུ་མེད་ཅིས་བརྗོལ་ས་བྱ་རྒྱ་སྐོག་པ་དང་སྒྲིབ་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
 ལྟན་རིང་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

(༡༧) ཟབ་སྒྲིབ་། སྒྲིབ་ཚན་ཁག་གི་ནང་ནས་དཀའ་གནད་གལ་ཆེ་
 བའི་རིགས་གཙོ་བོར་བརྟན་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ཞིག་རྟེ། དེ་སྒྲིབ་གདན་ས་
 ཆེན་པོ་ཁག་རུ་པར་ཕྱིན་གྱི་ནང་ནས་དྲང་དེས་དང་། བསམ་གཟུགས། དགེ་
 འདུན་ཉི་ཤུ། ཉེན་འབྲེལ་བཅས་ལ་ཟབ་སྒྲིབ་བྱེད་ཆེད་བྱར་བཞོལ་བེར་བའི་
 འཛིན་ལྟ་ཞིག་བྱར་རུ་ཕྱེ་ཡོད་ཅིང་། ལ་རེ་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྐབས་འཛིན་
 ལྟ་སོ་སོའི་ནང་ནས་རང་མོས་གྱིས་རེ་འདུན་བྱས་པའི་སྒྲིབ་གཉེས་བ་བཟང་གས་
 རྣམས་སྒྲིག་འབྲུགས་བྱས་ཏེ་འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་
 རིང་ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་ཟབ་སྒྲིབ་བྱེད་པར་བེངས་གཉིས་ནས་གསུམ་བར་
 གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རིང་གི་འཆོ་བའི་ཆ་ཁྱེན་ཡང་ལྟ་ཆང་གཞུང་རྒྱང་
 ནས་གང་ཟབ་གང་བཟང་བྱས་ཏེ་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། དེར་སྒྱི་པའི་སྒྲིབ་ཁང་
 དང་། ཐབ་ཆང་། ཉེར་མཁོའི་གདན་ཆས། དཔེ་ཆ་སྐོག་པ་ལྟ་འབྲུགས་པ་
 ཡོད་སྐབས་སོ་སྐར་འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་ཟབ་སྒྲིབ་བྱེད་པར་
 འབྲོ་མཁན་ལྟ་ཆང་སོ་སོ་ནས་མང་མཐའ་ཉིས་བརྒྱ་ལས་མས་དང་བྱང་མཐའ་

བཅུ་བཅོ་ལྔ་ནས་མ་ཆག་པ་འགྲོ་མཁན་ཡོད།

(༣༠) སློབ་སྦྱང་གི་ཡོ་ཆད། སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་དུས་ལུན་རིང་ལུང་གི་ཡོ་ཆད་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ཏུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷན་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱའི་ཡོ་ཆད་ཐད་ལྷ་ཚང་ཁག་སོ་སོར་ཐུན་བུའི་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། སེ་ར་དགོན་པར་མཆོན་ན་བཟུས་ལྷ་འཛིན་ལྷ་གསུམ་ལ་ལོ་གསུམ། སར་མུན་འཛིན་ལྷ་ལ་ལོ་ལྔ། དཔུ་མ་འཛིན་ལྷ་གཉིས་སོ་སོར་ལོ་གཉིས་རེ་སྟེ་ལོ་བཞི། མཛོད་འཛིན་ལྷ་གཉིས་ལ་ལོ་བཞི་བཅས་ཚྭ་བཞུ་མས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མ་ཐོན་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་འགོར་གྱི་ཡོད། རིག་གནས་རྒྱུད་བ་ལྷ་ཡི་ནང་ནས་སུམ་རྟགས་ལ་ལོ་ལྔའི་སྟེང་སློབ་ལ་ལོ་ལྔའི་བཅས་མ་ཐུབ་འགོར་ཞིང་། ལྷ་ར་ཆེས་ལ་ནི་ཆེས་རབ་ལོ་དཔུ་ཞེས་གསུང་སྟེ་ལོ་ལྔའི་སྟེང་གསེ་བ་རིག་པར་བྱུང་མཐའ་ལོ་ལྔ་ནས་བྱུག་བར། གསར་ཁྲགས་ལ་བྱུང་མཐའ་ལོ་ལྔ་ནས་བྱུག་བར་འགོར་གྱི་ཡོད།

(༣༡) སློབ་གསལ་དབྱང་གསལ། སློབ་སྦྱང་གི་དུས་ལུན་རིང་ཅམ་སང་ཆེ་ངལ་གསའི་དུས་ཆོད་འོས་འཆམས་ཤིག་འཛིག་པ་ལ་ཟེར། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ཏུ་ཆོས་ཐོག་སྐབས་སུ་ཁྱེད་འོ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་། བཅོ་ལྔ། སུམ་རུ་ནམ་ཡིན་ལ་ཉིན་སྟེང་རིང་ངལ་གས། བོད་རྒྱ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་བདུན་བར་ངལ་གས། བོད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་བྱུག་ནས་བོད་རྒྱ་དང་པོ་འོ་ཆོས་གཉིས་བར་ངལ་གས་བཅས་ཡིན། ངལ་གསའི་རིང་གཉིན་འཕྱང་དང་། སློ་སྦྱིད། ཆོས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཅེད་མ་ཅེ་བ། རིག་གནས་གཞན་དག་གི་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ། ཐག་ཉེ་སར་གནས་མཇལ་དུ་འགྲོ་བ་སྟགས་བྱེད་ཆོག་འོན་ཀྱང་གེ་སར་སྦྱང་དཔེ་སྟོག་པ་དང་ཤོད་པ། ལྷ་གར་དང་། ཞབས་

ཤོ། ཤོ་སྒྲིབ་རྒྱལ་པ། རྟོ་སྐོར་ཅེ་བ། མཚོངས་རྒྱལ་པ། མིག་མངས་ཅེ་བ་
བཅས་ཕྱེད་ཆོག་གི་མེད། མཐའ་མཚམས་ལྟར་བྱག་གི་དཔོན་པ་ཁ་ཤས་ལ་
དཔྱར་གསེར་གི་སྒྲིབས་ལྟ་མོ་འབྲུབ་པ་དང་། འབག་འཆམ། ཟ་བུ། སེང་གི་
འབྲུག་སོགས་འབྲུབ་ནས་རྩྭ་རྩྭ་ཕྱེད་སྒྲིབ་འདུག།

(༩༩)རྒྱལ་ས་ཡོན། སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་གང་འཆམས་སོང་
རྒྱུ་སྒྲིབ་ས་འབྲས་ཆེ་ཆུང་གི་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་ལ་ཐེར་ཞིང་། དེ་ལ་
ནང་གསེས་ཀྱི་ཕྱེ་ན་ཆོག་རྒྱལ་ས་དང་། དོན་རྒྱལ་ས། ཅོམ་རྒྱལ་ས། ཡིག་
རྒྱལ་ས་བཅས་ཡོད།

༡. ཆོག་རྒྱལ་ས་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་ཆོག་ཏུ་བབྱུང་བའི་ཆོག་རྣམས་རག་སྒྲིབ་
བཏང་ཏེ་རྒྱལ་ས་སྒྲིབ་ཞེན་བྱས་པ་རྟེ། མིང་གཞན་སྒྲོ་ཆོག་ས་དང་། སྒྲོ་རྒྱལ་ས་
ཀྱང་ཐེར། རྩར་གདན་ས་ཆེན་པོ་དང་། དཔོན་པ་ཁག་ ཅེ་སྒྲིབ་ལྷ རྩན་
ཅིས་ཁང་། རྩག་ས་པོ་རི་སོགས་སྤྱུ་གཞུང་དོན་སྒྲིབ་ཁྱིད་མ་བྱས་ནང་ཏུ་གཞུང་
དེའི་ཚ་བ་དང་འབྲེལ་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་ཏུང་ཞིག་སྒྲོ་འཛིན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ས་སྒྲིབ་
དཔོན་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཏུ་རྒྱལ་ས་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆོག་ས་
རྒྱལ་ས་ཞེས་གྲུ་མང་ཡོངས་རྒྒྱལ་ས་ཆོག་ས་པའི་ཆོག་ས་ཆེན་ཆོག་ཏུ་རྒྱལ་ས་སྒྲིབ་པ་
སོགས་ལྟ་ཆོག་ས་ཡོད། དེ་སྒྲོན་ར་རང་ལོ་ན་བཅུ་གསུམ་ལ་སླེབས་སྐབས་པོར་
ཡིག་དཔེ་རིང་མདའ་ཆད་མ་ཤོག་གངས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རྒྱལ་ས་སྤུལ་བ་དང་།
དེ་རྒྱུས་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་མ་བཏང་གོང་ཏུ་ཤོག་གངས་མདའ་ཆད་མ་ཆོག་
སྒྲིབ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་ས་སྤུལ་ཏེ་ཡང་དང་པོའི་བྱ་དགའ་ཐེངས་གསུམ་
ལྷངས་སྒྲིབ་ཞིང་། དེ་རྒྱུས་ལོ་ཤས་ནང་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་
ཤོག་གངས་མདའ་ཆད་མ་ཉིས་སྒྲིབ་ལྷག་ཙམ་རྒྱལ་ས་སྤུལ་མཁན་ཡང་བྱུང་སོང་།

༡. རྟོན་རྒྱགས་ཟེར་བ་ནི། གཞུང་རྟོན་ལ་གོ་བ་བྱངས་པའི་ཚུ་ཆད་མཐོ་
 དམན་ལྟ་བུའི་ཆེད་ཏུ་རྒྱགས་ལེན་པ་ལྟ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མར་
 གནད་རྟོན་གྱི་དྲི་བ་བརྟོན་པ་དེར་སློབ་མས་ལན་འདེབས་པའམ་ཡང་ན་གཞན་
 དག་གིས་དྲི་བ་བརྟོན་པ་དེར་རང་རང་གིས་ལན་འདེབས་སྒྲུངས་གནད་ལ་ཁེལ་
 མིན་དང་། ལན་འདེབས་པ་དེ་ལ་སྒྲུར་ཡང་གཞན་གྱིས་དྲི་བ་འདོན་པ་དང་།
 དགག་པ་རྒྱག་པ་དེར་དགག་ལན་གནད་ལ་ཁེལ་མིན་ལྟ་བུའི་ཆེད་ཏུ་ཆོད་རྒྱགས་
 ཉེ་བཤོ་སྤྱང་གི་རྒྱགས་སྒྲིང་ཟེར་བའི་སྒྲུལ་ཡང་ཡོད། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་སྒྲེ་
 བ་བཤོ་སྤྱང་གི་གནད་རྟོན་གསལ་པོར་བརྟོན་ནས་ཆོད་སྤྱང་ཕྱེད་མཁན་ཆེད་ཏུ་
 བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་ཞིག་དང་། ནང་རྟོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་གསལ་པོར་མ་
 བརྟོན་པར་དྲི་བ་འདོན་མཁན་གྱིས་བརྟོན་པའི་རྟོན་གནད་ལ་ལན་འདེབས་
 ཕྱེད་ཏུ་བརྒྱག་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཆེད་རྟོན་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་
 བཤོ་སྤྱང་ཆོགས་འདུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སར་སྤྱོད་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སློབ་སྒྲིང་
 ཐོན་མཆམས་ལྷ་ཆང་སོ་སོར་འཆོགས་པའི་རིགས་ཀྱང་ཆོགས་ལངས་ནི་ལོ་རེ་
 ཟུང་བཞོལ་འཛིན་གྱི་ནང་གི་སློབ་གཉེར་བ་མི་བརྒྱ་ཏུག་འདེམས་རྒྱགས་ཀྱི་
 ཆེད་རྟོན་གཞུང་ཆན་བརྒྱད་(ཆོས་འཁོར། དུམས་གཞུང་། བཀའ་བཏུན་
 བཅོས། ཡང་དག་མཐའ། སེམས་བརྒྱུད། རྒྱུར་ལམ། རྒྱུབས་གསུམ།
 རིགས་བཅས་)ལ་ཁ་གཏད་གཉིས་རེ་བྱས་ཉེ་བཤོ་སྤྱང་གཏོང་དགོས། བོད་རྒྱ་
 བཞི་པའི་ཆོས་ཤར་ལ་ཆེད་རྟོན་བཤོ་སྤྱང་གཏོང་མི་རྣམས་ལྷ་ཆང་དགེ་བསྐྱོས་
 ཀྱིས་མིང་སོ་ཁ་བྱང་སྤྱད་དེ་བསྐྱོ་བཞག་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱོ་བཞག་ཆར་
 བསྐྱོ་བཞག་ཕྱེད་ཅམ་རིང་ཆེད་རྟོན་གཞུང་ཆན་དེར་བསྐྱུར་སྒྲིང་དང་བཟུང་སྒྲིང་
 ཕྱེད་དགོས་ཤིང་། བོད་རྒྱ་བཞི་པའི་རྒྱ་མཚུག་ནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤར་བར་ཏུ་

ཁང་ཚན་བརྒྱུད་ནས་བཅུ་ཡས་མས་ཀྱི་རྩ་སྒྲིབ་ནང་ཐུན་ཏུ་བ་ནས་མཚན་བྱེད་མ་
 ཟིན་བར་བཤོ་སྒྲིབ་བྱེད་ཐུང་དང་། བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆེས་ཤར་ནས་དྲུག་པའི་ཆེས་
 ཤར་བར་དུ་ཟླ་ཚང་ཆེས་ཟླའི་ནང་དུ་བཀའ་རམས་འདོན་ཟླ་དང་། བསྟུ་
 ཟླའི་འདོན་ཟླ་ཐུག་པའི་འདོན་ཟླ་ཡོངས་རྒྱལ་ལ་བཤོ་སྒྲིབ་བྱེད་པར་འགྲོ་
 དགོས། བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ནས་ཉིན་བཞིའི་རིང་ཟླ་ཚང་ཆེས་
 ཁང་ནང་དུ་ཆོགས་ཐངས་རེར་གཞུང་ཚན་གཉིས་ལ་བཤོ་སྒྲིབ་ཚུ་ཆོད་གཅིག་
 ཡས་མས་གཏོང་གི་ཡོད། དབུ་མའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པལ་ཆེར་ཐོན་རྒྱུས་གདན་ས་ཆེན་
 པོ་སེ་རར་མཚོན་ན་དབྱར་གནས་རིགས་ཟླ་ཆེན་མོ་བེར་བར་ཟླ་ཚང་བྱེས་སྒྲིབ་
 གཉིས་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་བཤོ་སྒྲིབ་གཏོང་མཁན་སྟུམ་ཅུ་རེ་འདེམས་
 བསྐོས་བྱས་པའི་མི་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པས་གཞུང་ཚན་སྟུམ་ཅུ་ཐམ་པ་(སེམས་བསྐྱེད།
 སྒྲིབ་ལམ། རིགས། བྱམས་གཞུང་། དྲང་ངེས། བསམ་གཟུགས། དག་
 འདུན་ཉི་ཤུ། ཉན་འབེལ། སྐབས་གཉིས་པ། སྐབས་གསུམ་པ། སྐབས་བཞི་
 པ། སྐབས་བརྒྱུད་པ་བཅས་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཚན་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་།
 རིང་སོང་། སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། ཐལ་བརྒྱུག་བདག་འཁོག་ཆོད་
 འཁོག་བདེན་གཉིས། ཚུ་འབབ་བཅས་དབུ་མའི་གཞུང་ཚན་ཆེ་བ་བདུན།
 རྩོན་ཆོག་དུ་ཆོག་དུས་ཆོགས། གནས་སྒྲུ་མ། སྤང་ལུང་། ལས་བཞི་བཅས་
 འདུལ་བའི་གཞུང་ཚན་ཆེ་བ་ལྔ། མཛོད་གནས་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་
 པ། བདུན་པ་བཅས་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་ཚན་ཆེ་བ་གསུམ། ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་
 གཞུང་ཚན་གཅིག་དང་དྲུང་གཞུང་ཚན་གཉིས་གང་ཡིན་དེད་རང་གི་སེམས་ལ་
 མ་ངེས་པ་བཅས་)ལ་ཉིན་རེ་གཞུང་ཚན་གཉིས་ལ་སྒྲ་རྩོམ་གཉིས་དང་། ཕྱི་རྩོ་
 མི་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་རིང་བཤོ་སྒྲིབ་གཏོང་བའི་ཆོགས་ཆེན་འཆོགས་ཀྱི་

ཡོད། རིགས་ཆུང་དང་རིགས་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོ་སྒྲིབ་མཉམ་ཆོགས་དེ་ནི་དེང་
སང་ནང་དོན་གསལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའི་ཡིག་ཚད་ཟེར་བ་དེ་དང་ནམ་པ་མི་འདྲ་
བ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན།

གཉིས་པ་ནང་དོན་འདི་ཡིན་གསལ་བསྐྱགས་མ་བྱས་པའི་བསྐྱོ་སྒྲིབ་
ཆོགས་འདྲ་ནི། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གཏོང་མཁན་ཆོས་སོ་སོའི་ཤྱ་ཚང་ནང་
དུ་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ཉིན་བཞིའི་རིང་ཉིན་མོ་ཆོགས་ཐངས་གསུམ་ལ་དགེ་
བཤེས་ཐོན་ཟིན་པ་ནམས་ཀྱིས་མངོན་པ་མཛོད་དང་། འདུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་
གཞུང་ཆོན་ནས་སོ་སོའི་བྱགས་མོས་ལྷ་ར་བསྐྱོ་སྒྲིབ་གཏོང་ཞིང་། དགོང་མོ་
མཆན་འཁྱེད་ས་དང་མཆན་ལྗེད་རེས་མོས་ཀྱིས་བཀའ་རམས་འཛིན་ཤྱ་ནས་
བསུས་ཤྱ་བར་འཛིན་ཤྱ་ཡོངས་རྒྱལ་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་ཆོས་རང་རང་སོ་སོའི་
སྐབས་བབས་སློབ་སྦྱང་གི་ནང་དོན་ཐོག་ནས་བསྐྱོ་སྒྲིབ་གཏོང་གི་ཡོད།

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་དངོས་གཞི་ནི། རོ་རེ་ལྷ་ས་སློན་ལམ་
ཆེན་མོའི་སྐབས་གདན་ས་གསུམ་ཀྱི་ཤྱ་ཚང་བདུན་(འབྲས་ལྷུངས་སྒོ་མང་དང་།
སློ་གསལ་སྒྲིབ་། བདེ་ཡངས་། སེར་བྱེས་དང་། སྤང་པ། དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་
དང་བྱང་ཅེ་བཅས་) ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མི་གཉིས་རེ་བསྐྱམས་མི་
གངས་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་ཤྱ་ཚང་བདུན་རེས་འཁོར་གྱིས་འཕར་མ་མི་རེ་བཅས་མི་
གངས་བཅུ་ལ། རུ་བ་སྟོང་ཤྱ་ཚང་ནས་དགེ་བཤེས་རེ་བཅས་ཁྱོད་བསྐྱམས་ལོ་
ལྷ་ར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཞོགས་པ་གསུང་ཆོས་
རུ་བར་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་གསུམ་རིང་ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ། ཉིན་དགུང་ཁྲམས་ཤྱའི་
ནང་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་ཡས་མས་བར་ཕར་ཕྱིན་དང་དབྱུག། དགོང་མོ་ཁྲམས་ཤྱ་
ཆེན་པོར་རྒྱ་ཆོད་བཞི་ནས་དྲུག་བར་མཛོད་དང་འདུལ་བ་བཅས་ཀྱི་བསྐྱོ་སྒྲིབ་

གཏོང་གི་ཡོད།

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན་ནས་དགེ་བཤེས་རེ་བྱུང་མ་གཏོགས་པལ་ཆེ་
བརྒྱད་ལྷ་སྟོང་ལྷ་དག་གིས་གང་རིགས་ལ་སོ་སོའི་ཐོབ་སྤངས་ལྷ་ར་སྒྲིག་ཞུགས་
གནང་ཞི་ལོ་གས་རིང་གཙོ་ཙོར་གསང་སྤགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་
ལག་ལེན་ནམས་སྒྲིབ་སྒྱུར་ཐོག་ཞོར་ལ་དབྱངས་དང་། རྩལ་མ། དཀྱུལ་
འཁོར་གྱིས་ཐིག་སོགས་མཐོང་རྒྱུད་ལག་ལེན་ཁག་རང་མོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྒྱུར་
གནང་རྗེས་སྤགས་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་ཉིན་མཆན་བདུན་གྱི་
རིང་འཛིག་དགོས། དེའི་རིང་སྤགས་རམས་ཐོན་ཟིན་པའི་དགེ་བཤེས་ནམས་
ཀྱིས་གསང་སྤགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་ནས་བཤྲ་སྤང་གཏོང་གི་
ཡོད།

༣. ཚྫོམ་རྒྱལ་ས། སྟན་ངག་དང་། ལུམ་རྟགས། སྤྲ་རིག་པ། རྟེན་སྒྱུར།
སྐར་ཅིས་བཅས་སྒྲིབ་སྒྱུར་སྐབས་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱ་རིམ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ས་སྤངས་
ནས་སྒྲིབ་ཆན་འོག་མ་འབྲིད་དགོས་པ་དང་། སྒྲིབ་ཆན་ཡོངས་རྒྱལ་ས་འབྲིད་
ཆར་ནས་གཞུང་ཡོངས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འགོ་ནས་མཚུག་བར་ཆ་ཆར་བའི་ཚྫོམ་ཡིག་
གསར་པ་འབྲི་དགོས་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་སྒྱུར་ཐོན་པའི་ཆེད་ཚྫོམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པ་ཡིན། སྟན་པའི་སྒྲིབ་སྒྱུར་ཐོག་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་རྒྱལ་ས་འབྲུལ་དགོས་ཀྱང་ཚྫོམ་རྒྱལ་ས་མེད།

༤. ཡིག་རྒྱལ་ས། ཐོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་སྒྱུར་མཁན་ནམས་ཡིག་
གཟུགས་སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ས་འབྲིད་རྗེས་གོ་རིམ་རྗེས་མ་སྒྲིབ་
པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲིབ་ལྷ་ཐོན་མཆོམས་ཡིག་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཁག་མི་འདྲ་བ་ཆར་
མའི་ཡིག་ཆར་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། ཐོང་གསལ་རྒྱལ་ས་སྒྲིབ་དང་ཡིག་ཆར་ཁག་

གི་ཆད་གཞི་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་བྱ་དགའི་གསོལ་རས་དང་། མ་ལོན་པ་
རྣམས་ལ་ཉེས་ཆད་ཇི་འདྲ་གཙོད་པའི་སྒྲོར་གཤམ་དུ་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

(༣༩) ཡང་རིམ། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རྒྱགས་སྦྱོང་དང་ཡིག་ཆད་
ཁག་གི་ཆད་གཞི་ལོན་ཡོད་མེད་ལྟ་བུའི་ཡང་གནས་ལ་ཟེར། དེ་ཚུན་གདན་ས་
ཆེན་པོ་ཁག་ལ་ཆོག་རྒྱགས་ལེན་སྐབས་ཀྱི་ཆད་གཞི་ནི། རྒྱ་འཛིན་བྱས་པའི་
དཔེ་ཆ་མདའ་ཆད་མ་ཤོག་གྲངས་(ཤོག་བྲུ་མདའ་ཆད་མ་གཅིག་ལ་ངོས་གཉིས་
དང་རེར་ངོས་ཡིག་ཐེང་བདུན་རེ། ཡིག་ཐེང་རེར་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུའི་
གྲངས་ཆད་མང་མཐའ་ལྟ་བུ་ནས་ཉུང་མཐའ་ཞི་ལྟ་ཡས་མས་ཡོད་ཅིང་།
ངོས་རེར་ཡིག་ཐེང་བདུན་དང་ཡིག་ཐེང་རེར་ཡིག་འབྲུ་ཞི་ལྟ་ཡོད་པར་ཆ་བཞག་
ན་ཤོག་བྲུ་གཅིག་ལ་ཡིག་འབྲུ་བྲུག་བརྒྱ་སྟུ་མ་པ་ཡོད་) རྒྱ་འཛིན་བྱས་པའི་
ཤོག་གྲངས་མདའ་ཆད་མ་ལྟ་བུ་ལོང་ན་རྒྱགས་འཕྲོད་ཅམ་དང་། ལྟ་བུ་
ཡན་ནས་བརྒྱ་ཐམ་པ་བར་ཡང་བདུན་པ། བརྒྱ་ཐམ་པ་ནས་བརྒྱ་དང་ལྟ་
བུའི་བར་ཡང་དྲུག་པ། བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ནས་ཉིས་བརྒྱའི་བར་ཡང་ལྟ་ལ།
ཉིས་བརྒྱ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུའི་བར་ཡང་བཞི་པ། ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ནས་
སྟུ་བརྒྱའི་བར་ཡང་གསུམ་པ། སྟུ་བརྒྱ་ནས་སྟུ་བརྒྱ་ལྟ་བུའི་བར་ནི་ཡང་
གཉིས་པ། སྟུ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ནས་བཞི་བརྒྱའི་བར་ཡང་དང་པོ་བཅས་སྟུ་བརྒྱ་
ཀྱི་ཡོད་ལྟ་ཐམས་ཆོག་རྒྱགས་ཡང་དང་པོ་སྒྲངས་ན་ཉུང་མཐའ་ཤོག་གྲངས་སྟུ་
བརྒྱ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིག་འབྲུ་ཉིས་འབུམ་ཉིས་ཁྲི་སྟོང་མེད་ལྟ་བརྒྱ་ཐམ་པ་(ཁྲི་ཉི་ཤུ་
ཙ་གཉིས་དང་སྟོང་མེད་ལྟ་བརྒྱ་) མ་ལོན་ན་ཡང་གི་དང་པོ་སྒྲངས་མི་བྱུབ། རོན་
རྒྱགས་ཀྱི་ཡང་གི་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་དང་།
རྒྱུད་ལྷ་སྟོང་སྟོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ལྷགས་རམས་པ་བཅས་ལ་ཡང་

གངས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡོད། དེའི་ཚད་གཞི་ནི་དྲི་བ་བརྟན་པར་ལན་
 ཡངས་རྒྱུ་ལ་འདེབས་སྒྲུབ་ན་ཡང་དང་པོ། མང་ཆེ་བ་འདེབས་སྒྲུབ་ན་ཡང་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། ལན་མཉེན་ཐེབས་མཉེན་མ་ཐེབས་པ་རྣམས་བཞི་པ་དང་
 ལྔ་པ། ལན་པལ་ཆེ་བ་འདེབས་མ་སྒྲུབ་ན་དུག་པ་དང་བདུན་པ་བཅས་སྒྲུ་
 གཏན་འཁེལ་བྱ་སྒྲུལ་ཡོད། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གོ་རྟོགས་བཟང་ཆེན་དྲི་བའི་
 ལན་འདེབས་རྒྱ་ལེགས་ཀྱང་། ཚྩོད་སློང་སྐབས་དགག་པ་རྒྱག་པའི་ཚྩོད་རིག་དེ་
 ཅམ་མི་བཟང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཚྩོད་སློང་སྐབས་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ལན་
 ལ་དགག་པ་རྒྱག་པའི་ཚྩོད་རིག་རྣ་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཚུར་དྲི་བ་བརྟན་
 པའི་ལན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རང་ཐེབས་མི་སྒྲུབ་པ། ཉུང་ཤས་ནི་གོ་རིག་དང་ཚྩོད་
 རིག་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་གཞན་གྱིས་དོ་མི་སྒྲུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྐབས་ཡང་རིམ་
 གྲུག་མཁན་རྣམས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟེན་གནས་ཚད་མ་ཐོ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་རེད།

(༣༧)བྱ་དགའི་གསེལ་རས། གོང་དུ་གསལ་བའི་ཡང་རིམ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་བྱ་དགའི་གསེལ་རས་ཐོབ་ཅིང་། ཡང་རིམ་ནང་མ་ཚུད་པ་རྣམས་ལ་
 དན་རྟེན་དངོས་པོ་མ་སྟོང་ཅམ་ཡོད་ལ། ཚད་གཞི་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་
 ཆད་ཐོབ་པ་ཡིན། ཆོག་རྒྱགས་ཀྱི་ཡང་དང་པོར་བྱ་དགའི་གསེལ་རས་སུ་ཞུ་མོ།
 ཆོས་གོས། ཁ་བཏགས་ཨ་ཤེ། དདུལ་སྒང་སུམ་ཅུ། ཡང་གསུམ་པར་གཞན་
 དག་གོང་མཚུངས་ལ་དདུལ་སྒང་བཙོ་ལ། ཡང་བཞི་པར་ཁ་བཏགས་ནང་
 མཛོད་སྒྲུས་ལེགས་གཅིག་ལས་གཞན་མེད། ཡང་ལྔ་པའི་རིགས་ལ་ཁ་བཏགས་
 ཨ་ཤེ། ཡང་དུག་པའི་རིགས་ལ་ཁ་བཏགས་བྱུབ་ཕྱི། ཡང་བདུན་པའི་རིགས་
 ལ་ཁ་བཏགས་བྱུབ་དུལ་། ཤོག་གངས་ལྔ་བཅུ་མ་ལོན་པ་རྣམས་མིང་ཐོ་འཛོད་
 སྐབས་ལངས་ནས་འགྲོ་རྒྱ་ལས་བྱ་དགའི་གསེལ་རས་མེད། ཤོག་གངས་ཉི་ཤུ་ཙེ་

ལྷ་ལས་མ་ལོན་ན་རྒྱལ་མ་འཕྲོད་པའི་གངས་སུ་ཅིས་ནས་དེའི་ཉེས་ཆད་གཤམ་གསལ་ལྟར་སྒྲིལ་གྱི་ཡོད།

དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཡང་དང་པོར། སྤྱིད་གཞུང་ནས་ཁ་བཏགས་ཨ་མེ། དངུལ་སྲང་སྒྲུལ་ཐུ། ལྷ་མོ། ཆོས་གོས། བན་གཟུན་སྒྲུས་ལེགས། ལྷ་མ་ཤ་གཟུགས་མ། ར་སྒྲུལ་སྤྱིད་བཅས། ཡང་བདུན་པར་རྣམས་གངས་གོང་ལྟར་ལ་སྒྲུས་ཀ་ཞན་པ་དང་། དངུལ་སྲང་ལྷ་ལས་མེད། ཡང་གི་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ཁ་བཏགས་བྱུ་བྱི་རེའི་བྲན་ཉེན་དངོས་པོ་སྤྱོད་མིན་ཅམ་སྤྱོད་སྒྲུལ་ཡོད། དགེ་བཤེས་ཐུགས་རམས་པའི་ཡང་གི་ཡོད་པ་རྣམས་ཁ་བཏགས་བྱུ་བྱི་རེ་ལས་བྱ་དགའི་དངོས་པོ་གཞན་མེད།

(༣༥) **སྤྱིག་འགལ་ཉེས་ཆད།** སྤྱོད་གཉེར་བའི་གས་སུ་ཚུད་ནས་ཆོས་སྒྲིག་གཅིག་ཆད་པ་དང་། སྤྱོད་འཛིན་རྒྱལ་མ་འཕྲོད་པ། དཀོངས་བྱ་མ་བྱས་པར་རང་འཆོམས་ཀྱིས་གནས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ། སྤྱོད་གཉེར་བ་མིན་པའི་ཆོགས་པ་(རྟོག་རྟོག་སྤྱིད་སྤྱུག་)ནང་ཞུགས་པ་བཅས་བྱུང་ན་ཆོགས་ཁང་དང་ཆོས་གྲུའི་གལ་མཆུག་ཏུ་སྒྲུག་བརྒྱ་སྒྲུག་ཉིན་གངས་འོས་འཆོམས་དང་། ཡང་ན་ཆོས་གྲུའི་རྟོག་བཅལ་གསར་པ་བརྟེན་ཏུ་འཆུག་པ། ཆོགས་ཆེན་སྒྲིག་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱོད་བརྟེན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་འགལ་གྱི་ཡོད། ཅེས་སྤྱོད་སྤྱུ་དང་། བ་རྟོང་ཤར་སྒྲིགས་གཞུང་བཅུགས་དང་། ཆེར་བཅུགས་སྤྱོད་གྲུའི་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྤྱིག་སྤྱོད་ལས་འགལ་ན། དགེ་ཆུན་དང་ཆུན་བདག་སྤྱོད་ལས་ན་ཉེས་ཆད་དང་། སྤྱིག་སྤྱུག་གངས་ཆད་ངེས་ཅན་རེ་གཏོང་སྤྱོད་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཤུགས་སྤྱོད་ཐེབས་པའི་ཉེས་ཆད་ལུགས་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན།

(༣༦) **སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེད་ཆོས།** སྤྱོད་སྤྱོད་ཁར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་

སློབ་སླྱང་བྱས་པའི་ནང་དོན་དེའི་ཐོག་ནས་ཆེད་ཚོམ་གྱིས་པ་ལ་ཟེར། དེ་སློབ་གནས་སའེད་པོ་རྒྱལ་ས་སྤུ་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟར་སློབ་སླྱང་ཐོན་རྒྱུ་ཆེད་ཚོམ་དེས་པར་དུ་འབྲི་དགོས་པའི་གནས་འབྲེལ་ས་ཆེད་ཚོམ་འབྲི་མཁན་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་རང་ཚོས་ཐོག་ནས་གྱིས་པ་མ་གཏོགས་ཏེ་ཅང་དགོན། སློབ་རྒྱ་དང་སྤུ་ཆ་གས་སོགས་རིག་གནས་རྒྱུང་བ་ལྟ་དང་རིག་གནས་ཆེ་བའི་ནང་གི་སློབ་རིག་པ་བཅས་ལ་སློབ་སླྱང་ཐོན་རྒྱུ་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་ཚོམ་དེས་པར་འབྲི་སློབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློབ་དུས་སྤུ་གྱིས་པའི་སློབ་ཐོན་ཆེད་ཚོམ་དང་། དེང་སྐབས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ་ཆོས་གྱིས་པའི་སློབ་ཐོན་ཆེད་ཚོམ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་ནི། ཆེད་ཚོམ་སློབ་མ་དེ་ནི་གཞི་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་ཚོམ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་གཞུང་དོན་དང་རིག་གཞུང་བཤད་སྤྲེལ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་སློབ་ཐོན་མཁས་པའི་དགོངས་པ་དང་རྒྱུ་འགལ་མ་སྤོང་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་གསར་པ་དང་དོགས་གཞི་གསར་པ་འདོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེང་སྐབས་ཀྱི་ཆེད་ཚོམ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་སློབ་ཡོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཆོད་རིག་གི་ཐོག་ནས་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་རིགས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཆོད་མཐོ་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཡང་མ་དག་པའི་རིགས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ལྟ་ཚུལ་གསར་པ་བཏོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྤྱི་ཡོད་གཞུང་དོན་བསྐྱར་སློབ་བྱས་པའི་སློབ་དེབ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོམ་འབྲི་མཁན་གཞན་དག་གིས་གྱིས་པའི་ཚོམ་ཡིག་རྒྱ་བསྐྱེད་མིང་བསྐྱར་བྱས་པ་བཅས་ཀྱིས་གོ་མཐོང་པ་ཡིན།

(32) **མཆན་གནས།** སློབ་སླྱང་ཐོན་པའི་སྤྱི་ལ་འབྲས་ཆེ་རྒྱུ་གི་མིང་བཏགས་མཆན་གནས་ཏེ། དེང་སང་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ཞོལ་ལུའི་(學位)ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་སློབ་གནས་སའེད་པོ་གསུམ་མ་ཐུང་གོང་དུ་རབ་འབྲེལ་པ་དང་། དཀའ་བཞི་བ། དཀའ་བཅུ་ཞེས་པའི་མཆན་གནས་སྤྱད་དེ་གྲ་སྐོར་

དམ་བཅའ་འཛིག་སྒྲིལ་ཡོད།

རབ་འབྱམས་པ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྗེ་ནང་ནས་པར་ཕྱིན་ཅམ་སྤངས་
ལྟར་ཞིང་། དབུ་མ་དང་འདུལ་བ་མཛོད་བཅས་ལ་སྤངས་པ་བྱེད་མ་ལྟར་
མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་རིགས་ལ་ཟེར།

བཀའ་བཞི་བ། དབུ་མ། པར་ཕྱིན། འདུལ་བ། མཛོད་བཅས་དཀའ་
ཆེན་བཞི་ལ་སྒྲིབ་གཉེར་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིག་ལ་ཟེར།

དཀའ་བཅུ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྗེ་ཀར་སྒྲིབ་གཉེར་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་
ཤིག་ལྟེ། དེང་སང་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པའི་དཀའ་ཆེན་དང་མེ་
འབྲས་དཀའ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གདན་ས་གསུམ་
ཆགས་རྗེས་གསང་སྤྱི་ལྷག་སྒྲིལ་ལྟར་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚང་པན་ཚུན་བསྐྱེད་
གཞུང་ཆེན་པོ་ལྗེ་དམ་བཅའ་འཛིག་མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་གླིང་བསྐྱེད་
ཟེར། པར་ཆེན་ཨར་ཉི་ཉི་ལྷན་པའི་པ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་
དཀའ་ལྷན་ཁྲི་པའི་སྤྱི་ཚབ་གནང་སྐབས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་སྒྲིབ་
གཉེར་བཟང་གས་ནང་ནས་ལྟ་ས་སྒྲིབ་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྗེ་
བསྐྱེད་དམ་བཅའ་འཛིག་པའི་སྒྲིལ་གཏོད་པ་ནས་ལྟ་ལྷན་རབ་འབྱམས་པ་ལྟེ་
མིང་བསྐྱེད་པས་ལྟ་རམས་པ་ཟེར།

ལྟེ་ལྟེ་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོས་ལྟེ་དབང་བཟུང་སྐབས་ན་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
ལྟེ་
དང་ཆབས་ཅིག་ཆོག་མཆོད་ཉིན་བཅུ་ཉི་རིང་སྒྲིབ་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དང་
འདྲ་བར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་ཁག་གཅིག་སྤྱི་ཚང་དམ་བཅའ་འཛིག་
ཏུ་བཅུག་པ་ནས། ཆོག་པ་རམས་པ་ཟེར་བ་བྱུང་། གཞན་ཡང་རིགས་རམས་
པ་དང་རྒྱ་རམས་པ་སོགས་དགེ་བཤེས་རྒྱུང་བའི་རིགས་འདིར་མ་བཞོན།

སྤྱི་རིག་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ལ་འཕྲོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་
ཀྱན་བཤེད་ཀྱི་མིང་འདོགས་གནང་སྒྲིལ་ཡོད་ལ། སྐར་ཆིས་ལ་སྤངས་པ་ཐོན་

ནས་ལོ་རེའི་ལོ་ཐོ་འདོན་ཤེས་པ་དང་། འདས་ལོ་སློབ་སྒྲིག་སྐབས་པ་ཐོན་ན་
ཕྱིས་རམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན།

གསེང་རིག་པའི་ཐད་གྱི་མཆན་གནས་ནི་ལྷན་གཟུགས་ཆིང་མ་ཡོན་ཏན་
མགོན་པོའི་དུས་ནས་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་སློབ་པའི་སློབ་མའི་ནང་ནས་སློབ་
སྦྱང་གི་ཚུ་ཚད་མཐོང་མན་རིམ་པ་བཞིར་བྱེད་དེ།

སློབ་པ་འབྲམ་རམས་པ། སློབ་གྱི་རྒྱ་དཔེ་ཙ་འགྲེལ་སྒྲིག་སྐབས་སྐད་ཀྱི་
ནག་གི་གསེང་ལག་དང་བཅས་པ་སློབ་གནས་ཐོན་ཅིང་། དེ་དག་གི་ལག་
ལེན་རང་སྐྱོ་འཕེར་བའི་སློབ་པ་རྣམས་ཡིན།

སློབ་པ་རབ་འབྲམས་པ། རྒྱ་དཔེ་ཙ་འགྲེལ་དང་། སོ་མ་རྩ་བ་
བདུད་ཅི་བྲམ་པ་ཙ་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་སློབ་སྦྱང་ཐོན་པ་རྣམས་ཡིན།

སློབ་པ་དཀའ་བཅུ་བ། རྒྱ་དཔེ་ཙ་འགྲེལ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་སློབ་
སྦྱང་ཐོན་པ་རྣམས་ཡིན།

སློབ་པ་བཟུས་ལྷ་བ། རྒྱ་དཔེའི་ནང་ཆན་ཙ་རྒྱ་དང་། བཤད་རྒྱ་
བྱི་མའི་རྒྱ་དགུམ་ཙམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་སློབ་གཉེར་ཐོན་པ་རྣམས་
ཡིན་པར་གཟུགས་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཆིང་མའི་རྣམ་ཐར་ནང་འཁོད་ཡོད།

གོང་གསལ་ལྷ་རམས་པ་དང་། དཀའ་ཆེན། རིག་གནས་རྒྱུད་བ་ལྷ་ར་
མཁས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆིང་པ་རྣམས་མཁྱེན་ཡོན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་དངོས་
འགྲེལ་དག་ཀན་ཆེན་མའི་མཆན་གནས་འབྲལ་འོས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དེར་སང་
ཁོང་ཆོར་མཆན་གནས་མཐོ་ཤོས་པོའི་ཉི་ཅམ་ལས་སྦྱང་གྱི་མེད་པ་རེད། རྟོན་
དངོས་ཐོག་དེར་སང་གི་པོའི་ཉི་ཟེར་བ་ནི། ཆེད་ལས་རིག་གནས་སྡེ་གཅིག་ལ་
མཁས་པའི་རིགས་ཉི་དཔེར་ན། མཆན་ཉིད་རིག་པའི་པོའི་ཉི་དང་། རྒྱ་
དངོས་རིག་པའི་པོའི་ཉི། ཕྱིས་རིག་གི་པོའི་ཉི་ཞེས་འཛོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆེད་
ལས་སྡེ་གཅིག་ལ་མཁས་པའི་པོའི་ཉི་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་
དགེ་བཤེས། རིག་གནས་རྒྱུད་བ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་བཅས་གྱི་མཆན་

གནས་འདྲ་མཚུངས་སུ་འཛིག་པ་ནི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་། རྒྱུ་བ་ལྟ་སོ་
སོའི་ནང་དོན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་དང་། གཏིང་ཟབ་ཚད་བཅས་ཙུང་བ་ནས་མི་ཤེས་པའི་
དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པས་ཡོ་བསྟན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་ཏེ་དཔོན་
ཤེས་ཡོན་ཅན་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཐོབ་འོས་པའི་མཚན་གནས་ངེས་པར་དུ་འབྲུལ་
དགོས།

(༩༤) འཆོ་བའི་མཐུན་ཕྱིན། སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དགོས་ངེས་
ཕྱི་རྒྱུད་ཁང་དང་། ཟས་གོས། དཀར་གསལ་བཟུ་མར་སོགས་ལ་ཟེར་བ་ཤི།
དེ་རྒྱུན་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བླ་བླུལ་ཆེ་འཁྲིང་དང་ཆོས་མཛད་སོགས་
འཕྱོར་ཐུན་རིགས་ཉུང་ཤས་ལུང་གྲུང་གྲུང་དཔུལ་ཐོངས་རྣམས་རྒྱུད་ཁང་རྒྱུང་
ཞིང་དཀར་གསལ་མི་ལྡང་བ་དང་། མཚན་མོར་སྒྲོན་མེ་མེད་པར་སྟོས་རྒྱུང་
གཅིག་སྟེར་བའི་མེ་འོད་འོག་དཔེ་ཆ་ལྟ་སོག་ཕྱིད་དགོས་པ། ཤ་དང་ཆལ་
རིགས་ཞོ་འོ་མ་སོགས་ལོ་གཅིག་ནང་ཐེངས་དེ་གཉིས་ཙམ་ལས་རྒྱུན་དུ་སྟན་ཙམ་
རྟེན་པ་དང་། སྟན་མ་རྒྱལ་བ་སྟངས་པའི་བུ་འབྲུ་ཙམ་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་འབྲུ་
སོགས་ཁལ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་དང་དད་ཅན་ཕྱིན་བདག་ཁག་ནས་སྟུ་འབྱེད་
དང་སོགས་དཔུལ་བསྐྱེམས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་བོད་དཔུལ་སྟངས་སྟུམ་བརྒྱ་མ་ལོང་
ཙམ་ལས་མེད། རྒྱུན་གོས་དང་མལ་ཆས་ཀྱང་ནམ་དུས་བཞི་ཀར་རྒྱན་ཐུན་དེ་
རང་མ་གཏོགས་བཞེ་ལེན་མེད་པར་ཤོད་དགོས་པ་སོགས་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་
དཀར་འང་ལ་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་ཡོད། དེར་སངས་ཀྱང་གོ་ཀྱང་ཁྲན་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་
འོག་བོད་རྒྱུངས་ཞི་བའི་བཅིངས་འཁྲོལ་ཐོབ་པ་ནས་སྟོབ་གྲུ་གསར་པ་མང་པོ་
བཅུགས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ཉལ་ཁང་ཉལ་ཆས། སྟོག་བཟུ། སྟུ་པའི་བུ་
ཁང་། སྟུ་རེར་འཆོ་བའི་འཕྲོ་ཕྱོན་གྱི་དཔུལ་བཅས་གང་ཅིའི་ཐང་ལ་ལོ་རེ་ནས་
ལོ་རེ་རེ་རྒྱས་རེ་བཟང་དུ་འཕྲོ་བའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ནི་དེ་རྒྱུན་སྟུ་
ཆོགས་རྟེན་པའི་ནང་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་ལྟ་ཞོག་མི་ལམ་དུ་ཡང་འཁོར་མི་སྲིད་

པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་སྒྲོབ་གི་སྒྲུབ་འབྲས་ནི་དེར་སང་ལས་སྒོན་མ་ལྷག་
 པ་མེད་ན་ཡང་ཞན་པ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རྒྱལ་མི་རིགས་ཁག་དང་གྱི་
 རྒྱལ་གྱི་གནའ་རབས་དང་ཉེ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་མཁུ་པའི་དབང་པོ་ནོར་
 ལུང་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཕྱོན་པའི་ནང་ནས་འབད་
 བཅོན་དང་སྤྱིར་སྤྲོད་པ་ཅན་གྱི་འབྱོར་ལྡན་ཀྱང་ཤས་སྤྱད་དེ་མིན་མང་ཆེ་བ་འཆོ་
 བའི་མཐུན་ཕྱེན་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་སྤྱི་མཐུགས་ཅན་གྱི་བྲག་རི་
 མཚུབ་མོས་འབྲིགས་ནས་པ་ལྷ་ལུང་དཀར་སྤྱད་སྤྱིར་སྤྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་
 སང་ར་ཆོའི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་མཁུ་དབང་ཞིག་དུ་སྒྱུར་པ་ཤི་ལྷག་ལས།
 སེམས་བདེ་ལུས་སྤྱོད་དགའ་སྤྱོད་ལྡན་པའི་འཆོ་བར་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་
 རྒྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད། རོན་དངོས་དེའི་སྐོར་ནས་གནས་ལྡེ་རིག་པའི་པརྟེན་
 ས་སྒྱུ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། མཁུ་པ་སྒྲོབ་པའི་དུས་ན་ལྷག་བདེ་བར་
 སྤྱོད་ལ་མཁུ་པ་མི་སྤྱིད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་དོན་མི་འཇུག་བཞིག་ཡིན་
 པར་ར་འཕྲོད་གསལ་པོར་བྱུང་ཡོད།

(༩༧) **སྒྲོབ་ཡོན།** སྒྲོབ་ལྷ་ཁག་གི་ནང་སྒྲོབ་བྱིད་གནང་མཁན་དཀོ་
 གན་ལ་སྤྱིད་གཞུང་དང་སྤྱིར་ནས་སྒྲོབ་ཡོན་གངས་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་
 ཟེར། དེ་སྒོན་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ལྷེ་བཅན་གྱིས་བསམ་ཡས་སྤྱོད་ཆོས་
 ལུགས་དང་ཡིག་བསྐྱར་སྒྲོབ་ལྷ་འཇུགས་སྐབས་སྒྲོབ་གཉེར་བ་སོ་སོས་སྒྲོབ་
 དཔོན་ལ་སྒྲོབ་ཡོན་སྤུལ་མ་དགོས་པར་རྒྱལ་པོའི་མཛད་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་པ་
 ཆོར་ཐུབ་རེར་གཏན་འཁེལ་གྱི་སྐོར་ལ་འབྱུང་གྱི་ཡོད། བོད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་
 ལུགས་སྤྱི་དང་སྐབས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་སྤྱངས་
 སྐོར་བལ་ལྷུང་དང་། ཁ་ཆེ། རྒྱ་གར་བཅས་སྤྱོད་གཉེར་གནང་བར་ཐེབས་
 སྐབས་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སྒྲོབ་ཡོན་འབྱུང་བྱེད་གསེར་མང་པོ་བསྐྱབས་ནས་ཐེབས་
 དགོས། སྒྲོབ་ཡོན་དུ་གསེར་འབྱུང་རྒྱ་མེད་ན་སྒྲོབ་གཉེར་ལེགས་པོ་ཡོང་བཤམས་

མེད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་པ་ཚོ་སློབ་དཔོན་དྲུག་ཉེན་ན་སློབ་མར་འབུལ་རྒྱ་
 ཡོད་ཐུན་རང་རྒྱལ་ལ་གཞིགས་པའི་ཅི་འབྱོར་གང་འབྱོར་གྱི་སྒྲུ་ཡོན་འབུལ་སློབ་
 ཡོད་ཅིང་། འབུལ་རྒྱ་མེད་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ཡོན་གང་ཡང་མ་སྒྲུལ་
 གྱུར་ཆོག་པ་ལས་འབུལ་རྒྱ་མེད་བཞིན་དུ་རིས་པར་དུ་འབུལ་དགོས་པའི་གཏན་
 འཁེབས་མེད། གདན་ས་ཆེན་པོའི་ནང་གི་སློབ་གཞིར་བ་མང་ཆེ་བ་ས་ཐག་
 རིང་པོ་ནས་མེད་པའི་དབུལ་ཤོངས་ཤིང་ཕྱག་ཡིན་པར་བཞེན་སློབ་དཔོན་ལ་
 སློབ་ཡོན་འབུལ་རྒྱ་ལྟ་ཞོག རང་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་འཕྲིན་འཆོ་རྟེན་ལ་ཡང་མ་ཉེགས་མ་
 འབྱུགས་ཅིམ་ལས་གདོང་ས་ཆོད་ཡོད་པའི་ཉེན་གནས་གང་ཡང་མེད། སློབ་
 གཞིར་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་སློབ་
 མའི་གསུམ་ནས་ཁྱིམ་ཆང་འབྱོར་ཐུན་གྱི་གསུམ་ཡོད་ན་ཁོང་ཆོས་རང་རང་འབྱོར་
 ཉེགས་ལ་གཞིགས་པའི་སློབ་ཡོན་ཅི་འབྱོར་གང་འབྱོར་སྒྲུལ་གྱི་ཡོད། དེར་སང་
 སློབ་ལྷ་ཁག་གི་ནང་གཞུང་བཅུགས་སློབ་ལྷ་ཡིན་ཐུན་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་ཡོན་
 སློབ་ལྷ་གཞུང་ནས་སློབ་ཀྱི་ཡོད་ལ་དམངས་བཅུགས་སློབ་ལྷ་ཁག་གཅིག་གི་སློབ་
 ཡོན་ནི་སློབ་མའི་ཁྱིམ་ཆང་ནས་བཟུས་ཏེ་སློབ་ཀྱི་ཡོད། གེར་བཅུགས་སློབ་ལྷ་
 ཁག་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་ཡོན་ནི་སློབ་མ་སྐོས་ནས་འོས་འཛམ་ཤིག་བཟུས་ཏེ་
 སློབ་དཔོན་ལ་འབུལ་གྱི་ཡོད། ལས་ཁུངས་ཁག་ནས་རང་ཁོངས་ལས་ཕྱེད་པ་
 སློབ་ལྷ་ཁག་གི་ནང་ཟབ་སློབ་ཕྱེད་པར་བཅང་ན་སློབ་ལྷ་དེར་སློབ་ཡོན་སློབ་
 ཆིག་སློབ་ནས་བཞི་བརྒྱ་ལས་མས་སློབ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

(༡༠) སློབ་གསའི་འགྲོ་བྱེད། གཞུང་བཅུགས་དང་གེར་བཅུགས་
 སློབ་ལྷ་སྐོས་སློབ་གསའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་དུལ་ལ་ཟེར། དེ་སློབ་
 བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲལ་མ་ཁོང་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གསའི་
 དགོན་པ་ཁག་དང་གེར་བཅུགས་སློབ་ལྷ་ཁག་གིས་ ཆེ་ཡིག་ཆང་སློབ་ལྷ་བཅས་
 ཡིན་པས། དེ་ཆོའི་སློབ་གསའི་བྱེད་དུལ་ནི་དགོན་པ་ཁག་ལ་མཆོན་ན་རང་

རང་སྐོར་སྐོར་གྱི་དཔྱད་ཚུལ་ནས་གཏོང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྐོར་བཅུགས་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་འག་
 འགའ་ཞིག་དང་། ཅེ་ཡིག་ཆང་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་བཅས་ལ་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དཔྱད་ཚུལ་ནས་
 གཏོང་གི་ཡོད། སྐོར་དཔྱད་དེ་ཆོ་སྐོར་གཉེས་ནས་ཉར་ཉེ་དབྱར་སྐྱོད་དང་།
 ཆབས་ཞུགས་སྐོར་སྐོར་གྱི་དོན་གཤམ་ཆེད་རིགས་ལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དཔྱད་
 དེ་ཆོ་སྐོར་སྐོར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐོར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 གཉེས་བུ་ཡིན་ཅིན་ལ་མ་སྐོར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 སྐོར་གཉེས་བུ་ལྟ་བུ་གཏོགས་གཞན་དག་ལ་མི་སྐྱོད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐོར་སྐོར་སྐོར་སྐོར་སྐོར་
 གཉེས་ཡོད། ཟླ་བ་རེར་ཆོས་སྐོར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ནས་གཉེས་བུ་ལྟ་བུ་
 དག་བཤེས་ལྟ་བུ་རམས་ལྟ་བུ་གཏོང་མཁན་ཆོས་སྐོར་གྱི་ཆང་དང་ཁང་ཆན་བཅས་
 ལ་དག་བཤེས་གཏོང་སྐོར་ཟེར་བུ་ཆང་དང་ཁང་ཆན་སྐོར་ཁང་ཆན་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་ཆང་མར་རྒྱུག་གསུམ་དང་། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བཅས་སྐོར་དགོས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཆེ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཆེད་དུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཅུ་གྱི་རིང་སྐོར་སྐོར་བཞི་མཆོམས་བཅུད་དུ་སྐོར་སྐོར་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཡོད།

པོད་ཆོ་བའི་བཅེངས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 གཞན་སྐོར་ལས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐོར་གསེའི་སྐོར་དཔྱད་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འགའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱོད་རྒྱས་རབ་དང་རིམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཞན་བཅུད་བཅུད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

གསུམ་འགན་ལེན་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པ་དང་འགན་ལེན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཁྱབ་
ཁོངས་དང་། དེའི་ཆ་ལྟེན། སྒོན་དུལ་གྱི་ཆད་གཞི་སྒྲིགས་ཞིབ་ཐུང་གཏན་
འབེབས་བཞེས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱལ་ནང་དུ་༡༩༥༥ལོ་ནས་འགོ་བཙུགས་
ཏིང་ཐུང་ཏུ་འོང་། ཐེན་ཅིན། ལའོ་ཉིང་། རྩོ་ལ། རྩོ་ནན། རྩན་ཏུང་།
ཅང་ལུའུ། ཅང་ཤེས་སྒྲིགས་ཞིབ་ཆེན་དང་ཤོང་ཁྱེར་ཁག་བཙུ་བྱས་གི་ཆ་ལྟེན་
ཅུང་ལེགས་པའི་སློབ་གྲུའི་ནང་ཐོད་གྱི་འཛིན་གྱི་འཇུགས་གཉེན་བྱེད་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ཐོད་ལ་མཁོ་བའི་འབྲིང་རིམ་ཆེད་ལས་ཀྱི་ཤེས་ལུན་མི་ལྷན་གསུམ་སྤྱིང་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

(༡༢) དཔེ་མཛོད་ཁང་། སློབ་གྲུའི་ནང་གི་སློབ་སྦྱང་དཔུང་གཞིར་
མཁོ་བའི་དཔེ་དེབ་འཛོག་ཁང་ལ་ཟེར། དེ་སྔོན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་གྲུ་
ཆང་སོ་སོའི་སློབ་གཉེན་བ་ན་མས་ནས་དུལ་བསྐྱུས་བྱས་ཏེ་དཔེ་ཆ་རེ་རེ་ནས་
ཆ་ཆང་ལ་རེ་ནས་བཙུ་རེ་བཅས་གསོག་འཛོག་བྱས་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡོད་
ཅིང་། འཛིན་གྱི་སོ་སོའི་སློབ་སྦྱང་ཟིན་མཆམས་འཛིན་གྱི་སྦྱར་དཔོན་གྱིས་
ཐུང་བསྐྱུས་ཏེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་གཉེན་པར་ཆིས་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དེ་སྔོན་ཐོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་མ་ཐོབ་གོང་སློབ་སྦྱང་གི་
དཔེ་དེབ་ཤོག་གངས་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཐོད་དུལ་གྲང་བཞི་བཙུ་
ནས་ལྷ་བཙུ་བར་སྦྱང་དགོས་(ར་རང་ལོ་བཙུ་གངས་སྐབས་ཀྱི་རིན་གོང་ཡིན)
པས་གྲུ་རྒྱང་དུལ་མོངས་ཆོའི་སློབ་གཉེན་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེར་བཞེན་འཛིན་གྱི་ནང་སློབ་གཉེན་བ་དཔལ་འབྱོར་ཆ་ལྟེན་ལེགས་པོ་ཡོད་
མཁན་ཆོས་དཔེ་དེབ་མང་ཅམ་ཉོས་ཏེ་རང་ཁོངས་སློབ་གཉེན་བ་ཆོར་གཡར་གྱི་
ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ཐང་ཁག་དང་ཤག་ཆང་ཆེ་བ་ཆོར་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པས་རོ་
ཤེས་རྒྱུད་དེ་གཡར་བྱུང་གི་ཡོད། དེར་སང་ནི་སློབ་གྲུ་ཆེ་འབྲིང་ཆང་མར་དཔེ་
མཛོད་ཁང་ཆེ་རྒྱང་ལྷ་ཆོགས་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཙ་ཐར་དགེ་སློབ་ཆོར་

དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ལྟ་སྟོག་བྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་ཡིན།

ད་ལྟ་རང་རྫོང་ས་སྤྱ་ཆུ་པ་སོ་སོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡོད་ཀྱང་། མི་ཕྱུ་ལ་
སྟོན་སྟོན་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ལྷ་ཆེན་མོ་ཁག་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་བསྐྱར་ན། མྱིག་
ཆས་དང་། རྟོ་དམ་ལམ་ལུགས། ལྟ་སྟོག་བྱེད་མཁན་ལ་རྩེ་ལེན་བྱ་ཚུལ་སྟགས་
ཏུ་ཅང་རྩེས་ལུས་སྤྲེའུ་བ་དེ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་སྒྲིབ་གསེའི་
འཕེལ་རྒྱས་དང་མཐུན་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པས་བཅས་བརྒྱུར་ངེས་པར་དུ་
བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་སྟེའུ་བ་ཡོད།

(༢༩) བྱི་རྒྱལ་དུ་རྫོང་པའི་སྒྲིབ་ལྷ་བ། བྱི་རྒྱལ་དུ་སང་ནས་རྒྱལ་
ཁབ་དེ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་རིག་གནས་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲིབ་ལྷ་
བ་ལ་ཟེར། དེ་ཡོད་ཀྱི་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ན་རང་རྫོང་ས་ནས་
སྟོན་གཞུང་གིས་མངགས་པའི་སྒྲིབ་ལྷ་བ་དང་པོ་ནི། རང་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་ཐུན་
མེལ་ལམ་སྟོན་སྟོན་མེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་དཔོན་སྟོན་མི་སམ་རྩེ་ཏུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་
དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲོ་ཆག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བར་བོད་ནས་བྱི་རྒྱལ་
དུ་སྒྲིབ་གཞིར་ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་མེད་བཞི་ཙམ་བྱུང་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ཡི་ནང་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་རྒྱལ་པོས་མངགས་བརྫོང་བྱས་པ་ལྟར།
དེ་བྱིངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་སྒྲུངས་སྟོན་བྱི་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་ལྟོག་ཡིན་ཅིང་།
ཁོང་ནམས་ལམ་བར་དག་རྒྱན་དང་། གཅན་གཟན། དུག་སྒྱུལ། གཡང་
གཟར། ལ་མཚན་པོ། འགྲོ་ལམ་མེད་པའི་ཤིང་ནགས་མཐུག་པོ་བཅས་བརྒྱན་
སྐབས་སྟོག་ལ་ཐུག་པའི་དཀའ་ངལ་ཐེངས་མང་ཐུག་ཀྱང་ལྷམ་པ་མེད་པའི་སྟོང་
སྟོབས་བརྟན་པོའི་སྟོན་ནས་བལ་ཡུལ་དང་། ཁ་ཆེ། རྒྱ་གར་བཅས་སུ་ཉུང་
མཐའ་ལོ་བདུན་ནས་མང་མཐའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྟག་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་བོད་དུ་བྱིར་
ཕེབས་མཛོད་རྩེས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་བཟང་པོ་
འཇུགས་པར་མཛོད་པའི་བཀའ་བྱིན་ལས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་སྐབས་ཆེན་

མེས་ཀྱི་རིག་གནས་ནོར་མཛོད་ནང་དང་འཛམ་གླིང་རིག་གནས་ཀྱི་གལ་
ཉར་ནང་དཔལ་དང་གཟི་བརླིང་ལྡན་པའི་རང་ནས་ངོམས་སུ་རུང་བ་འདི་བྱུང་།

རང་གི་མི་རིགས་ནང་ནས་ཤེས་རིག་གསལ་བའི་གཞིན་ཅུ་ཁག་གཅིག་ཕྱི་
ཀྱལ་དུ་སོང་ནས་དེའི་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤར་
ལས་ཉུག་པའི་ཕུན་སྲུང་ཆོགས་སུ་གཏོང་བ་ནི་མི་རིགས་ཆེ་ཆུང་དང་མི་གངས་
མང་ཉུང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ད་བར་
རང་འེའི་མི་རིགས་ལ་ཐོབ་ཐང་དེ་ཁོངས་སུ་སྦྱོད་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་གནད་འགག་
དང་ཕྱགས་ཆ་དེ་གང་ལ་བྱག་ཡོད་མེད་བསམ་གཞིགས་དང་དབྱེ་ཞིབ་ལེགས་
པར་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེ་བར་འདུག གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་གནའ་རབས་ཐོད་
ཀྱི་སློབ་གསོ་རིག་པའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་དེའི་བྱད་ཆོས་སྒྲོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ད་ཕན་
ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་ཤེས་ཚོར་ཉུང་བསྐྱུས་ཤིག་ཡིན་ལགས།

བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེའི་བཅོས་བསྐྱར་དང་ མཐུན་ལམ་སྟོན།

དེར་སྒྲིབ་ས་ཉར་ཡུང་དབྱུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་སྒྲིབ་གསེའི་ཕྱོད་ལྷན་ཁང་གིས་མི་རིགས་ཁག་གི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེའི་ཁ་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་མཐུན་ལྷན་གནང་དོན་དུ། སྒྲིབ་གསེའི་དང་རབས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པ། འབྲུང་འབྲུང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཙོན་ལཱ་ཁེར་བཟུང་ནས་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་རེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་ཉིད་གི་སྒྲིབ་གསེའི་བཅོས་བསྐྱར་ག་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཐང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་པོར་བལྟན་པ་གནང་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་མཐུན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་སོ་བ་ཡང་དག་པར་ཡོན་མ་བྱུང་པར་སྒྲིབ་གསེའི་བཅོས་བསྐྱར་ཐེར་བ་དེ་ནི་བར་ཐོས་མ་ཐག་འདྲོགས་མསོ་ལངས་ཏེ་དེ་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིགས་འདྲ་བའི་བཅོས་བསྐྱར་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ་མ་ནས་ཞེད་སྐྱོར་གི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྒྲིབ་མཐུན་འགའ་ཞིག་གིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཉིད་པ་བཞིག་ཏེ་རབ་བྱེད་སྐབས་དེའི་ནང་རོ་ཉིད་པ་བསྐྱར་ལངས་རྒྱལ་ཨིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ངས་འདིར་བཤད་པའི་བཅོས་བསྐྱར་ཐེར་བ་ནི་རིག་གནས་གསར་ཉིད་གཉིས་ཁ་བལ་དུ་གཏོང་བའི་བཅོས་བསྐྱར་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐུར་ཡོད་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྐུལ་ཆོགས་པའི་ལེགས་ཆ་ནམས་སྒྲིབ་འཛིན་དང་དེའི་རྒྱ་ཆད་སོང་མཆོར་གཏོང་བ། སྒྲིབ་ཆ་ཡོད་པ་ནམས་ཡོ་བསྐང་དང་ལེགས་བཅོས། མ་

འདང་བའི་ཆ་རྣམས་ཁ་གསལ་བཅས་བྱས་ཏེ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཚུ་
ཆད་དེ་སྤྱན་རླུ་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རྗེས་ཐོན་གྱི་ཕྱི་ལོ་བཅས་བསྐྱར་
དེ་ཡིན།

བཅོས་བསྐྱར་དེ་འདྲ་བྱེད་པར་ཐོག་མར་རང་རེ་ཐོད་ཀྱི་ཐུར་ཡོད་སྤྱོད་
གསོ་དང་ད་ལྟའི་སྤྱོད་གསོའི་ཐོག་གནས་པའི་དགེ་མཚན་དང་སྤྱོད་ཆ་གང་ཡོད་
གསལ་པོར་ཤེས་པའི་སྐར་གཞིའི་ཐོག་ནས་བཅོས་བསྐྱར་བྱ་བ་བསམ་སྤྲོད་དགོས་
པར་བརྟེན་དགེ་མཚན་སྐོར་གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ནང་དུ་
བཤད་ཐིག་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། ལེགས་བཅོས་གཏོང་དགོས་པའི་སྤྱོད་ཆའི་སྐོར་
སྐབས་འདིར་སྤྲོད་ན་འཆམས་པ་འདུག

གཅིག དེ་ལྟའི་སྤྱོད་བྱིད་ཐད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆའི་སྐོར།

༡. སྤྱོད་བྱིད་འཆར་གཞི་མེད་པའི་སྤྱོད་ཐོད་ཞི་བས་བཅོངས་འགྲོལ་མ་
ཐོབ་པར་ཆད་ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་གསོའི་ལམ་ལུགས་དང་ཅ་འཛིན་ཐད་ལེགས་ཆ་མི་
ཉུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་འཛིན་དེ་དོན་ཐོག་འགྲོལ་གྱི་སྤྱོད་ཐོད་པའི་འཆར་གཞི་གཏན་
འཁེལ་མེད་པ་དེ་རེད།

གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོད་ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོད་
དུས་གྱུར་གི་འཆར་གཞི་མེད་པའི་ཐོག་སྤྱོད་བྱིད་གནང་མཁན་དགེ་ཆུན་འགའ་
ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་པའི་སྤྱོད་བྱིད་འཆར་གཞི་མེད་པའི་དབང་གིས་
སྤྱོད་དུས་གཅིག་ལ་འབྲིང་ཆར་བ་དགོས་པའི་སྤྱོད་ཆུན་མཁུག་མ་འགྲོལ་བར་
སྐབས་འཕྲལ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་གལ་ཆེད་སྤྱོད་ཆུན་
འགའ་ཞིག་སྤྱོད་དུས་གཅིག་རིང་འབྲིང་དགོས་པ་ཡང་གཟུང་འཁོར་གཅིག་
གཉིས་ལ་ཆར་བ་བྱས་པའི་ཁྲལ་མེལ་སྤྱོད་ཐོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་
ཐོས་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་དུས་སོ་སོའི་སྤྱོད་བྱིད་ཀྱི་འཆར་གཞི་མེད་པའི་
སྤྱོད་རེད།

༢. སྤྱོད་བྱིད་ཐིག་ཐིག་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ འཆར་གཞི་ཐོད་པའི་སྤྱོད་བྱིད་

ལག་བསྟར་བྱས་ཕྱིན་ཆད་སློབ་བྲིད་གནང་མཁན་དག་གི་ཀན་ཀམས་ཀྱིས་སློབ་མ་
སོ་སོའི་གནས་ཆད་དང་བསྟུན་པའི་སློབ་བྲིད་ཟིན་ཟིན་གནད་བཟུས་ཤིག་ངས་
པར་དུ་དགོས་ཀྱང་། དེང་སང་དག་གི་ཀན་ཀམས་གཅིག་གིས་སློབ་བྲིད་ཟིན་ཟིན་
བཞོད་པ་གནང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། བ་ན་སློབ་ཆོན་གྱི་སྒྲིག་ཀྱང་མ་གནང་བར་
འཛིན་གྱི་ཚུགས་མ་ཐག་དཔེ་དཔེ་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་ལ་
གཞིགས་པའི་སློབ་བྲིད་ཚུགས་འདོད་ལྟར་གནང་བར་བརྟེན་རྒྱས་བཤད་མི་
དགོས་པའི་སར་སློབ་བཤད་དང་། གནད་བཟུས་དགོས་སར་གཙོ་གནད་འདི་
ཡིན་མེད་པ། དོན་གནད་འགའ་ཞིག་རང་ལ་གདེང་ཆོད་མེད་སྟབས་སྐབས་
དོན་ལ་གཡོལ་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ཤོད་དུ་སློབ་བྲིད་བྱ་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སྟེ་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སློབ་ཆ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

༡. སློབ་གསེའི་རིག་པར་དོ་སྣང་མ་བྱས་པའི་སློབ་། དེང་སྐབས་དག་
ཀན་འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་ཁང་ནང་དུ་དཔེ་ཐོག་ནས་སློབ་བྲིད་གནང་བྱུང་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སློབ་གསོ་མཁས་པ་ཡིན་ངས་སྟེ་བཙུག་པ་ལས། སློབ་
གསེའི་རིག་པ་ཟེར་བའི་དཔེ་དཔེ་དང་སློབ་བྲིད་ལོགས་སྟེ་མི་དགོས་པར་ངོས་
འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། སློབ་གསེའི་རིག་པའི་སྐོར་ལ་དེ་སྟོན་ས་སྟེ་པར་
ཆེན་སོགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འཆད་ཚིན་ཚོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
ནང་སློབ་བྲིད་བྱ་ཐབས་ཐད་གསལ་བཤད་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པ་རྣམས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོན་ཆད་སློབ་སྦྱང་གནང་བ་དང་གཞན་ལ་སློབ་བྲིད་གནང་བའི་གོ་རིམ་
ནང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་ཤེས་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཉིད་
དང་ཉམས་སྦྱང་གལ་ཆེན་མང་པོ་སྟུགས་བཙུམས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་
བརྟེན་སློབ་གསོ་བྱ་ཡུལ་གྱི་སློབ་མའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་ཟུང་འབྲེལ་
གནང་བའི་སློབ་གསོ་རིག་པ་ཞིག་རེད།

དག་གི་ཀན་གྱི་སློབ་བྲིད་གནང་ཡུལ་སློབ་མའི་སེམས་ཁམས་དང་ཤེས་རིག་
འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་ལ་མཚོན་ན་བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ། དར་མ་

བཅས་ལ་སོ་སོར་བྱུང་ཆོས་དང་རྒྱས་རྩལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་
སྒྲིབ་བྱིང་བྱ་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་དགོས་པ་དེར་དོ་སྣང་མེད་པ་ནི་སྒྲིབ་
གསོ་རིག་པ་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པར་སྣང་རྒྱུ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་གྱིས་ཡིན་ཅིང་།
དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བྱར་སྒྲིབ་བྱིང་བྱ་ཐབས་ཐད་དམའ་རིམ་ནས་མཐོ་རིམ་
བར་གོམ་པ་རིམ་བཞོན་གྱིས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་མེད་པར་རང་སོར་ལྷུས་པ་རེད།

༡. དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ཆེན་དང་བྱར་བལྟའི་སྒྲིབ་ཆེན་བར་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟེ་
མེད་པའི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་ཁང་ནང་དུ་ངེས་པར་འབྲིང་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་དང་།
སྒྲིབ་ཁང་ནང་དུ་འབྲིང་མི་དགོས་པར་དཔར་སྒྲིབ་འགྲེམས་སྒྲིབ་ལྟས་ཏེ་སྒྲིབ་མ་
ཆོས་བྱར་བལྟ་བྱས་ན་འགྲིག་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་གང་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་མ་
ལྟར་དགེ་ཆུན་སོ་སོས་གང་འབྲིང་འདོད་ཡོད་པ་ཆང་མ་སྒྲིབ་ཁང་ནང་དུ་
འཁྱེར་ནས་སྒྲིབ་བྱིང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དཔེར་ན་ཐུབ་མཐའི་སྒྲིབ་ཆེན་འབྲིང་སྐབས་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་མ་རྣམས་ལ་
ཆོས་ལུགས་ཐུབ་མཐའ་ཁག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལྟ་རྒྱལ་འབྲིང་རྒྱ་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཙོ་བོར་མ་བྱས་པར་སྒྲིབ་མས་བྱར་བལྟ་བྱས་ན་འགྲིག་པའི་
ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་མེ་རྒྱས་བྲིང་རྒྱར་དུས་ཚོད་མང་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་།
དེ་མཚུངས་སྒྲིབ་ཁང་ནང་དུ་འབྲིང་མི་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་དག་ཡིག་ངག་སྒྲིབ་
ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིབ་མས་བྱར་བལྟ་བྱ་རྒྱུའི་གས་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིབ་དུས་སྒྲིབ་ཟླ་འགའ་
ཞིག་ལ་བྲིང་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དེར་ལེགས་བཅོས་མ་བཟང་བར་འབྲིང་རྒྱུ་བྱས་
ལྟམས་དེ་ལ་དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་མང་པོ་གཏོང་དགོས་པའི་སྒྲིབ་མས་སྒྲིབ་ཁང་
ནང་དུ་གཉིད་ཅོག་རྒྱག་པ་དང་། དཔེ་དེབ་གཞན་དག་ལྟ་བུ། བསམ་སྒྲོ་
གཞན་ཞིག་ལ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་བྲིང་སྒྲིབ་གི་ཐུབ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཞན་
པོ་ཞིག་ལས་ཡོང་གི་མེད་པ་རེད།

༥. གཅིག་རྒྱར་གྱི་སྒྲིབ་དེབ་མེད་པའི་སྒྲིབ། ལུས་ཉགས་དང་། ལྷན་
ངག་མེ་རྒྱས། ཐུབ་མཐའ། ཆོད་མ་རིག་པ་སོགས་ཐུར་ཡོད་རིག་གནས་ཁག་

གི་སྒྲིབ་བྱིན་སྐབས་དགེ་ཆུན་དེ་རེས་རང་རང་སྔ་མོའི་སྤྱགས་འདོད་དང་མ་སྤྱན་པའི་སྒྲིབ་དེ་བ་དེ་བརྒྱམས་ནས་སྒྲིབ་བྱིན་གནང་བ་མ་གཏོགས་གཅིག་ལྟར་གྱུར་གྱི་སྒྲིབ་དེ་བ་གཏན་འཁེལ་མེད་ཀྱིན་སྒྲིབ་དེ་བ་དེ་བྱིན་རྗེས་སྒྲིབ་མ་ཆོའི་གནས་ཆད་ག་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་དགོས་པའི་དམིགས་ཆད་གཅིག་ལྟར་ཡོང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། ཡིག་ཆད་གཏོར་རྒྱུའི་ནང་དོན་ཁྱད་རྒྱ་ཆེ་ཆད་དང་གཏོར་ཟབ་ཆད་མཐོ་དགས་པ་དང་། དམའ་དགས་པ་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཁོར་དུ་བཤད་པ་དེ་ཆོའི་ཐུར་ཡོད་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེབ་ཐབས་ནང་གི་སྒྲིབ་ཆ་གཙོ་ཆེ་བའི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་ཆོའི་སེམ་པར་དུ་བཙས་བརྒྱར་མ་བྱས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རིག་གནས་དེ་ཆོའི་ཤེས་ཡོན་སྒྲིབ་མ་ནམས་ལ་བརྒྱད་ཐོད་བྱ་རྒྱར་ཤུགས་སྤྱན་དན་པ་ཐེབས་པེས་རེད། དེར་བརྟེན་སྒྲིབ་ཆ་དེ་ཆོར་ལེགས་བཙས་ག་འདྲ་གཏོར་དགོས་མིན་ཐད་ཆུན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་དགེ་ཆུན་ཆར་མས་སེམས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་བྱིས་སྤྱགས་བསམ་ཟབ་བཞེས་གནང་ཞེ་མཁས་བརྒྱ་འགན་སྒྲིབ་གི་ཤྱོས་བཤུར་ལྷག་པོ་ཞིག་གནང་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་ཡོད།

གཞིས། དེར་རབས་རིག་གནས་གསར་པའི་སྒྲིབ་གསེའི་བཙས་བརྒྱར་སྐོར།

དེར་སྐབས་རང་འཕྲི་རྒྱུངས་འདི་མ་སྤྱན་སྒྲིལ་དང་། ལྷག་པོ། ཤེས་རིག་ལྡན་པ་བཙས་ཀྱི་པོད་གསར་པ་འཛུགས་སྤྱན་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་གནས་ཡོད་པས་ག་འདྲ་བྱས་ནས་རྒྱ་ཆེའི་པོད་རིགས་མང་ཆོགས་ཤེས་རིག་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་བ་བྱ་རྒྱར་མགོ་སྤོངས་པའི་བསམ་ཚུལ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིགས་ལྷ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད།

འགའ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་ད་ལྟ་དཔལ་འཕྱོར་ཐོག་ནས་ལྷག་པོ་ཆགས་རྒྱ་གཙོ་པོ་ཡིན་པས་དེ་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པོ་ཆགས་རྗེས་གཞིན་སྒྲིབ་གསེའི་དམ་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་གཙོ་གནད་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་པོས་

འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

འགའ་ཞིག་གིས་བསམས་ན། རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འཕྲོག་མང་ཆོག་གས་ཤེས་རིག་
ལྡན་པ་ཞིག་དུ་འབྱུང་དགོས་ན་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་རབས་
ཅན་གྱི་རིག་གནས་གསར་པ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་
སྐད་ཐོག་ནས་ཤེས་རིག་ལྡན་པ་ཡོང་བྱུང་གྱི་མེད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་
པ་རེད། བསམ་སྒྲོམ་ནས་འབྲུལ་ཅན་དེས་སྒྲེའི་དབྱས་པའི་འོག་གསལ་གསལ་གྱི་
ཉ་ཉར་ས་དང་སྒྲིང་སྒྲིག་ས་མང་པོ་བྱུང་བ་ལྟེ།

༡. ཐོད་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་ཆ་ཆར་
བ་བསྐྱབས་ཤེས་བྱུང་བྱུང་དེས་ད་ལྟའི་སྒྱི་ཆོག་གསར་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་
ཟིན་བྱུང་གྱི་མེད་པར་བརྟེན་ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་སྐད་དགོས་མཁོ་མེད་པ་ཆགས་
པ་རེད་ཟེར་བ།

༢. ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་སྐད་ཐོག་ནས་དེར་སང་གི་རིག་གནས་གསར་པ་
བསྐྱབས་བྱུང་གྱི་མེད་པས་རིག་གནས་གསར་པ་སློབ་དགོས་ན་དེས་པར་དུ་རྒྱ་
ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་ན་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་གཞན་མེད་ཟེར་བ།

༣. གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཆར་མ་རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་ཐོད་ཡིག་མེད་པ་དང་།
འགྲོ་བྱིད་གཙོ་གནད་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་ཐོད་ཡིག་མཁྱེན་
གྱི་མེད་པ། རོ་སློད་དང་སྟན་ལུ་གལ་ཆེ་ཆར་མ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་བྲིས་ན་མ་
གཏོགས་ཐོད་ཡིག་ལ་འགྲོ་རྒྱལ་ས་བཅི་འཛིན་བྱེད་མཁན་མེད་པ། ཐོད་རིག་ས་
ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ན་མས་སློབ་བྱ་རྒྱུར་བ་ནས་འབྲིང་བ་དང་། འབྲིང་བ་ནས་ཆེ་བར་
འགྲོ་སྐབས་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དམ་ཁོན་ན་རྒྱུད་གྱི་མེད་པ།

༤. ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་སྐད་ཐོག་ནས་རིག་གནས་གསར་པའི་རྒྱ་ཆད་ལོན་
པ་བྱེད་བྱུང་བ་ཐབས་མེད་པ་མ་ཟད། ཐོད་ཡིག་གི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆད་ཇི་ཅམ་
མཐོ་ཡང་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་སྐད་མ་ཤེས་པའི་མི་ལ་དབང་ཆ་མེད་པ་དང་། བཅི་མཐོང་
མེད་པ། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེད་པ། ལས་ཀ་རག་ཐབས་མེད་པ་བཅས་

ཡིན་སྐབས་ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་སྐད་ལ་མདུན་ལམ་མེད་པར་ཆགས་ཟིན་པ་
སྐགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྐབས་མང་པོས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

གོང་གསལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྐབས་དེ་ཚོར་གཞི་འཛིན་ས་ཐུན་བྱ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡོང་དགོས་པའི་ཅ་བ་ནི་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་རྗེས་ལྷན་དང་།
ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྗེས་ལྷན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་པར། ད་ལྟའི་
རང་རྒྱུ་ལ་གྱི་སྒྲིབ་གསེའི་ཕྱིད་སྒྲིབ་སྐབས་དང་སྒྲིབ་སྐབས་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་
རིག་གནས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་འགོག་སྒྲིབ་བཟོ་བའི་བྱ་ཐབས་རབ་དང་རིམ་
པ་བཏོན་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་སྐབས་རེད།

(༡) སྒྲིབ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་འབྲིང་བའི་ནང་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེའི་
མ་ལག་འཇུགས་དགོས་པ་དང་། ཐོད་ཡིག་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་འཐོད་ཆོག་ཅམ་
ཀྱི་འོག་ རྟོན་དཔོན་ཐོག་རྒྱ་ཡིག་གཙོ་བོར་བྱ་ཐབས་བཟུང་བ་དེས་སྒྲིབ་
གསལ་བའི་ཐོད་རིགས་སྒྲིབ་སྐབས་ཀྱི་འཕྲང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་
དང་ཐོད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཆད་མེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པར་བཞེན་སྒྲིབ་སྐབས་བྱུང་བ་
ནས་འབྲིང་བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲིབ་སྐབས་ཆེ་བར་འགྲོ་བྱུང་མཐའ་ཐོད་རིགས་སྒྲིབ་
སྐབས་ཀྱི་ཐངས་འཁོར་ཁྱུང་ཁྱུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་དང་། རྒྱུང་བ་ནས་འབྲིང་
བར་འགྲོ་བྱུང་མཐའ་ཁྱུང་ཁྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཆེ་བར་འགྲོ་བྱུང་མཐའ་དེ་ལས་
ཁྱུང་བ་བཅས་རེད། རྒྱུང་གཞིའི་སྒྲིབ་གསལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་སྐབས་
བཞུགས་འགོ་རྒྱུགས་ཏེ་རྒྱ་ཡིག་ཐོད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཆད་གང་ལའང་བཟོ་བཟོ་
མེད་སྒྲིབ་སྐབས་ཀྱི་འབྲིང་བར་གནས་སྐབས་ཐུབ།

སྒྲིབ་སྐབས་བྱུང་བ་ནས་འབྲིང་བར་རྒྱུང་བའི་སྒྲིབ་སྐབས་གི་ནང་ཐོད་རིགས་
སྒྲིབ་སྐབས་ཀྱི་ཐངས་འཁོར་ཁྱུང་ཁྱུང་ཡིན་པ་ནི། ཉེ་དུས་ལྟ་མཁོང་ཁྱེར་
སྒྲིབ་གསལ་ཐང་དང་འབྲེལ་ཡོད་མི་རྣམས་བཟྱག་དབྱུང་བྱས་པའི་བཟོ་མས་ཆེས་
གཞིར་བཟུང་ན།

རང་རྒྱུ་རྒྱུས་དང་། ལྟ་མཁོང་ཁྱེར། རྒྱུང་ཁག་བཅས་ཀྱིས་གཉེས་

བའི་དམའ་རིམ་སྒྲོབ་འབྱིང་། ༡༧༥༧། མཐོ་རིམ་སྒྲོབ་འབྱིང་། ༢༠༠༠ལྷན་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ཁོད་རིགས་
 སྒྲོབ་སྒྲུག་གི་གྲངས་འཛོར་ནི་ ༥༩༤༥ལས་མེད་པ་དང་། ལྷ་ས་སྒྲོབ་ལྷ་འབྱིང་
 བཤང་དང་པོར་འཛིན་གྱི་ ༩༥ ཡོད་པའི་ནང་རྒྱ་རིགས་འཛིན་གྱི་ ༡༤ ཡོད་ཀྱང་།
 ཁོད་རིགས་འཛིན་གྱི་ ༡༩ ལས་མེད། སྒྲོབ་ལྷ་དེའི་སྒྲོབ་སྒྲུག་གི་མི་གྲངས་
 བརྒྱམས་འཛོར་ ༡༧༥༡ ཡོད་པའི་ནང་རིགས་རྒྱུད་འདྲེས་རྒྱུར་གྱི་ཁོད་རིགས་
 རྒྱུད་པའི་ཁོད་རིགས་སྒྲོབ་སྒྲུག་མི་གྲངས་ ༡༧༩ ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་སྒྲོབ་
 སྒྲུག་གི་མི་གྲངས་ ༥༡༥ ཡོད་པ་དེས་སྒྲོབ་ལྷ་དེའི་སྒྲོབ་སྒྲུག་གྱི་བརྒྱམས་འཛོར་
 གྱི་ ༩༥.༧% ཟིན་ཡོད། སྒྲོབ་ལྷ་དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་སྒྲོབ་སྒྲུག་ནམས་ཀྱིས་
 བོད་ཡིག་སྒྲོབ་སྒྲོར་མི་ཕྱེད་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་རིགས་འཛིན་གྱི་འགྲོ་
 མཁའ་བོད་རིགས་སྒྲོབ་སྒྲུག་གིས་ཀྱང་བོད་ཡིག་སྒྲོབ་སྒྲོར་ཕྱེད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད།
 ཁོ་ཆོའི་མ་མས་ཀྱང་བོད་ཡིག་སྒྲོབ་སྒྲོར་ཕྱེད་ཀྱི་འཁྱུག་གི་མེད།

རང་རྒྱུང་སྒྲུ་ཡོད་པའི་སྒྲོབ་ལྷ་འབྱིང་བའི་ནང་རྒྱུད་པའི་ཁོད་རིགས་
 སྒྲོབ་སྒྲུག་གྲངས་འཛོར་དེ་ལས་མེད་པའི་ཚོགས་དེའི་ནང་ནས་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེ་བར་འགྲོ་
 ཟུབ་མཁན་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱུང་ཁྱུང་ཡིན་པ་དཔེར་ན་གོང་གསལ་སྒྲོབ་གས་ཐིང་
 གིས་བརྒྱམས་ཅིས་བྱས་པ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུང་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཁོད་རྒྱུང་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེ་
 མོད་དང་། ཞིང་འཕྲོག་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེན་མོ། ཞན་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེན་མོ་
 བཅས་ཁག་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་སྒྲུག་གི་མི་གྲངས་ ༡༧༥ ཡོད་པའི་ནང་རྒྱ་རིགས་
 སྒྲོབ་སྒྲུག་གི་གྲངས་འཛོར་ ༡༩༧༥ ཟིན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོད་རིགས་སྒྲོབ་སྒྲུག་གི་
 གྲངས་འཛོར་ ༤༤ ལས་མེད་པ་དེད། ཁོད་ནས་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁྱལ་དུ་བཏང་
 བའི་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེན་མོའི་སྒྲོབ་སྒྲུག་མི་གྲངས་ ༩༩ ཡོད་པའི་ནང་ཁོད་རིགས་སྒྲོབ་
 སྒྲུག་གི་གྲངས་འཛོར་ ༤༠—༥༠ ལས་མས་ལས་མེད། གནས་རྒྱལ་དེའི་ཚོགས་
 ནས་གསལ་པོར་མཐོང་ཟུབ་པ་ནི། ཚོགས་མར་སྒྲོབ་ལྷ་རྒྱུང་བའི་རྒྱང་གཞིའི་སྒྲོབ་
 གསོན་ས་འགོ་རྒྱུགས་དེ་རྒྱ་ཡིག་བོད་ཡིག་གང་ལའང་ཁོད་རིགས་སྒྲོབ་སྒྲུག་

གི་ཡིག་ཚད་ལོན་ཐབས་མེད་པ་བཟོས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་ལྷ་རྒྱུད་པ་ནས་
འབྲིང་བ་དང་། དེ་ནས་ཆེ་བར་འགྲོ་མཁན་ཆེ་ཉུང་ཆེ་ཉུང་དུ་མི་འགྲོ་ག་མེད་མ་
རེད་དམ།

གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ལྷགས་པ་ནི་ཁོད་རིགས་སྒྲིབ་ལྷག་ལ་ཤེས་རིག་མེད་པ་
དང་། འཛོལ་ཐང་མེད་པ། ཁོད་ཡིག་དང་ཁོད་སྐད་ཀྱིས་གོ་མ་ཚད་པ་བཅས་
ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཆ་བ་ཐུག་ས་ནི་མི་རིགས་དེའི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེ་
འཕེལ་བྱས་གཏོང་བྱུང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་
ཁ་བྲལ་བཏང་བའི་སྐུན་གྱིས་རེད།

(༩) རང་རྒྱུད་ས་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེ་དེ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
བདེ་བ་དང་ཤེས་མཁྱེགས་པའི་སྐད་ཡིག་དང་ཁ་བྲལ་བཏང་བ།

མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དེའི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེ་གོང་འཕེལ་
གཏོང་སྐབས་སྐད་ཡིག་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཚོག་ནས་བསྐྱབས་ན་ཤེས་བདེ་བ་དང་
ཤེས་མཁྱེགས་པ་ཡོད་མེད་དེ་ཚོག་མར་བསམ་མཁྱེ་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་དོན་
གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།

མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཟང་སྤྱད་བཏང་ནས་རིག་གནས་སྒྲིབ་
སྤྱང་བྱས་ན་ཤེས་བདེ་བ་དང་། ཤེས་མཁྱེགས་པ་ཡོད་པ་དེ་བསམ་ཡོད་ཚང་
མས་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་གིས་ཤེས་པའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་
སྤང་རྒྱུད་བྱས་ཏེ་ཚོག་མར་སྐད་བརྗོད་འགྲོ་དགའ་ཞིང་། བར་དུ་ཡི་གེ་ཤེས་
དགའ་བ། ཐ་མར་གྲུབ་འབྲས་ཞན་པ་བཅས་ཀྱི་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྐད་
ཡིག་ཅིག་ལྷ་རྒྱུགས་ཀྱིས་སྤྱང་དུ་བཅུག་དགོས་པའི་གནད་དོན་དེ་གང་ལ་ཐུག་
ཡོད་མེད་སྐོར་གསལ་པོར་ཤེས་མཁན་ཆེ་མང་ཆེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེ་བྱ་ཡུལ་གྱི་མི་རིགས་དེའི་སྐད་ཡིག་ཚོག་ནས་སྒྲིབ་
གསེ་བྱས་ན་ཤེས་བདེ་བ་དང་ཤེས་མཁྱེགས་པ་ཡོད་པའི་བྱད་ཚོས་དེ་ཁོད་ཡིག་དང་
ཁོད་སྐད་ལ་ཏ་ཅང་མཛོན་གསལ་དོན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་ཡིག་ལ་མཚོན་

ན་ཐོག་མར་སྐད་བརྒྱུད་པ་ཡོང་བ་ལྟར་དུས་ཚོད་རིང་པོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་
གཤམ་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་མཛུགས་ཆེན་མོ་《ཁང་ཤེས་ཙོ་ཏན་》ནང་འཁོད་
པ་གཅིག་ཕུར་ཡིག་འབྲུག་གི་བཞི་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་ཚོགས་དགེ་ཆུང་མཁམ་པ་
ཆོའི་གསུང་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་ལྟ་འབྱེད་པ་ནས་མཐོ་རིམ་སྒྲིབ་ལྟ་བར་སྒྲིབ་མཐུད་ནས་
མོ་བཅུ་གཉིས་རིང་ལྷན་ཚོགས་ཕུར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ན་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་འབྲུག་
སྒྲིབ་ལས་མས་བསྐྱབས་ཤེས་བྱུང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེས་ལྷན་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་
བཅོམས་འཁོར་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤེས་མེད་
ཅེས་ཐོམ་བཤད་གནང་གི་ཡོད།

ལྷན་ཚོགས་ཡིག་འབྲུག་གི་ཁྲིམས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་དེ་འབྲུག་མཐུད་ནས་མོ་རྒྱུ་
རིང་པོ་དེ་འབྲུག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་པའི་རིང་དེར་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་མཁམ་ཞིག་གིས་མོ་
གཅིག་གཉིས་རིང་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་ཡོངས་རྒྱལ་འབྲེལ་སྒྲིག་ཤེས་པ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ཡིག་འདི་བཞིན་འབྲུག་གཟུགས་ཡིག་མེད་པར་སྒྲིབ་
ཡིག་ཡིན་པ་དང་། ཅ་བའི་ཡིག་དབྱེད་ལས་གསལ་བཅོམས་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་མོ་བཞི་
ལས་མེད་པ། དེ་ཐོག་སྒྲིབ་རྒྱུ་མཐོ་འདྲེགས་བཅེགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཡིག་
གཟུགས་ཡོངས་རྒྱལ་འབྲེལ་བཅོམས་ན་ཡང་ཡིག་འབྲུག་བཞི་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་
ལས་མེད་པས་དུས་ཚོད་རིང་ཙམ་རིང་པོ་འགོར་ན་ཡང་མོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་འབྲུ་
སྒྲིབ་ཆ་ཆེད་བསྐྱབས་ཤེས་བྱུང་པ་ཡོང་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྟན་དང་
རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་རྒྱུ་ལྟ་སྒྲིབ་གསོ་མི་རིགས་ཅན་དྲུ་འབྲུག་རྒྱ་དེ་
གལ་ཆེན་པོའི་གནས་སྒྲུབ་ཡོད།

(༣) ལྷན་ཚོགས་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ཕྱག་པོར་འབྲུག་བ་དང་ཤེས་རིག་
རྒྱལ་པོ་གཉིས་འཛམས་ཡོང་བ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་གལ་
ཆེའི་རང་བཞིན་ཅིས་མེད་དུ་བཟང་བ།

དེར་སྐབས་ལྷན་ཚོགས་ཞིང་འབྲེག་མང་ཚོགས་ཕྱག་པོ་ཆགས་པ་ལྟར་ལྷན་ཚོགས་
དམ་འཛིན་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་རིག་རྒྱལ་པོ་དེ་ཕྱག་པོ་ཆགས་པར་མེད་དུ་

མི་རུང་བའི་བསམ་སློབ་རྒྱ་ནི་ལྷན་པ་དང་། མེས་རིག་ལྷན་པ་དེ་མི་རིགས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་གལ་ཆའི་རང་བཞིན་ལ་ངོས་འཛིན་
 མ་འདང་བའི་དབང་གིས་སློབ་གསེང་བྱ་གཞག་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་། སློབ་
 གསེང་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ལ་མཐོང་ཆུང་། སློབ་གསེང་གྲོན་དེུལ་ནམས་
 འཇུགས་སྒྲན་གཞན་དག་ཐོག་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་འག་པོར་
 གྱི་མི་གྲངས་སྤྱིའི་བསྐྱམས་འཛོམས་ནང་ཡིག་ཚུངས་མི་གྲངས་འཕར་ཆད་དེ་རྒྱ་
 སངས་དགོས་པའི་མཐོ་ཆད་དུ་སྒྲིབས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཚུངས་ཀྱི་མཐོ་ཆད་
 དེ་འདྲར་སྒྲིབས་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྐར་སྤེང་དུས་དེ་སྐར་མ་བཤད་པར་མི་
 འཛོམས་འཕར་ཆད་མཁྱེགས་པ་དེ་ཡིག་ཚུངས་མང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙ་པོ་ཡིན་པར་
 ཁག་འདོགས་བྱས་ཡོད། ༡༩༥༣ལོར་བཀྲ་པ་འཛོམས་ཆད་ཚོམ་གལ་ཆེན་ཞིག་ལྟ་
 《རང་རྒྱངས་ཀྱི་མི་འཛོམས་གནད་དོན་སྐར་གྱི་ཐོག་མའི་དབྱེ་ཞེབ་》ཅེས་པའི་
 རང་གོང་གསལ་ཡིག་ཚུངས་ཀྱི་མི་གྲངས་བསྐྱམས་འཛོམས་བཀོད་པའི་མཇུག་ཏུ་
 བཤད་དོན། རང་རྒྱངས་སྤྱི་ཡིག་ཚུངས་ཀྱི་མི་གྲངས་མང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་
 ཐད་སྒྲིགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུན་གཙ་པོ་ནི་མི་གྲངས་འཕར་ཆད་
 མཁྱེགས་པ་དེ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། གོང་གསལ་མི་གྲངས་འཕར་ཆད་
 མཁྱེགས་པ་ཟེར་བ་དེ་རང་རྒྱངས་ཀྱི་པོད་རིགས་མི་གྲངས་འཕར་ཆད་མཁྱེགས་
 དྲགས་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། མི་གྲངས་འཕར་ཆད་མཁྱེགས་
 པ་དང་མི་གྲངས་མང་བ་དེ་ཡིག་ཚུངས་པ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙ་པོ་ཡིན་
 པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་ང་རང་མོས་མཐུན་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་
 ལ་མི་རིགས་ལྷ་བརྩ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མི་གྲངས་མང་ཤོས་རྒྱ་མི་
 རིགས་ཡིན་པ་དང་ཡིག་ཚུངས་པ་ཁྱེད་ཤོས། རིག་གནས་རྒྱ་ཆད་མཐོ་ཤོས་རེད།

མི་རིགས་གྲངས་ཁྱེད་གི་ནང་ནས་བཤད་ན་ཡང་མི་གྲངས་མང་ཤོས་སོག་
 པོ་དང་མེན་ཅང་ཡིན་ཅིང་རིག་གནས་རྒྱ་ཆད་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་དང་ཡིག་ཚུངས་
 པ་ཁྱེད་གི་རེད། དེར་བརྟེན་མི་འཛོམས་འཕར་ཆད་མཁྱེགས་པ་དེ་ཡིག་ཚུངས་པ་

མང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཏན་ནས་མིན། འོ་ན་ཡོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
 བཞུགས་གངས་ནང་ཡིག་ཚུངས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
 ཟེར་ན། དེ་ཡོད་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེ་དེས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འཕྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་དང་སོན་སྦྱང་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཞབས་འདེགས་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་མེད་
 པ་དང་དེ་ཡང་རིག་གནས་གསར་པའི་སྒྲིབ་གསེ་མི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་མེད་པ་
 དེར་བྱག་ཡོད། དེ་ཡོད་སྒྲིབ་གསེའི་བྱ་གཞག་དེས་རྒྱ་ཆེའི་བརྗེ་ཞིང་འཕྲོག་
 གསུམ་མང་ཆོགས་ཕྱག་པོར་འགྱུར་རྒྱར་ཐད་ཀར་ཞབས་འདེགས་ལྷ་སྤྱབ་དང་།
 ཁོང་ཆོས་ལོ་བ་ལོན་བྱུང་པ་ཞིག་ལྷུང་ན་ཆང་མས་རང་འབྲུལ་རང་སྒྲིབ་སྒྱུར་
 བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་ཡོང་བ་བྱེད་པར་ཡོད་མི་རིགས་རང་གི་སྐད་ཡིག་སོག་
 བས་སྒྲིབ་གྲུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེའི་མ་ལག་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་
 དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་མིན་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྐད་ཡིག་སོག་ནས་རྒྱ་ཆེའི་
 མང་ཆོགས་ཕྱག་པོར་འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས་ན་དང་སོག་སྐད་ཡིག་ཤེས་པ་བྱེད་
 རྒྱ་ཁོ་ནར་དཀའ་ངལ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རིག་གནས་ཤེས་ཡོན་
 ཡོད་པའི་བརྗེ་པ་དང་ཞིང་པ། འཕྲོག་པ་བཅས་ཕྱག་པོ་ཆགས་མཁུགས་པ་
 དང་། ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཕྱག་པོ་ཆགས་པ་བྱེད་དགོས་ན། སོན་སྦྱང་
 ངལ་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་པོ་ཆགས་པ་བྱེད་རྒྱར་ཁག་པོ་ཡོད་པས་ཆོང་རྒྱག་
 པའམ། ཡང་ན་མགོ་བསྐྱར་གཏོང་བ། དབང་ཆ་ཤེད་སྤྱད་ནས་སྐྱོག་ཟུབྱེད་
 པ་སོགས་ལྷགས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་ཐབས་
 ཤེས་གཞན་དག་ཡོད་པ་མ་རེད།

དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཕྱག་པོ་ཆགས་པའི་མི་དེ་ནི་ཤེས་རིག་ལྡན་པའི་ཕྱག་པོ་
 མ་རེད་ལ། བཅ་ཞིག་མཐའ་འབྲས་ངན་པ་ཡོང་རྒྱ་རེད། སྤྱི་ཆོགས་རིང་
 ལྷགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱག་པོ་ཆགས་
 པ་བྱེད་རྒྱར་ཐབས་ཤེས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེ་མི་རིགས་ཅན་
 དུ་འགྱུར་བ་དེ་རང་ཡིན་ལ། ཡིག་ཚུངས་མེད་པ་བརྗེ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཡག་

ཤོས་དེ་རང་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཐོད་མི་རིགས་རང་གི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་དགོས་
 རྒྱ་རེད།

གསུམ། ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་རང་རྒྱུང་ས་ཀྱི་སྒྲུབ་གསེའི་རིགས་
 ཅན་ཏུ་འཕྱར་རྒྱུར་མཐུན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲོང་།

ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་སྐད་ཐོག་ནས་དེར་རབས་རིག་གནས་གསར་པའི་
 སྒྲུབ་གསེའི་རིགས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུར་བྱལ་པ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད། དེའི་མཐུན་ལམ་
 ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད། རང་དེའི་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡོད་རིག་གནས་ནམས་མེས་
 རྒྱལ་མི་རིགས་ཁག་གི་རིག་གནས་ནོར་བུའི་བར་མཛོད་ནང་གི་གལ་ཆེའི་བྱལ་ཆ་
 ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག འཛམ་གླིང་རིག་གནས་ཀྱི་གལ་སྡུར་ནང་ཏུ་འབྲུག་ཐོད་རིག་
 པ་ཞེས་གལ་ཆེའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་དང་མཛོད་ཆེན་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་ལྷུར་པ་དེ་
 ནི་ཐོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ཆོས་བཟུན་
 ཡོད་པར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།

༡. ཐོད་ཡིག་འདི་བྱུང་ནས་ད་བར་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རྟེ། སྒྲུབ་
 དཔོན་ཐོན་མི་སམ་རྩྱ་ཤེས་ད་ལྟ་ང་ཆོས་ལེན་སྤྱད་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་འདི་བརྒྱ་
 གནང་མཛད་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་གྱི་ཏུས་ཡུན་རིང་
 པོ་སོང་བ་དང་། དེའི་རིང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་མིང་དང་
 ཆོག་གསར་པ་མང་པོ་ཁ་སྟོན་དང་། ལེགས་བཅས་། ལྷན་ཐར་ཆོད་པ་བཅས་
 གྱི་གོ་རིམ་བརྒྱད་རིམ་བཞེན་ཆ་ཆང་བ་དང་། སུན་སུམ་རེ་ཆོགས་སུ་འཕྱར་
 བའི་ཆུང་གཞིའི་ཐོག་དེར་རབས་སྤྱི་ཆོགས་གསར་པའི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དཔལ་འབྱོར་། ཆབ་སྲིད་། བཅའ་ཁྲིམས་། རྩིས་རིག་
 ལྷན་དག་བཅས་ཀྱི་ནང་དོན་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤར་ཡོད་ཐོད་ཡིག་འདི་རང་
 གི་ཐོག་ནས་ཁ་སྟོན་དང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྐད་ལྟོན་ང་
 རང་ཆོ་རང་གིས་འབད་བཅོན་བྱས་ན་དེར་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཆོན་རིག་
 ལག་ཆལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཡོད་ཆད་ད་ལྟའི་ཐོད་ཡིག་འདི་རང་གི་ཐོག་ནས་ཆ་ཆང་བ་

བསྐབས་ཤེས་སྤྱབ་པའི་མདུན་ལ་མཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

༡. ད་ལྟའི་ཐོད་ཡིག་འདི་ནི་སྤྱབ་དཔོན་ཐོན་མིས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་སྐབས་དུས་སྐབས་དེའི་ཐོད་ཡིག་ས་གནས་སྤྱིའི་སྤྱན་མོར་གྱི་ཡུལ་སྐད་གཞིར་བབྱང་བ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཐོད་རིགས་སྤྱད་སའི་ས་ཚུགས་ཆར་མར་བྱལ་ཆེ་བའི་ཡི་གེ་ཡིན། ཐོད་ཡིག་ནི་མཆོ་སྤྱད་དང་། ཀན་སྤྱུ། ཟླ་ཁོན། ཡུན་ནན་སོགས་ཞིང་ཆེན་ཁག་དང་། འབྲས་རྒྱུང་ས་དང་། འབྲུག་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ཐོད་རིགས་བཅས་ཐོད་རིགས་གང་ན་ཡོད་པ་ཆར་མའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ལྷང་པ་ས་སའི་ཡུལ་སྐད་སོག་གིས་ན་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སལ་སྐད་སོག་གིས་ན་ཆར་མས་གོ་བ་ལེན་སྤྱབ་པ་དེ་འདྲ་ཡིན།

༢. དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད། མིང་གཞི། རྩོན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་ཆོག་སྤྱད་སོགས་ནམ་གངས་ལྱང་བས་སྤྱབ་སྤྱོད་བྱེད་བའི་པོ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན།

༣. དུས་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་མིང་དང་ཆོག་གསར་རྩོན་བྱེད་སྐབས་མིང་དང་ཆོག་གསར་པ་བརྗོད་མ་གཏོགས་ཡིག་གཞུགས་གསར་པ་བརྗོད་དཀོས་པ་ཡིན། ཐོད་ཡིག་འདི་འདྲ་གཞུགས་ཡི་གེ་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྱོད་ཡིན་པས་ཐོད་མི་རང་གི་སྐད་ཀྱི་སོག་ནས་ཆོས་སྐད་དང་འཆོ་བའི་ནང་གི་སྐད་ཆ་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་དཀོས་པ་ཆར་མ་ཡིག་སོག་ཏུ་བཞོད་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཐོད་ཀྱི་ཡོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱབ་དཔོན་ཐོན་མི་སམ་རྩོལ་ནས་བབྱང་། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་སྤྱིན་སྒོལ་གྱིང་ཡོ་རྩེ་རྒྱ་ཤི་ཚུན་པའི་བར་ཡོ་གངས་ཆོག་སྤྱོད་བརྒྱ་ལེད་བདུན་ཅུ་དྲེ་བདུན་རིང་ཐོད་ཀྱི་ཡོ་རྩེ་བ་མཁམ་པ་སྤྱི་རྗེས་བསྐྱམས་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལྷང་བ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་གདང་། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ། ཁ་ཆེ། ཁང་ཁྱང་། ཡི་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་སྐད་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་། གསང་སྐགས།

ཉན་མཛད་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་སྐམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་འབྲུག་སོགས་པོད་ཀྱི་སྒྲ་
 རིག་པའི་བརྟན་བཅོས་བརྟུན་བཅམས་པ་གནང་བ་ནས་ད་བར་ལོ་ཆིག་སྟངས་
 སྐམ་བརྟུ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་སོང་ཚར་བ་རེད།

༤. ལོ་རྒྱུད་ཐུག་གི་དུས་ཡུན་སོང་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆུ་ཚད་
 རེས་ཅན་ཡོད་པའི་མིས་སློག་སྤྲོད་པ་མ་ཟད། གོ་བ་ཡང་ལོན་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། མི་རིགས་གཞན་དག་གི་གནང་རབས་ཡིག་མང་ཆེ་བ་མཁམ་པའི་དབང་
 པོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ཡུན་དུ་བརྟུན་གནང་ན་མ་གཏོགས་སློག་རྒྱ་དང་གོ་
 རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད། བོད་ཡིག་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་དཔེར་ན་དེ་སྟོན་དུས་
 རབས་བརྟུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་བརྟུགས་པའི་ཞོལ་རྩི་རིང་མུ་མ་དང་དུས་རབས་
 དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་བརྟུགས་པའི་སྒྲ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་རྩི་རིང་ཐོག་གི་
 བོད་ཡིག་རྒྱམས་ལྟ་སྐབས། བརྟུ་རྩི་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་གཏོགས་དེ་བྱིངས་མང་ཆེ་
 བ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆུ་ཚད་རེས་ཅན་ཡོད་པའི་མིས་སློག་སྤྲོད་པ་མ་ཟད། གོ་
 བ་ཡང་ལོན་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད།

༥. བོད་ཡིག་འདི་སྐྱ་སྐྱུར་ཡི་གེ་ཡིན་ཅང་། སྐད་ཡིག་གཞན་དག་གི་སྐྱ་
 སྐྱུར་བྱེད་རྒྱ་དང་། མིང་ཆོག་གསར་པ་ཁ་སྒྲོན་གང་བྱས་ཀྱང་དེ་ཡོད་ཡིག་འབྲུ་
 བཞི་སྟངས་ལྷག་ཙམ་དེ་རང་གི་ཉིང་ནས་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན།

མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ཡིག་ཀྱི་དང་སྐད་སྐྱ་སྐྱུར་བྱས་ན་བོད་ཡིག་འདི་རང་
 གི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཆོག་པ། སྐད་ཀྱི་བོད་ཡིག་དཔེ་ཆ་མང་པོའི་ནང་གི་ཡུལ་སྐད་
 དང་། རྒྱ་སྐད་། རྒྱ་གར་སྐད་། ལང་ལྷང་སྐད་། དབྱིན་ཇིའི་སྐད་བཅས་སྐྱ་
 སྐྱུར་བྱས་པ་དེ་ཆོ་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ཡིག་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱ་སྐྱུར་ལས་ཏུ་ཅང་
 གིས་སྐྱ་དག་པ་དང་ཡག་པ་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་གི་ཐོག་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་
 བོད་ཀྱི་སྐད་སྐྱ་སྐྱུར་བྱས་པ་དེ་ཆོ་སྐྱ་དག་པོ་མེད་པར་བརྟེན་མི་རིགས་གང་འདྲ་
 ཞིག་གི་སྐད་ཡིན་མིན་རྩི་མཚན་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད།

གོང་དུ་གསལ་བའི་བོད་ཡིག་གི་བྱེད་ཆོས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་མཛོང་

སྐབ་པ་ནི། དེ་སྔོན་པོ་དེ་ཞི་བས་བཅངས་འགྲེལ་མ་སྐབ་གོང་པན་ཆད་རང་
 རྒྱངས་གྱི་དཔལ་འབྱུར་མང་གཞི་ཏ་ཅང་ཞན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཞིང་འབྲོག་
 སོན་སྤྱིད་གྱི་ལག་ཙམ་རྗེས་ལྷན་ཡིན་པ། པོད་དང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲལ་དབར་
 དང་བྱ་གར་བར་འགྲེལ་འབྲལ་བདེ་པོ་མེད་པ། རང་ཉིད་སྤེར་གྱི་དཔལ་འབྱུར་
 ལྟོབས་ཤུགས་དང་འཆོ་བའི་ཆ་སྤྱིན་ཏ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་
 རང་རིགས་གྱི་མཁས་པ་སྔོན་ཕྱོད་རྣམས་གྱིས་རང་སྟོབས་རང་སྤྲེལ་དང་།
 དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་གྱི་སྒྲིབ་སྟོབས། མི་རིགས་རང་ཉིད་གྱི་རིག་གནས་
 གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ལྷག་བསམ་སྤྲུགས་ལ་བཅངས་ཏེ་ར་ཆོས་ད་ལྟ་ཡོད་སྤྱིད་
 བྱེད་བཞིན་པའི་པོད་ཡིག་འདི་རང་གི་སོག་ནས་པོད་གྱི་གསེ་བ་རིག་པ་དང་།
 སྐར་ཚིས། རྗེས་འབྱུར་རིག་པ། མཚན་ཉིད་རིག་པ། སྤྱི་རིག་པ། ལྷན་རག་
 ཚོམ་རིག་པོ་རྒྱལ། ཆོས་ལུགས་བཅས་སྐབས་དེར་བྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་རིག་
 གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་། རྒྱང་བ་ལྟ་བཅས་ཆ་ཆར་བ་སྟོབ་སྟོར་བྱེད་སྐབ་པ་བཅོས་
 པ་དེས་རིག་གནས་བཅའི་སྟོབ་གསེ་མི་རིགས་ཅན་དུ་འབྱུར་སྐབ་པ་གནང་ཡོད།
 ད་ལྟ་ཡུང་གོ་ཡུང་ཁྲན་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་དབྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་ཟླ་མི་
 རིགས་ཁག་གི་ཤུགས་ཆེན་བྱ་བ་སྟོར་ཡོད་པ། རང་རྒྱངས་གྱི་བཅོ་ཞིང་འབྲོག་
 གསུམ་གྱི་སོན་སྤྱིད་དང་དཔལ་འབྱུར་ལོ་རྒྱུ་ལས་ལོ་རྒྱུ་གོང་འཕེལ་འགྲེལ་གྱི་ཡོད་
 པ་བཅས་གྱི་ཆ་སྤྱིན་བཟང་པོ་འདི་འདྲའི་འོག་ པོད་མི་རིགས་རང་གི་སྤྱད་ཡིག་
 སོག་ནས་དེང་རབས་གྱི་ཆན་རིག་དང་རིག་གནས་གསར་པའི་སྟོབ་གསེ་མི་
 རིགས་ཅན་དུ་འབྱུར་མི་སྐབ་པ་ནི་གཙོ་པོ་དང་རང་ཆོ་རང་ཉིད་གྱིས་འབད་
 བཅོན་མ་བྱས་པས་ལན་པ་མ་གཏོགས། ར་ཆོས་བསྐྱབ་མ་སྐབ་པ་དང་བྱེད་མ་
 སྐབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད།

ར་རང་ཆོ་དང་མི་རིགས་གངས་ཀྱང་ཡིན་པ་འདྲ་མཉམ་གྱི་སོག་པོ་དང་།
 བྱེན་ཅང་། ཡན་ལེན་ཁྲོད་ཤན་མི་རིགས་བཅས་གྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆད་ར་ཆོ་
 ལས་མཐོ་བ་ཡོད་དེ། ཁོ་ཆོས་རང་རང་སོ་སོའི་སྔོན་ཡོད་རིག་གནས་རྣམས་མ་

ཉམས་པར་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པའི་མང་གཞིའི་ཚོག་དེར་རབས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་།
རིག་གནས་གསར་པའི་སྒྲོབ་གསེན་མས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚོག་ནས་
ཆའང་བསྐྱབས་བྱུང་པ་བཙོས་ཏེ་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་གསེ་མི་
རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་དོན་གལ་ཆེན་པོ་དེ་གྲུབ་ནས་ད་བར་ལོ་མང་པོ་
ཕྱིན་ཆར་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ར་ཆོ་མོད་རང་སྒྱུར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་དབྱུང་སྒྲོབ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་ཆར་
ན་ཡང་། ད་དྲུང་ཁོ་ཆོའི་རྒྱུ་མ་ཐིན་པ་མ་ཟད། མོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་སྒྲོབ་
འཁོར་ཚོག་ཡི་གེ་མི་མེས་མཁན་གྱི་མི་གངས་བརྒྱ་ཆ་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་དང་
གངས་རྒྱུང་གསུམ་ཆ་ཤས་དུག་གི་མཐོ་ཆད་དུ་སྒྲིབས་ཡོད་པ་དེ། རང་མཉམ་
སྤྱོད་པོ་དང་། བློ་ཤོད་ཀྱི་མཆོས་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཅང་མི་རིགས་བཅས་ལ་
བཅས་ན་ཉ་ཅང་རོ་ཆད་གོས་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ།

ར་ཆོ་མོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤར་ཡོད་རིག་གནས་ཐད་སྒྲོབ་གསེ་མི་རིགས་ཅན་
དུ་འགྱུར་བའི་ལས་དོན་དེ་གྲུབ་ནས་ད་བར་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཅམ་ཕྱིན་ཆར་
བའི་ལོ་རྒྱུས་གཟི་བརྒྱུད་ལྟན་པ་ཞིག་མེས་ཀྱལ་མི་རིགས་ཁག་གི་རིག་གནས་གྲལ་
སྤར་ནང་ཆུད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མཁས་པ་ཆོས་ཀྱང་
མོད་རིག་པ་ཞེས་ཞིབ་འཇུག་བཟྱ་དབྱུང་དང་མཐོང་ཆེན་བྱ་ཡུལ་ཞིག་དུ་གྱུར་
ཐིན་པ་དེ་ར་ཆོ་སྒྲོབས་པ་སྒྱེ་འོས་པ་ཞིག་རེད་ཀྱང་། དེས་འདྲོད་པ་ཆོམ་ནས་
དེར་རབས་ཅན་གྱི་ཆོན་རིག་དང་། རིག་གནས་གསར་པའི་མེས་རིག་གི་རྒྱ་
ཆད་ཉ་ཅང་དམའ་པོ་ཡིན་པའི་ཁར་རང་མཉམ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་
དག་གི་རྒྱུ་སྤྱུ་ལས་ནས་ལོ་འགའ་ཤས་ཕྱིན་ཆར་བའི་ལྷ་མོ་དེ་དེས་པར་དུ་ཕྱད་
བྱུང་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། འཕྲིས་དུགས་པའི་དུས་སྤྱི་སྒྲིབས་ཡོད་པས་
གང་མཚུགས་ཅི་མཚུགས་ཀྱིས་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས།

ཁོང་གསལ་རྣམས་ད་ཕན་ར་རང་གིས་ལོ་མང་རིང་སྒྲོབ་གསེའི་ལས་དོན་
བྱས་པའི་ནང་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཆོར་དང་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་སྐོར་ཡིན་པས་

ཁྱུ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་ན་མས་ཀྱིས་དབྱེད་གཞིར་མཛད་དེ་ནོར་འབྲུལ་དང་
འགལ་འཛོལ་ཡོད་རིགས་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་དང་དགོངས་འཆར་བཀའ་སློབ་བཅས་
ཐད་ཀར་གནང་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ལྷ་ཁྱུ་ཡིན།

རེ་ཞིག་རྗོད་གསུང་སོང་།

སློབ་གསོ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་སྐད་ཅེས་པ།

རང་པོའི་སློབ་སྦྱང་གི་རྒྱ་ཁྱོད་ལ་འཕྲིན་ལྷན་པ་སངས་ཀྱིས་
 རྒྱ་ཆོས་ལུགས་དང་སྤེལ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་།
 གསོ་བ་རིག་པ། སྐར་ཆོས་རིག་པ། རྒྱ་དཔེ་རིག་པ། རྩིས་འབྱུར་རིག་པ།
 ཚུལ་འཁྱེད་རིག་པ། སློབ་གསོའི་རིག་པ་སྐད་སྐད་ཀྱི་འཕེལ་བྱུང་བ་ནས་
 ༡༧༥༠ལོ་བར་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བརྒྱུད་དང་དགུ་བཅུ་ཅམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་རིང་ཡོད་
 པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་ ༡༧༥༡ལོ་ནས་བཟུང་། ལྷན་གྱི་ལྷན་ཁྲུང་གི་འགོ་
 གྲོལ་ལོག་པོད་ཞི་བས་བཅེངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་དབང་དྲུས་ལྷན་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
 ལྷན་ཅམ་རིང་དེར་རབས་རིག་གནས་གསར་པའི་སློབ་གསོ་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་
 ལྷན་ཏེ། བཟོ་ཞིང་འགྲོག་གསུམ། རྒྱ་དཔེ། དཔེ་སྐད་ཁམས། རྩིས་འབྱུར།
 གནམ་གཤིས། ས་གཤིས་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལ་བྱད་ཀར་རྩིས་པ་ཐོན་
 པའི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚན་རིག་རིག་གནས་གསར་པའི་ཆེད་ལས་མཁས་ཅན་
 བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་གསོ་སྦྱོར་གནང་བ་ནམས་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་གནས་ཐོག་
 ལུང་དུ་བྱུང་བའི་བྱས་རྗེས་འཛིན་གནང་མཛད་བཞིན་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་དེར་རབས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གོང་
 འཕེལ་འགྲོ་བའི་རྒྱར་ཚད་ཏུ་ཅང་མཚོགས་པའི་དབང་གིས་དཔལ་འབྱོར་
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲན་བསྐྱར་མ་ལག་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ནང་སའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་མཚོགས་པའི་ས་ཁུལ་ཁག་
 དང་། སྤུན་ཟུའི་གངས་ཀྱང་མི་རིགས་གཞན་དག་ཁག་བར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་

སྒྲོབ་གསོའི་ཕྱགས་རྒྱུ་དུ་བཏང་སྟེ་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
 རྒྱ་གཅིག་ཕུར་དམ་འཛིན་བྱས་ན། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག་མགོ་བདེ་སྤྲུགས་འཆོལ་དང་། རྒྱ་བ་རྒྱ་རྒྱག་གཞུང་གནོད་སྐྱོར་
 བན་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་
 པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆེ་དང་རྒྱ་ཆེ་རིང་དུ་སོང་ནས་ཁྲིམས་ལྷན་མོག་ནས་བཀག་
 འཁོག་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྩས་པ་མི་ཐོན་པ་ཆགས་རྒྱ་རེས་ཅན་རེད། དེར་
 བརྟེན་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་དེས་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་
 སྟོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཡོད་ཀྱི་རྩས་པ་ཐོན་སྐབ་པའི་སྤྲུགས་གཅིག་ཡོད་ལ།
 རྟོག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྩས་པ་བཏོན་པའི་སྤྲུགས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། དངོས་པོའི་
 དཔལ་ཡོན་དམ་འཛིན་བྱེད་རྒྱུར་སྤྲུགས་རེ་པའི་ལྷ་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་རིག་གནས་
 སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་གཞག་གིས་མའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཚད་གོང་མཐོར་འགྲོ་བར་
 གལ་ཆེའི་རྩས་པ་ཐོན་པའི་སྤྲུགས་དེར་སྤང་རྒྱུ་དུས་ན་མི་འཁོར་འཕར་སྟོན་
 འགྲོ་བ་དང་དུས་མཚུངས་མའི་སྤྲུལ་ཚད་རེ་ཞུག་དུ་འགྲོ་གི་རེད། ཡ་
 སྤྱིར་ཤར་རྒྱུད་དང་ཤར་སྟོའི་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་བ་དང་དུས་མཚུངས་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་གཞག་ཐོག་དམ་འཛིན་
 ལེགས་པོ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཆོའི་མི་མང་ཆེ་བའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་
 སྤྲུལ་ཚད་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་ཏ་ཅང་མཐོན་པོ་ཆགས་ཏེ། དེར་སྐབས་
 འཛམ་གླིང་ཐོག་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་གནས་མཐོ་བའི་གསུ་སྤྲེབས་
 ཡོད་པ་རེད། གནས་རྒྱལ་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་མི་ཡི་སེམས་ཁམས་
 ཀྱི་སྤྲུལ་ཚད་དང་། རིག་གནས་ཚན་རིག་གི་རྒྱ་ཚད་མཐོ་དཔལ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་
 སོ་སོ་དང་། མི་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་གལ་
 ཆེའི་རྩས་པ་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་བྱུང་ཡོད། མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་
 བ། དངོས་པོའི་སྤྲོ་བས་ཕྱགས་ཀྱིས་བསམ་པའི་སྤྲོ་བས་ཕྱགས་གོང་འཕེལ་
 གཏོང་སྐབ་པའི་རེས་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་པའི་སྤྲོ་བས་ཕྱགས་ཀྱིས་དངོས་

པོའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་བཅད་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོན་ཐུབ་
 གྱི་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་དང་བསམ་པའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་
 གཉིས་ཀྱི་གོ་གནས་མཐོ་དམན་དེ་དང་རབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཚན་རིག་འགྲན་
 བསྟར་དང་། དཔལ་འབྱོར་འགྲན་བསྟར་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ནང་ནས་གསལ་པོ་
 མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

༡. བསམ་པའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་འཕེལ་རྒྱས་
 འགྲོ་བར་གལ་ཆེའི་རྒྱས་པ་ཐོན་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན།

སྐབས་འདིར་ངས་བཤད་པའི་བསམ་པའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་ནི། མིའི་རིགས་
 ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཚན་རིག་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཆད་
 དང་། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་རྒྱས་པ་ལེད་སྟོང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་
 མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ་དང་དུས་མཚུངས་
 རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཆད་ཡོད་རྒྱས་པ་སྤུང་སྟུབ། ལ་རབས་སྟོང་བཟང་གི་མིག་
 དཔེ་བསྟན་ནས་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིལ་པོ་བདེ་འཇགས་སུ་འཁོད་ཐུབ་
 པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་སྟུབ་ཐུབ་པའི་སྤྱི་མན་གྱི་བསམ་པ་སྟོོ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ཟེར་བ་
 མ་གཏོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གནས་པའི་བསམ་པ་སྟོོའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་ཡོད་ཆད་དེ་
 དཔེར་ན། བཀས་བཞོན་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་སྟོོའི་གོམས་གཤིས་དང་། མི་
 རིགས་གཉའ་གཞོན་གྱི་བསམ་པ་སྟོོ། འཕྲོད་བཞེན་གཙང་སྤྱར་དོ་སྤྱང་མི་བྱེད་
 པའི་བསམ་པ་སྟོོ། ས་གནས་དང་མི་རིགས་ཆོས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱུགས་རིས་
 བསམ་པ་སྟོོ། རྟིང་ཞེན་བག་འཕུམས་ཀྱི་བསམ་པ་སྟོོ་ཐོགས་ལོ་རྩ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་
 ལོ་རྒྱས་ཐོག་ནས་གོམས་གཤིས་སུ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་སྟོོའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་རྟིང་པ་
 དེ་ཆོ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་ལྷོག་སྤྱུགས་
 ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པས། རྒྱས་པ་དེ་ཆོ་དངོས་པོའི་སྒྲུབ་ས་ཤུགས་ལ་བཞེན་
 བསམ་པའི་བཟོ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་རྒྱན་སྒྲིལ་རིག་གནས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དང་།
 རྟིང་བརྟན་ནམས་སུ་མཐུན་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པའི་ཆང་གཞིའི་ཐོག་དེང་།

རབས་རིག་གནས་གསར་པ་དང་། རང་བྱུང་ཆོད་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་གསོ་
བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བསལ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་སོ་སོའི་མིའི་སེམས་ཁམས་
ཀྱི་སྒྲུས་ཚད་དང་། རིག་གནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་བས་
བྱ་དགོས་པ་དང་། དངོས་པོའི་སྒྲོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་དགོས་ལ། དེ་
བས་མིའི་སེམས་ཁམས་སྒྲུས་ཚད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡང་མཐོང་བྱུང་བ་བྱ་དགོས། རས་
འདིར་དེ་འབྲུ་བཤད་པ་ནི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་མི་དགོས་པ་
དང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཚུ་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་མི་
དགོས་ཞེས་བཤད་པ་མིན་ལ། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་མཁྱེགས་
ཤུགས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡང་གཏན་ནས་མིན། དེ་ལས་ཕྱོག་ཕྱེ་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་དེ་མི་འཛོར་འཕར་ཆད་ཀྱི་རྗེས་མ་བྱིན་པ་དང་།
དངོས་པོའི་འཆོ་བ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་གྱི་མིའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུས་ཚད་དང་།
རིག་གནས་ཀྱི་ཚུ་ཚད་དེ་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོའི་རྗེས་བྱིན་གྱི་
མེད་པའི་རྒྱ་མཆོད་དང་འབྱུང་ཅ་ནི། རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
པོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་དགོས་མཁོ་དང་ཁ་བྲལ་བ་དེར་ཐུག་
ཡོད་པ་དང་དངོས་པོའི་འཆོ་བ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་དང་། འཆོ་བ་དེ་ལ་
ཁོངས་སུ་སྦྱོད་མཁན་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་སྒྲུས་ཚད་དང་། རིག་གནས་རྒྱ་
ཚད་ཞན་པོ་ཡིན་ན། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་བྱུང་འབྲས་ཚད་མ་
ཕྱོག་ཕྱེགས་སུ་ཕྱིན་ནས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་པོ་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་བྱུང་གི་མ་
རེད་ཅེས་ནན་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༣. མི་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཁམས་སྒྲུས་ཚད་དང་། རིག་གནས་རྒྱ་ཚད་གོང་
མཐོར་གཏོང་རྒྱ་དེ་སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པའི་སྐོར།

རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དམའ་བའི་མི་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་མི་
རིགས་དེའི་མི་འཛོར་བསྐྱེད་ཀྱངས་ནང་ཡིག་རྫོངས་ཀྱིས་མི་གངས་བརྒྱ་ཆ་
བདུན་ཅུ་ཡན་བྱིན་པའི་རང་རྫོངས་ལྟ་བུར་མཆོད་ན། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་

སེམས་ཁམས་སྒྲིབ་ཚད་དང་། རིག་གནས་ཚུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བྱ་དེ་ཐོད་མི་
 རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་སྐད་ཡིག་གཞན་ལ་བརྟེན་
 བས་མཐོ་རུ་བཏང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཐོག་མར་སྐད་ཡིག་གི་འགག་སྒྲིབ་
 ལས་སྒོལ་མ་བྱུང་བར་དུ་དུས་ཚོད་རིང་པོ་ཞིག་བརྒྱད་དགོས་པའི་ཐོག་སྒྲིབ་
 ཚན་ཁག་གྱུར་འཛིན་གྱི་མཐོ་རུ་རི་ཅམ་འགྲོ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་ལྷན་ཐེབས་ཆེ་
 རུ་སྤང་ཞེ། སྒྲིབ་གྲུ་རྒྱུར་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ཐོན་སྐབས་དོན་དོ་མའི་རྒྱ་ཚད་མ་
 མོན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྒྲིབ་གསེའི་སྐད་ཆ་དེ་སྒྲིབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤེས་པའི་སྐད་དང་ཁ་བས་བར་བརྟེན་གྱི་བརྒྱུ་ཆ་ཚད་བ་འཕྲོད་མ་བྱུང་བའམ།
 གོ་བརྒྱུ་ཆ་བ་ནས་འཕྲོད་ཀྱི་མེད་པ་དེར་བྱུག་པ་རེད། དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱི་སེམས་
 ཁམས་རིག་པ་ཞེ་བརྒྱུད་རིག་པའི་གནས་བརྒྱད་(ལྷ། སྐད། བརྒྱ། བརྒྱད།
 མིང་། མཚན་མ། ཆོག་དོན་བཅས་)ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་
 སྐད་དང་། སྐད་ཆ་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་ཅིང་། གནས་བརྒྱད་པོ་དེའི་འབྲེལ་
 བའི་ཐད་ནས་བཤད་ན། ཆོག་དང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆོག་དང་དོན་གྱི་
 བར་དུ་བརྒྱུ་གསར་ཉིད་དང་། བརྒྱད་གསར་ཉིད། བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་དེ་ཆོ་
 བྱུང་གཞིའི་མིང་མི་འདྲ་བ་དང་། མིང་དེ་དག་འདྲགས་པའི་གདགས་གཞི་
 དངོས་པོ་དེའི་མཚན་མ་ཞེ། རིགས་མཐུན་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པའི་
 བྱུང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བརྒྱུད་རིག་པ་
 དགོས་པ། བརྒྱུད་རིག་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བརྒྱུད་སྐབས་གོ་
 བརྒྱུད་ལྷུ་དེ་རང་གིས་ཤེས་པའི་སྐད་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བྱ་དགོས་པ་བཅས་ཞིབ་ཅིང་
 ཐབས་བཤད་ཡོད་པ་དེ་སྒྲིབ་གསེའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་
 མཁྱེག་བརྒྱུད་ལེགས་པོ་ཞིག་རེད། མདོར་བཟུས་ནས་བཤད་ན་སྒྲིབ་གསེའི་
 སྐད་ཆ་ཞེས་དེད་རབས་སྒྲིབ་གསེའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་གས་
 ལྷ་འཛོལ་པ་དེར་སྒྲིབ་གསེའི་ཕྱེད་མཁན་དག་གན་གྱིས་སྒྲིབ་མར་འབྲེལ་བཤད་བྱ་
 ཐབས་དང་། གོ་བརྒྱུ་ཆ་བ་ཐབས་གཅིག་ལྷུ་འཛོལ་བྱ་བྱུ་མ་ཡིན་པར་

སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་མཁམ་དག་གི་ཆུ་སྒྲིབ་མར་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེ་དང་ཀྱན་
 རྒྱུ་སྒྲིབ་གསེ་ཕྱི་སྐབས་ཕྱ་ཤོད་རྒྱུ་སྐད་ཆ་དེ་སྒྲིབ་མ་དེས་གོ་བྱུང་པའི་སྐད་
 ཆ་ཡིན་མིན་ལ་རག་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་གསེའི་སྐད་ཆ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་
 རེད། སྒྲིབ་མ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱུང་པའི་སྐད་ཆར་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་
 རྒྱུ་ཆད་མཐོ་ཅམ་སྒྲིབས་སྐབས་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ལྷེ་ཁ་འགའ་ཞིག་བྱང་ན་
 ལུན་ལུམ་ཆོགས་ཤིང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཀྱང་རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་ཁྱིམ་རྒྱུད་སྒྲིབ་ཆེ་
 བའི་རྒྱ་ཡི་སྐད་ཡིག་དང་། དཔྱིན་ཅིའི་སྐད་ཡིག་དེས་པར་དྲ་རང་རྒྱ་འཕེར་
 བའི་ཤེས་ཆ་དེ་ཡོད་པ་བྱ་དགོས། ཤོང་དྲུབ་ཤད་པ་ན་མས་ཁོ་ཤོས་སྒྲིབ་གསེའི་
 ལས་དོན་ལུན་རིང་བྱས་པའི་རྒྱང་ཆར་མདོར་བསྐྱས་ཞིག་ཡིན་པས་གཟིགས་པ་
 ཤོ་ན་མས་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་ཡོ་བསྐྱར་གི་བཀའ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ།

རིག་གནས་དང་ཆོན་རིག་གི་སྒྲིབ་གསལ་ གོང་འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ བོད་རྒྱུང་ས་གསུམ་པ།

འདི་ལོ་ནི་རང་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་དབུ་བཞེས་ནས་ལོ་སྟུང་ཅུ་འཁོར་བའི་དགའ་
ཉིན་ཉིན་འཕེལ་ཞུ་བའི་ལོ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ བྱང་གི་བྱང་ཐུན་ཏང་གི་དབུ་
ཁྲིད་འོག་ སྟུན་ཟླ་མི་རིགས་ཁག་གི་སྟུག་བསམ་ཚོལ་མེད་གྱི་རྟགས་རམ་ལ་
བཞེན་ནས། བོད་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ནམས་བཀའ་བཞུགས་
འཛིན་ཁིང་བྲན་ལམ་ལུགས་གྱི་འོག་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་
སྟེ་ཆབ་སྲིད་གྱི་བདག་པོར་ལྷན་པ་དང་། ཏུས་མཚུངས་རང་ཉིད་གྱི་ཆབ་ཁྲེད་
པའི་སྲིད་གཞུང་གསུམ་པ་བཅུགས་ནས། རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་བོད་རྒྱུང་ས་ས་
མཐོར་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལག་ཙལ་གསུམ་སྟེལ་ཐབས་ཤེས་སྟུན་དེ་བཟོ་ཁིང་
འཁོག་གསུམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་། རིག་གནས། སྒྲིབ་གསལ། སྟུན་བཅས་འཕྲོད་
བཞེན། འགྲིམ་འགྲུལ་སྟེལ་འདྲེན། འཆོ་བའི་ཆ་སྟེན་སྟེགས་སྟུགས་གང་ཅིར་
ཐད་ནས་སྟེན་ཆད་མི་ལམ་དུ་ཡང་འཁོར་མ་སྒྱུར་བའི་ཡར་རྒྱས་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་
པོ་ཐོབ་ནས་ལོ་སྟུང་ཅུ་འདས་པའི་ལོ་ཞིག་ཡིན། ཏུས་བྱང་ལོ་སྟུང་ཅུའི་རིང་ལ་
ས་བབས་མཐོ་ཆད་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཅེར་གནས་ཤིང་། རང་བྱུང་གི་ཆ་སྟེན་
དང་དཔལ་འཕྲོར་མང་གཞི་ཞན་པ་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བ་
བཅས་གྱི་བོད་རྒྱུང་ས་འདིར། གནམ་ས་སྤྲོ་འོག་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་
སྟུབ་འབས་ཐོབ་པའི་གནས་ཚུལ་ནམས་ཤོག་ཞེ་འགའ་ཤས་ཤིག་གི་ནང་ཆ་ཆང་།

བར་འབྲི་བྱུང་རྒྱ་ལོག་ རིག་གནས་སློབ་གསེའི་ཐད་ལ་ཐོབ་པའི་བྱུང་འབུམ་
གཅིག་ལྟ་བུ་ཤིང་ན་ཡང་ཆ་ཆར་བ་འབྲི་བྱུང་ཐབས་མེད། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་
ཀྱི་ལས་གནས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིག་གནས་སློབ་གསེའི་བྱ་
གཞག་ཐོག་གི་བྱུང་འབུམ་ཆ་ཤས་ཤིག་དཔེ་མཚན་ཅམ་དུ་སྤྱོད་རྒྱུར།

དང་པོ། རྒྱ་མེད་རིག་གནས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་རྒྱ་མེད་ཕྱིད་པ་དང་།
དེར་རབས་ཆེན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་གསར་བའི་སློབ་གསེའི་ལེགས་ཆ་གཏོང་རྒྱ་
གཉིས་རྒྱུང་འབྲེལ་ལེགས་ཆ་རྒྱུང་བའི་ཕན་འབྲས།

འགྲོ་བ་མི་ལོ་རིགས་དང་། མི་རིགས་ཁག་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དཔལ་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ནི། བཟོ་ཁྲིང་འགྲོག་གསུམ་གྱི་ཐོན་ཕྱིད་ཤོར་འཕེལ་འགྲོ་
རྒྱུར་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོན་ཕྱིད་ཕྱིད་མཁན་གྱི་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཆེད་
དང་ལག་རྩལ་གྱི་འཛུལ་ཐང་ཆེ་རྒྱུར་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་འཛུལ་
ཐང་ཡོད་པའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ནི། སྤྱི་ལོ་འཕྲུགས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་མཐུན་
ཡོད་པ། འཆར་གཞི་ཡོད་པ། ག་རིམ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲུའི་སློབ་གསེར་
རག་ལས་པ་ཡིན་ལྟར། ད་ཕན་ལོ་སྤྱི་ལོ་འཕྲུགས་ཀྱི་རིག་
གནས་སློབ་གསེར་བྱུང་འབུམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་ཐོན་ལ་
མེད་པའི་དེར་རབས་ཆེན་རིག་གི་རིག་གནས་སློབ་གསེའི་ཚུགས་ནས་བཤད་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་མེད་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གསེར་ཐུང་ཐུང་ཐུང་བ་དང་།
དེར་རབས་རྒྱ་མེད་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གསེར་དཔོན་པོ་ཐུང་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
མེད་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གསེའི་སློབ་ཆ་ཆར་བ་དེར་སང་དཔོན་ཞེས་བཤད་པ་
ཡང་མེད། དེ་ལས་ཐོག་ཏེ་རྒྱ་མེད་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གསེའི་ནང་ནས་མི་
རིགས་ཀྱི་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་དང་ཤེས་རིག་ཤོར་འཕེལ། དུལ་དུང་བདེ་
འཇགས། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲེལ། མེས་རྒྱལ་ཤོར་བྱ་གཅིག་རྒྱུར་བཅས་ཀྱི་ཐད་
ལ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་རིགས་རྣམས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐོག་པའི་
རིགས་རྣམས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་ནས་

སློབ་བཟོད་བྱས་ཏེ། གནའ་བབས་དེར་སློབ་དང་སྒྲིགས་འདོར་བཅུད་ལེན་གྱི་
བྱ་ཐབས་བབས་བར་བརྟེན། རྒྱུ་སྒྲིལ་རིག་གནས་ཀྱི་ཕན་ལུས་སྤར་ལས་ལྷག་
པར་འདོན་སྒྲིལ་བྱ་བྱ་དེ་ཡིན།

དེ་སློབ་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འཁྲོལ་མ་ཐོབ་ཤོང་དུ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་
སྒྲིལ་རིག་གནས་སློབ་གསེའི་བྱ་ཐབས་ཐད་སྤར་ཡོད་རྒྱུ་འདྲིན་དང་དར་སྒྲིལ་
གཏོང་བ་ཙམ་ལས། དེར་རབས་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་
རྒྱས་ཀྱི་འཕྲོ་སྒྲིགས་དང་མཐུན་པའི་ཚན་རིག་ལག་ཆ་ལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་གསར་པའི་
སློབ་གསེའི་ནང་བཅུན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འགལ་ཁྲའི་དབྱ་བོ་ཞིག་དུ་སྒྲིལ་ནས་
ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་བཀག་འཁོག་བྱས་སྟབས། དུས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་
གི་ནང་བོད་ལ་ཚན་རིག་ལག་ཆ་ལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསེའི་ཐབས་བྲལ་བ་
བཤད་མ་དགོས་པའི་ཐོག རྒྱུ་སྒྲིལ་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གསེའི་བྱ་གཞག་དེ་
ཡང་། དགོས་དངོས་ཀྱི་ཆ་ཀྱི་ཞན་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཆ་མེ་ཆང་བ། རྟོད་མ་
ལམ་ལུགས་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་བཅས་ལ་ལེགས་བཅས་མེད་པར་བརྟེན་འཕེལ་
རྒྱས་འཕྲོ་ཆད་ཏེ་ཅང་འཁོར་པོ་རེད།

མོད་ཞི་བས་བཅིངས་འཁྲོལ་ཐོབ་རྗེས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རང་སློབ་
རྒྱུངས་དངོས་སུ་བཅུགས་པ་ནས་ད་ཕན་ལོ་ལུས་ཅུམ་ཅུའི་རིང་དེར་རབས་སྤྱི་ཚོགས་
དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་རིག་གནས་ལག་ཆ་ལ་
སློབ་གསེའི་ཤོར་འཕེལ་མཐུགས་པོ་ཕྱུང་སྟེ། སློབ་ལྷ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་།
འབྲིང་རིམ་ཆེད་ལས་སློབ་ལྷ་ ལས་རིགས་ལག་ཆ་ལ་སློབ་ལྷ་སོགས་གཤམ་
གསལ་ལྟར་གྱི་སློབ་གསེའི་མ་ལག་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

སློབ་ལྷ་གཉེར་བའི་རྣམ་གངས་ཐད་ནས་བཤད་ན་ཡང་། ༡༩༧༠ལོའི་
ལོ་མཐུག་གི་བརྗེས་སུ་སྤྱི་གཞིར་བབས་ན། རང་རྒྱུངས་སུ་བྱ་བཅོལ་ཁང་
ཁག་༣༧དང་། སློབ་ལྷ་རྒྱུང་བའི་རྒྱུར་འཕྲིགས་འདྲིན་གྱི་ཁག་༡༧༣བཅས་ཀྱི་
ནང་གྱིས་པ་གངས་༤༥༠༠ཙམ་ཡོད་ཅིང་། སློབ་ལྷ་རྒྱུང་བ་ཁག་༣༧༧ནང་།

སྒོ་མ་ ༡༥༧༩༠༩ ཡོད་པ་དང་། སྒོ་གྲ་འབྲིང་བ་ཁག་ ༣ ལ་སྒོ་མ་
 ༩༡༩༠༩ ཡོད་པ། འབྲིང་རིམ་ཆེད་ལས་སྒོ་གྲ་དང་། ལག་ཆ་ལ་བཟོ་པའི་
 སྒོ་གྲ་ ༡༤ ལ་སྒོ་མ་ ༥༠༠༠ རྒྱངས་ཡོངས་ལ་བོད་རྒྱངས་སྒོ་གྲ་ཆེན་མོ་
 དང་། ཞིང་འབྲོག་སྒོ་གྲ་ཆེན་མོ། བོད་སྒྲན་གསེར་གྱི་སྒོ་གྲ་ཆེན་མོ་བཅས་
 ཁག་གསུམ་ལ་སྒོ་མ་གྲངས་ ༡༩༧༥ ཡོད་པ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ནང་གི་ཞིང་
 ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱིམ་བསྐྱམས་པའི་ས་གནས་ཁག་བཅུ་དྲུག་(རྩ་ཉེ། ཐེན་ཅིན།
 ལའོ་ཉིང་། ཉི་ཤེ། ཉི་ནན། ཉན་རྒྱུ། ཅང་ཤུའུ། ཅང་ཤེས། ཉུ་ཤེ། ཉུ་
 བན། ཡན་རྒྱུ། ཉན་ཤེས། ཉན་ཤེས། ཉུ་ཅང་། རྒྱང་ཆིང་། ཡུན་
 བན་)གི་སྒོ་བ་འབྲིང་ནང་བོད་རིགས་འཛིན་གྲ་འཇུགས་གཉེར་བྱས་པའི་ནང་
 སྒོ་མ་ ༧༤༠༠ བཅས་ཡོད། དེ་མིན་ལས་རིགས་ལག་ཆ་ལ་སྒོ་བ་གསོ་དང་དར་
 མའི་སྒོ་བ་གསོ། ཡིག་ཚུངས་མེལ་བའི་སྒོ་བ་གསོ་བཅས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་
 གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་བཅས་དེ་དག་གི་སྒོ་གྲ་ས་རང་རྒྱངས་ཀྱི་སྒོ་བ་གསོའི་
 བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཐོང་བྱུང་བ་མ་ཟད།
 སྒོ་གྲ་དེ་དག་ནས་སྒོ་བའི་ཆེད་ལས་དགེ་རྒན་དང་། ལག་ཆ་ལ་མི་སྒྲ། ཆེད་
 རྒྱ་ཞིབ་འཇུག་པ། མི་རིགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་བཅས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་ཚོས་རང་རང་གི་ལས་གནས་སྒོ་གྲ་ལས་ཀྱི་ལྷན་དང་མི་ཉུང་བ་
 ཞིག་རང་སྒྱིང་རྒྱངས་དང་། ཐིང་། ལུས། རྒྱང་བཅས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་ཀྱི་འགན་
 འཁུར་ནས་འཐབ་སྒྲོགས་ཁག་གི་ནང་རྒྱང་འཛིན་གཙོ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་འདོན་
 བཞིན་ཡོད།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་དཀར་ཡིག་སྒོ་གྲ་ནས་དེང་རབས་ཆེན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་
 སྒོ་བ་བྱེད་བྱས་པའི་བྱུང་འབྲས་བཟང་པོ།

རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གཏན་འཁེབས་གནང་བའི་ཆ་བྱིམས་དོན་ཆེན་
 བཞི་པའི་ནང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་གི་དམིགས་བསལ་

ཁྱད་ཚེས་དང་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་
 རིག་གནས་ཁོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་གོམ་སྤྲེལ་མཚུགས་སུ་གཏོང་ཟུ། ཞེས་
 འཁོད་པ་དང་། ༡༩༥༧ལོར་ཁྱུང་ཁབ་ཀྱིས་མི་རིགས་སྒྲོབ་གསེའི་འཕེལ་ཁྱུས་
 གཏོང་རྒྱའི་ཐད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་དོན་ཚན་བཅུ་བརྒྱའི་གནད་མཛད་པའི་ནང་
 གསལ།

༡. གངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསེའི་ཐོག་མི་རིགས་
 འདྲ་མཉམ་གྱི་ཁེ་དབང་དང་། མི་རིགས་རང་སྤྱོད་གི་དབང་ཆ་འགན་སྲུང་བྱ་
 ཟུ།

༢. གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་དངོས་དང་བརྟམ་ནས་སྒྲོབ་ལྷ་
 གཉེར་དགོས་ཤིང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚེས་དང་ས་ཁུལ་གྱི་ཁྱད་ཚེས་ལ་དོ་སྣང་
 གིས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྗང་བ་བྱ་དགོས།

༣. ཁྱུང་ཁབ་ཀྱིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་སྒྲོབ་གསེའི་བྱ་གཞག་མཚུགས་
 ལྷན་འཕེལ་ཁྱུས་གཏོང་རྒྱུ་རོགས་རམ་བྱ་ཟུ།

༤. མི་རིགས་དཔེ་ཁྱབ་དཔྱད་ཁག་འཛུགས་གཉེར་ལ་ཕྱགས་སྒྲོན་ལྷག་ཟུ།

༥. མི་རིགས་སྐད་ཡིག་སྒྲོབ་ཁྱད་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐུལ་དྲུ་
 ལྷན་བའི་རིག་གནས་སྒྲོལ་རྒྱུ་དར་སྤེལ་གཏོང་ཟུ། ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར།
 ༡༩༥༧ལོར་ཁྱུང་དབྱང་གིས་བསྐོང་ས་འཛོགས་གནང་བའི་ཐེངས་གཉིས་པའི་
 བོད་སྤྱོད་ལས་དོན་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ཁྱུང་ཁབ་སྒྲོབ་གསེའི་ལྷ་
 ཡོན་ལྷན་ཁབ་གི་དབྱུགས་ལྷན་པས། སྒྲོབ་ལྷ་རྒྱུང་འབྱེད་གཉིས་ལ་བོད་ཀྱི་
 སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སྒྲོབ་ཁྱད་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོར་བཟུང་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྒྲོབ་
 གནང་བའི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཟུང་། ༡༩༥༥ལོར་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་
 དམངས་སྤྱི་དགའ་གིས་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྒྲོབ་སྤྱོད་
 དང་། བོད་སྤྱོད། འཕེལ་ཁྱུས་གཏོང་རྒྱའི་གཏན་འབེབས་(ཆོད་བརྒྱའི་ལག་

བཟུང་)གནང་ཞིང་ཁོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དང་། བོད་སྤྱོད། དར་སྤྱོད་གཏོང་བའི་མཛུབ་ཉམ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 བཅུགས་ཡོད། བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གསེ་ཚན་ཙལ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གིས་༡༩༥༩ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་གཏན་
 འཁེབས་གནང་བའི་དཀོངས་དོན་ཁག་ལག་བཟུར་བྱ་བའི་སྐོར་ཞིབ་པའི་
 སྤྱོད་ཡིག་བཅས་པ་མ་ཟད། ལྷ་ས་སྤྱོད་འཁྱེད་དང་། སྤྱོད་ཁྱེད་སྤྱོད་འཁྱེད་
 དང་པོ། ལྷ་ས་སྤྱོད་སྤྱོད་འཁྱེད་གཉིས་པ། གཞིས་ཆེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འཁྱེད་བཅས་ལ་ཆོད་ལྷའི་འཛིན་གྱི་བཅུགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་
 དེར་རབས་ཀྱི་ཆིས་དངོས་རྒྱུ་གསུམ་སྤྱོད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་
 གཏོད་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཆིས་དངོས་རྒྱུ་གསུམ་སྤྱོད་ཁྱེད་ཁྱེད་
 མཁམ་ཀྱི་དགེ་ཆུན་དཀོན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་དམིགས་ནས། བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཏོད་ཐོག་ཞིང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལང་དགེ་ཆུན་སྤྱོད་བཟུར་འཛིན་གྱི་གསུང་འབུམ་
 དང་། ཆོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁང་རྒྱུ་པ་བཅས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ༡༩༥༩ལོའི་ལྷན་
 ཁྱེད་སྤྱོད་དྲུང་དྲུང་པོ་ནས་བཟུང་ལོ་གཅིག་རིང་ཆོད་ལྷའི་འཛིན་གྱི་ཁག་ལ་སྤྱོད་
 ཁྱེད་དངོས་ལྷ་ཁྱེད་པའི་ཆོད་ལྷའི་ནང་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ནས་ཉམས་སྤྱོད་གསེག་
 འཛིན་དང་ཚུགས་བཅོས་ས། གནང་དོན་འཆོལ་ཞིབ་བཅས་བྱས་པ་མ་ཟད།
 བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གསེ་ཚན་ཙལ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་། བོད་རང་
 སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཁང་བཅས་ཀྱི་དབུ་བྱིན་རྣམ་པས་ཆོད་ལྷའི་འཛིན་གྱི་ཁག་དང་། དེ་མིན་ཀྱི་
 སྤྱོད་གྲུང་འཁྱེད་གཞན་དག་བཅས་ལ་ཐངས་མང་པོར་རྟོག་ཞིབ་གནང་ཞིང་།
 ༡༩༩༠ལོའི་ལྷན་ཁྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཆིས་དངོས་རྒྱུ་གསུམ་སྤྱོད་
 ཁྱེད་ཁྱེད་པའི་ཆོད་ལྷའི་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པའི་ཆོགས་ཆེན་འཆོགས་སྐབས་ཀྱི་མཇུག་བཅོས་སྤྱོད་ཆུང་ཁག་བཟུན་
 (བོད་ཡིག་རྒྱ་ཡིག་ཆིས་དྲིག་ལོ་རྒྱུས། རྒྱེད་དོས། ས་ཁམས། ཆབ་

མིང་)གྱི་སྒྲིབ་སྐོར་གང་ས་ཡང་དང་པོ་ཐོབ་མཁན་མི་བཞི་དང་། སྒྲིབ་ཚན་རྒྱུ་
པའི་ཡང་དང་པོ་ཐོབ་མཁན་མི་དགུ་བྱུང་བ་ནས་སྐྱི་རྒྱུ་རལ་འབྲས་རྒྱ་ཚད་རྒྱ་
ཡིག་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱུ་འབྲས་ཐོབ་
པའི་རྒྱུ་ཚད་མཐོག་ས་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་གཞིས་རྩེ་ས་གནས་སྒྲིབ་འབྲིང་ལ་
རིམ་པ་དང་པོའི་བྱ་དགའ་དང་། རྩེ་ཁ་ས་གནས་སྒྲིབ་འབྲིང་ལ་བྱ་དགའ་རིམ་
པ་གཉིས་པ། རྩེ་ས་སྒྲིབ་ལྷ་འབྲིང་བར་བྱ་དགའ་རིམ་པ་གསུམ་པ་བཅས་ཐོབ་
པ་དང་། སྒྲིབ་ལྷ་ཁག་གཉིས་ལ་གཉིས་ཆད་སྐོར་གྱི་ཡན་ཆད་བཅད་པ་བཅས་བྱ་
དགའ་ཆད་གཅོད་ཀྱི་ལག་ལེན་ནན་པོ་བསྟར་ཡོད། དེ་ནི་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་
སྒྲིབ་གསེའི་ཐོག་ལ་སྒྲོན་ཆད་བྱུང་མ་ཆུང་བའི་རྒྱལ་ཁ་གསར་པ་ཞིག་བྱུངས་པ་
རེད།

གསུམ། ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེའི་ཆ་རྒྱུན་ལོགས་ལྷ་ཕྱིན་པ།

རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེའི་དར་སྐྱེལ་གཏོང་བར་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་
མང་པོ་ཞིག་དཀོས་པ་དཔེར་ན་སྒྲིབ་དེབ་དང་། རྒྱར་བལྟའི་དཔྱད་གཞི།
སྒྲིབ་ཁང་། སྒྲིབ་ཁང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་། ཟུ་ཁང་། ལྷས་རྩལ་ཁང་། དཔེ་
རྒྱན་ཁང་བཅས་དཀོས་པ་དང་། སྒྲིབ་བྲིད་བྱ་ཐབས་ལ་ཡང་གཞུགས་ལྡན་དཔེ་
རིས་དང་། སྒྲིབ་གཞུགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་བརྟན་འཕྲིན། དངོས་སྒྲིབ་ཆོད་ལྟའི་
སྒྲིབ་ཆས་སོགས་དེར་རབས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བྲིད་ཡོ་བྱད་མང་པོ་དཀོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད། ད་སན་པོ་བཞི་བཅའི་རིང་རྒྱན་སྒྲིབ་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེབ་ཡོད་ཐོག་
གསར་ཏུ་གྲོ་བ་དེ་དོན་བཟུས་གནད་ལ་འཁེལ་བའི་སྒྲིབ་དེབ་རྩ་ཅང་མང་པོ་དཔེ་
རྒྱན་འབྲེམས་སྐྱེལ་བྱས་པ་མ་ཟད། རྒྱར་བལྟའི་དཔྱད་གཞི་ཡིག་རིགས་ཐད་ལ་
ཡང་རྒྱ་ཐོད་སྐད་ཡིག་རྒྱུ་པའི་དཔེ་དེབ་དང་། རྒྱ་ཐོད་ཤན་རྒྱུར། དཔྱིན་རྒྱ་
ཐོད་གསུམ་ཤན་རྒྱུར་བཅས་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་རྒྱས་བཟུས་ལྡོམ་ཆོགས། ཡིག་རྒྱུངས་
སེལ་བའི་སྒྲིབ་དེབ་དང་། གྲོ་བ་དེའི་གཏམ་རྒྱུད། ཡི་གེ་དང་རི་མོ་རྒྱུང་འབྲེལ་
གྱི་སྒྲིབ་དེབ། ཐོད་སྐད་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་བརྟན་འཕྲིན་དང་། སྒྲིབ་བརྟན་བཅས་

འཕེལ་རྒྱས་མཚུགས་པོ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་བརྩོན་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཡིག་སྐོར་སྣ་
སེལ་བའི་ཐད་ལ་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན་དང་ཐོན་སྐྱེས་རེད། གཞན་ཡང་སློབ་
ཁང་དང་། དགེ་སློབ་ཀྱི་སྡེ་ཁང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་། རྒྱས་ཁང་བཅས་ལ་ལོ་
རེ་བཞེན་འཇུགས་སྐྱོན་བྱས་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་རེ་ཆེར་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱེས་
ཆད་བྱུང་དེར་རབས་ཅན་དང་། ལྷན་དེར་རབས་ཅན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་གསུང་ཡོད།
སློབ་གཞི་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཆ་མཚོན་ན། སྤར་ཡོད་པོད་སྤྲོང་ས་མི་
དམངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གི་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཏུ་སོང་ཐོག་སློབ་ལས་ཅན་དང་།
རང་འབྱུལ་ཅན་ཏུ་བྱུང་ཐིག་པ་དང་། དཔེ་སྐྱོན་གྱི་མཚུགས་ཆད་དང་གྲངས་
འཛོར་གང་གི་ཐད་ནས་བཤད་ན་ཡང་། པོད་ཞི་བས་བཅོངས་འཕྲལ་མ་ཐོབ་
མོང་ལས་ལྡབ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལེགས་སྤྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་རྒྱུ་རིག་
གནས་ཀྱི་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་རྒྱར་སློབ་བྱེད་ཆེད་པོད་སྤྲོང་ས་ཀྱི་ཆོགས་ཆན་
རིག་ཁང་གིས་གནའ་རབས་དཔེ་རྟིང་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་བཅུགས་པ་ནས་ད་བར་ལོ་
ངོ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་རིང་དེ་སྐོན་དཔེ་སྐྱོན་གཏན་ནས་བྱེད་མ་རྒྱུར་བའི་དཔེ་རྟིང་
ལག་བྲིས་མ་ཁག་ཅིག་དཔར་སྐྱོན་འབྱེམས་སྟེལ་བྱས་པ་དེས་སློབ་རྒྱུ་རིག་
གནས་དང་འབྲལ་ཡོད་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་བྱིད་ཐད་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་
དཀོན་པའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་བཅས་བྱུང་ཡོད།

སློབ་གཞི་ཙོམ་སྒྲིག་གི་ཐད་དེ་སྐོན་དེར་རབས་ཀྱི་ཆིས་དངོས་རྩིས་གསུམ་
རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ནས་སློབ་བྱིད་བྱེད་པ་ལས་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་
སློབ་བྱིད་བྱེད་རྒྱར་མཁོ་བའི་སློབ་དེབ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་བཅས་
གཏོང་ཆེད་སློབ་གཞི་ཙོམ་རྒྱར་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་བཅུགས་
ནས་ལོ་མང་རིང་ཙོམ་སྒྲིག་དང་བྱུང་ག་ཐེངས་མང་བྱས་ཏེ་ད་ཆ་སློབ་གྲྭ་རྒྱུར་
འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ཆིས་དངོས་རྩིས་གསུམ་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་བྱིད་
བྱེད་བྱུབ་པའི་སློབ་དེབ་ཙོམ་སྒྲིག་བྱས་ཐིག་ཏེ་དེར་སྐབས་དངོས་སྤྱེད་སྤྱོད་
གཏོང་སྤུས་མ་ཟད། སྤང་ཕྱོན་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་

སྒྲིབ་གསེང་གསུམ་གཉིད་དང་ཤོར་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་མཉམ་གཞི་བཅིང་ཐིག་པ་རེད།
བཞི་པ། སྒྲིབ་བྱིན་ཡོད་ཀྱི་དེར་རབས་ཅན་ཏུ་ཐུང་འགྲུགས་པ།

མིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེང་འཕེལ་རིམ་དེ་ཐོག་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཡིག་
མེད་སྐབས་ཆེད་ལས་དགེ་ཆེན་གྱིས་དགེ་སྤྲུག་ལ་ངག་སྒྲོབ་ལུས་བྱིན་ལྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་དང་། དེ་ནས་ཡིག་ཐུང་རྒྱུ་སྒྲོབ་བྱིན་ཀྱི་ནང་དོན་ཡིག་མེད་ཐོག་བཞོད་ནས་
སྒྲིབ་བྱིན་ལྱེད་པར་ཡར་རྒྱས་ཐུང་ཞིང་། དེ་རྒྱུ་དཔར་རྒྱན་ལག་ཙམ་དར་
རྒྱས་སྒྲོབ་དེ་བཟང་པོ་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་ནས་སྒྲོབ་བྱིན་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ཏུ་སྤང་
བ་དང་། དེ་རྒྱུ་སྒྲོབ་གྲུགས་གཉིས་ལྟན་གྱི་བརྒྱན་འཕྲིན་ཐོན་ནས་སྒྲོབ་བྱིན་
ཀྱི་རྒྱས་ཆད་དང་། བརྒྱགས་ཆད། སྒྲོབ་མའི་ཤེས་ཆད། སྒྲོབ་བྱིན་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་
བཅས་ལྟ་བུ་ཤར་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་
ནས་ཤོར་དུ་ཡོད་པའི་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ཤས་གནང་སྟེ་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་བརྒྱན་
འཕྲིན་སྒྲོབ་གསེང་ཁ་ཆེན་འཕྲུགས་རྒྱན་ལུས་ཐིག་པ་མ་ཟད། བརྒྱན་འཕྲིན་
ཐོག་ནས་ལུས་ཉགས་དང་། ལྟན་ངག་ལོ་རྒྱུས། ཡང་ཅིས་བཅས་སྒྲོབ་བྱིན་
ཀྱི་ལྷན་གྱི་ལམ་ཙམ་ཐིག་ནས་ཆོད་ལྟེན་སྒྲོབ་བྱིན་དང་ས་ལྷན་ལྱེད་འགྲུགས་ཡོད་
ཅིང་། འབྱུང་འབྱུང་སྒྲོབ་ལྷན་ཆུང་འབྱུང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་ཆན་ཁག་ཆང་མ་
པོད་སྐད་བརྒྱན་འཕྲིན་ཐོག་ནས་སྒྲོབ་བྱིན་ལྷན་ལྷན་པ་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། པོད་ཀྱི་
རྒྱན་སྒྲོལ་རིག་གནས་རྣམས་ཀྱང་བོད་སྐད་བརྒྱན་འཕྲིན་ཐོག་ནས་སྒྲོབ་བྱིན་
ལྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་བརྒྱན་ཡོད་པ་དེས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཐུབ་
པོད་སྤྱོད་ས་ཡོངས་དང་བཟོ་ཞིང་འགྲོག་གསུམ་གྱི་མང་ཆོགས་རྣམས་ལ་རྒྱན་
སྒྲོལ་རིག་གནས་དང་། ཆན་རིག་ལག་ཙམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ཆད་ཤོར་མཐོར་
གཉོད་ཐུབ་པ་དང་། པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྒྱས་པ་ལྷུང་ལས་ལྷག་
པ་འདོན་ཐུབ་པ། དབྱས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལུས་སྐད་གཅིག་ཐུང་ལྱེད་
ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་བརྒྱུད་སྐབས་ཆེ་བའི་མན་འབྲས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོན་
རྒྱུ་རེད།

ཐུབ། རང་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་གསེའི་ཆོད་དོན་ཞིབ་འཇུག་ལྟན་ཁང་དང་
སྤྱོད་གསེའི་དུས་དེབ་གཉེན་བ།

ཐོད་ཞི་བས་བཅིངས་འཁྱལ་མ་ཐོབ་ཤོང་ཐོད་ཀྱི་མཁམ་པ་སྒྲོན་ཕྱོན་
ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་གསེའི་པ་འེ་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་གནང་ཏེ་ཚུལ་ཡིག་མང་པོ་སྒྲེལ་
བར་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་གསེའི་ཐོག་གི་གནད་དོན་ཁག་མང་པོར་ཆེད་
དམིགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཆོགས་པ་ཟུར་དུ་བཅུགས་སྤྱད་མེད་
ལྟམ། སྤྱོད་གསེའི་ལས་དོན་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་པའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་
ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟུར་བར་ལུས་ཡོད། དེར་རབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་དཔལ་
འབྱོར་འབྲན་བཟུར་དང་། ཆོན་རིག་ལག་ཙམ་གྱི་འབྲན་བཟུར། རེས་ལྷན་མི་
ལྷ་གསེ་སྤྱོད་གི་འབྲན་བཟུར་བཅས་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་གནས་ཡོད་ལྟམ།
སྤྱོད་ལྷ་ཁག་གི་སྤྱོད་གསེས་ཐོན་སྐྱེད་ལྷས་ཀྱི་ཕྱགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གོང་
འཕེལ་ཐོག་ལ་བརྟོན་པའི་ལྷས་པ་ཆེ་ཆུང་དེ། སྤྱོད་ལྷ་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་རེས་
ལྷན་མི་ལྷའི་རེས་རིག་གི་ལྷས་པ་དང་། འཛོན་ཐང་གི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་
མཐོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྱོད་གསེའི་རིག་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་དེར་ནང་དོན་
ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཉིང་བཟབ་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

དེར་བརྟེན་༡༩༥༤ལོར་ཐོད་རང་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་གསེའི་རིག་གཞུང་
ཞིབ་འཇུག་ལྟན་ཆོགས་ཐོག་མར་བཅུགས་ཤིང་། ལྷན་ཆོགས་དེས་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ནང་དང་། སུན་ཁྲུ་མི་རིགས་ཁག་གི་སྤྱོད་གསེའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། ལྷགས་
པའི་གནད་དོན། རང་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་གསེའི་ལྷར་
སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱ་སུས་ཐོག་སྤྱར་ཡང་
༡༩༥༥ལོར་ཐོད་སྐད་ཐོག་ནས་དེར་རབས་ཆོན་རིག་གི་རེས་ཡོན་སྤྱོད་གསེ་
གང་འདྲ་བྱེད་རྒྱའི་གནད་དོན་དེར་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ། རང་སྤྱོད་ལས་ཐོད་
སྐད་ཡིག་སྤྱོད་གསེའི་ཞིབ་འཇུག་ལྟན་ཆོགས་བཅུགས་ཏེ། རང་སྤྱོད་ལས་སུ་ཐོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྒྲེལ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ནང་ཐོན་པའི་དགེ་མཚན་དང་།

སྒྲིབ་ཆ། གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཕྱ་ཐབས་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཐོག
 ༡༧༥ པལོ་ནས་བཟུང་འདི་ལོའི་ནམ་དུས་དང་པོའི་བར་《བོད་ཡུལ་སྒྲིབ་
 གསེ་》ཞེས་པའི་བོད་ཡིག་དུས་དེབ་ཐེངས་བཅུ་ལ་བརྟན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རྒྱལ་
 ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དང་། སྒྲིབ་ཆ་མི་རིགས་ཁག་རང་ཡུལ་གྱི་གནད་
 རབས་དང་དེར་དུས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྒྲིབ་གསེ་རིག་པ།
 སྒྲིབ་བྱིད་ཕྱ་ཐབས། སྒྲིབ་གསེས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་བརྟན་པའི་རྒྱས་པ། ཡིག་
 རྩེངས་ཐེལ་རྒྱར་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གིས་བརྟན་པའི་རྒྱས་པ་སོགས་
 ཆེད་ཚོམ་ནང་དོན་ཕུན་ཕུན་ཆོགས་ཤིང་གསེན་ཉམས་ལྡན་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་ལོ་
 བདེ་བ། རྒྱས་བསྐྱས་མཆམས་ཤིང་གནད་ལ་འཁེལ་བའི་སྒྲིབ་ནས་དབྱུང་གཞི་ཏ་
 ཅང་མང་པོ་བརྟན་ཡོད་སྟབས། རྒྱ་ཆེའི་དགེ་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་གསེའི་ལས་དོན་མི་
 ལྷ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གནད་དོན་མཐོང་བྱུང་བ་དང་། གནད་དོན་ཐག་
 གཅོད་ཕྱ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་འཆོལ་བྱུང་བ་ཡོང་རྒྱའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་རེད། ཤོར་དུ་
 བཤད་པ་དེ་ཆོ་ནི་ད་ཕན་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེའི་
 ཐད་ལ་བྱུང་འབྲས་དང་རྒྱལ་ཁ་མང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆ་ཤས་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་
 ཡིན་ཞིང་། ད་ཕན་ཐོབ་པའི་བྱུང་འབྲས་ལ་ཕྱི་མིག་བརྟ་སྐབས་རང་ཡུལ་གྱི་
 རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེའི་ཐོག་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ནི་གཟི་བརྒྱུད་ཆེ་ཞིང་
 འོད་སྟོང་ལྡན་པ་རང་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་ལམ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ། མདུན་
 རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲིབ་ཆ་དང་དཀའ་ངལ་ལྡོ་ཆོགས་འབྲད་མི་དོན་ཅིང་། བྱང་གོ་
 བྱང་ཁྱེད་ཉར་གི་ཡང་དག་པའི་འགོ་བྱིད་དང་། སྒྲིབ་ཆ་མི་རིགས་ཁག་གི་ལྷག་
 བསམ་ནམ་དག་གི་རོགས་རམ་འོག་སྒྲིབ་གསེའི་ལས་དོན་ཐོག་གི་སྒྲིབ་ཆ་དང་
 དཀའ་ངལ་གང་ཡོད་ཐེལ་བྱུང་བའི་གདེང་ཚིད་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་
 ཡིན།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་སྟེ་གསལ་སྐྱོད་ ཀྱི་ཐོག་མའི་བསམ་ཚུལ།

མཁས་མཛངས་ལུ་པའི་ཏུང་ཏུང་གི་དབུ་བྱེད་ཡང་དག་པའི་
འོག་དང་ཏུང་གི་མི་རིགས་སྤྱི་ཅུས་ཀྱི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་འོག་མི་བཞེང་ན་
རིང་ས་ཤོག་ཁ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གཏོང་པམ་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་
ཁག་གི་ཆབ་སྤྱོད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས། འཕྲོད་བཞེན་བཅས་
གང་ཅིའི་ཐད་སྐམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཤིང་ཆུ་དང་ཐད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་བས་ཀྱི་
དཔལ་འབར་བའི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་
རིགས་ཁག་གི་དགེ་སྦྱོར་ཆང་མས་ཆན་རིག་སྦྱོར་སྦྱང་དང་། རིག་གནས་སྦྱོར་
སྦྱང་། ཆབ་སྤྱོད་སྦྱོར་སྦྱང་བཅས་མ་བསྐྱལ་རང་མོས་ཀྱི་རྒྱར་བཙོན་རང་བཞིན་
མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་འདི་ཉིད་དེང་རབས་ཅན་བཞིའི་རྒྱལ་
ཁབ་སྐྱོབས་ལུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཆེད་འབད་བཙོན་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་
འདིར་ངས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་དཔེ་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཁ་ཤས་དབུད་གཞིའི་ཆེད་ཏུ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན།

དང་པོ། རྒྱུ་ཡིག་གི་ཟེར་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་སྐྱོད།

གནད་འབས་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་མང་ཆེ་བའི་ནང་བཤད་སྟེལ་ལ། ①
ཡིག་གི་ཟེར་བ་ནི་མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚཱ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་
ངོས་འཛིན་པ་དང་། སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རི་མོ་དེ་ལ་ཡིག་
གཞུགས་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་ཡིག་ངོ་མ་མིན་ཟེར། དེང་སང་ང་རང་ཆོའི་

གོམས་གཤིས་སྐྱོན་ཡིག་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ན་བར་སྐོས་མ་ཐག་སྐྱོན་ཤུའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱ་གདངས་མཆོན་ཕྱེད་གྱི་རིམ་དེ་ལ་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་
 དང་ཡིག་དང་ཡིག་གཟུགས་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཕྱེད་གྱི་ཡོད་
 ལྟ་བུ། བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་དཔེ་དེ་བ་མང་ཆེ་བའི་ནང་མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་
 ཚྭ་གཞི་ཡིན་པའི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་དེ་ཡིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མཐོང་དུས་
 གད་མོ་མོར་མདོག་ཁ་ཤི་རེད། དེ་ལ་བསམ་སྒྲིལ་བ་རྒྱ་བརྒྱུ་མཆོན་མེད་
 པ་མིན་ཏེ། གད་ལགས་ཟེར་ན། མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གཞི་ཡིན་པའི་སྐད་
 ཀྱི་སྐྱ་གདངས་དེ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་བརྟུ་རྟུགས་ཡིན་པར་
 བརྟུ་དེ་ལ་ཡིག་ཞེས་ཟེར་ཆོག་པ་དང་། སྐྱ་གདངས་དེ་རིམ་རྒྱས་པ་ལ་ཡིག་
 གཟུགས་ཞེས་ཟེར་ཆོག་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རེད། མི་ཡི་རིགས་
 ཐོག་མར་བྱུང་ནས་གདོད་མའི་སྐྱ་ཆོགས་སྐབས་མི་རྣམས་སྐབ་མོང་སྐྱ་འཆོ་བ་
 གྱུ་ལ་བ་དང་སྐྱ་སྐྱེད་བྱས་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནང་མི་དང་མི་ཡི་བར་ལ་ཁ་བཤུ་
 རྒྱུ་འུར་བའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་པ་དེས། མི་རྣམས་སྐབ་མོང་གི་བྱ་སྐྱོད་
 གཅིག་ལྟར་ཞིག་ཡོང་རྒྱར་སྐྱུ་ལ་འདྲེད་བྱུང་ཞིང་། མི་རྣམས་སྐབ་མོང་གི་སྐྱ་
 མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་སྐད་བརྟུ་གཅིག་ལྟར་ཞིག་ཆགས་སྐབ་པ་བྱུང་བ་དང་། ཐོག་
 མའི་སྐབས་ཀྱི་བརྟུ་རྟུགས་དེ་ནི་སྐད་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ཏུ་ཅང་སྐབས་
 བདེ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། སྐད་རྒྱག་པ་དེས་མ་ཐོང་བའི་ཆ་རྣམས་ལག་པའི་བརྟུ་
 དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་ལ་བརྟུ་ནས་གོ་ཐབས་ཕྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ② ནང་
 འོན་ཡོད་པའི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་དེ་ལ་སྐད་བརྟུ་འཕྲིན་ “སྐད་ཀྱི་བརྟུ་རྟུགས་”
 ཟེར་བ་དང་། ལག་པའི་བརྟུ་ལ་བརྟུ་ནས་ནང་འོན་གོ་སྐབ་པ་དེ་ལ་ “ལག་
 བརྟུ་” ཟེར་གྱི་ཡོད། འཆོ་བ་དངོས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་སྐྱོན་ཡིག་ཟེར་བའི་མིང་དེ་
 ན་བར་གོ་མ་ཐག་སྐྱོན་ཤུའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱ་གདངས་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་བརྟུ་རྟུགས་ཡིན་པ་དང་།
 བ་ལས། རིམ་དེ་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་བརྟུ་རྟུགས་ཡིན་པ་དང་།
 མཐོང་མན་མི་འདྲ་ཞིང་ནང་འོན་ཡོད་པའི་སྐྱ་གདངས་དེ་བསམ་སྒྲིལ་མཆོན་ཕྱེད་

ཀྱི་བར་ནགས་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་བསམ་སྒྲིའི་ནང་འཁོར་བྱལ་གྱི་མེད་པ་རེད།
གནའ་རབས་ཐོད་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་ནང་བཤད་པའི་ཡི་གེའི་རིས་འཛིན་བྱེད་
སྤངས་དང་ར་ཆོའི་འཆོ་བ་དངོས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་སོགས་ཡི་གེའི་རིས་འཛིན་བྱེད་
སྤངས་བར་ལ་བྱུང་པར་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་དུ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་སོ་སོར་
རྒྱ་མཚན་རེ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པས་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཉིས་པ། ཐོད་ཡིག་གི་མེ་རྒྱས་དང་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་།

དེར་སངས་ར་ཆོས་ལེན་རྒྱུད་བྱེད་ལྷན་ཡིན་པའི་ཐོད་ཡིག་འདི་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུར་ཡི་
གེ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་གསར་པའི་མིང་ཆོག་ཁ་སྒྲོན་བྱེད་དགོས་
པ་ལྟར། དེ་མིན་ཐོད་རིགས་ཀྱི་འཆོ་བ་དངོས་ནང་གི་སྐད་ཆ་གང་ཡོད་ཡི་གེ་
འདི་རང་གི་སོག་ནས་བྲིས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ཡི་གེས་མ་ལྟར་བ་མེད་ལ། ཡིག་
གཟུགས་ཀྱང་མང་པོ་མེད་སྟབས་སྒྲོབ་རྒྱུར་བྱེད་བདེ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

སྒྲོ་མཐུན་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོད་ཡིག་གིས་ལྟར་གི་མི་འདུག་པས་ཐོད་ཡིག་
གསར་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་
གསར་པ་རེ་བྱུང་དུས་མིང་དང་ཆོག་གིས་མ་ལྟར་བ་དེ་མཐོང་ནས་ཡི་གེས་ལྟར་
གི་མི་འདུག་ཅེས་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱེས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཞིགས།
བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་གསར་པ་རེ་བྱུང་རྗེས་མིང་དང་ཆོག་གསར་པ་བཟོ་དགོས་
པ་ནི་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཆང་མའི་ཡི་གེ་ཡང་དེ་འདྲ་ཤ་སྟག་རེད། ཡི་གེ་
ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཆང་མའི་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་ཙམ་ཡིན་
པའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ནི་མི་རིགས་དེའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རིམ་
མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་ཆགས་པ་དང་། ལྷན་བརྒྲུ་ཆོད་པ། འཕེལ་རྒྱས་
བྱུང་བ་བཅས་ཡིན་སྟབས་སྐད་ཆ་ཤོད་སྟངས་ཆ་ཆང་ཞིག་ཆགས་ཟིན་པ་དང་།
སྐད་ཆ་དེ་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སོག་ཆ་ཆང་བར་བྲིས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།③
དེར་སྐབས་སྒྲོ་མཐུན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་དེར་དུས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་
དོན་ནམས་མི་རིགས་གཞན་ཀྱི་ཡི་གེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སོག་བརྒྱུར་སྤྱབ་

པ་དང་། བྱ་དངོས་གསར་པའི་མིང་ཚིག་གསར་གཏོང་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདྲོད་པ་ཁེངས་ནས་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གནའ་རབས་ཡི་གེ་དང་ཚུལ་ཡིག་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། གནའ་བཟང་དེར་སྒྱུར་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། གནའ་རབས་པོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེའི་ནང་། །མ་མཐོང་མུར་ན་མེད་པ་མེན། །ཁྱེད་ཀྱིས་མ་མཐོང་ཤེས་བྱ་མང་། །པོར་བྱས་མ་བསྟོད་ལམ་འགྲུང་མང་།④ ཟེར་བ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་མ་སྒྱུར་བ་དང་། མཐོང་མ་སྒྱུར་བ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བསྟོད་ནས་པོད་ཡིག་གིས་ཐུང་གི་མི་འདུག་མཐེན་བར་བདེན་པ་བདེན་ཐུབ་དང་། ཁེངས་བརྒྱུད་གི་སྐོ་ནས་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ཚུལ་ཡིག་དང་། བརྒྱུར་བའི་ཡིག་རྣམས་ཚིག་སྒྱུར་གསོན་ཉམས་ཐུན་པ་དང་ནང་དོན་ལྡན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ། གོ་བསྐོན་སྒོ་འབྲུགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་བཅས་ཡོང་གི་རེད།

དེར་སང་ང་ཚོས་པོད་སྒྱུར་བྱས་པའི་པོད་ཡིག་འདི་ག་ཏུས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ལ། པོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་པ་ལྟར་ན།⑤ རྒྱལ་པོ་སྤྲོད་བཅའ་ཞམ་པོའི་གོང་ཏུ་པོད་ལ་པོན་པོའི་ཚོས་ལྷགས་དར་རྒྱུས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ལྟ་བུ་ཡིག་མེད་ཟེར་བ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། པོད་ཡིག་དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟག་གཟིག (རྒྱལ་པོ་སྤྲོད་བཅའ་ཞམ་པོའི་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བའི་སྟག་གཟིག་ནི་ཨ་ལ་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་སྤྲོད་བཅའ་ཞམ་པོས་སྤྱི་དབང་བཟུང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བའི་སྟག་གཟིག་ནི་དབྱི་ལང་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། ཞིབ་ཆ་⑥ གཞན་ཏུ་གསལ་) གི་སྤྲངས་ཡིག་ཟེར་བ་ཞང་ཁྱེད་གི་ཡིག་ཅན་ཏུ་བརྒྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་སྒྲན་བྲག་གི་ཡིག་ར་བརྒྱུར་བ་དང་། དེ་རིམ་བཞིན་དབྱ་ཅན་དང་འབྲུ་མར་འབྲུར་བ་ཡིན་ཟེར། པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོས་⑦ རྒྱལ་པོ་སྤྲོད་བཅའ་ཞམ་པོའི་གོང་ཏུ་པོད་ལ་ཡིག་མེད་ཅིང་། སྐོན་པོ་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ཏེ་ས་རྒྱ་གར་གྱི་ན་ག་རའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་ཡིག་གཟུགས་གསར་གཏོང་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད།

དེ་ནི་ཐོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་གསར་དུ་
 བཅོས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཐོད་ཡིག་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་
 ལ་དཔེ་བྱས་ནས་བཅོས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་མིན། རྒྱ་མཆོན་ནི། ཡི་གེ་ཡོད་
 པའི་མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་
 གཞིར་བཟུང་ནས་བཅོས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཐོད་ཡིག་གྲུང་དེ་འདྲ་རང་རེད། དེར་
 བརྟེན་ངས་བསམ་པར། རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོའི་གོང་དུ་ཐོད་ཡིག་རྟེན་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁང་ཁྱུང་གི་ཡིག་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཆ་མི་ཆང་ཞིང་ཉ་
 ཅང་སྐབས་བདེ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐོན་སྡེད་གོང་འཕེལ་
 ཕྱིན་པའི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་བྱལ་གྱི་མེད་པ་རེད། སྤྱི་ཡོའི་དུས་རབས་
 བདུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ཐོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། མི་རིགས་གཞན་དག་དང་།
 བྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་བར་མཛའ་གྲོགས་ཀྱི་འགྲོ་འོང་བྱས་པ་བརྒྱུད་སྐར་ཡོད་
 ཐོད་ཡིག་རྟེན་པ་དེ་ལས་ཆ་ཆང་ཞིང་བརྟ་སྤྱོད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་
 པའི་ཐོད་ཡིག་གསར་པ་ཞིག་དགོས་མཁོ་བྱུང་བར་བརྟེན། མོག་མར་རང་ཉིད་
 ཀྱི་སྐོན་པོ་སྐོན་མི་སམ་རྩོལ་སྐོན་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་སྟེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་
 གེ་མཁས་པ་བཅུ་ཟེ་མི་ཕྱིན་དག་ཅན་དུ་བསྟེན་ཞིང་ཡིག་རིས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
 སྤྱོད་སྤྱོང་བྱས་ནས་ཐོད་དུ་ལོག་རྗེས་སྐབས་དེའི་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ལ་བརྟག་དཔྱད་
 ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་རོ་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐར་ཡོད་ཐོད་ཡིག་
 རྟེན་པ་དེར་ཆ་མ་ཆང་བ་རྣམས་ཁ་སྐོང་དང་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཏེ། ད་ལྟའི་
 ཐོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་གསར་གཏོད་དང་ཅུང་ཟད་ཆ་ཆང་ཞིང་གོ་རིམ་ཡོད་
 པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་«ལུ་མ་ཅུ་པ་»དང་། «རྟགས་འཇུག»སྐགས་
 བརྟ་སྤྱོད་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱུད་བཅམས་པ་བཅས་བྱས་པ་ནས་དེང་
 སང་རྩོས་ལེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཐོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་འདི་བྱུང་བ་རེད། ⑧
 ཞེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་མི་བཞི་རན་རེངས་ཤོག་ཁག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་

དུས་སྐབས་སྤྱི་མི་རིགས་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་
 དང་ཡི་གེ་ནི་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་སྐོས་དམའ་འབེབས་ལྟགས་ཆེན་བྱས་ནས་
 གཏོར་བཤིག་ཆབས་ཆེན་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་འོག རྫོ་མཐུན་མི་ཉུང་བ་
 ཞིག་གིས་བཤད་དོན་དུ། ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ཤེས་ཐོད་ཡིག་གསར་གཏོད་བྱས་པ་
 ཟེར་བའི་ཤོད་ཚུལ་དེ་དཔའ་བོས་ལོ་རྒྱུས་གསར་སྤྱོད་བྱས་པའི་ལྷ་ཚུལ་རེད་ཅེས་
 བཤད་པ་མ་ཟད། དེར་སངས་རྒྱལ་ལོད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཐོད་ཡིག་འདི་གི་མི་
 ཆོད་པ་དང་། རྗེས་ལུས་བཅས་སྐོས་ཡིན་པས་ཐོད་ཡིག་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་
 དགོས་ཟེར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་གསལ་མི་ཐོད་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་མཐོ་རིམ་པ་དེ་
 ཆོས་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་པར་གང་བྱུང་དུ་བཟོས་པ་ཞིག་
 ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་གསལ་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཟེར་བྱི་ཡོད་པ་རེད། ཤོད་ཚུལ་
 དེ་ཆོར་ངས་དྲི་བ་ཁ་ཤས་འདོན་རྒྱུར།

༡. དེར་སངས་རྒྱལ་ལོད་སྤྱོད་བྱེད་ལུས་ཡིན་པའི་ཐོད་ཡིག་འདི་རྫོ་སྤྱོད་
 ཡི་གེ་ཡིན་ལྟར་སྤྱོད་ཐོན་མི་ཐོད་རིགས་གཞན་དག་གི་སྐད་ཡིག་རིག་
 པར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ། ས་མོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་བཟོ་
 རྒྱུ་མཁའ་ཀྱི་མི་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས།

༢. དེ་དགོས་ན་མི་དེས་ཞིབ་འཇུག་བཟྱག་དབུ་བྱས་པའི་ཚུགས་
 བཟོས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞིག་མེད་ན་རྫོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་བཟོ་མི་བྱུང་པས་
 སྐབས་དེའི་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་རྗེས་ཚུགས་བཟོས་པས་པའི་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞིག་ཡོད་དམ་ཟེད། ཡོད་ན་དེ་ཚོ་མ་པ་རྩ་ལྟ་ཡིན་པ་
 དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ལ་མིང་གང་ཟེར་བྱི་ཡོད།

༣. རང་ལྟུང་དབུ་བཟྱེས་པའི་རྗེས་ཏང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་དབུ་བྱེད་
 ཟེར་འཇོས་པའི་འོག དེ་སྤྱོད་ཡི་གེ་མེད་པའི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་གཅིག་
 ལ་རིགས་རམ་བྱས་ནས་ཁོ་ཆོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་རྫོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་གསར་དུ་
 བཟོས་པ་དེ་བརྗེས་རིག་པ་དང་སྤྱི་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་རྫོ་མཐུན་དེ་ཆོས་

དཀའ་ངལ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་སྤྱད་ནས་བྱུང་བའི་སྤྱབ་འབྲས་མ་རེད་དམ།

༡. རྒྱལ་ནང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་གྱི་ཁྱོན་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་
བྱུང་བ་དེ་ཆོད་སྤྱབ་འབྲས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་གསར་གཏོད་དང་གསར་སྐྱོན་ཕྱེད་སྤྱབ་མཁན་མི་གཅིག་གྱུང་
བྱུང་སྤྱང་མེད་པ་རེད་དམ་ཟེར་བ་བཅས་དྲི་བ་འདོན་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱི་སྤྱོད་ཡིག་གི་འདྲ་གཞུགས་ཡིག་དང་མི་འདྲ་བར་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་
ཆགས་ཚུལ་དང་ཕྱེད་སྤྱབ་སྤྱོད་ཆགས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་སྐད་གཞིའི་
སྒྲ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཡིག་གཞུགས་དང་། བརྒྱ་སྤྱོད་རིག་པ་གཏན་ཁེལ་བྱས་
པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་ལ་བོད་ཡིག་འདི་གསར་དུ་
བཅོས་པ་ནས་བཟུང་དེ་བར་མོ་ཆིག་སྟོང་སྟུང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུང་ཅམ་ཕྱིན་
ཡོད་རྒྱུ་། གནའ་རབས་ཀྱི་ཡིག་དེ་ཆོད་དེ་སང་ཡང་བོད་ཡིག་གི་རྒྱ་ཆ་དེས་
ཅན་ཡོད་པའི་མི་ཆོས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཆོད་དཔག་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
དཀོས་འབྲེལ་སྟོན་སྤྱབ་པ་དང་གོ་བ་ལེན་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ལྷ་
ས་པོ་ཏུ་ལའི་མོ་བྲང་མདུན་གྱི་རྩྭ་རིང་མའི་ཕྱེད་སྤྱབ་སྤྱོད་བཅོས་པའི་བོད་ཡིག་
ནམས། ① ལྷི་མོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཉའི་ཚུང་དང་།
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཙན་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བཅུགས་པ་
ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། རྩྭ་རིང་དེ་བཅུགས་ནས་ད་
བར་མོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུང་ཅམ་སྟོང་ཡོད་རྒྱུ་། རྩྭ་རིང་འདིའི་
རས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ནམས་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་དེས་ཅན་ཡོད་པའི་མི་ཆོས་སྟོན་
སྤྱབ་པ་དང་། གོ་བ་ལེན་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད། དེར་སང་ར་ཆོས་ལེད་
སྤྱོད་ཕྱེད་པའི་ཡིག་འདི་སོན་མི་སམ་རྩྭ་པ་བཅོས་གནང་བ་དང་། དེ་ལ་གོང་
གསལ་ལྷར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ལྷན་པ་དེ་སྐབས་དེར་ལྷི་རྒྱལ་གྱི་མཁས་པ་དང་།
རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྟེན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོན་མི་ལ་སམ་རྩྭ་པ་རྩྭ་བོད་བཟང་པོ་ཞེས་
ཆད་མཐོང་བསྟོད་བཀྲགས་བྱས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གནའ་རབས་བོད་ཡིག་

གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་ཡོད་ཅུང་།^⑩ ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་མིས་གངས་ལུང་
མི་རིགས་ཡིན་པའི་ཁོད་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསར་གཏོང་བྱེད་མཁན་ལ་དམའ་
འབེབས་དེ་འདྲ་བྱས་པ་དང་། གངས་ལུང་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་གསར་གཏོང་བྱེད་
མཁན་གཅིག་ཀྱང་ཕྱང་ཕྱར་མེད་པའི་དམའ་འབེབས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་
རེད་དམ།

སྒྲུབ་ཡི་གེ་མིན་པའི་ཡི་གེའི་རིགས་ལ་“འདྲ་གཟུགས་ཡི་གེ”ཟེར་ཞིང་།
དེ་ལ་ཡིག་གཟུགས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་སྒྱུར་བྱེད་པར་དཀའ་ངལ་ཆེན་
པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་གེ་དེ་སྒྲོག་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་གངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེས་
ཡིག་གཟུགས་གཅིག་རྒྱུར་ཡོང་རྒྱུར་གཞོན་སྒྱུར་བྱེད་བྱུང་གི་མེད་པ་དེ་ནི་མི་
རིགས་དེའི་ཡི་གེ་དེ་སྒྲུབ་གངས་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོས་པ་མིན་པའི་རྟེན་གྱིས་ཡིན་
པ་དང་། ཡིག་གཟུགས་སྐབས་བདེ་ཏུ་བཏང་ཡང་ཡི་གེ་དང་སྐད་ཀྱི་བར་
འགལ་བ་ཡོང་གི་མེད་པ་གཉིས་ནི། སྒྲུབ་ཡི་གེ་མིན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་
དགེ་མཚན་གྱི་ཚུགས་དེ་རེད། བོད་ཡིག་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲུབ་ཡི་གེ་
ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མར་བཟོ་སྐབས་ས་གནས་ཁག་གཅིག་གི་ཡུལ་སྐད་གཞིར་
བཟུང་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ས་གནས་ཁག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བྱན་མོང་
ཏུ་མོ་བྱུང་པའི་སྐད་ཞིག་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དེ་ལ་
བྱན་མོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཅུང་ཟད་གཏན་ཁེལ་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཡོད་པ། ལོ་རྒྱུང་ཐག་སྐྱེག་ཅན་མིའི་རྗེས་སུ་ཡང་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་
ཚད་ཡོད་པའི་མིས་སྒྲོག་བྱུང་པ་དང་། མོ་བའི་མོ་བྱུང་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཡང་སྒྲོ་མཐུན་འགའ་ཞིག་གིས། བོད་ཡིག་ནི་སྒྲུབ་ཡི་གེ་མིན་པས།
ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདི་མི་དགས་པ་བཟོས་ཏེ་དེའི་ཆབ་ཏུ་ལ་ཉིང་གི་ཡི་གེ་དེ་བོད་
ཡིག་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་བྱས་ན་སྐབས་བདེ་གི་རེད་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད།
ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདི་སྒྲུབ་ཡི་གེ་ཡིན་པ་ཅམ་མ་ཟད། ཅུང་ཟད་སྒྲོན་སྒྲོན་
ཡིན་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་བོད་ཡིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་

ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱ་གར་ཡི་གེ་ལ་དབྱངས་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། བོད་སྐད་
ལ་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་ཨྲ་མ་གཏོགས་མི་དགོས་པས་དོར་ཞིང་། དབྱངས་ཀྱི་དང་པོ་ཨ་
ཡིག་དེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུའི་མཐུག་ཏུ་བཞག་ཅི་
དབྱངས་བཞི་དང་། རྒྱ་གར་ཡི་གེར་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། འཐུག་པོ་
ལྟ་དང་། རོག་པ་ལ། ལྷ་ཡིག་བཅས་བརྒྱ་གཅིག་བོད་སྐད་ལ་མི་དགོས་པས་
དོར། བོད་སྐད་ལ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཅ་ཆ་ཇ་
གསུམ་དང་། ཁ་ཟ་འ་གསུམ་གསར་དུ་བཟུབ། བརྟེགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མིང་
གཞིའི་རྩ་མ་ཐོན་གོང་དུ་མགོ་ཅན་སོ་སོའི་རྩ་མི་གསལ་བར་ཐོན་ཞིང་། མིང་
གཞིའི་རྩ་གསལ་བར་ཐོན་པའི་དབང་གིས་མགོ་ཅན་རྣམས་མིང་གཞི་སོ་སོའི་
ལྟར་དུ་བརྟེགས། འདྲེགས་ཅན་རྣམས་ཐོན་དུ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྩ་གདངས་
གསལ་བར་ཐོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འདྲེགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་རྩ་མི་གསལ་བར་
ཐོན་པའི་ཆ་ནས་འདྲེགས་ཅན་རྣམས་མིང་གཞིའི་ལོག་ཏུ་བཞག་ དེ་བཞིན་དུ་
འཕུལ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྩ་མ་ཐོན་གོང་དུ་ཐོན་འཐུག་སོ་
སོའི་རྩ་གདངས་མི་གསལ་བར་ཐོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྩ་
གདངས་གསལ་བར་ཐོན་པའི་དབང་གིས། གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུའི་ནང་ནས་
གས་འཕུལ་ཐོབ་པ་བརྒྱ་གཅིག དས་འཕུལ་ཐོབ་པ་དྲུག བས་འཕུལ་ཐོབ་པ་
བརྒྱ། མས་འཕུལ་ཐོབ་པ་བརྒྱ་གཅིག འས་འཕུལ་ཐོབ་པ་བརྒྱ། འཕུལ་
གཏན་ནས་མི་ཐོབ་པའི་ཡི་གེ་དྲུག་བཅས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་དང་། རྟེན་འཐུག་
ཐོབ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དེང་སང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་མིང་གཞི་དང་རྟེན་འཐུག་
གཉིས་ཀའི་རྩ་གདངས་གསལ་བར་ཐོན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། བརྟེགས་པ་དང་
འདྲེགས་ཅན། འཕུལ་ཅན་རྣམས་ནི་དེང་སང་བོད་དབྱུས་གཙང་གི་སྐད་ལ་རྩ་
གདངས་གསལ་བར་ཐོན་གྱི་མེད་པ་ཅམ་ལས། དེ་ཐོན་དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་
པའི་མགོར་འབྲི་བྱང་དུ་སློབ་པ་འཛིག་ཉེན་མགོན་པོ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་དང་།
དེང་སང་གི་ཁམས་ཁྲལ་དང་། རྒྱལ་མོ་རྒྱུ་ལ་ཨ་མ་དོ་བཅས་ཀྱི་ས་ཁྲལ་དུ་ཐོན་

འཇུག་ཡོད་མེད་དང་། མགོ་ཅན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་གདངས་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་
 ཡོད་པའི་སྐར། སི་རུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་«སྤུམ་ཆགས་
 འགྲེལ་ཆེན» ཤོག་གངས་ ༡༩༠ན་ནས་ ༡༩༩བར་གསལ་བར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཡིན། ད་དུང་ཐོད་ཡིག་གི་དབུངས་དང་གསལ་བྱེད་དེ་ཆོ་ཆང་མར་རང་
 རང་གི་སྒྲིབ་གདངས་འབྲུང་བའི་གནས་དང་སྒྲིབ་གདངས་ཐོན་པར་བྱེད་པའི་སྐར།
 དབུགས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོལ་བ་བྱགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
 རེད། ①

སྒྲིབ་གདངས་འབྲུང་བའི་གནས་ལ། ཁོག་པ། མགྱིན་པ། ཁྱེད་པ། སྐྱེ་
 མཆོ། རྩེ། རྩེ་པོ། རྩེ་བཅས་བརྒྱད་ཡོད། གནས་བརྒྱད་པོ་དེའི་ནང་ནས།
 མགྱིན་པ་དང་། རྩེ་དང་། རྩེ་པོའི་ལྷན་པའི་སྟབས་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་གདངས་དོག་
 པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། ཁོག་པ་དང་། ཁྱེད་དང་། རྩེ་དང་། སྐྱེ་དང་། མཆོ་
 ལེན་སྒྲིབ་གདངས་ཡངས་པའི་གནས་ཡིན། སྒྲིབ་གདངས་འབྲུང་བའི་གནས་ཀྱི་རང་
 རྩེ་ཆ་བ་གསུམ་ནི། ཨ་དང་། ཏ་དང་། འ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཨ་
 ཡིག་གི་སྒྲིབ་ཡི་ཆ་དང་ལྡན་ཞིང་། མགྱིན་པ་དམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་པོ་དང་། དབུགས་
 སྟོབས་ཆུང་བར་འདོན་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡི་གེ་
 (ག་ཅ་ཏ་པ་ཅ) ལེན་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡིག་ཡིན་པ་དང་། ཏ་ཡིག་གི་སྒྲིབ་ཡི་ཆ་དང་ལྡན་ཞིང་།
 ཁོག་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་པའི་སྐོ་ནས་དབུགས་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་འདོན་དགོས་པ།
 སྒྲིབ་གདངས་དྲག་ཞན་མཉམ་པའི་སྐོ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འདོན་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་
 གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡི་གེ་(ཁ་ཆ་བ་ས་ཆ) ལེན་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡིག་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། འ་
 ཡིག་གི་སྒྲིབ་ཡི་ཆ་དང་ལྡན་ཞིང་མགྱིན་པ་སྒྲིབ་དེ་དབུགས་སྟོབས་ཞན་པའི་ཆུལ་
 ཀྱིས་འདོན་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡི་གེ་(ག་ཇ་ད་བ་
 ཇ་མ་ཁ་ཟ་ཡ་ར་ལ་ཤ་ས) བརྒྱུ་གསུམ་ནི་མ་ཡིག་ཡིན་པ་དང་། འ་ཡིག་ནི་སྒྲིབ་
 ཆ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལེན་སྐྱེ་སྐྱེ་དབུགས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་སྐོ་ནས་
 བརྒྱུད་དགོས་པ་དང་། སྒྲིབ་གདངས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་ཆུལ་གྱི་བརྒྱུད་དགོས་པ་

བཅས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཡི་གེ (ར་ཉ་ན་མ) བཞི་ནི་མིན་དུ་མོའི་
ཡི་གེར་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ད་དུང་ཕྱི་པ་དང་པོ་ནས་ཕྱི་པ་བརྒྱད་པའི་བར་
ཀྱི་གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ་པོ་སོ་སོར་སྒྲ་གདངས་འབྱུང་བའི་གནས་དང་། སྒྲ་
གདངས་ཐོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། ཚེས་བའི་དབུགས་སྟོབས་བཅས་མི་འདྲ་
བའི་ཞིབ་ཆ་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་འདིར་མ་བྲིས།^⑫

དབྱངས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་ཡི་ཡིག་ནི། སྒྲ་གདངས་འབྱུང་བའི་གནས་
མགྲིན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྒྱི་བོའི་ཆ་ནས་བཀྲག་ཅིང་ཅུང་ཟད་དོག་པོར་བྱས་
པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཐོན་པ་དང་། ཨོ་ནི་སྒྲ་གདངས་འབྱུང་བའི་གནས་མགྲིན་པ་
ལས་བྱུང་ཞིང་སྒྱི་བོའི་ཆ་དང་ཅུང་ཟད་འདྲེས་ལ། དབུགས་ཀྱི་དུ་བསྟོད་ཅིང་
སྟོད་པའི་སྒྲ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། ལུ་ནི་སྒྲ་གདངས་འབྱུང་བའི་
གནས་མགྲིན་པ་དང་མཆུ་གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མཆུ་ཡས་མས་གཉིས་མ་
རེག་ཅམ་དུ་བྱམ་ཞིང་འཕར་སྟོད་ནས་ཅུང་ཟད་དོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་
དགོས་པ་དང་། ཨོ་ནི་སྒྲ་གདངས་འབྱུང་བའི་གནས་མགྲིན་པ་དང་མཆུ་གཉིས་
ལས་བྱུང་ཞིང་། མ་མཆུ་ཀྱི་དུ་བཞེག་པ་ལྟ་བུས་འཕར་བསྟོད་དེ་དབུགས་
སྟོད་པའི་སྒྲ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། འདིར་གོ་བདེ་བའི་སྒྲ་ནས་
གནད་བསྐྱུས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ཡིན་པ་ལས། ཞིབ་ཆ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་
གཉིས་པའི་དཀྱིལ་དུ་ས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཚེ་མོས་མཛད་པའི་«ཆོས་ལ་འབྲུག་
པའི་སྒྲ་»དང་། དུས་རབས་བཅུ་བརྒྱད་པའི་མགོར་བ་སྟེ་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་
དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་«ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་མཛད་ཅུང་དོན་གྱི་བདུད་ཅིང་རོ་
འཛིན་» དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་དབུལ་ཆུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་
པའི་རྩོ་ཆེས་མཛད་པའི་«བོད་ཡིག་གི་གནས་དང་བྱེད་ཚུལ་རོས་འཛིན་ཚུལ་རོ་
མཆར་གཏམ་གྱི་ལྷ་གྲུ་»རྣམས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་
གཞིགས་པར་བྱ།

དེར་སང་ང་ཆོས་ལེན་སྟོད་གཏོང་སྐུས་ཀྱི་བོད་ཡིག་འདི་སྟོན་ཐོན་གྱི་མི་

རིགས་གཞན་དག་གི་ཡི་གེ་དང་བསྟན་ན་རྟོག་འཛིང་ཆེ་ཙམ་དང་། ཡིག་
 དཔར་འབྲུལ་འཁོར་ཐོག་སྦྱང་སྟབས་མི་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་ཆ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
 ལྷ་སྦྱར་ཡི་གེ་མིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་སྦྱར་བྱེད་སྟབས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དང་དེར་སང་གི་ཡིག་དཔར་འབྲུལ་འཁོར་སྒྲིག་སྟབས་
 ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་འཕྲོད་པོ་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་བོད་ཡིག་རང་
 གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡིག་དཔར་འབྲུལ་འཁོར་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན་ན་
 བཟོ་མེས་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་དེ་བོད་ཡིག་ཁོ་ནའི་ཐོག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བྱུང་བ་ལས་
 ལ་ཉིང་ཡི་གེའི་ཡིག་དཔར་འབྲུལ་འཁོར་ཐོག་འཕྲོད་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་
 བོད་ཡིག་གི་ཆབ་བྱེད་ལ་ཉིང་ཡི་གེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དཀོས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལས་གཤིས་
 དགོས་མཁོ་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཆབ་བྱེད་ལ་ཉིང་གི་ཡི་གེ་དེས་
 ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་བོད་ཡིག་གི་མོ་ཆོད་པ་བྱས་ཏེ་སྤར་ཡོད་པོད་ཡིག་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 འགྲེམས་སྟོན་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱུལ་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ལ། བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་
 ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡིག་དཔར་འབྲུལ་འཁོར་གསར་པ་བཟོ་རྒྱུར་རོ་སྒྲིལ་བྱས་
 བ་འདྲ་འགྲིག་གི་མ་རེད།

དེར་བརྟེན་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་རིག་པ་ཡོད་པ་
 དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པའི་མཁན་གཞིའི་ཐོག་ ལྷ་རིག་པ་
 གཞན་དག་ནས་ལེགས་ཆ་ཁ་སྐོར་བྱས་ན་ལེགས་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ལས། མི་རིགས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་རིག་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་བསྐྱར་ནས་སྒྲུལ་སྤྱིའི་སྒྲིབ་རིག་པ་
 ཟེར་བའི་རྒྱུ་ཉམས་ཆེན་པོ་བཤད་ན་མི་རིགས་ཁག་གིས་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་མ་
 རེད།

བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཞུགས་ལ་འཕྱར་བ་ག་འདྲ་བྱུང་བ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲུལ་
 པོ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་ཁག་གཅིག་ལྟ་སའི་གར་རྒྱད་
 འཇན་ཁོག་སྤང་ལྟ་ཁང་གི་བྲག་རྩེའི་ཐོག་བཟོས་པ་དེའི་ནང་དོན་ནི་ཐོན་མིས་
 སྒྲུལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོར་བསྟོད་བསྟེན་གནང་བའི་སྟོན་ཆོག་བོད་ཡིག་གི་

མ་ལུས་ཀྱི་མང་པོའི་ནང་འཁོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཡིག་གཟུགས་ནི་“སྤལ་
ནག་ན་ལ་བཟང་འདྲ་”ཟེར། དེའི་རྒྱུ་ལ་པོ་མང་སྤྱོད་མང་བཅའ་བྱི་དུས་
སྤལ་ཡིག་མཁན་ཆ་རར་རིན་ཆེན་འབར་བྱིས་ཤིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་“སོ་ཕག་
གཤིབས་འདྲ་”ཟེར། དེའི་རྒྱུ་ལ་པོ་འདུས་སྤྱོད་མང་པོ་རྒྱུ་སྤལ་ཡིག་
མཁན་ཆ་བ་དཀར་པའི་ཆོ་བའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་“ཕུ་པོ་འཛུལ་བ་
འདྲ་བ་”ཟེར། དེ་རྒྱུ་ལ་པོ་ཁྲི་རྒྱུ་གཙུག་བཙན་བྱི་དུས་སྤལ་ཡིག་མཁན་དག་
བསྐྱེན་དགོན་མཆོག་དབང་ལྷ་བས་ཤིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་“ནས་རྩོན་པོ་
ཐུང་དཀར་བྱི་ཐུང་དུ་བཟམ་པ་འདྲ་བ་”ཟེར་བྱུང་། དེ་རྒྱུ་ལ་པོ་ཁྲི་སྤྱོད་
རྒྱུ་བཙན་བྱི་དུས་སྤལ་ཡིག་མཁན་རྒྱུ་ཤོ་ཤམ་ཟེར་བས་བསམ་ཡས་ཀྱི་རྩོད་རྒྱུ་
པོ་དེ་ཡིག་བཙན་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་“སྤྱ་ཉིག་སྤྱར་ལ་བརྒྱས་པ་འདྲ་བ་”ཟེར།
དེ་རྒྱུ་ལ་པོ་སྤྱ་ནི་བཙན་པོའི་དུས་སྤལ་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་ཆོས་སྤྱོད་ལྷན་
ལྷན་ཟེར་བས་ཤིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་“སྤྱར་ནག་བཟང་པ་འདྲ་བ་”ཟེར།
དེ་རྒྱུ་ལ་པོ་སྤྱ་ཉིག་བཙན་པོའི་དུས་སྤལ་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་འབྲེ་བ་ཡོན་
ཏན་ཟེར་བས་ཤིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་“ཉ་མོ་རྒྱ་ནང་ནས་ཐོན་པ་འདྲ་བ་”
ཟེར། དེ་རྒྱུ་ལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བྱི་དུས་སྤལ་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་ག་ཤིང་
རྒྱལ་གཉིས་ཟེར་བས་ཤིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་“སང་གི་གནམ་དུ་འཕྱོངས་པ་
འདྲ་བ་”ཟེར། དེ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཁུག་དུ་སྤྱོད་མང་འཛིན་དང་
མཆོ་རྩོན་བརྒྱན་ནས་པོ་དུ་སངས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་བརྒྱུར་གསོ་བྱུང་སྐབས་
ཡིག་མཁན་མཁས་པ་སྤྱོད་གཉའ་བྱི་ཟེར་བས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩོད་ཀྱི་ཡིག་མང་པོ་ལྷན་
ནས་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་བཅོས་བཏང་བ་དེ་ལ་“བར་གསར་”ཟེར། དེ་རྒྱུ་
རིམ་བཞིན་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་ལྷན་དྲུག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་པོ་གཡུ་ཁྲི་སྤྱོད་པའི་
བཙན་པའི་སྤལ་སྤྱོད་གཉིས་ལྷན་པའི་མ་ཟང་། ལྷན་པའི་དུ་རྒྱུ་ལྷན་པོ་གཡུ་
ཁྲི་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་བཅུ་གཉིས་ལྷན་ཞིང་ཡང་སྤྱོད་པའམ་པ་ཆེན་
པོ་རྩོད་པོ་ཆོགས་ལྷན་། ལྷན་པོ་གཡུ་ཁྲི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱི་ཡིག་

གཟུགས་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་བོད་ཡིག་དབྱ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ཐིག་རིས་ཐོག་མར་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་། དེའི་ཡང་སྒྲིབ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩོད་པོས་«ཡིག་འཁོར་ཐིག་རིས་གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྒྲིམ་བུ» ཞེས་པའི་གཞུང་བཅམས་ནས་བོད་ཡིག་དབྱ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ཆོད་གཞི་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་ཕྱིང་ལྷ་པའི་སྐལ་ལྷེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་འགྲེལ་བཤད་བཅམས་གནང་མཛད་ཡོད། («ཐེ་རྒྱུ་གཡའ་སེལ་» གྱི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤ པ་ ༤—ཤོག་གྲངས་ཁ་ཤས་བར་ཡོད།)

ཡིག་དབྱ་ཐེད་ལ་“འབྲུ་མ” ཡང་ཟེར་ཞིང་དེ་ལ་“ལི་ལྷགས་” ཇེང་། “ལྷན་ལྷགས་” གཉིས་ཡོད་པ་ལས་“ལི་ལྷགས་” ཐོག་མར་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་སྤྱི་ལོ་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་གསལ་བ་མ་ཟད། དེའི་ལག་རྒྱན་དེར་སངས་ཆད་ཟེན་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཤས་ནང་གསལ། “ལྷན་ལྷགས་” ཞི་དེར་སངས་ཆོས་ལེད་སྦྱོང་གཏོང་བའི་ལག་རྒྱན་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒྲིང་ལྷེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་རྩ་བ་མཁས་པ་ལྷན་མ་ཆེ་མངས་ཟེར་བ་དེའི་ལག་རྒྱན་ཡིན། “ལྷན་ལྷགས་” དེ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡིག་མཁན་སོ་སོའི་ལག་ཅལ་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་ཡིག་གཟུགས་གཏན་ཁེལ་ཐེད་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་བརྟེན། དུས་རབས་བཙ་ལྷ་པའི་མགོར་རྒྱལ་ཆེ་ལྷེ་སྤྱིང་རབ་བརྟན་གྱུན་བཟང་འཕགས་ཀྱིས་གནང་རབས་“ལྷན་ལྷགས་” གྱི་ཡིག་གཟུགས་ལ་མཁས་པའི་མི་མང་པོ་བསགས་ནས་དེའི་ནང་གི་ཡིག་གཟུགས་ལགས་ཤོས་ཞིག་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་དབྱ་ཐེད་ཀྱི་ཐིག་རིས་དང་། «ཐིག་བཤད་» བཅམས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ཡང་གོང་གསལ་ལྷེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་«ཐེ་རྒྱུ་གཡའ་སེལ་» གྱི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤ པ་ ༤—ཤོག་གྲངས་ཁ་ཤས་བར་ཡོད། ⑭ གོང་གསལ་དབྱ་ཅན་དང་དབྱ་ཐེད་གཉིས་ཀྱི་ཐིག་ཆོད་དང་། ཡིག་གཟུགས་ཆབས་ཅིག་དུ་འཁོད་པའི་དཔེ་རིས་ནི་དུས་རབས་བརྒྱ་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ། མཆོ་སྒྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྐུ་འབྱུང་དགོན་པར་ཤིང་དཔར་བསྐྱོས་པ་དེ་

རེད། དེའི་ཡིག་གཟུགས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་
 རྩལ་རང་བཞིན་དང་། གཏན་ཁེལ་གྱི་ཚད་གཞི་ཡོད་པའི་ཐིག་རིས་གཉིས་བྱང་
 འབྲེལ་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་པས། ཤིང་དཔར་དེ་ནི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤིས་མུན་གྱང་
 བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་བཟོ་དུའི་བས་མི་འཇུག་བར་གནས་བྱུང་པའི་དཔེ་
 རིས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ། དེང་སང་པེ་ཅིན་མི་རིགས་སོ་བྱང་གི་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་ནང་བདག་གཅེས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། གནའ་རབས་བོད་རིགས་ཀྱི་
 ཡིག་མཁན་མཁས་པ་ཆོས་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བའི་ངལ་རྩལ་བྱས་པ་བརྒྱད་ནས་
 ཚོན་པའི་ཡིག་གཟུགས་དེ་ལ་མི་རབས་ཆུན་པ་མང་པོས་མཛོད་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཐིག་
 རིས་བཟོ་བ་དང་། ཐིག་བཤད་བཅམས་པ། དེ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་བྱས་པའི་
 དཔེ་རིས་བཟོས་ཏེ་དཔར་སྐྱབ་བྱས་པ་སོགས་ནི་ང་ཆོས་བརྟན་བཟགས་ལྟེན་
 འོས་པ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོ་ཆོས་ཡི་གེ་ནི་སྐད་ཆའི་ཆབ་ལྟེན་
 མཁན་ཡིན་པ་དང་སྐད་ཆ་ནི་བསམ་སྒྲིའི་ཆབ་ལྟེན་མཁན་ཡིན་པ། ཟིས་པའི་
 ཡི་གེ་དེས་སྐད་ཆའི་ཆབ་ལྟེན་བྱུང་མིན་ནི་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་ཉེས་ལ་བྱག་ཡོད་
 པ་བཅས་གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐུན་གྱིས་རེད།

བར་སྐབས་མི་བཞི་ཤོག་ཁག་གིས་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ཁྲགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་
 མི་རིགས་གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚོགས་གངས་ལྗོངས་མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་
 སྐད་ལ་གཏོར་བཤིག་ཆབས་ཆེན་ཐེབས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་མཐུན་མང་པོ་ཞིག་
 གི་བསམ་སྒྲིའི་བྱགས་སྐུན་ཐེབས་ཏེ་བོད་ཡིག་ལ་མདུན་ལམ་མེད་པའི་བསམ་
 རྩལ་བྱང་ནས་བོད་ཡིག་མི་དགོས་པ་བཟོ་ཅིས་ལྟེན་པ་དང་། བོད་ཡིག་སྒྲོབ་
 སྒྱུར་ལྟེན་སྒྱུར་མཛོད་རྒྱུད་། བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་ལ་མཛོད་རྒྱུད་། བོད་
 ཡིག་གིས་དེང་སང་གོ་མི་ཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟེན་ལྗངས་བྱང་བ་རེད། ཡིག་
 གཟུགས་ལ་མཛོད་རྒྱུད་ལྟེན་པ་ནི་མར་ཁེ་སི་རིང་ཁྲགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་པའི་
 ཤེས་ཡོན་ད་དུང་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པའི་ཉུགས་རེད། ཡི་གེ་ཟེར་བ་ནི་སྐད་
 ཆའི་ཆབ་ལྟེན་མཁན་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཆ་ནི་བསམ་སྒྲིའི་ཆབ་ལྟེན་མཁན་

ཡིན་སྐབས་རང་གིས་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དེས་སྐད་ཆའི་ཆབ་བྱེད་བྱུང་མིན་ནི་ཡི་གེ་
 དེ་མི་གཞན་དག་གིས་སྒྲིག་བྱུང་མིན་ལ་རག་ལུས་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་མར་མི་
 གཞན་གྱིས་སྒྲིག་མི་ཤེས་པ་དང་ཞག་གསུམ་སོང་ན་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
 སྒྲིག་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་བྲིས་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ལ་ཕན་
 ཐོགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་སྐབས་སྐྱེ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དེ་གཞན་དག་གིས་སྒྲིག་བྱུང་པའི་གདེང་ཚིད་ཡོད་པ་
 བྱས་ཏེ་ཡིག་གཟུགས་གང་ལེགས་འབྲི་རྒྱུར་དོ་སྣང་བྱེད་དཔོན།

གསུམ་པ། བོད་ཡིག་བཅས་བསྐྱར་བྱེད་དཔོན་མིན་གྱི་གནད་དོན་སྐོར།

དེ་ལ་ཐོག་མར་ཨོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཡིག་ལ་བཅས་བསྐྱར་བྱུང་ཡོད་མེད་དང་།
 བཅས་བསྐྱར་བྱེད་སྐད་སྐད་གང་འདྲ་ཡིན་པའི་སྐོར་བཤད་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པས་དེའི་སྐོར་ཅུང་ཟད་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་གསལ།

དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཤར་བཅན་སྐམ་པའི་སྐབས་ད་
 ལྟའི་བོད་ཡིག་འདི་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་
 ཀྱིས་སྤྲིད་དབང་མ་བཟུང་བར་ཨོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་རིང་གི་བོད་ཡིག་གི་དག་
 ཆ་དེ་ནི། དུས་སྐབས་དེའི་རིང་གི་ལོ་ཙྴ་བ་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ལ་ཐོགས་ཀྱིས་གཏན་
 འབེབས་གནང་བའི་ཡི་གེའི་དག་ཆ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་“བཀས་
 བཅད་དང་པོ”ཟེར་ཞིང་། ⑮ དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་དག་ཆ་དང་དེ་དང་མཐུན་
 པའི་དཔེ་ཆ་གང་དང་གང་ཡོད་སྐོར་རྒྱུགས་སྟོན་ལོ་ཙྴ་བ་རིན་ཆེན་བསྐྱ་ཤིས་
 ཀྱིས་མཛད་པའི་«དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་ཁྱར་ཁང» གི་ཐོག་གངས་ ༡༩༡༣ ལ་
 ༡༧༡བར་གསལ། དེ་ནས་དུས་རབས་དགུ་པའི་མགོར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་
 ཀྱི་དུས་སྐབས་ལོ་ཙྴ་བ་སྐུ་བ་དཔལ་བཅེགས་དང་། ཅོག་རོ་བྱའི་རྒྱལ་མཆོན། ཞང་
 ཡེ་ཤེས་ལྷེ་ཐོགས་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་སྐབས་དེའི་ཡུལ་སྐད་དང་བརྒྱན་
 ནས་བོད་ཡིག་གི་དག་ཆ་ལ་བཅས་བསྐྱར་བྱས་ནས་གཏན་འབེབས་བཅོས་པ་དེ་
 ལ། ཨོ་རྒྱུས་ཐོག་“བཀས་བཅད་བར་པ”ཟེར་ཞིང་། ⑯ དེར་སང་“བོད་ཡིག་

བཅས་བཟུང་ཐངས་དང་པོ་”ཟེར། སྐབས་དེར་ཡི་གེའི་དག་ཆ་ལ་བཅས་
 བཟུང་གང་བྱས་པའི་སྐོར། གོང་གསལ་«དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་གྲར་ཁང་»གི་ཤོག་
 གྲངས་ ༩བ་ ༩— ༡༩བ་ ༩བར་གསལ། དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་སོང་རྗེས་དུས་
 རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་མས་སྤྱོད་དབང་བཟུང་སྟེ་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཙམ་མེད་བཟོ་སྐབས། ཐོན་མི་སམ་རྩོད་པས་མཛད་པའི་བརྟེན་
 བཟུང་བཅས་བཟུང་གི་ནང་ནས་«སུམ་ཅུ་པ་»དང་«རྟགས་འཕྲག་»གཉིས་
 ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་པ་དང་⑪དེ་
 རྗེས་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཆུག་དྲུང་དྲུང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་བཟུང་གསོ་
 རྒྱུར་སྐབས་མངའ་རིས་ལོ་རྒྱུ་པོ་ལྷ་ལོ་རྒྱུ་པོ་ཆོས་རྒྱུར་བཟུང་པོ་ལྷུང་པའི་བར་ལོ་
 རབས་བཅུ་པའི་མགོར་ལྷ་ལྷ་ལོ་རྒྱུ་པོ་ཆོས་རྒྱུར་བཟུང་པོ་ལྷུང་པའི་བར་ལོ་
 བཞི་བཟུང་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་རིང་ལོ་རྒྱུ་པོ་མཁམ་པ་བཟུང་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་
 བདུན་ཙམ་བྱུང་བ⑫དེ་ཆོས་ཤོད་ཡིག་གི་དག་ཆའི་ཐད་བཅས་བཟུང་རིམ་པར་
 གནང་བ་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་“བཀས་བཅད་གསུམ་པ་”ཟེར་ཞིང་⑬དེར་སང་
 “ཤོད་ཡིག་གི་བཅས་བཟུང་ཐངས་གཉིས་པ་”ཟེར་ཆོག དུས་སྐབས་དེའི་རིང་
 བཅས་བཟུང་གང་དང་གང་བྱས་སྐོར་གོང་གསལ་«དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་གྲར་ཁང་»
 གི་ཤོག་གྲངས་གཉིས་པའི་ནང་དཔེ་མཆོན་འགའ་ཞིག་དྲངས་ནི་མཆུག་དྲུ་
 སྐབས་དེར་བཅས་བཟུང་དེ་ལྷར་བྱས་གྲུང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་བཅས་
 བཟུང་ཐངས་གཉིས་པ་ལྷར་གནས་པ་མང་ཞེས་གསལ།

གོང་གསལ་གྱི་བཅས་བཟུང་ཐངས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྤར་ཡོད་སུམ་རྟགས་
 ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱན་འཛིན་བྱས་ཐོག་ ཡི་གེའི་དག་ཆའི་ཐད་
 སྐབས་དེའི་སལ་སྐད་དང་བཟུན་ནས་བཅས་བཟུང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཙམ་
 པའི་བརྟེན་རིག་པ་ཡིན་པའི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཙམ་གཏོར་བཏང་ནས།
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གསར་གཏོད་ཟེར་བའི་བཅས་བཟུང་བྱས་པ་དེ་འདྲ་
 ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཙམ་བ་ནས་བྱུང་སྟེང་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་བཅས་བཟུང་ཐངས་

གསུམ་པ་དེ་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཁུག་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གཉི་མའི་མཁོ་བར་
 ལྷུང་བ་ཡིན་ཀྱང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཚོག་བཅོས་བསྐྱར་ཐངས་གཉིས་པ་ལྟར་
 རང་འཇགས་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བཟགས་ན་མོ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ལྟར་གྱི་
 རེད།

བཞི་པ། དུས་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་གཅིག་ལྟར་ཁྱེད་རྒྱུ་ལྟར་གནད་འགག་
 ལྟག་ས་གང་ཡིན་སྐྱར།

དེར་སྐབས་ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་ཟེར་བའི་ཐ་སྐད་ཅིག་
 མོད་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཁ་སྐད་ཟེར་བའི་ཐ་སྐད་དེ་ནི་བར་སྐབས་ལོ་
 བས་རིང་གསར་དུ་བཅོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། གནའ་རབས་མོད་ཡིག་གི་དཔེ་
 ཆའི་ནང་། ས་གནས་སོ་སོའི་སྐད་ལ་ཡུལ་སྐད་ཟེར་བའི་མིང་བཟགས་ཡོད་པ་
 དང་། ⑩ ས་གནས་ཁག་མང་པོར་བྱབ་ཅིང་མང་ཆེ་བས་བྱམ་མོར་དུ་གོ་བྱུང་བའི་
 སྐད་ལ་མལ་སྐད་ཟེར་བའི་མིང་བཟགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེར་སྐབས་ཀྱི་བཤད་
 སྒྲིབ་ལྟར་ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་ཟེར་བའི་ཐ་སྐད་དེ་རང་བཞིར་བཟུང་ནས་
 བཤད་ན། ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་ཟེར་བ་ནི་ལྟོས་བཅས་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ལྟོས་
 མེད་ཀྱི་ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་ཟེར་བ་ཞིག་མེད།

དེ་ཡང་ཁ་སྐད་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ལ་ཁ་སྐད་ཟེར་བ་དང་།
 ཁ་སྐད་གི་བཤད་རྒྱུ་དང་མི་འདྲ་བར་ཡིག་སྐད་ཀྱི་ཁྱིམ་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ལ་ཡིག་
 སྐད་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ས་གནས་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་སྐད་དེ་ས་གནས་གཞན་
 ཞིག་ལ་ཡིག་སྐད་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་འགའ་ཞིག་གི་ཡིག་སྐད་དེ་ས་གནས་
 གཞན་ཞིག་ལ་ཡུལ་སྐད་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་རེད། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་མོ་མཐུན་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་ཟེར་བའི་ལྟོས་མེད་ཅིག་ཡོད་པར་བཞིས་
 བས། ཡིག་འཛིན་ཁང་ཁ་སྐད་གཞིར་བཟུང་ནས་འཁྱིལ་གྲོས་པ་མ་ཟད། ཁ་སྐད་
 ཀྱི་ནང་ནས་ལྟོས་ཤོར་བྱེད་ཀྱི་སྐད་དེ་པོད་ས་གནས་ལྟུང་བའི་སྐད་ཡིན་པས་
 འབྲུང་འབྲུར་ལྟོས་ཤོར་བྱེད་ཀྱི་ཁ་སྐད་དེ་བྱུང་བའམ་གཏོང་དགོས་པ། དེ་

གཞིར་བབྱང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་དགོས་པ། སྤར་ཡོད་སྤུམ་རྟགས་དང་། དག་
ཡིག་གི་འབྲི་ལུགས་མེད་པ་བཅོས་ནས་སྤུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་གསར་པ་དང་།
དག་ཡིག་གསར་བཅོ་དགོས་པ་བཅས་ནི་ཁ་ཚུགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། ཁ་ཚུགས་
དེ་དང་མ་མཐུན་པའི་བྱེད་སྤངས་དང་ཤོད་སྤངས་ཚང་མ་རྩིང་ཞེན་རིང་ལུགས་
དང་། ཟ෍་བཤོལ་རིང་ལུགས། རིག་གནས་གསར་བཛེ་ཆེན་པོའི་བྱུང་འབྲས་
ཁས་མི་ཡེན་པ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་དངོས་
དང་མི་མཐུན་པའི་གསར་གཏོད་ཉེན་མཚོང་རིང་ལུགས་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཚན་
རིག་དང་མཐུན་པའི་གསར་གཏོད་ཅིག་གཏན་ནས་མ་རེད། སློ་མཐུན་དེ་ཆོས་
ཅོད་ཡིག་དེ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཡི་གེ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པའི་སྤྱི་གྲིས་ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་
བར་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་དེའི་གནད་འགག་བྱག་ས་དེ་ཡུལ་སྐད་གཅིག་ལྟར་མེད་
པ་དེ་ལ་བྱག་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པ་རེད།

སློ་མཐུན་དེ་ཆོས་ཡིག་སྐད་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ཆོ། གཙང་
དང་། མངའ་རིས། རྩོ་ཁ། འཕན་པོ། དུགས་པོ། རྟོང་པོ། ཨ་མདོ།
འབར་ཁམས་བཅས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཡུལ་སྐད་ངོ་མ་ཡིན་པས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མི་
དགོས་པར་གོ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་དང་། སློ་མཐུན་དེ་ཆོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་
ཡུལ་སྐད་དེ་ས་གནས་གཞན་དག་གི་མིས་ཉན་དུས་འགྲེལ་བཤད་མ་བྱུང་ན་གོ་
བྱུང་གི་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་བར་གྱི་འགལ་བ་ནི་
རྩོས་བཅས་ཀྱི་འགལ་བ་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བའི་ཚུགས་གཙོ་བོ་ནི་ཡུལ་སྐད་
གཅིག་ལྟར་མེད་པ་དེར་བྱག་ཡོད་པ་མ་ཟད་གཅིག་ལྟར་མེད་པའི་ས་གནས་སོ་
སོའི་ཡུལ་སྐད་དང་། ས་གནས་ཁག་མང་པོར་བྱུང་ཆེ་བའི་བྱན་མོང་གི་སྐད་
གཉིས་མཉམ་དུ་གནས་པའི་ཚུགས་གཉིས་ཀ་མཚང་དགོས་པ་བཅས་རེད།

ཡུལ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་བར་གཅིག་ལྟར་མེད་པ་དེ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་
གཅིག་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲར་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་སྒྲ་ཐེངས་མང་པོ་བཏང་བ་
བརྒྱད། རྒྱབས་ཆེན་སློབ་དཔོན་མར་ཁེ་མིས་«ས་ཚུགས་དང་གོ་མས་སྐད་»ཞེས་

པའི་གསུང་ཚཱ་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་རྒྱལ་ས་གཅིག་ལྟར་ཆགས་པའི་འགྲོ་ལམ་
 སྐར་གསུངས་སྐབས་གསུང་དོན། ས་ཚུགས་ཀྱི་སྐད་རྒྱལ་ས་གཅིག་ཏུ་ལྟར་ནས་
 མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་བྱ་མོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་
 གཅིག་ཏུ་ལྟར་པ་ལ་རག་ལུས་ཡོད། ② ཅེས་གསུངས་པ་དེ་མཐོང་བྱུང་། གསུང་
 ཚཱ་དེས་མི་རིགས་དེའི་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་གཅིག་ལྟར་མ་བྱུང་གོང་མི་
 རིགས་ཀྱི་སྐད་ལ་གཅིག་ལྟར་ཡོང་བྱུང་གི་མེད་པ་གསལ་ཤོར་གསུངས་པ་དེ་ཆུ་
 རིག་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་སློབ་རང་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མི་ཡི་རིགས་
 ཀྱི་སྐད་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནི་ཐོན་ཕྱིན་རལ་ཚོལ་གྱི་ཕོ་རིམ་ནང་ནས་བྱུང་བ་དང་།
 བར་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཡང་ཐོན་ཕྱིན་རྒྱས་ཤུགས་དང་ཐོན་ཕྱིན་འབྲེལ་བའི་
 འཕེལ་རྒྱས་དང་བསྐྱུན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ། མཐར་གཅིག་ལྟར་ཆགས་པ་
 ཡང་སྐབས་དེའི་ཐོན་ཕྱིན་རྒྱས་ཤུགས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐད་གཅིག་ལྟར་
 ཆགས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་གཅིག་ལྟར་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་ལྟ་བུ། མི་རིགས་
 ཁག་གི་སྐད་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་
 དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཐོད་ནི་དམངས་གཙུག་པོའི་བཅས་བསྐྱུར་
 མ་བྱས་གོང་ཕན་ཆད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུད་ཐག་ཁ་ཤས་རིང་ཐོན་ཕྱིན་རྒྱ་ཆས་སྐར་ལ་
 དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། ཐོན་ཕྱིན་རྒྱས་ཤུགས་དང་། ཐོན་ཕྱིན་
 ཕྱིན་རྒྱུངས་བཅས་ཏུ་ཅང་རྗེས་ལུས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཐོན་ཕྱིན་ཕྱིན་མཁན་
 མི་དང་མིའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཁྲོན་ཏུ་ཅང་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ལས་མེད་
 པར་བརྟེན། རྒྱ་དུ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཕྱིན་སྐབས་སྐྱོད་པའི་སྐད་དེ་ཡང་རང་
 རང་སོ་སོའི་ས་གནས་དང་། ཡུལ་ཚོ་སོ་སོའི་སྐད་དེ་ལོད་སྐྱོད་གཏོང་དགོས་
 པའི་དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་། ས་ཁུལ་གཞན་དག་དང་། ཡུལ་ཚོ་གཞན་དག་བར་
 ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཕྱིན་སྐབས་ཕན་ཚུན་བྱ་མོང་བ་དུ་གོ་བྱུང་པའི་སྐད་དེ་ལོད་
 སྐྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དུས་ཡུན་བྱུང་བྱུང་ལས་མེད་པ་རེད། ཚོ་པ་
 ཁག་རྒྱལ་ས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་གཅིག་ལྟར་གྱི་མི་རིགས་ཞིག་ཆགས་བྱུང་བ་

ཡོང་དང་མི་ཡོང་དེ་ཚོ་པ་ཁག་གི་ཚོན་སྒྲིབ་རྒྱས་ཤུགས་དང་། ཚོན་སྒྲིབ་འབྲེལ་
 བ། དཔལ་འཕྱོར་འཕེལ་རྒྱས་བཅས་ལ་རག་ལུས་ཡོད་པ་དང་། ཚོ་པ་ཁག་གི་
 ཚོན་སྒྲིབ་རྒྱས་ཤུགས་ཤོང་འཕེལ་བྱུང་བ་བརྒྱད། ཞིང་ལས་དང་། འགྲོག་ལས།
 ལག་ཤེས་བརྩོལ་ས་བཅས་ཤོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕན་ཚུན་
 དངོས་ཐོག་བརྗེ་རེས་དང་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་མཐར་ལས་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་
 མཐར་ཆོ་པ་ཁག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་མི་རིགས་ཁག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་
 དང་། སྐབས་དེར་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་ཤོང་བྱུང་བའི་སྐད་ཞིག་ཆགས་པ་དེ་མི་
 རིགས་ཀྱི་སྐད་རེད། ⑫ ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཞིག་
 ཆགས་ནས་ཆོང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤོང་འཕེལ་ཕྱིན་པ་དེས། ཏུས་ལྷན་རིང་པོར་
 བཅད་སྤྱོད་བྱེད་བྱུང་བའི་ཡི་ཐེ་ཞིག་དཀོས་མཁོ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་ཐེ་བྱུང་བ་རེད། ཚོ་པ་ཁག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་གཅིག་
 གྱུར་གྱི་མི་རིགས་ཞིག་ཆགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འདྲ་། མི་མང་ཆེ་བ་ཤོང་གསེབ་
 དང་འགྲོག་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་སོ་སོར་མཐར་བཞིན་ཁ་གཏམ་ནས་སྤྱོད་དཀོས་པའི་
 དབང་གིས་རྒྱན་དུ་རང་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་དཀོས་ཀྱི་
 ཡོད་པར་བརྟེན། ངས་ངས་འཛིན་བྱས་དོན་དུ། བོད་རིགས་ནི་ཚོ་པ་ཁག་
 རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཟིན་པའི་མི་རིགས་ཞིག་ཡིན་པ་
 མ་ཟད། སྤྱོད་ཤོང་བྱུང་གི་སྐབས་པའི་ཕལ་སྐད་ཡོད་ལ། ས་གནས་སོ་སོའི་ཡུལ་
 སྐད་ཀྱང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་ཆེ་གི་ཡོད། རྒྱ་མཐུན་འགའ་ཞིག་གིས་
 ཚོ་པ་ཁག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་མི་རིགས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་
 སྤྱོད་ཤོང་བྱུང་གི་སྐབས་པའི་སྐད་མ་གཏོགས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་མེད་པ་
 ཆགས་ཟིན་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་སྐབས་དེར་ས་གནས་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་
 ཡོད་པ་ཅན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཤོང་བྱུང་གི་སྐབས་པའི་ཕལ་སྐད་མེད་ཟེར་
 བ་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་
 བོད་རིགས་ནི་གཅིག་གྱུར་གྱི་མི་རིགས་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཤོང་བྱུང་གི་སྐབས་

པའི་པལ་སྐད་མེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱུངས་མེད་རེད། དེར་སྐབས་
 རྒྱལ་ལྷོ་མོ་ཐོག་སྐྱེ་རིག་མཁས་པ་ཚོས་ཐོད་སྐད་ལ་ཡུལ་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་
 ཁག་ལྟར་སྒྲིགས་བསྐྱེམས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ནང་དུ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་སྐྱེ་རིག་མཁས་ཅན་ཚོས་ཐོད་སྐད་ནང་གི་ཡུལ་
 སྐད་དེ་རིགས་ཆེན་པོ་གསུམ་(དབྱས་གཙང་། ཁམས། ཡ་མདོ་བཅས་) དུ་
 རྒྲིགས་བསྐྱེམས་གནང་ཡོད་པ་དེ་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་གོང་དུ་
 རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་རིག་མཁས་པ་ཚོས་ཨ་མར་རིང་གྲངས་ཁྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་
 སྐད་ལ་དངོས་སུ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད། འོན་
 ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་དེའི་བ་མའི་མཇུག་བསྐྱེམས་སུ་རྩ་ས་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་དེ་ཡུལ་
 སྐད་དང་ཡིག་སྐད་གཅིག་ལྟར་བྱེད་རྒྱུར་གཞི་འཛིན་སའི་མང་གཞིའི་ཡུལ་སྐད་
 དུ་བཞག་ནས་དེ་རང་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱའི་ལུ་རྒྱུགས་བྱས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཐལ་
 དྲགས་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གང་ལགས་ཟེར་ན་ཐོད་སྐད་དེ་ཡུལ་སྐད་ཆེན་
 པོ་རིགས་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའི་རྗེས་སུ་ད་དུང་གནང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིག་ཁག་ལ་
 ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས། ཡུལ་སྐད་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཞིག་ང་
 ཚོས་དེར་སང་རོས་འཛིན་བྱས་པའི་ཡིག་སྐད་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་མེད་ཞིབ་
 འཇུག་བྱས་ཏེ། མཐུན་པོ་ཡོད་པ་ན་མས་ཡུལ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་གཅིག་ལྟར་
 བྱེད་རྒྱུའི་གཞི་འཛིན་ས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། ལྷག་ཆེ་རྒྱུང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་
 བ། ད་དུང་གཙང་པའི་སྐད་དང་། རྩ་ཁྲི་སྐད། ཁམས་སྐད། ཡ་མདོའི་
 སྐད་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོས་དེར་སང་རོས་འཛིན་བྱས་པའི་ཡིག་
 སྐད་དང་ཉག་ཉག་མཐུན་པོ་ཡོད་པས་རྩ་སའི་ཡུལ་སྐད་ལས་ཁྱུང་ཆེ་གི་རེད།

ང་ཚོས་གཤམ་གསལ་གྱི་ཐོད་ཡིག་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོ་རྩ་ཅམ་བྱས་ན། དུས་
 རབས་ཁ་ཤས་རིང་གི་ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་སྐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་
 གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུར་དཔེ་ཆ་ཁག་གཅིག་གི་མིང་ཐོག་གཤམ་གསལ།

(1) རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ཐོན་མི་སམ་རྩོུ་ལ་སོགས་ཀྱིས་

བརྒྱུད་པའི་«འདུལ་བ་ལྟར་གཞི» (བཀའ་འབྱུར་འདུལ་བ་པོད་དང་པོའི་ནང་
ཡོད)

(༡) རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་འགོས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་བྱུང་གིས་བརྒྱུར་
བའི་«མདོ་མཛེངས་ལྟན»

(༢) དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཨ་ཏི་ཤིའི་སློབ་མ་འབྲོམ་
སྟོན་པས་བཅམས་པའི་«ཨ་ཏི་ཤིའི་རྣམ་ཐར་ལྷ་མའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་
གནས»

(༣) དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མགོར་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་
བཤེས་པོ་རྟོ་བས་འཕན་པོའི་སྐད་གྱིས་བཅམས་པའི་«འཕྲུ་བུམ་སྟོན་པོ»

(༤) དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་མཇུག་དུ། གཙང་རྫོན་ཏེ་རུ་ཀ་སངས་
རྒྱལ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་སྟོད་མངའ་རིས་པའི་སྐད་དུ་བཅམས་པའི་«མི་ལ་རས་
པའི་རྣམ་ཐར»

(༥) དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་འགོར། བཟ་ཤེས་འབྲེལ་གྱི་གྲུང་ཐང་
རྒྱལ་རྒྱུད་གོན་མཆོག་བརྟན་པའི་རྫོན་མེས་ཨ་མདོའི་སྐད་གྱིས་བཅམས་པ་«གོ་
བདེ་བའི་སལ་སྐད་བཅ་ཆོས»དང་། «རྫོས་གར་གྱི་བརྟན་བཅོས»བཅས་ལ་
གཟིགས་བྱུང་ཆོ། ཆོས་སྐད་དང་ཡུལ་སྐད་ཁག་གཅིག་འབྲེལ་བཤད་མ་བྱས་ན་
གོ་བྱུང་གི་མེད་པ་ལྟར། དེ་མིན་འཆོ་བའི་ནང་གི་སྐད་ཆ་མང་ཆེ་བ་གོ་བྱུང་གི་
ཡོད་པ་དེ་ཐོག་ནས། བོད་སྐད་དེ་ལ་ས་གནས་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་དང་། ལུག་
མང་དུ་གོ་བྱུང་པའི་སྐད་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཁྱེན་བྱུང་རྒྱ་རེད། དེ་
མིན་དེ་དྲུང་གནའ་རབས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཞིབ་འདུག་ཕྱིད་
སྐབས། ཡུལ་སྐད་ཐོག་གཅིག་གྱུར་མེད་པ་མ་གཏོགས། ཅ་བའི་བརྟན་རྒྱུད་རིག་
པ་དང་། ཅ་བའི་ཐ་སྐད་མང་ཆེ་བ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་མགོར་རྒྱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོས་བཅམས་ཆེན་ཆོས་
རྩེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་བརྒྱུད་ཅོང་ཁ་པ་དང་། ཀམ་པ། ས་རྒྱུ་པ་བཅས་ལ་ནན་ཅིང་

དུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འཁུར་ཆ་ཚང་རེ་བསྐྱར་བ་དེས་
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་བོད་ཡིག་གི་ཆོས་དཔེ་ཁག་
རྣམས་ཤིང་དཔར་སྟོན་སྟོན་མར་བསྐོས་པ་དེ་ནས་བསྐྱར་བོད་ལ་དཔར་བསྐྱུན་
གྱི་ལག་ཚུལ་དར་འགོ་རྒྱུགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཞུགས་དང་
དག་ཆ་ཡང་ཐུག་ལས་གཅིག་ལྟར་ཆེ་རུ་སྤར་བ་མ་ཟད། ཚུལ་པ་པོ་ཆོའི་ཚུལ་
ཡིག་ནང་གི་ཡུལ་སྐད་ཡང་གཅིག་ལྟར་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། ㉔

གོང་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ནས་དཔར་སྐྱུར་ལས་རིགས་ཀྱིས་
སྐད་ཡིག་གཅིག་ལྟར་བྱེད་རྒྱའི་ཐད་ལ་རུས་པ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་
མཐོང་བྱུང་གྱི་རེད། གལ་ཏེ་ཁ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་བར་གྱི་འགལ་བ་གཙོ་བོ་དེ་
ཡིག་སྐད་དང་། ཡིག་འདི་དག་ཆའི་ཐད་ལ་བཞག་ནས་ཐུག་ཡོད་ཀྱི་སྤྱུ་རྟགས་
འགྲོ་ལུགས་རྣམས་མེད་པ་བཟོས་པ་དང་། ཡིག་འདི་དག་ཆ་དེ་ལྟ་སའི་ཁ་སྐད་
རྒྱང་པའི་ཐོག་ལ་བསྐྱར་རྒྱའི་ལུ་རྒྱུགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་སྐད་དང་ཡིག་
གཅིག་ལྟར་བཟོ་བྱུང་རྒྱ་པར་ཞོག གསར་བཟོས་ཡིག་འདི་དག་ཆ་དེ་དང་ས་
གནས་གཞན་དག་གི་ཡུལ་སྐད་བར་ཁ་བྲལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་རེད། གང་ལགས་
ཟེར་ན། བོད་རིགས་ཟེར་བ་ལྟ་ས་ཤིང་ཁྱེད་གཅིག་ལྟའི་བོད་རིགས་ཙམ་མིན་
པར། གཙང་དང་། ལྷོ་ཁ། དུགས་ཀོང་། ཁམས་ཁུལ། མཆོ་སྟོན། རྒྱལ་མོ་
རོང་། ཡུན་ནན་བདེ་ཆེན་བཅས་ལ་སྟོང་པའི་བོད་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་།
དེ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་སྟོང་གཏོང་རྒྱའི་བོད་ཡིག་ནི་གཅིག་མ་གཏོགས་ས་གནས་རེ་
རེ་ལ་བོད་ཡིག་རེ་རེ་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རེད། གལ་ཏེ་ལྟ་སའི་སྐད་དང་མཐུན་
པའི་བོད་ཡིག་གཅིག་བཟོས་ན། ས་གནས་གཞན་དག་གིས་དེ་གོ་མི་བྱུང་པས་
ཁོ་ཆོས་ཀྱང་སྤོ་སྤོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་བོད་ཡིག་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་
མདོག་ཁ་པོ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཚང་མས་སྤོ་སྤོའི་ཡུལ་
སྐད་དང་མཐུན་པའི་བོད་ཡིག་གསར་པ་དེ་བཟོས་པ་ཡིན་ན་གཅིག་ལྟར་གྱི་མི་
རིགས་ཀྱི་ཡིག་དེ་ཁ་བྲལ་རུ་འགྲོ་གི་མ་རེད་དམ། བོད་རིགས་ནི་ཀྱང་སྤོ་སྤོའི་

དམངས་མྱེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་གཅིག་ཕྱར་ཆགས་ཟིན་པའི་གངས་ཉུང་མི་
 རིགས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཡིག་ནི་ཡུང་གོའི་མི་རིགས་ཁག་གི་ཡི་གེའི་ནང་
 གི་གཅིག་ཕྱར་ཆགས་ཟིན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་པས། གཅིག་ཕྱར་
 གྱི་ཡི་གེ་ཁ་བསྟན་ཏེ་བའི་བཙས་བརྒྱར་དེ་འདྲ་ལ་སྤྱད་པུང་དགའ་བསུ་བྱ་
 གི་མ་རེད།

ཡང་བར་སྐབས་ལོ་ཤས་རིང་སྤྱུལ་ཉགས་ནང་བཤད་པའི་ཆོག་པུང་དང་།
 བདག་གཞན་དུས་གསུམ་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་སའི་ཁ་སྐད་ནས་སྤྱོད་གསལ་པོར་ཐོན་གྱི་
 མེད་པས་མི་དགོས་ཟེར་ནས་“སྤར་གྱི་བྱིས་ལྟངས་དང་། དེར་གི་བྱིས་ལྟངས་”
 ཟེར་བའི་གཏན་འབེབས་ཞིག་ཚུལ་ཡིག་མང་པོའི་ནང་བཞུགས་ཏེ་འདུག་པུང་སྤྱོད་
 ཡིག་དེ་མྱིར་བཏང་གི་སྤྱོད་ཡིག་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙ་ཁྲིམས་ནང་
 གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར། གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་དོན་གནད་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་དང་། ལས་བྱེད་པ།
 ཤེས་ཡོན་ཅན་བཙས་ལ་རྒྱ་བྱུང་ཆེ་བའི་བསམ་འཆར་བརྒྱུ་ལེན་བྱས་མེད་པ་དེ་
 བྱི་སྐབས་དེར་ལེན་པའོ་དང་། མི་བཞི་ཤོག་ཁག་གིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཡི་གེ་དང་རིག་གནས་གང་ལྟར་གིས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་
 འོག་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། བྱིས་ལྟངས་དེར་ཆོག་པུང་མང་པོ་
 ཞིག་མེད་པ་བཟོས་པུང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་དག་གི་སྐད་ཆའི་ནང་།
 འབྲེལ་སྤྲོད་གྱི་དང་གྱི་གཉིས། རྒྱལ་མཆོག་གི་གོ་ཚུངས་གསུམ། འབྲེད་ལྷུང་གྱི་
 རམ་དང་། དམ། ལ་དོན་གྱི་ར་དང་རུ་སོགས་དངོས་སུ་ཤེད་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 པ། དཔེར་ན། རྒྱུད་གྱིས་ཁོང་ལ་བཤད་ན་ཉན་གྱི་རེད། ཁོང་དེ་རིང་ནང་ལ་
 བཤད་ཡོད་གྱི་རེད། རས་ཁོ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཁོས་ཉན་གྱི་མི་འདུག་གོ་
 རྒྱེད་རང་མཉེགས་པོ་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས་ཁོང་ད་གིན་ནས་ཕྱིན་ཆར་སོང་ངོ་།
 ཁ་སང་ཁྱེད་རང་ས་ནས་གཡར་བའི་དཔེ་ཆ་དེ་ད་རིང་སྤྱོད་ཡོད་དོ། རྒྱལ་སྤྱི་མ་
 རྒྱུང་མ་གསུང་ལྟ། རས་ཁྱེད་རང་ལ་བརྒྱར་པའི་ཡི་གེ་དེ་འབྱོར་བྱུང་རམ་མ་

ཐུང་། རས་ཁྱེད་ལ་མངགས་པའི་དཔེ་དེབ་དེ་འདུག་གམ་མི་འདུག ཟེར་བ་
ཉུ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅུང་། ཆང་མར་ཡིན་པའོ་དང་མི་བཞི་ཤོག་ཁས་རྒྱག་པ་
ལེབ་འདུར་གྱི་ཁྲིམས་གཙུག་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་དེར་སང་ལྷ་སའི་ཁ་
སྐད་ལ་སྒྲོན་འཇུག་དང་། མགོ་ཅན་ཡིན་མིན་བཅས་ལ་སྒྲུ་གདངས་གྱི་དབྱེ་བ་
གསལ་པོ་མི་ཐོན་ཀྱང་། རུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་མགོར་འབྲི་བྱང་དུ་སྒྲོབ་
པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལལ་བཞུགས་སྐབས་དང་། དེར་སང་གི་ཁམས་ཁུལ་
དང་། ཅོ་མོ། རྒྱལ་རྒྱུ་། མགོ་ལོག་བཅས་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ཡང་སྒྲོན་
འཇུག་ཡོད་མེད་དང་། མགོ་ཅན་ཡིན་མིན་བར་ལ་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་ཡོད་སྐད་
འདུག་པ། དེ་ཆོས་ལེད་སྒྲིབ་གཏོང་བའི་བོད་ཡིག་ནི་དེར་སང་ར་ཆོས་ལེད་
སྒྲིབ་བྱེད་པའི་བོད་ཡིག་འདི་རང་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་བྱུར་དུ་མེད་པ་ནི་ས་
གནས་སོ་སོར་དངོས་སུ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན་ཤེས་བྱལ་རྒྱ་རེད།

ཐུང་། དུམ་སྐད་གཅིག་བྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་འགྲོ་ལམ་གང་ཡིན་སྐོར།

མི་རྒྱ་ཡིན་གྱིས་སྒྲོ་མཐུན་རྟོ་ལོ་པོ་རྒྱ་ལ་བཏར་བའི་ཡིག་ལན་ཞེས་པའི་
ནང་དུ་གསུང་དོན། “ཁོར་གིས་ཏར་གི་འཐུས་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་ཐེངས་དྲུག་པའི་
ཐོག་བཤད་པའི་གཏམ་གྱི་ནང་དུ་སྐད་རིགས་ལྷ་ཆོག་ས་འདྲེས་ནས་བྱན་ཐོང་གི་
སྐད་གཅིག་ཏུ་འཐུར་བའི་སྐོར་གྱི་རིས་ཆོག་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་དུས་རབས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འཇམ་སྐྱིང་ཡོངས་སུ་སྒྲི་
ཆོག་ས་རིང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་རབས་དེ་ཡིན། དུས་
རབས་དེར་འཇམ་སྐྱིང་གི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་མེད་པར་འཐུར་རྒྱ་དང་།
བཟུ་གཞོག་གལ་རིམ་གཏོར་ཏེ་མི་རིགས་ཁག་དང་ཐབ་དུ་བཞོལ་ཡུལ་ན་མས་ལ་
གཉའ་གཞོན་བྱེད་པ་དེ་མེད་པར་འཐུར་བ། མི་རིགས་ཁག་གྲོགས་མེད་ཁོར་
རྒྱང་དུ་ལུས་པ་དང་ཕན་རྒྱུན་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གནས་རྒྱལ་མེད་པར་ཐུར་ཏེ་
ཕན་རྒྱུན་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་ཐག་ཏུ་འགྲོ་བ། མི་རིགས་ཀྱི་དབང་
ཆ་འདྲ་མཉམ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱེད་བྱལ་པ་ཡོང་རྒྱ། སྐད་ལ་གཉའ་གཞོན་

དང་རང་རིགས་སྤྱུར་པའི་མིང་རྒྱས་ཐེད་པར་བཟོ་བྱུང་པ། མི་རིགས་ཁག་
གི་སྐད་བར་མཉམ་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཅུགས་ནས་པན་ཚུན་གོང་འཕེལ་དུ་
གཏོང་བྱུང་བ་བཅས་ཡོང་། གནས་ཚུལ་དེ་དག་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྐད་འགའ་
ཞིག་ལ་གཉའ་གཞོན་ཐེད་པ་དང་པམ་པར་འབྱུར་བ། ཡང་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་
བར་འབྱུར་བ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡོང། དེའི་ཆེ་འབྱུར་བར་འབྱུར་བའི་སྐད་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ནས་གཅིག་པམ་པ་དང་གཅིག་རྒྱལ་བར་འབྱུར་བ་ལ་ཡིན་གྱི། མི་རིགས་
ཁག་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཆབ་སྲིད། རིག་གནས་གང་ཅིའི་གད་ནས་
ཡུན་རིང་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་ནང་ནས་ཆོག་
མར་ས་ཁུལ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱུན་མོང་གི་སྐད་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ས་ཁུལ་
གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐད་རྣམས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བྱུན་མོང་གི་སྐད་
ཞིག་ཏུ་འབྱུར་རྒྱ། སྐད་འདི་ནི་འཆར་མན་གྱི་སྐད་མིན་ལ། ལྷ་རུ་སྤྱའི་སྐད་
ཀྱང་མིན། དེའི་ཐོན་ཏེ་སྐད་ནི་དེ་བས་གལ་ཡིན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཁག་རྣམས་
ཀྱི་སྐད་དང་ས་ཁུལ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་སྒྲིང་བཅུད་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐད་
གསར་པ་ཞིག་ཤོ” ② ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་མ་གཞི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་དུས་སྐབས་སུ་འཛམ་གླིང་མི་རིགས་ཁག་
གི་སྐད་རྣམས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་དང་། གང་འདྲ་བྱས་ནས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་
པའི་སྐོར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནང་ལ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་
གཅིག་གི་ཡུལ་སྐད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་སྐྱབས་གསུངས་པ་ལ་ཡིན་
ཀྱང་། ང་རང་གི་བསམས་པར། འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་
ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འཛམ་གླིང་གི་མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་རྣམས་བྱུན་མོང་
གི་སྐད་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱལ་ཁབ་
གཅིག་གི་ནང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མི་
རིགས་ཁག་གཅིག་གི་ཡུལ་སྐད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བྱུན་མོང་གི་སྐད་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་
ཐོག་ཡོང་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་འདྲ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་གང་དེ་

གཅིག་མཚུངས་རང་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག དེར་བཞུགས་གཅིག་གྱུར་ཕྱིར་
 པའི་མི་རིགས་ཁག་གཅིག་གི་ཡུལ་སྐད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་
 རྒྱུ་འགྲོ་ལམ་ནི། མི་རིགས་དེ་ནི་འདུས་ཐོད་ས་ཁུལ་ཁག་པན་ཚུན་བར་
 ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཚུགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་
 རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་བརྒྱུད་ནས་ཡུལ་སྐད་མི་འདྲ་བ་
 རྣམས་རང་ཁྱགས་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་པ་ཡོང་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་མི་རིགས་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ས་ཁུལ་མི་འདྲ་བ་སྐོས་ཁྲིམ་ཁྲ་བྲམ་ནས་ཐོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་
 ཆོག་ས་རྣམས་པན་ཚུན་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུར་ཆོད་འཇིག་ཡོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་འོག་ས་གནས་ཁག་གཅིག་གི་ཡུལ་སྐད་དེ་གཞི་འཇིག་སའི་མང་
 གཞིའི་ཡུལ་སྐད་བྱས་ཏེ། ཡི་གེའི་འབྲི་སྐྱད་ས་དང་དག་ཆ་རྣམས་ཡུལ་སྐད་
 གཅིག་པོ་དེ་རང་གཞིར་བཟུང་ནས་འབྲི་དཀོས་པའི་ལྷ་ཚུགས་བྱས་པ་ནི།
 གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་མི་རིགས་དེའི་སྐད་རྣམས་སྐར་ལས་ལྷག་པར་ཁ་བྲལ་ཆེ་ཏུ་
 གཏོང་རྒྱ་མ་གཏོགས་གཞན་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་གང་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད།

གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཐོན་པའི་མི་རིགས་ཞིག་གི་ནང་། ས་གནས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཐོན་པའི་ཡུལ་སྐད་དང་། ས་གནས་དང་ས་གནས་བར་པན་ཚུན་འབྲེལ་
 བ་བྱེད་སྐབས་སྐབས་སྐབས་དུ་ཤེད་ཐོད་ཐོད་བྱས་པའི་པལ་སྐད་གཉིས་མཉམ་དུ་གནས་
 པའི་གནས་ཚུལ་འོག་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐྱ་རྒྱུར་ཡི་གེ་བཟོས་དཀོས་ན། ས་གནས་
 རང་བཞིན་ཐོན་པའི་སྐད་དེ་དང་། སྐབས་མོང་གི་ཡུལ་སྐད་བར་ཐག་ཉེ་ཏུ་འགྲོ་
 བའི་མོ་རིམ་ཁ་ཤས་བརྒྱུད་དཀོས་པ་སྟེ། ཐོག་མར་ས་ཁུལ་སྐོས་ཁྲིམ་ཐོན་སྐྱེད་
 རུས་ཁྱགས་དང་། ཐོན་སྐྱེད་འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཚུན་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བའི་མོ་རིམ་ནང་ས་
 ཁུལ་གཅིག་གཉིས་ཅམ་ལ་ཤེད་ཐོད་བྱས་པའི་སྐད་དེ་པན་ཚུན་ཁྱགས་སྐྱེན་
 ཐེབས་པ་བརྒྱུད་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྐབས་མོང་གི་སྐད་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དང་།
 དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་ཁྱབ་པའི་སྐད་ནས་མཐར་ས་ཁུལ་ཡོངས་
 རྒྱལ་ས་ལ་སྐབས་མོང་དུ་ཁྱབ་པའི་སྐད་ཞིག་ཏུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་རེད།

མོང་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ཤོད་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་རིགས་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རང་
 གི་ཚག་ནས་ཡུལ་སྐད་དང་། ཡིག་སྐད་གཅིག་གྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་གཞི་འཛིན་སའི་
 མང་གཞིའི་ཡུལ་སྐད་དེ་ལྟ་ས་ཤོད་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཁོ་ནར་ཅིས་ན་འགྲིག་གི་
 མེད་པར་སྤྱོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱལ་ས་ཆེན་མཆོ་ཆོག་ས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་དཔལ་
 འབྱོར་ནི། མོན་མེད་མྱི་ཆོགས་ཅན་ཏུ་འབྱུར་བའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དཔལ་
 འབྱོར་མ་ལག་ཅིག་ཡིན་སྟབས་དེས་ཤོད་གསལ་གྱི་ས་གནས་ཁག་ས་མོར་ཁོང་
 ལས་འཇུག་ཆས་ཅན་ཏུ་འབྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འགྲིམ་འབྲུལ། རྒྱལ་གསལ་
 རིག་གནས་འཆོ་བ་བཅས་མོང་འཕེལ་ཏེ་ཅང་འགྲོ་མཚུགས་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 རིམ་བཞིན་ཤོད་ཁྱེད་དང་ཤོད་གསལ་བར་དང་། ས་གནས་དང་ས་གནས་བར་
 གྱི་ཁྱད་པར་རིམ་བཞིན་རྒྱུར་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་ས་གནས་ཁག་གི་མི་
 དང་མའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱར་སྐྱེལ་འདེད་ཡོང་བ་དང་།
 ཏུས་མཚུངས་ས་གནས་ཁག་གི་ཡུལ་སྐད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བག་ཉེ་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་
 པ་བཅས་ནི་མྱི་ཆོགས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ལྷགས་དེ་ལམ་ལྷགས་གཞན་གང་ཞིག་
 ལས་ཀྱང་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྟར་ཡོད་པར་མཚོན་པ་ཞིག་རེད།
 དེར་མ་ཟད་དེ་ཏུང་ང་ཆོར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཔེ་རྒྱན་ཁང་དང་། ཆོགས་པར་
 ཁང་། རྒྱང་བསྐྱགས། རྒྱག་བརྟན། རྒྱས་གར། བརྟན་འཕྲིན་བཅས་མོང་
 འཕེལ་འགྲོ་མཚུགས་པོ་ཡོད་པས། ཏུས་རབས་རྗེས་མའི་ནང་ཤོད་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་
 སྐད་དང་ཡིག་སྐད་གཅིག་གྱུར་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་བྱབ་གྱི་རེད། དེ་
 ཏུས་ཀྱི་ཤོད་སྐད་ནི། ལྟ་སའི་སྐད་དང་། གཅང་པའི་སྐད། ཡ་མདོའི་སྐད་
 རིགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐད་དེ་ཆོ་ཆང་མའི་ནང་ནས་ལྷགས་ཆ་འདུས་ཤིང་
 ཁུབ་ཆེ་བའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་ཞིག་རེད། ང་ཆོས་ཤོད་སྐད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་
 འགྲོ་རྒྱགས་དེ་དང་བརྟན་ནས། མིག་ཁྱར་ཁྱར་ཡོད་སྐུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོ་ལྷགས་
 རྣམས་རྒྱན་འཛིན་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ས་གནས་ཁག་གི་ཡུལ་སྐད་དང་
 གན་འར་བས་ཤོད་ཡིག་གི་ཆོམ་ཡིག་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ། འབྱུང་འབྱུར་

ཡིག་སྐད་དང་ཡུལ་སྐད་གཅིག་ཕྱར་ཡོང་བ་ཕྱིན་རྒྱུ་མཁུ་གཞི་འདིར་བྱལ་བ་
ཕྱིན་དགོས་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་གནའ་རབས་ཀྱི་ཐོད་ཡིག་ལ་ཞིབ་
འཇུག་བྱས་པ་དེར་དེར་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་སྲིད་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར།
འབྲུང་འབྲུར་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གོང་འཕེལ་གཏོར་རྒྱར་རྒྱར་རིང་གི་དོན་སྲིད་
ལྟ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

མི་རིགས་ཟེར་བ་ནི་བྱ་དངོས་ཡོད་ཆད་དང་འདྲ་བར་ཐོག་མར་བྱུང་བ་
དང་། བར་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ། བསྐར་མེད་པ་ཆགས་པ་བཅས་ཡིན་པ་
ལས། མི་ཡི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་མར་བྱུང་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
འཇིག་རྟེན་མ་སྟོངས་བར་དུ་གནས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན། མི་ཡི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
ཚོགས་ཐོག་མར་ཆགས་སྐབས་གདོད་མའི་ཀྱང་ཉི་མ་གཏོགས་མི་རིགས་རྩ་ཅི་
སྒྲོས་དུས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ཡང་མེད། རྗེས་སུ་མ་རྒྱུད་དུས་རྒྱུད་ཀྱང་ཉི་དང་། བ་རྒྱུད་
དུས་རྒྱུད་ཀྱང་ཉི། དུས་རྒྱུད་ཆོ་ཁག་བཅས་སུ་རིམ་བཞིན་འབྲུར་ཕྱོག་དང་
འཕེལ་རྒྱས་སོང་བ་བརྒྱད་མཐར་དུས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ཁག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་
གཞིན་མ་མི་རིགས་ཟེར་བ་བྱུང་ཞིང་། ཆོ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་མི་
རིགས་ཞིག་ཏུ་རྒྱར་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ད་དུང་ཐོན་སྐྱེད་ལུས་ཤུགས་དང་།
ཐོན་སྐྱེད་འབྲེལ་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དང་མའི་
བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཤུགས་ཕྱིན་དེས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་རྒྱར་བརྟེན། མི་རིགས་
ཁག་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཆ་སྒྲམས་པོ་མེད་པ་མ་ཟད། འཕེལ་རྒྱས་
འགྲོ་བའི་རྒྱར་ཆད་དང་། རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་རྒྱུད་སོགས་སྤྱོད་མས་པོ་ཞིག་གི་ཐང་ལ་
མོ་སྟོང་ཤུག་དང་ཁྱི་ཐག་ཁ་ཤས་ཀྱི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་བརྒྱད་དགོས་པ་རེད།
འབྲུང་འབྲུར་ཡུང་ཁན་རིང་ཤུགས་དེ་འཇམ་སྒྲིང་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་
གྲལ་རིམ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མེད་པ། སྲིད་ཏང་མེད་པ་བཅས་བྱུང་བའི་
དུས་མཇུག་ཏུ་གཞི་ནས་མི་རིགས་མེད་པར་ཆགས་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཆོད་ནི་ད་
དུང་མ་ཐ་ཡང་ཡོད་བརྒྱ་ཤུག་ཁ་ཤས་ཀྱི་དུས་རབས་བརྒྱད་དགོས་པས། ད་ལྟ་ནི་

མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འཕྲོར་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་
 དུས་སྐབས་རེད། མི་རིགས་བར་གྱི་བྱེད་པར་གནས་ཕྱིན་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 གྲང་ལུ་མཐུད་ནས་ཤེད་སྦྱོད་གཏོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། མི་རིགས་བར་གྱི་
 བྱེད་པར་མེད་པ་མ་ཆགས་ཤོང་ཡངས་ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་པ་ཆགས་
 བས་འཇམ་གྱིང་གཅིག་ལྟར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཟེར་བ་དང་། མི་རིགས་མང་པོ་
 འདུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་མི་རིགས་གཅིག་ལྟར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་
 ཐབས་ལ་མ་ཞུ་བས་པ་ནི་སྤྱོད་བསམ་རང་རེད། ར་ཆོའི་མི་ཆོ་གཅིག་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་
 སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ད་ལྟ་ནས་མི་རིགས་མེད་པ་ཆགས་པའི་བར་གྱི་
 དུས་ལུན་དེ་དང་བསྐྱར་ན་ཏུ་ཅང་བྱང་བྱང་ཞིག་ལས་མེད་སྟབས། ར་ཆོས་རྒྱ་
 འགམ་ལ་མ་སྤེལ་སྟོང་རྒྱ་སྐྱ་རྒྱ་བས་ཐོས་མ་ཐག་ལྟམ་འབྱུང་བ་དང་། རེས་ལུ་
 ཆས་འཁོས་ཆགས་རྒྱར་བསམས་ནས་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་དུས་ནས་མགོ་ལ་ས་
 དཀར་བྱགས་ཏེ་མགོ་དཀར་པོ་བཟོ་བ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་དངོས་དང་རྒྱབ་འགལ་འགྲོ་རྒྱ་ངེས་ཅན་རེད། དེར་བརྟེན་ར་ཆོས་
 མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་དུས་རིམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་
 མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་སུ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། སྤྱི་
 ཆོགས་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་གནས་ཡོད་པ་དང་། འཇམ་གྱིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
 དུ་མི་རིགས་བཅིངས་འགོལ་གྱི་ལས་འགལ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་
 དུས་སྐབས་སུ་གནས་ཡོད་སྟབས། རྒྱལ་ནང་གི་ཡངས་ཀྱང་མི་རིགས་ཁག་གི་
 དཔལ་འཕྲོར་དང་། རིག་གནས་ཤོང་འཕེལ་བཏང་ཞི། མི་མེར་སྤེལ་བྱེད་རིང་
 ལུགས་ལ་རྒྱས་ལྡན་གྱིས་རྒྱུད་རིག་གཏོང་རྒྱ་དེ་ནི་ཏུ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 འདིར་ཐོད་ཡིག་དང་ཐོད་སྐད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་
 ཐོག་མའི་ལྟ་རྒྱལ་ཁག་ཅིག་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱི་རིག་སྤྱི་བའི་མཁས་དབང་ཆོར་དཔུང་
 གཞིའི་རྒྱལ་དུ་ལུལ་རྒྱར་བྱིས་པ་ཡིན་པས། གཟིགས་པ་པོ་ཆོས་རིན་ཐང་གསལ་
 བའི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོང་ཡོད་པ་ཞུ།

མཆན་:

① ལྷལ་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་ཤོད་ཀྱི་པ་ཆིན་ལྷེ་ཁྱི་འབྲུག་གིས་བཙམས་པའི་«གནས་བརྒྱད»
ཙམ་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་བཟུན་འབྱུར་ལྷེ་དགེ་དཔར་མའི་(ཙ) པའི་ནང་གསལ།

② «རལ་ཚོལ་གྱིས་སྒྲུ་ནས་མེར་འབྱུར་བའི་གོ་རིམ་ནང་ཚན་པའི་རྒྱས་པ» ༡༩༧༥ལོར། མི་
རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་དཔར་སྐྱུན་བྱས་པའི་དེབ་རྒྱུང་པ།

③ ལྷེ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མར་ཁེ་མའི་རིང་ལུགས་ལྟར་ལན་བཏབ་པ།
(མི་རྒྱ་མིན་གྱི་གསུང་ཚོམ་དེབ་རྒྱུང་པའི་ཤོད་ཡིག མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་༡༩༥༥ལོར་དཔར་
སྐྱུན་བྱས་པ། གྲངས་༡༩༥)

④ སྐ་དོང་པ་ཏ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གཤམ་པས་བཙམས་པའི་«མཁས་པ་དགའ་བ་ལྷེད་པའི་
གནམ་»

⑤ མདོ་སྐད་པ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཁེལ་གྱིས་མཛད་པའི་«དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་»

⑥ དུན་མེན་ལན་གྱིས་བཙམས་པའི་«ཡུང་གོ་བྱང་ཏེ» (中国通史) ལྷེ་ཡིག་དེབ་བཞི་པའི་
གྲངས་༩༠༧

⑦ དུ་ཤོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་«ཚོས་འབྱུར་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཛད་» དང་།
༡༩༩༥ལོར། ས་སྐྱ་བླ་མ་དཔལ་བཅོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་«རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་
ལོང་» མདོ་སྐད་པ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཁེལ་གྱིས་མཛད་པའི་«དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་» ཤིང་དཔར།
གྲངས་༡༤༠༡ནས་གྲངས་༩༠༩

⑧ ༡༩༥༧ལོར་ལྷེ་ལྷིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་«ཐེ་ཏུ་གཡའ་སེལ་» གྲངས་
༩༧༥ན་ལས་པ།

⑨ ༡༩༧༥ལོར། ཡུང་དབྱེར་མི་རིགས་སྒྲིབ་ཡུའི་ཤོད་ཡིག་སྒྲིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་བསྐྱོགས་པའི་
«གནའ་རབས་ཤོད་ཡིག་ཡིག་ཆ་འདེམ་བསྐྱོག་དེབ་བཞི་པ» དུམ་བྱ་གཉིས་པར་གསལ།

⑩ གོང་གསལ་གྱི་«དུ་ཤོན་ཚོས་འབྱུར་» དང་། «རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་» «ཐེ་ཏུ་
གཡའ་སེལ་» བཅས་སྤྱ་གསལ།

⑪ གོང་གསལ་བཟུན་འབྱུར་ནང་ཡོད་པའི་«གནས་བརྒྱད་ཙམ་» དང་། «འབྲེལ་པ་»

⑫ དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་མགོར། ཨ་ལག་ཤ་ཨོག་རིགས་དགེ་བཤེས་བཟུན་དར་ལྷ་རམས་
པས་བཙམས་པའི་«ཡིགའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་» གྲངས་༥ན་ལས་པ།

⑬ གོང་གསལ་«རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་» གྲངས་༩༩བལ་ནས་གསལ།

⑭ གོང་གསལ་གྱི་ཐིག་བཤད་ལྷེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་འདི། དབྱེར་བཞི་དང་།

གསལ་བྱེད་སྐུ་ཅུ་རེ་བཞིན་དུ་གསལ་བཤད་མཛད་སྟབས་སྟོག་གངས་མི་ལུང་བ་ཞིག་འདུག་པས་
རྩེ་སྐུ་«ཙ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བུ»དང་། འབྲེལ་བཤད་མཉམ་དུ་གཟིགས་ན་གསལ་པོ་ཡོད།

⑪འདྲི་ཚོན་མི་སམ་རྩི་ལས་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་
ཙམ་བར་གནས་བྱུང་བ་བྱུང་།

⑫བཀམ་བཅད་བར་པ་ལྟེ་ཡི་གེའི་བཅས་བརྒྱུད་ཐེངས་དང་པོ་འདྲི་ལོ་རྒྱུ་ལྔ་བ་སྐྱ་ཚོག་ཞང་གསུམ་
མོགས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁམ་པ་མང་པོ་ཤིས་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་བཅོས་པ་མ་ཟད་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་
ཡིག་ཆ་«ལྷ་རྒྱུད་བམ་པོ་གཉིས་པ»དང་། «ཕྱི་ཐག་རྟོགས་བྱེད་ཆེ་བ་དང་རྒྱུད་བ»བཅས་ལྟེ་དཔེ་
བརྒྱུད་འབྱུར་(ཙ)པའི་ནང་དུ་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས། ཡི་གེའི་བཅས་བརྒྱུད་ཐེངས་དང་པོ་འདྲི་ནི་
དུས་རབས་བརྒྱ་པའི་མཁུག་བར་ལོ་གཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གནས་པ་མ་ཟད། དེ་ནས་བཅོས་བརྒྱུད་ཐེངས་
གསུམ་པ་བྱུང་ཡང་མང་ཆེ་བ་ཐུར་རྒྱན་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུགས་རྟོན་རིན་ཆེན་བཟ་ཤེས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་«དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་ཡུར་ཁང་»གངས་ཉ་བ་པོར་གསལ།

⑬སྐུ་ཅུ་པའི་ཙ་པའི་མཁུག་དུ་སྤྱི་བརྒྱན་བཅས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་དང་པོའི་ལེའུ་ལྔ་པ་ཡིན་པ་
དང་། ཉགས་འཇུག་གི་མཁུག་གྱ། སྤྱི་བརྒྱན་བཅས་དུག་གི་ནང་གི་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད།

⑭༡༥༤ལོར། ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁམ་ཅན་དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སྤང་བས་མཛད་
པའི་«ཆོས་འབྱུང་མཁམ་པའི་དག་འཕྱོན»དུམ་བུ་བཞི་པ་«ལོ་པར་ཆོས་འབྱུང»ནང་གསལ།

⑮བཀམ་བཅད་གསུམ་པ་འདྲི་ལ་བཅས་བརྒྱུད་གསར་པ་གང་བྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཐོག་
ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ལྟ་མན་མ་མཛོང་ཡང་། ཟྱ་དར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་
«ཆོས་འབྱུང་མཁམ་པའི་དག་འཕྱོན»དུམ་བུ་བཞི་པ་«ལོ་པར་ཆོས་འབྱུང»ནང་བཞོད་འདུག་པ་དེ་
ཆོས་བརྒྱུད་གནང་བའི་ཆོས་དཔེ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ནམས་ལ་གཟིགས་ན་དཔུང་གཞི་ཉ་ཅང་
མང་པོ་འདུག་པས་རྩེ་སྐུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས།

⑯ལྷན་རག་འབྲེལ་པ་མང་ཆེ་བའི་ནང་བྱར་ཆག་གི་སྐད་དང་། དུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད།
ཆོས་སྐད། གདོན་འབྲེལ་སྐད་(ལོག་སྐད)བཅས་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྐབས་སུ་གསལ།

⑰མི་རྒྱ་ལིན་གྱི་གསུང་ཆོས་«ལྷ་རིག་པའི་སྐར་གྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མར་ཁེ་མི་རིང་ལུགས་
རྩར་ལན་བཏབ་པ»༡༧༥༤ལོར་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་པར་རྒྱན་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ།
གངས་ཉ་བ་པོར་གསལ།

⑱«མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་བཤད་པ»——མར་ཁེ་མི། ལེན་ཀེ་མི། ལེ་ཉིན། མི་རྒྱ་ལིན་བཅས་
ཀྱི་གསུང་བརྒྱུ་རྒྱུགས་རྒྱུགས་༡༧༥༥ལོར་ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སྒོར་གྲུ་དཔར་རྒྱན་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིག་
གི་དཔེ་དེབ་ཡུང་པས་གཉིས་པར་གསལ།

⑲བོད་མིལ་ལུང་སྐབས་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཆོས་མཛད་པའི་ཆོས་དཔེ་དང་། སྤྱང་།

ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སྤུས་སྒྱུ་བའི་བླ་མ་དང་། རྟོག་ རྟགས་པོ། འབྲི་ཡུང་། འབྲུག་པ་བཅས་ཀྱི་
བླ་མ་ཆོས་བཅུམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྣམ་ཐར། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སྤུས་སྒྱུ་གཙང་དང་།
རྟོག་ ཡ་མདོ། མངའ་རིས་བཅས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གནས་སྐོར།
ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སྤུས་སྒྱུ་ཞེ་དགེ་དང་། ཡ་མདོ་ཁྲུལ། དབྲུག་གཙང་བཅས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་
བཅུམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱང་། རྣམ་ཐར། ཆོས་དཔེ་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་མང་པོ་བཙུང་
ཡོད།

④《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་》གངས་པ་ཕྱུ་ལྔ་ལྔ་པ་ནས་གསལ།

⑤སི་ཏུ་ལིན་གྱི་གསུང་ཚུལ་《སྤྱི་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མར་ཁེ་སི་རིང་ལྷགས་
ལྷུ་ལན་བཏབ་པ་》༡༩༥༢ལོར། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི་ཐོད་ཡིག་གི་དཔེ་
དེབ། གངས་པ་༡༠༧ནས་གསལ།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་

བསམ་འཆར་འགའ།

གུས་བཀྱར་འོས་པའི་དབྱ་བྱིད་ནམས་དང་། དགེ་གན་ནམ་པ། སྒྲོབ་
སྒྲགས་ནམ་པ་བཅས་ལ་ཞུ་རྒྱུ།

རང་རྒྱལ་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁའི་ལམ་རྒྱུན་མཛད་པ་
ལྷན་གྱི་ལྷན་ཁྲུང་ལྷན་དབྱང་གི་བྱམས་བཞེད་ལྷགས་ཁྲུང་དང་སྒྲན་ཁྲུང་
ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་སྤྱག་བསམ་ནམ་དག་གི་རྒྱལ་སྒྲོལ་འོག་བོད་རང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲི་
དཔལ་འཕྱོར་འཕྲུགས་སྒྲན་དང་། རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོ། སྒྲན་བཅས་འཕྱོད་
བརྟེན་སྒྲགས་སྒྲུགས་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་དགའ་ཆོད་སྒྲེ་འོས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་
པའི་གནས་རྒྱལ་ཏུ་ཅང་བཟང་པོའི་འོག རང་གིས་འགན་བབ་ལས་དོན་གྱི་
དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཅིག་འཆོལ་བསྒྲུབྱེད་ཆེད་འདི་ག་ཀན་སྒྲོད་མཆོ་
སྒྲན་གཉིས་སྒྲུ་སྒྲེཔས་པའི་སྐབས། ཞིང་ཆེན་ཁག་གཉིས་ཀྱི་བོད་སྐད་ཡིག་གཙ་
གནད་དྲུ་བཟུང་བའི་སྒྲོབ་གསོའི་མཛད་སྒྲུགས་སྤྱིད་རྒྱས་སྤྱག་བཞེས་ཏུ་ཅང་
ལགས་པོར་བསྐྱར་བའི་གཏམ་བཟང་མང་པོ་གོ་ཐོས་ལྷུང་བར་བརྟེན་གོ་སྐབས་
འདི་དང་བསྒྲན་ནས་ཐོག་མར་ཀན་སྐུའི་ཞིང་ཆེན་ཏུ་ལྷུང་དང་། མི་དམངས་
སྤྱིད་གཞུང་། འདི་ག་ཞུ་རྒྱུ་ཏུ་ལྷུང་དང་མི་དམངས་སྤྱིད་གཞུང་། སྒྲོབ་
གྲུ་ཆེ་འཁྱིར་གི་དབྱ་བྱིད་ནམ་པ་བཅས་ལ་དགའ་གུས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ།

ད་རིས་འདི་ག་སྒྲིབ་ལྷ་ཆེན་མོའི་ཉར་ཡུད་དང་། དབུ་བྱིད་སྒྲིབ་ས་རྩེ་
བསེ་མཆོག་སྒྲིབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ནས་བོད་སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་ཡོད་རིག་
གནས་སྒྲིབ་གསེའི་སྐོར་ལ་གཏམ་བཤད་བྱ་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་བྱུང་བ་
བཞིན། བཀའ་རོ་མ་བཅག་ཅམ་དུ་བོད་སྐད་ཡིག་གཙོ་གནད་དུ་བཞག་པའི་
རིག་གནས་སྒྲིབ་གསེའི་ཐོག རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་ཆོར་དང་། བསམ་རྒྱུ་འགའ་
ཞིག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་པས། ཆང་མས་དབུད་གཞི་གནང་རོགས་ཞུ།

དང་པོ། བོད་ཀྱི་སྤྱང་ཡོད་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་། དེང་རབས་
རིག་གནས་གསར་བ་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱེད་རྒྱ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར།

གནད་དོན་དེའི་ཐད་དེ་སྤྱང་རིག་གནས་གསར་བ་རྩེའི་གོང་དུ་སྒོ་མཐུན་
མང་པོར་བསམ་འཆར་མི་འདྲ་བའི་ཚད་སྤང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེང་སང་ཡང་
ཚད་སྤང་ཡོད་ལུས་རེད། ཚད་སྤང་གི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་ནི་གསུམ་ཡིན།

(༡) སྤྱང་ཡོད་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་། གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱ་
གཙོ་གནད་དུ་བཞག་ནས་རིག་གནས་གསར་བ་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱ་དགོས་ཟེར་བ།

(༢) དེང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བ་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱ་རྒྱ་གཙོ་གནད་དུ་
བཞག་ནས། སྤྱང་ཡོད་རིག་གནས་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱས་དང་མ་བྱས་ཁྱད་མེད་ཟེར་བ།

(༣) སྤྱང་ཡོད་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་རིག་
གནས་གསར་བ་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱ་རྒྱ་གཉིས་ཀ་གལ་ཆེ་མཉམ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
གཅིག་མེད་ན་ཡང་མི་འགྲིག་ཟེར་བ་བཅས་ཡིན། གོང་གསལ་ལྷ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་
ནང་ནས་ལྷ་རྒྱུ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་བར་ལ་འགལ་བ་དེ་ཅམ་ཆེན་པོ་
མེད། ལྷ་རྒྱུ་གཉིས་པ་འཛིན་མཁན་ཆན་པ་ཁག་དང་སྒྲིབ་ལྷ་ཁག་ནང་དུ་མི་
མང་པོ་མེད་ཀྱང་། ཉར་སྤྱང་སྒྲིབ་ལྷའི་ནང་དབང་ཆ་བཟུང་ཡོད་པའི་ཆན་པ་

ཞིག་ཡིན་ན་མཁས་ཡོད་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསུང་པ་དང་བྱུང་དུ་གཏོང་བའི་
 རྟེན་ཚུགས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེའི་གནད་འགག་སྒྲུག་ས་ནི་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་
 གནད་དུ་བཞག་པའི་རིག་གནས་སྒྲིབ་གསུང་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏོང་བའམ་མི་
 དཀོས་པ་བཟོ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 མོག་ནས་མཁས་ཡོད་རིག་གནས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མོག་ནས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བྱ་རྒྱུ་འདྲ་བ་དུ་
 ཟུང་གཞི་འདིར་བའི་མཁོ་རྒྱུགས་ཅམ་ལས་མེད་སྐབས་མཁས་ཡོད་རིག་གནས་
 སྒྲིབ་སྒྲུབ་མི་དཀོས་པ་བཟོ་བྱུང་ན་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་གནད་དུ་བཞག་པའི་
 སྒྲིབ་གསུང་མ་ལག་དེ་མེ་རང་གི། དུ་བ་རང་ཡལ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོ་བྱུང་བསམ་པ་
 དེ་རེད།

མཁས་ཡོད་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་ནི་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་བྱས་གཏོང་རྒྱར་
 མེད་དུ་མི་རྒྱུད་བའི་ཆོག་ཟུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་གཞི་དེ་ཡོད་ན་དེར་རབས་
 ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མོག་ནས་བསྐྱབས་ཤེས་བྱུང་བའི་ཁར་
 བཟང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཟུང་གཞི་བཟང་པོ་དེ་རྒྱུན་འཛིན་དང་། འཕེལ་བྱས་
 བཅར་ལྟེ་མཁས་མེད་པའི་དེར་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་ཤེས་ཚུགས་དང་
 གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་རྒྱ་ཚད་གསར་པ་ཞིག་
 ཏུ་ཚོང་མཐོར་སླེབས་པ་བྱ་དགོས། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཚང་མས་
 འཕྲོ་ལམ་དེའི་ཐོག་བསྐྱོད་ནས་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྒྲུགས་ཆེན་པོར་སླེབས་
 བྱུང་བའི་ཉམས་སྦྱོར་ཞིག་རེད། དཔེ་ཁ་གསུང་བཤད་ན། གནའ་རབས་ཀྱི་མེ་
 རྫས་དེ་འཕེལ་བྱས་སོང་ནས་དེར་སང་གི་མེ་སྒྲུགས་འཕུར་མདའ་དང་། མིས་
 བཟོས་སྒྲུང་སྐར་བཟོས་པ་དང་། དར་སྒྲུ་ནས་སྒྲུངས་ཀྱི་ཤིང་དཔར་ནས་

ཡིག་དཔར་འཕུལ་འཁོར། རྒྱུད་ལྷན་ལྷེད་འོག་གཉིས་ལ་རྒྱ་འཇག་པ་དང་
 ཁེངས་པའི་རྒྱ་ཚོད་ནས་དེར་སང་གི་ལག་འདྲགས་རྒྱ་ཚོད་བར་སོགས་དེར་སང་
 གི་ལག་རྩལ་གསར་པའི་བཟོ་རིགས་ཆར་མར་ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་དེར་སྐབས་
 ལྟབས་མི་བདེ་བ་དང་ཆ་མི་ཆར་བའི་དཀོས་པོ་ཞིག་ནས་རྒྱ་ལག་ལྷེ་མར་རྩྭ་
 འཛིན་ཅན་གྱི་འཕུལ་ཆས་ལྷ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་རྒྱ་ལག་
 གཅིག་གིས་རྒྱ་ལག་མར་པོའི་ཁོ་ཚོད་པའི་ལྟབས་བདེ་བུ་སོང་བའི་བར་འཕེལ་
 རྒྱས་འགོ་བ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མར་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཆན་རིག་
 དང་རིག་གནས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ནི་རྒྱ་ན་འཛིན་བྱས་པའི་མང་གཞི་ཡོད་ན་གསར་
 བཟོད་ཡོང་བྱུང་པ་ལས་རྒྱ་ན་འཛིན་མེད་ན་གསར་བཟོད་བྱས་ཀྱང་ལག་ལེན་
 དཀོས་ཀྱི་ནང་ནས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ར་ཆོས་ལྷན་ཡོད་ཅོད་
 ཀྱི་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་པ་ནས་མེས་རྒྱལ་རིག་གནས་ཀྱི་བར་མཛོད་
 ནང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་། འཇམ་མེད་རིག་གནས་ཀྱི་གྲལ་བཟུར་ནང་གལ་
 ཆེའི་ཁོ་གནས་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཆན་མཛོང་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ལ་དུས་མཆུང་ས་
 དེར་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་ནས་མཛོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་བསྐྱབས་
 བེས་བྱུང་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་བེས་བྱུང་བ་བྱེད་
 དགོས།

གཉིས་ལ། དེར་རབས་རིག་གནས་གསར་པ་སྐབ་ལྷན་བྱེད་རྒྱ་དང་།
 ཅོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ།

གནད་དོན་དེའི་ཐོག་ལ་བར་སྐབས་ལོ་གས་རིང་བསམ་འཆར་མི་མཐུན་
 པའི་ཚད་མིང་ཐོངས་མང་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལྷ་ནང་གི་འགོག་ཁྲིན་མང་པོ་
 འཕྲད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚད་མིང་བྱས་པའི་མཐུག་འབས་ལྷ། རིག་པའི་གཞུང་

ལྷགས་ཀྱི་ཐད་ནས་དེར་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་ཁག་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ཐོག་ནས་བསྐྱབས་ཤེས་བྱུང་པའི་ཚུགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་མང་བ་མ་ཟད།
 ཐོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་མི་དམངས་མིང་གཞུང་གིས་«ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་རྒྱུར་
 དང་ཐོད་རྒྱུང་སྐར་ཆོད་ལྟའི་གཏན་འཁེབས་»གཞིར་བཟུང་ལྟར་ལོ་གཉིས་
 རིང་། གཞིས་ཆེ་ས་གནས་སློབ་འཁྱིལ་དང་། རྩ་ཁས་གནས་སློབ་འཁྱིལ་། རྩ་
 ས་སློབ་འཁྱིལ་ཡང་དང་པོ། ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྱིལ་དང་པོ་བཅས་ལ་ཆོད་
 ལྟའི་འཛིན་གྲུ་བཅུགས་པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཆེས་དངོས་རྒྱུ་
 གསུམ་སློབ་བྱིད་བྱིད་མཁན་གྱི་དགེ་ཆེན་རྒྱུང་བརྒྱུད་འཛིན་གྲུ་ཆོད་གཞིར་བྱས་
 བཅུགས་ནས་ལོ་གཉིས་རིང་ཆོད་ལྟ་བུས་པའི་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནང་ནས་ར་
 འཕྲོད་རྒྱུར་བའི་ཉམས་རྒྱུར་ཙེ་ཆེན་གསུམ་ཐོབ་ཡོད།

(2) དེར་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་ཁག་རྒྱ་ཡིག་དང་། རྒྱ་སྐད་
 ཐོག་ནས་བསྐྱབས་པ་ལས་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་བསྐྱབས་ན་སྐད་ཡིག་གོ་
 བརྒྱུ་འཕྲོད་པའི་འགག་སྐྱོ་ཐོད་པར་བརྟེན་ཐོད་རིགས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་མཚུགས་པའི་དགེ་མཆན་ཆེ་བ།

(3) ལོ་གཉིས་རིང་ཆོད་ལྟའི་སློབ་རྒྱུར་བུས་ནས་འདི་ལོ་ཡིག་ཆད་
 བཏར་སྐབས་སློབ་བྲུག་མི་གངས་བཅུ་གཅིག་གི་རྒྱུངས་འབུས་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་
 བསྐྱབས་པ་དང་བྱུང་ཐོད་པའི་རྒྱ་ཆོད་ལོན་ཡོད་ལྟུངས། ཐོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་
 སློབ་གསེལ་ཆོད་ཙམ་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་དང་། ཐོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་ཐོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་སློབ་རྒྱུར་མཚུབ་སྟོན་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་གཉིས་ནས་དགེ་སློབ་རྣམས་ལ་བྱ་
 དགའི་དངུལ་སྐར་གསུམ་བརྒྱ་ཡས་མས་དང་། དངོས་པོ་རྩ་ཆོགས། ཁ་
 བཏགས་ཨ་ཤེ་རེ་བཅས་གནང་བ་མ་ཟད། གཞིས་ཆེ་ས་གནས་སློབ་འཁྱིལ་ལ་

བྱ་དགའི་དབྱུང་སྐོར་ཆེག་གི་དང་། རྟོ་ཁ་ས་གནས་སྒྲིབ་འབྲིང་ལ་སྐོར་བརྟུན་
སྐོར་། རྟོ་ས་སྒྲིབ་འབྲིང་ཡང་དང་པོར་སྐོར་ཐུ་སྐོར་བཅས་གནང་ཞིང་། རྟོ་ས་
ཤོར་ཁྱེར་སྒྲིབ་འབྲིང་དང་པོར་ཉེས་ཆད་སྐོར་གི་གཅིག་བཅད་པ་བཅས་ཐུང་
ཡོད།

(༡) བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་ནས་ཅིས་དངོས་རྒྱུ་སྒྲིབ་བྲིད་གནང་
མཁན་དག་ཀྱན་ནམས་བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཆད་མཐོན་པོ་ཡོད་
ན་སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་ཐུབ་འབྲས་བཟང་པོ་སྐོབ་ཐུབ་པར་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་ཐུང་ཡོད།

གོང་དུ་ཁྱེས་པ་ལྟར་ལོ་གཉིས་ལས་མ་སོང་བའི་དུས་ཆོད་ཐུང་ཐུང་དེའི་
ནང་ཐུབ་འབྲས་དང་ཉམས་སྦྱང་བཟང་པོ་སྐོབ་པ་ནམས་དག་ཀྱན་ནམས་པ་དང་།
སྒྲིབ་མ་བཅས་ཆང་མས་མེམས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་སྐོར་ནས་དཀའ་ངལ་ལ་མ་
འཛོམས་པར་འབད་བཙོན་དུར་ཐག་གནང་བའི་བྱས་རྒྱུས་ཡིན་པ་མ་ཟད།
ཀྱན་གཟིགས་པ་ཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ར་སྐོད་ལྷ་ཡོན་གྱང་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་
ལས་དོན་དེ་ཡི་ཐད་སྐོར་མའི་མཐུ་སྐོར་བཀའ་སྒྲིབ་ཡང་ཡང་གནང་དོན་ལྟར།
བོད་རང་སྦྱང་སྦྱང་ས་ཏང་ལྷན་དང་། མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་སྒྲིབ་གསོ་ཆོན་
ཙལ་ལྷ་ཡོན་ལྟན་ཁང་བཅས་ནས་ཐད་ཀའི་དབྱུང་བྲིད་ཡང་དག་པ་གནང་བའི་
མཛད་རྒྱུས་བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

གོང་གསལ་གྱི་ཐུབ་འབྲས་སྐོར་ནས་ར་ཆོས་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི་བོད་མི་
རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་གསོ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐུབ་འབྲས་སྐོར་པར་མཐུགས་པ་གསལ་བཤད་ཐུང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་
བསྐྲུབས་ན་བོད་རིགས་སྒྲིབ་མ་བརྒྱ་ཆ་གསུམ་ལས་མས་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་

ཕྱིར་སྐྱོབ་མ་མང་ཆེ་བ་སྟོན་མར་སྐད་ཡིག་གི་འགག་སྒོ་ནས་སྐྱོལ་རྒྱུར་དཀའ་
 འལ་རྟ་ཅང་ཆེ་བར་བརྟེན། སྐྱོབ་འབྲིང་སྟོན་དུས་དམའ་རིམ་སྐྱོབ་འབྲིང་གི་རྒྱ་
 ཚད་མ་གཏོགས་ལོན་མི་བྱུང་ན་སྐྱོབ་བྱ་ཆེན་མོར་གལ་འགྲོ་བྱུང་། བོད་རྒྱལ་ས་
 ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བས་དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས། འཕྲོད་བརྟེན་གང་ཅིའི་
 ཐད་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་ཕྱིན་རྒྱ་མར་ཞོག བྱིམ་མཆོས་ཡིན་པའི་ནང་སྟོན་ག་
 དང་གིན་ཅང་རང་སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྗེས་ཕྱིན་མི་བྱུང་པ་དེ་ཡི་གནད་དོན་གང་ལ་
 བྱག་པ་རེད་ཟེར་ན། རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྟོན་ནས་སྐྱོབ་གསོའི་མ་
 ལག་ཆ་ཚང་བ་འཇུགས་མ་བྱུང་པ་དེར་བྱག་ཡོད། འཇམ་མཁའ་སྟོན་གི་སྐྱོབ་ས་
 ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་རི་ཕིན་དང་། ལྷ་རན་མི། དཔྱིན་ཇི། སུའུ་ལེན་བཅས་ཚང་
 མས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྟོན་ནས་སྐྱོབ་གསོའི་མ་ལག་ཆ་ཚང་བཅུགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ག་སྟོན་རེད།

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཙུག་པོར་བྱས་པའི་སྐྱོབ་གསོའི་མ་ལག་
 འཇུགས་རྒྱུ་འོག་ཕྱགས་པའི་གནད་དོན་སྐོར།

སྐྱོབ་དེ་བ་ཚོ་མ་སྟོན་བྱ་རྒྱ། ད་ལྟ་ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ལུས་
 འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་གནང་བར་བརྟེན་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུར་འབྲིང་གཞིས་ཀྱི་བོད་ཡིག་
 སྐྱོབ་དེ་བ་ཚོ་མ་སྟོན་བྱ་རྒྱུར་བྱུང་པའི་མཆོད་པོར་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོབ་བྱ་ཆེན་
 མོའི་སྐྱོབ་དེ་བ་ཚོ་མ་སྟོན་གི་ལས་དོན་ད་ལྟ་འགོ་ཚུགས་བྱུང་ཐོད་པ་མ་ཟད།
 སྐྱོབ་དེ་བ་ཀྱི་ཁོད་དུ་སྟོན་རྒྱུའི་བྱར་བརྟེན་ཡིག་ཆ་ད་ལྟ་བྱུང་ཐོད་པ་དེ་མི་གནད་
 དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིས་རྒྱ་ཡིག་
 དང་། དཔྱིན་ཡིག་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྟོན་དུ་བརྒྱུར་ན་བྱར་བརྟེན་དཔྱད་
 གཞིའི་ཡིག་ཆ་མི་རྣམས་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བྱུང་རྒྱུ་རེད། དེའི་ཐད་ལ་བོད་ཀྱི་

སྒོན་ཕྱོན་ལོ་ལྷ་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་སྤྲུལ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་
 མྱེད་ཡིག་ཐོག་མེད་པའི་ཆས་དཔེ་དང་། གསེ་རིག་སྐར་ཅིས། སྒོན་ངག་
 གཏམ་རྒྱུད། སྤྱང་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མྱེད་ཡིག་
 དང་། ཁ་ཆེའི་མྱེད་ཡིག་རྒྱ་ཡིག་མྱེད་ཡིག་བཅས་ཁག་བཞི་ནས་བོད་མྱེད་ཀྱི་
 བསྐྱར་གནང་མཛད་པར་བརྟེན། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྡ་དང་རྒྱུང་བ་ལྡ་བཅས་
 ཏུས་སྐབས་དེར་གང་ཡོད་པ་ལལ་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་མྱེད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཐད་ཀར་
 བསྐྱབས་ཤེས་བྱུང་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེའི་མ་ལག་བརླགས་གནང་
 མཛད་པའི་མཛད་རྗེས་དང་བཀའ་དྲིན་ལ་འགྲན་རྒྱ་གར་ནས་ཡོད། རྒྱལ་
 ཡོངས་བཅོངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་སྤྱ་ཡང་རྒྱ་བོད་མྱེད་ཡིག་གཉིས་ཀར་བྱང་རྒྱུ་
 པའི་ལོ་ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེར་རབས་ཆབ་སྲིད་དང་། ལོ་རྒྱུས། ཅིས་རིག་
 དངོས་ཁམས། རྗེས་འཁྱུར་རིག་པ། སྤྱང་གཏམ། སྒྲིག་བརྟན། བརྟན་
 འཕྲིན་སོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བོད་ཀྱི་མྱེད་ཡིག་ཐོག་བསྐྱར་གནང་
 མཛད་པར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤར་ལས་སྤྱན་སྤུལ་ཆོགས་སྤྱ་ཕྱིན་ཏེ་
 སྒྲིབ་བྱ་རྒྱུར་འཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེབ་ཚུལ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུར་ཐང་གཞི་བཟང་པོ་
 བཞིང་གནང་མཛད་པ་དེར་ང་ཆོས་ཁོང་རྣམ་པར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཐོག་
 ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་རྣམ་པ་འཆོ་བརླགས་
 གནང་རིང་སྒྲིབ་གཞི་ཚོམ་བསྐྱར་ཤེ་ཆོན་ཞིག་འཕྲུགས་རྒྱ་ཁ་ཆོད་གོས་གཏུགས་
 ཀྱི་སྐབས་ལ་སྒྲིབས་ཡོད།

བཞི་པ། དཔྱད་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་བྱིད་དཔེ་ནན་གྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆད་མཚེ་
 རྒྱ་གཏོང་དཔྱད་པ།

ད་ལྟ་བོད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཅིས་དངོས་རྗེས་གསུམ་སྒྲིབ་བྱིད་གནང་མཁན་

དགེ་ཀན་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ཚད་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཚད་མཚན་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
ཁག་གཅིག་པོ་དེ་ཡིག་གི་རྒྱ་ཚད་ཞན་ཅམ་དང་། ཁག་གཅིག་རྒྱ་ཡིག་དང་
དབྱེན་ཡིག་གི་རྒྱ་ཚད་ཞན་པོ་ཡིན་ལྟ་བུ། དབྱང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་མང་པོར་
བཟུ་རྒྱ་པར་ཞིག་སློབ་དེབ་ཀྱི་ནང་དོན་ཡང་གསལ་ཞིང་ཆ་ཚད་བར་སློབ་བྱིད་
ཕྱིད་བྱུབ་ཀྱི་མེད་པས། སྐད་ཡིག་གཉིས་དང་གསུམ་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཚད་ཡོད་
པའི་དགེ་ཀན་མང་ཅམ་གསེར་རྒྱུད་གི་འཛིན་བྱ་འཇུགས་དགོས་པ་མ་བཟད། དགེ་
ཀན་དང་འོས་སློབ་སློབ་མ་ཆོར་དགོས་པེས་ཀྱི་ཚོབ་བང་ཡོད་པ་གནང་དགོས།

ཇུག། ཚད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚོག་ནས་སློབ་གསོའི་མ་ལག་བཟུགས་ཆེས་ཀྱི་
མདུན་ལམ་རྒྱོད།

གནད་དོན་དེ་ནི་དགེ་ཀན་དང་། སློབ་མ། ཁྱིམ་ཆང་བཅས་ཆང་མས་
ལེམས་འཁུར་དང་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཕྱིད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་རྒྱ་
མཚན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བ་ནི།

སློབ་བྱ་ཆེན་མོར་འགྲོ་བྱུང་དང་མི་བྱུབ། པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་བོར་
བཞག་པའི་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་འཇུགས་བྱུང་དང་མི་བྱུབ། སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་མཆུང་ས་ཀྱི་སློབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ཚོབ་བང་
ཡོང་དང་མི་ཡོང་། གལ་ཏེ་འཇུགས་མ་བྱུང་ན། པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚོག་ནས་
མཚོ་རིམ་སློབ་འབྲིང་ཚོན་པའི་སློབ་མ་དེ་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་གཞན་དག་ལ་འགྲོ་
བྱུང་པའི་ཚོབ་བང་ཡོང་དང་མི་ཡོང་བཅས་རེད།

གོང་གསལ་གནད་དོན་དེ་ཆོ་ནི་གོང་རིམ་ཉང་དང་མིན་གཞུང་གིས་གང་
མཁུགས་ཐག་གཙོད་གནང་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སློབ་བྱ་
ཆེན་མོས་ཐག་གཙོད་བྱ་བྱུང་པ་ཞིག་མིན།

དེ་མིན་གནད་དོན་གཞན་དག་ཡོད་ཀྱང་དུས་ཚོད་ཀྱིས་མི་ལྟར་བས་ཁྱ་མི་
 དགོས་པ་བཅས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སློབ་གསེའི་ཐོག་འབྲེལ་
 ཡོད་ཀྱི་གནད་དོན་དཔྱད་ཞིབ་དང་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱུར།

བོད་ཀྱི་ཡིག་ཐུང་ལ་རྒྱས་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲུབ།

ད་རེས་འདིར་དུས་བྱུང་གི་ཡིག་ཐུང་སྒྲུབ་བཅར་འཇུག་གྱི་འདིར་འབེལ་
ཡོད་དེ་བུ་ཁྱིད་ནས་ཡིག་ཐུང་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་ཡོད་ཤིང་ཕྱ་ཁག་གཅིག་རེ་སྒྲིབ་བྱ་
དགོས་གསུངས་པར་ང་རང་གི་ཡིག་ཐུང་བྱེད་མཁན་མིན་ལྟེན་དེའི་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཤིས་ཡོན་ཏེ་ཅང་སྒྲུབ་པའི་ཡིན་པས་ན་མ་པ་ཚོར་ཕན་ཐོགས་པའི་བྱ་བྱ་གང་ཡང་མ་
མཆིས་ཤིང་། རྒྱས་པ་ཚོས་ད་ཕན་ཡིག་འབྲུག་གནང་བའི་དཔེ་དེ་བ་སྒྲིག་པ་པོ་
ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་རེ་འདུན་སྒྲུབ་ཁག་གཅིག་ལྟ་བུ་
གསལ་གསལ།

བོད་ཀྱི་ཐུང་འབྲུག་ལ་ལྷ་བའི་ལོ་རྒྱས་འཕེལ་རྒྱས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་འཕེལ་
རིམ་ནང་དང་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་ནང་གལ་ཆེའི་གོ་གནས་
ཟིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེར་རབས་འཛམ་གླིང་གི་རིག་གནས་ཚན་རིག་འཕེལ་
རྒྱས་ཐོག་ལ་ཡང་སྐད་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཞུག་པའི་བྱ་བ་འབྲས་
དང་རྒྱས་པ་ནི་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེ་བའི་གོ་གནས་འབྱུང་ཡོད། དེར་
བརྟེན་དང་ཚོས་སྒྲིབ་བྱེད་ལོ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་འཕེལ་
རྒྱས་བཟང་བའི་ལས་དོན་ཐོག་མཛད་རྒྱུ་གང་བཞག་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ལ་
པོར་བྱི་མིག་བརྒྱས་ནས་ཉམས་སྦྱང་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཐོག་བོད་སྐད་ཡིག་གི་དམིགས་
བསལ་ཁྱད་ཆོས་ཤིས་པ་བྱ་དགོས་པ་དང་། རྒྱང་གཞི་དེའི་ཐོག་ནས་བོད་སྐད་
ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མ་འོང་མདུན་ལམ་གསར་བཞུག་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དང་
ཆོད་སེམས་འཇུགས་དགོས་ཆུ་དེ་ཡིན། དེའི་སྒྲུབ་ལ་ཁྱད་དགོས་པའི་གནད་དོན་

མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེས་གལ་ཆེའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལྟ་རྒྱུར།

ལོ་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་ལོ་ག་ཙམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བསྟུན་
མིང་ཡིན་ཅིང་། གོ་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་མིག་ཞེས་པ་སྟེ། མི་རིགས་གཞན་གྱི་
སྤྱན་སྟེང་ཆོགས་པའི་རིག་གནས་ཤེས་ཡོན་རྣམས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
ཐོག་ནས་ཆོག་དོན་ཆ་ཆར་བར་བརྟེན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་སྟོན་གྱི་
མིག་གསལ་པ་ཞིག་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ཁོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་ཐོག་
བསྟུན་པ་ཐོག་ལྟུང་པའི་མཆན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་དོན་དངོས་དང་ཡོངས་སུ་
འཆམས་པའི་འཛོད་སྟངས་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་
ཤེས་ཡོན་སྤྱན་སྟེང་ཆོགས་པ་རྣམས་ཚུར་བྱེད་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡོད་
རིག་གནས་སྤར་ལས་སྟག་པར་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས་ན། སྐད་གཉིས་ཀྱི་
བརྟེན་རིག་པར་ཕལས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞེས་ལ་བརྟེན་ན་མ་
གཏོགས་འཕྲལ་སྐད་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྐད་རྒྱུར་སྤྱིར་བཏང་པ་ཞིག་གིས་དཀའ་
ཆོགས་ཆེ་ལ་དོན་སྟོང་ཐུན་པའི་ལས་དོན་དེ་འདྲ་སྟབས་སྟབས་ཐབས་མེད། གང་
ཡིན་ཟེར་ན། ལོ་རྒྱུ་བ་སྟོབ་པ་ཁལ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ཤེས་རིག་གསལ་ཞིང་
དཔུང་ཤེས་བཟན་པ། སྒྲ་བཙོང་དག་ཅིང་བརྟེན་ཚུལ་ལ་ཕལས་པ། དཀའ་
ངལ་ལ་བཟོད་བསྟན་ཆེ་ཞིང་། གང་བཙམས་མཐར་འདོན་པའི་སྟོང་ཕུས་ཆེ་བ་
བཅས་ཀྱི་ཆ་ཁྱེན་དེ་འདྲ་ཆར་བའི་མི་ཞིག་གིས་མ་གཏོགས། ཆ་ཁྱེན་དེ་ཆོའི་
ནང་ནས་གཅིག་མ་ཆར་ནའང་ལོ་རྒྱུ་བའི་ལས་དོན་སྟབས་སྟབས་ཀྱི་མེད། དེར་
བརྟེན་སྤར་བས་བསྟན་པ་སྤར་དང་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་
བྱང་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཁལ་གྱི་སྟོབ་སྟབས་འདེམས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུ་ཆོད་
སྐར་ཆ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ནང་དུ་དྲི་བ་འདྲ་མིན་ལ་ལན་འཕྲལ་དུ་འདེབས་སྟབས་
མིན་དང་། སྐད་ཆའི་སྒྲ་གསལ་དག་ཡོད་མེད་སོགས་ཞིབ་འཇུག་བཟག་དཔུང་
ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་ཆ་ཁྱེན་ཆར་བ་རྣམས་འདེམས་ཀྱི་ཡོད་པས། ལོ་རྒྱུ་བ་སྟོབ་
པ་ཁལ་ལ་དགོས་པའི་ཆ་ཁྱེན་ནི་ཆད་མཐོན་པོ་ཡིན། གང་གསལ་གྱི་ཆ་ཁྱེན་དེ་

ཆོ་ཆང་པའི་ལོ་ལྔ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དཔེ་ཆ་ནམས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་
 གོ་རིམ་མ་དོར་ཞིང་ཆོ་ཆང་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ཞིང་གོ་བརྗོད་
 འཕྲོད་པའི་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། བསྐྱར་ཡིག་འགའ་ཞིག་ནི་བོད་མི་རང་གིས་
 རྩོམ་འབྲི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆད་ཏེ་ཅང་མཐོན་པོ་ཡོད་ལྟམས། གནའ་རབས་
 རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གནས་དང་ཆོས་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་གི་མདའ་རྒྱམས་གཏོར་བཤིག་
 ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཕྱིན་གྱིས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ཁྱུང་། དེར་སྐབས་
 བོད་ཡིག་གི་ནང་ཡོད་པའི་བཀའ་བཟུན་ནམས་བོད་ཡིག་ནས་སྤྲ་མིའི་ཡི་གེར་
 སར་བསྐྱར་བའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་ཡི་གེའི་མ་དཔེ་རོ་མ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་ཕན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁམ་པ་མང་པོས་གཅིག་
 གྱུར་གྱིས་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་སྐད་གྱི་དཔེ་ཆ་རྒྱ་ཡིག་དང་
 བོད་ཡིག་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་གོ་བཤམ་དཀའ་བ་
 རྒྱམས་བོད་ཡིག་ནང་གོ་བཤེ་བ་དང་། བརྗོད་དོན་ཆོ་ཆང་བ་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱ་
 བོད་གཉིས་ཀའི་སྐད་ཡིག་ལ་མཁམ་པའི་མཁམ་དབང་མང་པོས་གསུང་དང་
 གསུང་མུས་རེད་ལ། ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་
 མཁམ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མཁམ་པ་མང་པོས་བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་སྒྲོ་བ་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཆན་གཙོ་བོ་ཡང་དེར་བྱུག་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་
 གནས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་རྒྱ་
 ཡིག་དང་། འགའ་ཞིག་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཡོད་པ་རྒྱམས་སྒྲོན་བྱོན་བོད་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བ་
 རྒྱམས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ནས་ང་ཆོས་སོ་སོའི་མི་རིགས་རང་གི་སྐད་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ལྟ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་གོ་དོན་རྟོགས་བྱུང་བ་བྱུང་བ་ཡང་ལོ་ལྔ་བ་ཞོར་རྒྱམས་
 ཀྱི་བོད་སྐད་ཡིག་གི་ཡིག་རྒྱུར་ཐད་ལ་སྐབས་བདེའི་སྒྲ་བཙས་དང་འོལ་ཆོད་ཅམ་
 མཡིན་པར་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ཆོག་དོན་ཆོ་ཆང་བར་
 མཁམ་རྟོགས་གནང་རྗེས་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྟོགས་མཆན་གསལ་པོ་ཞིག་
 རེད། ཁོང་རྒྱམ་པ་ཆོས་བསྐྱར་གནང་མཛད་པའི་ནང་དོན་རིག་པས་མཆོན་

པའི་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་ལྔ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གསོ་མི་རིགས་ཅན་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཐད་ལ་དཀའ་མཁུན་འབད་བཅོམ་གནང་བར་བརྟེན། དེར་སངས་འཇམ་མིང་རིག་གནས་ཀྱི་ཡལ་བསྐྱར་ནང་ཐོད་རིག་པ་ཞེས་གཟི་བརྟེན་འོད་སྣང་ལྡན་པའི་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཁྲིམ་བཞག་ཡོད།

ཐོན་ཐོན་ཐོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཐོད་གྱི་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་དཀའ་མཁུན་འབད་བཅོམ་གནང་བའི་སྡེ་རྒྱལ་ས་ལ་ར་ཆོས་སློབ་སྤྱོད་ལྟེན་དགོས་པ།

དེ་ཐོན་ཐོད་ཏུ་སྤྱི་ལོ་ཐོན་གྱི་དུས་རབས་ལོ་སྟོང་ལྔ་ཁ་གསུམ་(ལོ་ཁྲི་གཉིས་ནས་བཞི་བར་གྱི་དུས་ཆེད་ནང་མིའི་འགྲོ་བ་འཕེལ་བ་ནས་ལོ་བཞི་སྟོང་གོང་ཙམ་ཏུ་སྐྱེ་བས་དུས) ཤེས་རིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ལྷ་སྐྱེ་བས་ཉེ་གནས་རིག་སྐྱར་ཆོས་སྐབས་བདེ་དང་། ཡུལ་ལྷགས་ཀྱི་གསོ་རིག་བཅས་ལྷོང་བའི་དུས་སྐབས་ནི་རང་གི་རིག་གནས་ཐོག་མར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་དེ་དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོར་བཅན་པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་སྤུན་ལྷ་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་། ཁྱིམ་མཆོས་ཀྱིས་ཁབ་གཞན་དག་གི་གསོ་རིག་དང་། ལག་ཤེས་བརྗོལ་ས། རི་མོ། ཆོས་ལྷགས་བཅས་ཆུང་ཆུང་འགོ་ཚུགས་ནས་དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས་ཐད་གྱི་འགོ་འོང་གི་འབྲེལ་བའི་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་ཀྱིས་དང་རྒྱལ་ནང་དུ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ལྷོང་ལྟེན་མཁན་མངགས་པ་ནས་རང་གི་རིག་གནས་ཐུར་ལས་ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་གཏོང་གནང་མཛད་རྒྱུར་འགོ་ལམ་གསར་པ་ཞིག་སྤྱི་བ་རེད། དུས་སྐབས་དེ་ལ་ནང་གསེས་སྤུན་བསྐྱར་པ་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་དེ་གྱི་དུས་འགོ་སྤྱོད་དེ་གྱི་དུས་མཇུག་བཅས་གསུམ་དང་། དེ་ཐོག་དེར་རབས་རིག་གནས་གསར་གཏོང་གྱི་དུས་སྐབས་བཅས་བསྐྱར་ན་དུས་སྐབས་བཞིར་སྤྱི་ཆོག་ཅིང་དེ་འདྲའི་

དུས་སྐབས་བཞི་པ་དེ་རྩུར་བསྐྱུལ་ན། རྩུན་སྒྲིལ་རིག་གནས་དར་འཕེལ་གྱི་དུས་
 སྐབས་དང་། དེར་རབས་རིག་གནས་གསར་པ་དར་སྒྲེལ་གྱི་དུས་སྐབས་བཅས་
 རིགས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན། བཟུན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་ནི་(བཅན་པོ་སྔར་
 བཅན་སྐམ་པོ་ནས་ཐོད་ས་གནས་སུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འབངས་བྱེད་ལོག་བྱུང་སྟེ་
 བཅན་པོའི་སྤྱིད་དབང་འཛར་བའི་ལོ་(༥༤༧) བར་ལོ་གངས་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་
 ར་གསུམ་རིང་) དེར་ལོ་རྩ་བ་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ཁ་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱུར་གྱི་བར་
 «བུ་རྩོན་ཆོས་འབྱུང་»ནང་མཚན་གསལ་བ་གངས་པ༤༤ «ཐུང་ཆོས་འབྱུང་»
 ནས་ཁ་བསྐྱར་བ་ ༡༥ «སྔར་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་»ནས་ཁ་བསྐྱར་བ་གསུམ་
 བཅས་)ལོ་རྩ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ཡོད། ལོ་རྩ་བ་དེ་ནམས་བཅན་པོའི་སྤྱིད་
 གཞུང་གིས་གསེར་རྒྱུང་གནང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་རྒྱལ་ནང་དུ་
 སློབ་རྒྱུར་དུ་བཏང་བ་མི་བདུན་དང་། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་རྒྱུར་དུ་བཏང་བ་མི་བཅུ་
 གཅིག་བཅས་མ་གཏོགས་དེ་འཛམ་ཐོད་དུ་གསེར་རྒྱུང་བྱས་པ་ཤ་སྟག་རེད། (
 «བཀའ་ཐང་»གི་ནང་བཅན་པོ་བྲི་སྔར་སྟེ་བཅན་གྱིས་ལོ་རྩ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
 གསེར་རྒྱུང་གནང་ཡོད་ཚུལ་གསལ་ཡང་དེ་དག་གི་མཚན་མི་གསལ་) དེའི་ནང་རྒྱ་
 ཡི་སྐད་ཡིག་གི་རྒྱར་བྱེད་ལོ་རྩ་བ་བདུན་གྱིས་སྐྱོན་དང་ཅིས་ཆོས་དཔེ་བྱུང་ཤས་
 བཅས་བསྐྱར། དེ་ཆོའི་ནང་ནས་བྲི་སྔར་སྟེ་བཅན་སྐབས་ལྷན་ཆེན་མེར་བའི་ལོ་
 རྩ་བ་བཅུ་ལྔ་ཡོད། (པེ་རྩོ་ཅ་ན། སྐུ་ཅག་ཁང་གསུམ་སོགས་) དུས་སྐབས་དེར་
 ནང་བཟུན་ཆོས་ལུགས་ཐོད་དུ་ཐོག་མར་དར་བའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པས་སྔར་
 ཡོད་ཐོན་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སྐབས་ལུགས་ཆེ་ཅམ་ཡོད་སྐབས་གསར་དུ་བསྐྱར་བའི་ནང་
 བཟུན་ཆོས་ལུགས་བར་འབབ་ཚད་རྩོད་ཆེ་ཆེ་སྐབས་བསྐྱར་གྲ་ཁག་གསུམ་ཡོད་
 པ་སྟེ། ཤར་རོས་མཁའ་རབ་སྤྱིད་དུ་སྐྱོན་དང་ཅིས་མཁས་པ་མི་བཞིས་བསྐྱར།
 རྩོད་ལྷལ་ཡར་ལུ་ལོ་སྤྱིད་དུ་ཐོན་བསྐྱར། རྩོད་བསྐྱར་བསྐྱར་རྒྱ་གར་སྤྱིད་དུ་ནང་
 ཆོས་བསྐྱར་བ་བཅས་བྱ་དགོས་པ་བྱུང་། ལོ་རྩ་བ་སློབ་མཁན་དེ་དག་ཐོག་མར་
 འདེམ་བྱུག་བྱེད་སྐབས་བཅན་པོ་རང་ཉིད་རོ་མ་གྱིས་པ་སོ་སོའི་ས་མའི་ཁྱིམ་དུ་

ཐེབས་ནས་ཆོག་འཛིན། འོན་པས་ལ། ལན་འདེབས། དབྱེ་ཞིབ་བཅས་
 བཞིན་སྒྲིབ་ནས་བཞག་དཔུང་མཛད་དེ་པ་མར་སྤྲོད་བ་དང་། བསྐྱེད་ནས་འདོད་
 པ་ཁེངས་ངེས། ཆ་ཆུན་ཞན་པའི་པ་མ་ཆ་ཆུན་བཟང་སར་སྤྲོས་ཆོག་པ། དཔུ་
 བྱལ་འཇལ་མི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནང་ཞིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྲོབ་
 སྤྲོད་དུ་འགྲོ་མཁན་ཆང་མའི་འགྲོ་སྤོན་བཅན་པའི་མཛད་ནས་སྤྲོབ་ཡོན་དང་
 ལམ་ཆས་སྐགས་གསེར་ཕོན་ཆེན་དང་། ཆ་བའི་སྤྲོབ་དང་། རྒྱ་གར་དང་།
 བལ་པོའི་རྒྱལ་པོར་ཐུག་བྱས་དོ་སྤྲོད་བཀའ་ཡིག་དང་། ཐུག་ཅགས་བཅས་
 བསྐྱར་ནས་བརྒྱུད་པ་གནང་ཡོད།

བཞུན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས། འབངས་ཀྱི་ལོག་ཐུང་བའི་རྗེས་སུ་བཅན་
 པའི་སྤྲོད་དབང་འཛོར་ཉེ་བོད་དུ་ནང་བཞུན་ཆོས་ལུགས་བསྐྱབས་ལོ་(༡༤༧)
 བས་ཕྱི་དར་(༡༤༨) བར་ལོ་གངས་བརྒྱད་ཅུའི་རིང་བཞུན་པ་མེད་པའི་བར་
 རྒྱུད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་༡༤༧ལོར་ལྷ་སར་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱེ་(དགེ་སྤྲོད་བཞི)
 སྤྲོད་ཡང་ཆགས་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་༡༤༧༤ལོར་རིག་གནས་
 གསར་བརྗེ་མ་ཚུགས་བར་དེར་(༡༥༡༧)ཟེར། དེའི་རིང་ལ་ལྷ་རྗེས་བསྐྱམས་
 ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བར་ལོ་རྒྱུ་
 བ་(༡༥༤) ཐུང་། དེ་ལ་«བྱ་རྒྱན་ཆོས་འབྱུང་»ནས་གསལ་བ་ ༡༥
 «ཐུང་ཆོས་འབྱུང་»ནས་གསལ་བ་ ༡༥ «མཁས་པའི་དགའ་རྒྱན་»ནས་ཁ་
 བསྐྱར་བ་ ༡༥ «ཕྱེ་དགེ་བཞུན་འབྱུར་དགར་ཆག་»ནས་ཁ་བསྐྱར་
 བ་ ༡༥བཅས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབེ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོ་དབང་ལྷན་ཁྲུབ།
 མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཅས་གསུམ་བཞུན་ན་ ༡༥ཡོད། ཏུས་
 སྐབས་དེ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ནང་བཞུན་ཆོས་ལུགས་ཁ་ཆེའི་དམག་གིས་མ་བསྐྱབས་
 བར་གྱི་ལོ་སྐུམ་བརྒྱ་ཉེ་ལྷ་ཚ་གཉིས་རིང་དང་། དེ་རྗེས་ནས་རིག་གནས་གསར་
 བརྗེ་མ་བྱས་བར་གྱི་ཏུས་སྐབས་བཅས་ཏུས་སྐབས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་
 བཅན་པའི་སྤྲོད་དབང་འཛོར་ནས་བཞུན་པ་ཕྱི་དར་མ་ཚུགས་བར་གྱི་ལོ་

(༡༩༧—༡༩༨) བར་གྱི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་མེད་པའི་
 ཉུས་སྐབས་(ལྷ་པ་མེད་པའི་དུས་སྐབས་) ཡིན་པས་བསྟན་པའི་བར་སྟོང་ས་
 དང་། བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཟེར། ལྷ་ལོ་༡༩༧—༡༩༨༠ལོར། ཁ་ཆེའི་
 རྒྱལ་པོའི་(སྤྱི་ཤི་ཏ་པུ་དིན) དམག་གིས་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་ནང་
 བསྟན་ཆོས་ལུགས་མ་བསྐྱབས་པར་ལོ་༡༩༩འི་གི་དུས་སྐབས་དང་། དེ་ནས་
 རིག་གནས་གསར་བཞེས་ཚུགས་པར་གྱི་ལོ་༡༩༨༥བཅས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གཉིས་
 ཡོད། ཡོང་གསལ་གྱི་དུས་སྐབས་དང་པོའི་རིང་གཅིག་པུར་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྒྱ་དང་
 ལ་བརྒྱ་དང་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་རིང་ཁོད་ས་གནས་སུ་གཅིག་ལྷུང་གྱི་སྤྱི་
 དབང་མེད་པར་ཁ་འཛོར་བཅད་བཟུང་གི་དུས་སྐབས་དང་བཀས་བཞོད་
 བརྒྱད་འཛོན་གྱི་དཔལ་འཛུར་གཅིག་ལྷུང་འཛོར་ཞིག་སོང་ནས་ས་གནས་སོ་
 སོར་སྒྲེར་བཅན་སྤྱི་དབང་ཁག་བརྒྱ་གསུམ་དུ་བྱེས་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཞིང་
 འཁྲོག་བཟོ་གསུམ་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་དང་ཆོང་ལས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ཏེ་ཆོང་ར་(དིར་རི།
 གཉའ་ལམ། རྒྱ་མིག) དར་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་ལོ་རྒྱུ་བ་རྩ་མས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོད་
 མངའ་རིས་ཀྱི་རྩ་བུ་མ་ནས་ལྷ་རྗེས་སུ་མི་གངས་ཉི་ཤུ་ཙུག་མངགས་པ་ལྟར་དེ་
 རྗེས་སོ་སོ་སྒྲེར་གྱིས་གསེར་མང་པོ་བཅའ་ནས་འཁྱ་ཐོན་བཏང་ཉི་ལྔ་ལས་པ་རེད་
 (ཆ་སྟོམས་དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་) སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དཀྱིལ་
 རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཁ་འཛོར་ཏེ་གནས་པ་དང་། ཕྱི་ནས་ཏ་ཟིག་ལ་རབ་གྱི་
 དམག་གིས་རྒྱ་གར་ཏུ་བཟུང་ཏིན་ཏུ་རྒྱ་པོའི་རྒྱུད་དུ་བཅན་འཛུལ་ཡང་ཡང་ཡོད་
 པ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་གར་དཀྱིལ་རྒྱུད་དང་། བར་ཚུགས། རྩ་ཚུགས་
 བཅས་བཅན་བཟུང་བྱེད་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཉིན་ཁ་ཆེ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བོད་
 དང་བལ་ཡུལ། བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་ལམ་བར་འགྲིམ་འགྲུལ་གནད་
 ཆེས་ར་འཕྲང་སྤྱང་བ་དང་། རྒྱ་པ་དང་། རྒྱ་ན་མ། གནས་ཚད་གཡར་ཏེ་
 རྒྱག་གསོད་གཏོང་མཁན་སྟགས་མང་ཞིང་། གསང་ལམ་ནས་བྱིན་ན་གཅན་
 གཟུན་དང་། དུག་རྒྱུལ། དུག་རྒྱ་སྟགས་ལ་རང་སྟག་སྟོས་བཏང་བྱས་ནས་

འགྲོ་དགོས་པ། ལ་མང་པོ་རྒྱག་དགོས་པ། རྒྱ་མེད་པའི་ཐུང་མ་གྱི་ཐང་དང་
 བྲག་གཡང་གཟར་ཐོག་སོ་མང་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མགོ་ཡུ་འཁོར་བ་ (དེ་
 འཕྲོས་དུམ་ཁྱ་གཅིག་ཆད - བཟུ་ཐྱིག་པས) ལོ་ལྷ་བ་ཁོང་ནམས་རྒྱ་གར་དུ་མེད་ས་
 ཏུས་འབྲལ་སྐད་ཐུང་ས་ཏེ་བལ་ཡུལ་དུ་ཆོ་བ་གོམས་ཆེད་ལོ་གསུམ་ཅམ་བཞུགས།
 དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་མེད་ས་དགོས། རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ཡུན་རིང་བ་ནམས་ལོ་ཉི་
 རྩ་ཉལ་ཅམ་དང་། བྱང་ཤོས་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞུགས་ཡོད། དེའི་རིང་འགྲོ་སྐྱོན་
 རྒྱ་གས་ན་པོད་དུ་རྒྱུར་འཁོར་ཞག་ལ་མེད་ས་ཏེ་ཐུན་མཆེད་ནམས་ཀྱི་ས་ནས་
 ལམ་རྒྱུ་ཏེ་སྐར་ཡང་མེད་ས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་སྐོན་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བར་པོད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བའི་ཐོག་མ་ནི་
 ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ཏེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། གཡུང་དྲུང་པོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་《མདོ་
 འདུས་》ལས་ལྷག་གཟིག་ལོ་ལ་མོ་སྤྱིང་གི་བཀའ་དང་པོན་ནམས་ལོ་ལྷ་བ་༡༠༠ ཞང་
 ༡༠༠ ཁྱི་ཐོག་སྐུ་ཅ། ༡. པོན་པོ་ལུ་མོད། ༢. རྒྱ་གར་གྱི་གཤེན་པོ་ལི་ཤ། ༣. ཁ་
 ཆེའི་གཤེན་པོ་བྲ་བ་མེད་རེ་ཅན། ༤. ཐོ་གར་གྱི་གཤེན་པོ་ལ་མང་ཤང་། ༥.
 བྱ་ཤ་གེ་ཏེ་ནི་ལོ་རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་པོན་བཟུར་ཅིང་བཤད་ཅས་དང་། 《རྒྱུད་ཉི་
 ཐོན་》ལས་ཐུང་པོ་ལྷག་སྤྱོད་ན་གཅུག་སྤྱོད་ཆེན་ལོ་ལྷ་བ་རིང་། ཉེ་ཤི་བྲམ་
 གཅོ་ཁྱི་གཅུག་བཅས་བཞེས་ཞང་ཐུང་གི་མཁས་པ་མི་བཞི་ལ་གཏུགས་ཏེ་པོན་
 ༡༠༠ པས་པོན་གྱི་གསང་ཉེ་ཆེན་པོ་བཞི། འདུམ་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྷ། ཐུ་ནང་རྒྱས་
 བཟུས་ཀྱི་པོན་ལ་ཐོགས་པ་པོད་སྐད་དུ་བཟུར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུལ་བས་རྩེ་ཡང་
 ཐུགས་དབྱེས་སོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་པོད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་
 གཅིག་རྒྱར་མ་ཐུས་ཤོར་གི་པོད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད།
 རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ལུམ་བཅན་པོས་པོན་མ་བཟུབས་ཤོར་གི་པོད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བ་རེད། དེ་
 ནས་རྒྱལ་པོ་ཤོར་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ཏེ་མ་ཐུན་རས་གཟིགས་
 ཀྱི་《མདོ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་》དང་། 《འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས་》
 《ཐུ་བཟོན་མེའི་མདོ་》《མདོ་རྩེ་དགོན་མཆོག་སྤྱོན་》ནམས་པོད་སྐད་དུ་བཟུར་

བས། ཉན་པའི་ཆོས་ཐོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་། དེར་སྐབས་ཀྱི་
 ཐོད་ཡིག་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། དེ་ནས་ཏུས་རབས་བརྒྱད་
 པའི་འཁོར་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བསམ་ཡས་
 གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཐོག་སྤྱིད་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ལྷ་སྐྱར་རྒྱ་
 གར་སྤྱིད་(ལྷ་སྐྱར་ཏུ་ཡོད་པ་) ཏུ་ཡིག་བསྐྱར་ཁང་འཇུགས་གནང་མཛད་པ་
 དང་ཆབས་ཅིག ཤེས་རིག་གསལ་ཞིང་སྤྱོད་མཛད་བའི་བྱིས་པ་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་བསྐྱམས་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་གསེར་སྤྱིད་གནང་ལྷ། དེ་ནས་ཐོན་པ་ན་མས་མཐུན་
 ཡོན་གྱི་གནས་ཆད་རིམ་པ་གསུམ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བསྐྱར་བྱས་ཀྱི་ལས་བཞོས་མཛད་
 ཡོད་པ་ལྷ། ༡. ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ། ༢. བར་ལྷས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ། ༣. མཆན་
 བྱའི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཅས་ཡིན། ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་གཞན་དག་གིས་
 བསྐྱར་ལྷས་བྱས་ཟིན་པའི་མ་ཡིག་ན་མས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་ལྷས་
 དག་ཐ་མདེ་གནང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་དངོས་སུ་བྱེད་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་
 གནང་མཁན་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤང་ལྷེ་བཙན་སྐབས་གསེར་སྤྱིད་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུ་
 བའི་གསལ་ནས་ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཙོ་ལྷ་བྱུང་ཡོད་པ་ལྷ། ༡. ལྷ་རྩ་ན་མི་རྟེ།
 ༢. བྱང་ཉེ་རྩ་ཡ་རྟེ། ༣. བ་ཁོར་ལེ་རྩ་ཆ། ༤. གཉག་རྩ་ན་ཀྱུ་མ་ར།
 ༥. འཁོན་ལྷའི་དབང་པོ། ༦. རྩ་རིན་ཆེན་མཆོག་༧. ཁ་ཆེ་ལ་ན་རྩ། ༨. སྐ་བ་
 དཔལ་བཅེགས། ༩. ཅོག་རྩ་ལྷའི་རྒྱལ་མཆོན། ༡༠. ཁང་ཡེ་ཤེས་ལྷ། ༡༡.
 དབས་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ། ༡༢. རྩ་ལྷ་སྤྱི་ལ། ༡༣. ལྷ་ན་མ་རྩོ་རྩོ་བཏུན་
 འཇོམས། ༡༤. རན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབང་ས། ༡༥. ཉན་ཉིང་འཛོན་
 བཟང་པོ་བཅས་ཡིན། བར་ལྷས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་གཞན་དག་གིས་ཐེངས་
 དང་པོར་བསྐྱར་ཟིན་པའི་མ་ཡིག་ཁག་ལ་ལྷས་དག་ཐེངས་གཉིས་པ་མཛད་
 མཁན་ཡིན། མཆན་བྱ་ལོ་རྒྱུ་བ་ནི། ཐོར་རིམ་ལོ་རྒྱུ་བའི་དབྱུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱར་བྱས་གནང་བའི་མ་ཡིག་ཁག་ཐོད་ཡིག་ཐོག་ཐེངས་དང་པོར་སྐྱར་མཁན་
 གྱི་ལོ་རྒྱུ་བའི་གསལ་ཡིན་ཅིང་མང་གཞན་ལོ་རྒྱུ་བ་ཡང་ཟེར། དེ་སྤྱོད་ཐོད་ཏུ་

ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་ཡོས་(༡༧༥༡)ལོར་མཁས་དབང་དགེ་
 འདུན་ཚེས་འཕེལ་སྐྱ་གཤེགས་པའི་བར་ལོ་གངས་ཆིག་སྤོང་བརྒྱ་མེད་བཅུ་མེད་
 གསུམ་གྱི་རིང་ལོ་རྩ་བ་རི་ལྷ་ར་བྱོན་པའི་མཆན་ཐོ་《བྱ་སྤོན་ཚེས་འབྱུང་》༡༠༤.
 ༡༠ནས་གསལ་བ་གངས་༡༣༧ 《ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཚེས་འབྱུང་》ལྷགས་
 དཔར་མའི་གངས་༣༧༩. ༡༩ནས་མཆན་གསར་དུ་སོན་པ་༡༤ དགའ་ལྷན་
 བླ་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱི་(༡༥༡༤)ལོར་མཛད་
 པའི་《བསྐྱན་རྩིས་གསལ་བའི་སྤོན་མེ》དབུ་མེད་ཐིས་མའི་ཤོག་གངས་
 ༡༧༩ན་༡—༧བར་མཆན་གསར་དུ་སོན་པ་༡༤ 《ཚེས་འབྱུང་མཁས་པའི་
 དགའ་སྤོན་》ལྷགས་དཔར་མ་སྤྲོད་ཆའི་གངས་༥༩༤. ༡༤—གངས་༥༩༩.
 ༡༥བར་མཆན་གསར་དུ་སོན་པ་༧ 《ལྷ་དགེ་བསྐྱན་འཕྱར་གྱི་དཀར་ཆག་》
 ལྷགས་དཔར་མའི་གངས་༡༤༩. ༩ནས་མཆན་གསར་དུ་སོན་པ་༩ ཤོང་
 གསལ་དེ་དག་གི་ནང་མཆན་མ་འཁོད་པ་ནི་༡. སྤྱོད་སྤོན་ལོ་རིན་ཆེན་བཟླ་ཤིས།
 ༩. སྤོན་སྤོན་ལྷིང་ལོ་ཆེན་རྒྱ་མེད་ ༩. སི་དུ་ཚེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ༩. འཕེ་
 ལོ་རྩ་བ་ཆེ་དབང་ཀྱང་བྱུང་། ༥. མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་བཅས་
 ལྷ་བསྐྱན་པས་ཁྱོད་བསྐྱེམས་བསྐྱན་པ་བྱི་དར་གྱི་སྐབས་བྱོན་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་
 ལོ་རྩ་བ་མི་གངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་ལྷ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་
 བསྐྱེམ་ལོ་རིན་ཆེན་བཅུང་པོ་ནས་ཤོང་ལོ་རྩ་རྩ་ཆེ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་བར་ལོ་རྩ་བ་
 བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཆང་མ་རྒྱ་
 གར་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ། བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་ཕེབས་ནས་སློབ་གཉེན་སོན་པ་
 བསྐྱེམ་ཡིན་ལ། དེ་འཕྲོས་རྒྱམས་ཤོད་ས་གནས་རང་དུ་བཞུགས་ནས་སློབ་སྦྱོང་
 མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་བྱ་
 (༡༩༠༡)ལོར་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཤི་རྩ་བྱ་དེན་གྱི་དམག་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཕྱོགས་
 དང་། དབུས་ཁུལ་དུ་དམག་བྱངས་ཉི་ནང་བསྐྱན་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་གནས་གཞིའི་
 གཙུ་པོ་ན་ལེ་རྒྱ་དང་། ཡོ་ཉན་བྱ་རི་མོགས་བཙམ། སྤོན་རིན་ཐང་ཅན་

ནམས་འཁྲིར། གསུང་རབ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེ་ལ་བསྐྱེག་པ་བཅས་
ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཙམ་མེད་དུ་བསྐྱབས་ཐོག་ཀྱང་གང་དབང་འོག་དུ་བསྐྱས་པ་
དེ་ནས་བཟུང་། བོད་ནས་ཀྱང་གང་དུ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྒྲོབ་སྒྱུར་དུ་ཐེབས་མཁན་རེ་བྱང་
མ་གཏོགས་མཆམས་ཆོད་པ་ཡིན།

ཀྱལ་ནང་དུ་ལོ་རྒྱུ་བའི་བྱང་རབས་ནི། གྲང་མགོན་པོ་སྐྱབས་གྱིས་མཛད་
པའི་《ཀྱུན་གཤམ་འབྱུང་》ལས་གསལ་བ་ལྟར་ན། ཏན་ཤར་མའི་ཀྱལ་རབས་
གྱི་གོང་མ་ཏན་མིང་རྒྱུ་ཀྱལ་པོའི་ཡུང་ཐིང་གི་ལོ་ལྟ་པ་མེ་ལོས་(༤༧)ནས།
ཐང་ཀྱལ་རབས་གྱི་གོང་མ་ཞོན་ཚུང་གི་ཁའི་ཡོན་གྱི་ལོ་བཙུང་པ་ལྷགས་ཏྲ་
(༥༩༠)བར་ལོ་དུག་བརྒྱ་དུག་ཏུ་རེ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཀྱལ་ལོ་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་
བརྒྱ་དང་བདུན་ཏུ་དོན་དུག་བྱུང་། དེ་ནས་ཐང་ཏེ་ཚུང་གི་ཀྱེན་ཡོན་གྱི་ལོ་ལྟ་པ་
ས་འབྱུག་(༥༩༧)བར་ལོ་དུག་ཏུ་རིང་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྒྱད། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་
དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་གསུམ་རིང་ལོ་རྒྱུ་བ་གསར་པ་མེད་ཅིང་། དེ་རྗེས་སྤར་ཀྱལ་
རབས་གྱི་ཐའི་ཚུང་ཀྱལ་པོའི་ཐའི་ཐིང་མེན་གོ་གྱི་ལོ་བདུན་པ་ཀྱུ་ཏྲ་(༧༩༩)ལོ་
ནས། སྤར་ཀྱེན་ཚུང་གི་རྒྱ་གྲང་ཤིང་རྒྱ་གྱི་ལོ་བཞི་པ་ལྷགས་པག་(༡༠༡༡)
བར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དགུའི་རིང་ལོ་རྒྱུ་བ་དུག དེ་ནས་ཡོན་ཀྱལ་རབས་གྱི་གོང་མ་དུ་
པ་ལོ་མེ་ཆེན་ཏན་གྱི་གྱི་ཡུ་འན་གྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པ་ཤིང་བྱ་(༡༡༩༥)ལོ་བར་
ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་བཞི་བཅས་ཁྱོན་བསྐྱེམས་ལོ་
ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་བདུན་རིང་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་
བཞི་བྱུང་བའི་རྒྱ་གངས་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་དག་སྤར་ཀྱལ་ཡིན་བཞོད་མེད་པ་
དང་། ཐིང་ཀྱལ་རབས་དང་། མན་ཆིང་ཀྱལ་རབས་གྱི་སྐབས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཐིང་ཙམ་
བྱང་ཡོད་མེད་རྒྱང་གངས་ཙམ་ཡང་མི་སྤར་ལ། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མེ་ལྟུང་བཞིག་
གི་ལོ་རྒྱས་དང་། ཁོང་ནམ་པས་བསྐྱར་བཀའ་དང་གང་ཡོད་སྐར་《ཆོས་འབྱུང་
མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ལྷགས་དཔར་མའི་སྟོན་ཆའི་ལེའུ་བཞི་པ། ལོ་པ་ཏ་
ཆོས་འབྱུང་གངས་ ༥༠༧. ༡—༥༩༩. ལབར་དང་《ཐེ་དགེ་བཀའ་འབྱུང་

དཀར་ཆག་》ལྷགས་དཔར་མའི་གངས་༩༡༠. ༡—༡༧༩. ༩བར་དང་《ཕྱི་
དགེ་བསྟན་འཕྱར་དཀར་ཆག་》ལྷགས་དཔར་མའི་གངས་༩༠༥. ༡༧—
༡༧༧. ༥ བར་གསལ་བས་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་པར་བྱ།

(༩)ཡིག་བསྐྱར་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་གསར་གཏོད་དང་། སྐད་
གསར་བཅད། ཆོག་མཛོད་བཅས་ལྷན་ཉི་གཞི་འཛིན་སའི་གཏན་འཁེབས་
ལྷན་པ། རྣམ་པའི་ཆོས་ལྷགས་ཐོད་དུ་མ་དར་གོང་ཉེ་སྤྱི་མའི་དུས་རབས་མ་
ལྷན་གྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ནས། བཅན་པོ་ཁྱི་ལྷོ་སྤྱང་བཅན་གྱིས་སྤྱིད་དབང་
བཟུང་རིང་གི་རྟ་ལོ་རྩེས་མ་ཤིང་རྟ་(༡༧༩)ལོ་བར་ལོ་གངས་ཆིག་སྤྱང་སྤྱུ་
བརྒྱ་ཉལ་ཅམ་རིང་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཡིག་སྐྱར་ཁང་གཞི་འཛུགས་པའི་ཉམས་
ལྷན་ལྷན་སྤྱུ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཚུགས་བརྩམས་བྱས་ཏེ། བཅན་པོ་ཁྱི་ལྷོ་སྤྱང་
བཅན་པོ་གང་འོན་ཅང་རྟ་བུའུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་པཱིན་ཇི་ན་མི་
ཏུ་མོགས་ལུང་དང་། ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བ་རྟ་བུ་ལྷོ་ཁང་ཡེ་ཤེས་ལྷོ། གང་ཏི་ཇ་ཡ་
རམྱེ་ཏ། དབས་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ། རྣམ་ཏུ་ཤྱེ་ལ། རྣམ་རྒྱེ་ཏ། རིན་ཆེན་
དབང་པོ་ལྷན་པ་བཅས་དུག་གིས་བཀས་བཅད་བར་པ་མཛོད་པའི་གཞུང་ནི།
《སྤྱོད་བམ་པོ་གཉིས་པ་》ཡིན་ཅིང་། དེའི་དུས་བྱ་དང་པོའི་ནང་ཡིག་སྐྱར་གྱི་
ཅ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། བསྐྱར་བའི་ཐབས་བཞི། རྟ་ལྷན་བྱ་དགོས་པའི་
དོན་ཆེན་བཞི་བཅས་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དུམ་བྱ་གཉིས་པའི་
ནང་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ནང་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཁག་གི་དཔེར་བཞོན་བཞོན་ཡོད་
ཅིང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་《བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་》ཅས་པའི་གཞུང་མཛོད་པ་ནི།
མིང་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་གི་འགྲེལ་བཤད་འཁོད་པའི་ཆོག་མཛོད་ཡིན་པ་དང་།
《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་》ནི་ཆོས་སྐད་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་ཡིན། གོང་གསལ་ཡིག་སྐྱར་
གྱི་ཅ་དོན་གསུམ་དང་། སྐྱར་བའི་ཐབས་བཞི། རྟ་ལྷན་བྱེད་དགོས་པ་བཞི་
བཅས་ཀྱི་སྐོར་རྣམ་ལགས་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་གསུངས་ཟིན་པར་ཆ་བཞག་
ནས་འདིར་འགྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱ་མིན།

སྐབས་དོན་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་ནི། ཡིག་བརྒྱུར་གྱི་ཚུག་ལས་གནང་མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་ལག་ལེན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་ན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མི་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་སྐད་གཉིས་ཤུག་སྒྱུར་གྱི་ཆོག་མཛོད་ཡོད་ན་དེའི་ཚོག་ནས་ཡིག་བརྒྱུར་ལུས་ན་ལས་ཀྱི་འཕེར་བ་ཡོང་ཆུང་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་སྒྱི་འཕྲོས་གནང་བཟུས་ཞིག་ལས། ཡིག་བརྒྱུར་ཚོག་ཚུགས་པའི་ཞིབ་ཐུང་གནང་དོན་ནི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱུང་གི་མ་རེད་ཅེས་པ་དེ་རེད། མིང་ཆོག་གསར་པ་བཟོ་སྐབས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ནས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེར་བརྒྱུར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཟུ་བརྒྱུར། དོན་བརྒྱུར། ཐད་བརྒྱུར། ཀྱི་རིམ་བརྒྱུན་ནས་བརྒྱུར་བ་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞིག་མེད་ན་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་གོ་བརྒྱུད་རྒྱུར་སྐད་ཀྱིས་ཡོང་མི་བྱུང་། བརྒྱུད་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་རང་རང་སྐོ་སྐོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་གོ་བརྒྱུད་ཐབས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་རབས་ཚན་རིག་དང་རིག་གནས་གསར་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་རང་གི་མི་རིགས་ལ་གོ་བརྒྱུད་དགོས་ན་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཚོག་ནས་བརྒྱུད་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་རེད། ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལུས་པ་ནི་མིང་ཆོག་སྒྱུར་རྒྱུར་ཀྱི་ཡིག་གཞི་རྣམས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་དང་། ཀྱི་རིམ་ལྡན་པའི་ཚོག་ནས་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་མིང་ཆོག་གི་ཐ་སྐད་འཆོལ་བ་དེ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཅིག་རེད།

མིང་དང་། ཆོག་བརྒྱེད་ནས་བརྒྱུད་པ་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ན་ཆོག་མཛོད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་མི་བྱུང་པས་མིང་དང་རྣམ་དབྱེ་ཆོག་སྤང་མཚམས་སྒྱུར། མཚམས་འཛོག་སྐབས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་ལེགས་པར་བརྒྱུགས་ནས་སྒྲིག་པ་པོ་དང་། བརྒྱུད་བྱ་ལུ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བ་དེ་པོ་ཡོང་བ་བྱ་དགོས་པ་དེར་བྱུག་ཡོད། དེ་སྒྲིན་བརྒྱན་པ་སྐད་དང་ཕྱི་དར་སྐབས་བརྒྱུར་བའི་བཀའ་བརྒྱན་འཕྲུར་ནང་འགའ་ཞིག་ཡོད་མི་རིགས་རང་།

གིས་ཚུལ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་གོ་བདེ་ཞིང་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཡོད་པ་
 དེ། རྒྱུར་མཛད་ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་དག་གིས་བརྒྱུར་བྱའི་ནང་དོན་ནམས་ཆ་ཆར་བར་
 གོ་བ་ལོན་པའི་སྤང་གཞིའི་སྟེན་ བོད་སྐད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
 དང་མཐུན་པར་རྒྱུར་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལེགས་པར་མཐུན་
 པའི་མཁམ་དབང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐོན་ཕྱོད་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱུར་
 བའི་བཀའ་བཏུན་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱུར་སྤངས་གནད་ལ་ཁེལ་ཞིང་ཆ་ཆར་བ་
 དང་། མ་ནོར་བའི་ཁྱད་ཆས་ལ་བརྟེན་བཅུགས་ཡང་ཡང་གནང་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། དེར་སང་ར་ཆོས་བོད་ཡིག་སྟོན་ནས་ནང་བཏུན་ཆོས་ལུགས་མདོ་དང་།
 རྟགས། རིག་གནས། ཚུལ་རིག་གསལ་བ་རིག་པ། སྐར་ཆོས། རྟེན་པ་རྒྱུར་།
 རྒྱུ་རིག་པ་བཅས་ལྟ་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་ཕྱོད་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱི་བཀའ་
 དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་རེད། རྒྱལ་ཡོངས་བཅའ་ས་འགྲེལ་སྟོབ་རྟེན་ནས་ད་
 བར། ལོ་བཞི་བཅུ་འི་རིང་དེར་རྒྱ་བོད་སྐད་གཉིས་མཐུན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་
 ཀྱིས་དཀའ་ངལ་འཛུགས་མེད་སྟེན། དེར་རབས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་རིག་གནས་
 གསར་པའི་ཤེས་ཡོན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་ཏེ་སྟོ་མིག་
 གསར་པ་ཞིག་སྟེ་བར་མཛད་པ་དང་། རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྐར་ཀྱི་
 ཤེས་བྱ་མང་པོ་བོད་སྐད་ནས་རྒྱ་སྐད་དུ་བརྒྱུར་ཏེ་སྟོན་ཆུ་མི་རིགས་གཞན་ལ་ང་
 རྒྱུད་གནང་བ་བཅས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལྡར་ཡོད་རྒྱུན་འཛིན་དང་ལྡར་མེད་ཁ་
 གསབ་དང་གསར་གཏོད་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་མཛད་རྟེན་སྟེན་ལྟུང་བ་འཛིན་ག་
 གནང་མཛད་ཡོད་པར་བརྟེན། གྲུང་རྩ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ནོར་བུའི་བང་
 མཛོད་ཆེན་པོའི་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གཟི་བརྟེན་
 ལྡན་པའི་རང་ནས་ངོམས་སྟེ་ཡོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རས་དུས་དང་
 རམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཕྱོད་དང་། ད་ལྟ་འཆོ་བཞུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ལ་བཀའ་
 དྲིན་རྟེན་དུ་བྱ་གི་ཡོད། (འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གྱི་བཤད་བྱིད་མ་
 ཟིན་ཁག་གཉིས་མཉམ་དུ་སྒྲིག་ནས་བསྟན་པའོ།—བཙུ་སྒྲིག་པས)

ཡིག་ཐུང་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན།

༡. དྲི་བ། «སྐྱ་སྐྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ» དེ་བཅན་པོ་གང་གི་དུས་སུ་
མཛད་པ་ཡིན།

ལན། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བར་བཅན་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་
གྱི་དུས་སུ་མཛད་པའི་བཀས་བཅད་ཡིན་ཚུལ་གསལ་ཡང་(《སྐྱ་སྐྱོར་བམ་
གཉིས་》)རང་གི་མགོ་བརྒྱུད་ནང་། ཉའི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་ཁྱི་ལྷོ་སྐྱོར་བཅན་པོ་
བང་འོན་ཅང་རྩོན་བཞུགས་ཞེས་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་པས། ཁྱི་རལ་པ་ཅན་
གྱི་ཡབ་ཁྱི་ལྷོ་སྐྱོར་བཅན་གྱི་དུས་སུ་བཀས་བཅད་མཛད་པ་ཡིན། (《སྐྱ་སྐྱོར་བམ་
གཉིས་》)

༢. དྲི་བ་《སྐྱ་སྐྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ》ལ་ལེའུ་ག་ཆོད་ཡོད་པ་དང་ལེའུ་ས་
སའི་ནང་དོན་གཙུག་པོ་གང་ཡིན།

ལན། «སྐྱ་སྐྱོར་བམ་གཉིས་»ལ་ལེའུ་གཉིས་ཡོད། ལེའུ་དང་པོ་ནི་ཡིག་
བརྒྱུར་གྱི་ཚ་དོན་གསུམ་དང་། བྱ་ཐབས་བཞི། རྩོད་ཐུང་བྱེད་གོས་པ་བཞི་
བཅས་ཀྱི་བཀས་བཅད་ཡིན་པ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དེར་བཀས་
བཅད་མཛད་ཟིན་པའི་མིང་ཆོག་གི་དཀར་ཆག་ཡིན། «སྐྱ་སྐྱོར་བམ་གཉིས་»

༣. དྲི་བ། ཡིག་བརྒྱུར་གྱི་ཚ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གང་ཡིན།

ལན། (༡)སྐྱ་རིག་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་དགོས་པ། (༢)ཆོས་ཀྱི་གཞུང་
དང་མཐུན་དགོས་པ། (༣)བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་
པ། «སྐྱ་སྐྱོར་བམ་གཉིས་»

༤. དྲི་བ། བཀས་བཅད་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་བཅས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་མིང་དང་ཆོག་ལ་བསྐྱར་བཅས་གང་དང་གང་མཛད་པའི་བརྟེན་སྟོན་
ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་གང་ཟེར་བ་དང་། མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིན།

ལན། བརྟེན་སྟོན་དེ་ལ་ཡོངས་ཀྱགས་སུ་«དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་གྲུང་ཁང་»
ཟེར་ཞིང་། མཛད་པ་པོ་ནི་ལྷ་ལྷ་ལོ་ཆེན་གྱི་སྐབས་མ་སྐྱེགས་སྟོན་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་
ཆེན་བཟ་ཤིས་ཡིན།

༥. ཇི་བ། ཡིག་བསྐྱར་སྐབས་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་པ་གང་དང་
གང་ཡིན།

ལན། (༡)ཞེས་འི་ཐ་སྟངས་སྐབས་སྐབས་དང་འཆམས་པ། (༢)
བཀས་བཅད་མཛད་ཟེན་པའི་ཅ་དོན་རྣམས་སྐྱར་བ་པོ་ཆང་མས་ཅི་སྤྱང་བྱ་
དགོས་པ། (༣)མིང་གསར་པ་བཏགས་དགོས་པ་བྱུང་ན། བསམ་འཆར་
རྣམས་ཀྱལ་པོ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ། མཁན་པོ་བཅས་ལ་སྟན་ཏུ་འབུམ་དགོས་པ་
དང་། བཀས་བཅད་གནང་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་ནས་བསྐྱར་ཆོག་པའི་བཀའ་
ཕབ་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་འདོད་དུ་བསྐྱར་མི་ཆོག་པ།
«སྤྱོད་བམ་གཉིས་»

༦. ཇི་བ། བརྟེན་སྟོན་རིག་པ་ཞེས་པ་གང་ལ་ངོས་འཛིན།

ལན། མིང་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཆོག་པ་སྤྱོད་སྟུང་དང་། མིང་དང་།
མིང་བརྟེན་པ་རྣམས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ། བྱ་ཆོག་གི་དུས་གསུམ་སྟོན་སྟངས་
སྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བཤད་བྱ་བ་བས་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞིག་ཡིན།
«སྤྱོད་ལེན་གྱི་སྤྱོད་རིག་པ་»

༧. ཇི་བ། ཡིག་འབྲུག་པའི་གནས་བརྒྱུད་ཞེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན།

ལན། ༡. སྤྱོད་ ༢. སྤྱོད་ ༣. མིང་། ༤. མཛད་པ། ༥. བརྟེན་ ༦.
ཐ་སྟངས། ༧. ཆོག་ ༨. དོན་བཅས་ཡིན།«སྤྱོད་རིག་པ་»

༩. ཇི་བ། མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་ཀྱི་ནང་ཡོངས་ཁྱབ་དུ་ཡོད་པའི་ཅ་བའི་
ཐ་སྟངས་ཟེར་བ་གང་ལ་ངོས་འཛིན།

ལན། མི་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ནང་དུས་ལྷན་རིང་པོར་གཏན་
འཇགས་སུ་གནས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགྱུར་ཤིང་གྲུང་བ།
དབང་བསྐྱར་གྲུང་གི་རིམ་དང་། དབང་བསྐྱར་སྤྱོད་མཁན་གྲུང་གི་རིམ་འཕེལ་གྱིས་
བྱུང་བ་བཅས་གང་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་
འདི་ལྟར་ཡིན། 《སི་ཏུ་ཡིན་གྱི་སྐད་རིག་པ་》

༡. སྤྱི་བ། མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་ཀྱི་ནང་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་ཡོད་པའི་བྱུང་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཟེར་བ་གང་ལ་ངོས་འཛིན།

ལན། བཟོ་ལས་དང་། ཞིང་ལས། འགྲིམ་འགྲུལ། གསོ་བ་རིག་པ།
སྐར་ཕྱིས། ཆོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མིགས་བསལ་གྱིས་བཟོ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་
མིང་དང་ཆོག་དེ་ཆོ་ཡིན།《སི་ཏུ་ཡིན་གྱི་སྐད་རིག་པ་》

༡༠. སྤྱི་བ། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ལ་ཁྲབ་པའི་སྐད་ཟེར་བ་གང་ལ་
ངོས་འཛིན།

ལན། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐད་ནང་ཙམ་བའི་ཐ་སྙད་
གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་གསལ་དེ་ཆོ་ཡིན།

༡༡. སྤྱི་བ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཆེན་པོ་གསུམ་གང་ཡིན།

ལན། ༡. དབུས་གཙང་གི་སྐད། ༢. མདོ་སྐད་མདོ་སྐད་ཀྱི་སྐད། ༣.
ཁམས་ཁུལ་གྱི་སྐད་བཅས་སོ། རྒྱས་ཞེད་ཐང་གི་《བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་
བྱས་པ་》

༢༢. སྤྱི་བ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཕྱེ་སྤངས་གང་
ཡིན།

ལན། ༡. བརྩོན་ཐང་སྐད། ༢. ཐ་སྙད་བཟོ་སྐྱོད་བྱེད་སྤངས་མི་འདྲ་བ།
༣. སྤྱི་གདངས་མི་འདྲ་བ་བཅས་ཡིན། རྒྱས་ཞེད་ཐང་གི་《བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་ཞིབ་
འཇུག་བྱས་པ་》

༢༣. སྤྱི་བ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཆོས་

གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན།

ལན། སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་མི་འདྲ་བ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་ཞེད་
ཐང་གི་«ཐོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ»

༡༩. ཇི་བ། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་གཅིག་ལྟར་
བྱེད་རྒྱར་གལ་ཆེ་བའི་ཆར་གཞིའི་ཡུལ་སྐད་གང་ཡིན།

ལན། དབུས་གཙང་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་ཆར་གཞིའི་ཚྭ་ ལྟ་སའི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་
ཆད་ལྟ་སྐྱ་གདངས་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཡིན།

༢༠. ཇི་བ། ལྟ་སའི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་ཆད་ལྟ་སྐྱ་གདངས་ཟེར་བ་གང་ལ་
རྣམས་འདྲིན།

ལན། ཡིག་ཐོག་གི་འབྲི་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་སའི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་
དེ་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་ལྟ་སའི་བྱར་ཆག་གི་སྐད་ལས་ཁུབ་ཆེ་ཞིང་གོ་བ་དེ་བ་ཡོད།

༢༡. ཇི་བ། ལྟ་སའི་བྱར་ཆག་གི་སྐད་ཟེར་བ་གང་ལ་རྣམས་འདྲིན།

ལན། ཡིག་ཐོག་གི་འབྲི་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་སའི་ཡུལ་སྐད་དཔེར་
ན། ཡག་ཤོ་ལ་ཡག་ཀོ་དང་། རྒྱར་པ་དང་ལག་པ་ལ་རྒྱར་ག་དང་ལག་ག
འགམ་པ་ལ་ལྟན་པ། སེབས་ལ་ཐད་ཟེར་བ་སོགས་ལྟ་བུ། རྒྱལ་ཞེད་ཐང་གི་
«ཐོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ»

༢༢. ཇི་བ། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་ནང་ཆ་བའི་
ཐ་སྐད་གཅིག་ལྟར་ཡིན་པའི་གས་ཀྱིས་བརྒྱ་ཆ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཡོད།

ལན། བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ལྟ་ག་ཙམ་བྱེད་ཡོད། རྒྱལ་ཞེད་ཐང་གི་«ཐོད་ཀྱི་
ཡུལ་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ»

༢༣. ཇི་བ། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་ནང་ཐ་སྐད་
མི་འདྲ་བའི་གས་ཀྱིས་བརྒྱ་ཆ་རི་ཙམ་བྱེད་ཡོད།

ལན། བརྒྱ་ཆ་ཉེ་ལྷག་ཙམ་བྱེད་ཡོད།

༢༤. ཇི་བ། དབུས་གཙང་ཡུལ་སྐད་དང་ལྟ་སའི་སྐད་ཀྱི་ཆད་ལྟ་སྐྱ་

གདངས་དེ་དབྱུག་གཙང་མདོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་གཅིག་གྱུར་བྱེད་རྒྱུ་
མང་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།

ལན། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད། ༡. དབྱུག་གཙང་ལྷ་ས་བཅས་པོད་
གྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་ཉེ་བ་ཡིན་པ། ༢.
པོད་རྒྱུངས་ཡོངས་སུ་བྱལ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལུགས་རྟེན་མ། ས་སྐྱ། ཀམ་བཀའ་
བརྒྱད། འབྲི་བྱང་བཀའ་བརྒྱད། ལྷག་ལྷང་བཀའ་བརྒྱད། འབྲུག་པ་བཀའ་
བརྒྱད། དགེ་ལུགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་མང་ཆེ་བ་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་
སུ་ཡོད་པ་དང་ཁག་གཅིག་གཙང་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན་དབྱུག་གཙང་མདོ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་མི་རྒྱ་འདུ་འཛོམས་ཆེ་བ། ༣. པོད་སྐད་པོད་རྒྱུད་བྱེད་མཁན་པོད་
རིགས་མི་འཁར་གྱི་ཁ་གྲངས་ས་ཡ་བཞི་དང་འབྲུམ་ལྷ་ཁྲི་དགུ་ལྷག་ཡོད་པའི་
ནང་པོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་པོད་མི་ཁྲི་ཉེས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་
བཅས་ཡིན།

༡༠. དྲི་བ། བལྟན་པ་ལྷ་དར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བའི་ནང་བཅན་པོའི་སྲིད་
གཞུང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་བཏང་བ་དང་། སོ་སོས་འགྲོ་བྱེད་བཏང་
ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་ཕེབས་པ་རི་ཅམ་ཡོད།

ལན། སྐབས་དེར་བཅན་པོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་
བཏང་བ་མ་གཏོགས། ལོ་རྒྱུ་བ་སོ་སོས་གྲོན་དངུལ་བཏང་ནས་ཕེབས་མཁན་
རྒྱུང་མེད། «པར་བཀའ་ཐང་» «ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་»

༡༡. དྲི་བ། བལྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་པོད་ཀྱི་ས་གནས་སོ་སོའི་
སྲིད་གཞུང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རི་ཅམ་ཡོད། སོ་
སོས་གྲོན་དངུལ་བཏང་ནས་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་ཕེབས་མཁན་རི་ཅམ་ཡོད།

ལན། སྐབས་དེར་མང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྐུ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་འགྲོ་བྱེད་
བཏང་ནས་མི་ཉི་ཤུ་ཙེ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་ཀྱང་གཉིས་མ་གཏོགས་འགོ་མ་
མོན་པར་སྐྱ་གཤེགས། དེ་འཕྲོས་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་སོ་སོས་

སྟོན་དུལ་བཏང་ནས་ཐེབས་པ་གཏུག་རེད། «མ་པར་ཚས་འཕྲུང་» «མ་པར་བཀའ་ཐང་»

༡༩. དྲི་བ། བསྟན་པ་ཐུ་དར་སྐབས་ལོ་ལྔ་བ་མང་པོ་དེ་འདྲ་སོ་སོས་འཕྲོ་སྟོན་བཏང་ཉེ་ཆུ་གར་དང་། ཁ་ཆེ། བལ་ཡུལ་བཅས་ལ་སློབ་སྦྱང་ལ་ཐེབས་པ་དང་། འཕྲོ་སྟོན་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་དུལ་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

ལན། དེ་དུས་ཐོད་ལ་ལྷགས་རིགས་ཀྱི་དུལ་དང་། དུལ་ལོར་ཐོན་མེད་ཀྱང་། གཤེར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་འབེལ་པོ་ཡོད་པས་གཤེར་རྒྱག་པོ་དང་། གཤེར་ཐུ་ཤིང་སྤང་ལ་འཇལ་ནས་བསྐྱམས་ཐེབས་པ་རེད།

༢༠. དྲི་བ། ཡིག་བསྐྱར་གྱི་བྱ་ཐབས་བཞི་ཡོད་པ་གང་དང་གང་ཡིན།

ལན། ༡. རྒྱ་བསྐྱར། ༢. རྟོན་བསྐྱར། ༣. ཐང་བསྐྱར། ༤. ཐང་ལོག་བསྐྱར་བཅས་ཡིན།

༢༡. ཡིག་སྐྱར་བྱ་ཐབས་ནང་རྒྱ་བསྐྱར་ཞེས་པའི་རྟོན་གང་ཡིན།

ལན། དེ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད། ༡. སྐད་རྒྱུང་པ་གོ་རྟོན་འཕྲེལ་དཀའ་བའི་རིགས་དང་། ཐོད་དུ་མེད་པའི་ཤིང་དང་། རྒྱན། རྒྱུ་ཆགས། ས་མིང་། སྤང་ཁྱེར་གྱི་མིང་སོགས་ཆུ་གར་སྐད་ཐོག་རང་སྤོར་བཞག་རྒྱ། ༢. མིང་གཅིག་རྟོན་མང་པོ་འཇུག་པ་རྒྱམས་རྟོན་གཅིག་ཁོ་ནར་བསམས་ནས་ཐོད་སྐད་དུ་མ་བསྐྱར་བར་ཆུ་གར་གྱི་སྐད་རང་སྤོར་བཞག་རྒྱ། ༣. གསང་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་རྟོན་ཐོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་སྐབས་གོ་ལྟ་ཐེབས་ཉེན་ཡོད་པ་རྒྱམས་ཆུ་གར་སྐད་རང་སྤོར་བཞག་རྒྱ་བཅས་ཡིན། «རྒྱ་སྐྱར་བཅས་ཀྱིས་»

༢༢. དྲི་བ། ཡིག་བསྐྱར་བྱ་ཐབས་ནང་གི་རྟོན་བསྐྱར་ཞེས་པའི་གོ་རྟོན་གང་ཡིན།

ལན། རྒྱ་རིག་པ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་འགལ་བའི་ཐོག་བརྒྱུད་རྟོན་མ་ནོར་བར་སྟོན་བྱུང་པ་དང་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ཞིང་ཐོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བདེ་བ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

«ལྷ་རྒྱུ་འཕེལ་གཉིས་»

༡༤. གྲི་བ། ཡིག་བསྐྱར་བྱ་བ་བས་ནང་གི་བད་བསྐྱར་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན།

ལན། རྒྱ་གར་སྐད་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་ཡིན། «ལྷ་རྒྱུ་འཕེལ་གཉིས་»

༡༥. གྲི་བ། ཡིག་བསྐྱར་བྱ་བ་བས་ནང་གི་བད་ལྷག་བསྐྱར་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན།

ལན། རྒྱ་གར་སྐད་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྐྱར་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་གསལ་བའམ། གོ་ལྷག་ཐེབས་ཉེན་ཡོད་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བརྗོད་ནས་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བའི་བཞིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་ཡིན། «ལྷ་རྒྱུ་འཕེལ་གཉིས་»

༡༦. གྲི་བ། བཅའ་པ་སྟེ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་བཅའ་པོ་སྐུས་གསུང་ཚྭ་གང་དང་གང་མཛད་ཡོད།

ལན། བཅའ་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ཞེ་བཅའ་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་ཚྭ་ཁག་བདུན་ཡོད། ༡. བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆད་མ། ཡིག་འབྱ་༤༧༡༠༠ཡོད་པ་དང་། ༢. དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐད་བར། ཡིག་འབྱ་༩༢༠༠༠ཡོད་པ། ༣. རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་བརྗོད་པ་ཆེན་པོ། ཡིག་འབྱ་༡༩༢༠༠ཡོད་པ། ༤. བྱམས་པའི་བརྗོད་པ་ཆུང་བ། ཡིག་འབྱ་༩༢༠༠ཡོད་པ། ༥. རྒྱལ་མཐའི་འགྲེལ་པ། ཡིག་འབྱ་༡༩༢༠ཡོད་པ། ༦. དབུ་མའི་གཟེར་བྱ། ཡིག་འབྱ་༩༢༠ཡོད་པ། ༧. ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་ ཡིག་འབྱ་༩༢༠ཡོད་པ།

༡༧. གྲི་བ། འཕན་པོའི་སྐད་བྱགས་ཆེ་བའི་གསུང་ཚྭ་གང་ཡིན།

ལན། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འཁོར་དགེ་བསེས་པོ་རྟོ་བས་བཅའས་པའི་«བེའུ་བྱམ་ཐུན་པོ»དང་«དཔེ་ཆོས་འགྲེལ་བ»སྐགས་ཡོད།

༡༨. གྲི་བ། ལ་རྟོད་པའི་སྐད་བྱགས་ཆེ་བའི་གསུང་ཚྭ་གང་ཡིན།

ལན། གཙང་རྒྱན་ཉི་ཤུ་ཀ་མཛད་པའི་«རས་ཀྱང་བའི་རྣམ་ཐར»
མཁམ་ས་སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་རྩོམ་མཁམ་འགའ་ཞིག་ཡོད།
༣༠. དྲི་བ། ཨ་མདོའི་སྐད་རང་གི་ཐོག་ནས་བཅམས་པའི་གསུང་རྩོམ་
གང་ཡིན།

ལན། ལྷ་མ་ཐར་བཅུན་པའི་རྒྱན་ཐེས་མཛད་པའི་«གོ་བདེ་བའི་ལལ་
སྐད་ཟབ་ཆོས»ལྟ་བུ་ཡིན།

༣༡. དྲི་བ། བཅན་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་སྐབས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་
བའི་ཐད་དམིགས་བསལ་ལྟ་སྤྱང་གང་གནང་ཡོད།

ལན། སྐབས་དེར་ལོ་རྒྱུ་བའི་གསལ་ཐང་ཞེས་པ་འཆོ་བའི་ཐོབ་ཐང་རྒྱན་
ཆེན་དང་མཉམ་པ་ཡོད། རྒྱལ་པོའི་ཉིན་རེའི་གསལ་ཟས་ཀྱི་འབྲུ་རིགས་དང་།
མར། ར། ལྷུ་མ། མ། མིང་ཏྲག་མཁམ་བཞུགས་འཕྲོ་ཀྱི་གསུམ་ཆ་གཅིག་
གི་ཐོབ་ཐང་དང་མཉམ་པ་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ནས་གནང་སྤྱོད་ཡོད། «ཉང་ཉི་མ་
འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་»

༣༢. ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་ཐོག་ཞང་གསུམ་བཅན་པོ་སུའི་དུས་སྤྱི་བུང་བ་རེད།

ལན། འདི་འོ་སྐྱེ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁམ་པ་ཆོས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད། «ཐུང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་»ནང་བཅན་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་
ཀྱི་སྤྱི་ཆའི་སྤྱད་ལ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བཅན་པོ་དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཅུང་
དུག(༡༩༩—༡༩༡)བར་བཞུགས་པའི་ཐུང་ཀ་ཡར་བཅད་ནས་དགྲུང་ལོ་ཉི་
ཤུ་ཙམ་བཟུང་བ་ལྟགས་ཁྱི་ལོ་ཡས་མས་ལ་སྤྱི་འབྲུངས། འདས་ལོ་ནི་«ཆོས་
འབྱུང་མཁམ་པའི་དགའ་སྟོན་»ལས་བཅན་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་སྤྱང་དར་མས་མ་
བསྐྱོང་གོང་ཅམ་དུ་འདས་པར་གསུངས་པས་དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྟག་ཅམ་འཆོ་
བཞུགས་གནང་ཡོད།

༣༣. ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱི་དུས་མིང་དང་། འབྲུངས་ལུལ་
ཡབ་ལུལ། གསུང་རྩོམ། བཞུར་ཆོས་བཅས་གང་ཡིན།

ལན། རེ་ལྷ་པ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅེགས་ནི། འབྲུངས་ཡུལ་འཕན་པོའི་སྐལ་
 སྒྲིབ་ཆོར། ཡབ་སྐྱ་བ་སྐྱོ་ཐུན། ཡུམ་འབྲོ་བ་བཟའ་དོ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འབྲུངས།
 བཅན་པོ་བྲི་སྒྲིབ་ལྡེ་བཅན་གྱི་སྤྱུ་ཆོའི་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཡིན།
 ཁོང་གིས་བསྐྱར་བ་གནང་བའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་
 དང་གསང་སྐྱུ་གས་ནས་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྒྲིབ་རྒྱུ་གྱི་སྐོར་མང་ཆེ་བ་བསྐྱར་
 གནང་མཛད། གསུང་ཚུལ་གས་«ལྷ་བའི་རིམ་པའི་མན་རག་»«ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 གངས་ཀྱི་ཚ་བ་»དང་«དེའི་འགྲེལ་པ་»«མྱའི་ཡུན་དུ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་སེལ་
 བ་»«མཆན་ཉིད་གསུམ་མདོར་བསྐྱས་ནས་བསྐྱར་པ་»བཅས་ཡོད།

༣༣. ཅོག་རྩེ་སྤྱའི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་འབྲུངས་འདས་ལོ་རྒྱུས་དང་བསྐྱར་བ་
 དང་ཚུལ་པ་གང་ཡོད།

ལན། ཅོག་རྩེ་སྤྱའི་རྒྱལ་མཆན་ནི། འབྲུངས་ཡུལ་ཤངས་ཀྱི་དར་མ་གྲང་།
 ཡབ་ཅོག་རྩེ་སྤྱའི་རྒྱལ་འབྲུང་དང་། ཡུམ་འབྲིང་བཟའ་མཛོས་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་
 སྤྱུ་འབྲུངས། རུས་ཀྱི་མིང་ནི་འཕྲོ་ཡིན་པ་དང་བཅན་པོ་བྲི་སྒྲིབ་ལྡེ་བཅན་གྱི་སྤྱུ་
 ཆོའི་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཡིན། ཁོང་གིས་བསྐྱར་གནང་བའི་
 གས། བཀའ་བསྐྱར་འཕྱར་ནང་གི་འདུལ་བའི་སྐོར་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། དབུ་
 མའི་སྐོར་མང་པོ། གསང་སྐྱུ་གས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་འཕྱར་ཉིད་མའི་རྒྱ་འབྲུལ་སྐོར་
 བཅས་བསྐྱར། གསུང་ཚུལ་གས། «མདོ་ལྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེན་
 མོ་»«རིས་པའི་དོན་དབུ་མ་»«ཤེར་ཕྱིན་»མདོར་བསྐྱས་སྐྱེགས་ཡོད།

༣༤. ཁང་ཡེ་ཤེས་སྤེའི་འབྲུངས་འདས་ལོ་རྒྱུས་དང་། བསྐྱར་བ་དང་
 བཅུམས་པ་བཅས་གང་ཡོད།

ལན། ཁང་ཡེ་ཤེས་སྤེ་ནི། རུས་མིང་སྐྱ་ནམ་ཡིན་པ་དང་ཡབ་ཡུམ་
 འབྲུངས་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་གསལ་ཞིང་། བཅན་པོ་བྲི་སྒྲིབ་ལྡེ་བཅན་གྱི་
 སྤྱུ་ཆོའི་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཡིན། བསྐྱར་བ་གནང་བའི་གས་
 སྤྱུ་ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མ། མདོན་པ། གསང་སྐྱུ་གས་སྐྱེགས་མང་ཤོས་གས་

ཡིན། གསུང་ཚུལ་ལ་«ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་» «བཟང་སྤྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁག་
བཞིའི་དོན་བསྟུས་» «འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སྟུབ་པ་» སྟགས་ཡོད།

༡༩. བཅན་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་ཐོག་མར་གསེས་སྤྱིང་གནང་བའི་ལོ་
རྒྱ་བ་ཁ་གྲངས་ཇི་ཅམ་ཡོད།

ལན། བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད། «པར་བཀའ་ཐང་» «ལྷང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་
གྱི་ཆོས་འབྱུང་»

༢༠. བཅན་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་གསེས་སྤྱིང་གནང་བའི་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་
ལྷག་ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བའི་མཆན་གནས་ཡོད་པ་ཇི་
ཅམ་ཡོད།

ལན། ཞུས་ཆེན་གནང་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱ་བ་བཅུ་ལྷ་ཡོད། «ལྷང་ཆོས་
འབྱུང་» «སྤྱིང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་» «བཀའ་འབྱུང་དཀར་ཆག་» «བཟླ་ན་
འབྱུང་དཀར་ཆག་»

༢༡. བཟླ་ན་པ་ལྟ་དར་གྱི་སྐབས་ལོ་རྒྱ་བ་ལ་རིམ་པ་མཐོ་དམན་ཇི་ཅམ་
ཡོད།

ལན། རིམ་པ་གསུམ་ཡོད། ༡. ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ། ༢. བར་ཞུས་ལོ་
རྒྱ་བ། ༣. མཆན་བྱའི་ལོ་རྒྱ་བ་བཅས། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་
སྟོན་»

༢༢. ལོ་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལས་ཀའི་གོ་རིམ་དང་ལས་འགན་
གང་ཡིན།

ལན། ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ས་གཤམ་འོག་ལ་བརྒྱུར་བྱའི་གཞུང་གི་ལས་
བཀོས་གནང་བ་ལྟར་མཆན་བྱ་ལོ་རྒྱ་བ་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱུར་རྗེས་བར་ཞུས་ལོ་རྒྱ་
བ་ལ་སྟུལ། བར་ཞུས་ལོ་རྒྱ་བ་ས་ལེགས་བཅོས་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱུང་རྗེས་ཞུས་
ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ལ་སྟུལ་ནས་ཞུས་ཆེན་ཞེས་ཐ་མའི་ཞུས་དག་གནང་ནས་གཏན་
ཁེལ་མཛད་དགོས། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་»

༡༠. བཅན་པོ་ཁྱི་སྒྲོང་ལྗེ་བཅན་གྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་སྒྲོབ་མཁན་བཟུ་སྐབས་
དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡོད།

ལན། ཆ་རྒྱུན་ལྟ་ཡོད། ༡. གཞུགས་ཁམས་བདེ་ཐང་ཡིན་པ། ༢. དབང་པོ་ལྟ་ལྟོན་མེད་པ། ༣. རིག་པ་གསལ་ལ་རྣོ་བ། ༤. དྲན་ཤེས་བརྟན་པ། ༥. སྒྲིང་རྩལ་ཆེ་བ་བཅས།《བསྐྱེད་བཀའ་ཐང་》

༡༡. བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་ལོ་རྒྱུ་བ་སྒྲོབ་མཁན་གྱི་བྱིས་པར་བརྟག་
དབྱུང་བྱ་ཐབས་ངེ་འདྲ་ཡིན།

ལན། ༡. དྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པའི་རྩལ་ཚད་རྒྱ་ཚད་སྐར་ཆ་མང་
ཉུང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་དགོས་པ། ༢. བྱིས་པའི་ལོ་ཚད་བཅུ་ནས་ཉི་ཤུའི་
བར་ཡིན་དགོས་པ། ༣. རྩལ་ཚད་གཅིག་མཚུངས་ནང་ཆོག་སྒྲོ་ལ་ཟིན་པའི་
ལྷན་ཚད་དང་གྲངས་འཕྲོ་ ༤. རྩལ་ཚད་གཅིག་མཚུངས་ནང་དྲི་ལན་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཅུ་དང་བའི་ལྷན་ཚད་དང་སྐུས་ཚད། ༥. རྩལ་ཚད་གཅིག་མཚུངས་
ནང་གནད་དོན་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པའི་ལྷན་ཚད་དང་སྐུས་ཚད་བཅས་ཡིན།
《ལྷན་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་》

༡༢. བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སྐུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ངེ་ཅམ་བྱུང་ཡོད།

ལན། བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ཡོད།《བྱ་སྒྲོན་ཆོས་འབྱུང་》《ལྷན་ཆོས་
འབྱུང་》《སྒྲོང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་》

༡༣. བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སྐུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ངེ་ཅམ་བྱུང་ཡོད།

ལན། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་བར་ལོ་རྒྱུ་བ་ ༡༤༩ བྱུང་ཡོད། 《བྱ་སྒྲོན་ཆོས་འབྱུང་》《ཉང་ཆོས་
འབྱུང་》《མཁས་པའི་དགའ་སྒྲོན་》《བཀའ་འབྱུར་དཀར་ཆག་》《བཟུན་
འབྱུར་དཀར་ཆག་》

༡༤. བཅན་པོ་ཁྱི་སྒྲོང་ལྗེ་བཅན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་སྐད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ངེ་ཅམ་

བྱང་ཡོད།

ལན། ༡. བླ་ཀ་ལེགས་ཀོང་། ༢. ལྷ་ལྷང་ལྷ་ཀོང་། ༣. ལྷོགས་ལོམ་
དབུལ་ཀོང་། ༤. སྤ་དཔལ་དབྱངས། ༥. མ་རིན་ཆེན་མཆོག་ ༦. འཁོས་
ཆོས་གྲུབ། ༧. བེ་རོ་ཙ་ན། ༨. རྒྱལ་མོ་གཡུ་རྒྱ་མྱིང་པོ། ༩. སྤ་སང་ཤི།
༡༠. སྤ་གསལ་སྤང་། ལེགས་བྱིན་ཉི་མ་བཅས་སོ།

ཡིག་གཞུགས་སྒྱུར་བརྟན་བྱེད་སྒྲུགས།

དབྱེད་མེད་ཚུགས་རིང་དང་། ཚུགས་སྒྱུར་། འབྲུ་མ། ཚུགས་མ་འབྲུག
 འབྲུག་ཡིག་བཅས་རིགས་ལ་ནི་དེ་སྒྲིབ་བོད་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྒྲིབ་བྱ་ཁག་ནས་ཆེད་
 སྒྱུར་ཡིག་འབྲིའི་སྒྲིབ་ཚན་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེར་སྐབས་ཤུང་དེ་དག་གི་
 ལག་ལེན་སྒྱུར་བརྟན་ཐོན་པའི་ཡིག་མཁན་མཁས་ཅན་གྱི་དཔེ་དཔར་གཞིན་གསུམ་
 མང་པོ་འཛོལ་བཞུགས་གནང་ཡོད་པས་ལག་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་རྒྱུན་གོར་འཕེལ་དུ་འགྲོ་
 འགོ་ཚུགས་ཡོད་ཅུང་། དབྱེད་ཅན་ནི་ལྷ་དུས་བོད་དུ་ཨེ་པ་དང་སྟེ་མོའི་ཡིག་འབྲི་
 བརྟན་མས་གྱི་པ་མེས་མི་རབས་རིམ་བརྒྱད་ནས་སྒྱུར་བའི་དམིགས་བསལ་ལག་
 ཅལ་ཅན་གྱི་ཆེད་ལས་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བོད་རྒྱུངས་རྒྱ་ཁྲབ་དུ་སྒྱུར་བརྟན་
 བྱེད་མི་ཉ་ཅང་ཉུང་སྟབས་དབྱེད་ཅན་ཆེད་ལས་གྱི་ལག་ཅལ་སྒྲིབ་རྒྱུན་ཉམས་རྒྱུད་
 དུ་སོང་བ་མ་ཟད། ཡིག་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་ཤུའི་གསེགས་ཁ་འདོན་
 ཚུགས་འབྲི་བ་པོའི་གཞིན་རོས་སུ་བཅད་གཏུགས་བྱས་ཏེ་མགོ་སྟོ། མིག
 ཀྱང་བཞེའི་སྒྲུག་ཁ་རྒྱར་སྟབས་སྟབས་གང་བདེར་འབྲི་སྒྲིབ་ཞིག་རང་སྒྲིབ་
 གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེ་ཡི་ལག་ལེན་མ་དག་རྒྱུན་འབྲུམས་སུ་སོང་ཞིང་། འབྲི་
 སྒྲིབ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དཔར་ཚའི་མ་ཡིག་གི་དབྱེད་ཅན་ཡིག་གཞུགས་ལེགས་པོ་མི་
 ཡོང་བའི་གནད་འགག་སྒྲུག་སུན། སོར་གསལ་དབྱེད་ཅན་གྱི་སྒྱུ་ཤུའི་གསེགས་ཁ་
 འདོན་ཚུགས་འབྲི་བ་པོའི་གཞིན་རོས་སུ་བཅད་གཏུགས་བྱས་ཏེ་བྱིས་སྐབས་
 དེར་རབས་གྱི་སྒྱུ་ཤུ་སུ་འབྲིན་གྱིས་ཡི་གེ་བྱིས་པ་ལྟར་ལག་པའི་མཐེབ་མཛུབ་
 གཉིས་གྱིས་སྒྱུ་ཤུར་ཁ་མོ་གང་ཡང་རྒྱར་མ་དགོས་པར་སྟབས་གང་བདེར་བྱིས་

ཆོག་པ་དེའི་སྒྲིན་ཡིན་ཅིང་། དཔར་རྩེའི་མ་ཡིག་གོ་ཆོད་དེས་ཀྱི་དབུ་ཅན་ཆོད་
 ལྡན་གྱི་ལག་རྩལ་ནི་དང་རབས་སྟེ་མོའི་ཡིག་མཁན་བགྲེས་གས་རྣམས་ཀྱི་ལག་
 རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱ་གཞི་གསེགས་ཁ་ཡི་གེ་དབུ་མེད་དང་གཅིག་མཚུངས་
 འབྲི་བ་མོའི་གཡས་རོས་སུ་གཙོད་གཏུགས་བྱས་ཐོག དངོས་གཞི་དབུ་ཅན་གྱི་
 ཡིག་གཟུགས་མགོ་དང་། སྟོ། མིག་རྒྱུ་བཅས་གང་ལ་གང་དགོས་ལག་པའི་
 མཐེབ་མཐུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞི་ཁ་ཡི་རྒྱུར་ཏྲངས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ལྟར་གྲོམས་སྟོན་
 པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ལག་ལེན་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་པའི་དབུ་ཅན་གྱི་
 ཡིག་གཟུགས་ལགས་པ་མ་ཟད། དཔར་རྒྱན་གྱི་མ་ཡིག་བྱས་ནས་དཔར་ཤིང་
 ཐོག་བརྒྱུ་ན་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་རྒྱན་རིང་བར་གོག་སྒྲིན་མི་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དག་
 མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད།